

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus esityslista 23.03.2026

Esityslistan kansilehti	1
1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
2 Pöytäkirjan tarkastaminen	3
3 Kokouksen selostukset	4
4 Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset/PT	5
5 Vantaan kaupungin edustajien nimeäminen kuntapuheenjohtajapäiville 4.–5.6.2026 /PT	7
6 Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2025 / PT	8
- Sis tark vuosiraportointi 2025_tarkastusjohtajan esitys	9
- Vuosiraportti 2025_sisäinen tarkastus_final_18.3.2026	21
7 Vantaan kaupungin tilinpäätös 2025 /PT (kvalt)	29
- Vantaan kaupungin tilinpäätös 2025	36
8 Vantaan kaupungin tietoturvapoliitiikan päivittäminen /PT	264
- Vantaan kaupungin tietoturvapoliitikka	266
9 Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun kampuksen peruskorjausta koskevan päivitetyn hankesuunnitelman hyväksyminen / PT	277
- Varia Hiekkaharjun tarveselvitys-hankesuunnitelma 8.1.2026 liitteineen	280
10 Myyrmäki, Oivallustentalo, uudisrakennus, hankesuunnitelman hyväksyminen / PT	363
- Myyrmäki, Oivallustentalo, uudisrakennus, hankesuunnitelmadokumentti liitteineen	367
11 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta /PT	482
- Vantaan kaupungin lausunto Valtiovarainministeriölle luonnoksesta kuntalain muuttamiseksi	484
12 Vantaan kaupungin lausunto maa-ainesaseman toiminnan muuttaminen ja murskaamon ympäristölupa, Vantaa/Konerinki Oy /TeA	486
- Vantaan kaupungin lausunto Konerinki Oy:n ympäristölupahakemuksesta maa-ainesaseman toiminnan muuttamiseksi ja kiviaineksen murskaamiseksi osoitteessa Tikkurilantie 163, Vantaa	488
- Lausuntopyyntö Vantaan kaupungille maa-ainesaseman toiminnan muuttaminen ja murskaamon ympäristölupa, Vantaa/Konerinki Oy	490
13 Ennakkolausunto etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä kiinteistökaupassa: 6 kpl kiinteistöjä, joista yksi sijaitsee Vantaan kaupungin alueella, Kiinteistö 92-41-250-6 (Tikkurilantie 147) / TeA	492
- Kartta kaupan kohteesta Vantaalla	494
14 Rakennuskiellon 90005Y määrääminen koskien energiakaivoja / Korso, Vierumäki, Vallinoja / TeA	495
- Rakennuskielto 90005Y aluerajauskartta	497
15 Rakennuskiellon 90108R määrääminen / Pakkala /TeA	498
- Liitekartta / Rakennuskiellon 90108R määrääminen / Pakkala	500
16 Rakennuskiellon 90109R määrääminen energiakaivojen rakentamiseksi / Ylästö, Pakkala, Veromies, Lentokenttä /TeA	501
- Liitekartta / Rakennuskiellon 90109R määrääminen / Ylästö, Pakkala, Veromies, Lentokenttä	503
17 Maankäyttösopimus / Asemakaava 920600 Pitkäsuontie 10 / Vantaan Energia Oy /TeA	504
- Maankäyttösopimusluonnos	507
- liite A1 Sopimusalue 920600 Pitkäsuontie Vantaan Energia	517

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus esityslista 23.03.2026

- liite B1 Esisopimus määräalan luovutus 920600 Pitkäsuontie Vantaan Energia	518
18 Päättös vahingonkorvausvaatimukseen /KK	519
19 Vastaus Chau Nguyenin ja Drilon Klllokoqin sekä 30 muun valtuutetun aloitteeseen selvittää Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi / PT (kvalt)	520
- Chau Nguyenin ja Drilon Klllokoqin sekä 30 muun valtuutetun aloite Vantaan selvitettävä Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi	526
20 Vastaus Antero Eerolan ja 24 muun valtuutetun aloitteeseen sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin /PT (kvalt)	528
- Antero Eerolan ja 24 muun valtuutetun aloite sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin	531
21 Vastaus Elina Nykyrin ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan /PT (kvalt)	532
- Elina Nykyrin ja 18 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan	539
22 Vastaus Chau Nguyenin ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun / PT (kvalt)	541
- Chau Nguyenin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun	546
23 Vastaus Elina Nykyrin ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa /PT (kvalt)	547
- Elina Nykyrin ja 16 muun valtuutetun aloite asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa	551
24 Vastaus Juha Järän ja 10 muun valtuutetun aloitteeseen luottamustoimien palkkiot kohtuullistettava / PT	553
- Juha Järän ja 10 muun valtuutetun aloite luottamustoimien palkkiot kohtuullistettava	556
25 Vastaus Chau Nguyenin ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen peruskoulujen koulutien turvaamisesta liikenneturvallisuuskameroilla / TeA (kvalt)	558
- Chau Nguyenin ja 23 muun valtuutetun aloite peruskoulujen koulutien turvaaminen liikenneturvallisuuskameroilla	561
26 Vastaus Juha Järän ja 21 muun valtuutetun aloite Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalahettiiliikenne kuriin /TeA (kvalt)	563
- Juha Järän ja 21 muun valtuutetun aloite Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalahettiiliikenne kuriin	567
27 Vastaus Paula Lehmuskallion ja 21 muun valtuutetun aloitteeseen lumenaurausopimuksen uusiminen niin, että lumia ei enää aurata omakotitalojen tieliittymiin /TeA (kvalt)	569
- Paula Lehmuskallion ja 21 muun valtuutetun aloite lumenaurausopimuksen uusiminen niin, että lumia ei enää aurata omakotitalojen tieliittymiin	571
28 Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloitteeseen metsästyksen kieltämiseksi Vantaan luonnonsuojelualueilla /TeA (kvalt)	572
- Vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloite metsästyksen kieltäminen Vantaan luonnonsuojelualueilla	575
29 Vastaus Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava / TeA (kvalt)	576

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus esityslista 23.03.2026

- Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloite Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava	581

Kaupunginhallituksen kokous

23.3.2026 klo 14.00

Kaupungintalo, Tikkurila

1 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 30.3.2026 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	
Aura Anssi	
Demiri Funda	26.1.2026
Hakala Heli	9.3.2026
Kasonen Mika	26.1.2026
Kivimäki Otso	9.2.2026
Niikko Mika	9.2.2026
Nummela Nina	23.2.2026
Roininen Petri	23.3.2026
Rämö Eve	23.3.2026
Räsänen Minna	23.2.2026
Strohm Emily	9.3.2026
Tammi Visa	
Tuomainen Anni Juulia	

- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/maatoksenteke) keskiviikosta 1.4.2026 lähtien.

Kokouksen selostukset

Kokouksessa annetaan seuraavat selostukset:

- Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2025
tarkastusjohtaja Hannele Malin

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi saatu selostus ja käyty keskustelu.

4 Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset/PT

PT/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Konsernijaoston pöytäkirja nro 3/16.3.2026

Kaupunkitilalautakunnan pöytäkirja nro 3/11.3.2026

Hallintojohtajan päätökset

§ 6 Valtuustoryhmän toiminnan tukeminen vuonna 2026 / Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

§ 7 Valtuustoryhmän toiminnan tukeminen vuonna 2026 / Vantaan Perussuomalainen valtuustoryhmä

Henkilöstöjohtajan päätös

§ 4 Kausi-influenssarokotuksen hankinta Vantaan kaupungin henkilöstölle syksylle 2026 (150 000 € alv / 0%)

Rahoitusjohtajan päätös

§ 21 Konsernitiliin liittäminen

Hankintajohtajan päätös

§ 11 Hankinnan keskeyttäminen: Verhojen, verhotarvikkeiden ja sälekaihtimien hankinta

Tietohallintojohtajan päätökset

§ 18 Päätös kumota 5.3.2026 tehty viranhaltijapäätös 16/2026 ja päätös keskeyttää Hanselin DPS:n sisäinen kilpailutus Tietokoneet 2023–2027 hankinnassa

§ 20 Päätös keskeyttää Hanselin DPS:n sisäinen kilpailutus Tietokoneet 2023–2027 hankinnassa

Kaupunginhallituksen edustajien raportit toimielimistä

Kaupunginhallitus on 11.8.2025 § 16 päätöksellään valinnut kaupunginhallituksen edustajat ja varaedustajat lautakuntiin ja toimielimiin. Heidän tehtävänä on seurata toimielinten toimintaa kaupunginhallituksen toiminnan ja strategisten tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta ja tarvittaessa tuoda toimielmille tiedoksi kaupunginhallituksen näkemykset, välittää toimielimille tietoa kaupunginhallituksessa mahdollisesti vireillä olevista toimielinten toimintaan liittyvistä asioista sekä valvoa toimielinten päätöksentekoa kaupunginhallituksen otto-oikeutta silmällä pitäen.

Kuullaan kaupunginhallituksen edustajien raportit toimielimistä.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä ja merkitään kuullut raportit ja käyty keskustelu tiedoksi.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

5

Vantaan kaupungin edustajien nimeäminen kuntapuheenjohtajapäiville 4.–5.6.2026 /PT

VD/1946/00.00.01.03/2026

PT/JK

Kuntapuheenjohtajapäivät on vuosittain toteutettava tapahtuma, jonka järjestävät Suomen Kuntaliitto ja FCG Finnish Consulting Group. Vuoden 2026 kuntapuheenjohtajapäivät järjestetään Lahdessa 4.–5.6.2026 ja tapahtuman aiheena on kuntien elinvoima, luottamushenkilöjohtaminen ja kuntien rooli muuttuvassa tilanteessa. Tapahtuma on tarkoitettu kuntien valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajis-
tolle sekä pormestareille.

Hallintosäännön 24 luvun 2 §: mukaan osa-aikaisilla luottamushenkilöillä on oikeus työmatka-, liikunta-, kulttuuri- ja ateriaetuun sekä muihin näihin rinnastettaviin etuuksiin samoin ehdoin kuin kaupungin työntekijöillä ja viranhaltijoilla.

Hallintosäännön 2 luvun 4 §:n mukaan osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat. Osa-aikaisista luottamushenkilöistä halukkuutensa osallistua tapahtumaan ovat ilmoittaneet Ulla Kaukola, Mika Kasonen ja Eve Rämö.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajat eivät voi toimia osa-aikaisina luottamushenkilöinä, joten heidän osallistumisestaan on tehtävä erillinen päätös. Halukkuutensa osallistua tapahtumaan on ilmoittanut kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Ida Tamminen.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) nimetä Vantaan kaupungin edustajaksi kuntapuheenjohtajapäiville 4.–5.6.2026 Ida Tamminen ja
- b) merkitä tiedoksi, että kuntapuheenjohtajapäiville osallistuvat Vantaan kaupungin edustajina myös Ulla Kaukola, Mika Kasonen ja Eve Rämö.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

6

Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2025 / PT

VD/1973/00.01.02.01/2026

PT/HM

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa omana palveluyksikkönä. Palveluyksikön tehtävänä on avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Palveluyksikössä työskenteli vuonna 2025 tarkastusjohtajan lisäksi neljä sisäistä tarkastajaa. Pitkäaikainen tarkastusjohtaja jäi kesäkuussa lomalle ja eläköityi syksyllä, joten yksikössä oli puoli vuotta yhden henkilön vajaus.

Sisäisessä tarkastuksessa valmistui vuoden 2025 aikana 22 tarkastusta. Näistä varsinaisia tarkastuksia oli 11 ja jälkitarkastuksia 11.

Tarkastukset eivät tuoneet esiin sellaisia laajempia asiakokonaisuuksia, joissa olisi merkittävässä määrin sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehostamistarpeita.

Tarkastettujen toimintojen osalta sisäisen valvonnan voidaan arvioida olevan kaupunkitasoisesti keskimäärin hyvällä/tydyttävällä tasolla.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä liitteenä oleva sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2025 tiedoksi, ja
- b) kehottaa toimialojen esihenkilöitä
 1. ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin niissä asioissa, joissa on havaittu toimintun kaupungin hallintosäännön, sisäisten ohjeiden tai lainsäädännön vastaisesti, sekä
 2. huomioimaan vastuullaan olevien toimintojen kehittämisessä raporteissa esitetyt ja muut tarkastuksissa esiin nousseet riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan edistämiseen tähtäävät suositukset

Liitteet:

- Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2025
- Tarkastusjohtajan esitys

Täytäntöönpano: toimialat

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot: Tarkastusjohtaja Hannele Malin, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi,

Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2025

Hannele Malin Kaupunginhallitus 23.3.2026

Resurssointi ja muutokset 2025

- Yksikössä työskenteli sisäisen tarkastuksen johtajan lisäksi neljä tarkastajaa.
- Pitkäaikainen tarkastusjohtaja jäi kesäkuussa lomalle ja eläköityi syksyllä, joten yksikössä oli puoli vuotta yhden henkilön vajaus.
- Varsinaisia tarkastuksia tehtiin vuoden aikana 11, ja jälkitarkastuksia samoin 11.

Vuoden 2025 raportoidut tarkastukset 1/2

Useampaa toimialaa koskevat tarkastukset

- Sisäisen valvonnan selontekoa ja kouluttamista koskeva tarkastus
- Tietopyyntöjen käsittely
- Kilpailuneutraliteetin toteutuminen markkinoilla tapahtuvassa toiminnassa

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

- Kulttuuritoiminnan ja tilojen -palveluyksikön hankinnat
- Elmon yksityisen jäähallin rakentamishanke

Vuoden 2025 raportoidut tarkastukset 2/2

Kaupunkiympäristön toimiala

- Kaupunkiympäristön toimialan puitehankintojen kilpailuttamisprosessi
- Aikuisten pyöräilykurssien hankinnat
- Elmon uimahallin ja Elmon alueen esirakentamisen hankkeet
- Kunnallisteknisen rakentamisohjelman toteutuminen 2022-2024

Konsernijohton ja elinvoiman toimiala

- TE-24 palvelut muutoksen läpivienti Työllisyyden- ja kotoutumisen palvelualueella

Konserniyhtiöt

- Tietosuojan toteutuminen VAV –konsernissa

Vuoden 2025 raportoidut jälkitarkastukset

Jälkitarkastukset

- Matka- ja kululaskut
- Valtiontukisäädösten noudattaminen
- Elinvoimapalveluiden hallinto- ja talous
- Yläkoulujen hankintojen (ostojen) tarkoituksenmukaisuus
- Kaupunkiympäristön rakentamis- ja kunnossapitotöiden puitesopimus
- Kiinteistöverotietojen oikeellisuus (2. jälkitarkastus)
- Pienten ja keskisuurten korjaustöiden puitesopimus
- Perusopetuksen koulujen vapaa-ajankäytön kulunvalvonta
- Ajoneuvojen paikannusjärjestelmä
- Joosua Missio ry:n toiminnan, hallinnoin ja kirjanpidon tarkastus (avustustarkastus) (raportti on merkitty salassa pidettäväksi julkisuuslain 621/1999 24.1 §, 15. kohdan perusteella)
- Rakennusilmoitusprosessi osana harmaan talouden torjuntaa

Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanava

- Vuoden 2025 aikana väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tuli 60 ilmoitusta. Näistä aiheettomia oli 30 kpl ja loput 30 tutkittiin joko itse tai yhdessä aiheesta vastuullisen yksikön kanssa.
- Osassa tapauksista on tutkinta yhä käynnissä.
- Kaikille ilmoittajille vastattiin vaaditussa ajassa.

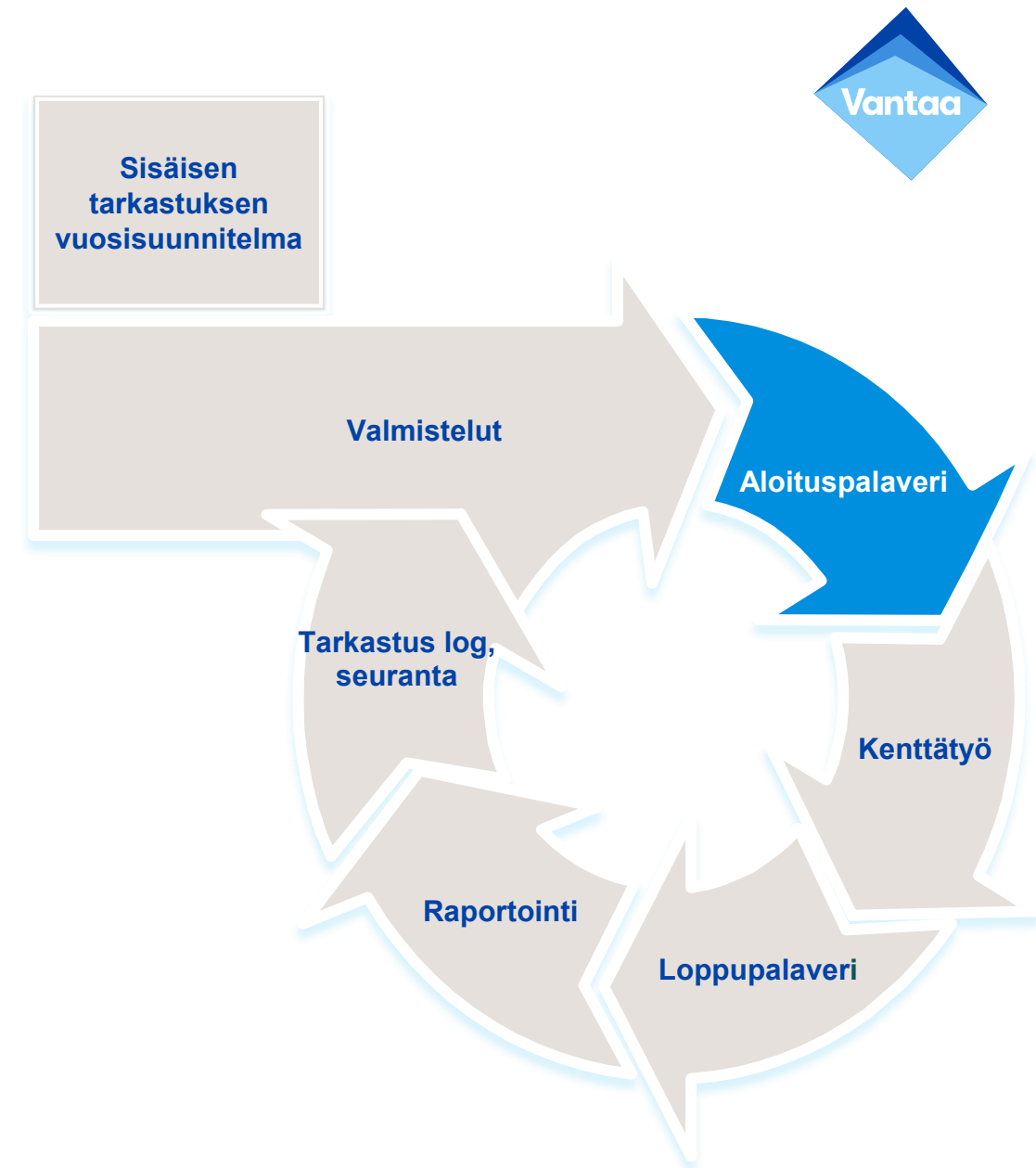
Vuoden 2026 suunnitelma

Hannele Malin 9.3.2026

Sisäisen tarkastuksen kehittäminen

- Uusi raporttimalli
- Tarkastusprosessin uudistaminen ja kuvaaminen
- Jälkitarkastusten tilalle Audit log; johdon toimenpiteiden seuranta ja raportointi kunnes ne on toteutettu
- Vuorovaikutuksen lisääminen tarkastuskohteiden kanssa
- Sisäisen tarkastuksen metodologian kehittäminen kohti yleisiä standardeja
- Yhteistyön lisääminen sidosryhmien kanssa

Uusi raporttimalli

- Selkeämpi raportointi;
 - poikkeamista
 - jäännösriskeistä
 - suosituksista
- Johdon toimenpidesuunnitelmat raportoidaan heti tarkastusraportoinnin yhteydessä

1 Riskienhallinta

Havainnot	Jäännösriski	Riskitaso	Suositus
1.1 Hankkeesta puuttuu systemaattinen riskienhallinta Sisäinen tarkastus havaitsi, että hankkeessa ei tehdä systemaattista riskienhallintaa, jossa riskit tunnistetaan, arvioidaan ja priorisoidaan säännöllisesti, ja niille luodaan hallintakeinoja. Ohjausryhmän pöytäkirjojen perusteella myöskaan alihankkijat eivät raportoi säännöllisesti riskeistä ja niihin liittyvistä kustannusten ylityksistä muutoin kuin satunnaisten, realisoituneiden riskien yhteydessä.	- Riski hallitsemattomasta riskinotasta - Kustannusriski - Rahoitusriski		- Hankkeeseen luodaan systemaattinen tapa käsitellä riskejä; sisältäen riskien tunnistamisen, priorisoinnin ja hallintakeinot. - Hanke ryhtyy käyttämään Hypergene järjestelmää - Riskienhallinnan yksikkö avustaa riskityöpajoissa hankeriski mallin mukaisesti riskien tunnistamisen ja priorisoinnin
Johdon toimenpidesuunnitelma		Määräaika	Vastuuhenkilö
- Laaditaan suosituksen mukainen riskienhallinta hankkeelle - Otetaan Hypergene järjestelmä käyttöön		6.3.2026	Hankejohtaja

ESIMERKKI

Kriittiset riskit, vaatii johdon välittömän huomion	Keskittason riskit, vaatii toimenpiteitä lyhyen aikavälin sisällä	Vähäiset riskit, vaatii toimenpiteitä	Johdon arvioitavaksi

Tarkastussuunnitelma 2026

Oma sisäinen tarkastus

1. Varia Vehkalan rakennushanke
2. Ratikka 1; hallinnon, riskienhallinnan ja raportoinnin tarkastus, tilauksesta maksuun –prosessin tarkastus
3. Ratikka 2; kassavirran hallinta, lainojen hallinta, tulojen hallinta
4. Rahoituksen hallintomalli Vantaan kaupunki
5. VTK Oppimiskampus –hankehallinta
6. Vantti Oy; talous ja hallinto
7. Ympäristöriskien hallintaan liittyvä tarkastus
8. Oppimisvelvollisuuden valvontavastuu ja opiskelupaikan osoitusvelvollisuuden toteutumiseen liittyvä tarkastus
9. Avustustarkastus: Sporttia kaikille ry.

Kokeilu: Ulkopuolinen palveluntarjoaja

1. Tietoturvan hallinta (NIS2 vaatimustenmukaisuus Vantaan kaupunki, kyberturvallisuus)
2. ICT kumppaneiden hallinta
3. HR järjestelmähanke Sarastia
4. Jatkuvuuden hallinta (miltä osin CER –direktiivin vaatimustenmukaisuus koskettaa Vantaan kaupunkia, fyysinen ja organisatorinen häiriönsietokyky)

Ulkopuolinen palveluntarjoaja avuksi niihin tarkastuskohteisiin, joihin ei tällä hetkellä ole omaa osaamista tarpeeksi. Valitaan yllä olevista kohteista sopivimmat riippuen hankintaprosessin ajankohdasta ja valmistumisesta.

Raportoitavat jälkitarkastukset 2026

Jälkitarkastukset

- KATO:n puitehankintojen kilpailuttamisprosessi (2025)
- KAPU:n rakentamishelmien toteutuminen (2025)
- Taideteosten hallinnointi (2025)
- Tikkurilan Vantaa -info (2024)
- Kuusijärven rakennushankkeet (2024)
- Hankintasopimusten hallinnointi Cloudiassa (2024)
- Tietosuojan toteutuminen VAV –konsernissa (2025)
- Sisäisen valvonnan selonteko ja kouluttaminen (2025)
- Ajoneuvojen paikannuspalvelut (2024)
- Timmi -järjestelmä (2024)
- Tietopyyntöjen käsittely (2025)

Kiitos

SISÄISEN TARKASTUKSEN VUOSIRAPORTTI 2025

1. Tehtävät ja tarkastusten toteutus

1.1 Tehtävät

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Lisäksi sisäisen tarkastuksen tehtävänä on selvittää väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tulleiden ilmoitusten paikkansapitävyyttä ja varmistaa, että tarvittaessa ilmoitettuun väärinkäyttöön puututaan.

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa omana palveluyksikkönä. Yksikössä työskenteli vuoden 2025 aikana tarkastusjohtaja ja neljä sisäistä tarkastajaa. Pitkäaikainen tarkastusjohtaja jäi kesäkuussa lomalle ja eläköityi syksyllä, joten yksikössä oli puoli vuotta yhden henkilön vajoaus.

Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tuli 60 ilmoitusta. Näistä aiheettomia oli 30 kpl ja loput 30 tutkittiin joko itse tai yhdessä aiheesta vastuullisen yksikön kanssa.

1.2 Tarkastusten ja jälkitarkastusten toteutus

Varsinaisten tarkastusten osalta sisäinen tarkastus laati vuosisuunnitelman koko kalenterivuodeksi 2025. Suunnitelma yhteensovitettiin tilintarkastajan työohjelman kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi. Tarkastusaiheet vastuutettiin tarkastajittain ja aikataulutettiin. Suunnitelman hyväksyi kaupunginjohtaja.

Jälkitarkastuksilla varmistettiin, että varsinaisten tarkastusten yhteydessä sovitut tai suositellut toimenpiteet oli käsitelty asianmukaisesti ja otettu huomioon toiminnan kehittämisessä. Jälkitarkastukset kohdistuivat pääosin vuonna 2024 tehtyihin tarkastuksiin. Osa vuonna 2024 tehdyistä tarkastuksista oli sellaisia, ettei jälkitarkastukseen ollut tarvetta.

1.3 Tarkastusten raportointi

Ennen lopullisen tarkastusraportin julkaisemista kukin raportti on ollut tarkastuskohteessa luettava mahdollisten väärinkäsitysten oikaisemista varten. Tarkastusraportit on toimitettu kaupunginhallituksen varsinaisille jäsenille, kaupunginjohtajalle, tarkastuskohteena olevan toimialan apulaiskaupunginjohtajalle ja palvelualuejohtajalle sekä toimialan yhteisten palveluiden päällikölle.

Lisäksi yksittäinen raportti on toimitettu harkinnan mukaan myös muille asianosaisille. Yhtiötarkastuksissa raportit on toimitettu tarkastetulle yhtiölle, konserniohjauksen ja -valvonnan palveluyksiköön ja konsernijaostolle.

2. Suoritetut tarkastukset

Vuoden aikana tehtiin kaikkiaan 22 tarkastusta. Näistä varsinaisia tarkastuksia on 11 kpl ja jälkitarkastuksia samoin 11 kpl. Tarkastukset kohdistuivat seuraavasti:

Varsinaiset tarkastukset

1. Sisäisen valvonnan kehittäminen
2. Tietopyyntöjen käsittely
3. Kilpailuneutraliteetin toteutuminen markkinoilla tapahtuvassa toiminnassa
4. Kulttuuritoiminnan ja tilojen -palveluyksikön hankinnat
5. Kaupunkiympäristön toimialan puitehankintojen kilpailuttamisprosessi
6. Aikuisten pyöräilykurssien hankinnat
7. Kunnallisteknisen rakentamishjelman toteutuminen 2022-2024
8. Elmon uimahallin ja Elmon alueen esirakentamisen hankkeet
9. Elmon yksityisen jäähallin rakentamishanke
10. TE-24 palvelut muutoksen läpivienti Työllisyyden- ja kotoutumisen palvelualueella
11. Tietosuojan toteutuminen VAV –konsernissa

Jälkitarkastukset

1. Matka- ja kululaskut
2. Valtiontukisäädösten noudattaminen
3. Elinvoimapalveluiden hallinto- ja talous
4. Yläkoulujen hankintojen (ostojen) tarkoituksenmukaisuus
5. Kaupunkiympäristön rakentamis- ja kunnossapitotöiden puitesopimus
6. Kiinteistöverotietojen oikeellisuus (2. jälkitarkastus)

7. Pienten ja keskisuurten korjaustöiden puitesopimus
8. Perusopetuksen koulujen vapaa-ajankäytön kulunvalvonta
9. Ajoneuvojen paikannusjärjestelmä
10. Joosua Missio ry:n toiminnan, hallinnoin ja kirjanpidon tarkastus (avustustarkastus) (raportti on merkitty salassa pidettäväksi julkisuuslain 621/1999 24.1 §, 15. kohdan perusteella)
11. Rakennusilmoitusprosessi osana harmaan talouden torjuntaa

2.1 Olennaisimmat tarkastushavainnot toimialoittain

Useampaa toimialaa koskevat tarkastukset

Sisäisen valvonnan selontekoa ja kouluttamista koskevan tarkastuksen tavoitteena oli arvioida Vantaan kaupungin tilinpäätöksen toimintakertomukseen sisältyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteon valmistelun asianmukaisuutta sekä sisäisen valvonnan koulutuksen riittävyyttä. Tarkastuksessa arvioitiin erityisesti, onko selonteon valmistelussa noudatettu kaupungin sisäisen valvonnan ohjeita sekä kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Tarkastus kohdistui peruskaupunkiin.

Tarkastuksessa havaittiin, että selonteon valmistelussa ei ole riittävällä tavalla huomioitu KILA:n yleisohjeen sisältöä eikä valmisteluun osallistuvien henkilöiden tietoisuus ohjeesta ole ollut riittävällä tasolla. Kaupungin sisäisen valvonnan ohjeissa annettu selonteon valmistelua koskeva ohjeistus on luonteeltaan yleispiirteinen, eikä siinä anneta toimialoille riittävän konkreettisia valmisteluohjeita. Tarkastuksessa havaittiin lisäksi, että selonteon valmistelussa ei käytännössä hyödynnetä dokumentoituja ja systemaattisia itsearviointeja, vaikka kaupungin sisäisen valvonnan ohjeissa näin edellytetään.

Tarkastuksessa havaittiin myös, että sisäisen valvonnan koulutus ei ole ollut jatkuvaa ja systemaattista. Vaikka koulutusta on järjestetty, kaupunki ei ole systemaattisesti kartoittanut koulutustarpeita eikä sisäistä valvontaa käsitellä kaupunkitasoisessa perehdytysohjelmassa kaupungin ohjeen edellyttämällä tavalla.

Tarkastuksessa annettiin kahdeksan toimenpidesuositusta. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että sisäisen valvonnan selonteon valmisteluun ja sisäisen valvonnan koulutukseen liittyvissä menettelyissä on kehittämistarpeita.

Vantaan kaupungin asiakirjoja koskevien tietopyyntöjen käsittelyn tarkastuksessa todettiin, että tietopyynnöt osoitetaan Vantaa.fi internet-sivuston ohjeistuksen mukaan kirjaamoon, jossa ne kirjataan asianhallintajärjestelmä Astaan ja vuoden 2024 kesästä alkaen niille on avattu oma asia.

Koko kaupungissa tietopyyntöjä, joiden tunnistetyyppi Astassa on ”Asiakirjallisen tiedon luovuttaminen”, on ollut ajalla 1.1.2024 – 12.3.2025 yhteensä 256 kpl. Lähes kaikkiin tarkastettuihin tietopyyntöihin oli vastattu ja ajallaan eli n. 2 viikon kuluessa.

Vastausten kirjaamisessa Astaan havaittiin puutteita, jonka johdosta tarkastuksessa annettiin yksi toimenpidesuositus. Tarkastushavaintojen perusteella voitiin todeta, että tietopyyntöjen käsitteilyn hallinnoinnin ja sisäisen valvonnan taso on hyvä.

Markkinaperusteisen hinnoittelun ja kilpailuneutraliteetin toteutumisen tarkastuksessa todettiin, että kaupungin palveluyksiköiden tytäryhtiöiltä laskuttamat määrät ovat pääasiassa pieniä ja suurin osa kohdistuu palveluihin, joiden ei voida katsoa vaikuttavan kilpailuneutraliteettiin. Tarkastetun aineiston perusteella Varikko on ainoa, joka tarjoaa tytäryhtiöille kilpailuneutraliteetin vaarantumisen kannalta merkittävästi palveluita. Tarkastuksessa annetaan Varikolle suositus hinnoitella tukipalveluiksi luokiteltavat ajoneuvojen vuokraukset Vantille markkinaperusteisesti. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että tytäryhtiöille tarjottujen palveluiden laskutuksen hallinnoinnin ja sisäisen valvonnan taso on hyvä.

Konserniyhtiöt

Tietosuojan toteutumista VAV-konsernissa koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että VAV-konsernissa noudatetaan tietosuojaa koskevaa lainsäädäntöä sekä Vantaan kaupungin tietosuojapolitiikkaa. Tarkastuksessa arvioitiin myös yleisellä tasolla tietoturvakäytänteitä siltä osin, kuin ne voivat vaarantaa tietosuojan toteutumista.

Tarkastuksessa havaittiin, että VAV ei ole tehnyt kattavasti tietosuojalainsäädännön mukaisia vaikutustenarviointeja henkilötietoja käsitteleviin tietojärjestelmiinsä. Yhtiön mukaan käytössä on 19 henkilötietoja käsittelevää järjestelmää, mutta tarkastushavaintojen perusteella vaikutustenarvointi on tehty vain kolmeen. Vaikutustenarvioinneissa käytetty arviointityökalu ei myöskään kata kaikilta osin tietosuojalainsäädännön keskeisiä vaatimuksia. VAV:lla on kymmenen tietosuojaselostetta, joista yhdeksän on julkaistu yhtiön verkkosivuilla. Selosteissa ei havaittu olennaisia puutteita.

Tarkastuksessa havaittiin lisäksi, että VAV ei ole varmistanut kaupunginhallituksen 18.11.2024 hyväksymän tietosuojapolitiikan huomioimista toiminnassaan. VAV:lla ei myöskään ole dokumentoitua prosessia henkilötietojen tietoturvaloukkausten käsittelyyn. Lisäksi yhtiön tietosuojakoulutukset eivät ole linjassa kaupungin tietosuojapolitiikan kanssa.

Tarkastuksessa annettiin kahdeksan toimenpidesuosituksen. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että tietosuojaa koskevan hallinnoinnin ja sisäisen valvonnan taso on tyydyttävä.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Kulttuuritoiminnan ja tilojen palveluyksikön hankintoja koskevassa tarkastuksessa havaittiin, että yksikössä on tehty Kulttuuritalo Martinukseen liittyviä tavarahankintoja vuoden 2024 syksyllä. Osassa hankinnoista ei ole noudatettu kaupungin hankintaohjeistusta, vaan on tarjouspyynnössä kerrottu valmiiksi hinta, joka voidaan tuotteista maksaa ja laadittu tuotteiden tekniset määrittelyt niin tiukaksi, että vain yksi tietty tuote voi ne täyttää. Tarjouspyyntöjä, tarjouksia ja sopimuksia ei ollut tarkastushetkellä tallennettu Astaan. Aineistoon sisältyi sähköpostiviestiketjuja, joilla tehtiin ja tarkennettiin eri hankintoihin liittyviä tarjouspyyntöjä. Kaikkia näitä ei saatu tarkastettua koska osa viesteistä oli mustattu, eikä niitä useista pyynnöistä huolimatta saatu avattuna tarkastettavaksi.

Lisäksi lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden hankintoja on pilkottu, hankinta- palveluyksikön ohjeistamana, jotta vältettäisiin kilpailutuksen järjestäminen avoimella sähköisellä kilpailutusjärjestelmällä käytettävissä olevan rajallisen ajan takia.

Edellä olevien havaintojen johdosta annettiin kolme toimenpidesuositusta. Tarkastushavaintojen perusteella voitiin todeta, että kulttuuritoiminnan ja tilojen palveluyksikön sekä lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden hankintojen sisäisen valvonnan taso on tällä hetkellä tyydyttävä.

Elmon yksityisen jäähallin rakentamishanketta koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että Elmon yksityisen jäähallin rakentamishankkeessa noudatetaan hankintalakia sekä huomioidaan kaupungin etu.

Tarkastuksessa havaittiin, että hanke on viivästynyt merkittävästi ja riskinä on myös hankkeen taloudellinen epäonnistuminen. Jäähalli on rakennuslupavaiheessa ja tietävästi ilman rahoittajaa. Saadakseen rahoituksen järjestymään on jäähallin tarjouskilpailun toteuttaja tehnyt kaupungille lisä- ja vuokratarjouksia, joissa tuntimäärät ja -hinnat ovat moninkertaisia alkuperäiseen sopimukseen verrattuna. Toteuttaja on myös pyytänyt kaupunkia takaamaan pankkilainaa.

Kaupunki on käsitellyt eri tarjouksia ja niitä ei ole voitu toteuttaa lainvastaisina. Samalla kaupungissa on pyritty tekemään vaihtoehtoisia suunnitelmia sen varalle, jos toteuttaja Luotsi Invest Oy ei pysty toteuttamaan jäähallia. Suunnitelmat ovat sisältäneet mm. uutta kilpailutusta, toteutusta yhteistoteutuksena Luotsi Invest Oy:n kanssa sekä toteutusta VTK:n hankkeena.

Tarkastuksessa ei annettu suosituksia. Sisäisen valvonnan taso on tyydyttävä.

Toteamme selkeyden vuoksi, että tarkastus ei ole koskenut tarkastuksen päättymisen jälkeen tehtyä kaupunginvaltuuston päätöstä 15.12.2025 § 5 koskien omavelkaisen takauksen myöntämistä Vantaan jääurheilun tuki ry:lle.

Kaupunkiympäristön toimiala

Aikuisten pyöräilykurssien hankinnat tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että kaupungininsinöörin hankinnat ovat olleet asianmukaisia. Lisäksi tavoitteena oli arvioida, mitä muita tapoja olisi toteuttaa vastaavia pyöräilykursseja.

Kaupungininsinöörin eri vuosina tekemät hankintapäätökset aikuisten pyöräilykursseista oli tehty muodollisesti oikein, eikä hankintalakia tai kaupungin hankintaohjetta oltu rikottu. Kaupungininsinööri ei myöskään ollut esteellinen tekemään päätöksiä kursseista. Kaupungininsinööri ei kuitenkaan riittävästi selvittänyt, voisiko pyöräilykursseja järjestää kaupungin kannalta jollain edullisemmalla tavalla, esimerkiksi Aikuisopiston järjestämänä (koulutus valtionosuusjärjestelmään sisältyen) tai hankerahoituksella (kuten Espoossa).

Tarkastuksessa annettiin yksi toimenpidesuositus, jossa esitettiin kolme eri vaihtoehtoa polkupyöräkurssien tulevaisuudesta. Tarkastushavaintojen perusteella aikuisten polkupyöräkurssien järjestämiseen liittyvä sisäinen valvonta oli taloudellisesta näkökulmasta tyydyttävällä tasolla.

Elmon uimahallin ja esirakentamisen hankkeet tarkastuksen tavoitteena on varmistaa, että Elmon urheilupuistoon liittyvissä rakennushankkeissa on noudatettu hankesuunnitelmia ja ne on toteutettu tehtyjen päätösten mukaisesti noudattaen hankintalakia ja hankintaohjeistusta sekä huomioitu kaupungin etu.

Tarkastuksessa havaittiin, että Elmon esirakentamisen kokonaisurakan hankinta-arvo oli 3,51 miljoonaa euroa. Alkuperäisen hankinnan lisäksi lisä- ja muutostöitä hankittiin yli 750 000 eurolla. Lisä- ja muutostöiden määrä on huomattava. Lisä- ja muutostöistä ei ole tehty hankintaohjeen edellyttämiä viranhaltijapäätöksiä eikä niitä ole tästä syystä viety lautakunnan ottomenettelyyn.

Maanrakennuskoneiden käyttö: Puitehankinnan kilpailutuksen tuloksia ei ole pystytty noudattamaan parhaalla mahdollisella tavalla, mikä on johtanut tarpeettomiin lisäkustannuksiin. Hankintasopimuksen arvioitu arvo neljävuotisella sopimuskaudella on noin 10 miljoonaa euroa. Parantamalla koneiden käytön seuranta kaupunkilla olisi mahdollisuus satojen tuhansien eurojen säästön sopimuskautta kohti.

Uimahallin alkuperäinen tavoitehintaa 36 miljoonaa on nostettu useaan kertaan aina 46,22 miljoonaan euroon. Tavoitehintaa täsmentyy vielä mahdollisten urakkaohjelman muutosten perusteella. Tarkastushetken ennuste uimahallin hinnaksi on 49,69 miljoonaa euroa, joka on noin 3,5 miljoonaa (7 %) lautakunnan hyväksymää tavoitehintaa korkeampi.

Pääasialliset syyt uimahallin hintaennusteen nousuun ovat olleet urakkamuodon muutos projektinjohtourakaksi sekä puutteet Rambollin laatimisissa rakennesuunnitelmissa. Syyskuu 2024-tammikuun 2025 välillä urakkaa ei ole päästy edistämään toivotulla tavalla suunnitelmien puutteellisuuden vuoksi, jonka vuoksi urakoitsija NCC on avannut keskustelun tavoitehinnan korottamisesta urakkaohjelman mukaisesti rakentamisen viiveeseen vedoten. Viiveet rakentamisessa ovat johtuneet Rambollin puutteellisista rakennesuunnitelmista sekä kaupungin/urakoitsija NCC:n ehdottamista muutoksista.

Tarkastuksessa annettiin 7 toimenpidesuositusta. Tarkastuksen havaintojen perusteella Elmon työmaiden sisäinen valvonta on tyydyttävällä tasolla.

Kaupunkiympäristön toimialan puitehankintojen kilpailuttamis- ja tilaamisprosessi tarkastuksen tavoitteena oli arvioida toimialan puitehankintojen kilpailuttamisprosessia (erityisesti käytettyjä valintakriteereitä ja yhteistyötä hankintakeskuksen kanssa).

Tarkastuksessa havaittiin, että kaupunkiympäristön toimialalla on käytössä viidentyyppistä tilausmenettelyä puitesopimusten sisällä. Sisäisen arvion mukaan tarkoituksenmukaisin tilausmenettely on käytössä Toimitilajohtamisen kunnossapitotöissä sekä Kunnossapidon sähkötöissä, joissa kummassakin on määritelty, että alle 14 000 euron arvoiset työt tilataan toimittajilta etusijajärjestyksessä ja kustannusarvioltaan 14 000 – 60 000 euron arvoiset työt ja urakat kilpailutetaan kevenneellä kilpailutuksella (ns. minikilpailutus). Tilausmenettely, jossa alle kansallisen kynnysarvon olevassa hankinnassa voidaan tilaus tehdä vapaasti joltain puitesopimustoimittajalta, puolestaan mahdollistaa sisäisen tarkastuksen näkemyksen mukaan pahimmillaan tietyn toimittajan suosimisen. Menettely on käytössä Suunnittelupalveluiden, Ulkovalaistustöiden sekä Rakennusten kosteus- ja sisäilmateknisten kuntotutkimusten ja muiden rakennusterveyden asiantuntijapalveluiden puitesopimuksissa.

Kaupunkiympäristön toimialalla ei ole koko toimialan kattavaa kilpailutussuunnitelmaa/-kalentteria, joka mahdollistaisi mm. sen, ettei kilpailutusten välille tule katkoja ja Hankinnat-yksikkö pystyisi varaamaan kilpailutuksiin (niissä, joissa se on mukana) resurssit riittävän ajoissa. Mainittakoon, että myös HILMA:ssa (sähköinen julkisten hankintojen ilmoituskanava) kannustetaan hankintayksikköjä hankintojen kilpailutusten suunnitelmallisuuteen ja ilmoituskanavaan on tätä silmällä pitäen mm. perustettu kilpailutussuunnitelmatoiminnallisuus, joka mm. antaa yrityksille mahdollisuuden valmistautua tuleviin kilpailutuksiin entistä aikaisemmassa vaiheessa ja suunnitella omia tarjouksiaan paremmin.

Tarkastuksessa annettiin seitsemän toimenpidesuositusta. Tarkastushavaintojen perusteella kaupunkiympäristön toimialan puitehankintojen kilpailuttamis- ja tilaamisprosessiin liittyvä sisäinen valvonta oli hyvällä/tydyttävällä tasolla.

Kunnallisteknisten rakentamishjelmien toteutumisesta vuosina 2022-2024 tarkastuksen tavoitteena oli arvioida miten kadut ja puistot palvelualue on onnistunut vuosien 2022-2024 rakentamishjelmien toteuttamisessa huomioiden hankkeiden taloudelliset tavoitteet.

Monet kunnallistekniikan rakentamiskohteet olivat ylittäneet alkuperäisen kustannusarvion, jotkut jopa selvästi. Syinä olivat olleet mm. yllätykset pohja- ja maarakennustöissä, yleissuunnitelman puuttuminen, suunnitelmapuutteet sekä kustannusarvioiden perustuminen vakioratkaisuihin (mitä enemmän suunnitelma sisältää uniikkeja materiaaleja, laitteita tai ratkaisuja, sitä vaikeampi on arvioida etukäteen kustannuksia).

Tarkastuksessa annettiin neljä toimenpidesuositusta. Tarkastushavaintojen perusteella kunnallisteknisten rakentamishjelmien toteutumiseen liittyvä sisäinen valvonta oli taloudellisesta näkökulmasta katsottuna hyvällä/tydyttävällä tasolla.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala

TE-24 palvelut muutoksen läpivienti Työllisyyden- ja kotoutumisen palvelualueella tarkastuksen tavoitteena oli arvioida, onko muutos saatu läpivietyä onnistuneesti.

Tarkastuksessa arvioitiin muutoksen onnistumista seitsemällä osa-alueella, joita olivat organisointi, päätöksenteko, tietojärjestelmät ja tietoturva, asiakirjahallinto ja sopimustenhallinta, henkilöstöhallinto, sisäinen viestintä sekä hankinnat.

Havaintojen perusteella voitiin todeta, että palvelualueella oli varauduttu olennaisimpiin TE-palvelut 24-uudistuksen tuomiin muutoshasteisiin. Muutosta valmistelemaan oli perustettu kahdeksan poikkihallinnollista valmisteluryhmää (vastuualueina mm. ICT, Hallinto ja talous sekä Henkilöstö). Muutoksen läpivienti oli sujunut Vantaan osalta tarkastusajankohtaan asti hyvin.

Tarkastuksessa annettiin yksi toimenpidesuositus. Tarkastushavaintojen perusteella palvelualueen muutoksen läpivientiin liittyvä sisäinen valvonta oli kiitettävällä tasolla.

Vantaan kaupungin tilinpäätös 2025 /PT (kvalt)

VD/436/02.04.03.03/2026

PT/MR/HH/HP/TP/JK

Suomen kansantalouden hidas kehitys jatkui vuonna 2025. Joulukuun tietojen valossa Suomen talous kasvoi vuoden 2025 aikana 0,2 prosenttia. Kasvua voidaan pitää varovaisena ja se ei ole ollut riittävää mm. parantamaan työllisyyttä. Työttömyys onkin poikkeuksellisen korkealla tasolla ja työttömyyden nousu on jatkunut. Inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja veronalennukset lisäsivät ostovoimaa, mutta kotitalouksien kysyntään liittyy epävarmuutta mm. sosiaaliturvan leikkausten ja työttömyyden kasvun vuoksi. Vuodelle 2026 valtiovarainministeriö ennustaa 1,1 prosentin talouskasvua, mutta työttömyyden ennustetaan edelleen heikkenevän.

Tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos 0,7 miljardia euroa positiivinen, mutta kertaluonteiset erät paransivat tulosta sadoilla tuhansilla euroilla. Ilman Helsingin, Espoon ja Porin tulosta kuntien tulos jäisi reiluun 100 miljoonaan euroon. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous oli -0,8 miljardia alijäämäinen.

Kuntien toimintatuotot kasvoivat 0,5 prosenttia ja toimintakulut 5,3 prosenttia. Toimintakulujen kasvu syntyi pääosin TE-uudistuksesta, työttömyysturvan laajentamisesta sekä kunta-alan palkankorotuksista. Kulukasvua hillitsi kuntien sopeuttamisohjelmat. Kuntien yhteenlasketut kunnallisverotuotot laskivat 0,2 prosenttia ja yhteisöverotulot 4,4 prosenttia. Verotulojen laskuun vaikuttaa verovuoden 2024 kunnallisveron oikaisu noin 150 miljoona eurolla, työllisyyden heikkeneminen sekä yleinen taloustilanne. Kiinteistöverotulot kasvoivat 2,1 prosenttia ja valtionosuudet 19 prosenttia. Valtionosuuksien kasvu johtuu lähinnä TE-uudistuksesta. Tilikauden tulos muodostui negatiiviseksi 107 kunnassa, kun vuonna 2024 tulos oli alijäämäinen 83 kunnassa.

Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 4,8 miljardilla eurolla, joista 43 prosenttia kuudessa suurimmassa kaupungissa. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta pysyi lähes ennallaan ollen vuoden 2025 lopussa noin 20,9 miljardia euroa.

Vantaan kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös

Vuoden 2025 tilikauden tulos oli -77,7 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos heikkeni 18,9 miljoonalla eurola edelliseen vuoteen verrattuna. Poistoeron ja varausten muutoksien sekä rahastosiirtojen jälkeen **tilikauden alijäämäksi muodostui -79,7 miljoonaa euroa.**

Ulkoiset toimintatuotot olivat 150,3 miljoonaa euroa vuonna 2025. Edellisvuoteen nähden toimintatuotot kasvoivat 4,0 miljoonalla eurolla. Maanmyyntivoitot sekä muut käyttöomaisuuden myyntivoitot toteutuivat 9,3 miljoonaa euroa heikompana edellisen vuoteen verrattuna. Ulkoiset toimintakulut olivat 934,8 miljoonaa euroa ja niissä oli kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 72,1 miljoonaa euroa. Suurimpina kuluerinä henkilöstökulut olivat 458,4 miljoonaa ja palvelujen ostot 289,2 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 35,5 miljoonaa euroa (8,4 %:a) ja palvelujen ostot kasvoivat 7,9 miljoonaa euroa (2,8 %:a) edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintakate oli -784,5 miljoonaa euroa vuonna 2025, eli se heikkeni edelliseen vuoteen nähden 68,1 miljoonaa euroa.

Verotuloja kertyi vuonna 2025 yhteensä 568,7 miljoonaa ja valtionosuuksia 237,9 miljoonaa euroa. Vuoteen 2024 verrattuna verotulot heikkenivät 16,5 miljoonaa euroa ja valtionosuudet kasvoivat 58,7 miljoonaa euroa. Tuloverot laskivat 11,1 miljoonaa, yhteisöveron tuotto laski 7,7 miljoonaa euroa ja kiinteistöverossa oli 2,3 miljoonaa euroa kasvua vuoteen 2024 verrattuna.

Rahoituskulut laskivat 2,6 miljoonaa euroa vuoteen 2024 verrattuna ja rahoitustuotot laskivat 0,6 miljoonaa euroa. Rahoituskulujen ja -tuottojen netto oli positiivinen ja se kasvoi 2,0 miljoonaa euroa vuoteen 2024 verrattuna.

Kaupungin vuosikate vuonna 2025 oli 35,0 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2024 oli 58,8 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaisia poistoja sekä arvonalentumisia kirjattiin 112,6 miljoonaa euroa eli 1,5 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Vuosikatteella pystyttiin kattamaan poistot 31,3-prosentti-
sesti, joten kaupungin tulorahoitus oli vuosikatteella mitattuna alijäämäinen.

Investointimenot vuonna 2025 olivat 229,0 miljoonaa euroa. Kaupungin pitkäaikaisten lainojen lisäys oli 235,0 miljoonaa euroa ja vähennys 36,6 miljoonaa euroa, lyhytaikaisten lainojen pysyessä edellisen vuoden tasossa, joten lainakannan nettolisäykseksi muodostui 198,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 vastavasti lainakannan nettolisäys oli 69,7 miljoonaa euroa. Investointien tulorahoitusosuus heikkeni tilikaudella 16,5 prosenttiin, kun se edellisvuonna oli 39,9 prosenttia.

Vantaan kaupungin taseen pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 478,4 miljoonaa euroa vuoden 2025 lopussa (69,3 prosenttia taseen loppusummasta). Taseen vastattavaa puolella omaa pääomaa oli 897,5 miljoonaa ja vierasta pääomaa 1 222,1 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma oli 2 133,8 miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste heikkeni 42,4 prosenttiin (49,4 prosenttia vuonna 2024). Asukaskohtainen lainakanta nousi edellisestä vuodesta 755,6 euroa, eli 4 183,2 euroon asukasta kohti.

Kiinteistörahaston ylijäämä ennen rahastosiirtoja oli 2,3 miljoonaa euroa, Lasten ja nuorten juhlarahaston ylijäämä 0,02 miljoonaa euroa ja Vahinkorahaston alijäämä 0,2 miljoonaa euroa.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt sekä tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien tytär- ja osakkuusyhteisöt, eli kaikkiaan 56 yhteisöä.

Konsernin tilikauden tulos vuonna 2025 oli -28,7 miljoonaa euroa. Tilinpäätössiirtojen, tilikauden verojen, laskennallisten verojen ja vähemmistöosuuksien vähentämisen jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui 60,9 miljoonaa euroa. Konsernin lainakanta kasvoi 241,1 miljoonaa euroa edellisvuodesta ollen 2 342,1 miljoonaa euroa vuoden 2025 lopussa. Asukaskohtainen lainakanta kasvoi 9 245,7,0 euroon, kun se vuonna 2024 oli 8 361,6 euroa. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuusaste oli vuoden 2025 lopussa 180,3 prosenttia, eli vuoden 2025 käyttötulot eivät olisi riittäneet vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Vuoden 2025 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.11.2024 talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2028. Vuoden 2025 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi 48,8 miljoonan euron tilikauden tulokseen ja -49,9 miljoonan euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 253,6 miljoonan euron bruttoinvestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2025 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella vuoden 2025 aikana. Talousarviomuutoksista suurimmat olivat verotuloennusteen laskeminen 41 mil-

joonalla eurolla sekä kaupunkiympäristön toimialalle tehdyt muutokset. Verotuloennusteen lasku johtuu siitä, ettei talous kääntynyt oletettuun kasvuun vuonna 2025 ja työttömyysluvut pysyivät ennätyksellisen korkealla. Kaupunkiympäristön toimialan tulotavoitetta laskettiin 29,9 miljoonalla eurolla ja määrärahoja korotettiin 2,4 miljoonalla eurolla. Rakentamisen hiljaiselo jatkui edelleen ja erityisesti asuntorakentamisen kysyntä ei lähtenyt kasvuun vuoden 2025 aikana. Rakentamisen heikko suhdanne näkyi maanmyyntivoittojen sekä muiden rakentamiseen liittyvien tulokertymien heikkona kehityksenä. Määrärahakorotuksia tehtiin kiinteistöjen hoidon ja ylläpidon sekä projektitoiminnan kustannuksia kattamaan. Lisäksi vuoden 2025 alusta tehtiin kirjausmuutos sisäisten kulujen tiliöinneissä, jolloin kustannuksia siirtyi investointimenoista käyttötalousmenoiksi.

Kasvatuksen ja oppimisen tuloarviota laskettiin 3,3 miljoonalla eurolla ja määrärahaa korotettiin 12,9 miljoonalla eurolla vuoden 2025 aikana. Tuloarvion laskeminen johtui oman äidinkielen ja S2-opetuksen valtionavustuksien jaksottamisesta. Tulovähennystä kompensoi osittain kotikuntakorvauksia ennustettua korkeampi taso sekä hankerahoitukset. Määrärahamuutokset aiheutuivat esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen tuen lakimuutoksesta, varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrauksen kustannuksista, ennakoitua suuremmasta palvelutuotannon kasvusta sekä hinnankorotuksista ja uusien hankkeiden kustannuksista.

Konsernijohton ja elinvoiman toimialan määrärahaa korotettiin 10 miljoonalla eurolla. Osittain määrärahakorotus liittyy TE-uudistukseen ja valtiolta siirtyneisiin velvoitteisiin, jotka lisäsivät myös toimialan tuloarviota 4,6 miljoonalla eurolla. Osittain määrärahaa korotettiin vastaamaan kohonneita työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuja työllisyystilanteen ollessa haastava. Lisäksi konsernijohton ja elinvoiman toimialalle budjetoitua keskitettyä varausta kunta-alan palkkaratkaisua varten jaettiin muille toimialoille yhteensä 3,3 miljoonaa euroa ja kohdennettiin uudestaan toimialan sisällä 0,3 miljoonaa euroa. Keskitetyn varauksen jakamisella ei ole tulosvaikutusta kaupungin tasolla, mutta se lisäsi toimialojen määrärahoja seuraavasti: kasvatus ja oppiminen 2,7 miljoonaa euroa, kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi 0,4 miljoonaa euroa sekä kaupunkiympäristö 0,2 miljoonaa euroa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tuloarviota korotettiin 1,2 miljoonalla eurolla ja määrärahoja 0,7 miljoonalla eurolla. Muutokset liittyivät pääosin uusiin hankkeisiin.

Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -124,4 miljoonaa euroa.

Vuoden 2025 tilinpäätös päättyi -77,7 miljoonan euron tilikauden tulokseen ja -79,7 miljoonan euron tilikauden alijäämään. Tilikauden alijäämä on 28,8 miljoonaa euroa heikompi kuin alkuperäinen talousarvio ja 45,7 miljoonaa euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Vuoden 2025 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 341,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 353,4 miljoonaa euroa ylittäen muutetun talousarvion 12,2 miljoonalla eurolla. Kasvatuksen ja oppimisen toimintatuotot ylittivät pääosin valtion saatujen tukien sekä varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksujen vuoksi. Kaupunkiympäristön toimialalla maanmyyntivoittoja, maanvuokraustuloja ja sopimuskorvauksia toteutui yhteensä 27,4 miljoonaa euroa alkuperäisen talousarvion ollessa 46,4 miljoonaa euroa ja muutetun talousarvion 24,8 miljoonaa euroa. Talousarviomuutos johtuu pääosin heikosta tonttikysynnästä, erityisesti asuntorakentamisesta. Maankäyttösopimuskorvaukset, kaivulupamaksut ja saadut avustukset toteutuivat alkuperäistä talousarviota parempina. Myyntituotot sisältävät 4,7 miljoonaa euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja, joka on 0,7 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa.

Kaupungin toimintakulut olivat muutetussa talousarviossa 1 166,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 aikana toteutuneet toimintakulut olivat 1 137,9 miljoonaa euroa. Toimintakulut alittuivat näin 28,9 miljoonalla eurolla muutettuun talousarvioon nähden. Vuoteen 2024 verrattuna toimintakulut nousivat 83,6 miljoonaa euroa eli 7,9 prosenttia. Toimintakuluja korottaa vuoden 2025 alussa voimaantullut TE-uudistus, joka lisäsi kaupungin menoja. Kaikkien toimialojen toimintakulut alittivat muutetun talousarvion. Henkilöstökulut alittuivat yhteensä 8,6 miljoonalla eurolla muutettuun talousarvioon nähden. Palveluiden osat alittivat muutetun talousarvion 9,4 miljoonalla eurolla. Ne alittuivat konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalla erityisesti ICT-palveluiden sekä työterveyshuollon ostopalveluiden osalta. Kaupunkiympäristön toimialalla yhteistoimintaosuudet alittivat talousarvion. Aineet, tavarat ja tarvikkeet alittivat muutetun talousarvion 7,1 miljoonalla eurolla, josta kasvatuksen ja oppimisen alitus oli 2,6 miljoonaa euroa ja kaupunkiympäristön toimialan 2,4 miljoonaa euroa. Avustuskulut ylittivät muutetun talousarvio 4,3 miljoonalla eurolla, kun työmarkkinatuen kuntaosuus ylitti muutetun talousarvion 8,4 miljoonalla eurolla toteuman ollessa 49,5 miljoonaa euroa. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 8,1 miljoonalla eurolla, alituksesta noin puolet syntyy vuokratuloista. Toimintakulut sisältävät 4,7 miljoonaa euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia.

Vuoden 2025 verotulot alittivat muutetun talousarvion 5,3 miljoonalla eurolla, vaikka niitä oli laskettu yhteensä 41 miljoonalla eurolla vuoden 2025 aikana. Kunnallisverot alittivat muutetun talousarvion 6,3 miljoonalla eurolla ja yhteisöveron tuotto ylitti sen 1,0 miljoonalla eurolla. Kiinteistöverot toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisena. Valtionosuudet ylittivät muutetun talousarvion 0,9 miljoonalla eurolla ja alkuperäisen talousarvion 17,9 miljoonalla eurolla. Verotulo- ja valtionosuusarviot perustuivat Kuntaliiton ennusteeseen. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) nousi 5,5 prosenttia vuoden 2024 tilinpäätökseen nähden. Verotulot kuitenkin laskivat vuoteen 2024 verrattuna 16,5 miljoonalla eurolla eli 2,8 prosenttia.

Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2025 yhteensä 12,9 miljoonaa euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 11,0 miljoonaa euroa. Korkotaso laski hieman vuoden 2025 alun tasosta, mutta pysyi suhteellisen tasaisena koko vuoden ajan. Korkokulut ylittivät talousarvion 0,5 miljoonalla eurolla toteuman ollessa 20,7 miljoonaa euroa. Kaupungin lainasalkun korkokulut ovat edelleen kohtuulliset aiemmin tehtyjen suojaustoimenpiteiden vuoksi. Kaupungin lainasalkun korkokulut toteutuivat 18,3 miljoonan euron tasolla, minkä lisäksi kaupunki maksoi yhtiöilleen korkoa heidän konsernitilillä olevien varojen mukaisesti 2,4 miljoonaa euroa. Kaupungin korkotuotot ylittivät talousarvion 0,9 miljoonalla eurolla toteuman ollessa 17,3 miljoonaa euroa, jolloin korkotuottojen ja -kulujen netto on kaupungille 3,4 miljoonaa euroa negatiivinen. Muut rahoitustuotot ja -kulut netto on kaupungille positiivinen 16,3 miljoonalla eurolla. Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2025 noin 112,6 miljoonaa euroa ja ne alittivat talousarvion 6,3 miljoonalla eurolla.

Kaupungin vuosikatteeksi vuoden 2025 tilinpäätöksessä muodostui 35,0 miljoonaa euroa, tilikauden tulokseksi -77,7 miljoonaa euroa ja tilikauden alijäämäksi -79,7 miljoonaa euroa.

Vuoden 2025 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat 18,5 miljoonaa euroa, menot 253,6 miljoonaa euroa ja investointiosan netto 235,1 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 tuloarviota pienennettiin 2,8 miljoonalla eurolla kiinteän omaisuuden tulojen osalta. Määrärahoja nostettiin yhteensä 5,2 miljoonalla eurolla Vantaan ratikan hankeen lähtiessä liikkeelle. Muutosten jälkeen tuloarvioksi muodostui 15,7 miljoonaa euroa ja määräraha-arvioksi 258,8 miljoonaa euroa.

Vuoden 2025 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 229,0 miljoonaa euroa ja ne alittivat muutetun talousarvion 29,8 miljoonalla eurolla. Talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat

kaikissa hankeryhmissä. Suurin alitus oli rakentamishankkeissa, 17,7 miljoonaa euroa. Määrärahat alituivat erityisesti rakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden edullisempien urakkahintojen vuoksi. Julkisen käyttömaisuuksien osalta talousarviomenot alituivat 5,3 miljoonalla eurolla, josta Vantaan ratikan osuus oli 1,7 miljoonaa euroa. Kiinteän omaisuuden määrärahat alituivat 0,9 miljoonalla eurolla, aineettoman omaisuuden 1,6 miljoonalla eurolla sekä osakkeiden ja osuuksien 0,5 miljoonalla eurolla talousarvioon verrattuna. Irtain omaisuus alitti talousarvion 3,7 miljoonalla eurolla, josta kasvatuksen ja oppimisen toimialan osuus oli 2,8 miljoonaa euroa.

Investointituloja toteutui 18,9 miljoonaa euroa, 3,2 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion. Osakkeiden ja osuuksien tuotot ylittivät talousarvion 0,6 miljoonalla eurolla ja aineettoman omaisuuden 0,5 miljoonalla eurolla, koska talousarviossa tuloja ei arvioitu näille syntyvän lainkaan. Julkisen käyttömaisuuksien tulot ylittivät talousarvion 1,7 miljoonalla eurolla, josta Vantaan ratikan osuus oli 0,6 miljoonaa euroa. Ratikan tulojen ylitys johtuu tulojen ajoituksesta. Kiinteän omaisuuden tulot puolestaan alittivat muutetun talousarvion 0,05 miljoonalla eurolla. Vuoden 2025 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 210,1 miljoonaa euroa, joka alitti talousarvion 33,0 miljoonalla eurolla.

Vuonna 2025 kaupungin pitkäaikaista lainaa nostettiin 235 miljoonaa euroa ja olemassa olevia lainoja lyhennettiin 36,6 miljoonaa euroa. Nettolainanottovaltuus talousarviossa oli 203 miljoonaa euroa, joka alittui 5 miljoonalla eurolla. Kaupungin lainakanta nousi 198,4 miljoonaa euroa noin 1 060 miljoonaan euroon vuoden 2025 lopussa.

Vuoden 2025 sitovien tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2025 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 30 kappaletta. Tavoitteista 10 toteutui täysin, 12 osittain ja 8 ei lainkaan.

Toimintakate heikkeni 9,5 %. Talousarviossa 2025 ennakoitiin 8,2 %:n heikkenemistä. Maankäytön nettotulot olivat noin 10,61 miljoonaa euroa (v. 2024: 15,9 milj. euroa). Vuonna 2025 asuntoja valmistui 573 kpl (v. 2024: 901). Pientaloasuntoja valmistui 163 kpl (v. 2024: 178). Yritystontteja myytiin 5 kpl ja vuokrattiin 4 kpl. Luovutettujen tonttien työpaikkamäärä on noin 300.

Luonnon monimuotoisuutta edistettiin resurssiviisauden tiekartan monimuotoinen luontokaistan toimenpiteitä toteuttamalla. Myös päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi edistettiin.

Joukkoliikenteen matkustajamäärä oli 143 649 nousua/arkipäivä (v. 2024: 146 406). Pyöräilyä edistetään pyöräliikenteen kehittämisohjelman ja tavoiteverkon pohjalta. Pyöräilyn tavoiteverkon mukaisia pyöräiteitä toteutui yli tavoitetason.

Vantaan ratikan tarkistettu hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa. Ratikan rakentamissopimukset allekirjoitettiin ja rakentaminen aloitettiin. Keskustojen kehittäminen jatkui ja sitä toteutettiin mm. useilla keskustoissa käynnissä olevilla asemakaavahankkeilla. Turvallisuuskyselyn perusteella turvallisuuden tunne Vantaalla on mittareiden mukaan heikentynyt. Segregaation toimintaohjelman rakentamisen tiimi aloitti työnsä. Toimenpiteiden ja kumppanuuksien rakentaminen käynnistyi.

Kaupunkitasoiset tapahtumatoiminnan suuntaviivat valmisteltiin. Tapahtumatoimiston organisoitumisen malli suunniteltiin ja kuvattiin. Elinvoimavaikutusten mittaamista varten kilpailutettiin tutkimuskumppani ja tapahtumatutkimusten mittaaminen aloitetaan.

Yhdistetyt kunta- ja aluevaalit järjestettiin ja vaaliviestintää tehtiin aiempaa monipuolisemmin. Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa (äänestysprosentti 45,7) jäi edellistä kertaa alhaisemmalle tasolle, kun taas aluevaalien (äänestysprosentti 44,4) äänestysaktiivisuus nousi.

Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi verrattuna vuoden 2024 lopun tilanteeseen nähden. Pitkäaikais-työttömien määrä vuoden 2025 lopussa oli 8 114 (v. 2024: 6 539). Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä oli vuoden lopussa 4 371 (v. 2024: 3 978) ja vieraskielisten työttömien määrä 9 160 (v. 2024: 8 240).

Perusopetuksen oppilaiden lukutaitoa arvioitiin Lukuseula-testillä (2. ja 7. lk): 2. luokan oppilaiden tulokset ovat parantuneet verrattuna vuoteen 2024. Vastaavasti 7. luokkien oppilaiden tulokset ovat laske-neet.

Mittareiden perusteella peruskoulun ja toisen asteen opiskelijoiden fyysinen aktiivisuus ei ole lisäänty-nyt lukuun ottamatta lukion 1. ja 2. vuosien opiskelijoita, joiden joukossa erittäin vähän liikkuvien osuus on vähentynyt.

Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät -ta-voitteen osalta sairauspoissaoloissa (5,98 %) ei saavutettu tavoitetasoa (4,3 %), mielenterveysperustei-set sairauspoissaolot (0,84 %) puolestaan vähenivät.

Tuleva kehitys

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2025 hyväksymä talousarvio vuodelle 2026 perustuu -68,0 miljoonan euron tilikauden alijäämään. Ison budjettialijäämän lisäksi verotulojen uusimmat ennusteet näyttävät vuodelle 2026 talousarviota heikompaa kasvua, minkä arvioidaan heikentävän vuoden 2026 tilikauden tulosta talousarvioon verrattuna.

Yleinen talouskehitys jäi varsin vaatimattomaksi vuona 2025, mutta aivan vuoden viimeiset kuukaudet osoittaisivat hieman elpymisen merkkejä. Talouden odotetaan kääntyvän nousuun vuoden 2025 aikana, mutta toisaalta työttömyyden arvioidaan pysyvän korkealla tasolla. Asuntomarkkinoiden piristymistä odotetaan, mutta asuntorakentamisen osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa vielä vuonna 2026. Vähäinen uusien asuntojen valmistuminen vaikutti ehkä Vantaan muuttoliikenteeseen vuonna 2025 ja todennäköisesti se vaikuttaa kaupungin väestönkasvua hidastavasti lähivuosina.

Vuoden 2026 talousarvio sisältää 343 miljoonan euron nettolainanottovarauksen. Lainavarausta kasvat-taa erityisesti kaupungin suurimman investoinnin, Vantaan ratikan, käynnistyminen loppuvuodesta 2025. Tämän lisäksi perusinvestointien kasvu, maanmyyntituottojen lasku, suuret työttömyysluvut sekä heikko verotulokehitys lisäävät lainatarvetta. Vuoden 2027 alussa alkavaksi suunniteltu valtionosuusuu-distus ei edennyt tämän hallituskauden aikana, mikä osaltaan heikentää Vantaan tulokehitystä, koska uudistus olisi laskelmien mukaan lisännyt Vantaan valtionosuustuloja huomattavasti. Yhä korkealla pysy-vät investointitarpeet, suurimpana Vantaan ratikka sekä kuntatalouden heikko kehitys heikentävät Van-taan taloutta myös tulevana vuosina.

Vantaan kaupungin taloutta on tasapainotettava seuraavien vuosien aikana. Vuoden 2025 aikana käyn-nistettiin menojen ja tulojen rakennetarkastelu sekä perustettiin talous- ja strategiatoimikunta. Toimi-kunta jatkaa työtään vuonna 2026. Lisäksi tammikuussa 2026 hyväksytty kaupunkistrategia sisältää 6 poikkihallinnollista ohjelmaa, joista yksi on talousohjelma. Vuonna 2026 arvioidaan edelleen yleisen ta-louskehityksen, kuntatalouden ja Vantaan talouden kehitysnäkymiä sekä valtuustokauden kaupungin

talouden tasapainottamisen euromääräisiä tarpeita. Myös hallituksen suunnitelmat julkisen talouden tasapainottamiseksi voivat vaikuttaa merkittävästi myös kuntatalouteen tulevinä vuosina.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) esittää kaupunginvaltuustolle, että
 1. Kiinteistörahaston ylijäämä 2 272 598,13 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
 2. Lasten ja nuorten juhlarahaston ylijäämä 19 710,28 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
 3. Vahinkorahaston alijäämä 219 565,68 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti ja
 4. Vantaan kaupungin tilikauden alijäämä 79 732 946,02 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.
- b) todeta että, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä, esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilikauden tuloksen perusteella tarvita,
- c) valtuuttaa talouspalvelut tekemään tilinpäätökseen teknisluonteisia korjauksia ja
- d) allekirjoittaa tilinpäätös ja jättää se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa tilinpäätös tarkastuksen jälkeen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin tilinpäätös 2025

Täytäntöönpano: Talouspalvelut
Kuntademokratia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen, 09 839 11 (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaa

VANTAAN KAUPUNKI TILINPÄÄTÖS 2025

Kaupunginhallitus 23.3.2026

VANTAAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2025

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1	<i>Kaupunginjohtajan katsaus</i>	1
1.1.2	<i>Vantaan kaupungin hallinto</i>	3
1.1.3	<i>Tilivelvollisuus</i>	7
1.1.4	<i>Kansantalouden ja aluetalouden kehitys</i>	8
1.1.5	<i>Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys</i>	10
1.1.6	<i>Vantaan kaupungin henkilöstö</i>	28
1.1.7	<i>Ympäristöasiat</i>	31
1.1.8	<i>Muut ei-taloudelliset asiat</i>	34
1.1.9	<i>Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä</i>	36
1.2	SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	42
1.3	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	49
1.3.1	<i>Tilikauden tuloksen muodostuminen</i>	49
1.3.2	<i>Toiminnan rahoitus</i>	51
1.4	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	53
1.5	KOKONAISTULOT JA MENOT	59
1.6	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	60
1.6.1	<i>Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt</i>	60
1.6.2	<i>Konsernin toiminnan ohjaus</i>	61
1.6.3	<i>Olennot konsernia koskevat tapahtumat</i>	62
1.6.4	<i>Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden vuosikooste ja tavoitteiden toteutuminen</i>	63
1.6.5	<i>Kiinteistöyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen</i>	78
1.6.6	<i>Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä</i>	82
1.6.7	<i>Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä</i>	82
1.6.8	<i>Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut</i>	84
1.7	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	88
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	89
2.1	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	89
2.2	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN	106
2.2.1	<i>Käyttötalouden toteutuminen</i>	106
2.2.2	<i>Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2025</i>	161
2.2.3	<i>Investointien toteutuminen</i>	163
2.2.4	<i>Rahoitusosan toteutuminen</i>	170
2.2.5	<i>Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta</i>	171
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	172
3.1	VANTAAN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA	172
3.2	VANTAAN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA	173
3.3	VANTAAN KAUPUNGIN TASE	174
3.4	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA	176
3.5	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOTUSLASKELMA	177
3.6	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITASE	178
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	180
4.1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	180
4.1.1	<i>Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot</i>	180
4.1.2	<i>Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot</i>	182
4.2	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	185
4.3	TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	190
4.3.1	<i>Taseen vastaavia koskevat liitetiedot</i>	190
4.3.2	<i>Taseen vastattavia koskevat liitetiedot</i>	195
4.4	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	199
4.5	HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	207

5	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	211
5.1	MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	211
5.1.1	<i>Kiinteistörahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	211
5.1.2	<i>Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	213
5.1.3	<i>Lasten ja nuorten juhlarahasto</i>	214
5.2	RAHASTOJEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN.....	215
5.3	MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	217
6	LUETTELOT JA SELVITYKSET	219
6.1	KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	219
6.2	LUETTELO TOSITELAJEISTA	220
6.3	TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	221
7	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	223

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Suomen kansantalouden hidas kehitys jatkui vuonna 2025 ja Suomen talous kasvoi kituliaasti vain 0,2 prosenttia. Kasvu ei ollut riittävää parantamaan työllisyyttä ja työttömyys jatkoi nousuaan. Suomen talouden elpymistä on hidastanut mm. maailmantalouteen heijastunut yleinen geopolitiittinen epävakaus ja kotimaisten kuluttajien varovaisuus. Talouden yleinen heikkous heijastui voimakkaasti Vantaan talouteen.

Inflaatio on pysynyt selvästi ansiotasonnousua hitaampana ja kotitalouksien ostovoima on ollut kasvussa. Kulutuskysyntään on liittynyt kuitenkin epävarmuustekijöitä. Sosiaaliturvan leikkaukset ja työttömyyden kasvu ovat luoneet varovaisuutta ja lisänneet säästämistä. Kulutusverot ovat myös nousseet. Varovaisuus on hidastanut kysynnän elpymistä. Taloudessa on myös positiivisia signaaleja. Teollisuuden vientinäköymät ovat vahvistuneet. Rakentamisessa on ensimmäisiä elpymisen merkkejä ja energiasiirtymä sekä puolustushankinnat lisäävät investointeja.

Tilastokeskuksen tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli vuonna 2025 noin 740 milj. euroa positiivinen. Kunnat myivät omaisuuttaan vuonna 2025 sadoilla miljoonilla euroilla ja kertaerät paransivat yksittäisten kuntien tulosta merkittävästi. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025.

TE-uudistus lisäsi kuntien kuluja noin miljardilla eurolla. Tästä summasta kunnat joutuivat rahoittamaan arviolta yli 200 miljoonaa euroa. Kuntien yhteenlasketut kunnallisverotuotot laskivat 0,1 prosenttia ja yhteisöverotulot 4,4 prosenttia. Laskuun vaikuttivat työttömyyden kasvu, korjattu kunnallisverotuksen kuntien ryhmäosuuden oikaisu sekä yleinen taloussuhdanne. Kiinteistöverotulot kasvoivat 2,1 prosenttia. Valtionosuudet kasvoivat 20,0 prosenttia erityisesti TE-uudistuksen vaikutuksesta. Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 4,8 miljardilla eurolla. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi noin 0,7 miljardilla eurolla ollen vuoden 2025 lopussa noin 20,9 mrd. euroa.

Vantaan kaupungin toimintatuloista maanmyyntitulot olivat edelleen hyvin alhaiset heikon tonttikysynnän vuoksi. Kaupungin toimintamenot toteutuivat alkuperäistä talousarviota pienempinä huolimatta lisääntyneistä työttömyysetuuksien kustannuksista. Suomen talouskasvun edelleen viivästyminen ja työttömyyden heikkeneminen vaikuttivat Vantaan verotulokehitykseen niin kunnallisverojen kuin yhteisöverojenkin kautta. Kaupungin verotulot laskivat vuonna 2025 edelliseen vuoteen nähden 2,8 prosenttia. Kaupungin saamat verotulotilitykset heikkenivät vuoden 2024 syksyn ennusteista peräti 46 miljoonaa euroa. Näin voimakas verotulojen heikkeneminen on poikkeuksellista, eikä sitä täysin pystytty ennakoimaan.

Toimitilahankkeista vuonna 2025 valmistuivat uudisrakennuksina mm. Kanniston koulun laajennus, Kuusijärven rakennuksia, Kytöpuiston koulun laajennus sekä Mårtensdals bildningsrum -päiväkot. Korjaushankkeista valmistuivat Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus sekä useita koulujen peruskorjauksia. Konserniyhtiön hankkeista valmistui Vantaan ammattiopisto Varian Vekalan toimipiste.

Vantaan kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös osoittaa 79,7 milj. euron tilikauden alijäämää. Kaupungin bruttoinvestointimenot olivat 229,0 milj. euroa ja investointien omarahoitusosuus 211,5 milj. euroa. Vuosikatteen ollessa ainoastaan 35 milj. euroa investointien tulo-rahastoosuusprosentiksi tuli 17. Vuonna 2025 kaupungin lainakanta kasvoi 198 milj. eurolla, jolloin vuoden lopussa kaupungilla oli ulkoista lainaa 1,06 miljardia euroa.

Vuonna 2025 Vantaan kaupungin kasvutahti laski selvästi edellisestä vuodesta. Vuoden aikana kaupungin väkiluku kasvoi hieman yli 2 000 hengellä erityisesti maahanmuuton myötä. Maan sisäinen muuttoliike oli edellisten vuosien tapaan Vantaan kannalta negatiivinen. Kaupungin väkiluku oli vuoden 2025 lopussa 253 314. Työttömyys heikkeni erityisesti loppuvuodesta ja oli vuoden lopussa 1,4 prosenttiyksikköä edellistä vuotta korkeammalla tasolla. Pitkäaikaistyöttömyys jatkoi koko vuoden kasvuaan. Uusia asuntoja valmistui alle 600, joka on ennätyksellisen vähän. Aloitettujen asuntojen määrä pysyi edelleen matalana ollen ainoastaan noin 650. Asuntotuotannon määrän ei ennakoida merkittävästi nousevan parin seuraavan vuodenkaan aikana.

Vuoden 2025 alussa toteutui kunta-alan yksi suurimmista muutoksista, TE2024-uudistus. Vantaan aloitti vuoden 2025 alusta työvoimaviranomaisena vastaten itsenäisesti työvoima- ja kotoutumispalveluiden järjestämisestä. Kaupungille siirtyi TE2024 uudistuksessa lähes 200 uutta työntekijää. Vuoden 2025 alussa Vantaa vastaanotti työllisyyspalveluihin onnistuneesti yli 30 000 henkilöasiakasta.

Kaupungin historian suurimman investoinnin eli Vantaan ratikan rakentaminen alkoi vuonna 2025. Kaupunginvaltuuston hyväksyessä Vantaan ratikan tarkistetun hankesuunnitelman marraskuussa 2025 lähtivät rakennustyöt käyntiin usealla katuosuudella sekä mm. Tikkurilan tunneliin tulevan ratikka-aseman ympäristössä.

Uusi kaupunkistrategia vuosille 2026–2029 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa tammikuussa 2026 ja siihen sisältyy 6 poikkihallinnollista ohjelmaa. Strategian otsikkona on Tulevaisuus asuu Vantaalla. Strategia antaa selkeää suuntaa kaupungin kehittämiselle tulevien vuosien aikana.

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2025 hyväksymä talousarvio vuodelle 2026 perustuu -68 milj. euron tilikauden alijäämään. Vuoden 2026 talousarvio sisältää 343 milj. euron nettolainanottovarauksen. Lainavarausta kasvattaa erityisesti Vantaan ratikan investointi sekä yleisen suhdannetilanteen ja työttömyyden kasvun negatiiviset vaikutukset kaupungin verotulokehitykseen.

Yleisen talouskehityksen odotetaan kääntyvän nousuun vuoden 2026 aikana, mutta toisaalta työttömyyden arvioidaan vielä kasvavan. Geopoliittinen epävarmuus on suuri riski orastavalle Suomen talouskasvulle. Asuntomarkkinoiden ennustetaan hieman piristyvän, mutta asuntorakentamisen osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa vielä vuonna 2026. Vähäinen uusien asuntojen valmistuminen ja heikko työllisyystilanne hidastavat muuttoliikkeen aikaansaamaa kaupungin väestönkasvua lähivuosina.

Vantaan talous on kärsinyt erittäin voimakkaasti Suomen talouden alakulosta ja tulevina vuosina kaupungin talous tulee palauttaa tasapainoon. Tämä edellyttää riittävän vaikuttavia toimenpiteitä ja päätöksiä. Vantaan uusi strategia antaa tälle tekemiselle raamit. Samalla kuitenkin täytyy luoda uutta, huolehtia elinvoimasta ja kasvavan kaupungin palveluista.

Pekka Timonen, Kaupunginjohtaja

1.1.2 Vantaan kaupungin hallinto

Kaupunginvaltuusto

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue

Aalto Riku
Abdi Faysal
Acharya Shekhar
Eklund Tarja
El Issaoui Naima
Eriksson Soile
Hall Anu
Hynninen Mari
Kaukola Ulla
Kiljunen Kimmo
Kilokoqi Drilon
Kopra Ulla-Maija
Kotiranta Matti
Kähärä Sirkka-Liisa
Lindtman Antti
Sainio Jari
Shire Mohamuud
Snellman Karita
Strohm Emily
Tahvanainen Säde
Tamminen Ida

Kansallinen kokoomus

Ahava Marja
Aura Anssi
Hakala Heli
Kaira Lauri
Karemo Jenni
Kasonen Mika
Kivimäki Otso
Lahti Timo
Lehmuskallio Paula
Liutu Topi
Multala Sari
Nummela Nina
Orpana Anitta
Puikkonen Tomi
Raja-Aho Maarit
Rokkanen Sakari
Snellman Victor
Vacker Marjo

Vihreä liitto

Friman Reija
Kaimio Tuire
Kauppinen Sirpa
Norrena Vaula
Rämö Eve

Seppänen Tia
Tawasoli Eva
Tuomainen Anni Juulia

Perussuomalaiset

Aidanjuuri Tanja
Hartikainen Janne
Järä Juha
Karhu Suvi
Lundell Kai-Ari
Niikko Mika
Suoniemi Juha

Vasemmistoliitto

Bibani Gashaw
Demiri Funda
Eerola Antero
Nguyen Chau
Nykyri Elina
Saramo Jussi

Suomen Keskusta

Hentilä Jorma
Roininen Petri
Vanhanen Tuomas

Suomen Kristillisdemokraatit

Kaartokallio Loviisa
Tuomela Tiina

Suomen ruotsalainen kansanpuolue

Karlsson Patrik

Muut

Valtuustoryhmä Jenni Alasuutari

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat

Puheenjohtaja	Rokkanen Sakari (kok)
I varapuheenjohtaja	Ida Tamminen (sd)
II varapuheenjohtaja	Kaimio Tuire (vihr)

Kaupunginhallitus

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
Kaukola Ulla
Räsänen Minna
Strohm Emily
Tammi Visa

Kansallinen kokoomus

Aura Anssi
Kasonen Mika
Hakala Heli
Kivimäki Otso
Nummela Nina

Vihreä liitto

Rämö Eve
Tuomainen Anni Juulia

Vasemmistoliitto

Demiri Funda

Perussuomalaiset

Niikko Mika

Suomen Keskusta

Roininen Petri

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat:

Puheenjohtaja	Kaukola Ulla (sd)
I varapuheenjohtaja	Kasonen Mika (kok)
II varapuheenjohtaja	Rämö Eve (vihr)

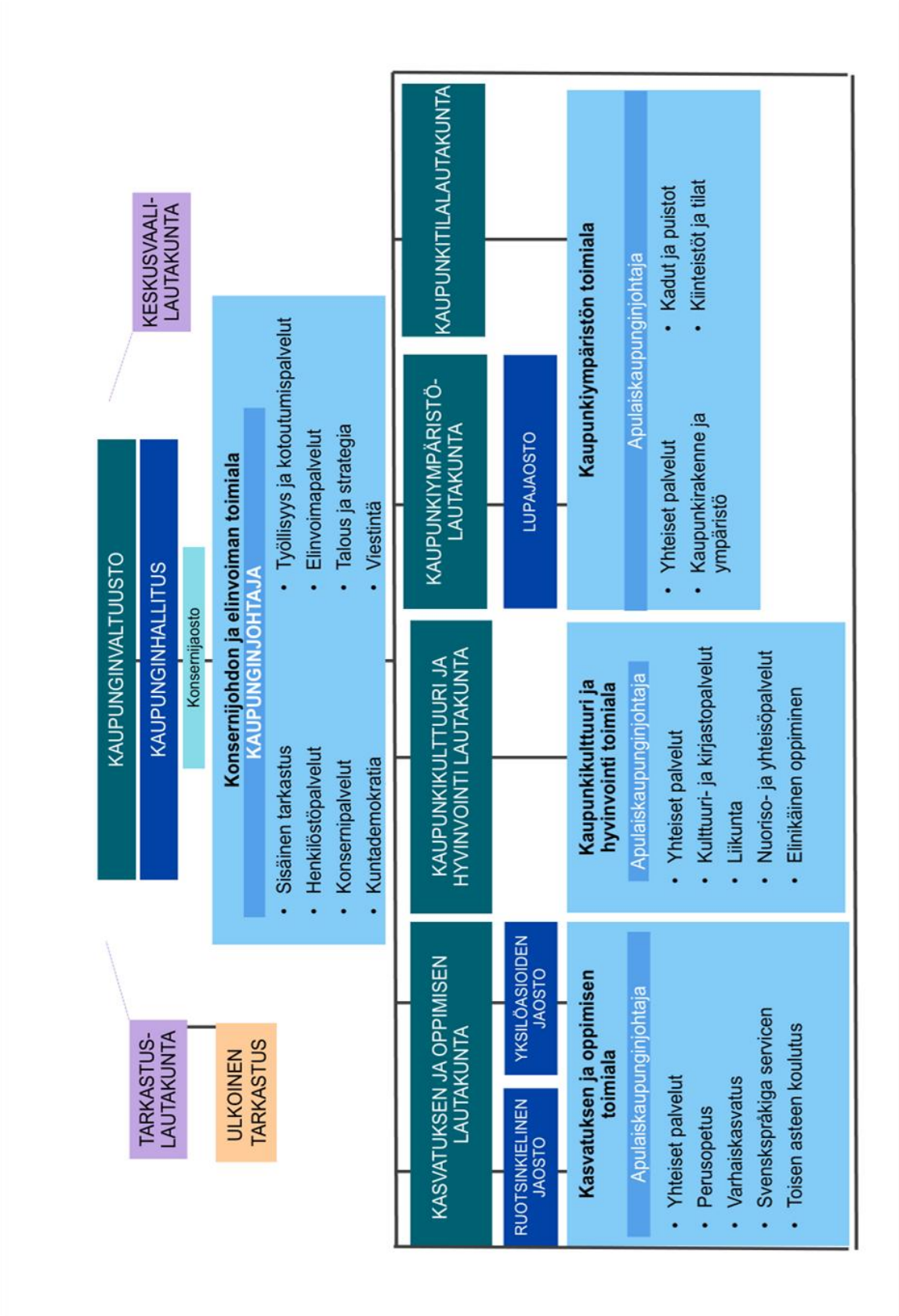
Esittelijä (31.12.2025)

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Tilivelvolliset (31.12.2025)

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen
Apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske
Apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila
Apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand

Vantaan kaupungin organisaatio 2025

1.1.3 Tilivelvollisuus

Luottamushenkilötoimielimet:

Kaupunginhallitus jaostoineen
Lautakunnat jaostoineen

Viranhaltijat:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Apulaiskaupunginjohtaja
Varhaiskasvatuksen johtaja
Perusopetuksen johtaja
Toisen asteen koulutuksen johtaja
Ruotsinkielisten palveluiden johtaja

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Apulaiskaupunginjohtaja
Kulttuurijohtaja
Nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtaja
Liikuntajohtaja
Elinikäisen oppimisen johtaja

Kaupunkiympäristön toimiala

Apulaiskaupunginjohtaja
Kaupunkisuunnittelujohtaja
Ympäristöpalveluiden päällikkö
Rakennusvalvontapäällikkö
Kiinteistöjohtaja
Kaupungininsinööri

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala

Kaupunginjohtaja
Tarkastusjohtaja
Viestintäjohtaja
Henkilöstöjohtaja
Talous- ja strategiajohtaja
Rahoitusjohtaja
Hallintojohtaja
Keskusvaalilautakunnan esittelijänä toimiva lakimies
Konsernipalvelujohtaja
Hankintajohtaja
Tietohallintojohtaja
Elinvoimajohtaja
Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden johtaja
Ulkoinen tarkastus: Kaupunginreviisori

1.1.4 Kansantalouden ja aluetalouden kehitys

Suomen kansantalouden hidas kehitys jatkui vuonna 2025. Joulukuun tietojen valossa Suomen talous kasvoi vuoden 2025 aikana 0,2 prosenttia. Kasvua voidaan pitää varovaisena ja se ei ole ollut riittävää mm. parantamaan työllisyyttä. Työttömyys onkin jatkanut nousuaan.

Talouden elpymistä ovat hidastaneet useat tekijät. Merkittävimpinä näistä on yleinen epävarmuus ja mm. USA:n tulleeihin liittyvät epävarmuudet. Samalla myös USA:n talouskasvu on hidastunut.

Taloudessa on myös positiivisia signaaleja. Valtionvarainministeriön mukaan inflaatio hidastuminen, korkojen lasku ja veronalennukset lisäävät ostovoimaa. Rakentamisessa on elpymisen merkkejä ja energiasiirtymä sekä puolustushankinnat lisäävät investointeja.

Kotitalouksien ostovoima on kasvussa, mutta kysyntään liittyy kuitenkin epävarmuustekijöitä. Sosiaaliturvan leikkaukset ja työttömyyden kasvu luovat varovaisuutta. Yhdessä nämä lisäävät säästämistä. Kulutusverot ovat myös nousseet. Inflaatio on tästä huolimatta pysynyt selvästi ansiotasonnousua hitaampana. Varovaisuus hidastaa kysynnän elpymistä.

Investoinnit ovat kasvussa. Rakentaminen on elpymässä, mutta rakentamisen suhdanne on ollut poikkeuksellisen heikko. Asuntorakentaminen on edelleen poikkeuksellisen hidasta.

Energia- ja teknologiasiirtymään liittyviä investointisuunnitelmia on ennätysmäisen paljon. Erityisesti datakeskushankkeita on jo käynnissä. Luonnollisesti kaikki suunnitellut hankkeet eivät tule toteutumaan.

Työttömyys on poikkeuksellisen korkealla tasolla ja työttömyyden nousu on jatkunut. Joulukuussa 2025 koko maan työttömyysaste oli 9,8 prosenttia. Maahanmuutto ja hallituksen toimet ovat valtionvarainministeriön mukaan lisänneet työvoiman tarjontaa, mutta kysyntä ei ole kasvanut odotetusti. Työllisyyden ennustetaan parantuvan vuoden 2026 aikana vain vähän.

Valtionvarainministeriö ennustaa vuodelle 2026 1,1 prosentin talouskasvua. Vuonna 2027 talouden ennustetaan kasvavan 1,7 prosenttia. Kokonaisuudessaan kasvu on hidasta ja se tukee työllisyyden kasvua vaisusti.

Kansainvälinen suhdanne on hidastumassa. Euroalueen inflaatio oli vuonna 2025 2,1 prosenttia ja sen odotetaan hidastuvan 1,9 prosenttiin vuonna 2026. Kokonaisuudessaan inflaatio on lähellä EKP:n 2 prosentin tavoitetta, joten markkinoilla odotetaan, ettei EKP muuta korkopolitiikkaansa ainakaan lähimpään vuoteen. EU:n talouden odotetaan kasvavan 1,4 prosenttia vuonna 2025 ja kasvun jatkuvan samalla tasolla vuonna 2026. USA:n keskuspankki ennustaa USA:lle 1,7 prosentin kasvua vuodelle 2025 ja 2,3 prosentin kasvua vuodelle 2026. Kiinan talouskasvu vuonna 2025 oli 5 prosenttia ja vuodelle 2026 on ennustettu 3,5–4,8 prosentin kasvua. Vaikka kasvu on vielä EU:ta ja USA nopeampaa, niin kasvuvauhti on tullut selvästi alas aikaisempien vuosien luvuista.

Kokonaisuudessaan talousennusteet lähivuosille ennakoivat hidasta globaalia talouskasvua. Mikään talousalue ei selvästi johda maailman talouskasvua. Maailma on myös hyvin jännitteinen. Kauppasotien mahdollisuus luo epävarmuutta ja geopolitiikalla on yhä selkeämpi rooli myös taloudessa. Tämä kaikki voi heijastua shokkeina niin energian hintaan kuin häiriönä logistiikkaketjuissa. Yleisemmin epävarmuus hidastaa aina talouskasvua.

Julkinen talous

Julkinen talous on selvästi alijäämäinen. Vuonna 2025 julkisen talouden alijäämä painui 3,9 prosenttiin suhteessa bkt:n. Vuonna 2026 alijäämän oletetaan painuvan jopa 4,5 prosenttia miinukselle. Tähän vaikuttaa mm. hävittäjähankinnat.

Vuonna 2027 alijäämä pienenee 4,0 prosenttiin, koska talouden suhdanne vahvistuu ja puolustushankinnat vähenevät. Alijäämä pysyy syvänä pidemmällä aikavälillä: puolustus- ja korkomenojen kasvu sekä maltillinen talouskehitys pitävät sen yli 3,5 prosentissa suhteessa bkt:hen vielä vuonna 2030.

Syvät alijäämät, verkkainen talouskasvu sekä muun muassa korko- ja valuuttajohdannaisiin liittyvien käteisvakuuksien tarpeen kasvu nostavat julkisen velan tänä vuonna yli 89 prosentin suhteessa bkt:hen. Velkasuhteen ennustetaan kohoavan 91,6 prosenttiin vuonna 2026 ja 92,4 prosenttiin vuonna 2027. Velkasuhteen kasvu jatkuu koko vuoteen 2030 ulottuvan ennustejakson ajan, ja vuonna 2030 velka on jo yli 96 prosenttia suhteessa bkt:hen.

Suomen julkisen talouden haasteet eivät johdu pelkästään pitkittyneestä matalasuhdanteesta, vaan ongelmien juurisyy on talouden ja julkisen talouden rakenteissa.

Tilastokeskuksen tekemien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 740 milj. euroa positiivinen vuonna 2025. Kunnat myivät omaisuuttaan vuonna 2025 sadoilla miljoonilla euroilla ja kertaerät paransivat yksittäisten kuntien tulosta merkittävästi. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025. TE-uudistus lisäsi kuntien kuluja noin miljardilla eurolla. Tästä summasta kunnat joutuivat rahoittamaan arviolta yli 200 miljoonaa euroa. Talouden tilan heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset. Tilinpäätösarvioiden mukaan tilikauden tulos muodostui negatiiviseksi 107 kunnassa, kun se vuonna 2024 oli negatiivinen 83 kunnassa. Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 4,8 miljardilla eurolla. Kuntien lainakanta kasvoi noin 700 miljoonalla eurolla ja oli vuoden 2025 lopussa noin 20,9 miljardia euroa. Valtionvarainministeriö arvioi, että kuntatalouden arvioidaan pysyvän 0,5 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen vuosina 2026–2027.

Uudenmaan ja Helsingin seudun kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Uudellamaalla asui vuoden 2025 lopussa 1 802 013 henkilöä. Alueen väestönkasvu oli Suomen maakunnista määrällisesti suurinta. Vuoden 2025 aikana Uudenmaan väestö kasvoi yhteensä noin 19 700 henkilöllä. Myös suhteellisesti alueen kasvu oli muita maakuntia nopeampaa. Väestönlisäys koko maassa oli 0,4 prosenttia, kun Uudellamaalla se oli 1,1 prosenttia. Seuraavaksi eniten kasvoi Pirkanmaa (3 700 henkilöä, 0,7 prosenttia) ja Varsinais-Suomi (3 300 henkilöä, 0,7 prosenttia).

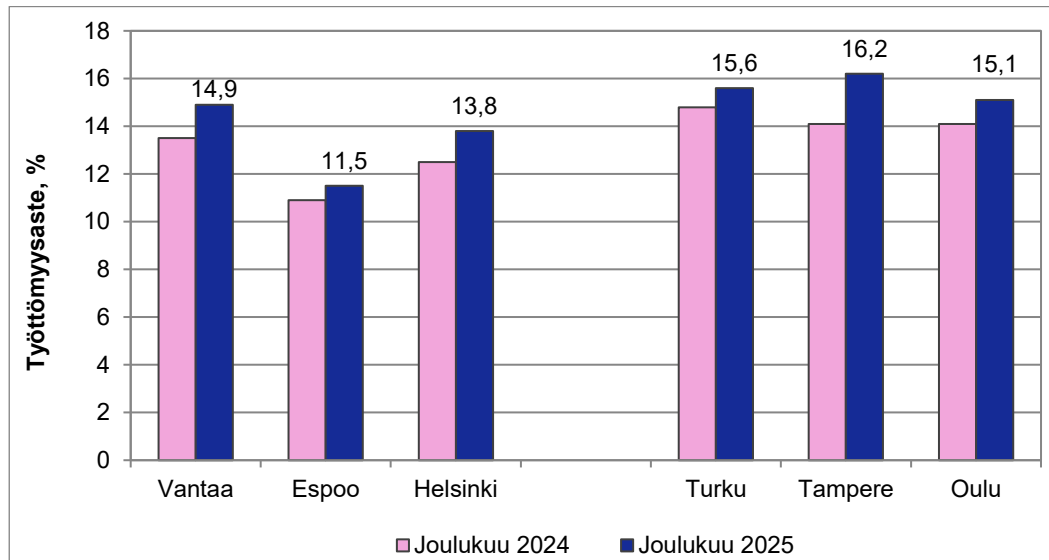
Ennakkotietojen mukaan Uusimaa sai vuonna 2025 kotimaan muuttoliikkeen kautta noin 7 100 uutta asukasta, joka toteutuessaan olisi 1 400 henkilöä enemmän kuin vuonna 2024. Vaikka ulkomailta saatu muuttovoitto oli noin 4 800 henkilöä pienempi kuin vuonna 2024, sai Uusimaa noin 10 300 uutta asukasta ulkomaan muuttoliikkeen kautta vuonna 2025. Alueen muuttovoitto oli kokonaisuudessaan (17 400 henkilöä) selvästi muita maakuntia suurempi. Seuraavaksi eniten muuttovoittoa saivat Varsinais-Suomi (4 900 henkilöä) ja Pirkanmaa (4 600 henkilöä).

Työttömyys on lisääntynyt Uudellamaalla. Joulukuusta 2024 joulukuuhun 2025 työttömyysaste on noussut alueella 11,7 prosentista 12,8 prosenttiin. Joulukuussa 2025 alueen matalin työttömyysaste oli Inkoossa (6,9 %), ja korkein Vantaalla (14,9 %). Työttömyysasteen kasvu vuoden aikana oli suurinta Hyvinkäällä (+2,2 prosenttiyksikköä) ja työttömyys laski eniten Karkkilassa, jossa laskua oli -0,9 prosenttiyksikköä.

Työttömyyden nousu näkyy myös maan kuudessa suurimmassa kaupungissa, joissa jokaisessa työttömyys on kasvanut vuodesta 2024. Joulukuussa 2025 matalin työttömyysaste oli Espoossa (11,5 %) ja korkein Tampereella (16,2 %). Vuoden aikana työttömyysasteen kasvu oli suurinta Tampereella (+2,1 prosenttiyksikköä) ja pienintä Espoossa (+0,6 prosenttiyksikköä).

Pitkäaikaistyöttömien määrä nousi joulukuussa 2025 ennätyskorkealle tasolle kuudessa suurimmassa kaupungissa Tamperetta lukuun ottamatta. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli kaikissa suurimmissa kaupungeissa joulukuussa 2025 enemmän kuin samaan aikaan vuosi sitten.

Kuvio 1: Työttömyysaste (%) Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa joulukuussa 2024 ja 2025

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: KEHA-keskus (päivitetty 27.1.2026)

1.1.5 Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys

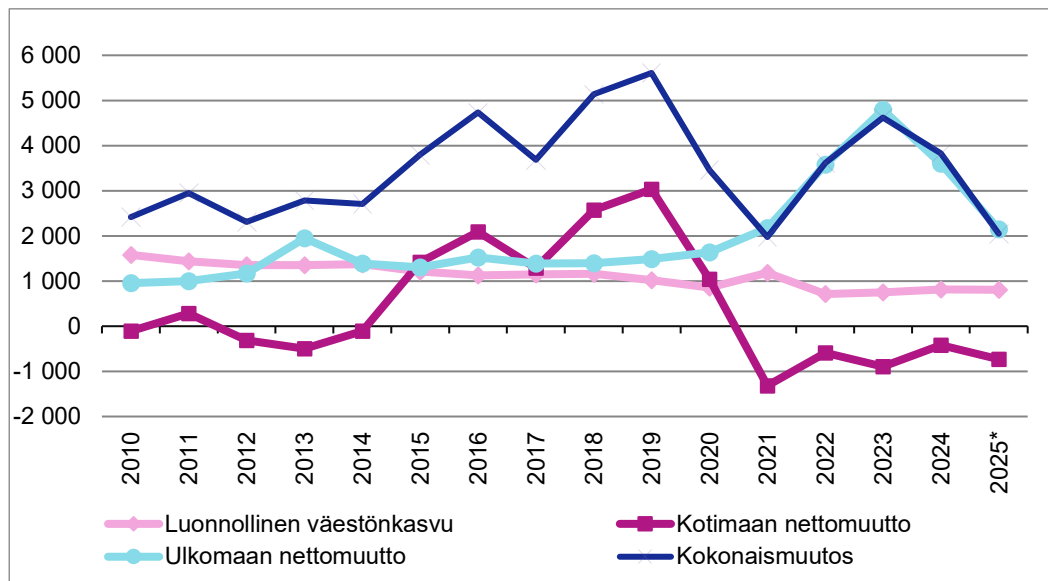
Maahanmuutto laski huippuvuosia edeltävälle tasolle

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaan väkiluku oli 253 314 vuoden 2025 lopussa. Väestö kasvoi 2 045 asukkaalla (0,8 %), joka toteutuessaan olisi lähes 1 800 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2024. Vuodesta 2010 lähtien väestönkasvu on jäänyt tätä alhaisemmaksi ainoastaan kerran, vuonna 2021.

Väestönkasvun väheneminen johtuu suurelta osin pienentyneestä maahanmuutosta. Vantaa sai ennakkotietojen perusteella ulkomailta muuttovoittoa 2 150 henkilöä, joka oli 1 450 henkeä vähemmän kuin vuonna 2024. Ulkomaan nettomuutto kohosi historiallisen korkeaksi vuosina 2022–2024, mutta nyt palattiin huippuvuosia edeltävälle tasolle.

Kotimaan nettomuutto jäi puolestaan negatiiviseksi, sillä Vantaalta muutti 730 henkeä enemmän muualle Suomeen kuin sieltä muutettiin Vantaalle. Verrattuna vuoteen 2024, kotimaan muuttotappio kasvoi 300 hengellä. Merkittävin muutos kotimaan muuttoliikkeessä oli se, että Vantaa kärsi muuttotappiota Helsingin kanssa lähes 800 henkeä. Tätä ennen nettomuutto Helsingin kanssa on ollut miinuksella ainoastaan kerran, vuonna 1995.

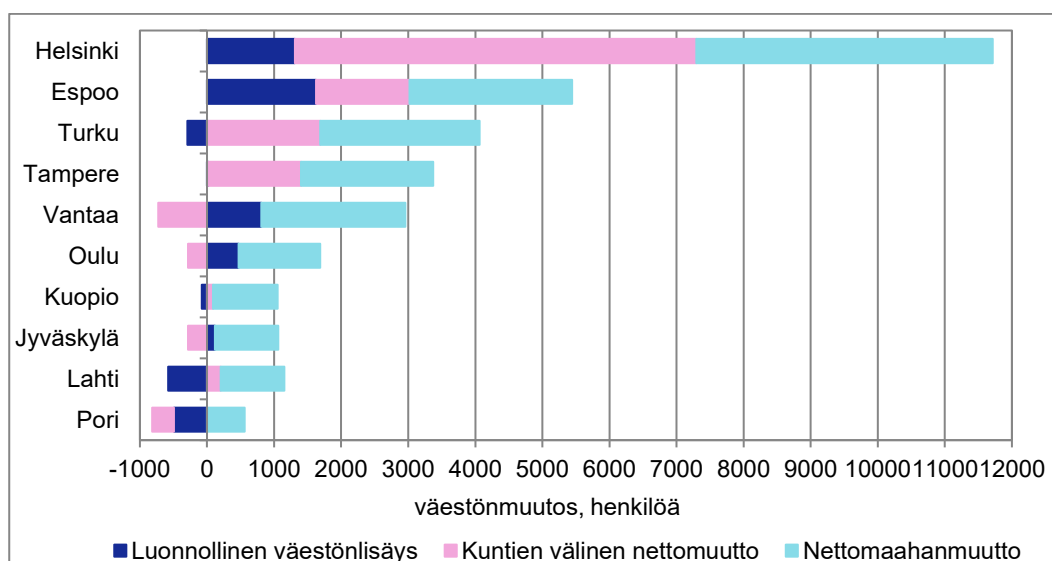
Vuonna 2025 Vantaalla syntyi 2 570 vauvaa ja kuolleita oli 1 760 henkeä. Luonnollinen väestönkasvu (+808) oli samaa tasoa kuin edellisenä vuonna.

Kuvio 2: Vantaan väestönmuutokset vuosina 2010–2025* (2025* on ennakkotieto)

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (päivitetty 22.1.2026)

Kymmenestä suurimmasta kaupungista väestö kasvoi ennakkotietojen mukaan eniten Helsingissä, 11 500 asukkaalla. Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Espoossa (5 350), Turussa (3 740), Tampereella (3 350) ja Vantaalla (2 045). Ainoastaan Helsinki, Espoo ja Tampere saivat kasvua kaikilla väestönkehityksen osa-alueilla, joita ovat luonnollinen väestönlisäys, kuntien välinen nettomuutto sekä nettomaahanmuutto.

Suomen kunnista kotimaan muuttoliike oli eniten miinuksella Lappeenrannassa (-767), mutta Vantaa ei jäänyt kauaksi tästä 730 hengen muuttotappiollaan. Kymmenestä suurimmasta kaupungista Vantaa, Pori, Jyväskylä ja Oulu menettivät väestöään muualle Suomeen. Maahanmuutto kuitenkin kasvatti kaikkien suurten kaupunkien väestöä.

Kuvio 3: Väestönmuutosten ennakkotiedot kymmenessä suurimmassa kaupungissa vuonna 2025*

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (päivitetty 22.1.2026)

Yritystalous virkoamassa?

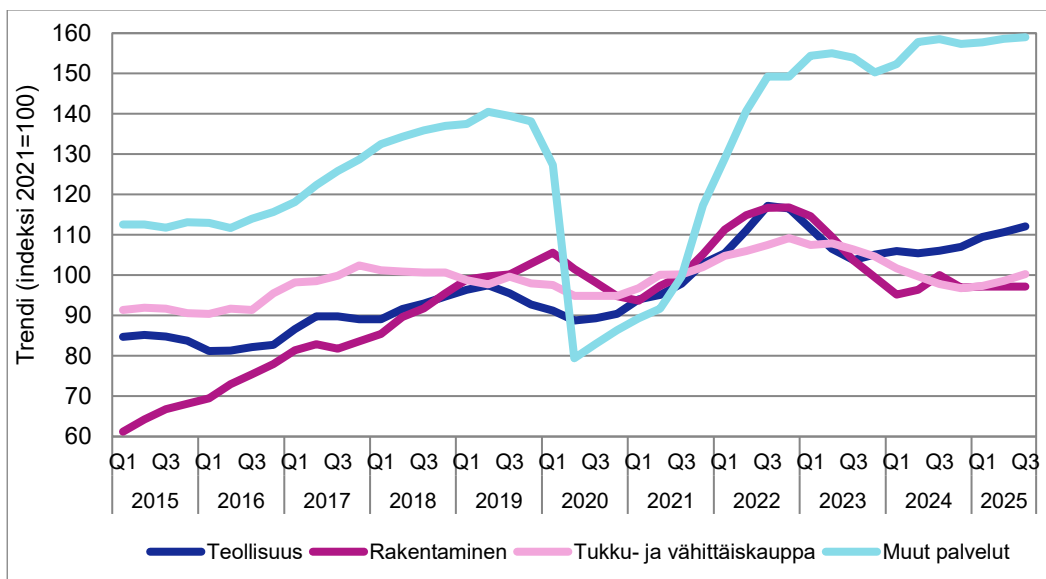
Koko Vantaan kaupungin alueella kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto laski 3,3 prosenttia vuonna 2024. Vuoden 2025 ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana liikevaihto laski vielä hitusen (-0,2 prosenttia) mutta vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä liikevaihdon supistuminen muuttui reilun kahden prosentin kasvuksi vuositasolla.

Vuonna 2024 Vantaan alueen liikevaihdosta vajaat puolet (44,8 %) koostui tukku- ja vähittäiskaupan alan yritysten tuottamasta liikevaihdosta. Muiden palveluiden alalla toimivien yritysten tuottaman liikevaihdon osuus oli vajaat kolmasosa (29,8 %) kokonaisuudesta.

Teollisuuden alalla toimivien yritysten suhteellinen osuus tuotetusta liikevaihdosta oli vuonna 2024 noin reilut seitsemäsosa ja rakentamisen alan noin yhdestoistaosa. Liikevaihdossa muiden palveluiden suhteellinen merkitys on Vantaalla viime vuosina kasvanut voimakkaasti. Kaupan suhteellinen merkitys on taas selvästi samanaikaisesti pienentynyt. Teollisuuden suhteellinen merkitys on pysynyt viime vuosina samansuuruisena, kun taas rakentamisen merkitys on hieman laskenut.

Vuoden 2025 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana liikevaihto kasvoi yhteensä 0,6 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan aikaväliin verrattuna. Suurinta liikevaihdon kasvu oli teollisuudessa (+4,0 %). Myös muissa palveluissa liikevaihto kasvoi (+1,1 %) vuoden 2025 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana. Kaupassa ja rakentamisessa liikevaihto supistui vajaan prosentin verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.

Kuvio 4: Yritysten liikevaihdon kehitys päätoimialoilla Vantaalla vuosina 2015-2025 (2021=100)

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 23.12.2025

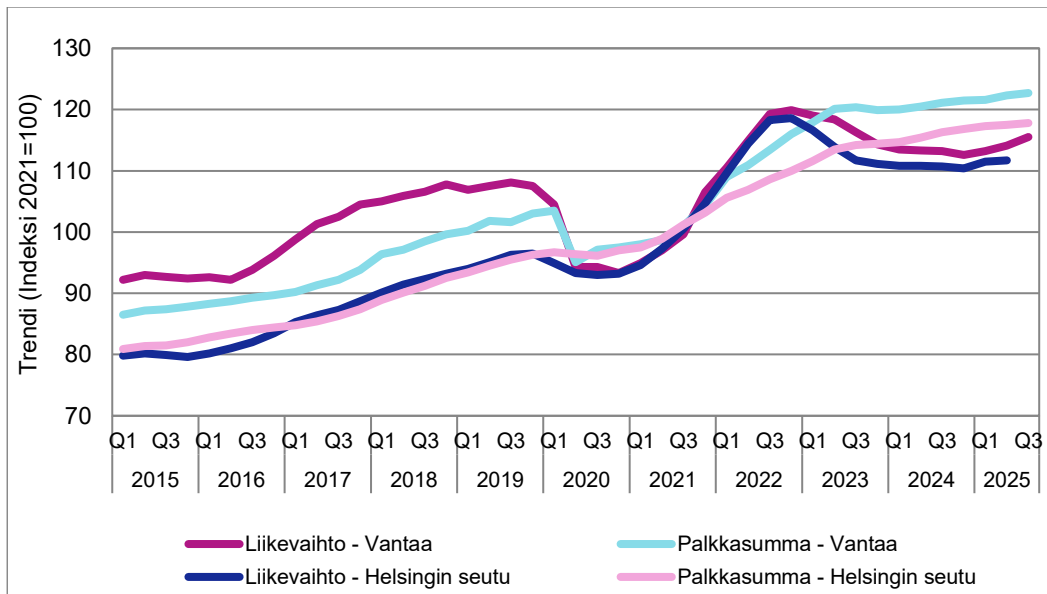
Vantaan palkkasumman toimialoittainen rakenne eroaa hieman liikevaihdon vastaavasta rakenteesta. Palkkasummalla tarkoitetaan taloudessa tai jollain sen sektorilla maksettujen palkkojen yhteissummaa. Vuonna 2024 palkkasumma kasvoi 0,9 prosenttia. Vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä palkkasumma kasvoi 1,1 prosenttia, toisella neljänneksellä 1,2 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 1,6 prosenttia vuotta aiemmasta.

Tukku- ja vähittäiskaupan alan yritykset maksoivat vuonna 2024 noin viidenneksen koko Vantaan alueella maksetusta palkkasummasta. Muiden palvelualan yritysten maksaman palkkasumman osuus oli vajaat kaksi viidesosaa kokonaisuudesta. Teollisuuden osuus oli vuonna 2024 arviolta 14 prosenttia ja

rakentamisen osuus 11 prosenttia koko alueella maksetusta palkkasummasta. Muilla tässä luokittelemattomilla toimialoilla on vajaan 17 prosentin osuus koko Vantaan alueella maksetusta palkkasummasta. Tähän kuuluvat mm. julkinen hallinto ja koulutus.

Toimialoittain tarkasteltuna palkkasumma kasvoi vuoden 2025 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon eniten teollisuudessa (+2,9 %). Palkkasumma kasvoi kyseisenä vertailuajankohtana myös muissa palveluissa (+1,2 %) ja kaupassa (+0,7 %). Rakentamisen toimialan maksama palkkasumma laski vuoden 2025 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon 3,0 prosenttia.

Kuvio 5: Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuosina 2015-2025 (2021=100)

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 23.12.2025

Helsingin seudulla liikevaihto laski 1,8 prosenttia vuonna 2024. Vuoden 2025 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana liikevaihto kasvoi 0,2 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Helsingin seudulta ei ole vielä käytössä liikevaihdon osalta vuoden 2025 kolmannen neljänneksen tietoja. Tämä hieman vaikeuttaa lukujen vertailuja Vantaan kaupungin vastaavien lukujen kanssa varsinkin, kun Vantaalla lähti liikevaihto reiluun kahden prosentin kasvuun juuri vuoden 2025 kolmannen neljänneksen aikana. Molemmilla alueilla oli liikevaihdon vuosimuutos vuoden 2025 ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana hyvin lähellä nollaa, Vantaalla muutaman kymmenyksen alle ja koko Helsingin seudulla muutaman kymmenyksen päälle nollan.

Vuonna 2024 kasvoi koko Helsingin seudulla palkkasumma 2,0 prosenttia, joka oli hieman nopeammin, kun Vantaalla (+0,9 %). Vuoden 2025 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana kasvoi palkkasumma koko Helsingin seudulla 1,6 prosenttia, joka oli samaa tasoa kuin Vantaalla.

Työttömyys on edelleen kasvanut ja avointen työpaikkojen määrä laskenut

Työ- ja elinkeinoministeriön työmarkkinaennusteen mukaan työllisyysaste kääntyisi Suomessa kasvuun vuosina 2026–2027. Pitkäaikaistyöttömyyden osalta näkymä ei ole yhtä valoisa, sillä pitkäaikaistyöttömien määrän ennakoita kasvavan vuoteen 2027 saakka. Lisäksi ministeriö arvioi, että Uudellamaalla työttömien työnhakijoiden määrä tulee kasvamaan kaikista pisimpään, vuoteen 2027 saakka.

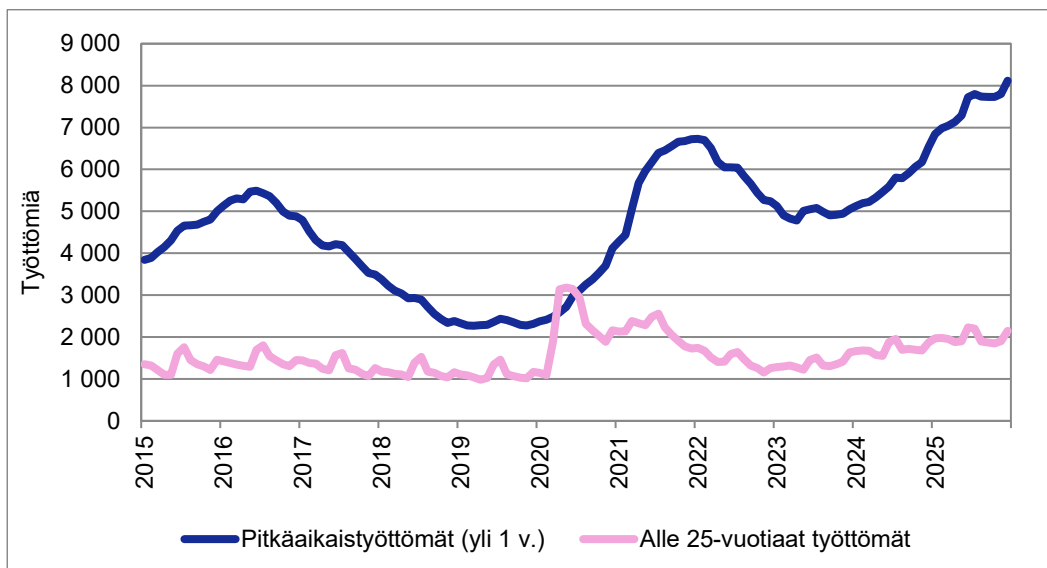
Joulukuussa 2025 Vantaalla oli lähes 19 900 työtöntä ja työttömyysaste oli 14,9 prosenttia. Tätä enemmän työttömiä oli viimeksi koronakesänä 2020. Vantaan työttömyysaste ei ole missään vaiheessa ollut lähellekään koronaa edeltävää tasoa, alle yhdeksää prosenttia. Toistaiseksi pienin lukema pandemian jälkeen oli toukokuussa 2023, jolloin Vantaan työttömyysaste oli 10,2 prosenttia.

Vantaalla oli 10 900 työtöntä miestä ja 8 900 työtöntä naista vuoden 2025 lopussa. Vuodesta 2006 lähtien, työttömien miesten määrä on ollut tätä korkeampi ainoastaan keväällä 2020. Kielen mukaan tarkasteltuna Vantaan työttömistä 53 prosenttia oli suomenkielisiä, 46 prosenttia vieraskielisiä ja yksi prosentti ruotsinkielisiä. Osuuksissa ei ole tapahtunut muutoksia verrattuna joulukuuhun 2024.

Pitkäaikaistyöttömien määrä on muutamia poikkeuskuukausia lukuun ottamatta kasvanut vuoden 2023 lokakuusta lähtien. Vuoden 2025 alkupuoliskolla määrä kohosi joka kuukausi ennätyskorkealle tasolle, kunnes syksyllä tuli pieni tasaantumisvaihe. Vuoden loppupuolella pitkäaikaistyöttömien määrä kohosi jälleen uusiin ennätyslukemiin ja joulukuussa 2025 Vantaalla oli 8 120 pitkäaikaistyötöntä.

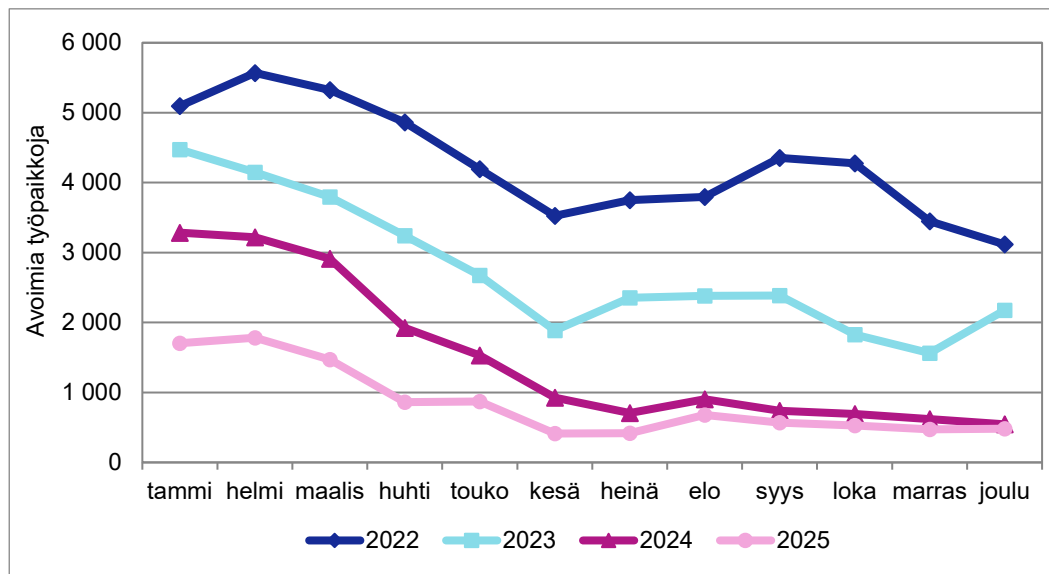
Myös nuorisotyöttömyys on Vantaalla viime vuosina kasvanut. Vuoden 2025 joulukuussa alle 25-vuotiaita työttömiä oli 2 150 henkeä, joka oli lähes 300 enemmän kuin vuosi sitten ja 500 enemmän kuin kaksi vuotta sitten.

Kuvio 6: Alle 25-vuotiaiden ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2015 tammikuusta lähtien

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: KEHA-keskus (päivitetty 27.1.2026)

Vantaalla oli marras-joulukuussa avoinna ainoastaan 480 työpaikkaa. Kun tarkastellaan pitkää aikasarjaa vuodesta 2006 lähtien, tätä vähemmän työpaikkoja on ollut auki ainoastaan kesällä 2025. Peräti yhdeksän kuukauden ajan avoimia työpaikkoja on ollut alle tuhat per kuukausi. Laskusuhdanne on kestänyt tätäkin pidempään, sillä jokaisena kuukautena vuosina 2023–2025 avoimia työpaikkoja ollut vähemmän kuin vastaavana ajankohtana edellisvuonna.

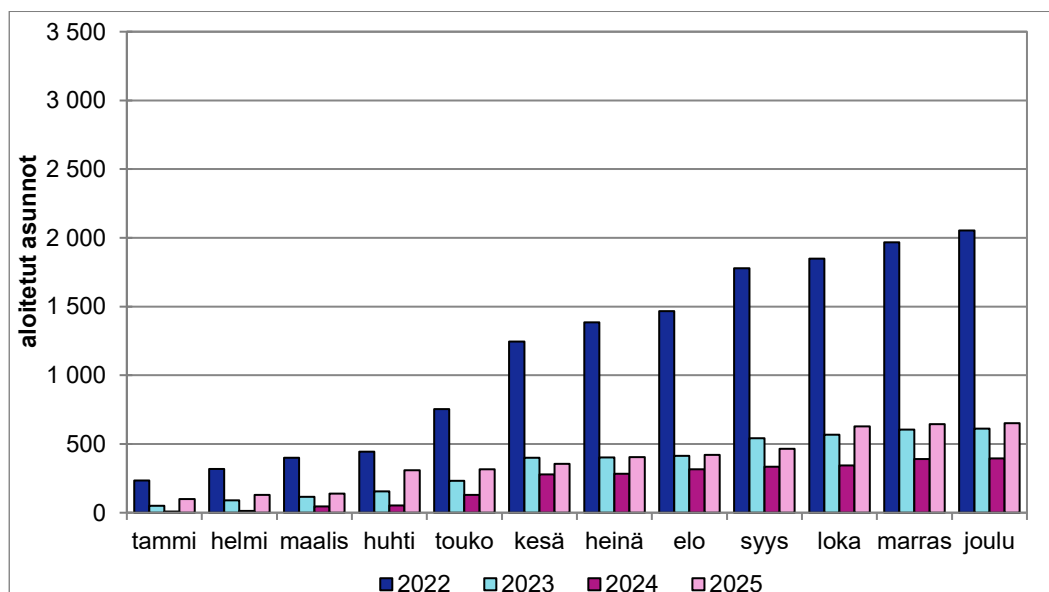
Kuvio 7: Avoimet työpaikat Vantaalla kuukausittain vuosina 2022–2025

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: KEHA-keskus (päivitetty 27.1.2026)

Asuntorakentaminen täysin pysähtynyt Vantaalla

Vuonna 2025 aloitettiin 651 uuden asunnon rakentaminen. Edellisenä vuotena aloituksia oli hieman vähemmän, 395 asuntoa. Vielä vuosina 2020–2022 oli aloituksia keskimäärin 2 832 per vuosi.

Asuntorakentamisen aloituksia on vähentänyt se, että Vantaalla on asuntomarkkinoilla tarjolla paljon uusia asuntoja, jotka eivät ole menneet kaupaksi. Uusia asuntoja myytiin vuonna 2025 vielä vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuvio 8: Vantaalla aloitettujen asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2022–2025

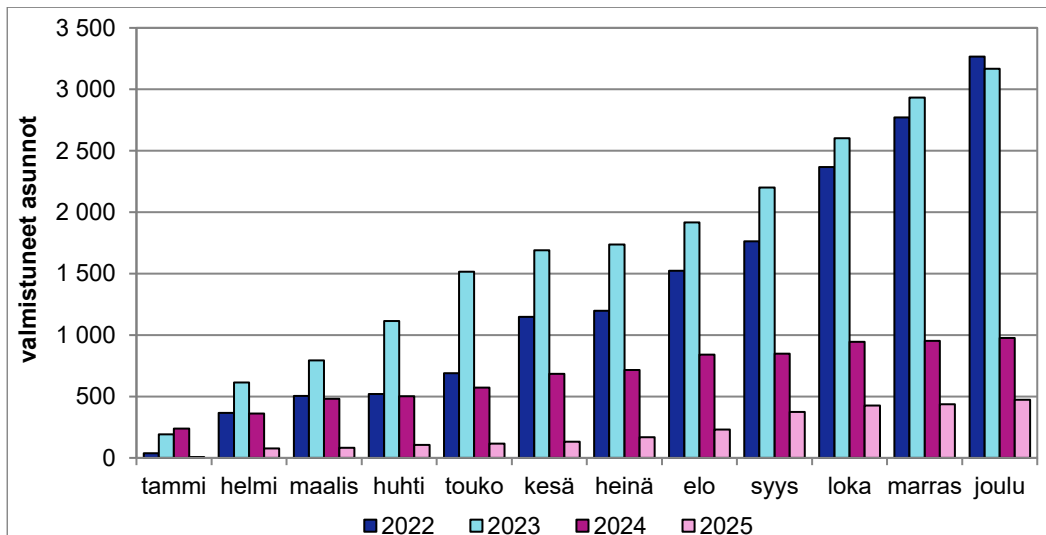
Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 15.1.2026

Käytettyjen osakeasuntojen kaupan kiihtyminen toimii usein moottorina uusien osakeasuntojen kaupan vilkastumiselle. Alkuvuonna 2025 osakeasuntojen kauppojen määrä kasvoi Vantaalla reilusti, mutta loppuvuoteen tultaessa kasvu on ollut hieman maltillisempaa. Myös käytettyjen omakotitalokauppajen määrä kasvoi vuonna 2025 edellisvuodesta. Alkuvuonna 2025 näytti siltä, että käytettyjen osakeasuntojen hinnat olisivat saavuttaneet pohjansa, mutta loppuvuonna myyntihinnat ovat jälleen kääntyneet laskuun. Vuoden 2025 lopulle tultaessa asuntojen ostokysyntää laski myös Vantaalla vuokra-asuntojen vuokrien aleneminen. Selvimmin vuokrien lasku näkyi vapaarahoitteisissa uusissa vuokra-asunnoissa, joiden vuokrat alenivat vuodessa lähes kuusi prosenttia.

Kuluttajaluottamus oli edelleen heikko vuoden 2026 tammikuussa. Työttömyyden pelko on noussut korkeimmalle tasolle sitten koronavuoden 2020. Suomessa kuluttajien säästämisaste jatkoi vuonna 2025 kasvuaan. Asunnon ostamisen lisäksi siirretään kestokulutushyödykkeiden, kuten uusien autojen ostoa.

Vuonna 2025 Vantaalla valmistui 474 asuntoa. Valmistuneiden asuntojen määrä romahti vieläkin alemmaksi edellisen vuoden pohjalukemista. Edellisenä vuonna asuntoja valmistui 975. Tämän vuosikymmenen alkuvuosina 2020–2023 valmistui keskimäärin vielä 3 116 asuntoa per vuosi.

Kuvio 9: Vantaalla valmistuneiden asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2022–2025

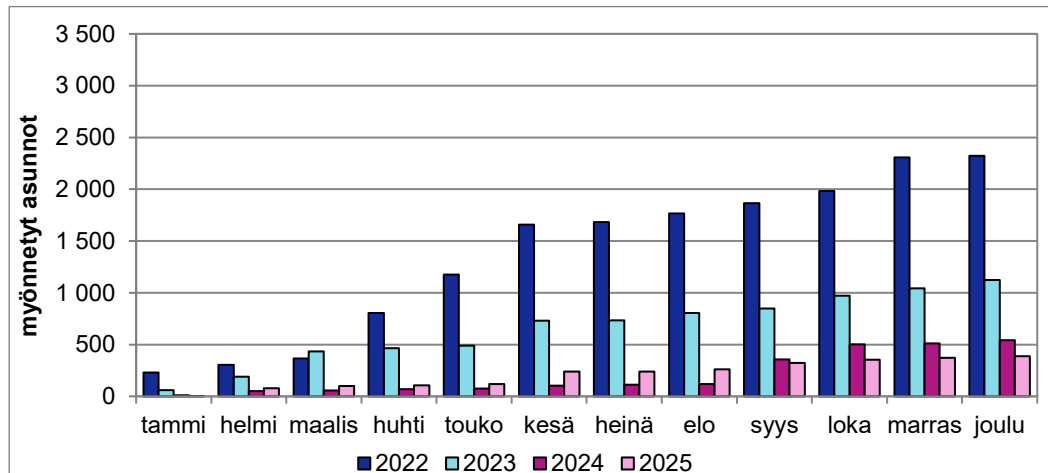
Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 15.1.2026

Uusista asunnoista sijaitsi 311 kerrostaloissa. Tämä on noin 66 prosenttia uusista asunnoista. Yhden asunnon taloja valmistui 72 ja erillis- ja kahden asunnon taloihin valmistui 48 asuntoa. Rivi- ja ketjutaaloasuntoja valmistui puolestaan 43 kappaletta. Pientaloasuntoja valmistui vuonna 2025 kaiken kaikkiaan 163. Vuosina 2020–2023 niitä valmistui keskimäärin 489 per vuosi.

Vuonna 2025 valmistuneista asunnoista oli 13 prosenttia yksiöitä, 37 prosenttia kaksioita, 22 prosenttia kolmioita, 20 prosenttia neljän huoneen asuntoja ja 8 prosenttia yli neljän huoneen asuntoja.

Asuntorakentamislupia myönnettiin vuonna 2025 vain 388. Vuotta aiemmin vastaava luku oli 542. Vielä vuosina 2020–2022 myönnettiin lupia asuntojen rakentamiseen keskimäärin 2 937 per vuosi.

Kuvio 10: Vantaalla myönnettyjen asuntorakentamislupien (asuntoja, ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2022–2025

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 15.1.2026

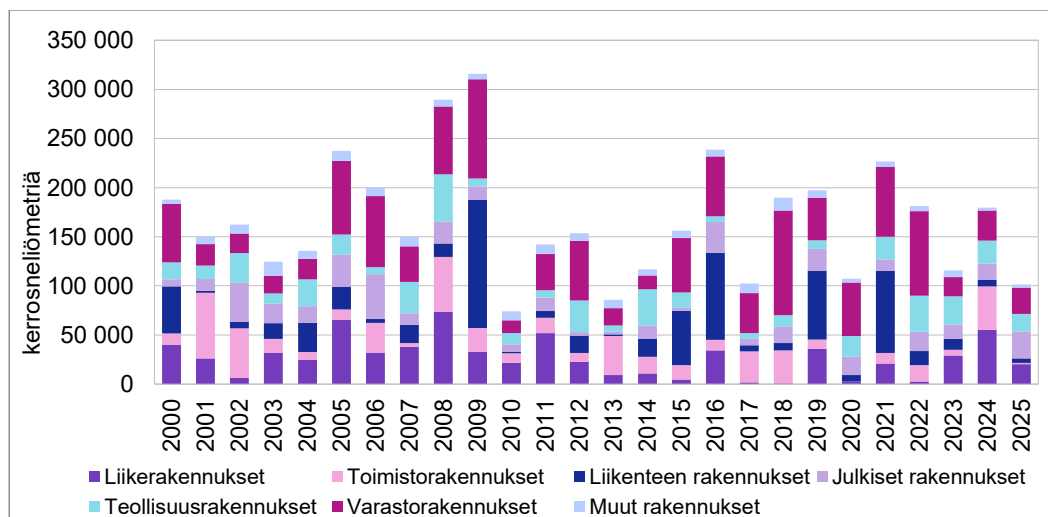
Vuosina 2023–2025 valmistuneiden kerrostaloasuntojen valmistumisaika oli rakennusluvan myöntämisaikajankohdasta 821 päivää eli 2 vuotta ja 91 päivää. Valmistuminen rakentamisen aloituksesta oli puolestaan keskimäärin 574 päivää eli 1 vuosi ja 209 päivää.

Vuosina 2023–2025 valmistuneiden omakotitaloasuntojen valmistumisaika oli rakennusluvan myöntämisaikajankohdasta puolestaan 580 päivää eli 1 vuotta ja 215 päivää. Valmistuminen rakentamisen aloituksesta oli puolestaan keskimäärin 405 päivää eli reilu vuosi.

Muihin kuin asuinrakennuksiin valmistui viime vuonna 101 356 kerrosneliömetriä. Kerrosneliömetrejä valmistui reilut 78 443 vähemmän kuin vuonna 2024. Vuonna 2025 valmistuneiden kerrosneliömetrien määrä oli suurinta julkisissa rakennuksissa (27 392 kem²), seuraavaksi tulivat varastorakennukset (27 392 kem²) ja kolmanneksi liikerakennukset (20 424 kem²).

Suurinta tiputus oli vuonna 2025 edellisvuoteen verrattuna toimistorakennuksissa. Vielä vuonna 2024 toimistorakennuksia valmistui 44 192 kerrosneliömetriä, kun taas 2025 valmistuneita kuutiometrejä oli vain 1 125.

Kuvio 11: Muu kuin asuinrakentaminen

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä

Verotulot

Vantaan kaupunki sai verotuloja yhteensä 568,7 milj. euroa vuonna 2025. Verotulot laskivat 16,5 milj. euroa eli 2,8 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Verotulojen lasku on poikkeuksellista, koska siihen ei nyt liity kunnan tehtävien karsimista, kuten hyvinvointialueuudistuksen aikaan tapahtui vuosina 2023 ja 2024. Verotulojen lasku vuonna 2025 johtuu yleisestä heikosta taloustilanteesta ja erityisesti Vantaan korkeista työttömyysluvuista.

Talousarvion verotuloarvio alittui yhteensä 46,3 milj. eurolla alkuperäiseen talousarvioon nähden ja 5,3 milj. eurolla muutettuun talousarvioon nähden. Verotuloarvion toteumaprosentiksi muodostui 92 prosenttia alkuperäisestä ja 99 prosenttia muutetusta talousarviosta. Verotuloarvioon tehtiin vuoden 2025 aikana kaksi talousarviomuutosta, ensin huhtikuussa verotuloennustetta laskettiin valtuuston päätöksellä 23 milj. eurolla ja vielä joulukuussa 18 milj. eurolla. Alkuperäinen talousarvio perustui Kuntaliiton veroennustekehikkoon. Vuoden 2025 aikana veroennustekehikko päivittyi useamman kerran ja jokaisessa päivityksessä verotuloennuste heikkeni edelliseen verrattuna.

Kunnallisveroja Vantaan kaupunki sai vuonna 2025 yhteensä 387,7 milj. euroa, mikä on 11,1 milj. euroa ja 2,8 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2024. Kunnallisverot alittivat alkuperäisen talousarvion 34,3 milj. eurolla ja muutetun talousarvion vielä 6,3 milj. eurolla. Talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 92 prosenttia alkuperäiseen ja 98 prosenttia muutettuun talousarvioon nähden. Koko maassa kuntien kunnallisverotilitykset laskivat 0,1 prosenttia edellisvuodesta. Alhaiseen kunnallisverotuottoon vaikuttaa erityisesti kasvanut työttömyys. Tilastokeskuksen mukaan 15–74-vuotiaiden työttömyysaste oli 1,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2024. Palkkatulot kasvoivat heikosti, vain reilu 2 prosenttia, vaikka ansiotasoindeksi kasvoi noin 3 prosenttia. Lisäksi kunnallisverokertymään vaikuttaa vuodelle 2024 tehty kuntien ryhmäosuuden oikaisu, joka kasvatti vuoden 2024 kunnallisverokertymää. Ryhmäoikaisu oli virheellinen ja se oikaistiin toiseen suuntaan toukokuussa 2025, jolloin se heikensi vuoden 2025 kunnallisverokertymää yli 150 milj. eurolla koko kuntakentällä, josta Vantaan osuus oli noin 6 milj. euroa.

Verovuoden 2025 kunnallisveron ennakoita kertyi kaupungille yhteensä 374,3 milj. euroa. Vantaalaisten ansiotulot yhteensä vuonna 2024 kasvoivat 2,6 prosentilla, mikä oli 0,8 prosenttiyksikköä koko maan kehitystä matalampi kasvutaso. Vuoden 2025 vantaalaisten ansiotulojen kasvuksi ennakoitaan vain 1,4 prosenttia ja koko maan kasvuksi 2,0 prosenttia. Vantaan kunnallisveron jako-osuus vuonna 2025 laski 0,08 prosenttiyksikköä 3,96 prosenttiin. Koko kuntaryhmän jako-osuus verohallinnon keräämistä tuloveroista nousi vuoden 2025 osalta noin 0,7 prosenttiyksiköllä 25,98 prosenttiin. Koko maassa kaikkiaan 68 kuntaa nosti ja vain 4 kuntaa laski kunnallisveroprosenttiaan vuodelle 2025. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti Manner-Suomessa vuonna 2024 oli 7,47 prosenttia ja vuonna 2025 se oli 7,54 prosenttia.

Yhteisöveroja kaupunki sai vuonna 2025 yhteensä 67,0 milj. euroa. Kaupungin saamat yhteisöverot laskivat edellisvuodesta 7,7 milj. eurolla eli 10,4 prosenttia. Talouden yleinen heikko suhdanne vaikuttaa yritysten näkymiin ja siten yhteisöverokertymään. Vantaan yhteisöverokertymä alitti alkuperäisen talousarvion 8,0 milj. eurolla ja ylitti muutetun 1,0 milj. eurolla. Talousarvion toteumaprosentti asettui 89 prosenttiin alkuperäiseen ja 102 prosenttiin muutettuun talousarvion verrattuna. Vantaan kuntakohmainen jako-osuus laski edellisestä vuodesta 0,21 prosenttiyksikköä 3,97 prosenttiin. Vuonna 2025 koko kuntaryhmän jako-osuus yhteisöveroista laski 0,04 prosenttiyksikköä vuoteen 2024 verrattuna ollen 23,65 prosenttia vuonna 2025. Koko kuntakentän yhteisöverotilitykset laskivat 4,4 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Kaupunki sai kiinteistöverotuloja 114,0 milj. euroa vuonna 2025, nousua edellisvuoteen 2,3 milj. euroa eli 2,1 prosenttia. Vantaan kiinteistöverotulojen nousu on heikkoa johtuen rakentamisen, erityisesti asuntorakentamisen, hiljaiselosta. Vuoden 2025 talousarvioon verrattuna kiinteistöverotuloarvio alittui 4,0 milj. eurolla verrattuna alkuperäiseen talousarvioon ja toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisena. Toteumaprosentti oli 97 prosenttia alkuperäiseen ja 100 prosenttia muutettuun talousarvioon nähden. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten nousu edellisvuoteen nähden oli 2,1 prosenttia.

Vantaalla yleinen kiinteistövero oli 1,28 prosenttia, yleinen maapohjan vero 1,30, vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero 0,41 prosenttia, muun kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero 1,25 prosenttia, voimalaitoksen kiinteistövero 3,1 prosenttia ja rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero 6,00 prosenttia vuonna 2025. Kiinteistöveroprosentteihin ei tehty muutoksia vuodelle 2025. Verohallinnon tietojen mukaan kiinteistöveroa oli maksuunpantu 116,5 milj. euroa vuonna 2025, eli toteuma on vähemmän kuin maksuunpantu vero mikä selittää kiinteistöverotulojen talousarvion alittumista. Maksuunpannuista kiinteistöveroista noin 25,7 milj. euroa kertyi vakituisista asuinrakennuksista ja 45,9 milj. euroa yleisen kiinteistöveroprosentin perusteella muista rakennuksista. Muun kuin vakituisen asuinrakennuksen veroprosentin perusteella kiinteistöveroa kertyi ainoastaan noin 0,1 milj. euroa. Maapohjien kiinteistöverot yhteensä olivat 43,9 milj. euroa, josta rakentamattoman rakennuspaikan korotetun kiinteistöveron osuus oli noin 3,1 milj. euroa.

Taulukko 1: Kaupungin verotulot vuonna 2025

1000 euroa	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	615 000	-41 000	574 000	568 699	-5 301
Kunnan tulovero	422 000	-28 000	394 000	387 711	-6 289
Kiinteistövero	118 000	-4 000	114 000	113 961	-39
Osuus yhteisöveron tuotosta	75 000	-9 000	66 000	67 027	1 027

Taulukko 2: Kaupungin tuloveron määrätymisperusteet

	Tuloveroprosentti	Verotettava ansio- tulo milj. euroa	Muutos- %
2016	19,00	4 461,2	2,5
2017	19,00	4 530,1	1,5
2018	19,00	4 721,9	4,2
2019	19,00	4 970,1	5,3
2020	19,00	5 082,3	2,3
2021	19,00	5 295,2	4,2
2022	19,00	5 575,3	5,3
2023	6,36	5 829,6	4,6
2024	6,40	6 058,1	
2025	6,40	*	

* Vuoden 2025 verotus valmistuu syksyllä 2026

Taulukko 3: Kaupungin kiinteistöveron määrätymisperusteet

Kiinteistöveroprosentit	
Yleinen	1,28
Maapohja	1,30
Vakituinen asuinrakennus	0,41
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25
Voimalaitos	3,10
Rakentamaton rakennuspaikka	6,00

Valtionosuudet

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia 237,9 milj. euroa vuonna 2025, kun vuonna 2024 valtionosuuksia kertyi yhteensä 179,1 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuuksia kertyi vuonna 2025 yhteensä 183,0 milj. euroa, opetus- ja kulttuuritoimen muita valtionosuuksia 35,4 milj. euroa ja verotulomenetysten kompensatiota 19,4 milj. euroa. Valtionosuuksien kokonaismäärä ylitti alkuperäisen talousarvion 17,9 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 0,9 milj. eurolla. Valtionosuuksien talousarviota korotettiin 17 milj. eurolla vuoden 2025 aikana.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus määräytyy nykyisen valtionosuusjärjestelmän mukaan valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista sekä lisäosista. Laskennallisten kustannusten määräytymisperusteita ovat ikärakenne, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta. Peruspalvelujen valtionosuusprosentti vuonna 2025 oli 25,02 prosenttia ja kunnan omarahoitusosuus oli 1 467,53 euroa/asukas.

Laskennallisia kustannuksia Vantaalle kertyi vuoden 2025 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa yhteensä 600,0 milj. euroa. Lisäosien määräytymisperusteita valtionosuusjärjestelmässä ovat hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, asukasmäärän kasvu, syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus sekä saamelaiden kotiseutualue. Lisäosia kertyi Vantaalle vuoden 2025 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa 12,3 milj. euroa. Kunnan omarahoitusosuus oli 363,1 milj. euroa. Valtionosuudet sisältävät lisäksi useita laskentatekijöitä, joilla tasapainotetaan kunta-valtio -suhdetta. Merkittävimmät lisäys- ja vähennystekijät ovat perustoimeentulon vähennys, hyvinvointialueuudistukseen liittyvät pysyvät tassauserät sekä työttömyyssetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus. Nämä valtionosuuksiin tehtävät lisäykset ja vähennykset vähensivät -62,5 milj. euroa kaupungin vuoden 2025 valtionosuuksia (v. 2024: -72,5 milj. euroa). Lisäksi verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus vähensi valtionosuuksia -4,1 milj. euroa.

Talousarviossa opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia kaupungin arvioitiin saavan alustavan laskelman mukaisesti 18,6 milj. euroa vuonna 2025. Lopullisen tarkistuspäätöksen mukainen Vantaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien määrä vuonna 2025 oli 35,4 milj. euroa. Kasvua selitti erityisesti valmistavan opetuksen volyymin edellisten tilastovuosien merkittävä lisäys. Laskennallisista kustannuksista suurimmat erät kohdistuvat lukiokoulutukseen ja ammatilliseen peruskoulutukseen.

Valtionosuuslaskelmien yhteydessä esitettävät ja kuukausittaisiin valtionosuustilityksiin sisältyvät kotikuntakorvaustulot ja -menot on kirjattu kirjanpito-ohjeiden mukaisesti erillisille, omille tileilleen kasvatuksen ja oppimisen toimialan käyttötalouden toimintatuloihin ja -menoihin. Kotikuntakorvaukset eivät sisälly tilinpäätöksen valtionosuuslukuuihin.

Taulukko 4: Kaupungin käyttötalouden valtionosuudet vuonna 2025

1000 euroa	Talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet	220 000	17 000	237 000	237 853	853
Peruspalvelujen valtionosuus	182 300	300	182 600	183 001	401
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	18 600	16 400	35 000	35 413	413
Verotulomenetysten kompensatio	19 100	300	19 400	19 439	39

Vuoden 2025 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.11.2024 talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2028. Vuoden 2025 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi -48,8 milj. euron tilikauden tulokseen ja -49,9 milj. euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 253,6 milj. euron bruttointivestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2025 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella vuoden 2025 aikana. Talousarviomuutoksista suurimmat olivat verotuloennusteen laskeminen yhteensä 41 milj. eurolla sekä kaupunkiympäristön toimialalle tehty muutokset. Verotuloennustetta laskettiin kahteen otteeseen, ensi huhtikuussa 23 milj. eurolla ja joulukuussa vielä 18 milj. eurolla. Verotuloennusteen lasku johtuu siitä, ettei talous kääntynyt oletettuun kasvuun vuonna 2025 ja työttömyysluvut pysyivät ennätyksellisen korkealla. Kaupunkiympäristön toimialan tulotavoitetta laskettiin 29,9 milj. eurolla ja määrärahoja korotettiin 2,4 milj. eurolla vuoden 2025 aikana. Rakentamisen hiljaiselo jatkui edelleen ja erityisesti asuntorakentamisen kysyntä ei lähtenyt kasvuun vuoden 2025 aikana. Rakentamisen heikko suhdanne näkyi maanmyyntivoittojen sekä muiden rakentamiseen liittyvien tulokertymien heikkona kehityksenä. Määrärahakorotuksia tehtiin kiinteistöjen hoidon ja ylläpidon sekä projektitoiminnan kustannuksia kattamaan. Lisäksi vuoden 2025 alusta tehtiin kirjausmuutos sisäisten kulujen tiliöinneissä, jolloin kustannuksia siirtyi investointimenoista käyttötalousmenoiksi.

Kasvatuksen ja oppimisen tuloarviota laskettiin 3,3 milj. eurolla ja määrärahaa korotettiin 12,9 milj. eurolla vuoden 2025 aikana. Tuloarvion laskeminen johtui oman äidinkielen ja S2-opetuksen valtionavustuksien jaksottamisesta. Tulovähennystä kompensoi osittain kotikuntakorvauksia ennustettua korkeampi taso sekä hankerahoitukset. Määrärahamuutokset aiheutuivat esi- ja perusopetuksen sekä luokioloulutuksen tuen lakimuutoksesta, varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrauksen kustannuksista, ennakoitua suuremmasta palvelutuotannon kasvusta sekä hinnankorotuksista ja uusien hankkeiden kustannuksista.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan määrärahaa korotettiin 10 milj. eurolla. Osittain määrärahakorotus liittyy TE-uudistukseen ja valtiolta siirtyneisiin velvoitteisiin, jotka lisäsivät myös toimialan tuloarviota 4,6 milj. eurolla. Osittain määrärahaa korotettiin vastaamaan kohonneita työmarkkinatuen kuntasuosmaksuja työllisyystilanteen ollessa haastava. Lisäksi konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalle budjetoitua keskitettyä varausta kunta-alan palkkaratkaisua varten jaettiin muille toimialoille yhteensä 3,3 milj. euroa ja kohdennettiin uudestaan toimialan sisällä 0,3 milj. euroa. Keskitetyn varauksen jakamisella ei ole tulosvaikutusta kaupungin tasolla, mutta se lisäsi toimialojen määrärahoja seuraavasti: kasvatus ja oppiminen 2,7 milj. euroa, kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi 0,4 milj. euroa sekä kaupunkiympäristö 0,2 milj. euroa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tuloarviota korotettiin 1,2 milj. eurolla ja määrärahoja 0,7 milj. eurolla. Muutokset liittyivät pääosin uusiin hankkeisiin. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -124,4 milj. euroa.

Vuoden 2025 tilinpäätös päättyi -77,7 milj. euron tilikauden tulokseen ja -79,7 milj. euron tilikauden alijäämään. Tilikauden alijäämä on 28,8 milj. euroa heikompi kuin alkuperäinen talousarvio ja 45,7 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Talousarvion käyttötalousosan ja tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötaloudessa suurimpia poikkeamia vuoden 2025 muutettuun talousarvioon nähden olivat kaupunkitasolla:

- Toimintatuottojen ylittyminen 12,2 milj. eurolla
- Toimintakulujen alittuminen 28,9 milj. eurolla
- Verotulojen alittuminen 5,3 milj. eurolla
- Valtionosuuksien ylittyminen 0,9 milj. eurolla
- Korkotuottojen ylittyminen 0,9 milj. eurolla
- Muiden rahoitustuottojen ylittyminen 1,9 milj. eurolla
- Korkokulujen ylittyminen 0,5 milj. eurolla
- Poistojen ja arvonalentumisten alittuminen 6,3 milj. eurolla

Vuoden 2025 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 341,2 milj. euroa. Vuoden 2025 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 353,4 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion 12,2 milj. eurolla. Toimintatuotot toteutuivat 104-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden ja ne nousivat 4,6 prosenttia vuoden 2024 tilinpäätökseen nähden. Kasvatuksen ja oppimisen toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 6,3 milj. eurolla pääosin valtion saatujen tukien sekä varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksujen vuoksi. Kaupunkiympäristön toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 5,9 milj. eurolla. Maanmyyntivoittoja, maanvuokraustuloja ja sopimuskorvauksia on toteutunut yhteensä 27,4 milj. euroa alkuperäisen talousarvion ollessa 46,4 milj. euroa ja muutetun talousarvion 24,8 milj. euroa. Talousarviomuutos johtuu pääosin heikosta tonttikysynnästä, erityisesti asuntorakentamisesta. Maankäyttösopimuskorvaukset, kaivulupamaksut ja saadut avustukset toteutuivat talousarviota parempina. Myyntituotot sisältävät 4,7 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja, joka on 0,7 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa.

Kaupungin toimintakulut olivat muutetussa talousarviossa 1 166,9 milj. euroa. Vuoden 2025 aikana toteutuneet toimintakulut olivat 1 137,9 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat näin 28,9 milj. eurolla ja ne toteutuivat 98-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden. Vuoteen 2024 verrattuna toimintakulut nousivat 83,6 milj. euroa eli 7,9 prosenttia. Toimintakuluja korottaa vuoden 2025 alussa voimaantullut TE-uudistus, joka lisäsi kaupungin menoja. Kaikkien toimialojen toimintakulut alittivat muutetun talousarvion: konsernijohtoon ja elinvoiman alitus oli 4,8 milj. euroa, yleishallinnon 2,7 milj. euroa, kasvatuksen ja oppimisen 12,1 milj. euroa, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin 1,4 milj. euroa sekä kaupunkiympäristön 7,0 milj. euroa. Henkilöstökulut alittuivat yhteensä 8,6 milj. eurolla muutettuun talousarvioon nähden. Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstökulut ylittyivät hieman muiden toimialojen alittaessa muutetun talousarvion. Palveluiden ostot alittivat muutetun talousarvion 9,4 milj. eurolla. Ne alittuivat konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalla erityisesti ICT-palveluiden sekä työterveyshuollon ostopalveluiden osalta. Kaupunkiympäristön toimialalla yhteistoimintaosuudet alittivat talousarvion. Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla palveluiden ostot toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisena. Aineet, tavarat ja tarvikkeet alittivat muutetun talousarvion 7,1 milj. eurolla, josta kasvatuksen ja oppimisen alitus oli 2,6 milj. euroa ja kaupunkiympäristön toimialan 2,4 milj. euroa. Avustuskulut ylittivät muutetun talousarvio 4,3 milj. eurolla, kun työmarkkinatuen kuntaosuus ylitti muutetun talousarvion 8,4 milj. eurolla toteuman ollessa 49,5 milj. euroa. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 8,1 milj. eurolla, alituksesta noin puolet syntyy vuokratuloista. Toimintakulut sisältävät 4,7 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia.

Talousarvion toteumavertailuosiossa esitetään talousarvion toteutuminen toimialojen ja rahastojen osalta valtuuston päättämien sitovuustasojen mukaisesti.

Vuoden 2025 verotulot alittivat muutetun talousarvion 5,3 milj. eurolla, vaikka niitä oli laskettu yhteensä 41 milj. eurolla vuoden 2025 aikana. Kunnallisverot alittivat muutetun talousarvion 6,3 milj. eurolla ja yhteisöveron tuotto ylitti sen 1,0 milj. eurolla. Kiinteistöverot toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisena. Valtionosuudet ylittivät muutetun talousarvion 0,9 milj. eurolla ja alkuperäisen talousarvion 17,9 milj. eurolla. Verotulo- ja valtionosuusarviot perustuivat Kuntaliiton ennusteeseen. Muutettuun talousarvioon nähden kunnallisveron toteuma oli 98,4 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 100,0 prosenttia, yhteisöveron toteuma 101,6 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 100,4 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) toteutui 99,5-prosenttisesti suhteessa muutettuun talousarvioon ja se nousi 5,5 prosenttia vuoden 2024 tilinpäätökseen nähden. Verotulot kuitenkin laskivat vuoteen 2024 verrattuna 16,5 milj. euroa eli 2,8 prosenttia.

Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2025 yhteensä 12,9 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 11,0 milj. euroa. Korkotaso laski hieman vuoden 2025 alun tasosta, mutta pysyi suhteellisen tasaisena koko vuoden ajan. Korkokulut ylittivät talousarvion 0,5 milj. eurolla toteuman ollessa 20,7 milj. euroa. Kaupungin lainasalkun korkokulut ovat edelleen kohtuulliset aiemmin tehtyjen suojaustoimenpiteiden vuoksi. Kaupungin lainasalkun korkokulut toteutuivat 18,3 milj. euron tasolla, minkä lisäksi kaupunki maksoi yhtiöilleen korkoa heidän konsernitilillä olevien varojen mukaisesti 2,4 milj. euroa. Kaupungin korkotuotot ylittivät talousarvion 0,9 milj. eurolla toteuman ollessa 17,3 milj. euroa, jolloin korkotuottojen ja -kulujen netto on kaupungille 3,4 milj. euroa negatiivinen. Muut rahoitustuotot ja -kulut netto on kaupungille positiivinen 16,3 milj. eurolla. Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2025 noin 112,6 milj. euroa. Ne toteutuivat 94,7-prosenttisesti ja alittivat talousarvion 6,3 milj. eurolla.

Kaupungin vuosikatteen vuodelle 2025 tilinpäätöksessä muodostui 35,0 milj. euroa, tilikauden tulokseksi -77,7 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi -79,7 milj. euroa.

Investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen

Vuoden 2025 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat 18,5 milj. euroa, menot 253,6 milj. euroa ja investointiosan netto 235,1 milj. euroa. Vuonna 2025 tuloarviota pienennettiin 2,8 milj. eurolla kiinteän omaisuuden tulojen osalta. Määrärahoja nostettiin yhteensä 5,2 milj. eurolla Vantaan ratikan hankeen lähtiessä liikkeelle. Muutosten jälkeen tuloarvioksi muodostui 15,7 milj. euroa ja määräraharvioksi 258,8 milj. euroa.

Vuoden 2025 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 229,0 milj. euroa ja ne alittivat muutetun talousarvion 29,8 milj. eurolla. Talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat kaikissa hankeryhmissä. Suurin alitus oli rakentamishankkeissa, 17,7 milj. euroa. Määrärahat alittuivat erityisesti rakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden edullisempien urakkahintojen vuoksi. Julkisen käyttöomaisuuden osalta talousarviomenot alittuivat 5,3 milj. eurolla, josta Vantaan ratikan osuus oli 1,7 milj. euroa. Kiinteän omaisuuden määrärahat alittuivat 0,9 milj. eurolla, aineettoman omaisuuden 1,6 milj. eurolla sekä osakkeiden ja osuuksien 0,5 milj. eurolla talousarvioon verrattuna. Irtain omaisuus alitti talousarvion 3,7 milj. eurolla, josta kasvatuksen ja oppimisen toimialan osuus oli 2,8 milj. euroa.

Investointituloja toteutui 18,9 milj. euroa, 3,2 milj. euroa yli muutetun talousarvion. Osakkeiden ja osuuksien tuotot ylittivät talousarvion 0,6 milj. eurolla ja aineettoman omaisuuden 0,5 milj. eurolla, koska talousarviossa tuloja ei arvioitu näille syntyvän lainkaan. Julkisen käyttöomaisuuden tulot ylittivät talousarvion 1,7 milj. eurolla, josta Vantaan ratikan osuus oli 0,6 milj. euroa. Ratikan tulojen ylitys johtuu tulojen ajoituksesta. Kiinteän omaisuuden tulot puolestaan alittivat muutetun talousarvion 0,05 milj. eurolla. Vuoden 2025 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 210,1 milj. euroa, joka alitti talousarvion 33,0 milj. eurolla.

Vuonna 2025 kaupungin pitkäaikaista lainaa nostettiin 235 milj. euroa ja olemassa olevia lainoja lyhennettiin 36,6 milj. euroa. Nettolainanottovaltuus talousarviossa oli 203 milj. euroa, joka alittui 5 milj. eurolla. Kaupungin lainakanta nousi 198,4 milj. euroa noin 1 060 milj. euroon vuoden 2025 lopussa.

Olellaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Uusi kaupunkistrategia vuosille 2026–2029 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa tammikuussa 2026 ja siihen sisältyy 6 poikkihallinnollista ohjelmaa. Vuonna 2025 toimintansa aloitti talous- ja strategiatoimikunta, jossa käsiteltiin uuden strategian lisäksi mm. Vantaan talouden tasapainottamisen tarvetta. Taloussuunnitelmaan 2026–2029 sisältyy talouden tasapainotustoimenpiteitä, vuodelle 2026 tulolisäyksiä tai menoleikkauksia tehtiin noin 18 milj. eurolla.

Kaupungin historian suurimman investoinnin, Vantaan ratikan rakentaminen alkoi vuonna 2025. Kaupunginvaltuuston hyväksyessä Vantaan ratikan tarkistetun hankesuunnitelman marraskuussa 2025, lähtivät rakennustyöt käyntiin usealla katuosuudella sekä mm. Tikkurilan tunneliaseman ympäristössä. Kaupungin uusi investointimalli otetaan käyttöön vuoden 2026 aikana. Myös palveluverkkosuunnitelman uudistaminen on aloitettu.

Vuoden 2025 aikana työttömyys on kasvanut ennätykselliselle tasolla Vantaalla. Vantaan aloitti vuoden 2025 alusta työvoimaviranomaisena, vastaten itsenäisesti työvoima- ja kotoutumispalveluiden järjestämisestä. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelle siirtyi TE2024 uudistuksessa 191 uutta työntekijää, joista 148 sijoittuu työllisyyspalveluihin. Vuoden 2025 alussa Vantaa vastaanotti onnistuneesti 30 279 henkilöasiakasta. Tämä merkittävä muutos edellytti toimintarakenteiden ja palveluprosessien kehittämistä sekä henkilöstön ja resurssien vahvistamista palvelualueelle siirtyneiden henkilöstön myötä. Elinvoimapalveluissa keskeisiä uudistuksia olivat asiakkuudenhoitomallin käyttöönotto sekä yritysasiakkuustiimin, korkean teknologian klusterin, kaupunkitasoisen ennakointitoimiston ja nuorten yrittäjyyttä tukevan pysyvän palvelumallin perustaminen. Kaupunkitasoisen projektitoimiston toimintaa on vahvistettu tukemaan merkittäviä kaupunkikehityshankkeita sekä EU-rahoitteisten projektien valmistelua.

Henkilöstöpalvelujen toimintatavan kehittäminen käynnistyi kokonaispalvelun sekä toimialojen hr-kumppanuuden vahvistamiseksi ja hr-partnereita aloitti tehtävässään. Strategiset menestystekijät tunnistettiin osana kaupungin strategiatyötä ja henkilöstöperiaatteiden laadinta aloitettiin viitoittamaan kaupungin henkilöstön osaamisen, johtamisen ja toimintakulttuurin kehittämistä. Vuoden 2025 aikana laadittiin HR-digivisio, joka ohjaa kehitystyötä vuoteen 2030 asti. Kunta-alalla siirryttiin vuoden 2025 aikana tasopalkkajärjestelmään KVTES:n sopimusallalla ja OVTES osio G:ssä eli varhaiskasvatuksen tehtävissä.

Konsernipalveluihin kuuluva i-team eli kaupunginjohtajan innovaatiotiimi aloitti toimintansa 3.11.2025. Bloomberg Philanthropies säätiön tuella toteutettava hanke tukee innovaatioiden avulla maahanmuuttajataustaisen väestön sopeutumista yhteiskuntaan, kouluttautumista ja työllistymistä, sekä väestön saamista mukaan kestävyystavoitteiden edistämiseen. Lisäksi i-team vahvistaa kaupunkitasoisia innovaatiokyvykkyksiä, sisältäen uuden datan tuottamisen ja analysoinnin, osallistavat menetelmät ja ketterä kehittämistapa.

Huhtikuussa järjestettiin samanaikaisesti sekä kunta- että aluevaalit. Kuntademokratian palvelualue vastasi vaalien käytännön järjestelyistä ja toteutti vaalit sujuvasti ja turvallisesti. Ensimmäistä kertaa yhtäaikaaisesti järjestetyt vaalit vaativat järjestelyiltä tavallista enemmän sekä vaalien toteutuksen uudelleen ajattelua. Vaalien järjestämisen lisäksi panostettiin äänestäjien aktivointiin vahvistetulla viestinnällä, erityisesti vieraskielisille suunnattuna, sekä vaalibussin kautta uusia äänestyspaikkoja tarjoamalla.

Kaupunkitasoisen turvallisuusviestinnän ja viranomaisten välinen turvallisuusviestinnän ryhmä aloitti työnsä elokuussa Vantaan vetämänä (seurakunta, poliisi, hyvinvointialue, pelastuslaitos, kaupunki). Ryhmän tarkoituksena on koordinoita ja valmistella viranomaisten yhteistä turvallisuusviestintää viestinnän vaikuttavuuden kasvattamiseksi.

Vuoden 2025 aikana on laadittu valtiontukiohje, korruption torjuntaohje sekä uudistettu yhdessä tiedonhallinnan kanssa julkisuuslain mukaisia tietopyyntöjä koskeva ohje. Käyttöön on otettu myös esihenkilöille osoitettu syventävä tietosuojakoulutus. Ennakkovaikutusten arviointimalli ja sitä koskeva ohjeistus on laadittu, pilotointi alkaa vuoden 2026 aikana.

Vantaa sai Suomen Unicefiltä vuonna 2024 Lapsiystävällisen kunta -tunnustuksen, ja siihen liittyen kehitettiin lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) malli, jota ehdittiin pilotoita vuoden 2025 aikana. Myös segregaatien vaikutusten vähentämiseen liittyviä tietomalleja kehitettiin. Kiusaamisen vastaisista toimenpiteistä tehtiin vuonna 2025 laaja arviointi, ja tulosten pohjalta päivitettiin toimenpidesuunnitelmaa.

Oppimisen tuen uudistus astui voimaan elokuussa 2025. Esi- ja perusopetuksessa valmisteltiin oppimisen tuen uusia prosesseja sekä lakimuutokseen liittyviä hallinnollisia toimia ja tietojärjestelmämuutoksia.

Järjestelmien kehittäminen jatkui varhaiskasvatuksessa (VaSa) ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa (DigiOne). Ammatillisen koulutuksen rahoituksen määräytymisperusteissa tehtiin lakimuutos, joka toi huomattavan lisärahoituksen Vantaalle.

Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimiala sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ovat tehneet yhteistyötä yhteisissä lakisääteisissä ja sovituissa rakenteissa. Vantaan ja Keravan kaupungit ja hyvinvointialue määrittivät uuden strategiakauden yhteisen tavoitteen: "Olemme yhdessä edelläkävijöitä lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin varmistamisessa." Lisäksi opiskeluhuoltosuunnitelmat päivitettiin vastaamaan oppimisen tuen lakimuutoksia.

Vantaan kiusaamisen vastainen suunnitelma, aiemmalta nimeltään kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelma, päivitettiin vuonna 2025 laajan arviointitiedon pohjalta.

Toisen asteen koulutuksen strategista kärkeä, joustavia oppimisen polkuja, kehitettiin tunnistettujen tarpeiden pohjalta. Erityisesti keskityttiin ammattiopisto Varian ja aikuislukioiden yhteistyönä kaksois-tutkinnon kehittämiseen sekä korkeakouluopintoihin valmistavien kokonaisuuksien kehittämiseen. Vantaan kaupungille myönnettiin englanninkielisen lukiokoulutuksen järjestämislupa ja englanninkielinen lukiokoulutus alkaa elokuussa 2026 Aviapoliksen lukiossa.

Tikkurilan osaamiskampuksessa Tikkurilan lukiolle ja Vantaan ammattiopisto Varialle rakennettavan tilan hanke eteni suunnitellusti, kuten myös osaamiskampuksen infrastruktuurin rakentaminen. Varian Vehkalan kampus valmistui aikataulussaan ja opiskelu Vehkalassa alkoi syyskuussa. Aviapoliksen lukion rakentaminen on edennyt aikataulussa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla on systematisoitu digitaalisten järjestelmien kehittämistä, luotu yhteinen digivisiokuva sekä -suunnitelma vuoteen 2030 saakka. Asukkaille ja kumppaneille keskeisiä uudistuvia järjestelmiä ovat mm. tilavarausjärjestelmä, avustusjärjestelmä sekä kirjaston ja aikuisopiston pääkaupunkiseudun tasoiset järjestelmät.

Tapahtumatoimintaa kehitettiin suunnitelmallisesti yhdessä kaupunkilaisten, kaupungin toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Liikuntapalveluissa palveluita kehitettiin elämäntapa- ja elämäntapaperiaatteen mukaisesti, jotta entistä useammalla vantaalaisella olisi mahdollisuus fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan kaikissa elämäntapavaiheissa. Elämäntapaperiaate nousee vahvasti esille liikuntapolitiittisissa linjauksissa sekä kaupungin liikkumisohjelmassa. Liikuntapalveluiden tarjoamassa koululaisten uinninopetuksessa toteutettiin kattava uudistustyö, jolla saavutettiin noin 30 prosentin lisäys opetustuntien määrään.

Elinikäisen oppimisen palvelualueella kehitettiin harrastuskokonaisuutta ja harrastuspolkuja lasten ja nuorten yhdenvertaisen harrastamisen vahvistamiseksi. Harrastusten Vantaa -toimintamalli sekä lasten ja nuorten juhlarahasto muodostivat keskeiset osat kokonaisuutta. Juhlarahaston avulla mahdollistettiin tavoitteellinen, maksullinen harrastaminen myös pienituloisten perheiden lapsille. Kokonaisuus tuki lasten ja nuorten hyvinvointia ja harrastusten jatkuvuutta.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeessa tehtiin vuoden aikana Oivallustentalon hankesuunnitelmaa. Palvelumuotoiluprosjektilla vastataan toimintakulttuurin ja palvelujen uudistamiseen osana hanketta. Kuusijärvellä avattiin uudet savusaunat elokuussa 2025 ja saunojen kävijämäärät ovat kasvaneet merkittävästi. Vuonna 2025 avattiin myös uusi kulttuuritehdas Vernissa sekä uudenlainen yhteisötila Martinlaaksoon. Håkansbölen kartanon korjaukset ja Elmon uimahallin rakentaminen jatkuvat. Pointin kirjaston siirto Jumboon sinetöityi ja kaupungin museo pääsi aloittamaan muuton uusiin kokouksentiloihin syksyllä 2025.

Vantaa toteutti ensimmäisenä Suomessa luonnonsuojelulain mukaisen ekologisen kompensaation, kun Itä-Hakkilaan rakennettavan Maahanmuuttoviraston säilöönottoyksikön alueelta kaadettavaa metsää kompensoidaan parantamalla luonnon tilaa vastaavasti Palokallion alueella Sotungissa.

Kaupunkiympäristön toimialaa sävytti edellisten vuosien tapaan rakentamisen yhä jatkunut matalasuhdanne. Erityisesti asuntorakentamisen kysyntä vaikutti hidastaen joidenkin yksityisten kaupunkikehityksen- ja kaavahankkeiden etenemistä ja suoraan se näkyi maankäytöstä saatavien tulojen ja rakentamiseen liittyvien lupien määrässä.

Monet merkittävät ja pitkälle tulevaisuuteen katsovat kaupunkikehityshankkeet etenivät. Ratikkalinjaa ympäröivää ratikkakaupunkia suunniteltiin monelta osin, mm. Tikkurilan Värtehtaan alueen kaavarunko hyväksyttiin ja alueen ensimmäinen asemakaava eteni nähtäville. Fazerila-Santamalmien alueen suunnittelukilpailu ratkesi ja alueen suunnittelua jatketaan kilpailun tuloksia hyödyntäen. Myös kaupunkiympäristön toimialan eriytymisen ehkäisyn tiekartta (ERKKO) valmistui syksyllä 2025.

Maanhankinnoista noin 28 hehtaaria edisti luonnon monimuotoisuuden tukemista. Lisäksi hankittiin ratikan rakentamisen edellyttämiä maa-alueita.

Toimitilahankkeista vuonna 2025 valmistuivat uudisrakennuksina mm. Kanniston koulun laajennus, Kuusijärven rakennuksia, Kytöpuiston koulun laajennus sekä Mårtensdals bildningsrum -päiväkotitoiminta. Rakenteilla olevia hankkeita olivat mm. vuonna 2026 valmistuva Elmon uimahalli sekä useita uusia päiväkotitoimintoja. Korjaushankkeista valmistuivat Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, sekä useita koulujen peruskorjauksia. Vuoteen 2026 jatkuu Vaskivuoren lukion laajennus ja korjaustyöt sekä useiden päiväkotien peruskorjaukset. VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista valmistui Vantaan ammattiopisto Varian Vehkalan toimipiste ja Aviapoliksen uusi lukio oli rakennusvaiheessa.

Katujen ja puistojen investoinneista suurimpia hankkeita olivat Tikkuraitin vuoteen 2026 jatkuva remontti, Orvokkitie sekä Vehkalan kinkereiden alueen kunnallistekniikka. Valmistuneita kohteita olivat myös Kullerupuiston alueen kadut sekä Laurintie ja Lätisen Valkoisenlähteentien pääpyöräreitti. Hakunilan urheilupuistoon valmistui rullahiihtorata ja virheellinen yleisurheilukenttä purettiin ja rakennettiin uudelleen vaatimusten mukaiseksi.

Monet lakiuudistukset uudistivat kaupunkiympäristön toimialan palveluja ja prosesseja. Mm. rakentamislain edellyttämiä toimintatapoja hiottiin ja valmistauduttiin rakentamislain vuoden 2026 alusta voimaan tulevien osioihin, kuten käsittelyaikatakuuseen. Alueidenkäyttölain, yhdyskuntakehittämislain ja yhdyskuntarakentamislain valmistelu eteni.

Vuoden 2025 alussa kaupunkiympäristön toimialan toimistotyötä tekevä henkilöstö muutti ensi kertaa koko toimialan yhteisiin, uusiin tiloihin Lauri Korpisen kadulle Tikkurilan Jokiniemeen.

Vantaan kaupungin vuoden 2025 tilikauden alijäämä oli selvästi negatiivinen, -79,7 milj. euroa. Kaupungin investoinnit alittivat alkuperäisen talousarvion 24,6 milj. eurolla toimintakulujen toteuman ollessa 229,0 milj. euroa. Kaupungin kokonaislainamäärä kasvoi ja pitkäaikainen lainamäärä kasvoi yli 198 milj. eurolla ollen vuoden 2025 lopussa noin 1 060 milj. euroa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2025 hyväksymä talousarvio vuodelle 2026 perustuu -68,0 milj. euron tilikauden alijäämään. Ison budjettialijäämän lisäksi verotulojen uusimmat ennusteet näyttävät vuodelle 2026 talousarviota heikompaa kasvua, minkä arvioidaan heikentävän vuoden 2026 tilikauden tulosta talousarvioon verrattuna.

Yleinen talouskehitys jäi varsin vaatimattomaksi vuona 2025, mutta aivan vuoden viimeiset kuukaudet osoittaisivat hieman elpymisen merkkejä. Talouden odotetaan kääntyvän nousuun vuoden 2025 aikana, mutta toisaalta työttömyyden arvioidaan pysyvän korkealla tasolla. Asuntomarkkinoiden piristymistä odotetaan, mutta asuntorakentamisen osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa vielä vuonna 2026. Vähäinen uusien asuntojen valmistuminen vaikutti ehkä Vantaan muuttoliikenteeseen vuonna 2025 ja todennäköisesti se vaikuttaa kaupungin väestönkasvuun hidastavasti lähivuosina.

Vuoden 2026 talousarvio sisältää 343 milj. euron nettolainanottovarauksen. Lainavarausta kasvattaa erityisesti kaupungin suurimman investoinnin, Vantaan ratikan, käynnistyminen loppuvuodesta 2025. Tämän lisäksi perusinvestointien kasvu, maanmyyntituottojen lasku, suuret työttömyysluvut sekä heikko verotulokehitys lisäävät lainatarvetta. Vuoden 2027 alussa alkamaksi suunniteltu valtionosuus-uudistus ei edennyt tämän hallituskauden aikana, mikä osaltaan heikentää Vantaan tulokehitystä, koska uudistus olisi laskelmien mukaan lisännyt Vantaan valtionosuustuloja huomattavasti. Yhä korkealla pysyvät investointitarpeet, suurimpana Vantaan ratikka sekä kuntatalouden heikko kehitys heikentävät Vantaan taloutta myös tulevina vuosina.

Vantaan kaupungin taloutta on tasapainotettava seuraavien vuosien aikana. Vuoden 2025 aikana käynnistettiin menojen ja tulojen rakennetarkastelu sekä perustettiin talous- ja strategiatoimikunta. Toimikunta jatkaa työtään vuonna 2026. Lisäksi tammikuussa 2026 hyväksytty kaupunkistrategia sisältää 6 poikkihallinnollista ohjelmaa, joista yksi on talousohjelma. Vuonna 2026 arvioidaan edelleen yleisen talouskehityksen, kuntatalouden ja Vantaan talouden kehitysnäkymiä sekä valtuustokauden kaupungin talouden tasapainottamisen euromääräisiä tarpeita. Myös hallituksen suunnitelmat julkisen talouden tasapainottamiseksi voivat vaikuttaa merkittävästi myös kuntatalouteen tulevina vuosina.

1.1.6 Vantaan kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		Muutos	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	Määrä	%
Konsernijohto ja elinvoima	631	402	126	137	757	539	218	40 %
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	655	616	262	249	917	865	52	6 %
Kasvatus ja oppiminen	4 698	4 535	1 208	1 340	5 906	5 875	31	1 %
Kaupunkiympäristö	608	607	24	48	632	655	-23	-4 %
Yhteensä	6 592	6 160	1 620	1 774	8 212	7 934	278	4 %

Henkilöstön lukumäärään on laskettu vakituiset, määräaikaiset sekä työllistetyt.

Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi yleisohjeen mukaisesti.

Lähteet: Henkilöstömäärät on raportoitu Hertta-henkilöstöjärjestelmästä. Henkilöstökulut 31.12.2025 tilanteesta ovat Vantaan kaupungin talousohjauksesta.

Henkilöstömäärän ja henkilöstökulujen kehitys

Kaupunkitasolla henkilöstömäärä kasvoi 278 henkilöllä edellisvuoteen verrattuna. Kasvua tapahtui kaupunkiympäristön toimialaa lukuun ottamatta jokaisella toimialalla. Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan henkilöstömäärän kasvu (218 henkilöä) selittyy pääasiassa TE-uudistuksella, jonka myötä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden henkilöstömäärä kasvoi vuoden vaihteessa noin 200 henkilöllä työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä valtioilta kunnille. Lisäksi elinvoimapalveluiden henkilöstömäärä kasvoi suunnitellusti.

Henkilöstökulut olivat vuonna 2025 kokonaisuudessaan 458,4 miljoonaa euroa, joka on 35,5 miljoonaa euroa (8,4 %) enemmän kuin vuonna 2024 (422,9 miljoonaa euroa).

Henkilöstökuluja nosti erityisesti TE-uudistuksen vuoksi kasvanut henkilöstömäärä. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusratkaisu vuosille 2022–2025 vaikutti vuoden 2024 palkantarkistusten osalta täysimääräisenä vasta vuoden 2025 henkilöstömenoihin. Sopimukseen sisältyi myös paikallinen järjestelyerä, joka nosti palkkoja 1.6.2025 alkaen keskimäärin 0,4 %. Lisäksi keväällä 2025 neuvoteltu kunta-alan sopimusratkaisun 2025–2028 ensimmäiselle vuodelle sovitut yleiskorotukset nostivat kunta-alan palkkoja 1.10.2025 alkaen noin 2,5 %. Suorien palkankorotuksien lisäksi myös virka- ja työehtosopimusten tekstimuutokset vaikuttivat palkkoja korottavasti. Tasopalkkajärjestelmään siirtymisen vuoksi 1.2.2025 alkaen tuli maksettavaksi virka- ja työehtosopimuksen mukaisia alarajatarkistuksia osalle KVTES henkilöstöä. Henkilöstökuluja nosti myös esimerkiksi perusopetuksen kelpoisuusvaatimusten täyttävien opettajien määrän kasvu. Kunta-alan sopimuskorotukset ovat sopimuskauden 2025–2028 aikana yhteensä 7,37 prosenttia. Korotuksia jaetaan sekä yleiskorotuksina että paikallisina järjestelyerinä.

Henkilöstön saatavuus

Hakijamäärät jatkoivat kasvua vuoden 2025 aikana, kun taas haettavien paikkojen määrä oli laskusuuntainen. Vuoden 2025 rekrytointien kokonaishakijamäärä, 46 704 hakijaa, kasvoi 18,7 % edelliseen vuoteen verrattuna. Paikkojen määrä taas laski 16,4 %, avointen paikkojen määrän ollessa 2 211 vuonna 2025. Hallinnon tehtävät ja osa asiantuntijatehtävistä herättivät erityistä kiinnostusta hakijoissa, ja niissä hakijamäärien kasvu näyttäytyi suurena. Tehtäviä/virkoja jäi täyttämättä kokonaismäärästä 29,7 %, 658 paikkaa. Vastaava määrä edellisenä vuonna oli 27,2 %, 675 paikkaa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle haettaviin lakisääteisiin tehtäviin haki enemmän kelpoisuusvaatimukset täyt-

täviä hakijoita edellisvuoteen verrattuna ja kelpoisuusvaatimukset täyttävien työntekijöiden osuus parani kaikissa nimikkeissä. Opiskelijoiden ja koululaisten harjoittelu ja kesätöitä oli auki 337 kappaletta/paikkaa ja hakijamäärä, 6 247, pysyi lähes samana vuoteen 2024 verrattuna.

Esihenkilöille tarjottavaa rekrytointiin liittyvää koulutustarjontaa päivitettiin ja useita koulutuksia toteutettiin yhteistyössä henkilöstöpalvelun eri yksiköiden ja muiden palvelualueiden kanssa. Rekrytointiin liittyviä työkaluja ja palveluita kehitettiin ja uusia toiminnallisuuksia pilotoitiin.

Anonyymin rekrytointin menetelmää käytettiin vuoden 2025 aikana 49 tehtävässä, joka on 63,2 % vähemmän vuoteen 2024 verrattuna. Laskusuunta kuvastaa tehtävien kokonaismäärän vähentymistä, erityisesti palvelualueilla, jotka ovat tehneet linjauksen menetelmän käytöstä (esim. työllisyys- ja koutoutumispalveluissa paikkojen määrä laski 46 %). Rekrytointeihin, jossa käytettiin anonyymiä menetelmää, osallistui 2 522 hakijaa, joka on 5,4 % kokonaishakijamäärästä.

Vantaan kaupungin johtaja-, päällikkö- ja esihenkilötehtävissä sekä vaativissa asiantuntijatehtävissä käytetään henkilöarviointia osana rekrytointiprosessia. Myös kevyempää arviointia on käytetty mm. pysäköinninvalvonnan tehtävissä. Vuonna 2025 henkilöarviointeja käytettiin 33 haussa. Vuoden lopussa käynnistettiin henkilöarviointikumppanikilpailutus nykyisen sopimuskauden päättyessä 2026 vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Oikotie lopetti vuoden 2025 alussa työpaikkaportaali ja rekrytointimarkkinointi liiketoiminnan Suomessa. Elokuussa Oikotien tilalle uudeksi sopimuskumppaniksi saatiin Jobly tukemaan työpaikkailmoitusten näkyvyyttä.

Varhaiskasvatuksessa kaksi kertaa vuodessa toteutettavan massarekrytointin rinnalla pilotoitiin sisäisen haun mallia. Sisäiset hakijat pystyivät ennen massahaun aukeamista osoittamaan kiinnostuksensa avoinna oleviin tehtäviin.

Vuoden 2025 aikana testattiin rekrytointijärjestelmän tarjoamaa hakijakokemustyökalua monin eri tavoin. Haasteelliseksi osoittautui hakijoiden vastausaktiivisuus. Työkalun käyttöä jatketaan vuonna 2026.

Suunnitelmallista osaamisen vahvistamista

Osaamisen kehittämisen vuosikellot ja toimialojen osaamisen kehittämistyöryhmät toimivat vuoden 2025 aikana suunnitelmien mukaisesti. Osaamisen kehittämistä toteutettiin koulutussuunnitelmien pohjalta, ja henkilöstölle tarjottiin toimialojen omien koulutusten lisäksi myös kaupunkitasoisia koulutuksia ammatillisen osaamisen vahvistamiseksi.

Kaupungin ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen kumppanina toimi Metropolia Ammattikorkeakoulu, joka toteutti vuoden aikana 29 koulutuskokonaisuutta ja 68 koulutuskertaa. Koulutuksiin osallistui 1 233 työntekijää, ja palautteet olivat erittäin myönteisiä. Vantaan Aikuisopisto järjesti kaupungin perusensiapukoulutukset, joita toteutui 49 ja joihin osallistui 500 henkilöä.

Esihenkilöille on toteutettu sisäisiä erilaisia valmennuksia johtamisen kehittämiseen. Näitä ovat mm. uusille esihenkilöille suunnattu Esihenkilönä Vantaalla- valmennus sekä erilaiset lyhyemmät esihenkilöiden työpajat, luennot tai ryhmäcoaching-ohjelmat sekä ryhmävetäjien valmennus. Lisäksi päätöksensä keväällä sai Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon koulutusohjelma (tutkinnon suorittaneita 13 esihenkilöä) sekä keskijohdolle suunnattu nykyisen strategiakauden Strateginen johtamisvalmennus. Lisäksi järjestettiin ylimmän johdon verkostopäiviä ja päällikköfoorumeita, joissa tunnistettiin ja rakennettiin strategisia kyvykkyksiä ja johtamisen kulmakiviä. Johtamisen kehittämisen valmennuksiin osallistuttiin yhteensä 1 275 kertaa ja oppimistyyppäiviä kertyi 2 373.

HR-järjestelmistä käytössä olivat Osuma koulutusten hallintajärjestelmä ja Oppiva verkko-oppimisympäristö. Oppivaa hyödynnettiin perehdytyksissä ja toimialakohtaisissa koulutuksissa. Vuoden mer-

kittävä uudistus oli Eduhouse-verkkokoulutuspalveluiden avaaminen henkilöstölle. Palvelussa katsottiin ja suoritettiin vuoden aikana yhteensä yli 5 000 koulutussisältöä, ja suosituimmat teemat liittyivät digitaitoihin, työelämätaitoihin ja julkishallinnon osaamiseen.

Koulutussuunnitelman mukaisia oppimispäiviä kertyi vuoden aikana yhteensä 14 172, eli 1,7 oppimispäivää työntekijää kohden. Oppimisen määrä kasvoi edellisvuodesta, mihin vaikutti erityisesti digitaalisten oppimisratkaisujen käyttöönotto.

Vantaan kaupungilla työyhteisöjen ja lähijohtamisen sekä toimialojen johtamiskulttuurin kehittäminen on tavoitteellista ja jatkuvaa. Toimialoilla on myös käytössään työyhteisön ja esihenkilötyön sekä johtamisen kehittämiseen ulkoiset kaupunkitasoiset kumppanit. Kehittämistä toteutettiin laajasti eri toimialoilla. Kehittämistoimet sisälsivät työpajoja, työnohjausta, coachausta ja muutostuen kokonaisuuksia, kuten TE24-uudistuksen yhteydessä toteutetun laajan perehdytys- ja valmennusohjelman. Lisäksi saatavuusohjelmassa tunnistettujen vaikuttavien toimintatapojen jalkautus jatkui. Perusopetuksen laaja johtoryhmien valmennushanke sekä asiakaslähtöisyyden vahvistaminen kaupungin sisäisessä yhteistyössä ovat esimerkkejä vuoden 2025 johtamisen ja toimintakulttuurin kehittämisestä.

Lähtöpalautetta kerättiin vuoden aikana, ja vastanneista 80 prosenttia olisi valmis palaamaan kaupungin palvelukseen. Palautteita hyödynnettiin toimialoilla henkilöstö- ja johtamistyön kehittämisessä.

Vantaa tuki henkilöstön osaamisen kehittämistä myös omaehtoisen koulutuksen tuella, jota myönnettiin 55 henkilölle yhteensä noin 17 380 euroa. Erityisesti varhaiskasvatuksen ammatillista pätevöitymistä tuettiin jatkuvan haun mallilla.

Sairauspoissaolot ja työterveyshuolto

Työterveysyhteistyötä tehtiin vuoden aikana tiiviisti kahden palveluntuottajamme kanssa. Myös palvelua tuottavat koordinoivat ammattihenkilöt on otettu aiempaa aktiivisemmin mukaan keskusteluihin. Toimintatapoja kehitettiin toimivammiksi, ja yhteistyötä esihenkilöiden ja työterveyshuollon välillä pyrittiin vahvistamaan. Lisäksi työeläkevakuuttajamme Keva on osallistunut yhteistyöhön, ja panostus tähän jatkuu myös tulevana vuosina.

Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon on investoitu toimintasuunnitelman mukaisesti. Työterveyshuoltojen käyntitilastojen mukaan esimerkiksi työfysioterapian ennaltaehkäisevien palvelujen käyttö on hieman kasvanut vuoteen 2024 verrattuna. Tämä kehitys on myönteistä, sillä tuki- ja liikuntaelinperusteisia sairauspoissaoloja on ollut runsaasti ja niiden määrä on edelleen kasvussa. TULE-perusteiset poissaolot olivat kolmanneksi yleisin poissaoloryhmä.

Palveluntuottajien raporttien perusteella Vakan palvelualueella ja Katon toimialalla työkykyarvioiden määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna, ja myös työkykyarvioihin liittyviä vastaanottoja sekä työkykyneuvotteluja toteutettiin aiempaa enemmän. Terveystalossa tuki- ja liikuntaelinvaivoihin (TULE) liittyvien käyntien määrä on lisääntynyt samalla kun mielenterveyteen liittyvät käynnit ovat vähentyneet. Sen sijaan Aavan TULE-käynnit ovat edelleen yleisin syy työterveyskäynneille ja mielenterveyteen liittyvät käynnit toiseksi yleisin. Koko kaupungin tasolla vuonna 2025 mielenterveyteen liittyvät käynnit lisääntyivät ja TULE-käynnit puolestaan hieman vähenivät molemmilla palveluntuottajilla.

Sairauspoissaolot

Kaupunkitasoinen sairauspoissaoloprosentti oli 1–12/2025 yhteensä 5,98 % (lähde: Hertta). Suurin sairauspoissaoloryhmä on edelleen diagnoosiluokka "muut", johon sisältyy valtaosin esihenkilöiden myöntämiä sairauspoissaoloja sekä työterveyden kokoama "pieniä diagnooseja" -ryhmä. Esihenkilöiden myöntämien sairauspoissaolojen osuus oli 47,42 %, kun se vuonna 2024 oli 42,09 %. Kasvava trendi on jatkunut vuodesta 2023.

Toiseksi suurin poissaoloryhmä olivat mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot ja kolmanneksi tuki- ja liikuntaelinperusteiset poissaolot. Mielenterveysperusteisia poissaoloja oli vuonna 2025 kuitenkin vähemmän kuin edeltävänä vuonna.

Työterveyshuollon kilpailutus

Vuonna 2025 toteutettiin työterveyshuollon kilpailutus. Vuoden 2026 alusta kaupungin kaikilla toimialoilla työterveyspalvelujen tuottajana toimii Terveystalo.

Työturvallisuus

Työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtyjen turvallisuusilmoitusten määrä kasvoi vuonna 2025 edellisvuoteen verrattuna (6 416 ilmoitusta, vuonna 2024: 5 110). Ilmoituksista suurin osa koski uhka- ja väkivaltatilanteita (65 %), mikä korostaa näiden tilanteiden merkitystä keskeisenä työturvallisuusriskinä erityisesti asiakas- ja opetustyössä.

Työtapaturomailmoitusten määrä väheni hieman edellisvuodesta. Läheltä piti -tilanteiden ja muiden turvallisuushavaintojen lisääntyminen viittaa ilmoittamiskynnyksen madaltumiseen ja ennaltaehkäisevän työturvallisuustyön vahvistumiseen. Vuonna 2025 työsuojelun painopisteinä olivat uhka- ja väkivaltatilanteiden hallinta sekä riskien ennakoiva tunnistaminen.

Vuonna 2025 korvattuja työtapaturmia oli yhteensä 609. Työtapaturmista aiheutui 481 poissa-olopäivää, ja vakuutusyhtiön maksamien korvausten määrä oli noin 541 000 euroa. Työtapaturmien yleisimpinä aiheuttajina korostuivat inhimilliset tekijät (37 %) sekä kulkuväylät ja liikkuminen (18 %), mikä tukee ennaltaehkäisevän työturvallisuustyön ja arjen turvallisuuskäytäntöjen merkitystä.

Henkilöstökertomus

Vantaan kaupunki laatii vuoden 2025 osalta erillisen henkilöstökertomuksen. Kertomus sisältää tiedon vuoden 2025 merkittävistä tapahtumista sekä henkilöstöön liittyvistä tunnusluvuista.

1.1.7 Ympäristöasiat

Kaupunkikonsernin toimintaan vaikuttaa laaja joukko ympäristöön ja ilmastoon liittyviä tekijöitä, joiden hallinta on keskeinen osa vastuullista strategista ohjausta. Tärkeitä painopisteitä ovat terveellisen ja turvallisen elinympäristön varmistaminen suunnittelun, rakentamisen ja ylläpidon kautta sekä kaupungin ympäristö- ja ilmastositoumusten ja -sopimusten toteuttaminen.

Hiilineutraali Vantaa 2030

Vantaan kaupungin ympäristöasioiden hallintaa ohjasi valtuustokaudella 2021–2025 kaupunkistrategia, jossa yksi painopisteistä oli resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa. Strategian painopistettä toimeenpaneva ohjelma on resurssiviisauden tiekartta, joka kokoaa yhteen tavoitteet, joiden perusteella asetetuilla toimenpiteillä hillitään ilmastonmuutosta, sopeudutaan muuttuvaan ilmastoon ja varaudutaan sään ääri-ilmiöihin, kehitetään kaupunkia resurssiviisaaksi sekä ylläpidetään ja edistetään luonnon monimuotoisuutta. Vuoden 2025 aikana valmistauduttiin uuden strategiakauden alkuun ja työstettiin resurssiviisauden tiekartan päivitystä.

Resurssiviisauden tiekartan tavoitteista johdettuja toimenpiteitä seurataan Vantaalla Ympäristövahdin avulla ja niiden edistymisestä kerrotaan vuosittain julkaistavassa Ympäristövastuuraportissa. Vuoden 2025 lopussa Ympäristövahtiin viedyistä 254 toimenpiteestä runsas puolet oli valmiita tai jatkuvana käytäntönä toimialoilla. Kolmannes toimenpiteistä oli aloitettu ja vain noin 5 prosenttia oli kokonaan aloittamatta.

Resurssiviisauden tiekartta koostuu kuudesta kaistasta, jotka ovat: Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, Hiilineutraali energia, Materiaalien elinkaari ja kiertotalous, Monimuotoinen luonto, Vastuullinen Vantaa ja Hiilinielut ja kompensointi.

Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen

Vantaan kaupunkisuunnittelua ohjaavan yleiskaavan lähtökohtana on kaupungin kestävä kasvu. Ympäristövahdin mukaan asumiseen kaavoitetusta kerrosalasta kestävä kasvun vyöhykkeelle sijoittui 82 %. Kaavoituksessa viheralueverkoston ja viherrakenteen kokonaisuutta ohjataan Viherrakenteen kehityskuvalla (VIVA) sekä Viheralueiden saavutettavuus- ja mitoitusohjeella (SAAVU). Asemakaavojen ja aluehankkeiden ilmastovaikutusten arvioimiseksi on otettu käyttöön Planect-työkalu.

Vantaa kehittää jatkuvasti kaupungin liikenneolosuhteita, erityisesti turvallisempia jalankulku- ja pyöräteitä. Laadukkaampaa pyörätieverkostoa rakennetaan vuosittain lisää ja yleisten alueiden pyöräpysäköintiä on lisätty. Vantaan kaupunki huolehtii, että liikenne on kaupungissa kaikille sujuvaa. Kestävää liikkumista edistää myös se, että kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista yhä useampi on täyssähköauto ja latauspisteitä on rakennettu suunnitelmallisesti useisiin toimipisteisiin.

Vantaan ratikan rakentaminen alkoi vuonna 2025, mitä on edeltänyt laajat suunnitelma- ja selvitystyöt. Kehitysvaiheessa pyrittiin löytämään tehokkaita keinoja rakentamisen aikaisten päästöjen vähentämiseen. Vähäpäästöisiä ja uusiomateriaaleja sekä kiertotalouden ratkaisuja hyödynnettiin suunnitelmissa laajasti.

Hiilineutraali energia

Vantaan Energia Oy:n toimet ilmastopäästöjen vähentämiseksi ovat liikenteen päästöjen ohella keskeisiä Vantaan hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Vantaan Energian vuonna 2025 päivitetyn strategian tavoitteena on olla hiilineutraali kiertotalousenergiayhtiö viimeistään vuonna 2035 ja välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuonna 2026. Parhaillaan jätevoimala-alueelle on valmistunut korkealämpötilalaitos ja maailman suurin lämmön kausivarasto on rakenteilla. Yhtiöllä on suunnitteilla muitakin vähähiilisyteen tähtääviä investointeja, kuten hiilidioksidin talteenotto ja sekajätteen lajittelulaitos.

Kaupungin kiinteistöissä on tavoitteiden mukaisesti lisätty uusiutuvaa energiantuotantoa ja rakennusautomaatiojärjestelmiä lähes kaikissa kaupungin uudis- ja peruskorjauskohteissa. Lisäksi kaikissa merkittävimmissä kaupungin kiinteistöissä on luovuttu öljylämmityksestä. Neutralpath-hankkeessa kehitettiin ilmastopositiivista aluetta Aviapolikseen ja ENPA-hankkeessa alueellisia energiapalvelumalleja.

Materiaalien elinkaari ja kiertotalous

Vähähiilistä rakentamista Vantaalla on tavoitteen mukaan edistetty, joskin haastava markkinatilanne on asettanut tälle hidasteita. Tonttikilpailuissa ja omassa rakentamisessa vaaditaan A-energiatehokkuusluokkaa. Rakennushankkeeseen ryhtyviä on ohjattu tilatehokkuuteen, muuntojoustavuuteen ja monikäyttöisyyteen rakennusten käyttötarkoitukseluokat huomioiden. Oma rakentaminen pyritään tekemään pääsääntöisesti puurakenteisena. Vantaalla valmisteltiin vuoden 2025 aikana uudisrakentamisen hiilijalanjäljen raja-arvo-ohjausta vuoden 2026 alusta voimaan tullutta rakentamislain asetusta tiukemmin.

Jakamistalouden edellytyksiä on parannettu kirjastoissa kehittämällä esinelainausta ja poistokirjojen kierrätystä. Koulujen kierrätys kuntoon -kampanjalla on kiinnitetty huomiota koulujen jätehuollon toimintaan ja kehittämiseen.

Vuonna 2025 Vantaan kaupunki liittyi kiertotalouden green dealiin, joka on vapaaehtoinen strateginen sitoumus. Mukaan lähtevät toimijat sitoutuvat vähentämään luonnonvarojen käyttöä ja tekemään toimia, jotka edistävät vähähiilistä kiertotaloutta. Vantaa tähtää rakennustyömaiden maa- ja kiviainesten

parempaan kiertämiseen ja hyödyntämiseen sekä kaupungin omistamien rakennusten tehokkaampaan käyttöön. Kouluruokailussa on tavoitteena lisätä kasvisten ja kestävien kalatuotteiden määrää, mikä vähentää ruoan hiilidioksidipäästöjä ja ruoantuotantoon käytettäviä luonnonvaroja. Käynnissä on myös Kiertotalot-hanke, jossa pyritään olemassa olevan rakennuskannan käyttöä pidentämiseen ja turhan purkamisen estämiseen.

Monimuotoinen luonto

Resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden mukaisesti luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti. Vantaa haluaa parantaa alueensa luonnon monimuotoisuutta ja olla tulevaisuudessa luontopositiivinen. Vuonna 2025 Vantaalla otettiin kaavoituksessa käyttöön luonnon heikentymättömyyden malli, joka tarkoittaa sitä, että luonnolle aiheutuvat haitat pyritään ensisijaisesti välttämään ja minimoimaan. Jos luontoarvoja menetetään, ne korvataan täysimääräisesti, esimerkiksi ennallistamalla vastaavia alueita muualla. Tällaista luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensatiota toteutettiin Vantaalla ensimmäisenä kaupunkina Suomessa ja tavoitteena on, että luonnon heikentymättömyyden mallia edellytetään kaikessa kaavoituksessa.

Vuonna 2025 Vantaa sai rahoituksen Kylki-hankkeeseen, jossa edistetään luontopositiivisia ratkaisuja ja kestävää liiketoimintaa yritysten ja kaupunkien yhteistyötä vahvistamalla.

Vuoden 2025 aikana valmisteltiin luonnonsuojelusuunnitelmaa sekä neljän uuden suojelualueen rahoitushakemukset. Ennallistamistöitä jatkettiin Vehkalanmäellä. Vuoden aikana laadittiin vieraslajisuunnitelma vuosille 2026–2031.

Vastuullinen Vantaa

Tavoitteiden mukaan vantaalaisia kasvatetaan ja tuetaan kestävään elämäntapaan ja ympäristö vastuullisuuteen. Kirjastoissa ja asukastiloissa on järjestetty ympäristö- ja vastuullisuustapahtumia.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialla jatkettiin kestäväen tulevaisuuden kasvatuksen vahvistamista. Varhaiskasvatuksessa ympäristökasvatuksen työkortit olivat monipuolisesti käytössä, perusopetuksessa jatkettiin kestäväen tulevaisuuden osaamistavoitteiden toteuttamista ja Varian ammatillisten tutkinnon osien toteutussuunnitelmakirjauksilla varmistettiin ympäristövastuun opetuksen jatkumo. Lukioissa järjestettiin monipuolisia ympäristövastuun teematapahtumia.

Ruuan ympäristövaikutusten vähentämiseksi Yhteinen pöytä jatkaa toimintaansa. Vantaan ateriapalveluissa tehdään hiilijalanjäljen laskentaa. Lisäksi toimialojen ympäristövastuullisuutta ohjataan ekokompassi-ympäristöjärjestelmällä. Kaupungin yksiköissä on myös kattava ekotukitoimintaverkosto.

Vantaa toimi ympäristökasvatusverkosto Välkkeen puheenjohtajana ja Välkkeen kanssa yhteistyössä toteutettiin Ympäristökasvatuksesta virtaa vesiensuojeluun -hanke, jolla lisättiin kuntalaisten tietoisuutta kaupungin pienvesistä. Purotalkkarit ja lähiluonto-oppaat järjestivät vieraslajitalkoita ja käytössä oli Crowdsora-mobiilipeli vieraslajien torjumiseen. Lähiluonto-oppaat järjestivät myös kymmeniä luontoretkeä kouluille ja päiväkodeille tavoittaen 932 lasta ja nuorta lisäten näin vantaalaisten luontosyden jälkeä.

Hiilinielut ja kompensointi

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) tekee pääkaupunkiseudun kaupungeille hiilitaseselvityksen, joka valmistuu vuoden 2026 aikana. Selvityksessä lasketaan kaupunkien maaperän ja kasvillisuuden hiilivarasto- ja tase. Tavoitteena on myös kehittää laskentamenetelmää myöhemmin toistettavaksi prosessiksi, jotta kaupungit saavat vertailtavaa tietoa hiilivaraston ja -nielun kehityksestä.

Päästöbudjetti

Vantaan kaupungin hiilineutraaliustavoitetta 2030 seurataan vuosittain laadittavan päästöbudjetin avulla. Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) laskee vuosittain pääkaupunkiseudun kaupunkien kasvihuonekaasupäästöt ja edellisen vuoden laskenta valmistuu touko-kesäkuun vaihteessa. Näin ollen viimeisimmät nyt käytettävissä olevat tiedot ovat vuodelta 2024.

HSY:n päästölaskennan mukaan Vantaan kokonaispäästöt laskivat kuusi prosenttia vuodesta 2023 vuoteen 2024. Samaan aikaan väkiluku kasvoi, joten asukaskohtaiset päästöt laskivat hieman enemmän, kahdeksan prosenttia. Kokonaispäästöt vuonna 2024 olivat 790 kt CO₂-ekv ja asukaskohtaiset päästöt olivat 3,1 kt CO₂-ekv. Vantaan alueelliset kasvihuonekaasupäästöt ovat olleet laskusuunnassa vuodesta 2010 lähtien. Poikkeuksen suuntaan tekevät vuodet 2021 ja 2022, jolloin päästöt nousivat pääasiassa kaukolämmöntuotannon päästöjen vuoksi.

Taulukko 1: Vantaan päästöbudjetti

	Lähtötilanne 2023	Keskim. Vähennys- tavoite/v. 2023-2030	Tavoite- päästö 2024	Vähennystarve 2023-2024	Toteutunut 2024	Toteutunut vähennys 2023-2024
Kaukolämpö	269	-15	255	-15	241	-28
Öljylämmitys	46	-5	41	-5	46	-1
Sähkölämmitys	42	-4	38	-4	37	-6
Kulutussähkö	90	-7	83	-7	76	-14
Liikenne	309	-22	287	-22	324	14
Teollisuus ja työkoneet	62	1	63	1	50	-11
Jätteiden käsittely	21	-1	19	-1	15	-6
Maatalous	2	0	2	0	2	0
Yhteensä	842	-53	789	-53	790	-52

Yksikkö: kt CO₂e

Tavoitteessa

Suunta oikea

Päästöt kasvoivat

Kaukolämmön päästöt vähenivät edellisvuoteen verrattuna hieman yli 10 %. Päästöjen vähenemistä selittää runsaspäästöisten fossiilisten polttoaineiden korvaaminen muilla polttoaineilla. Kulutussähkön päästöt laskivat Vantaalla n. 16 prosenttia edellisvuoteen verrattuna, siitä huolimatta, että kulutus kasvoi n. 4 %. Lämmityssähkön päästöt vähenivät n. 13 %, ja kulutus kasvoi hieman. Muutos päästöissä johtuu ensisijaisesti sähkön ominaispäästökertoimen pienenemisestä. Liikennesektorin päästöt kasvoivat n. 4,6 % johtuen pääosin liikennepolttoaineen bio-osuuden vähenemisestä.

1.1.8 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Vantaan kaupunginhallituksen (28.4.2025) hyväksymässä-ohjeessa vieraanvaraisuudesta on todettu, missä tilanteissa ja minkälaisia ulkopuolisten tarjoamia etuja kunnan henkilöstö voi ottaa vastaan. Ohjetta sovelletaan yhtä lailla kunnan koko henkilöstöön eli kunnan viranhaltijoihin, työntekijöihin ja luottamushenkilöihin, ellei toisin ole erikseen mainittu.

Ohjeessa vieraanvaraisuudesta viitataan kunnallisesta viranhaltijasta säädettyyn lakiin sekä rikoslakiin, joiden mukaan kunnan viranhaltija ei saa pyytää, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista etua, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan hänen toimintaansa palvelussuhteessa tai heikentämään luottamusta viranomaisen toiminnan tasapuolisuuteen.

Vantaan kaupungin www-sivuilla on julkistettu kuntalain edellyttämä rekisteri tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksista. Tilinpäätöksen liitetietona on lisäksi esitetty tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista.

Ihmisoikeusasiat

Tällä hetkellä kaikissa hankinnan palveluyksikön kilpailuttamissa sopimuksissa ja myös yleisessä sopimus pohjassa edellytetään alla olevien Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimusten noudattamista.

Kansainvälisen työjärjestön (ILO) seuraavat yleissopimukset:

- Nro 29: Pakollinen työ (1930)
- Nro 87: Ammatillinen järjestäytymisvapaus ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelu (1948)
- Nro 98: Järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltaminen (1949)
- Nro 100: Samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettava sama palkka (1951)
- Nro 105: Pakkotyön poistaminen (1957)
- Nro 111: Työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintä (1958)
- Nro 138: Työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikä (1973)
- Nro 182: Lapsityön pahimpien muotojen kieltäminen ja välittömät toimet niiden poistamiseksi (1999)

Kansallisen julkisten hankintojen strategian täytäntöönpanotoimenpiteenä on laadittu kansallinen Code of Conduct – Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet -malli, joka on otettu käyttöön myös Vantaan hankinnoissa. Vantaan kaupunkikonsernin sopimustoimittajien tulee tulevaisuudessa sitoutua noudattamaan sitä ja varmistaa, että tässä asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät heidän omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan. Nämä sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet on tarkoitettu tilanteisiin, joissa on tarve varmistaa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien turvaaminen, kun kyse on hankinnoista ns. riskimaista ja riskitoimialasta.

Vantaalla on tehty jo vuosia työtä työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumisessa. Yhteistyötä on tehty muiden suurien kaupunkien ja Euroopan kriminaalipolitiikan instituutin (HEUNI) kanssa. Vuonna 2024 viimeisteltiin Vantaan malli työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaan. Mallia on esitelty toimialoille ja työtä jatketaan muun muassa pohtimalla kunkin toimialan erityispiirteitä ja riskejä työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan esiintymiselle toimialojen hankinnoissa. Mallista viestitään myös koko henkilöstölle. Tavoitteena on se, että jokainen Vantaan kaupungin työntekijä tuntee ilmiön ja osaa toimia, jos epäily työperäisestä hyväksikäytöstä tai ihmiskaupasta herää. Puhtauspalveluhenkilöstön työtiloissa olevilla julisteilla viestitään avunsaantimahdollisuuksista, jos joku kokee itsensä tai esimerkiksi kollegansa työperäisen hyväksikäytön tai ihmiskaupan uhriksi. Malliin liittyy kouluttamisen ja viestinnän lisäksi myös yritysten auditointia ja sen kehittämistä.

Kaikissa Hankinnan palveluyksikön kilpailuttamissa hankinnoissa arvioidaan jo hankinnan valmisteluvaiheessa, miten työllistämisehto, tietosuoja ja tietoturva sekä ympäristövaatimukset voidaan kussakin hankinnassa ottaa huomioon.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vantaan kaupunkikonsernissa riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, tapahtumia tai tapahtumaketjuja, joiden toteutuessa konserni ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja/tai kokee menetyksiä.

Tilinpäätöksessä esitettävä arvio Vantaan kaupungin merkittävimmistä riskeistä perustuu kaupunkiorganisaation laatimiin riskienhallintasuunnitelmiin ja niiden laatimisen yhteydessä tunnistettujen riskien arviointeihin. Kaupunkitasoiset riskit on arvioitu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmän toimesta. Arvioinneissa riskit on luokiteltu strategisiin-, operatiivisiin-, taloudellisiin- ja vahinkoriskeihin. Luokittelu perustuu riskien vaikutusten ensisijaisiin painopistealueisiin, mutta tunnistettujen riskien välilliset vaikutukset ylittävät usein nämä luokittelurajat, jolloin esimerkiksi vahinkoriskillä voi olla vaikutuksia niin toiminnan operatiiviseen kuin taloudelliseenkin tasoon. Toisaalta strategisen tason riski vaikuttaa toteutuessaan yhtä lailla kaupungin taloudelliseen ja operatiiviseen toimintakykyyn.

Strategisten ja taloudellisten riskien painopiste on kaupungin pitkän aikavälin toimintakyvyssä, kun taas vahinkoriskit ja operatiiviset riskit liittyvät pääosin kaupungin päivittäiseen palvelukykyyn. Merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä tarkastellaan riskiluokittelun lisäksi myös paikallisen turvallisuussuunnittelun, häiriötilanteisiin varautumisen ja valmiussuunnittelun sekä toteutuneiden oikeudenkäyntien ja kunnallisvalitusten lähtökohdista.

Globaali turvallisuusympäristö ja sen muutokset erilaisten konfliktien ja kansainvälisten poliittisten muutosten takia aiheuttavat edelleen levottomuutta niin kansainvälisesti kuin kansallisesti. Kuntasektorin on hyvä valmistautua ja ylläpitää valmiutta erilaisiin hybridiuhkiin, jotka tuottavat erityisesti informaatiovaikuttamisen riskin. Kuntalaisten turvallisuuden tunteen ylläpitäminen ja kunnan palveluiden jatkuvuuden turvaaminen on tärkeä tavoite Vantaan kaupungille. Muutoin keskeisimmät vaikutukset Vantaan kaupunkikonsernin riskiprofiiliin liittyvät talouden taantumiseen, ratikan rakentamishankkeeseen, henkilöstön ja asiakkaiden kokemuksiin uhka- ja väkivaltatilanteisiin, segregaatiokehitykseen, eriarvoistumisen kasvuun ja kaupungin kokemaan mainehaittaan.

Kaupungin verotulot ovat laskeneet hyvinvointialueuudistuksen seurauksena merkittävästi samalla kun riippuvuus valtionosuuksista on kasvanut. Myös kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi huomattavasti. Kaupungin toimintaan vaikuttavista taloudellisista riskeistä merkittävin on sen verotulojen määrässä tapahtuvat negatiiviset muutokset etenkin yhdistettynä menojen budjetoitua suurempaan kasvuun. Vuonna 2025 kaupungin tulot alittivat ja menot ylittivät selvästi budjetin. Kaupungin historian suurin infrainvestointi, Vantaan ratikan rakentaminen, on alkanut vuonna 2025. Rakentamista ja sen tuomia haasteita ja kustannuksia tulee valvoa tarkasti, jotta hanke pysyy sille asetetuissa laatu-, aikataulu- ja taloustavoitteissa. Vantaan ratikka- hankkeen käynnistyttyä kaupungin muissa investoinneissa on käytettävä tiukkaa tarpeellisuusharkintaa sekä hajauttaa niitä ajallisesti.

Eriarvoistumisen kasvun kehitys jatkuu Vantaalla. Tämä näyttäytyy mm. lasten ja nuorten pahoinvoinnin kasvulla, työttömien ja vähäosaisten syrjäytymisenä, eri ihmisryhmien välisinä konflikteina, segregaatiokehityksen kiihtymisenä ja yleisen turvattomuuden tunteen lisääntymisenä turvallisuusympäristön muutosten takia. Kaupungin talouden tasapainon heikkeneminen voi vähentää muiden kuin lakisääteisten palveluiden ylläpitämisen ja tämä vaatii siksi aktiivista kestävä kehityksen tukea ja palveluiden kehittämistä.

Väkivalta- ja uhkatilanteet ovat yhä suurin vahinkoriski kaikilla toimialoilla ja ne kohdistuvat sekä asiakkaisiin että henkilöstöön. Tapauksia on erityisesti kasvatuksen ja oppimisen toimialalla. Turvallisuusuhat ja levottomuus ovat lisääntyneet erityisesti avoimissa tiloissa, uusilla alueilla ja kouluissa, joka näkynyt mm. ilkivaltana ja päihderikoksina.

Strategiset riskit

Strategiset riskit kohdistuvat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin sekä tavoitteiden toteutumista tukeviin kriittisiin menestystekijöihin. Strategisia riskejä arvioidaan säännöllisesti kaupungin kaikilla organisaatiotasolla osana toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta.

Vantaalla eriarvoistumisen kasvu ja kehitys on tunnistettu merkittäväksi riskiksi, jonka hallintatoimenpiteet ja -suunnitelmat vaativat laajaa kaupunkitasoista toimintaa ja yhteistyöverkostoja muiden toimijoiden kanssa. Tulo- ja varallisuuserojen sekä hyvinvointi-, oppimis- ja osaamiserojen kasvulla on pitkälle ulottuvia negatiivisia vaikutuksia kaupungin kehitykselle, vetovoimaisuudelle ja turvallisuudelle. Tähän pyritään vaikuttamaan laadukkaiden palveluiden ylläpidolla ja kehittämisellä, joissa huomioidaan eri kieli- ja kulttuuriryhmien tarpeet sekä kaupungin eri alueiden erityispiirteitä. Kaupungin tulee varautua ennakoivalla ja avoimella viestinnällä ja tiiviillä yhteistyöllä erityisesti poliisin, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Kaikki tämä vaatii päätösten tueksi asuntopoliittikkaa, kaupunkisuunnittelua ja säännöllistä raportointia päätösten tueksi.

Yksi merkittävä strateginen riski kaupungille on se, että kaupungin väestön kasvu ei lisää verotuloja. Väestönkasvun myötä kasvaa myös lisääntyvä velvoite palveluiden järjestämiselle, tarpeen vaatiessa monikielisesti, jota haastaa talouden nopea heikkeneminen. Kaupungin tulee ohjata tulevia investointeja ja tukea kestävä kehityksen kaavoitusta, jolla pyritään seuraamaan ja ennakoimaan väestönmuutosten tilannetta. Prosesseja pitää tehostaa ja segregatiokehitys on estettävä.

Kaupunki tunnisti uutena riskinä sen, että Vantaan kasvihuonepäästöt eivät vähene ja luontokato etenee. Kaupungilla on käytössä Resurssiviisauden tiekartta ja Hiilineutraali Vantaa 2030 ohjelma. Mutta jos näissä ehdotettuja toimia ei saada toteutettua, voivat tulevat seuraukset ja kustannukset olla arvaamattomia ja vakavia. Nämä vaativat tiekartan hallintatoimenpiteiden seuranta ja resurssien allokoitua, kasvihuonepäästöjen seuranta, suunnitteluohjeiden ajan tasalla ylläpitämistä ja hulevesiohjelman toteutusta. Vantaan ratikkahanke vaatii lähivuosien aikana jatkuvaa riskienhallintaa, että sille asetetut laatu-, aikataulu ja taloustavoitteissa pysytään.

Muita strategisen tason riskejä ovat poliittiset riskit ja kaupunkia koskeva negatiivinen uutisointi. Riskinä nähdään esimerkiksi se, että kaupungin toimintaa on sopeutettava nopeasti ulkopuolelta tuleviin muutoksiin, jolloin valmistelu jää aikataulullisten syitten takia puutteelliseksi ja hankaloittaa toimeenpanoa ja tavoitteisiin sitoutumista.

Kaikessa strategisen tason riskien hallinnassa korostuu kaupungin aktiivinen edunvalvonta ja vuoropuhelu valtion eri organisaatioiden, sidosryhmien, valtuutettujen ja kaupungin johdon kanssa. Tulevia muutoksia ennakoitaan hyvissä ajoin ja samalla varaudutaan tarvittavin sopeuttamis- ja viestintätoimin.

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit ovat kaupungin organisaation päivittäisen toiminnan jatkuvuutta, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä. Vantaan kaupungissa keskeisiksi operatiivisiksi eli toiminnallisiksi riskeiksi on arvioitu muun muassa henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja osaamisen turvaaminen etenkin tietyissä kriittisissä ammattiryhmissä, sekä avainhenkilöihin, työhyvinvointiin ja henkilöstön työkykyyn liittyvät riskit. Näiden riskien toteutumisen välittömiä seurauksia ovat esimerkiksi palvelutason heikkeneminen, osaamisen ja hiljaisen tiedon menettäminen sekä muut kielteiset vaikutukset työyhteisön toimintaan.

Henkilöstön kokemat uhka- ja väkivaltatilanteet ovat yhä korkealla kaikissa kaupungin toimialoissa, joka heijastuu työntekijöiden jaksamiseen ja pysymiseen työtehtävissä. Osaavan henkilöstön jatkuva suuri vaihtuvuus kuormittaa organisaatiota rekrytointien sekä perehdytyksen myötä, mikä korostaa avainhenkilöriskiä. Työmarkkinatilanteen jatkuessa suotuisana riskin voidaan olettaa edelleen kasvavan muun muassa Vantaan kaupungin kannalta haasteellisen palkkakilpailun vuoksi. Riskin hallitse-

miseksi on panostettava mm. työturvallisuuteen, ennakoidaan rekrytointiin ja työnantajamaineen kehittämiseen. Lisäksi Vantaalla tulee jatkaa työtä erityisesti hyvän johtamisen ja työyhteisötaitojen vahvistamiseksi.

Operatiivisiksi riskeiksi on tunnistettu myös tietojärjestelmäriskit, kybertoimintaympäristön riskit ja tietosuojariskit sekä näitä yhdistävät hybridi- ja informaatiovaikuttamiset. Riskien seurauksia ovat muun muassa toiminnalle kriittisten tietojärjestelmien toimimattomuus, palveluyksiköiden prosessien häiriintyminen, hidastuminen tai jopa keskeytyminen sekä erilaiset tietosuojaloukkausten seurannaisvaikutukset kuten mahdolliset taloudelliset korvaukset ja mainehaitat. Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on Vantaan kaupungissa varauduttu erillisessä ICT-valmiussuunnitelmassa sekä Vantaan valmiussuunnitelmassa määritetyin toimenpitein tunnistamalla keskinäisriippuvuuksia, ylläpitämällä vaihtoehtoisia toimintatapoja ja testaamalla merkittävimpien ICT-palveluita tuottavien yritysten kykyä toimia häiriötilanteissa.

Taloudelliset riskit

Vuonna 2023 toteutunut Hyvinvointialueuudistus merkitsi kaupungin taloudellisen itsenäisyyden ja liikumavaran kapenemista. Kaupungin verotulot ovat laskeneet uudistuksen seurauksena merkittävästi samalla kun riippuvuus valtionosuuksista on kasvanut. Myös kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi huomattavasti.

Kaupungin toimintaan vaikuttavista taloudellisista riskeistä merkittävin on sen verotulojen määrässä tapahtuvat negatiiviset muutokset etenkin yhdistettynä menojen budjetoitua suurempaan kasvuun. Vuonna 2025 kaupungin tulot alittivat ja menot ylittivät selvästi budjetin. Merkittävimmät poikkeukset olivat maanmyyntitulot -21 milj. euroa ja työmarkkinatuen kuntaosuuden ylitys +16 milj. euroa. Vaikka valtionosuudet ylittivät budjetin 18 milj. eurolla, kaupungin verotulot laskivat 46 milj. euroa ennusteesta.

Vantaan ratikka- hankkeen käynnistyttyä kaupungin muissa investoinneissa on käytettävä tiukkaa tarpeellisuusharkintaa sekä hajauttaa niitä ajallisesti. Aktiivinen edunvalvonta hyvinvointialueuudistuksen jälkeen valtion suuntaan on korostunut.

Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymän yleisohjeen mukaisesti kaupungin rahoitus- ja korkoriskien hallinnan tavoitteena on suojata Vantaan kaupunkikonsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta. Lainanoton kustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotaso ja sen muutokset. Kustannuksiin vaikutetaan pääasiassa toteuttamalla kaupunkikonsernin lainanotto mahdollisimman kustannustehokkaasti sekä hallitsemalla velan korkoriskiasemaa. Rahoitusriskiä hallinnoidaan välttämällä jälleen rahoitettavaksi tulevien lainojen liiallista keskittymistä ajallisesti ja varainhankintalähteittäin sekä sijoitetun ylimääräisen likviditeetin avulla.

Kaupungin nettolainanotto vuonna 2025 oli 198,4 milj. euroa. Lainakanta (ilman konsernitilin saldoa) kasvoi edellisiin vuosiin verrattuna ja oli vuoden lopussa 1,06 mrd. euroa. Lainakanta / asukas nousi hieman alle 4 200 euroon. Kaupunki nosti 235 milj. euroa uutta pitkäaikaista lainaa vuonna 2025.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen yksikköön Talous ja strategia -palvelualueelle. Euroopan keskuspankki piti ohjauskorkonsa ennallaan 2 prosentissa koko vuoden. Kaupungin lainasalkun lainoista kaikki ne lainat, jotka oli mahdollista konvertoida kiinteäkorkoiseksi, oli konvertoitu viimeistään vuonna 2021. Vuosina 2023, 2024 ja 2025 nostetut pitkäaikaiset lainat nostettiin vallitsevasta korkotasosta johtuen vaihtuvakorkoisina, mikä on lyhentänyt kaupungin lainasalkun keskimääräistä korkosidonnaisuusaikaa. Lainasalkun keskikorko nousi kohtuullisesti johtuen uusien lainojen nostoista vallitsevaan korkotasoon, mutta oli edelleen alle 2 prosentin. Kaupungin vuoden 2025 korkomenot olivat n. 18,3 milj. euroa. Kaupunki velkaantuu nopeasti mm. Vantaan ratikka- hankkeen takia, ja velkaantumisen kasvu tulee jatkumaan ainakin kuluvan vuosikymmenen loppuun asti. Kaupunki joutuu nostamaan merkittävän määrän uutta pitkäaikaista lainaa vallitsevaan korkotasoon, mikä osaltaan kasvattaa kaupungin korkomenoja huomattavasti tulevina vuosina.

Vantaan kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssi- tai johdannaissovimuksiin liittyviä suojamattomia riskejä.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka aiheuttaa toteutuessaan taloudellisia menetyksiä, henkilövahinkoja tai haittaa ympäristölle. Vahinkoriski kohdistuu tyypillisesti tiettyyn kohteeseen ja on usein seurauksiltaan välitön. Vahinkoriskeihin kuuluvat työtapaturmat, organisaation omaisuuden vaurioituminen, tuhoutuminen tai häviäminen esimerkiksi rikoksen tai muun vahingollisen tapahtuman seurauksesta.

Vantaan kaupungin merkittävimmäksi vahinkoriskiksi on arvioitu työturvallisuuteen liittyvät riskit, erityisesti henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet. Riskiarvo näiden osalta on pysynyt korkealla erityisesti kasvatuksen ja oppimisen- sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla. Vuoden 2025 aikana työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtiin 6 416 työturvallisuusilmoitusta, joka on yli tuhat ilmoitusta (1 306) enemmän kuin vuonna 2024. Ilmoitusmäärä nousi edellisvuodesta noin 25 %. Eniten nousua esiintyi uhka- ja väkivaltatilanteissa sekä ammattitautiepäily tapahtumissa.

Uhka- ja väkivaltatilanteiden kokonaismäärä pysyi yhä korkealla tasolla ja tilanteiden määrä nousi 916 tapahtumalla. Työturvallisuusilmoitusten yleismäärän noususta huolimatta, kattavat uhka- ja väkivaltatilanteet yhä n. 65 % kaikista tapahtumista. Huolestuttavaa kehitystä tukee myös työsuojeluhenkilöstöltä saatu palaute. Yleisin uhka- ja väkivaltatilanteen vaaratyyppi oli raapiminen, pureminen, sylkeminen, ruhjominen tai lyöminen, joita ilmoitettiin vuoden 2025 aikana kaikkiaan 2 795 kpl.

Keskeisiksi vahinkoriskiksi on tunnistettu kaupungin kiinteistöihin ja omaisuuteen kohdistuvat vahingot, varkaudet ja vahingonteot, joiden riskiluku on hieman kasvanut vuoden 2025 aikana. Vahingonteot ovat enimmäkseen olleet pienimuotoisia, mutta jatkuvia. Vahinkoriskejä hallinnoidaan mm. erittäin laajoilla ja kattavilla omaisuusvakuutuksilla sekä toiminnan vastuuvakuutuksilla, liukkaudentorjunnalla, lumenaurauksella ja valaistuksen parantamisella julkisessa kaupunkitilassa sekä kaupungin kiinteistöjen piha-alueilla.

Kimaran päiväkodin tulipalo oli merkittävin vahinkoriskitapahtuma, joka aiheutti merkittäviä taloudellisia seurauksia vuoden 2025 aikana. Kimaran päiväkodin tulipalo (1.1.2025) nosti omaisuusvakuutuksen omavastuuosuutta sekä vakuutuksen vuosihintaa v.2026 alusta. Kaupungin vahinkorahastosta korvattiin kaupungin kiinteistöihin ja muuhun omaisuuteen kohdistuneista vahingonteista kuten töhryistä, lasien rikkomisista ym. omaisuuden vahingoittamisesta noin 198 000 euroa. Kaupunkiorganisaation ulkopuolisista tapahtumista, joissa katsottiin kaupungin olevan vastuussa, korvattiin yhteensä n. 43 800 euroa.

Paikallinen turvallisuussuunnittelu

Turvallinen kaupunki on asukkaiden hyvän elämän perusta. Turvallisuussuunnittelun tavoitteena on vähentää rikosten, häiriöiden ja onnettomuuksien määrää ja niistä aiheutuvia vahinkoja sekä ylläpitää turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Turvallisuussuunnittelu on suoraan kytköksissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma on laadittu kaupunginjohtajan asettamassa turvallisuussuunnittelun ohjausryhmässä ja se on hyväksytty kaupunginhallituksessa 1.11.2021 ja esitelty kaupunginvaltuustolle iltakoulussa 17.2.2022.

Turvallisuussuunnitelmaan on nostettu kaksi koko turvallisuussuunnitelman läpileikkaavaa päämäärää, hyvä turvallisuusjohtaminen ja sukupuolitietoisuus. Lisäksi Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma on rajattu neljään pääteemaan: lähisuhdeväkivalta, päihteet, nuoriso ja liikkumisen turvallisuus. Kaupunkitasoisen turvallisuussuunnitelman päivitys aloitettiin vuoden 2025 aikana. Suunnittelutyön pohjaksi otettiin kaupunkilaisille suunnattu turvallisuuskysely, joka toteutettiin lokakuussa 2024.

Lisäksi on osallistettu laajasti kaupungin toimialoja ja palveluita sekä muita toimijoita, kuten Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen edustajia. Turvallisuussuunnitelman päivitys keskeytettiin valtuuston linjauksen mukaisesti ja muutettiin turvallisuusohjelman valmisteluksi. Turvallisuusohjelma valmistuu vuonna 2026.

Turvallisuustyön painopisteinä on vuoden 2025 aikana ollut asemaseutujen ja kaupunkikeskusteloiden turvallisuus, joiden turvallisuus koetaan heikommaksi näkyvän päihteiden käytön ja häiriökäyttäytymisen vuoksi. Turvallisuuden tunnetta parantavia toimenpiteitä on tehty tiiviissä yhteistyössä muun muassa Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Häiriötilanteisiin varautuminen ja valmiussuunnittelu

Vantaan kaupungin varautuminen ja valmiussuunnittelu perustuvat valmiuslakiin (1552/2011), pelastuslakiin (379/2011) ja muihin ohjaaviin säädöksiin, jotka määrittelevät normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tarvittavat toimenpiteet ja toimivaltuudet. Kaupungin tulee valmiussuunnitelmilla ja etukäteisvalmisteluilla varmistaa toimintansa sujuvuus normaaliolojen häiriötilanteissa ja myös poikkeusoloissa. Häiriötilanteisiin varautumisen perusajatus on, että myös häiriötilanteessa toimitaan mahdollisimman pitkälle normaalia lainsäädäntöä noudattaen, julkisen vallan normaaleilla organisatiorakenteilla ja demokraattisen päätöksenteon periaatteiden mukaisesti.

Vantaan kaupunkitasoinen valmiussuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.12.2024. Vantaan kaupungin valmiussuunnitelma koostuu valmiusohjeesta, joka on julkinen asiakirja, sekä kaupunkitasoisesta valmiussuunnitelmasta, joka on salassa pidettävä asiakirja, on lain viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) 6 luvun 24§ 1mom. kohdan 7–8 mukaan.

Valmiusohjeessa kuvataan kaupungin varautumisen keskeinen lainsäädäntö, kaupunkikonsernin organisaatio ja keskeiset tehtävät normaalioloissa, häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa. Valmiussuunnitelman tarkoituksena on varmistaa Vantaan kaupungin toimintakyky erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Suunnitelma sisältää ohjeistuksia ja ennakkoivia toimenpiteitä, joiden avulla voidaan vastata poikkeaviin tilanteisiin ja ylläpitää keskeisiä toimintoja. Tavoitteena on suojata ihmisiä, omaisuutta ja tietoa sekä mahdollistaa normaalin arjen ylläpitäminen. Valmiussuunnitelman avulla turvataan kaupungin jatkuvuus ja palautuminen normaaliin toimintaan mahdollisimman nopeasti ja hallitusti. Toimialojen avaintehtävänä on tarjota laadukkaita peruspalveluita asukkaille. Tarvittaessa kaupungin eri toimialat ryhtyvät tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaa palveluiden saatavuuden. Poikkeusoloissa Vantaan kaupungin toimialojen tehtävänä on varmistaa yhteiskunnan toiminnan jatkuvuus ja asukkaiden turvallisuus parhaalla mahdollisella tavalla.

Kaupunkitasoista varautumista on viety eteenpäin toimialojen ja palvelualueiden tarkentavilla suunnitelmilla ja toimintakorteille. Valmiussuunnitelman koulutuksia on järjestetty kaupungin johdolle ja toimialojen johtoryhmille sekä toimialojen esihenkilöille ja muille kaupungin varautumisen kannalta keskeisille henkilöille. Koko henkilöstölle suunnattu varautumisen verkkokoulutus otetaan käyttöön alkuvuodesta 2026. Lisäksi varautumisen osaamista on vahvistettu lukuisilla paikallisilla ja alueellisilla valmiusharjoituksilla.

Vantaan kaupungin ja Vantaan Keravan hyvinvointialueen valmiussuunnittelun ja kriisivarautumisen yhteistyötä on jatkettu. Lisäksi on vahvistettu varautumisen viranomais- ja sidosryhmäyhteistyötä alueellisesti ja kansallisesti sekä paikallisten toimijoiden kanssa.

Oikeudenkäynnit sekä kunnallisvalitukset vuonna 2025

Vantaan ratikan rakentamispäätöksestä Kaupunginvaltuusto 22.5.2023 § 5 on valitettu hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen. Korkein hallinto-oikeus on 4.3.2025 päättänyt, että asiassa ei anneta valituslupaa, joten päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Osuuskunta Myyrmäen kulttuuritalo (Myyrāncolo) on nostanut Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa 22.5.2025 kanteen, jossa vaaditaan Vantaan kaupungilta sopimusrikkomuksesta vahingonkorvausta 186 124 euroa. Vantaan kaupunki on vastauksessaan katsonut vaatimuksen kokonaisuudessaan perusteettomaksi. Asiassa on tulossa käräjäoikeuden suullinen käsittely keväällä 2026.

Vantaan kaupunginvaltuusto on päättänyt 15.12.2025 § 5 omavelkaisen takauksen antamisesta Vantaan jääurheilun tuki ry:lle kyseisen yhdistyksen vuokravastuiden vakuudeksi. Takauksen kokonaisarvo on 11 miljoonaa euroa. Päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeudelle 21.1.2026. Valituksen perusteena on, että päätös on syntynyt kuntalain ja hallintolain vastaisesti. Erityisesti vedotaan siihen, että päätös olisi syntynyt kuntalain 129 §:n vastaisesti, jolloin takauksella ei olisi riittävää vastavakuutta. Hallinto-oikeus ei ole vielä pyytänyt asiassa kaupungilta vastausta.

Tietohallintojohtajan tekemästä perustietotekniikkapalveluiden hankinnasta 31.1.2024 § 10, jonka arvioitu kokonaisarvo on ollut 100 miljoonaa euroa, on valitettu markkinaoikeudelle. Markkinaoikeus on antanut asiassa päätöksen 25.11.2025. Päätöksessä on kumottu tietohallintojohtajan hankintapäätös ja veloitettu Vantaan kaupunki korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 17.000 eurolla. Päätös on kumottu, koska Vantaan kaupunki on antanut tarjoajalle mahdollisuuden täydentää tarjoustaan tiedoilla, jotka on pyydetty ilmoittamaan uhalla, että jos tietoja ei ilmoiteta, tarjoaja suljetaan pois tarjouskilpailusta. Hankintayksikkö on menetellyt tältä osin virheellisesti.

Tietohallintojohtajan päätöksestä 4.11.2025 koskien asian- ja kokoushallintajärjestelmän hankintaa on valitettu markkinaoikeudelle 18.11.2025. Kyseinen valitus on peruutettu 23.1.2026 sen jälkeen, kun kaupunki on antanut asiassa vastineensa markkinaoikeudelle. Päätös on tullut sitten lainvoimaiseksi.

Vantaan Golfpuisto Oy:n maanlajityksiin liittyvän rikosasiassa, jossa yhtiön edustajia syytetään ympäristön turmelemisesta ja törkeästä ympäristön turmelemisesta, pääkäsittely on pidetty Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa. Käräjäoikeus on antanut asiassa tuomion 31.1.2025. Asiassa on tuomittu kaksi henkilöä, toinen ympäristön turmelemisesta ja törkeästä ympäristön turmelemisesta ja toinen ympäristön turmelemisesta. Heidät on yhteisvastuullisesti veloitettu suorittamaan Vantaan kaupungille vahingonkorvausta 100 000 euroa sekä kaupungin oikeudenkäyntikulut. Tuomiosta on valitettu Helsingin hovioikeuteen ja kaupunki on tehnyt asiassa vastavalituksen. Asian käsittely on kesken hovioikeudessa.

Vantaan kaupunki on nostanut vahvistuskanteen koskien Vantaan Golfpuisto Oy:n maanvuokrasopimuksen päättymistä. Helsingin hovioikeus on antanut asiassa kaupungin kannalta suotuisan päätöksen. Asiassa on haettu valituslupaa korkeimmalta oikeudelta. Korkein oikeus ei ole myöntänyt asiassa valituslupaa.

Kytöpuiston koulun peruskorjaus- ja laajennusurakan hankintaa koskeva valitus on ollut vireillä markkinaoikeudessa. Hankintasopimuksen arvo on noin 5 000 000 euroa. Asiassa on kyse tarjousvertailua ja soveltuvuutta koskevista väitetyistä virheistä ja toisaalta hankinnan ennakoidun arvon määrittelyyn liittyvistä kysymyksistä. Markkinaoikeus hylkäsi valituksen.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa on käsiteltävänä rikosasian yhteydessä Vantaan kaupungin vahingonkorvausvaatimus liittyen Kimaran päiväkodin tulipaloon. Kaupungin vahingonkorvausvaatimuksen määrä on 20 000 euroa eli vakuutuksen omavastuuosuus.

Vantaan ratikan varikkoa koskevasta kaava-asiasta, kaupunginvaltuuston päätös 28.4.2025 § 4, on valitettu Helsingin hallinto-oikeudelle. Helsingin hallinto-oikeus on hylännyt valituksen, odotetaan tietoa päätöksen lainvoimaisuudesta.

Vantaan kaupungin ympäristösuojeluviranomaisen päätöksestä, jossa Punakiven koirapuiston melu on katsottu kohtuuttomaksi, on valitettu Vaasan hallinto-oikeudelle. Vaasan hallinto-oikeus kumosi ympäristösuojeluviranomaisen päätöksen. Kaupunki ja ympäristösuojeluviranomainen ovat valittaneet asiasta korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jossa asian käsittely on kesken.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat oleellinen osa Vantaan kaupungin lakisääteistä toimintaa. Kuntalain (410/2015) 14 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan valtuusto päättää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginhallituksen tehtävänä on Kuntalain 39 §:n mukaan huolehtia kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Sisäinen valvonta on osa Vantaan kaupungin johtamisjärjestelmää ja kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäisen valvonnan selonteko pohjautuu kaupungin toimialojen ja palvelualueiden sekä kaupunkikonserniin kuuluvien konserniyhtiöiden kuvauksiin ja itsearviointeihin kaupungin hallintosäännön mukaisesti delegoidun toimivallan ja vastuiden noudattamisesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi selonteko perustuu sisäisen tarkastuksen toimintavuoden aikana tekemiin tarkastuksiin ja arviointeihin. Vuonna 2025 toimialoja pyydettiin riskienhallinnan ohella sisäisen valvonnan itsearviointi, jossa tarkasteltiin toimialan hallinto- ja johtamistapaa, riskienhallintaa, valvontatoimenpiteitä, viestintää, raportointia ja seurantaa. Itsearviointin avulla toimialat ja palvelualueet voivat tunnistaa oman toimintansa kehittämisalueita. Itsearviointi tullessaan suorittamaan tästä eteenpäin joka vuosi kaikilla toimialoilla ja palvelualueilla.

Riskienhallinta on kiinteä osa sisäistä valvontaa. Konsernijohton tehtävä on varmistaa konsernivalvonnan avulla, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on hoidettu asiaankuuluvalla tavalla. Konserniyhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat konsernin yhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulla.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä esitetään kappaleessa 1.6.7.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteet, toimintaperiaatteet ja vastuut on määritetty Vantaan kaupunginvaltuuston 18.8.2024 hyväksymässä "Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa" -ohjeessa. Periaatteita tukeva "Sisäisen valvonnan ohje" hyväksyttiin 21.10.2024. Ohjeiden ajantasaisuus tarkastetaan valtuustokausittain tai tarvittaessa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupunkikonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen valvonta liittyy Vantaan kaupungin kaikkiin toimintoihin ja näyttäytyy ennen kaikkea hyvänä johtamis- ja hallintotapana, jonka osana on riskienhallinta. Sisäinen valvonnan avulla hallinnoidaan riskejä ja varmistetaan, että kaupungin lakisääteiset tehtävät tulevat hoidetuksi niin, että samalla toteutuvat sisäisen valvonnan periaatteet; läpinäkyvyys, luotettavuus ja vastuullisuus.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Tarkemmin sanottuna sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää Vantaan kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus sekä huolehtia lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattamisesta.

Riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnalla pyritään osaltaan varmistamaan myös se, että johtaminen, toiminnan suunnittelu ja päätöksenteko perustuvat oikeaan ja riittävään tietoon. Riskienhallinta on koordinoitua toimintaa, jolla organisaatiota johdetaan ja ohjataan riskien osalta. Riskienhallinnalla tuetaan organisaation tavoitteiden saavuttamista ja toimintaan liittyvien mahdollisuuksien ja uhkien tunnistamista.

Sisäinen valvonta on kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä ja se kohdistuu organisaation kaikkeen toimintaan. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Merkittävä osa sisäisestä valvonnasta toteutuu organisaation prosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä fyysiset valvontatoimenpiteet.

Hallinto- ja johtamistapa

Vantaan kaupungin päätöksentekoa, omaisuuden hallintaa ja sopimustoimintaa säätelee lakien ja asetusten lisäksi mm. hallintosääntö sekä eri toimialojen ja palvelualueiden vastuulla olevien toimintojen osalta palvelualueittain ja -yksiköittäin laaditut ohjeet. Vantaan kaupungin hallintosääntö päivitettiin viikoksi 16.12.2024 ja päivitetty sääntö astui voimaan 1.1.2025. Hallintosäännön 16. luvun 3 §:ssä todetaan, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä. Lisäksi hallintosääntö määrittää riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan kohdistuvat erityiset vastuut muun muassa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan osalta. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasoilla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa ja palveluntuottajille ulkoistetuissa palveluissa.

Hallintosääntö edellyttää, että kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa. Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualueella hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta kaupunginhallituksen päättämien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti sekä seuraavat raportointia alaisensa toiminnan johtamis- ja hallintojärjestelmän, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tilasta. Esihenkilöt ja yksiköiden päälliköt vastaavat siitä, että johtamassaan organisaatiossa henkilöstö toimii hyväksytyjen hyvään johtamis- ja hallintotapaan, riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti. Esihenkilö vastaa johtamansa yksikön osalta siitä, että henkilöstön toimivalta ja vastuut on määritetty ja että henkilöstöllä on ajantasaiset tehtäväkuvaukset.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kokonaisvaltaisella riskienhallinnalla tarkoitetaan kaikkia niitä tekijöitä, jotka yhdessä mahdollistavat kaupunkikonsernin riskienhallinnan toteuttamisen, seurannan sekä kehittämisen. Viitekehys rakentuu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan perusteista ja periaatteista, asetetuista tavoitteista sekä riskienhallintaan sitoutumisesta. Kokonaisuuteen kuuluvat olennaisesti myös organisatoriset järjestelyt kuten suunnitelmat, vastuut, resurssit, prosessit ja toimintatavat. Toimiva riskienhallinta edellyttää järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinnan kokonaisuuteen kuuluvat keskeisesti myös vakuutukset, menettelyt toteutettujen riskienhallintatoimenpiteiden seurantaan sekä riskeistä raportointiin.

Vantaan kaupunkikonsernin riskienhallinnan periaatteet on määritetty ISO 31000-standardin periaatteiden mukaisesti. Riskien arviointia ja hallintaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla määritettyjen vastuiden mukaisesti. Strategiatyön yhteydessä arvioidaan strategian toteutumista uhkaavat riskit ja määritetään niille hallintatoimenpiteet sekä vastuutahot. Lisäksi riskien arviointia toteutetaan tietosuojaa koskevien vaikutustenarviointien, projektien, toimintasuunnitelmien, toimintaympäristöanalyysien sekä varsinaisten riskienhallintasuunnitelmien laadintatyön yhteydessä.

Riskienhallintasuunnitelmat laadittiin Targetor Pro-järjestelmään kaupungin kaikilla palvelualueilla, toimialatasoisesti sekä kaupunkikonserniin kuuluvissa merkittävissä yhteisöissä. Palvelualueet raportoivat tunnistamistaan ja arvioimistaan riskeistä toimialansa johdolle. Toimialan johto käsittelee ja arvioi sekä laatii näiden tietojen perusteella arvion toimialaan kohdistuvista merkittävimmistä riskeistä. Lisäksi riskienhallintasuunnitelmat on ohjeistettu laadittaviksi merkittäviin projekteihin sekä hankkeisiin, kuten esimerkiksi Vantaan Ratikka-hankkeeseen.

Riskienhallintasuunnitelmien päivittäminen on muodostunut säännölliseksi osaksi toimialojen vuosikellon mukaista toimintaa. Riskienhallintasuunnitelmaan kootaan sekä riskitieto että riskien hallitsemiseksi määritetyt vastuut ja toimenpiteet organisaation toiminnan kannalta merkittävimmiksi arvioituista riskeistä. Riskienhallintasuunnitelmat tarkastetaan ja päivitetään sekä niiden avulla raportoidaan organisaation riskienhallinnasta kaksi kertaa vuodessa. Päivitystä täydennetään lisäksi kirjallisella selonteolla, jossa tarkennetaan riskienhallinnassa sekä sisäisessä valvonnassa onnistumisista ja haasteista. Tällä menettelyllä on pyritty saavuttamaan varmuus siitä, että riskienhallintaa toteutetaan kaupunkikonsernissa riittävässä laajuudessa ja että riskitieto on ajantasaista.

Vantaan kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Johtoryhmän valmisteluosastona toimii kaupunginjohtajan nimeämä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä, joka vastaa riskienhallinnasta kokonaisuutena. Ohjausryhmä suunnittelee, koordinoi ja kehittää riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla. Se mm. valvoo, että riskienhallinta toteutuu tehtyjen päätösten ja kaupunkitasoisten suuntaviivojen mukaisesti, tiedottaa organisaatiolle riskienhallinnasta ja valmistelee kaupunkitasoisen riskienhallintasuunnitelman. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii kaupungin turvallisuuspäällikkö ja sihteerinä riskienhallintapäällikkö. Lisäksi ryhmässä on edustettuna riskienhallinnan yhteyshenkilöt kaikilta kaupungin toimialoilta ja konserniyhtiöiltä. Ohjausryhmän jäsenet toimivat edustamansa organisaation yhteyshenkilöinä riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvissä kysymyksissä.

Kaupungin vakuuttamista ohjaa kaupunginvaltuuston vuonna 2018 hyväksymä vakuutuspolitiikka. Eri-tyisesti vahinko- ja vastuuriskien seurauksia pyritään rajaamaan vakuuttamalla. Kaupungille lakisääteisiä vakuutuksia ovat tapaturmavakuutus ja liikennevakuutus, minkä lisäksi kaupungilla on voimassa ryhmähenkivakuutus. Lakisääteiset ja muut pakolliset vakuutukset otetaan vähintään sen mukaisina, mitä lainsäädäntö ja muut määräykset edellyttävät. Lakisääteisten vakuutusten lisäksi tavoitteena on, että kaupungilla, konserniyhtiöillä ja tytäryhteisöillä on riskiperusteisesti arvioiden riittävän kattava, mutta kustannustehokas vakuutusturva omaisuuden ja toiminnan keskeytymisen sekä toiminnan ja hallinnon vastuiden osalta. Lisäksi kaupunki voi hyödyntää vakuutusyhtiöiden tarjoamia riskienhallinta ja vahinkojen torjuntapalveluja.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii kaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa ja yksikön tehtävät on määriteltävä hallintosäännössä. Tarkastustyö perustuu kalenterivuoden kattavaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan, joka yhteen sovitetaan ulkoisen tarkastuksen työohjelman kanssa.

Tarkastusraportit toimitetaan niiden valmistuttua kaupunginhallituksen varsinaisille jäsenille, kaupunginjohtajalle ja koko kaupunkia tai tiettyä toimialaa koskevissa tapauksissa toimialan apulaiskaupunginjohtajalle ja asianosaisille esihenkilöille. Tarkastetulta toimialalta pyydetään selvitys myös siitä, mihin toimenpiteisiin toimialalla ryhdytään tarkastuksen perusteella. Toimenpideselvitys lähetetään kaupunginhallituksen puheenjohtajille ja kaupunginjohtajalle. Sen lisäksi, että kaupunginjohtaja saa raportit välittömästi niiden valmistuttua niiden tuloksia käydään läpi tarkastusjohtajan ja kaupunginjohtajan tapaamisissa tarpeen mukaan. Kaupunginhallitukselle tuloksista raportoidaan vuosittain maaliskuussa sekä pyydettyä. Tytäryhteisöä koskevissa tarkastuksissa tarkastusraportit toimitetaan myös ko. yhtiöön ja konsernijaostoon.

Vuonna 2025 sisäinen tarkastus on tehnyt 11 varsinaista tarkastusta ja 2 jälkitarkastusta. Tarkastuksia tehtiin kaikille toimialoille ja ne kohdistuivat mm. yleishallintoon, henkilöstöhallintoon, omaisuuden hallintaan, tavaroiden ja palveluiden hankintaan, taloushallintoon sekä sopimuksiin. Tytäryhtiöihin ei tehty varsinaisia tarkastuksia. Sisäisessä tarkastuksessa työskenteli tarkastusjohtaja ja neljä sisäistä tarkastajaa.

Tarkastukset eivät tuoneet esiin sellaisia laajempia asiakokonaisuuksia, joissa olisi merkittävässä määrin sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehostamistarpeita. Tarkastettujen toimintojen osalta sisäisen valvonnan voidaan arvioida olevan kaupunkitasoisesti keskimäärin hyvällä/tyydyttävällä tasolla.

Johdon ja esihenkilöiden valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteiden tarkoituksena on varmistaa, että lainsäädäntöä sekä Vantaan kaupungin arvoja, ohjeita ja toimintaperiaatteita noudatetaan kaupungin toimialoilla ja kaikilla organisaation tasoilla. Kaupunkikonsernin sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esihenkilöt. Sisäinen tarkastus avustaa kaupunginjohtajaa ja kaupunginhallitusta arvioimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä ja toimivuutta. Kaupungin ulkoista valvontaa toteuttavat tilintarkastaja sekä tarkastuslautakunta.

Suuri osa sisäisestä valvonnasta toteutuu organisaation prosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä fyysiset valvontatoimenpiteet.

Vantaan kaupunkikonsernissa ei sallita väärinkäytöksiä. Johdon velvollisuutena on huolehtia riittävästä sisäisestä valvonnasta väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Sisäinen tarkastus voi kaupungin johdon harkinnan mukaan avustaa tutkimuksen teossa tai tutkia väärinkäytösepäilyjä. Lähtökohtaisesti sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusraportit käsitellään johtoryhmätasoisesti ja niiden suosituksia noudatetaan.

Väärinkäytösten mahdollisuutta on pyritty minimoimaan laadunvarmistusprosesseilla, joissa muun muassa asioiden käsittely tapahtuu useamman henkilön toimesta. Niin sanottuihin vaarallisiin työyhteiselmiin kiinnitetään huomiota, jotta niiden syntyminen estetään ennalta. Rekrytointitilanteessa noudatetaan kaupunkitasoista ohjetta luottotietojen tarkastamisesta rekrytoitaessa henkilöitä tehtäviin, jotka edellyttävät erityistä luotettavuutta. Tietyissä tehtävissä edellytetään lisäksi suojelupoliisin tekemää turvallisuus selvitystä henkilön soveltuvuuden arvioimiseksi kyseiseen tehtävään.

Toimialoilla tehdään lisäksi erilaisia auditointeja, ja ne kohdistuvat joko omaan tai ulkoistettuun toimintaan. Sisäistä valvontaa toteutetaan myös muun muassa kaupunginjohtajan säännöllisissä toimialojen navigointitilaisuuksissa sekä konserniohjauksen yksikön toimesta konserniyhteisöissä järjestettävissä navigoinneissa.

Viestintä ja raportointi

Kaupunkitasoinen riskienhallintasuunnitelma toimii kaupunkikonsernissa riskienhallinnan raportoinnin välineenä. Raportoinnin kautta kaupungin toimialojen ja nimettyjen yhtiöiden johtoryhmillä, luottamuselimillä sekä riskienhallintapäälliköllä yhdessä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmän kanssa on ollut mahdollisuus todentaa kaupunkikonsernin riskienhallinnan toteutuminen.

Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan johtoryhmissä ja niistä raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä lautakunnille sekä kaupunginhallitukselle. Kaupunkitasoisista, valtuuston hyväksymistä sitovista tavoitteista raportoidaan vuosittain kaupunginvaltuustolle. Taloudellisten riskien hallitsemiseksi toimialojen budjettivastuulliset esihenkilöt raportoivat säännöllisesti talouden toteutumisesta, budjetin ylitys- ja alitusuhista sekä tarvittavista toimenpiteistä. Käyttösuunnitelman toteumaennusteita laaditaan kuukausittain palvelualueetasolla. Talouden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä kaupunginhallitukselle sekä toimintaa ohjaaville lautakunnille. Konserniyhteisöjen osalta toimintaa ohjaavana tahona toimii kaupunginhallituksen yleisjaosto.

Toimialoilla pyritään hyödyntämään merkittävässä päätöksissä vaikutusten ennakkoarviointia. Tämän menettelyn avulla tavoitteena on ennakoida mahdollisen päätöksen vaikutukset kohderyhmään sekä minimoida ennakoitavissa olevat riskit. Hankintapäätösten perustelujen parantamisella ja yhteydenpidolla toimittajiin on pyritty ehkäisemään potentiaalisia valituksia markkinaoikeuteen. Merkittävien kuntalaisiin vaikuttavien muutosten osalta arviointi liitetään osaksi toimintaa ohjaavaan lautakuntaan vietävää päätösesitystä.

Vantaan kaupungin kaikissa tulosyksiköissä tehdään työturvallisuuslain mukaisesti vuosittainen työn vaarojen ja haittojen arviointi. Vuonna 2018 käyttöön otettu Tutka-järjestelmä mahdollistaa turvallisuuspoikkeamien, kuten uhka- ja väkivaltatilanteiden seurannan ja systemaattisemman puuttumisen poikkeamiin. Tietoturvapoikkeamista on lähes reaaliaikaista seurantaa, ja niistä laaditaan kuukausittaiset raportit.

Seuranta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista ja kehittämistä seurataan Vantaan kaupunkikonsernissa monella eri tasolla. Esihenkilöiden on seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin, mikäli hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan vastaista toimintaa havaitaan. Jokaiselta kaupungin toimialalta ja määrättyiltä konserniyhteisöiltä pyydetään vuosittain kirjallinen selvitys organisaatiossa käytössä olevista sisäiselle valvonnan ja riskienhallinnan menettelyistä, niiden onnistumisesta sekä organisaatioon kohdistuneista merkittävimmistä riskeistä kuluneen vuoden aikana. Samassa yhteydessä kartoitetaan, onko menettelyillä onnistuttu tukemaan asetettujen tavoitteiden täyttymistä ja onko riskienhallinnalla ja sisäisellä valvonnalla kyetty ennaltaehkäisemään toiminnassa esiintyviä poikkeamia. Lisäksi organisaatioita pyydetään tunnistamaan kehittämiskohteita riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan prosesseissaan.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä tarkastelee kokouksissaan muun muassa kaupunkitasoista riskienhallintasuunnitelmaa, tilintarkastajien huomioita edellisen vuoden riskienhallinnasta, edellisen vuoden arviointikertomusta ja merkittävimpiä toteutuneita riskejä, riskienhallintatyön kehittämistä sekä muita vastuualueensa ajankohtaisia asioita. Lisäksi turvallisuusyhteistyön johtoryhmän kokouksissa käydään läpi riskienhallintaan liittyvät ajankohtaiset asiat neljä kertaa vuodessa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista seurataan myös tarkastuslautakunnan toimesta. Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä kokoontui vuoden 2025 aikana neljä kertaa. Kokouksissa on käsitelty vuoden riskianalyysseja, riskienhallinnan prosessin kehittämiskohteita ja uuden riskienhallintaohjelman käyttöönoton edistymistä. Nämä kehityskohteet ovat painottuneet riskienhallintaohjelman hankintaan ja käyttöönottosuunnitelmaan ja riskienhallinnan koulutusten kehittämiseen. Erityisesti syksyn aikana painotettiin kaupungin sisäisen valvonnan kehittämistä, joka on jäänyt riskienhallinnan kehittämisen takia taka-alalle. Kehittäminen aloitettiin loppu vuodesta 2025 kun toimialat määrättiin täyttämään sisäisen valvonnan itsearviointi riskienhallinnan yhteydessä. Itsearvioinnissa tarkasteltiin toimialan hallinto- ja johtamistapaa, riskienhallintaa, valvontatoimenpiteitä, viestintää, raportointia ja seurantaa arvoasteikolla 1–5 ja kirjallisilla lisäyksillä. Itsearvioinnin avulla toimialat ja palvelualueet voivat tunnistaa oman toimintansa kehittämisalueita. Itsearviointi tullaan suorittamaan tästä eteenpäin joka vuosi kaikilla toimialoilla ja palvelualueilla.

Vantaan kaupungin uudeksi riskienhallintaohjelmaksi valittiin Hypergenen riskiportfolio, joka muokattiin vastaamaan kaupungin tarpeita. Riskienhallintaohjelma otettiin tuotannollisesti käyttöön 1.1.2026 ja sinne on siirretty kaupungin riskitieto edeltävästä Targetor Pro-ohjelmasta. Uusi riskienhallintaohjelma koulutetaan kaupungin työntekijöille ja otetaan käyttöön kevään 2026 aikana. Ohjelma tulee sisältämään myös sisäisen valvonnan itsearvioinnin.

Vuonna 2025 tunnistettiin myös tarve kehittää riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan koulutusta niin uusien työntekijöiden perehdytyksessä kuin esihenkilöiden ja asiantuntijoiden osalta. Tämä tulee vaatia uusien sähköisten koulutusten laatimista ja kehittämistä kaupungin koulutuslautustalle. Koulutuksella halutaan varmistaa kaupungin työntekijöiden parempi ymmärrys riskienhallinnan perusteista ja sisäisen valvonnan tärkeydestä kaikilla työnteon asteilla. Näin parannetaan myös korruption ennaltaehkäisyä, johon otettiin kantaa vuonna 2024 laaditussa ja hyväksytyssä ”Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa” ohjeessa. Kaupungilla on valmisteilla korruption torjuntaohje, jota ei ole vielä hyväksytty, mutta joka tukee aiemmin laadittuja ohjeita ja tarkentaa Vantaan kaupungin toimintaa korruption ennaltaehkäisyssä.

Riskianalyysin kirjallisessa selonteossa nousivat toimialojen huoleksi erityisesti kaupungin heikentynyt taloudellinen tilanne, joka tulee vaikuttamaan usean palvelun palvelutasoon ja toimintaan. Heikentynyt talous on johtanut säästötoimiin, toimitiloista luopumiseen ja resurssien kohdentamiseen korjaaviin toimiin. Tämä on aiheuttanut palveluiden muutoksia, asiakasmäärien kasvua, jonoja ja henkilöstön kuormituksen lisääntymistä. Myös rakentamisen heikko kysyntä on jatkunut ja kaupungin maankäyttötulotavoitteet jäivät saavuttamatta vuonna 2025, mikä vaikuttaa heikentävästi kaupungin talouteen. Turvalisuuksien ja levottomuus ovat lisääntyneet, erityisesti avoimissa tiloissa, uusilla alueilla ja kouluissa. Tämä näyttäytyy mm. ilkeinä ja kasvavana rikollisena toimintana erityisesti päihteiden ja näihin liittyvän ohennaisrikollisuuden osalta. Asukkaiden hyvinvoinnin lasku näkyy mm. nuorten nälkänä nuorisotiloilla ja ruoka-avun tarpeen kasvuna.

Uuden perustetun elinvoima- ja työllisyysjaoston toimintaan liittyy kasvanut riski, että uuden jaoston suunnitellun toiminnan saavuttaminen ja ylösajo kestää liian kauan tai sitä ei saavuteta. Riskin välttämiseksi tehdään aktiivista kaupungin sisäistä yhteistyötä.

Vantaan tavoitteena on monipuolistaa alueiden asuntotuotantoa siten, että kaikki asuinalueet olisivat sosiaalisesti kestäviä. Tavoitteena on myös tuottaa lisää mm. pientaloasuntoja. Kaupungin tavoitteiden toteutumista haastaa eri sidosryhmien erilaiset toiveet ja odotukset alueiden kehittymisestä, mikä heijastuu myös päätöksentekoon. Esimerkiksi maanomistajat saattavat tavoitella pientalokortteleita tehokkaampaa kaupunkirakennetta, ja toisaalta asukkaat ja muut osalliset eivät välttämättä toivo lisää rakentamista asuinalueilleen.

Sisäinen valvonnan osalta kaupungin sisäisessä ohjeistuksessa koetaan haasteelliseksi se, että osa ohjeista ovat vaikeaselkoisia, ristiriidassa toistensa kanssa ja huonosti löydettävissä. Osa ohjeista on myös vanhentuneita ja näitä ei ole poistettu kaupungin intrasta. Ajankohtaisten ohjeiden pitäisi olla helpommin löydettävissä, jotta työn tekemiseen on oikeat ohjeet.

Toimialojen kehitystoimenpiteiden apuna on käytetty sisäisen tarkastuksen tarkastusraportteja, joissa nostetut kehittämistoimenpiteet on tehty eikä jälkitarkastuksissa ole enää löytynyt huomautettavaa. Elinvoimapalvelut ovat kehittäneet palvelualueen johtamisjärjestelmää ja konsernipalvelut ICT-hankintaprosessia ja jatkavat tehtävänkuvien kehittämistä. Kaupungilla löytyy vielä useilla alueilla tehtävänkuvien ja vastuukysymysten epäselvyyksiä, joita tulee tarkentaa.

Sisäisen valvonnan itsearvioinnissa toimialat kokivat johtamisen yleisesti ottaen hyväksi, mutta kehityskohteiksi nousi tehtävänkuvien ja vastuiden selkeyttäminen, prosessien nopeuttaminen ja ohjeistuksien ajantasaistaminen ja helppo löytäminen. Ylipäättään koettiin hyväksi kaupunkitasoisten prosessien ja ohjeistuksien selkeyttäminen koulutusten ja tietoiskujen kautta.

Johtopäätöksinä Vantaa kaupungin palvelut sopeutuvat parhaansa mukaan tiukan taloudellisen tilanteen kehittymiseen, mutta moni palvelu voi kärsiä ja taloudellinen ahdinko heijastuu myös kuntalaisten avun tarpeen kasvuun. Tämä voi osaltaan ruokkia jo ennestään kasvanutta eriarvoistumisen riskiä, joka vaatii pitkäaikaisia päätöksiä ja hallintatoimenpiteitä riittävillä resursseilla, jotta kehityskulku saadaan mahdollisimman hyvin katkaistua. Kaupungin ratikkahanketta tulee seurata aktiivisesti, unohtamatta muuta kaupungin infraa, joka voi tulevaisuudessa kärsiä ilmastomuutoksen aiheuttamista säännäri-ilmiöistä kuin kasvavasta korjausvelasta. Toimintoja tulee tehostaa talouden heikon tilanteen takia, ja päätöksiä pitää tehdä oikean ja ajanmukaisen tiedon avulla tehokkaasti. Tämä vaatii aktiivista johtamista kaikilla kaupungin hallintotasoilla ja pitkäkestoista tulevaisuuden kehitystyötä, jotta riskit eivät toteudu.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Vuoden 2025 tilikauden tulos oli -77,7 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden alijäämä oli -79,7 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos heikkeni 18,9 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintatuottojen, verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu vuoteen 2024 verrattuna oli 46,3 miljoonaa euroa. Toimintakulut nousivat vuonna 2025 yhteensä 72 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Rahoitustuotot vähennettynä rahoituskuluilla kasvoivat 2,0 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset laskivat 1,5 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma	2025 milj. €	2024 milj. €	2023 milj. €
Toimintatuotot	150,3	146,2	158,6
Toimintakulut	- 934,8	- 862,7	- 832,7
Toimintakate	- 784,5	- 716,4	- 674,1
Verotulot	568,7	585,2	638,7
Valtionosuudet	237,9	179,1	179,7
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	17,3	18,8	17,9
Muut rahoitustuotot	16,4	15,5	13,8
Korkokulut	- 20,7	- 23,0	- 14,0
Muut rahoituskulut	- 0,1	- 0,3	- 0,1
Vuosikate	35,0	58,8	162,0
Poistot ja arvonalentumiset	- 112,6	- 114,2	- 111,8
Satunnaiset erät	0,0	3,4	0,0
Tilikauden tulos	- 77,7	58,8	50,1
Tilinpäätössiirrot	- 2,1	- 2,5	- 2,5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 79,7	61,3	47,7

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tässä yhteydessä esitetty tuloslaskelma sisältää kaupungin ja rahastojen ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuotot

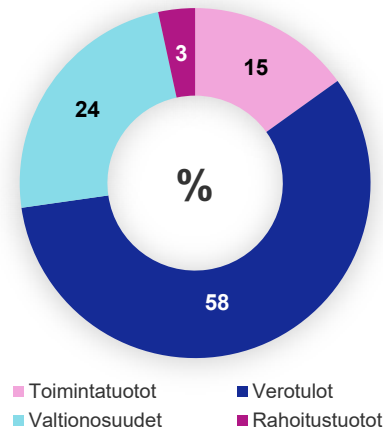
Vantaan kaupungin kokonaistuotot vuonna 2025 olivat 990,5 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 45,7 miljoonaa euroa eli 4,8 prosenttia. Toimintatuotot nousivat edellisestä vuodesta 4,0 miljoonaa euroa.

Verotuloja kertyi yhteensä 568,7 miljoonaa euroa. Vuoteen 2024 verrattuna laskua oli 16,5 miljoonaa euroa eli 2,8 prosenttia. Valtionosuuksia kertyi vuonna 2025 yhteensä 237,9 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat edellisestä vuodesta 58,7 miljoonaa euroa (32,8 prosenttia).

Taulukko. Tuotot v. 2025–2024

Tuotot	2025 milj. €	2024 milj. €
Toimintatuotot	150,3	146,2
Verotulot	568,7	585,2
Valtionosuudet	237,9	179,1
Rahoitustuotot	33,7	34,3
Yhteensä	990,5	944,9

Kuvio. Vuoden 2025 tuottojen jakautuminen

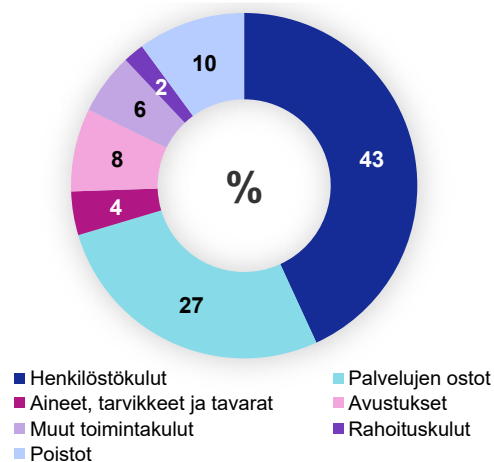
Kulut

Vantaan kaupungin kulujen kokonaismäärä vuonna 2025 oli 1 068,2 miljoonaa euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 68,0 miljoonaa (6,8 prosenttia). Toimintakulut nousivat 72 miljoonaa euroa (8,4 prosenttia) vuodesta 2024. Merkittävin kasvu kuluissa kohdistui henkilöstökuluihin ja avustuksiin.

Taulukko. Kulut v. 2025–2024

Kulut	2025 milj. €	2024 milj. €
Henkilöstökulut	458,4	422,9
Palvelujen ostot	289,2	281,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	43,5	44,3
Avustukset	82,7	55,6
Muut toimintakulut	61,0	58,6
Rahoituskulut	20,8	23,4
Poistot	112,6	114,2
Yhteensä	1 068,2	1 000,2

Kuvio. Vuoden 2025 kulujen jakautuminen

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva kaupungin toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuoden 2025 toimintakate oli -784,5 miljoonaa euroa. Se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 68,1 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on laskenut edelliseen tilikauteen verrattuna. Toimintatuotot kattoivat vuonna 2025 toimintakuluista 16,1 prosenttia (17,0 prosenttia vuonna 2024).

Tuloslaskelman tunnusluvut	2025	2024	2023
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	16,1	17,0	19,1
Vuosikate/ poistot, %	31,1	51,5	144,8
Vuosikate, euroa/ asukas	138,1	234,2	654,6
Asukasmäärä	253 314	251 269	247 443

Vuosikate kuvaa kokonaistulorahoituksen riittävyyttä. Kaupungin vuosikate laski edellisestä vuodesta 40,5 prosenttia ollen 35,0 miljoonaa euroa. Kaupungin tulorahoitus vuosikatteella mitattuna on alijäämäinen.

Asukaskohtainen vuosikate on laskenut vuoden 2024 tasosta 96,1 euroa, ollen 138,1 euroa/ asukas vuonna 2025. Vantaan kaupungin tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso (228,5 miljoonaa euroa) asukasmäärällä, jolloin arvoksi muodostuu 901,9 euroa/ asukas.

Tilikauden tulos ja yli-/ alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät, saadaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos. Poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaan. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 112,6 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuonna 2025 satunnaisia eriä ei ollut.

Tilikauden tulos laski edellisestä vuodesta 18,9 miljoonaa euroa, ollen -77,7 miljoonaa euroa alijäämäinen vuonna 2025. Tilikauden alijäämä poistoeron ja varausten muutosten sekä rahastosiirtojen jälkeen oli -79,7 miljoonaa euroa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kaupungin sekä rahastojen varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmasta ja taseesta.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2025 oli 175,1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuonna 2025 investointimenot olivat 229,0 miljoonaa euroa. Investointien omahankintameno, eli investointien ja investointien rahoitusosuuksien erotus, oli 211,5 miljoonaa euroa. Omahankintameno kasvoi edellisvuoteen verrattuna 64,0 miljoonaa euroa (43,4 prosenttia).

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta puolestaan oli 174,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kaupunki otti uutta pitkäaikaista lainaa 235,0 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 36,6 miljoonalla eurolla.

Pitkäaikaisten lainojen nettolisäykseksi muodostui siten 198,4 miljoonaa euroa, kun nettolisäys edellisvuonna oli 89,7 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisia lainoja ei ollut tilikauden lopussa.

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutos muodostuu rahoitustoiminnan muutosten nettomäärän sekä tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärän erotuksena. Rahavarat olivat vuoden 2025 lopussa 59,1 miljoonaa euroa. Rahavarat kokonaisuudessaan vähenivät 1,2 miljoonaa euroa vuoden 2025 aikana.

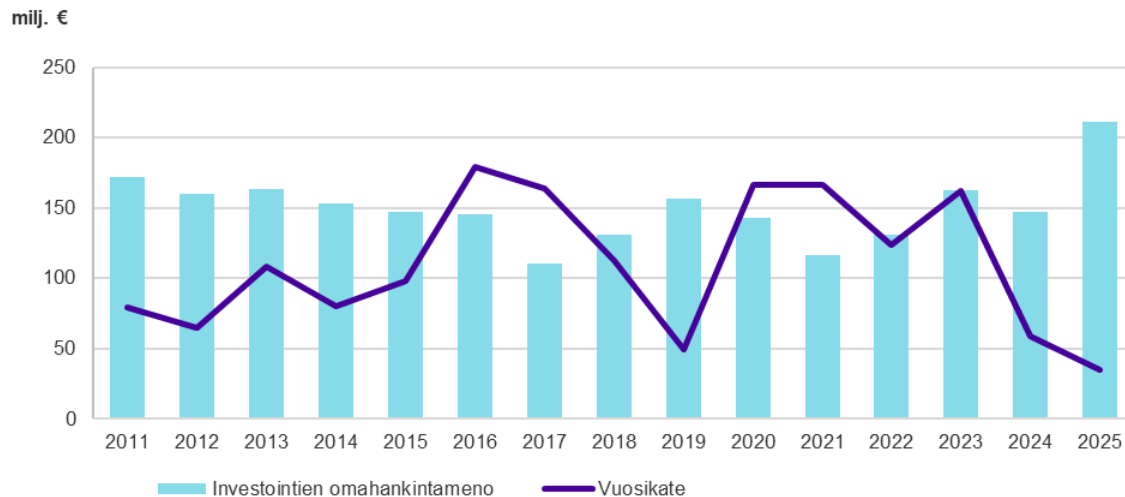
Rahoituslaskelma	2025 milj. €	2024 milj. €	2023 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	35,0	58,8	162,0
Satunnaiset erät	0,0	- 3,4	0,0
Tulo-rahoituksen korjauserät	- 3,5	- 9,7	- 10,6
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 229,0	- 149,5	- 166,8
Rahoitusosuudet investointeihin	17,5	2,0	4,4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4,9	15,7	13,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 175,1	- 86,1	2,0
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	- 0,1	- 4,1	- 0,1
Antolainasaamisten vähennys	9,2	10,2	12,0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	235,0	194,9	150,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 36,6	- 105,2	- 155,5
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	- 20,0	- 10,1
Oman pääoman muutokset	- 0,2	1,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	- 33,3	- 3,8	- 58,1
Rahoituksen rahavirta	174,0	73,0	- 61,8
Rahavarojen muutos	- 1,2	- 13,1	- 59,8
Rahavarat 31.12.	59,1	60,3	73,3
Rahavarat 1.1.	60,3	73,3	133,1

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	- 182,5	25,3	17,2
Investointien tulo-rahoitus, %	16,5	39,9	99,7
Lainanhoitokate	1,0	0,6	1,0
Laskennallinen lainanhoitokate	0,4	0,6	1,6
Kassan riittävyys, pv	17,7	19,2	22,9
Asukasmäärä	253 314	251 269	247 443

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kuvaa, kuinka suuri osa investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Vuonna 2025 investointien tulo-rahoituksen tunnusluku oli 16,5 prosenttia, mikä tarkoittaa, että investoinneista katettiin tulo-rahoituksella noin kuudesosa. Vuonna 2024 tulo-rahoitus kattoi investoinneista 39,9 prosenttia ja vuonna 2023 99,7 prosenttia.

Vuosikatteen ja investointien omahankintamenon kehitystä vuosina 2011–2025 havainnollistetaan alla olevassa kuvassa.

Kuvio. Vuosikate ja investointien omahankintameno 2011–2025

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Vantaan kaupungilla lainanhoitokate oli 0,4 vuonna 2025 eli tulorahoitus ei kokonaan riitä lainojen hoitoon. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Vantaan kaupungin vuoden 2025 lopun rahavaroilla olisi voitu kattaa 17,7 päivän maksut kassasta.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tase käsittää kaupungin, sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston ja Vahinkorahaston taseyksiköiden taseet yhdisteltynä. Sisäiset erät, kuten keskinäiset saatavat ja velat, eivät sisälly taseeseen.

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman perusteella. Poistosuunnitelmat ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli vuoden 2025 lopussa 1 982,0 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 478,4 miljoonaa euroa vuoden 2025 lopussa (69,3 prosenttia taseen loppusummasta). Sijoituksia, eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli vuoden 2025 lopussa 496,0 miljoonaa euroa (23,2 prosenttia taseen loppusummasta), kun vuoden 2024 vastaava summa oli 504,2 miljoonaa euroa.

Toimeksiantojen varat koostuivat välitetyistä valtion asuntolainoista. Toimeksiantojen varat olivat vuoden 2025 lopussa 0,4 miljoonaa.

Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vaihtuvia vastaavia oli vuoden lopussa yhteensä 151,4 miljoonaa euroa (7,1 prosenttia taseen loppusummasta). Vaihto-omaisuuden arvo oli vuoden 2025 lopussa 0,4 miljoonaa euroa.

Saamisia oli vuoden lopussa yhteensä 91,9 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia saamisia oli 0,02 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisia myyntisaamisia oli 14,7 miljoonaa euroa. Lainasaamisia ei ollut. Muita saamisia oli 50,8 miljoonaa euroa ja siirtosaamisia 26,4 miljoonaa euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 58,9 miljoonaa euroa, eli ne olivat vähentyneet 1,2 miljoonaa euroa vuoden 2024 lopun tilanteeseen verrattuna.

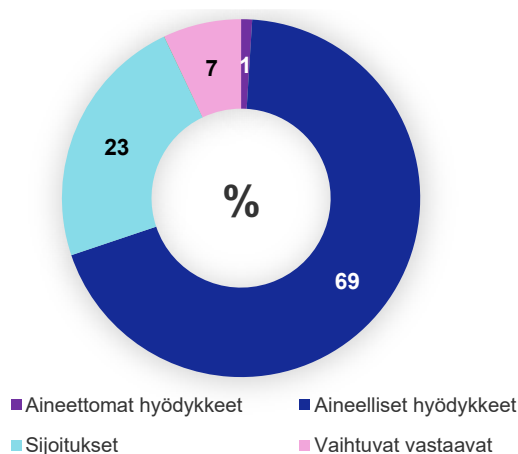
Vastattavaa

Oma pääoma oli vuoden lopussa 897,5 miljoonaa euroa (42,1 prosenttia taseen loppusummasta). Oma pääoma koostui peruspääomasta 318,0 miljoonaa, muiden omien rahastojen pääomasta 116,2 miljoonaa sekä edellisten tilikausien ylijäämistä 543,1 miljoonaa ja tilikauden alijäämästä 79,7 miljoonaa euroa. Muita omia rahastoja ovat Vantaan kaupungin Kiinteistörahasto ja Vahinkorahasto sekä Lasten ja nuorten juhlarahasto.

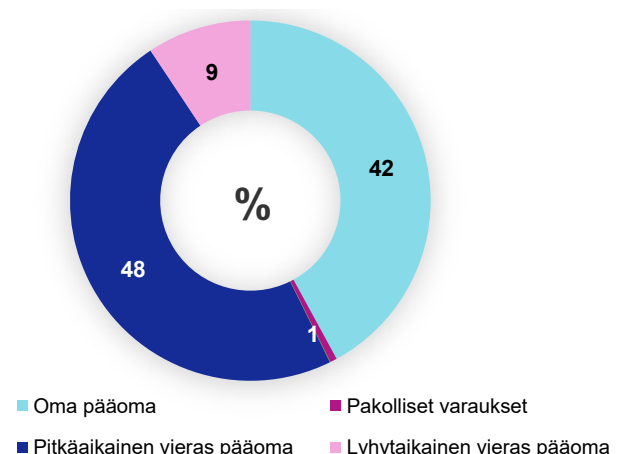
Vapaaehtoisia varauksia ei ollut vuoden 2025 lopussa. Pakollisissa varauksissa oli 0,1 miljoonan euron varaus KuEL:n ulkopuolella tehtyjä eläkesitoumuksia varten ja muita pakollisia varauksia 13,0 miljoonaa euroa. Toimeksiantojen pääomista oli välitettyjä valtion asuntolainoja 0,4 miljoonaa ja lahjoitusrahastojen pääomia 0,7 miljoonaa euroa.

Vieras pääoma oli vuoden lopussa yhteensä 1 222,1 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta kasvoi vuoden aikana 198,4 miljoonaa euroa ja oli vuoden lopussa yhteensä 1 059,6 miljoonaa euroa. Muihin lyhytaikaisiin velkoihin kuului siirtovelkoina lomapalkka- ja korkojaksotuksia ja muita tilinpäätösjaksoja yhteensä 53,6 miljoonaa, ostovelkoja 64,7 miljoonaa, saatuja ennakoita 16,5 miljoonaa sekä muita velkoja 27,6 miljoonaa euroa.

Kuvio. Taseen vastaavaa

Kuvio. Taseen vastattavaa

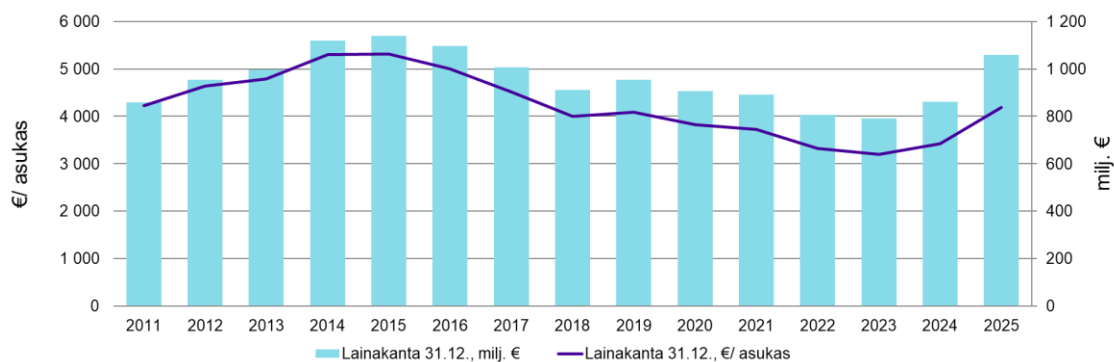
Tase	2025 milj. €	2024 milj. €	2023 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	1 982,0	1 892,3	1 867,8
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	7,5	13,9	19,8
Muut pitkävaikutteiset menot	7,5	13,9	19,8
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	1 478,4	1 374,2	1 337,7
Maa- ja vesialueet	376,5	358,8	341,4
Rakennukset	620,6	607,2	620,1
Kiinteät rakenteet ja laitteet	346,2	317,1	317,5
Koneet ja kalusto	20,0	15,3	14,6
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3	0,3	0,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	114,8	75,5	43,6
<i>Sijoitukset</i>	496,0	504,2	510,2
Osakkeet ja osuudet	229,3	228,3	228,2
Muut lainasaamiset	265,4	274,6	280,8
Muut saamiset	1,3	1,2	1,2
Toimeksiantojen varat	0,4	0,6	0,7
Valtion toimeksiannot	0,4	0,6	0,7
Vaihtuvat vastaavat	151,4	93,0	114,8
<i>Vaihto-omaisuus</i>	0,4	0,7	0,2
Aineet ja tarvikkeet	0,2	0,2	0,2
Muu vaihto-omaisuus	0,2	0,5	0,0
<i>Saamiset</i>			
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	0,0	0,0	0,0
Siirtosaamiset	0,0	0,0	0,0
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	91,9	32,0	41,2
Myyntisaamiset	14,7	10,4	13,7
Muut saamiset	50,8	15,7	16,0
Siirtosaamiset	26,4	5,9	11,6
<i>Rahoitusarvopaperit</i>	0,1	0,1	0,1
Osakkeet ja osuudet	0,1	0,1	0,1
Rahat ja pankkisaamiset	58,9	60,1	73,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 133,8	1 985,8	1 983,2

Tase	2025 milj. €	2024 milj. €	2023 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	897,5	974,0	1 031,8
Peruspääoma	318,0	318,0	318,0
Muut omat rahastot	116,2	113,1	110,6
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	543,1	604,2	555,5
Tilikauden yli-/alijäämä	- 79,7	- 61,3	47,7
Pakolliset varaukset	13,1	13,1	9,7
Eläkevaraukset	0,1	0,1	0,1
Muut pakolliset varaukset	13,0	13,0	9,6
Toimeksiantojen pääomat	1,2	1,2	1,1
Valtion toimeksiannot	0,4	0,6	0,7
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,7	0,7	0,4
Vieras pääoma	1 222,1	997,5	940,6
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma</i>	<i>1 022,8</i>	<i>824,7</i>	<i>666,3</i>
Joukkovelkakirjalainat	44,2	50,0	55,7
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	978,6	774,7	610,6
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma</i>	<i>199,2</i>	<i>172,8</i>	<i>274,3</i>
Joukkovelkakirjalainat	5,7	5,7	95,7
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	31,1	30,8	29,5
Saadut ennakot	16,5	13,3	20,7
Ostovelat	64,7	54,2	60,2
Muut velat	27,6	21,5	23,7
Siirtovelat	53,6	47,2	44,5
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 133,8	1 985,8	1 983,2

Taseen tunnusluvut	2025	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	42,4	49,4	52,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	126,0	108,1	101,0
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	463,3	542,9	603,2
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	1 829,0	2 160,7	2 437,6
Lainakanta 31.12., milj. €	1 059,7	861,2	791,6
Lainakanta 31.12., €/ asukas	4 183,2	3 427,6	3 199,1
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	1 606,1	1 257,5	1 127,2
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 340,2	5 004,4	4 555,4
Lainasaamiset 31.12., milj. €	265,4	274,6	280,8
Asukasmäärä	253 314	251 269	247 443

Omavaraisuusasteella mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Vantaan kaupungin omavaraisuusaste oli vuoden 2025 lopussa 42,4 prosenttia. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, että Vantaan kaupungin käyttötuloista olisi vuonna 2025 tarvittu 126 prosenttia vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi vuoteen 2024 verrattuna 108,1 %, johtuen kaupungin lainakannan kasvusta. Vantaan kaupungin lainakanta oli tilikauden lopussa 1 059,7 miljoonaa euroa (861,2 miljoonaa euroa vuonna 2024) eli 4 183,2 euroa asukasta kohti. Kun lainoihin lisätään kaupungin vuokravastuut 1 606,10 miljoonaa euroa, on lainat ja vuokravastuut yhteensä 6 340,2 euroa/ asukas.

Kuvio. Lainamäärän kehitys 2011–2025

Vantaan kaupungin ylijäämän kehitystä on kuvattu alla olevassa kuviossa. Kaupungin kertyneeseen ylijäämään on vaikuttanut merkittävästi vuoden 2010 tilinpäätöksen ylijäämä (209,2 miljoonaa euroa), joka muodostui erityisesti Vantaan Vesi -liikelaitoksen toimintojen luovuttamisesta perustetulle HSY-kuntayhtymälle. Vuoden 2016 tilikauden ylijäämästä 30 miljoonaa euroa ja vuoden 2017 ylijäämästä 12,4 miljoonaa euroa selittyi Kivistön alueen sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden yhdyskuntarakentamisen tuotoista.

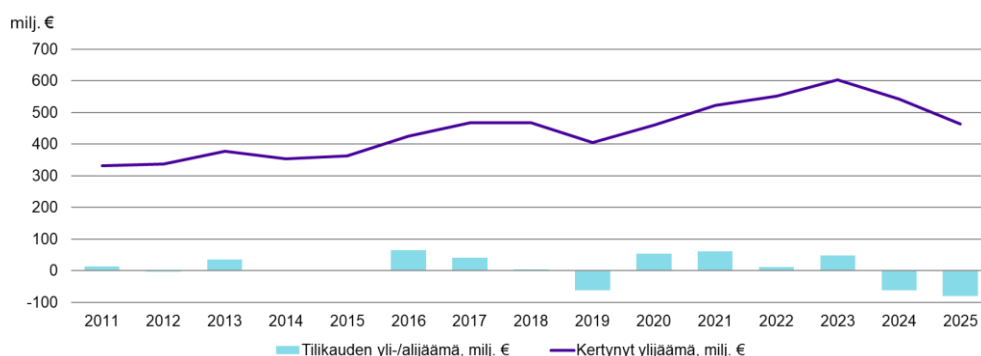
Vuosina 2020 ja 2021 kaupungin ylijäämään vaikuttivat erityisesti valtion myöntämät koronatuet. Vuonna 2020 toteutui noin 90 miljoonan euron suora koronatuki, joka korotti kaupungin saamia valtionosuuksia ja yhteisöverotuloja. Vuonna 2021 valtio myönsi koronatukea yhteensä noin 107 miljoonaa euroa koronakustannusten korvaamiseen myönnettynä tukena sekä yhteisöveron ja valtionosuuksien kautta. Kaupungille kertyi myyntivoittoja vuonna 2021 hoivakiinteistöjen myynnistä VAV Oy:lle ja A-Tulkkauk Oy:n osakkeiden myynnistä (yhteensä n.18,7 milj. euroa) sekä vuonna 2022 Vantaan Työterveys Oy:n osakkeiden myynnistä (n. 15,1 milj. euroa).

Vuoden 2022 kertyneeseen tilikauden ylijäämään vaikuttaa Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahaston lakkauttamisen myötä edellisten tilikausien ylijäämään palautunut 18,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 kertyneeseen tilikauden ylijäämään vaikuttaa puolestaan lakkautetun Sosiaalisen luototuksen rahaston peruspääoman, 1,8 miljoonaa euroa, sekä lakkautetun Keski-Uudenmaan pelastustöiden liikelaitoksen jäljelle jääneen poistoeron, 1,0 miljoonaa euroa siirto kaupungin ylijäämään.

Vuonna 2024 kaupungin kertyneeseen ylijäämään vaikutti vähentävästi tilikaudella syntynyt 61,3 miljoonan euron alijäämä. Kaupungin alijäämään vaikuttavat merkittävimmät erät olivat maanmyyntitulojen alittuminen n. 19 miljoonalla eurolla, varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrausmenojen ylittyminen n. 12 miljoonalla eurolla, työmarkkinatuen kuntaosuuden ylittyminen n. 6 miljoonalla eurolla sekä n. 8 miljoonan euron kertaluonteiset alaskirjaukset. Lisäksi kaupungin verotulot laskivat vuonna 2024 27 miljoonaa euroa vuoden 2023 syksyn ennusteesta.

Vuonna 2025 kaupungin kertyneeseen ylijäämään vaikutti vähentävästi tilikaudella syntynyt 79,7 miljoonan euron alijäämä. Alijäämä johtui erityisesti verotulojen heikosta toteumasta, työttömyyden kasvusta sekä rakentamisen pitkäaikaisesta matalasuhdanteesta. Lisäksi toimintamenojen kasvu ylitti tulojen kehityksen, mikä heikensi vuosikatetta ja vaikutti osaltaan kaupungin tilivuoden alijäämän määrään.

Kuvio. Vantaan kaupungin yli-/alijäämä sekä kertyneen ylijäämän kehitys 2011–2025

1.5 Kokonaistulot ja menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma muodostetaan kaupungin tulos- ja rahoituslaskelmista. Siinä otetaan huomioon vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Myös Vantaan kaupungin Kiinteistörahasto ja Vahinkorahasto sekä Lasten ja nuorten juhlarahasto on yhdistelty laskelmiin.

Kaupungin kokonaistulot vuonna 2025 olivat 1 253,3 miljoonaa euroa ja kokonaismenot 1 221,2 miljoonaa euroa. Tulojen ja menojen erotukseksi muodostui 32,1 miljoonaa euroa. Kun tähän lukuun lisätään rahoituslaskelmasta Muut maksuvalmiuden muutokset (-33,3 miljoonaa euroa), saadaan kassavarojen muutokseksi -1,2 miljoonaa euroa. Se vastaa rahoituslaskelman kassavarojen vähennystä vuoden 2025 aikana.

Kokonaistulot ja menot	2025 milj. €	2025 %	2024 milj. €	2024 %
Tulot				
Toiminta				
Toimintatuotot	150,3	12,0	146,2	12,6
Verotulot	568,7	45,4	585,2	50,6
Valtionosuudet	237,9	19,0	179,1	15,5
Korkotuotot	17,3	1,4	18,8	1,6
Muut rahoitustuotot	16,4	1,3	15,5	1,3
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	0,5	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	- 3,7	- 0,3	- 13,1	- 1,1
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	17,5	1,4	2,0	0,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4,9	0,4	15,7	1,4
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	9,2	0,7	10,2	0,9
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	235,0	18,8	194,9	16,9
Oman pääoman lisäys	0,0	0,0	1,1	0,1
Kokonaistulot yhteensä	1 253,3	100,0	1 156,2	100,0
Menot				
Toiminta				
Toimintakulut	934,8	76,5	862,7	74,0
Korkokulut	20,7	1,7	23,0	2,0
Muut rahoituskulut	0,1	0,0	0,3	0,0
Satunnaiset kulut	0,0	0,0	3,9	0,3
Tulorahoituksen korjauserät				
Pakollisten varausten muutos				
- Pakollisten varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,0	0,0	- 3,4	- 0,3
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	- 0,2	0,0	0,0	0,0
Investoinnit				
Investointimenot	229,0	18,8	149,5	12,8
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	0,1	0,0	4,1	0,3
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	36,6	3,0	105,2	9,0
Oman pääoman vähennys	0,2	0,0	0,1	0,0
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,0	0,0	20,0	1,7
Kokonaismenot yhteensä	1 221,2	100,0	1 165,5	100,0

Vähennyserinä tuloissa ovat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja käyttöomaisuuden myyntitappiot sekä pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikauden aikana muuttunut.

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määäämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määäämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määäämisvalta toisessa yhteisössä.

Konserniyhteisöt

Kuntakonsernin emoyhteisö on konsernitilinpäätöksen laatimiseen velvoitettu yhteisö.

Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on määäämisvalta. Kunnalla on määäämisvalta yhteisössä silloin, kun sillä on:

- yli puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai niihin verrattavan sääntöjen nojalla oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan elimen jäsenistä tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava äänivalta.

Yhdistys tai säätiö on kunnan tytäryhteisö, jos:

- kunnalla on oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksesta tai vastaavasta elimestä tai
- sääntöjen mukaan yhdistyksen tai säätiön nettovarallisuus siirtyy purkautuessa kokonaisuudessaan kunnalle tai kuntakonserniin kuuluvalla yhteisölle.

Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on joko yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta ja merkittävä omistusosuus yhteisössä. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa 20–50 prosentin omistusta yhteisön äänimäärästä ja merkittävä omistusosuus vähintään 20 prosentin omistusta osakkuusyhteisön omasta pääomasta. Osakkuusyhteisöt on yhdisteltävä ensimmäistä kertaa vuonna 2008.

Kuntayhtymä yhdistellään kunnan konsernitaseeseen siitä riippumatta, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista. Yhdistely tehdään omistusosuuden mukaisesti.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	19	-
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	11	-
Muut yhtiöt	1	-
Kuntayhtymät	3	-
Kuntayhtymien tytäryhteisöt	3	-
Osakkuusyhteisöt	19	12
Yhteensä	56	12

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta.

Kaupungin tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaavat valtuustokauden strategia sekä osana strategiaa Vantaan kaupungin yleiset omistajapolitiittiset linjaukset. Kaupungin kannalta merkittävien yhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapolitiittisista linjauksista päättää kaupunginvaltuusto. Merkittäviä yhtiöitä ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistöt Oy ja Vantaan Tilapalvelut Vanthi Oy. Omistajapolitiittiset linjaukset on valtaosin päivitetty vuosien 2024–2025 aikana. Nykyisen hallintosäännön 8 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto päättää kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapolitiittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt.

Strategisten tavoitteiden toteuttamisen ensisijainen väline on kaupungin talousarvio, jossa kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhteisöille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Talousarviossa asetettujen tavoitteiden pohjalta tytäryhteisö laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman sekä rahoitus- ja investointisuunnitelman. Yhtiön ei tarvitse laatia rahoitus- ja investointisuunnitelmaa tai pitkän tähtäimen suunnitelmaa, mikäli ne ovat yhtiön toiminnan kannalta tarpeettomia esimerkiksi toiminnan vähäisyyden vuoksi.

Omistajaohjauksen toteuttamiseksi Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tulee noudattaa 19.8.2024 voimaan tullutta konserniohjetta sekä muuta konserniohjauksen ohjeistusta. Konserniohjeella ja muulla omistajaohjauksella luodaan puitteet Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin asettamien tavoitteiden tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Lisäksi tytäryhtiöiden johdon toimintaa ohjataan yhtiöjärjestyksen avulla. Tytäryhtiöiden yhtiöjärjestykset on valtaosin yhdenmukaistettu konsernijaoston 18.1.2021 hyväksymiin malliyhtiöjärjestyksiin perustuen. Malliyhtiöjärjestyksistä poiketaan tarvittaessa niissä yhteisöissä, joissa tulee huomioida mm. muiden osakkaiden oikeudet ja äänivalta tai muita yhtiöön liittyviä erityispiirteitä.

Konserniohjauksen tavoitteena on, että kukin yhtiö ottaa toiminnassaan huomioon omistajan tahdon ja tavoitteet, konsernin kokonaisedun sekä asemansa osana kaupunkikonsernia. Kunkin yhtiön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee yhtiön hallitus ottaen kuitenkin huomioon kaupunginhallituksen yhtiölle asettaman yhtiökohtaisen omistajapolitiittisen linjauksen ja kaupungin talousarviossa yhtiölle asetetut tavoitteet. Konserniohjeessa määritellään myös ne asiat, joita varten yhteisön on hankittava kaupungin näkemys asiaan ennen omaa päätöksentekoaan. Ennakkosuostumuksen antaa kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva konsernijaosto sekä tietyissä tilanteissa viranhaltija, jolle konsernijaosto on delegoinut päätösvaltaansa.

Kuntalain mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat. Tällaisia viranhaltijoita ovat konsernipalvelujohtaja sekä rahoitusjohtaja.

Omistajaohjausta on toteutettu tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden välityksellä, konserniohjeistuksella sekä näiden lisäksi aktiivisella kaupungin ja tytäryhteisöjen välisen keskustelun kautta. Tytäryhteisöt Vantaan Tilapalvelut Vanthi Oy, Mercuria kauppaoppilaitos Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistöt Oy, Vantaan Energia Oy sekä kuntayhtymistä ja muista omistetuista yhtiöistä/kuntayhtymistä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä ovat olleet konsernijaoston kokouksissa selostamassa yhteisön toimintaa, taloutta ja tavoitteiden saavuttamista, mikäli Vantaa on sellaisia yhteisölle asettanut. Jokaisen tytäryhtiön kanssa on käyty myös omistajaohjauskes-

kustelu, jotta kaupungin strategiset tavoitteet välittyisivät tehokkaasti tytäryhteisöihin. Omistajaohjaus-keskustelujen tavoitteena on myös luoda luottamuksellinen ja rakentava vuoropuhelu kaupungin ja tytäryhteisöjen välillä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuonna 2025 Vantaa-konsernin yhtiöiden kehitys ja keskeiset tavoitteet toiminnan kehittämisesä ovat toteutuneet tavoitellun mukaisesti. Yleisesti korkomarkkinoiden tilanne on tasoittunut, joka on keskeistä, koska suurista yhtiöistä useampi toteuttaa parhaillaan merkittävää investointiohjelmaa.

Vantaan Energia Oy:n välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä normaalissa energiantuotannossa vuonna 2026. Yhtiö julkisti 20.3.2025 poistavansa käytöstä Martinlaakson maakaasukäyttöisen kaasuturbiinilaitoksen huhtikuun alussa ja luopui lopullisesti kivihiilen käytöstä toukuussa 2025, kun Martinlaakson voimalaitoksen kivihiilikattila poistettiin käytöstä. Investoinneista korkealämpötilalaitos etenee koekäyttövaiheessa. Lisäksi suunnittelussa ovat lämmön kausivarasto, jäte-teen lajittelulaitos sekä hiilidioksidin talteenottolaitos jätevoimala-alueelle. Korkealämpötilalaitokselle myönnetystä ympäristöluvasta on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen. Aloitusoikeutta koskeva asia käsitellään hallinto-oikeudessa lähikuukausina ja varsinaista lupapäätöstä koskevat asiat arviolta 10–18 kuukauden kuluessa. Vantaan Energian vuoden 2025 toteutunut liikevoitto jäi budjetoidusta n. 10 milj. euroa. Liikevaihtoon vaikuttivat erityisesti odotettua alempi sähkön markkinahinta sekä normaalia lämpimämpi sää, mikä laski kaukolämmön myyntiä. Liikevoittoon kehitykseen vaikutti myynnin lisäksi jätevoimaloiden käytettävyyshaasteet sekä korkealämpötilalaitoksen käytön aloituksen siirtyminen suunnitellusta. Yhtiö on ottanut käyttöön useita tulosparannustoimia ja monien toimenpiteiden vaikutukset alkavat näkyä selvästi kuluvana vuonna sekä tulevana vuosina.

VAV-konserni pystyi nostamaan vuoden 2025 aikana vuokrausasteen 98,5 %:iin (98 % v. 2024). VAV Asunnot Oy:n uudiskohteiden rakennuttaminen eteni aikataulussa. ARA-uudiskohteet Myyrmäentie 2 c ja Lipstikkakuja 2 valmistuivat syyskuussa 2025. VAV Palvelukodit Oy:llä on rakenteilla Tikkurilan Vanhustenkeskus, jonka rakentaminen etenee myös aikataulussa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa on käynnistetty vuokrasopimusneuvottelut Vantaa-konsernin ja hyvinvointialueen vuokrauksista. Neuvotteluissa käsitellään kaupungin sekä VAV-konsernin hyvinvointialueelle jatkossa vuokraamia kohteita. Hyvinvointialue on irtisanonut VAV Hoiva-asunnot Oy:ltä vuokrattujen kolmen palveluasumisen kohteen vuokrasopimukset päättymään vuoden 2026 loppuun. Ko. kohteiden vuokrasopimukset sisältyvät neuvoteltavaan kokonaisuuteen. VAV-konsernin Asolan Lipstikkakujan puu-kerrostalohankkeeseen liittyen nostettiin syytteitä useaa henkilöä kohtaan kesällä 2025. Henkilöt eivät toimi enää VAV:n johdossa tai hallinnossa. Asian käsittely on kesken.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palveluverkon kehittäminen vaikuttaa myös muutoin Vantaa-konsernin kiinteistöomistuksiin. Esimerkkinä tästä on VTK-konserniin kuuluva Vivamus Kiinteistöt Oy, jonka omistamista kohteista hyvinvointialue suunnittelee siirtävänsä toimintaansa pois. Tilojen uudelleenvuokraukseen sisältyy riskejä toimitilamarkkinan nykytilanteessa.

VTK Kiinteistöt Oy valitsi elokuussa 2025 Tikkurilan Osaamiskampusalueen oppilaitoskorttelin yhteistoiminnallisen projektinjohtourakan urakoitsijaksi YIT Rakennus Oy:n. Kehitysvaiheessa haettiin kustannustehokkuutta hankkeeseen suunnitteluratkaisuja kehittämällä. Rakennuttamisen arvioidaan käynnistyvän 04/2026 ja rakennuksen valmistuvan 08/2028.

Lähes kaikki suuret konserniyhtiöt valmistautuivat vuoden 2024 ajan CSRD-säännösten mukaiseen vastuullisuusraportointiin vuonna 2024. EU:n Omnibus Green -asetus kuitenkin korottaa raportointivelvoitteiden raja-arvoja ja siirtää raportointivelvoitteen alkamisaikaa. Tästä johtuen yhtiöt eivät tee varmennet-tavaa CSRD-raportointia keväällä 2026. Suuret yhtiöt raportoivat kuitenkin vastuullisuustyöstään toimialallaan relevantin viitekehysten 2023 aikana. Toiminta on käynnistynyt konsernissa uudessa rakenteessaan vuoden 2024 alussa.

Kaupungin yhtiöiden hallitukset vaihtuivat syksyllä 2025 valtuustokauden vaihtuessa. Osaamisen varmistamiseksi suurten konserniyhtiöiden hallituksiin valittaville tehtiin kesällä 2025 hallitusten kollektiiviseen osaamiseen liittyen osaamiskartoituskysely, jonka tulokset raportoitiin konsernijaostolle hallitusten nimeämisen yhteydessä. Lisäksi kaikkien yhtiöiden hallituksiin valittavilta edellytettiin CV:n toimittamista. CV:t olivat konsernijaoston nähtävillä hallituksen jäsenten nimeämisen yhteydessä 26.8.2025. Yhtiöt ovat perehdyttäneet hallituksia heti toimikauden käynnistyessä syksyllä 2025. Vantaan kaupungin järjestämä hallitusosaajan valmennusohjelma uusille hallituksen jäsenille käynnistyi loppuvuodesta 2025.

Muut olennaiset tapahtumat konserniyhteisöissä raportoidaan yhteisökohtaisesti luvussa 1.6.4.

1.6.4 Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden vuosikooste ja tavoitteiden toteutuminen

Vantaan Energia Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantaan Energian tavoitteena on olla Pohjoismaiden johtava kierrätysenergiayhtiö vuonna 2035, ja välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä normaalissa energiantuotannossa vuonna 2026.

Strategialinjaustensa mukaisesti yhtiö julkisti 20.3.2025 poistavansa käytöstä Martinlaakson maakaasukäyttöisen kaasuturbiinilaitoksen huhtikuun alussa ja luopuvansa lopullisesti kivihiilen käytöstä toukokuussa, kun Martinlaakson voimalaitoksen kivihiilikattila poistetaan käytöstä. Korkealämpötilalaitos sekä Martinlaaksossa sijaitseva sähkökattila ja siihen liitetty lämpöakku otettiin käyttöön vuoden 2025 aikana.

Yhtiö suunnittelee jätteen lajittelulaitosta sekä hiilidioksidin talteenottolaitosta jätevoimala-alueelle. Yhtiö toteuttaa lämmön kausivarastoa eli Varantoa Kuusikonmäkeen sekä sähköakkaa Rekolan sähköaseman yhteyteen. Nämä ovat yhtiölle erityisen tärkeitä mahdollistaen sekä maakaasun käytön lopettamisen normaalissa energiantuotannossa että edullisen, vakaahintaisen ja yhä vähäpäästöisemmän lämmön myös tulevaisuudessa.

Vantaan Energian omistaman tuulivoiman tuotantokapasiteetti kasvaa ja Vantaan Energia Oy perusti tammikuussa yhdessä kolmen muun suomalaisen energiayhtiön kanssa aurinkosähkön tuotantoon investoivan Suomen Aurinkovoima Oy:n.

Vantaan Energia panostaa vahvasti asiakasratkaisujen ja asiakaskokemuksen kehittämiseen, joista erinomaisina osoituksina Suomen paras yritysasiakkaiden asiakastyytyväisyys sekä kaukolämmössä että sähkön siirrossa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vaikka Vantaan Energia eteni vuoden 2025 aikana monissa strategisissa hankkeissa, haastava markkinaympäristö, muuttuvat tuotantotavat ja laaja investointiohjelmamme vaativat yhtiötä myös etsimään lisää tehokkuutta toimintaamme. Vuoden 2025 toteutunut liikevoitto jäi budjetoidusta.

Liikevaihtoon vaikuttivat erityisesti odotettua alempi sähkön markkinahinta sekä normaalia lämpimämpi sää, mikä laski kaukolämmön myyntiä. Liikevoittoon kehitykseen vaikutti myynnin lisäksi jätevoimaloiden käytettävyyshaasteet sekä korkealämpötilalaitoksen käytön aloituksen siirtyminen suunnitellusta. Yhtiö on jo ottanut käyttöön useita tulosparannustoimia ja monien toimenpiteiden vaikutukset alkavat näkyä selvästi kuluvana vuonna sekä tulevina vuosina.

Avainluvut (1 000 €)	TA 20254	31.12.2025
Liikevaihto	289 032	279 238
Liikevoitto	56 476	51 762
Tilikauden tulos	35 490	31 979
Taseen loppusumma	991 616	942 893
Henkilöstön lkm	410	387
Bruttoinvestoinnit	159 200	119 700
Quick ratio	0,72	0,61
Omavaraisuusaste	32,4 %	33,9 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	509 478	440 399
Leasingvastuut	181 483	181 274

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Konsernin toimintaan kohdistuu riskejä, joista tärkeimmät on määritetty avainriskeiksi ja niille on laadittu hallintasuunnitelmat.

Riskienhallinnassa on erityisesti kiinnitetty huomiota huoltovarmuuteen ja turvallisuustason parantamiseen. Konsernin keskeiset avainriskit ovat jätteen saatavuuteen ja hintatasoon sekä voimaloiden käytettävyyteen liittyvät riskit ja muut huoltovarmuutta uhkaavat riskit, tietoturvariskit sekä rahoituksen varmistaminen. Fyysisen turvallisuuden kehittämiseen toimipaikoilla kiinnitetään erityistä huomiota. Kyberturvallisuuden parannustoimia tehdään aktiivisesti.

Monipuolinen ja kustannustehokas energiantuotantorakenne on Vantaan Energian vahvuus. Voimalaitosten käytettävyyttä on varmistettu hankkimalla riittävästi niin varsinaisia kuin varapolttoaineita sekä kriittisiä varaosia. Yhtiössä on käynnistetty tulosparannusohjelma, jolla varaudutaan tulevien investointitarpeiden rahoittamiseen. Huhtikuussa käynnistetyt muutosneuvottelut on saatettu päätökseen, ja niiden seurauksena 14 henkilön työsuhde päättyi. Toimenpiteillä sopeudutaan liiketoiminnan rakenne-muutoksiin ja vahvistetaan kilpailukykyä. Yhtiö on merkittävästi vähentänyt fossiilisten polttoaineiden käyttöä mm. hiilen käyttö polttoaineena on pysyvästi lopetettu.

Konsernissa tai toimialalla yleisesti voi toteutua myös riski suuresta häiriöstä energian tuotannossa tai toimituksessa asiakkaille. Häiriöiden juurisyynä voi olla esim. luonnontapahtuma, konerikko, suuronnettomuus tai inhimillinen virhe. Riskien hallinnan keinoina ovat tehokkaat kunnossapito-ohjelmat ja varautumissuunnittelu, sekä erilaisten kriisitilanteiden harjoittelu.

Paloturvallisuuteen ja työturvallisuuteen on lisätty uusia riskienhallintatoimenpiteitä.

Vantaan Energia on kierrätysenergiayhtiö, joka pyrkii omilla toimillaan vauhdittamaan puhdasta siirtymää. Tuotannolliset kehityshankkeet ovat tässä avainasemassa. Menestyäkseen energiamarkkinan suuressa murroksessa Vantaan Energian on oltava innovatiivinen, rohkea ja ketterä. Yhtiö on määrittänyt toiminnassa ratkaisevat strategiset kyvykkyudet, joita vahvistetaan. Menestymiseen tarvitaan vahva kumppaniverkosto sekä osaava ja motivoitunut henkilöstö.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Tavoitetaso 2025	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2025	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liikevoitto M€	60,6 M€	56,5 M€	51,7 M€	Toteutuu osittain
	Pääomatehokkuus: Konsernin ROIC	8,2 %	5,7 %	5,8 %	
	Osingonjakotavoite: %-osuus tilikauden tuloksesta	57 %	50 %	>50 %	
	Vakavaraisuus: Omavaraisuusaste % (>30 %) (luvut leasing oikaistuja	35 %.	>30 %	33,9 %	
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Työturvallisuus	Tapaturmien lukumäärä	2 työtapaturmaa	0 työtapaturmaa	7 työtapaturmaa	Ei toteudu lainkaan
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Great place to work – tutkimus Todella hyvä työpaikka -väittäjä, samaa mieltä	82 % Great Place to Work -henkilöstötutkimukseen osallistuneista on sitä mieltä, että Vantaan Energia on kokonaisuudessaan todella hyvä työpaikka	82 %	87 %	Toteutuu täysin

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Ilmastomuutoksen hillintä (Ympäristövastuu)	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh	115	95	102	Toteutuu osittain
SDG tavoite 13 - Ilmastotekojä ja SDG tavoite 9- kestävä teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja	Fossiilisista ostopolttoaineista luopuminen mahdollisimman nopeasti. Hiilinegatiivisuus 2030 ohjelman toteuttaminen.	HWP etenee aikataulun mukaisesti. Sähkökatilla ja lämpöakku etenee aikataulussa. Molempien käyttöönotto v. 2025	Korkealämpötilalaitoksen valmistuminen sekä sähkökattilan ja akun käyttöönotto	Korkealämpötilalaitos sekä sähkökattilan + kaukolämpöakku valmistuivat vuonna 2025.	
Materiaalitehokkuuden parantaminen (ympäristövastuu)	Kaukolämmön läisäveden käytön vähentäminen	Lisävēttä meni 83 211 kuutiota. Toteutunut kerroin 1,9	Lisävēttä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus	Lisävēttä meni 65 259 kuutiota. Toteutunut kerroin on 1,36 eli tavoite saavutettiin.	Toteutuu täysin
SDG 12 -vastuullista kuluttamista	Oman energiakulutuksen vähentäminen (vuotuinen polttoainekäyttö v.2022 2590 GWh)	Energiatehokkuustavoite on saavutettu. Tehdyistä parannustoimista syntyy säästöjä 84,3 GWh vuosittain.	Energiatehokkuussopimuksen mukainen vähennys 50 GWh vuosittain	Energiatehokkuustavoite on saavutettu. Tehdyistä parannustoimista syntyy säästöjä 84,3 GWh vuosittain.	
Edullinen, vähäpäästöinen ja luotettava energia (sosiaalinen ja taloudellinen vastuu)	Vähäpäästöisempi ja edullisempi lämmitys kuin suurissa suomalaisissa kaupungeissa keskimäärin	Vantaan kaukolämmön päästökerroin ylitti keskiarvon. Kiinteistöliiton indeksitalo 2024 vertailusta 6 suurimman kaupungin keskiarvo oli 1,64€/m2 ja Vantaan Energian 1,56€/m2. Sähkön toimitushäiriöt 0,041h/asias/vuosi Lämmön toteutunut keskeytysaika lämmityskaudella 0,52 h/asias/vuosi	Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2 Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Päästöt: Päästökerroin ei vielä tiedossa Edullisuus: 6 suurimman keskiarvo oli 1,66 ja Vantaa 1,61, eli tavoite toteutui. Sähkön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,095 h/as/v. Eli tavoite toteutui. Lämmön keskeytysaika 0,38 h/as/lämmityskausi eli tavoite toteutui.	Ei tietoa
SDG 7 -edullista ja puhdasta energiaa ja SDG 11 -kestävät kaupungit ja yhteisöt	Energiatoimituksen luotettavuus				

VAV Yhtymä Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vuokraustoiminnassa VAV pystyi vuoden 2025 aikana nostamaan käyttöastettaan, joka oli kumulatiivisesti 98,5 %, kun se vuonna 2024 oli 98,0 %. Lisäksi asiakastytyväsyyttä onnistuttiin parantamaan kaikilla osa-alueilla. Korjaustoiminta eteni suunnitelmien mukaisesti, mutta valmistelussa olleista hankkeista yksi iso peruskorjaus ja muutama PTS-korjaus siirtyivät aloitettavaksi vasta vuonna 2026, jolloin PTS-tavoitteesta jäätin hieman. Kuitenkin kaikista vuodelle 2025 budjetoiduista korjaushankkeista on tilinpäätöshetkeen mennessä tehty sopimukset ja ne tulevat valmistumaan vuoden 2026 puolella.

VAV Asunnot Oy:lle valmistui kaksi uudiskohdetta syyskuussa 2025, 62-asuntoinen Lipstikkakuja Aso- laan ja 112-asuntoinen, 17-kerroksinen Myymäentie 2. VAV Palvelukodit Oy:n Tikkurilan vanhusten- keskuksen rakentaminen aloitettiin. Keväällä 2025 VAV Yhtymä Oy osti Viertolasta tontin kerrostalolle,

jolle yhtiö aikoo rakentaa 111:n asunnon uudiskohteen. VAV sai loppukeväältä 2025 hallinto-oikeudesta pysäköintilaitoksen arvonlisäverokohtelusta toiminnalleen suotuisan linjauksen, jonka vuoksi tulevissa uudiskohteissa yleistyy ratkaisu, jossa pysäköinti järjestetään erilliseen pysäköintiyhtiöön.

Vuoden aikana purettiin kaksi VAV-konsernin taloa: Koivukylän aseman kyljessä sijainnut VAV Yhtymä Oy:n Hakopolku 4 ja tulipalossa vahingoittunut kohteen Laaksotie 20:n F-talo. VAV Palvelukodit Oy:n kohde Merjantie 10 saatiin haettua vapaaksi ARA-rajoituksista ja kohde myytiin tammikuussa 2025.

Kiinteistökehityksestä ja mahdollisista kaavamuutoksista käytiin neuvotteluja Hakunilassa ja Myyrmäessä sijaitsevien kohteiden osalta.

VAV:lla on asunnoissa olleiden palovahinkojen vuoksi tehty toimenpiteitä paloturvallisuuden lisäämiseksi. Kaikkiin huoneistoihin asennettavat, vuodesta 2026 kiinteistöjen omistajien vastuulle siirtyvät palovaroittimet, saatiin paikoilleen kaikkiin asuntoihin vuoden 2025 alkupuolella. Konsernissa tehtiin myös kaikkien saunojen tarkistuskierrös ja lisättiin asukkaiden tiedottamista paloturvallisuuteen liittyen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue irtisanoi rajoituslakiin nojautuen VAV Hoiva-asunnot Oy:n omistamien neljän kohteen vuokrasopimuksista kolme joulukuussa 2025. Keskusteluja hyvinvointialueen, kaupungin ja VAV:n kanssa irtisanomisuhkaan liittyen käytiin koko syksyn ajan. Neuvottelut mahdollisista korvaavista vuokrasopimuksista jatkuvat edelleen.

Loppuvuodesta VAV:ssa käytiin muutosneuvottelut liittyen erityisesti keväällä 2026 tehtäviin, pääosin teknistä henkilöstöä koskeviin muutoksiin organisaatiossa. Neuvottelut eivät johtaneet irtisanomisiin, osa-aikaistuksiin tai lomautuksiin. Vuotuinen työhyvinvointikysely toteutettiin rytminsä mukaisesti ajallaan, juuri neuvottelujen päätyttyä, ja tulokset laskivat hieman aiemmista.

Lipstikkakujan puukerrostaloa koskevassa asiassa syyttäjä nosti syytteet yhteensä seitsemää hallituksen jäsentä sekä entistä toimitusjohtajaa vastaan. VAV:n suunnitelma siirtymisestä CSRD:n mukaiseen vastuullisuusraportointiin vuoden 2025 aikana keskeytyi Omnibus-hankkeen myötä. Toistaiseksi yhtiö jatkaa jo aikaisemmin VAV:lla käytössä olleella GRI-raportointimallilla. Toimintavuoden aikana edistettiin ilmastotiekartan mukaisia polkuja kohti päästövähennyksiä, joista merkittävimpänä saatiin edistettyä alkuperätakuin varmennetun uusiolämmön hankintaa sekä kaukolämmön kysyntäjoustopuun ja optimoinnin käyttöönottoa.

Tuloskehitys ja investoinnit

VAV Palvelukodit Oy:llä on rakenteilla Tikkurilan vanhustenkeskus, jonka rakentaminen on edennyt aikataulussaan. Kohde tulee valmistumaan alkuvuonna 2027. VAV Asunnot Oy:llä käytiin kahden ARA-uudiskohteen urakkakilpailut syksyn aikana kohteissa Kelokuusenmäki ja Pytinkalliotie. Kumpaankin kohteeseen mahdollisesti valmistuvista asunnoista osa olisi lisäksi VAV Yhtymä Oy:n tuotantoa. VAV Yhtymä Oy:llä käydään urakkakilpailu myös Viertolankujan uudiskohteesta. Lisäksi käynnissä on julkinen hankinta, jossa VAV Asunnot Oy etsii hankkeita kilpailullisesti toteutettavaksi niin, että hankinta sisältäisi sekä tontin että urakan.

VAV-konsernissa oli alkuvuodesta 2025 jättämää aiemmista korkeista vuokrausasteista. Konserni on tehnyt toimenpiteitä ja käyttöaste on palautunut yli tavoitetason ollen 98,6 %. Kuluneen vuoden aikana VAV on saanut useampia irtisanomisilmoituksia hyvinvointialueen ja kaupungin käytössä olleista toimitiloista. Tilikauden 2025 talousarvio tehtiin tappiollisena, koska tarkoituksena oli käyttää aikaisempina vuosina kertyneitä varauksia.

Avainluvut (1 000 €)	TA 20254	31.12.2025
Liikevaihto	115 000	113 521
Liikevoitto	4 130	13 831
Tilikauden tulos	-6 360	4 924
Taseen loppusumma	810 000	763 134
Henkilöstön lkm	62	66
Bruttoinvestoinnit	43 000	32 071
Quick ratio	2	3
Omavaraisuusaste	20	23
Pitkäaikainen vieras pääoma	500 000	557 662
Leasingvastuut	0	0

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

VAV-konsernin vuokrasaatavien määrä on noussut vuodessa 10 %. Vuokrasaatavien kokonaismäärä ei kuitenkaan vielä ole liiketaloudellisesti huolestuttava ja vuokrasaatavat suhteessa liikevaihtoon on 1,0 % tavoitteen ollessa <1,2 %. Häätöjen määrä on vuonna 2025 ollut edelleen kasvava. Tilanteeseen on etsitty ratkaisuja VAV:n käynnistämällä hankkeella yhdessä hyvinvointialueen kanssa. VAV on käynnistänyt asukkaiden sähköisten palveluiden kokonaisvaltaisen uudistamisen. Täysin uusi, aiempaa palvelevampi ratkaisu otetaan osittain käyttöön alkuvuonna 2026. Laki asuinhuoneiston vuokrauksesta on uudistumassa ja tällä lakimuutoksilla tulee olemaan vaikutusta myös VAV:n vuokraustoimintaan tulevan vuoden aikana.

Pitkällä korkotukilainalla rakennettavien kohteiden edistäminen VAV:n tavoitteiden mukaisesti on hankaloitunut, sillä korkotukilainavaltuuksien merkittävästi aiempaa pienempi määrä vähentää valtion tukeman rakentamisen määrää koko Suomessa. Vuoden 2026 alusta kys. hankkeiden lainoihin lisätään myös takausmaksu 0,5 %.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Tavoitetaso 2025	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2025	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Keskivuokra suhteessa markkinavuokraan (VAV Asunnot Oy) Vuokrausaste (%), konserni Omavaraisuusaste, konserni	Alle 32 % markkinavuokran 98,0 % 23,3 %	Vähintään 30 % alle markkinavuokran 98,5 % 20 %	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra 30 % alle markkinavuokran 98,6 %	Toteutuu täysin
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto (360 as./v)	62	174	174	Toteutuu täysin
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Suurempi kuin indeksin nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Alle indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Toteutuu täysin

Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen Toteutuneet kustannukset suhteessa budjetoituun (%) Laajuus asuntolina: toteutuneet suhteessa budjetoituun (%)	77,5 % 87 %	95–105 % 95–105 %	Kulujen mukainen toteuma 71 %. Kuitenkin sopimukset tehty kaikista vuodelle 2025 budjetoiduista PTS-töistä 71 % 75 %	Toteutuu osittain
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promote Score)	32,8	39,0	34,2	Ei toteudu lainkaan
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Työtyytyväisyys	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	4,01 (Kiinteistötoimialan vertailuarvo 3,84)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	3,57	Ei toteudu lainkaan
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	2,7	3,5	2,3	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Segregaation torjuminen tarjoamalla kohtuuhintaista asumista ja tukemalla asumisen haastavissa tilanteissa (SDG-tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen)	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra suhteessa markkinavuokraan	Alle 32 % markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra 30 % alle markkinavuokran	Toteutuu täysin
Hiilineutraali VAV (SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja)	Hiilineutraali VAV 2030	Ilmastotiekartta valmis	Vuoden aikana tehdään ilmastotiekartta, jossa polkuja kohti hiilineutraaliutta tunnistetaan ja mitaroidaan.	Ilmastotiekartan päästövähennyspolkuja on tunnistettu ja mitaroitu.	Toteutuu täysin
Lämmitysenergian kulutuksen vähentäminen (SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja)	Lämmitysenergian kulutus, kWh/m3	37,5	38,9	37,4 (alustava, luku varmistuu helmikuun lopussa 2026)	Toteutuu täysin
Vastuulliset hankinnat (SDG-tavoite 17: Yhteistyö ja kumppanuus)	VAV kehittää vastuullisia hankintoja yhdessä kumppaniverkostonsa kanssa	Vastuullisuuskriteeri käytössä kaikissa hankinnoissa	Kestävyys- ja vastuullisuusteema nostetaan erikseen esiin kaikissa VAV:n pitämässä hankintoihin liittyvissä markkinavuoropuheluissa	Kestävyys ja vastuullisuus on nostettu erikseen esiin kaikissa VAV:n hankintoihin liittyvissä markkinavuoropuheluissa.	Toteutuu täysin

VTK Kiinteistöt Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vuonna 2025 VTK-konsernin toiminta eteni vakaasti ilman merkittäviä rakenteellisia muutoksia. VTK-konsernin tulos toteutui 1,4 milj. euroa budjetoitua parempana, johtuen mm. budjetoitua alemmista koroista. VTK-konsernin tulos toteutui edellisvuoteen nähden lähes samalla tasolla. Konsernitilinpäätökseen sisältyi vuonna 2025 poikkeuksellisen suuret poistoerojen eliminointikirjaukset, mikä vaikutti konsernin esitettävään tulokseen parantavasti. Vivamus Kiinteistöt Oy saavutti tavoitteensa positiivisesta ja kasvavasta tuloksesta (n. 2,4 milj.€).

VTK Kiinteistöt Oy vastaa kaupungille vuokrattavien toisen asteen oppilaitos- ja liikuntatilojen rakennuttamisesta. Tilikauden lopussa keskeneräisten hankkeiden määrä taseessa oli 15,9 milj.€. Varia Vehkala -hanke luovutettiin käyttöön 8.8.2025 (kokonaiskustannus n. 81 milj.€). Varia Vehkalan urakkaan liittyvät osapuolten toisiinsa kohdistamat taloudelliset vaatimukset ovat osin vielä avoinna.

Aviapoliksen lukion (arvo n. 36,5 milj. €) rakentaminen on käynnissä ja raportointihetkellä hankkeen kustannukset olivat 10,7 milj.€. Aviapoliksen lukio valmistuu 1/ 2027.

Leppäkorven liikuntahallin (arvo 9,8 milj.€) rakentaminen on käynnistynyt loppuvuodesta 2025 ja kohde valmistuu 12/2026.

Varia Tennistien vanhan puolen peruskorjauksen (arvo 50,8 milj.€) hankesuunnitelma on päivitetty ja hankkeen suunnittelu alkaa 3/2026. Peruskorjauksen arvioitu valmistuminen on syksyllä 2028. Vuonna 2025 Tennistiellä toteutettiin lisäksi keittiö- ja konditoriatilojen muutoksia (n. 1,3 milj.€). Tennistiellä on lisäksi menossa Hitsausosaston muutostyöprojekti (n. 2,4 milj.€) joka valmistuu 6/2026.

Tikkurilan osaamiskampuksen (arvo n. 103 milj. €) kertyneet suunnittelukustannukset ovat n. 4,1 milj.€. Rakennuttamisen arvioidaan alkavan 4/2026 ja Osaamiskampuksen arvioitu valmistumisaika on 8/2028.

Myyrmäkeen suunniteltavan Oivallusten talon (arvo 56,9 milj.€) hankesuunnittelu oli loppuvaiheessa ja hankepäätöstä odotetaan alkuvuonna 2026. Valmistuminen ajoittuu vuoden 2028 loppuun.

Lisäksi Tikkurilan ja Myyrmäen urheiluhalleissa tehtiin vuoden aikana peruskorjauksia yhteensä 1,7 milj.€.

Vivamus Kiinteistöt Oy keskittyi vuonna 2025 hankekehitykseen ja ylläpidon toimintamallien kehittämiseen tavoitteena kiinteistöjen toiminnallisuuden ja taloudellisen kestävyysparantaminen sekä asiakkaidenhallinnan vahvistaminen. Vivamuksella on käynnissä aktiiviset kaavamuutoshankkeet Joukontie 42:ssa ja Patotie 2:ssa. Tuupakantie 4:n tontin kehittämissuunnitelma on tehty vuoden 2025 aikana.

Avainluvut (1 000 €)	TA 20254	31.12.2025
Liikevaihto	42 559	40 958
Liikevoitto	10 535	10 123
Tilikauden tulos	3 231	4 653
Taseen loppusumma	302 247	276 903
Henkilöstön lkm	12	15
Bruttoinvestoinnit	62 498	36 406
Quick ratio	4,0	2,1
Omavaraisuusaste sis. leasing vastuut	25,7	27,8
Pitkäaikainen vieras pääoma	215 628	180 063
Leasingvastuut	25 343	25 705

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Konsernin johto arvioi, että vuoden 2025 tavoitteet saavutettiin. VTK Kiinteistöt Oy:llä on toteutettavana vuosien 2026–2035 aikana noin 400 milj. €:n investointiohjelma toisen asteen oppilaitos- ja liikunta-hallikohteisiin. Hankkeet on tarkoitettu rahoittamaan kaupungin 100 % omavelkaisilla takauksilla Kuntarahoitukselta. Korkotason ennakoitu maltillinen lasku tukee rahoitusta, mutta kasvava lainakanta lisää korkoriskiä. Lisäksi osaamisen jatkuvuuteen ja avainhenkilöiden pysyvyyteen liittyy henkilöstöriski, joka on keskeinen hankkeiden onnistumiselle.

Konsernin rakennuskannasta merkittävä osa on yli 20 vuotta vanhaa, mikä lisää kiinteistöjen ylläpitoon liittyviä riskejä. Näitä hallitaan suunnitelmallisen PTS-työn, ylläpitoinvestointien ja vakuutusturvan avulla.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Tavoitetaso 2025	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2025	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Vakavaraisuuden säilyttäminen	Konsernin omavaraisuusaste %, sis. leasing-vastuut	24,5	>20	27,8	Toteutuu täysin
Positiivinen ja kasvava tulos	Vivamus Kiinteistöt Oy:n tulos, milj. eur	1,8	1,9	2,4	Toteutuu täysin
Hyvän vuokrausasteen ylläpito ja kehittäminen	Vivamus Kiinteistöt Oy:n vuokrausaste (%)	96	93	97	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisäl- täen sisäilmaparannukset)	Konsernin liikevaihdosta vähintään n. 10 % käytetään peruskorjauksiin.	10	10	13	Toteutuu täysin
Asiakastyytyväisyys, konserni	Asteikko 1–5, vastausten keskiarvo	-	3,6	3,6	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Konsernin henkilöstön hyvinvointikysely	Asteikko 1–5, vastausten keskiarvo	4,5	4,4	4,4	Toteutuu täysin

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Energiatohokkuuden parantaminen uudishankkeissa ja peruskorjauksissa (SDG-tavoite 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt)	Kaupungin hanke-suunnitelmissa asettamien energiatohokkuuden vertailulukujen (E-luku) alittaminen		Varia Vehkala hanke: alle 80 kWhE/m2, vuosi.	Varia Vehkala hanke: 78 kWhE/m2, vuosi.	Toteutuu täysin
Energiakatselmusten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen (SDG-tavoite 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt)	Kappalemäärä VTK, rakennuksia 17: toimenpiteitä yht. 179 kpl Vivamus: rakennuksia 6, toimenpiteitä yht. 38 kpl	VTK: 68 kpl Vivamus: 9 kpl	VTK: 87 kpl Vivamus: 14 kpl	VTK 52 kpl - Tennistien/Hiekka-harjun toimenpiteet toteutetaan peruskorjauksen yhteydessä - Pointin toimenpiteet toteutetaan kirjasto-muutoksen yhteydessä - Leppäkorven päiväkodin toimenpiteitä ei toteutettu, sillä rakennus puretaan alkuvuodesta 2026. Vivamus 13 kpl	Toteutuu osittain

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantin uusi palveluorganisaatio aloitti vuoden 2025 alussa. Aikaisempi palvelukohtainen linjaorganisaatio korvautui alueellisella kokonaispalveluorganisaatiolla.

Kaupunginhallituksen tekemään päätökseen (16.12.2024, Kaupungin keittiöiden palveluverkkosuunnitelman laatimisen periaatteet) liittyen sovittiin, että Vantti maksaa vuoden 2026 alusta käytössään olevista keittiötiloista vuokraa Vantaan kaupungille. Lähtökohtana on, että tuleva vuokra on kustannusneutraali Kasolle, joka maksoi vuokran keittiötiloista vuoteen 2025 saakka. Kaupunkitilalautakunta teki päätöksen vuokrauksesta 13.8.2025 ja konsernijaosto on antanut ennakkosuostumuksen yhtiön käytössä olevien tilojen vuokraamisesta 8.12.2025.

Vuoden alkupuolella Vantissa otettiin käyttöön viikoittain päivittyvä, helppokäyttöinen, asiakaskokemusta kuvaava NPS-mittari. Asiakas antaa asiakastapaamisen jälkeen arvionsa suositteluhaluukkuudesta sekä palvelukohtaisen laatuarvion asteikolla 1–5. Asiakkaalla on mahdollisuus arvionsa yhteydessä antaa myös vapaata palautetta.

Alustavat hinnannuutokset vuodelle 2026 annettiin maaliskuun lopulla. Hinnat kuitenkin vielä tarkentuivat kevään aikana ja lopulliset myyntihinnat annettiin tilaajalle heinäkuun aikana. Hinnat vahvistettiin syksyn 2025 aikana.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vantin tulos vuonna 2025 oli 93 000 € ja budjetti 546 000 €. Yhtiön kassan määrä oli noin 5,8 m€ 31.12.2025 (5,9 m€ 31.12.2024). Vantin investoinnit olivat vuonna 2025 yhteensä 585 000 € ja investointibudjetti on 500 000 €.

Avainluvut (1 000 €)	TA 20254	31.12.2025
Liikevaihto	54 646	56 612
Liikevoitto	529	-16
Tilikauden tulos	546	93
Taseen loppusumma	13 700	13 785
Henkilöstön lkm	935	975
Bruttoinvestoinnit	500	585
Quick ratio	1,35	1,36
Omavaraisuusaste	38 %	34 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	1 026	1 032

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Tilikauden tulos jäi tavoitteesta. Tulostavoite oli 1 % liikevaihdosta, kun toteuma oli 0,2 %. Henkilöstötyytyväisyyden osalta tulos oli 4,20 eli juuri tavoitteessa. Asiakastyytyväisyys kehittyi positiivisesti ja tavoite saavutettiin. Asiakastyytyväisyyttä mittaavan NPS mittarin tulos oli +48 ja tavoite oli +13. Ateriapalveluiden NPS oli +8, kun tavoite oli +5. Sairauspoissaoloprosentin tavoite saavutettiin. Sairauspoissaolo % tulos oli 4,98 % ja tavoite oli 5,70 %.

Vastuullisuuteen liittyvät mittarit

Biojätteen tulos oli 44 g per / ruokailija ja tavoite 45 g per / ruokailija, joten tavoite saavutettiin.

Ateriapalveluiden käyttämien raaka-aineiden hiilijalanjälkitieto on viety Aromi-järjestelmään alkuvuoden aikana. On käynyt ilmi, että Luonnonvarakeskukselta käyttöön saatu data ei sisällä kaikkea tarvittavaa tietoa. Tämän seurauksena, tavoitteesta poiketen, ei hiilijalanjälkeä tässä vaiheessa saada kaikille Vantin ruokalistalla oleville aterioille. Vaihtoehtona tullaan esittämään GHG-protokollan mukaista hiilijalanjäljen mukaista laskentatapaa, johon saimme lähtöluvut vuodelle 2025.

Autoja sähköistyminen ei edennyt niin paljon kuin aiemmin suunniteltiin. Tämän takia aiheutetut CO₂ päästöt (t) / tuotantoauto tavoitteeseen ei päästy. Tavoite oli 0,40 ja toteuma oli 0,45.

Henkilöstön suositteluindeksi eNPS kehittyi positiivisesti ja tavoite saavutettiin. Tavoite oli +12 ja toteuma +26. Henkilöstön ammatillisten lisäkoulutusten tavoite saavutettiin. Tavoite oli 100 ja toteuma 258.

Riskit ja tulevaisuuden näkymät

Liiketoimintaympäristössä ei ole tunnistettu merkittäviä muutoksia riskeihin liittyen ja riskienhallintatoimenpiteet ovat olleet riittäviä.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Omistajapoliittisten linjausten toteuttamiseksi Vantissa käynnistettiin Kehittämisohjelma, joka hyväksyttiin Konsernijaostossa huhtikuussa 2023. Kehittämisohjelma sisälsi 4 pääteemaa:

Ateriapalvelujen laadullinen parantaminen

Ateriapalvelujen kehittämisen keskeisin tavoite on ruokatuotannon keskittäminen ja siirtyminen joustavampaan tuotantotapaan. Tavoitteen taustalla on pyrkimys kustannustehokkaaseen ja tasalaatuiseseen

ateriatuotantoon. Vantaan kaupungin nimeämä keittiöverkkotyöryhmä laati periaatteet tulevalle Vantaan kaupungin keittiöverkkosuunnitelmalle vuoden 2024 lopussa. Jatkossa keittiöverkkosuunnitelma laaditaan 10 vuodeksi ja on osa kaupungin palveluverkkosuunnitelmaa.

Kehittämishjelma sisälsi Ateriapalveluiden osalta 13 kohtaisen muutosohjelman, joiden toimenpiteistä suurin osa saatu päätökseen, esim. muutos ruokalistakiertoon ja sisäisen valvontaresurssin lisäys. Osa toimenpiteistä oli toimintatapojen muutoksia, jotka nyt ovat muuttuneet jatkuviksi käytännöiksi kuten esim. toiveruokakysely, asiakastytyväisyyskysely valituille luokka-asteille ja yhteydenpito nuorisovaltuustoon.

Toiveruokakyselyssä keväällä 2025 kysyttiin toiveruokia syksyn teemapäiviin, kasvisruokasuosikkeja ja koulu- ja päiväkotiterioiden arviointia. Useita toiveruokia on nostettu vuoden 2025 ruokalistalle.

Ateriapalveluissa tehdään säännöllisesti valituille luokka-asteille (4. ja 8 lk, lukiot ja Varia) asiakaskysely. Maistatukset vanhemmille kouluissa ovat olleet syksyn aikana menestys. Maistatuksilla on pyritty lisäämään tietoa kouluruokailun nykytilanteesta oppilaiden vanhemmille.

Asiakaskokemuksen parantaminen ja palveluorganisaation kehittäminen

Uusi kokonaispalveluorganisaatio aloitti vuoden 2025 alussa. Toimintatapojen, vastuiden ja roolien osalta on vielä paljon kehitettävää. Asiakaspalautteet tehdystä muutoksesta ovat asiakaskohteiden yhteyshenkilöiltä olleet suurelta osin kiittäviä. NPS-indeksi Vantin kokonaispalvelualueilla on 48.

Kustannustehokkuuden läpinäkyvyys

Vantin kustannustehokkuutta arvioidaan vertaamalla vuosittain kustannushintojen ja myyntihintojen välistä muutosta. Kustannusten muutosten vaikutus Vantin liiketoiminnassa vuodelle 2026 on 4,73 %. Heinäkuussa Vantti on esittänyt asiakkaalle 2,32 % hinnantarkistusta palveluhintoihinsa vuoden 2026 alusta.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Tavoitetaso 2025	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2025	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Positiivinen tilikauden tulos	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta.	1,30	1,00	0,20	Toteutuu osittain
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asiakastytyväisyyden parantaminen (NPS)	NPS pisteluku	+5	+13	+48	Toteutuu täysin
Kehittämishjelma: Ateriapalveluiden asiakastytyväisyyden positiivinen kehittyminen	Ateriapalveluiden NPS Pisteluku	+8	+5	+8	Toteutuu täysin
Kehittämishjelma: Puhtauspalveluiden kustannustehokkuus	Kustannustehokkuus vähintään 1 %-yksikkö (Hinnankorotus alittaa yleisen kustannustason nousun)	1,12	1,00	1,00	Toteutuu täysin

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1–5	4,11	4,20	4,20	Toteutuu täysin
Sairauspoissaolot %	%	5,67	5,70	4,98	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Kokonaisbiojätteen määrän vähentäminen SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa/ruokailija	43	45	44	Toteutuu täysin
Ruokatuotannon hiilijalanjäljen vähentäminen SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	LUKEN ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto vuoden 2024 aikana, mutta varsinaisia seurantatuloksia on saatavilla vuoden 2025 aikana		Hiilijalanjäljen vähentäminen		Ei tietoa
Aiheutettujen CO ₂ -päästöjen vähentäminen SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Aiheutetut CO ₂ päästöt (t) / tuotantoauto	0,53	0,40	0,45	Toteutuu osittain
eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi) positiivinen kehittyminen SDG-tavoite 3. Terveyttä ja hyvinvointia (sosiaalinen vastuullisuus)	eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi)	8	12	26	Toteutuu täysin
Henkilöstön osaamisen kehittäminen SDG-tavoite 8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (hyvä hallintotapa ja organisaation johtaminen)	Henkilöstön ammatillisen kehittymisen lisäkoulutukset vuodessa (kpl määrä)	285	100	258	Toteutuu täysin

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vuosi 2025 oli yhtiölle menestyksellinen. Mercuriassa suoritettiin yhteensä 451 tutkintoa, joista Liiketoiminnan perustutkinnon osuus oli 56 % (253 kpl). Toiseksi eniten suoritettiin Lähiesihenkilötyön ammatitutkintoja, 124. Liiketoiminnan ammattitutkintoja suoritettiin 54 ja johtamisen erikoisammattitutkintoja 7. Kaksoistutkintojen suosio jatkoi kasvuaan. Mercurian kaikista oppivelvollisista yli 60 % opiskelee sekä liiketoiminnan perustutkintoa että ylioppilastutkintoa. Opiskelijalähtöisessä kaksoistutkintomallissa lukio-opinnot järjestään lukujärjestyksen mukaisesti Mercurian tiloissa. Onnistumisesta kertoo se, että Vantaan ammatillisissa oppilaitoksissa kaksoistutkinnon suorittaneista yli 90 % tulee Mercuriasta.

Martinlaakson koulukampuksen kehittäminen jatkuu myös tulevaisuudessa. Konsernijaosto päätti 30.9.2025 pitämässään kokouksessa antaa menettelyohjeena Mercuria kauppaoppilaitos Oy:lle käynnistää neuvottelut nykyisen tontin ostamisesta.

Toinen merkittävä tilikauden tapahtuma oli Mercurian pääsy mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnanohjauksen kokeiluun, joka käynnistyi 1.1.2026. Kyseessä on kahdeksanvuotinen kokeilu, johon on valittu yhteensä 40 ammatillisen koulutuksen järjestäjää eri puolilta Suomea. Kokeilun tavoitteena on parantaa Suomen työllisyyttä ja vastata nopeammin työelämän muuttuviin tarpeisiin. Lupamenettelyä helpotetaan ja mukana olevat oppilaitokset saavat järjestää sellaista koulutusta, jota sen toiminta-alueella tarvitaan.

Mercuria kauppaoppilaitos Oy:n perustajayhteisö ja toinen osakas, Helsingin Kauppiaitten Yhdistys ry, muuttaa toimintansa säätiöksi 1.1.2026 alkaen. Osakassopimuksen uusi liite hyväksyttiin Vantaan kaupungin konsernijaostossa 25.11.2025. Yhdistyksen omistamat Mercuria kauppaoppilaitos Oy:n osakkeet siirtyivät säätiölle ja toiminta jatkuu normaalisti.

Vahva kansainvälisyys on tekijä, jolla Vantaa erottuu muista suurista kaupungeista. Mercurian strategiassa kansainvälisyys on myös yksi painopistealueista. Yhtiön uudelle Erasmus+ KA2 SAMBA (Sustainable marketing and business ambassadors) -hankkeelle myönnettiin 250 000 euron rahoitus ajalle 1.9.2025-31.8.2027 ja hanke käynnistyi syksyllä 2025. Myös opiskelija- ja työntekijäliikkuvuudelle myönnettiin rahoitusta 283 005 euroa ajalle 1.6.2025 – 31.8.2026.

Yhtiön taloudellinen tulos oli talousarviota parempi. Tähän ovat vaikuttaneet mm. lisäsuoritepäätöksen perusteella maksettu valtionosuusrahoitus sekä arvioitua alhaisemmat henkilöstökulut.

Avainluvut (1 000 €)	TA 20254	31.12.2025
Liikevaihto	9 107	9200
Liikevoitto	294	750
Tilikauden tulos	414	797
Taseen loppusumma	23 500	24 250
Henkilöstön lkm	66	64
Bruttoinvestoinnit	500	487
Quick ratio	11	12
Omavaraisuusaste	95	95
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	320	320

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Ammatillisen koulutuksen rahoituslaki ja -asetus muuttuivat 1.1.2026. Uudessa rahoituslaissa painotetaan koulutuksen vaikuttavuutta ja suoritteita perusrahoituksen sijaan. Mercuria kauppaoppilaitos Oy:n vuoden 2026 laskennallinen valtionosuusrahoitus nousee vuodesta 2025. Rahoituksen perusteena olevat tulokset ovat yhtiössä korkealla tasolla ja parantaminen muuttuu yhä vaikeammaksi. Yhtiön tulee kaikin tavoin huolehtia, että rahoituksen perusteena olevat tavoitteet saavutetaan myös tulevina vuosina.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Tavoitetaso 2025	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2025	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Positiivinen tilikauden tulos	Nettotulos, Euroa Tulokseen vaikuttavat heikentävästi vuodesta 2025 alkaen valtionosuusrahoituksen mahdolliset leikkaukset.	1 033 394	200 000	797 393	Toteutuu täysin
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste %	100	100	100	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kpl Rahoitusjärjestelmä on muuttumassa vuonna 2026. Uudessa rahoitusmallissa tavoitteelliset opiskelijavuodet ovat poistumassa käytöstä. Tarkemmat tiedot uudesta rahoituksesta saadaan syksyn 2024 aikana. Opiskelijavuosiennusteissa on huomioitu ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkaukset.	870 + 1 lisäsuoritepäätöksellä	855	825 + 10 lisäsuoritepäätöksellä	Ei toteudu lainkaan
Opiskelijapalaute (amis-palaute, päättökysely)	nps-indeksi	66	66	81	Toteutuu täysin
Työelämäpalaute työpaikkaohjaajakysely	Tyytyväisyys 1–5	4,5	4,3	4,5	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1–5	4,1	4,1	4,1	Toteutuu täysin

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Hyvän koulutuksen ylläpito ja kehittäminen (SDG-tavoite 4 "Hyvä koulutus")	Opiskelijapalaute, (amispalaute) tyytyväisyys koulutukseen, kokonaisarvosana 1–5	4,6	4,5	4,5	Toteutuu täysin
Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen (SDG-tavoite 3 "Terveystt ja hyvinvointia")	Vuotuinen opiskelijakysely, keskiarvo osiosta ilmapiiri ja hyvinvointi 1–5	4,3	4,3	4,3	Toteutuu täysin
Sukupuolten tasa-arvon edistäminen (SDG-tavoite 5 "Sukupuolten tasa-arvo")	Vuotuinen opiskelijakysely, tasa-arvoa koskeva kysymys 1–5	4,4	4,3	4,3	Toteutuu täysin
Ruokahävikin vähentäminen (SDG-tavoite 12 "Vastuullista kuluttamista")	Ruokahävikki, g/myyty annos		38	37	Toteutuu täysin

1.6.5 Kiinteistöyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen

Kiinteistöyhtiöille asetettiin tavoitteiksi kiinteistöjen ylläpitokustannusten hillitseminen siten, että ylläpitokustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä. Tilastokeskuksen mukaan, kiinteistön ylläpidon kustannukset nousivat 2,2 % vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä vuoden 2024 vastaavasta ajanjaksosta. Kiinteistön ylläpitopalveluiden kustannuksista eniten nousivat veden ja jäteveden kustannukset vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä.

Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksistä 2021=100. Raportointihetkellä ei ollut vielä tiedossa indeksin kehitystä koko vuoden osalta. Verratessa kiinteistöyhtiöiden ylläpitokustannusten kehitystä viimeisimpään julkistettuun tietoon yhdeksässä kiinteistöyhtiössä ei saavutettu tavoitetta eli ylläpidon kustannukset nousivat indeksiä enemmän.

Toiseksi kiinteistöyhtiöiden yhteiseksi tavoitteeksi asetettiin PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssä. Neljä kiinteistöyhtiötä ei saavuttanut tavoitetta.

Kolmantena tavoitteena oli kartoittaa energian käytön tehostamistoimet niissä kiinteistöissä, jotka eivät ole elinkaarensa loppuvaiheessa, sekä määrittää elinkaaren loppuvaiheessa oleville kiinteistöyhtiöille kohdekohtaisesti tarkoituksenmukainen vastuullisuustavoite: joko edistää kiertotaloutta kestävän purkamisen keinoin maksimoimalla purkumateriaalien uudelleenkäyttö ja kierrätys, käynnistää toimenpiteet kiinteistön uuden käyttötarkoituksen mahdollistamiseksi esimerkiksi kaavoituksen kautta tai toteuttaa rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS resurssiviisaasti, rajaten investoinnit välttämättömiin ja haluten jäljellä oleva käyttöaika suunnitelmallisesti.

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpito-kustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä.	PTS:n mukaisen vuosittaisen toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssivisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssä	Energian käytön tehostamistoimien kartoitus	Selite
K Oy Tiedepuisto 100 %	Ei asetettu	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Yhtiö on saavuttanut tavoitteensa kuluvana vuotena. Energiankäytön merkittävänä tehostamistoina vuodelle 2026 on kattoremontti. Kattoremontin kustannusarvio on 1,5 milj €.
K Oy Tikkurilan Terveysasema 62,2/73,8 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Rakennuksen tulevaisuus on epäselvä, mutta oletus on, että terveysasema toimii yhtiön tiloissa vielä useamman vuoden. Epävarmuus rakennuksen tulevaisuudesta asettaa haasteita korjaustöille ja niiden aikataulu- tukselle. Yhtiö teettää tulevaa kaavoitusprosessia varten rakennushistoriaselvityksen vuonna 2026.
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenpito: Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään suunnitelma- kauden loppuun mennessä: Ei toteudu lainkaan Ylläpidon kustannukset ylittivät niukasti ylläpidon kustannusindeksin muutoksen. Yhtiö ei saavuta 2025 positiivista tulosta huomioiden poistot. Yhtiön vuokrausaste on noussut merkittävästi ja lyhytaikaisen pysäköinnin tulot ovat myös hyvällä tasolla.
K Oy Korson Toimistokeskus 77,1 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ennakoidut ylläpidon kustannukset ovat olleet hieman odotettua pienemmät. Tulevaisuudessa on varauduttava mm. hissien uusimiseen sähkösaneerauksiin.
K Oy Lehdokkitien Virastotalo 85/100 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Rakennus puretaan ja tontti myydään Vantaan kaupungille vuonna 2026. Riskinä purkukustannusten mahdollinen nousu.

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpito-kustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä.	PTS:n mukaisen vuosittaisen toimenpiteiden toteuttaminen hiili-neutraalilla ja resurssivii-saalla tavalla sekä raken-nuksen käyt-töjän huomioi-minen PTS:ssä	Energian käy-tön tehosta-mistojen kartoitus	Selite
As Oy Vant. Katriinan-rinne 100 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu osittain	Toteutuu osittain	Yhtiön kassatilanne ei mahdollis-tanut suunniteltuja korjauksia. Yhtiö kuitenkin jatkaa kylpyhuoneiden saneerausta vuodenvaihteessa tehtyjen tarjouspyyntöjen pohjalta. Yhtiössä on tarve tulevina vuosina tehdä enemmän korjauksia, joiden ajoitusta suhteessa kassatilanteeseen on arvioitava tarkasti. Energian tehostamistojen kartoitukseen kuuluvan energiatodistuksen tilaaminen jäi alkuvuoteen 2026.
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ylläpidon kustannukset ylittävät edellisen vuoden johtuen purkukartoituksen kustannuksia. Rakennukset on tarkoitus purkaa vuonna 2028.
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy 100 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu osittain	Toteutuu täysin	Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenpito: Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään 2025 loppuun mennessä: Ei toteudu lainkaan Pysäköintiratkaisut konsernin tulokehitys oli vähäistä, koska tytäryhtiö VanPark Oy:n liiketoiminnot toteutuivat tappiollisina. Ilman VanPark Oy:n omistaman Tikku-parkin poistoa yhtiön tulos olisi ollut positiivinen.
K Oy Vantaan Helikopteritukikohta 100 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Yhtiö on etsinyt energiansäästötoimenpiteitä, mutta ei havainnut kannattavia vaihtoehtoja huomioiden sen, että tonttivuokrasopimus on lyhyt.
K Oy Vantaan Maakotkantie 10 33,1/88,3 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ylläpidon kustannukset nousevat korjaustarpeen myötä. Yhtiössä on riskinä alapohjan lisäksi yläkeran heikossa kunnossa olevan viemäriputkistossa olevat tukokset, jotka voivat lisätä korjaustarvetta. Yhtiö on päättänyt tilata uuden kuntoarvion varmistaakseen tulevaa korjaustarvetta. Yhtiössä on jo aiemmin energiatodistuksen uusimisen yhteydessä kartoitettu tehostamistomia.

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpito-kustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä.	PTS:n mukaisen vuosittaisen toimenpiteiden toteuttaminen hiili-neutraalilla ja resurssivii-saalla tavalla sekä raken-nuksen käyt-töiän huomioi-minen PTS:ssä	Energian käy-tön tehosta-mistoimien kartoitus	Selite
Pallastunturintien Liike-kiinteistö Oy 52,4 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu osittain 	Toteutuu osittain 	Yhtiö varautuu tulevaisuudessa alakerran ilmanvaihdon saneeraukseen, jonka katsotaan tuovan säästöjä energian kulutuksessa. Alustavassa kartoituksessa ei havaittu merkittäviä energiansäästökohteita.
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ylläpidon kustannukset pysyivät selkeästi alle edellisen vuoden tason. Merkittävin ero johtui ulkoaluiden hoidon kustannusten laskusta. Yhtiössä on selvitetty energiankäytön tehostamistoimia, mutta koska kyseessä on pysäköintilaitos, ainoa säästökohde olisi sähkö ja yhtiössä on jo led-valaisimet.
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 88,44 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Yhtiössä riskinä on rakennuksen teknisten järjestelmien rikkoontuminen ja rakenteiden ml. katon mahdolliset vauriot. Yhtiö noudattaa vuonna 2022 tehdyn kuntoarvion sisältämää PTS-suunnitelmaa soveltuvien osien tehden nk. pakolliset työt.
K Oy Hakucenter 59,2 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu osittain 	Toteutuu täysin 	Ylläpidon kustannuksiin vaikuttaa merkittävästi kehittämishankkeen kustannukset, jolloin ylläpidon kustannukset ovat suuremmat kuin edellisenä vuotena. Yhtiön toiminnan riskinä on rakennuksen teknisten järjestelmien rikkoontuminen ja mahdolliset sisäilmaongelmat.

1.6.6 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin strategian mukaan omistusten kokonaisuutta arvioidaan jatkossa siten, että se on kaupungin palvelutuotantoa tukeva. Yhteisökohtaiset vaikutukset kartoitettiin vuonna 2022 aikana laatimalla suunnitelma konserniomistusten kokonaisuudesta ja toimenpiteistä kuhunkin konserniyhtiöön liittyen. Suunnitelma ohjaa ohjeellisesti konsernirakenteen kehittämistä ja sen mukaiset toimenpiteet toteutetaan strategiakauden aikana. Vuonna 2025 konserniomistusten kokonaissuunnitelma päivitettiin ja suunnitelma hyväksyttiin konsernijaostossa 19.1.2026.

Vantaan kaupunkikonsernin rakenteen tarkastelua ja organisointia tullaan edelleenkin jatkamaan. Tavoitteena on toimintojen keskittämisen myötä tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen. Uusia yhtiöitä perustetaan vain, jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin tai on jokin muu perusteltu syy yhtiön perustamiselle tai jakamiselle. Hyvinvointialueen käytössä olevat kiinteistöt pyritään yhtiöittämään 2026 aikana. Lisäksi selvitetään mahdollisuudet sote-kohteiden myyntiin. Myynnit edellyttävät, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tekee pitkän vuokrasopimuksen kohteisiin.

1.6.7 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Lisäksi konsernivalvonnalla tarkoitetaan konserniohjeen noudattamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seuranta.

Ohjeiden anto kunnan edustajille kaupunkikonsernin yhtiöissä

Konsernijaosto antoi vuonna 2025 menettelyohjeita kaupunkikonsernin yhtiöiden ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksissa sekä kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista. Lisäksi kaupunginjohtaja ja konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättivät kiireellisissä tapauksissa menettelyohjeen antamisesta ja kaupungin edustajan määräämisestä yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava.

Menettelyohjeita annettiin esimerkiksi VAV:n oikeudenkäyntiin sekä tytäryhtiöiden hallitusten jäsenten valintaan liittyen.

Lisäksi konsernijaosto antoi tilikauden aikana kahdeksan konserniohjeen mukaista ennakkosuostumusta tytäryhtiöilleen. Ennakkosuostumuksia annettiin mm. liittyen menettelytapamuutokseen rakennuttamisessa, kaukolämmön hankintaan, pysäköintiyhtiöiden perustamiseen, henkilöstöetujen käyttämiseen ja henkilöstövaikutuksiin, kaupungin vuokramallin ja keittiötilojen vuokrauskäytännön muuttamiseen sekä yhtiön rakennuksen purkamiseen.

Mikäli toimenpide on hyväksytty kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen tai konsernijaoston jo tekemällä päätöksellä, ei konserniyhtiön tarvitse hyväksyä erillistä ennakkosuostumusta.

Ennakkosuostumus on annettu myös kaupunginjohtajan toimesta. Kaupunginjohtaja on antanut suostumuksen Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n toimitusjohtajan valinnassa.

Lisäksi konsernijaosto antoi lausuntoja kuntayhtymien talous- ja toiminta suunnitelmaluonnoksista.

Tytäryhteisöjen toiminnan ohjeistus ja taloudellisen aseman seuranta

Tytäryhteisöjen seuranta toteutettiin vuonna 2025 siten, että yhteisöt raportoivat toiminnastaan, taloudestaan ja tavoitteiden toteutumisen näkymistään vuosikolmansittain. Sen lisäksi tytäryhtiöt antoivat

selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä: suuret yhtiöt puolivuositain ja kiinteistöyhtiöt kerran vuodessa vuoden lopussa. Palvelualue teki tytäryhtiöiden osavuositiedon perusteella konsernitiedon tiedoksi konsernijaostolle.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan osalta konserniyhtiöiden selonteot toimitettiin kaupungin riskienhallinnan asiantuntijalle edelleen analysoitavaksi. Vantaan kaupungin konsernijaosto päätti 7.12.2021 § 4 konsernijaoston ja konserniohjauksen toiminnan kehittämisestä. Yksi päätetyistä kehittämiskohteista on konserniyhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuudesta raportointi konsernijaostolle. Yhtiöille toimitetulla itsearviointikyselyllä selvitettiin kolmatta kertaa vuonna 2025 Vantaan konserniyhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa. Kysely tehtiin vuonna 2025 vain suurille yhtiöille. Kiinteistöyhtiöille kysely tehdään kahden vuoden välein. Kyselyn perusteella tytäryhteisöjä ohjataan kehittämään sisäisen valvonnan järjestämistä.

Kunkin tytäryhteisön kanssa käytiin omistajaohjauskeskustelu, jolla varmistettiin omistajanäkökulman välittyminen tytäryhteisön toimintaan osana konserniohjausta ja -valvontaa. Omistajaohjauskeskustelujen tavoitteena on myös saavuttaa luottamuksellinen ja keskusteleva yhteys kaupungin ja tytäryhteisön välillä. Merkittävimmät yhteisöt saapuivat kutsusta myös konsernijaoston kokouksiin selostamaan yhteisöjen toimintaa, taloutta ja tavoitteiden saavuttamisen tilannetta.

Tytäryhteisöille tiedotettiin ajankohtaisista konserniohjaukseen liittyvistä asioista säännöllisin väliajoin ja lisäksi niille pidettiin tilikauden aikana yksi webinaarikoulutus, jonka aiheena oli hallituksen rooli viestinnässä. Vantaan hallitusosajavalmennus käynnistyi jälleen syksyllä 2025 uusien hallitusten aloitettua.

Keskitettyjen konsernipalveluiden käyttö

Vantaan kaupunki tuottaa tytäryhtiöilleen tukipalveluita pääasiassa hankintoihin, tietohallintoon ja talouspalveluihin liittyen. Jokaisella tytäryhtiöllä on tukipalvelusopimus kaupungin kanssa, joka kattaa kaikki kaupungin yhtiölle tarjoamat tukipalvelut. Kaupungissa on käytössä konsernitilijärjestelmä, johon tytäryhteisöjä voidaan konsernijaoston päätöksellä liittää.

Riskienhallintajärjestelmien ja sisäisen valvonnan toimivuus tytäryhteisöissä

Hallintosäännön 3 luvun 1 § mukaan konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala huolehtii konserniohjauksesta ja valvonnasta. Vantaan kaupungin ja tytäryhteisöjen riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Toimialat ja tytäryhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnan järjestelyistään osana talouden seuranta ja raportointia noudattaen Vantaan kaupunginvaltuuston hyväksymää (19.8.2024) ohjetta riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteista Vantaan kaupunkikonsernissa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 22.1.2018 § 15 kaupunkikonsernin vakuutuspolitiikan, joka astui voimaan 1.2.2018. Vakuutuspolitiikan tavoitteena on ohjata vakuuttamista keskitetysti ja varmistaa, että vakuuttaminen toimii kassavirtaa ja tulosta tasoittavana keinona vahingon tapahduttua. Vantaan kaupunki käyttää vakuutusmeklaria vakuutusten kilpailuttamisessa, hankinnassa ja hoidossa. Vakuutusmeklari toimii vakuutusyhtiöstä riippumattomana asiakkaan valtuuttamana edustajana vakuutus- ja vahinkoasioissa ja asiakasta avustavana asiantuntijana. Vantaan kaupungin ja kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden (pl. Vantaan Energia Oy) vakuutukset kilpailutettiin 2024. Kilpailutuksen perusteella hankitut uudet vakuutussopimukset ovat voimassa 1.1.2025 alkaen.

Sisäinen valvonta on osa hyvän johtamisen ja hallinnon periaatetta. Yhteisön hallituksen tehtävänä on järjestää yhteisön sisäinen valvonta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla. Tytäryhtiöissä sisäisestä valvonnasta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Sisäinen tarkastus suorittaa työohjelmansa tai erillispäätöksen mukaisia tarkastuksia sekä raportoi havainnoista ja johtopäätöksistä konsernijohtolle. Tarkastusta varten tytäryhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa.

1.6.8 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	2025 milj. €	2024 milj. €	2023 milj. €
Toimintatuotot	781,7	767,9	780,6
Toimintakulut	- 1 361,8	- 1 291,3	- 1 254,9
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7,7	7,6	8,4
Toimintakate	- 572,4	- 515,8	- 465,9
Verotulot	562,0	578,6	634,3
Valtionosuudet	246,1	187,7	187,5
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	17,8	21,8	16,4
Muut rahoitustuotot	5,1	3,8	5,7
Korkokulut	- 55,7	- 61,0	- 46,4
Muut rahoituskulut	0,7	4,0	1,1
Vuosikate	203,7	219,0	330,4
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	- 230,6	- 222,2	- 217,2
Omistuksen eliminointierot	- 0,8	- 0,4	- 0,2
Arvonalentumiset	- 0,9	- 0,5	- 1,6
Satunnaiset erät	0,0	3,4	0,0
Tilikauden tulos	- 28,7	- 7,6	111,5
Tilinpäätössiirrot	- 2,1	- 2,4	- 2,4
Tilikauden verot	- 1,9	- 9,0	- 13,5
Laskennalliset verot	- 13,7	- 0,9	- 3,0
Vähemmistöosuudet	- 14,5	- 18,4	- 17,3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 60,9	- 38,3	75,2

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2025	2024	2023
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	57,4	59,5	62,2
Vuosikate/ poistot, %	88,0	98,3	151,0
Vuosikate, euroa/ asukas	804,0	871,6	1 335,5
Asukasmäärä	253 314	251 269	247 443

Konsernin rahoituslaskelma	2025		2024		2023
	milj. €		milj. €		milj. €
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	203,7		219,0		330,4
Satunnaiset erät	0,0		-3,4		0,0
Tilikauden verot	- 1,9	-	9,0	-	13,5
Tulorahoituksen korjauserät	- 11,5	-	13,2	-	9,6
Investointien rahavirta					
Investointimenot	- 836,9	-	579,0	-	420,5
Rahoitusosuudet investointimenoihin	15,8		2,4		4,6
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	379,2		195,4		110,5
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 251,6	-	188,0	-	2,1
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	- 0,7	-	0,3		0,1
Antolainasaamisten vähennys	5,3		5,3		3,3
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	386,7		528,5		199,6
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 174,3	-	224,4	-	241,7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	28,6	-	86,1	-	50,7
Oman pääoman muutokset	- 5,7	-	6,4	-	8,9
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	0,1		0,2	-	1,0
Vaihto-omaisuuden muutos	5,7	-	6,5		7,7
Saamisten muutokset	- 55,8		32,8		143,2
Korottomien velkojen muutos	27,7		24,7	-	114,4
Rahoituksen rahavirta	217,6		267,8	-	62,8
Rahavarojen muutos	- 34,0		79,8	-	60,7
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	243,9		277,9		198,1
Rahavarat 1.1.	277,9		198,1		280,4

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2025		2024		2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	- 380,4	-	164,0	-	39,7
Investointien tulorahoitus, %	24,8		38,0		79,5
Lainanhoitokate	1,1		1,0		1,3
Laskennallinen lainanhoitokate	0,7		0,9		1,3
Kassan riittävyys, pv	36,6		46,9		36,6

Konsernitase	2025 milj. €	2024 milj. €	2023 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	3 963,7	3 749,4	3 582,7
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	22,0	28,7	35,4
Aineettomat oikeudet	10,3	8,5	7,7
Muut pitkävaikutteiset menot	11,2	19,0	26,2
Ennakkomaksut	0,5	1,3	1,5
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	3 526,8	3 314,5	3 143,3
Maa- ja vesialueet	485,3	460,8	441,4
Rakennukset	1 523,4	1 400,6	1 445,4
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 045,5	1 009,6	1 000,2
Koneet ja kalusto	237,7	94,6	95,4
Muut aineelliset hyödykkeet	8,1	6,1	7,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	226,8	342,8	153,8
<i>Sijoitukset</i>	415,0	406,1	404,0
Tytäryhtiöosakkeet	0,0	0,7	0,0
Osakkuusyhteisöosuudet	117,1	104,3	101,0
Muut osakkeet ja osuudet	121,2	119,8	116,7
Muut lainasaamiset	171,7	176,7	181,8
Muut saamiset	5,0	4,6	4,5
Toimeksiantojen varat	2,8	3,0	3,7
Vaihtuvat vastaavat	449,8	434,1	381,8
Vaihto-omaisuus	25,7	31,4	24,9
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	1,9	2,4	3,3
Lyhytaikaiset saamiset	178,3	122,5	155,6
Rahoitusarvopaperit	13,8	19,6	33,2
Rahat ja pankkisaamiset	230,1	258,3	164,9
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 416,3	4 186,5	3 968,1

Konsernitase	2025 milj. €	2024 milj. €	2023 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	1 334,0	1 390,2	1 424,8
Peruspääoma	318,0	318,0	318,0
Muut omat rahastot	164,3	161,2	159,0
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	912,6	949,3	872,5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 60,9	- 38,3	75,2
Vähemmistöosuudet	170,4	163,1	153,2
Pakolliset varaukset	20,1	23,2	22,2
Eläkevaraukset	0,1	0,1	0,1
Muut pakolliset varaukset	20,1	23,2	22,1
Toimeksiantojen pääomat	3,5	3,7	4,1
Vieras pääoma	2 888,3	2 606,3	2 363,9
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 228,0	1 940,6	1 565,2
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	232,4	220,8	218,6
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	114,1	160,4	317,8
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	313,8	284,5	262,3
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 416,3	4 186,5	3 968,1

Konsernitaseen tunnusluvut	2025	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	34,2	37,2	40,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	180,3	168,8	145,9
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	851,7	911,0	947,8
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	3 362,1	3 625,5	3 830,2
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	2 342,1	2 101,0	1 883,0
Konsernin lainakanta 31.12., €/ asukas	9 245,7	8 361,6	7 609,8
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	2 628,9	2 417,8	2 261,2
Lainat ja vuokravastuut, €/ asukas	10 378,1	9 622,4	9 138,4
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	171,7	176,7	181,8
Asukasmäärä	253 314	251 269	247 443

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Vantaan kaupungin tilikauden 2025 tulos ennen varausten ja rahastojen muutosta on -77 660 203,29 euroa alijäämäinen. Tulokseen sisältyvät kaupungin rahastojen tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 2025 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Vantaan kaupungin kiinteistörahaston ylijäämä 2 272 589,13 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Lasten ja nuorten juhlarahaston ylijäämä 19 710,28 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Vahinkorahaston alijäämä 219 565,68 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen:

- Kaupunginhallitus esittää, että Vantaan kaupungin tilikauden alijäämä 79 732 946,02 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2025 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 30 kappaletta. Tavoitteista 10 toteutui täysin, 12 osittain ja 8 ei lainkaan.

Toimintakate heikkeni 9,5 %. Talousarviossa 2025 ennakoitiin 8,2 %:n heikkenemistä. Maankäytön nettotulot olivat noin 10,61 miljoonaa euroa (2024: 15,9 milj. euroa). Vuonna 2025 asuntoja valmistui 573 kpl (v. 2024: 901). Pientaloasuntoja valmistui 163 kpl (v. 2024: 178). Yritystontteja on myyty 5 kpl ja vuokrattu 4 kpl. Luovutettujen tonttien työpaikkamäärä on noin 300.

Luonnon monimuotoisuutta edistettiin resurssiviisauden tiekartan monimuotoinen luontokaistan toimenpiteitä toteuttamalla. Myös päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi edistettiin.

Joukkoliikenteen matkustajamäärä oli 143 649 nousua/arkipäivä (v. 2024: 146 406). Pyöräilyä edistetään pyöräliikenteen kehittämisohjelman ja tavoiteverkon pohjalta. Pyöräilyn tavoiteverkon mukaisia pyöräteitä toteutui yli tavoitetason.

Vantaan ratikan tarkistettu hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa. Ratikan rakentamisopimukset allekirjoitettiin ja rakentaminen aloitettiin. Keskustojen kehittäminen jatkui ja sitä toteutettiin mm. useilla keskustoissa käynnissä olevilla asemakaavahankkeilla. Turvallisuuskyselyn perusteella turvallisuuden tunne Vantaalla on mittareiden mukaan heikentynyt. Segregaation toimintaohjelman rakentamisen tiimi aloitti työnsä. Toimenpiteiden ja kumppanuuksien rakentaminen käynnistyi.

Kaupunkitasoiset tapahtumatoiminnan suuntaviivat valmisteltiin. Tapahtumatoimiston organisoitumisen malli suunniteltiin ja kuvattiin. Elinvoimavaikutusten mittaamista varten kilpailutettiin tutkimuskumppani ja tapahtumatutkimusten mittaaminen aloitetaan.

Yhdistetyt kunta- ja aluevaalit järjestettiin ja vaaliviestintää tehtiin aiempaa monipuolisemmin. Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa (äänestysprosentti 45,7) jäi edellistä kertaa alhaisemmalle tasolle, kun taas aluevaalien (äänestysprosentti 44,4) äänestysaktiivisuus nousi.

Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi verrattuna vuoden 2024 lopun tilanteeseen nähden. Pitkäaikaistyöttömien määrä vuoden 2025 lopussa oli 8 114 (v. 2024: 6539). Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä oli vuoden lopussa 4 371 (v. 2024: 3 978) ja vieraskielisten työttömien määrä 9 160 (v. 2024: 8 240).

Perusopetuksen oppilaiden lukutaitoa arvioitiin Lukuseula-testillä (2. ja 7. lk): 2. luokan oppilaiden tulokset ovat parantuneet verrattuna vuoteen 2024. Vastaavasti 7. luokkien oppilaiden tulokset ovat laskeneet.

Mittareiden perusteella peruskoulun ja toisen asteen opiskelijoiden fyysinen aktiivisuus ei ole lisääntynyt lukuun ottamatta lukion 1. ja 2. vuosien opiskelijoita, joiden joukossa erittäin vähän liikkuvien osuus on vähentynyt.

Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät -tavoitteen osalta sairauspoissaoloissa (5,98 %) ei saavutettu tavoitetasoa (4,3 %), mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot (0,84 %) puolestaan vähenivät.

Sitovat tavoitteet TP 2025 (Tavoitteet, joilla on useampi mittari, mittarikohtainen arvio: TT: toteutui täysin, TO: toteutui osittain ja ET: ei toteutunut.)

Sitova tavoite vuodelle 2025	Mittari	Lähtötaso v:n 2023 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2025	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2025	Tavoitteen toteutumisarvio
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki							
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni							
1.1 Hallittu käyttötalo- den menokehitys	Toimintakateen muutos-%	Toimintakate toteutui 4,2 % talousarviota heikompana	Talousarvion 2025 mu- kainen	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Matti Ruusu- sala	Valtuustokauden strategian, talousarvion 2025 sekä tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaiset ke- hittämistoimenpiteet.	Toimintakate heikkeni 9,5 %, talousarviossa ennakoitiin 8,2 %:n heikkenemistä.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
1.2 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2025 25,4 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maan- käyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	Yhteensä 16,35 milj. euroa	Yhteensä 25,4 milj. euroa	Tero Anttila	Yritystontteja on myyty viisi (myyntivoitto yht. 1,78 M€) ja vuokrattu neljä (vuosivuokra yhteensä n. 121 000 e/v). Työpaikkamäärä tontteilla tule olemaan noin 300 hlöä. Vuonna 2025 on vuokrattu yksi asuinkerrostalotontti ja yksi pientalotontti (vuosivuokra yhteensä 6600 e) ja omakotitontteja on myyty kaksi kappaletta (myyntivoitto yhteensä 359 000 e).	Maankäytön nettotulot 10,61 milj. euroa. Maanmyyntivoittoja on toteutunut noin 3,4 milj. euroa ja maanvuokratuloja noin 8,6 milj. euroa. Maankäyttösopimuskorvauksia on kertynyt noin 15,4 milj. euroa. Maanhankintoihin on käytetty noin 15,1 milj. euroa.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
1.3 Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopuolisten sijaisvien kiinteistöjen myynnit etenevät markkinatilanne huomioon ottaen	Sote- ja Pela -kiinteistöt on myyty vuoden 2025 aikana Yksittäisten rajoitusten vapautuneiden osakehuoneistojen myyntiä jatketaan markkinatilanne huomioiden	Sote- ja Pela -kiinteistöihin liittyvät arvioinnit on tehty, mutta pitkäaikaisiin vuokrasopimuksiin ei ole saatu hyvinvointialueelta allekirjoituksia, jotka ovat myynnin edellytys	Sote- ja Pela -kiinteistöt on myyty vuoden 2025 aikana	Tero Anttila	Vake-hyvan kanssa on käyty läpi rahoituksen saaneita sote- ja pela-kohteita ja niiden pitkiä vuokrasopimuksia, jotka tarvitaan myyntiprosessin aloittamista. Vake-hyvalta odotetaan edelleen allekirjoituksia pitkiin vuokrasopimuksiin, mutta neuvotteluissa on edetty vuoden 2025 lopussa.	Sote- ja Pela-kiinteistöjä ei voitu myydä vuoden 2025 aikana, koska myyntisalkun kaikkiin kiinteistöihin ei saatu allekirjoitettua hyvinvointialueen kanssa pitkiä vuokrasopimuksia, jotka tarvitaan parhaan mahdollisen myyntihinnan varmistamiseksi. Yksittäisiä asuntoja on myyty vuoden 2025 aikana 10 kpl.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi							
2.1 Työttömyys vähennee taloussuunnitelmakaudella 2024–2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle	Pitkäaikaistyöttömien määrä ja osuus työvoimasta	5049 pitkäaikaistyötöntä (12/2023), 5237 pitkäaikaistyötöntä (12/2022)	4990	Susanna Taipale-Vuorinen	Suhdannetaantuma ja Vantaalle tuleva muutovirta on johtanut työnhakijoiden määrän kasvuun. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää talouden kasvua, joka voi luoda uusia työpaikkoja. Taloussuhdanteen paranemisen vaikutus työttömyyteen näkyy vasta myöhemmin. Työllisyyden parantamiseksi on tärkeää panostaa koulutukseen ja uudelleenkoulutukseen, jotta työnhakijoiden osaaminen vastaisi paremmin työmarkkinoiden tarpeita. Asiakkaita on kontaktoitu aktiivisesti ja kehitetty työnhakijoita ja yrityksiä yhdistäviä toimenpiteitä. Suunnitelma-astetta on pystytty nostamaan 65 prosentin tasolle. Asiakkaiden työllistymissuunnitelmien päivittäminen (suunnitelma-aste) kuvaa asiakkaan kontaktoinnin aktiivisuutta.	8114 pitkäaikaistyötöntä, 6,0 % työvoimasta (12/2025) (ET)	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
	Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä ja osuus alle 30-vuotiaasta työvoimasta	3580 alle 30-vuotiaasta työtöntä (12/2023) 2852 alle 30-vuotiaasta työtöntä (12/2022)	3510		Suhdannetaantuma on lisännyt erityisesti alle 30-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrää. Perinteisesti hyvin työllistäneiden alojen kuten sote-alan ja rakennusalan haasteet ovat heikentäneet ammattiin valmistuneiden työllisyyttä. Tavoitteeseen pääsemisen edellyttää talouden kasvua, joka voi luoda uusia työpaikkoja. Taloussuhdanteen paranemisen vaikutus työttömyyteen näkyy vasta myöhemmin. Työllisyyden parantamiseksi työllisyyspalveluissa panostetaan nuorten asiakkaiden aktiiviseen työllisyyspalveluun heti työttömyyden alussa. Kaikki alle 30-vuotiaat asiakkaat pyritään kontaktoimaan kasvokkain.	4371 alle 30-vuotiaasta työtöntä työnhakijaa, 15,9 % alle 30-vuotiaasta työvoimasta (12/2025) (ET)	
	Vieraskielisten työttömien määrä ja osuus vieraskielisestä työvoimasta	7232 vieraskielistä työtöntä (12/2023) 5885 vieraskielistä työtöntä (12/2022)	7100		Tavoitteeseen pääseminen edellyttää talouden kasvua, joka voi luoda uusia työpaikkoja. On myös huomioitava, että Vantaan väestö kasvoi jo viidettä vuotta peräkkäin ainoastaan vieraskielisten ansiosta. Vieraskielisten työllisyyden parantamiseksi on tärkeää panostaa aktiiviseen työnantajayhteistyöhön ja kielikoulutukseen. Kansainvälisten asiakkaiden palveluissa on huomioitu erityisesti kotoutujasiakkaat sekä aloitettu yksilöllisten palvelupolkujen rakentaminen asiakkaille. Asiakkas-kunnassa on erityisesti huomioitu nopeasti työhön etenevät, nuoret, korkeakoulutetut, sekä työvoiman ulkopuolella olevat naiset.	9160 vieraskielistä työtöntä työnhakijaa, 23,7 % vieraskielisestä työvoimasta (12/2025) (ET)	

2.2 Työpaikkamäärältään merkittävien yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksiä määrää kasvaa	Tonttivarauksen tai tontinluovutuspäätöksen (vuokraus tai myynti) saaneiden yritysten sekä laajennushankkeiden mahdollistama yhteenlaskettu kokonaistyöpaikkamäärä kasvava vähintään 400 työpaikalla vuonna 2025.	Sijoittumis- tai laajentumispäätöksiä määrää	3	Uusia työpaikkoja saatiin Vantaalle arviolta 600	Kokonaistyöpaikkamäärä vähintään 400	Tero Anttila ja Tommo Koivusalo	Yritystontteja on myyty 5 kpl ja vuokrattu 4 kpl. Tämän lisäksi on vuokrattu kaksi sähköautojen latausaluetta. Vehkalan kirkon asemakaava-alueen tonttien maanrakennustyöt ovat valmistuneet ja tontit ovat valmiita luovutettaviksi.	Yritystontteja on myyty 5 kpl ja vuokrattu 4 kpl. Tämän lisäksi on vuokrattu kaksi sähköautojen latausaluetta. Vehkalan kirkon asemakaava-alueen tonttien maanrakennustyöt ovat valmistuneet ja tontit ovat valmiita luovutettaviksi.	Yhteensä 8 uutta sijoittumista tai laajentumista. (ET)	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki										
3.1 MAL-asuntotavoitteet toteutuvat	Tavoitetaso määritellään tulevassa MAL-sopimuksessa. MAL-suunnitelman 2023 mukainen kokonaistavoite on 2 720 asuntoa.	Asuntoja valmistui vuonna 2023 yhteensä 3173 asuntoa. Pitkän kirkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 440 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen kirkotuen asuntoja valmistui yhteensä 172 asuntoa.	2 720 asuntoa vuosittain (MAL-suunnitelman tavoitetaso), josta kirkotuen VAV asuntojen määrä 360. Uutta kaupunkistrategiaa varten kaupunki laatii asuntopoliittisen suunnitelman, jonka tavoitteena on tukea asuinalueiden elinvoimaa ja monimuotoisuutta sekä ehkäistä segregatiota. Suunnitelman laadinnassa otetaan huomioon erityisesti vanhojen lähiöiden uudistamistarpeet sekä vanhan ARA-asuntokannan uudelleensijoittamisen mahdollisuudet tarvittaessa purkavan rakentamisen avulla.	Tero Anttila	Kaupunki järjesti vuonna 2025 tonttipäilyä yhteistyötoimintaan pientaloasumiseen ja kerrastaloasumiseen tarkoitettuihin tontteihin 8 kpl. mm. Leinelässä, Koiravuhassa, Aviapoliksessa ja Korsossa. Kaupunkiympäristön toimialalla on valmistettu eriytymisen ehkäisyn tiedartta (ERKKO), jossa on tuotu esiin toimenpiteitä, joilla vaikutetaan vanhojen lähiöiden uudistamismahdollisuuksiin.	Vuonna 2025 valmistui yhteensä 573 asuntoa, joista valtion tukemia pitkäaikaisen vuokra-asuntoja oli 174 kpl (kaksi VAV Asumus Oy:n kohdetta) ja asumisoikeusasuntoja oli 86 kpl. Erillistä asuntopoliittista suunnitelmaa ei ole valmistettu, sillä tavoitteet ja toimenpiteet löytyvät jo muista olemassa olevista ohjelmista ja linjauksista. Vantaan maanrakennuslinjat ja asuntopoliittiset linjat ohjaavat kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. ERKKO-työssä on tuotu esille kaupunkiympäristön toimenpiteitä eriytymiskehityksen ehkäisemiseksi.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.			

3.2 Valmistu- vien pientalo- asuntojen määrä 400 asuntoa	Vantaalle valmistuu 400 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja)	Vantaalle valmistui 2023 yhteensä 451 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja oma- kotiasuntoja)	Vantaalle valmistuu 400 pientalo- asuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja oma- kotiasuntoja)	Tero Anttila	Vuonna 2025 on käynnissä useita pientalokaa- voja eri puolilla Vantaata. Lisäksi pientalotuo- tanta suunnitellaan osaksi tiiviimpiä alueita mm. Värehteaan ja Fazerilan alueilla. Katrine- bergin asemakaavatyö on käynnistynyt vuoden- vaihteessa ja Rauhalanlaaksan kaavarunkotyö jatkuu.	Pientaloasuntoja valmistui vuonna 2025 163 kpl. Lu- kema sisältää omakoti-, pari- , ja erillistalojen lisäksi rivita- lot.	Tavoite ei to- teutunut lain- kaan.
3.3 Tapahtu- mat lisäävät kaupungin elin- voimaa ja viih- tyvyyttä	Tapahtumien elin- voimavaikutusten li- säämiseksi on ra- kennettu systemaati- tinen kaupunkitasoi- nen suunnitelma ja roolijako	Tapahtumien elinvoi- mavaikutuksia ei sys- temaattisesti mitata eikä arvioida syste- maattisesti.	Tapahtumien elinvoimavaikutus- ten lisäämiseksi on rakennettu sys- temaattinen ja kaupunkitasoinen kaikki suuralueet ja kaupunginosat huomioiva suunnitelma ja rooli- jako.	Riikka Åstrand	Kaupunkitasoiset tapahtumatoinnin suunta- viivat (tapahtumastrategia) on luotu. Tapahtu- matoinnin organisoitumisen malli on suunni- teltu ja kuvattu. Elinvoimavaikutusten mittaa- mista varten on kilpailutettu tutkimuskumppani ja tapahtumatutkimusten mittaaminen aloite- taan 2026 yhtenevällä mallilla.	Tapahtumatoinnin suun- taviivat on esitelty elin- voima- ja työllisyysjaostolle, joka hyväksyy ne 26.2.26. Tapahtumatoinniston organi- soituminen tapahtuu kevään 2026 aikana. Tapahtumien ja elämyskohteiden mittarointi yhtenäisellä mallilla alkaa 2026.	Tavoite toteu- tui täysin.
3.4 Vantaan vetovoima ja pitovoima pa- ranee	Kaupunkien maine/vetovoima- tutkimus	Vetovoima: 3.10 Pitovoima: 3.43	Vetovoima: 3.20 (+0.10) Pitovoima: 3.53 (+0.10)	Mari Kalmari	Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2025 toimintasuunnitel- mää.	Vetovoima: 3,14 Pitovoima: 3,37	Tavoite toteu- tui osittain.

Hyvät asukaslähtöiset palvelut						
Valtuustokauden tavoite 4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut						
4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy	Terveysliikuntasuositusten mukaan liikkuvien %-osuus nousee	40,7 % 5- ja 8-luokkalaista toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia haittaavalla tasolla (Move!-mittaus). 28,2 % 8- ja 9-luokkalaista harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan tunnin viikossa. 34,4 % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan tunnin viikossa. 28,6 % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan tunnin viikossa.	Prosenttiarvot laskevat eli hengästyttävän liikunnan harrastamisen osuus lisääntyy.	Riikka Åstrand	Uusia toimenpiteitä peruskoulun osalta on toteutettu Move your koulu- hankkeen kautta. Hankkeeseen sisältyi kaksi eri toimenpidekokonaisuutta: Liikkuvan koulun kehittämishankkeen sekä Move! -prosessien kehittämishankkeen. Peruskoulujen Move! -prosessia sekä palveluohjautumista kehitettiin kohdennetusti 4-5-luokkalaisten sekä 7-8-luokkalaisten oppilaiden osalta. Move! -prosessien kehittämistä toteuttaa projektikoordinaattoreina toimivat koulun ohjaajat. Liikkuvan koulun kehittämishankkeen tavoitteena on kehittää koulujen toimintakulttuuria, pyöräilykasvatusta sekä välituntitoimintaa, toiminnasta vastaa kaksi projektikoordinaattoria. Toisen asteen osalta uusia toimenpiteitä on toteutettu Lisää liikettä liikuntaneuvonnalla -hankkeen kautta. Hankkeessa jatkokehitettiin ja laajennettiin toisen asteen opiskelijoille suunnatun liikuntaneuvonnan mallia ja palvelupolkua, jossa liikuntaneuvonta saadaan osaksi toisen asteen koulutuksen ensimmäisen vuoden opiskelijoiden terveystarkastuksia jokaisessa Vantaan toimipäivän aikana yhdessä opiskeluhuollon kanssa opettajan ja opettajan ohjauksella. Järjestettiin opiskelupäivän aikana yhdessä opiskeluhuollon kanssa opettajan ja opettajan ohjauksella liikuntaneuvonnan ja liikuntaneuvonnan ohjauksen kehittämistä. Opiskelijoille, joilla on erityistä tarvetta, järjestettiin liikuntaneuvonnan ja liikuntaneuvonnan ohjauksen kehittämistä. Opiskelijoille, joilla on erityistä tarvetta, järjestettiin liikuntaneuvonnan ja liikuntaneuvonnan ohjauksen kehittämistä. Opiskelijoille, joilla on erityistä tarvetta, järjestettiin liikuntaneuvonnan ja liikuntaneuvonnan ohjauksen kehittämistä.	41,3 %:lla 5- ja 8-luokkalaisten oppilaiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia haittaavalla tasolla. 29 % 8- ja 9-luokkalaista harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan tunnin viikossa. 40 % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan tunnin viikossa. 25 % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan tunnin viikossa. Mittareiden perusteella peruskoulun ja toisen asteen opiskelijoiden fyysinen aktiivisuus ei ole lisääntynyt lukuun ottamatta lukion 1. ja 2. vuosien opiskelijoita, joiden joukossa erittäin vähän liikuvien osuus on vähentynyt. (TO)
	Hyvinvointialmennukseen osallistuneiden toimintakyky paranee	Fyysisen aktiivisuuden määrä (Physical Activity Rating PA-R, International Physical Activity Questionnaire, asiakkaan subjektiivinen arvio fyysisestä aktiivisuudesta) kohderyhmästä riippuen mitattuna valmennuksen alkaessa Koettu terveys (EQ-5D-5L, asiakkaan subjektiivinen arvio omasta terveydestä) paranee 50%:lla asiakkaista valmennuksen alkaessa Koettu terveys (EQ-5D-5L, asiakkaan subjektiivinen arvio omasta terveydestä) paranee 84 % asiakkaista. (n=71). Elintapaneuvonnan tulokset täyttävät asetetut tavoitteet. (TT)	Fyysisen aktiivisuuden määrä lisääntyy 50%:lla asiakkaista valmennuksen alkaessa. Koettu terveys paranee 50%:lla asiakkaista valmennuksen alkaessa.	Toimintamallin jatkuvaa kehitystyötä on jatkettu. Elintapaneuvonnan ekosysteemiä on laajennettu yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa sekä kaupungin sisäisesti varhaiskasvatuksen perusopetuksen, toisen asteen ja työelämäpalveluiden kanssa.	Fyysisen aktiivisuuden määrä (Physical Activity Rating PA-R, International Physical Activity Questionnaire, asiakkaan subjektiivinen arvio fyysisestä aktiivisuudesta) paranee 66 % asiakkaista (n=59). Koettu terveys (EQ-5D-5L, asiakkaan subjektiivinen arvio omasta terveydestä) paranee 84 % asiakkaista. (n=71). Elintapaneuvonnan tulokset täyttävät asetetut tavoitteet. (TT)	

4.2 Kootaan systemaattisen malli lapsivaikutusten arvioinnin käyttöön	Lapsivaikutusten arvioinnin malli ja ohjeistus on luotu	Ei ole lapsivaikutusten arvioinnin mallia tai ohjeistusta ja arvioinnin malli tehdään samantyyppisesti	Lapsivaikutusten arvioinnin malli on laadittu arvioinnin malli ja ohjeistus.	Katri Kalske	Kaupunkitasoinen työryhmä on koonnut kaupunkitasoisen lapsivaikutusten arvioinnin mallin, jota on pilotoitu toimialoilla. Mallia on sovitettu yhteen valmisteilla olevaan päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin malliin (EVA). Yhteistyötä on tehty muiden kuntien ja UNICEFin kanssa. Mallia on työstetty saatujen kommenttien ja pilotoinnista saatujen kokemusten perusteella. Mallin käyttöönotosta ja jalkauttamisesta on laadittu suunnitelma.	Valmis lapsivaikutusten arvioinnin malli vietäin hyväksyttäväksi kaupungin johtoryhmään tammikuussa 2026.	Tavoite toteutui täysin.
Valtustokauden tavoite 6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan							
6.1 Perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi (2. lk ja 7 lk.)	Lukuseulan kuntaraportissa (6/2024) vantaalaisten oppilaiden lukutaito-osaminen on jaettu neljään ryhmään suoritustasojen mukaan (alin 20 %, 20–50 %, 50–80 %, ylin 20 %). Lisäksi tuloksissa on eroteltu S1- ja S2-oppimäärän opiskelijat. Mikäli oppilas sijoittuu alimman viidenneksen, se ennakoii oppimisen vaikeuksia peruskoulun oppilaiden tavoitteiden saavuttamisessa. Tavoitteena on, että kyseiseen alle 20 % suoritustasoon jäisi mahdollisimman vähän oppilaita. Raportista ilmeni seuraavat tulokset: 2. luokka: S1 oppimäärää opiskelevista 28 % suoritustaso jäi alimpaan viidennekseen S2 oppimäärää opiskelevista 64 % suoritustaso jäi alimpaan viidennekseen 7. luokka: S1 oppimäärää opiskelevista 31 % suoritustaso jäi alimpaan viidennekseen S2 oppimäärää opiskelevista 78 % suoritustaso jäi alimpaan viidennekseen	Tavoitteena vuonna 2025 on, että alimpaan viidennekseen jää 2 prosenttiyksikköä vähemmän oppilaita kuin 6/2024 mittauksessa.	Katri Kalske	Lukuseulan tulokset raportoidaan aina elokuun vuosittaisen kuntaraportin pohjalta. Viimeisin raportti on 8/2025. Syyslukukaudella 2025 on tehty 7. luokan mittaukset, jotka raportoidaan vasta vuoden 2026 kuntaraportissa. Kevätlukukaudella on tehty 2. luokan mittaukset, jotka näkyvät elokuun 25 raportissa. Henkilöstön ohjeistusta tulosten luotettavuuden takaamiseksi on lisätty sekä ohjattu raportin hyödyntämisessä omien oppilaiden lukutaidon vahvistamisessa.	Lukuseula on toteutettu kaikissa peruskouluissa. Vuoden 2025 raportin tuloksia verrataan elokuun 2024 kuntaraporttiin. 2. lk:n S1 -oppimäärää opiskelevien tuloksista voidaan todeta, että alimpaan 20 % jäävien oppilaiden määrä on vähentynyt yhden prosenttiyksikön verran ja oli nyt 31 %. S2 -oppimäärää opiskelevien tuloksissa samoin alimpaan 20 % jäävien oppilaiden määrä oli vähentynyt kahdella prosenttiyksiköllä ollen nyt 78 %. Eli 2.lk:n oppilaiden tulokset olivat parantuneet verrattuna vuoteen 2024. Varsinkin 7. luokkien tuloksista voidaan todeta, että oppilaiden tulokset ovat laskeneet vuoden takaisesta. S1 -oppimäärää opiskelevista 7.lk:n oppilaista alimpaan 20 % jäävien oppilaiden määrä on noussut 8 prosenttiyksikköä ja oli nyt 31 %. S2 -oppimäärää opiskelevista 7.lk:n oppilaista alimpaan 20 % jäävien oppilaiden määrä oli noussut yhden prosenttiyksikön ollen nyt 70 %. Eli varsinkin S1 -oppimäärää opiskelevien 7.lk:n oppilaiden tulokset olivat heikentyneet. (TO)	Tavoite toteutui osittain.
Funa -matemaattisten perustaitojen arviointi (3.lk ja 7.lk)	Funa -matematiikan	Keväällä 2023 tehdyn matematiikan Funa-arvioinnin yleistuloksen mukaan vantaalaisten oppilaiden matematiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa. Arvioinnin mukaan alimpaan kahdeksan taitoluokkaan kuuluvien oppilaiden määrä on 25 %. Uudet mittaukset on tehty marraskuussa 2023 ja niiden tulokset saadaan kevään 2024 aikana.	Funa-arvioinnin tuloksien osalta alimpaan kahdeksan taitoluokkaan kuuluvien oppilaiden määrä vähenee 25 %:sta 22 %:iin.		Funa-testi ei ole enää käytössä Vantaalla. Karvin mittauksessa neljä koulua ylsi vähintään valtakunnalliseen keskitasoon (500). Tulosten keskiarvo oli noin 469 (7. luokan oppilaiden oppilasmäärään suhteutettuna). Mittauksen perusteella 7. luokan oppilaiden matemaattinen osaaminen ei ole parantunut verrattuna vuoden 2023 FUNA-testauksiin, jossa Vantaan tulokset olivat keskimäärin valtakunnallista keskitasoa tai hieman sitä korkeampia. Vuosiluokan 3 osalta ei ole mittausta vuoden 2023 jälkeen. (ET)		

Valtuustokauden tavoite 7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan						
7.1. Tikkurilan osaamiskampushankkeessa yhteiskehitetään asiakaslähtöistä palvelukonaisuutta yritys- ja henkilöasiakkaiden tarpeisiin. Palvelukonaisuudella on yhteinen palvelukartta ja valmius yhteiseen, organisaatio- ja asiakasohjaukseen	Osaamiskampuksen (osaamisen kehittäminen, työnantaja-, yritys-, työllisyys- ja koulutus- ja neuvontapalvelut) palvelukartta yritys- ja henkilöasiakkaalle on valmis ja palvelukartta on valmis ja palvelukartta on valmis	Osaamiskampuksen palvelukartta yritys- ja henkilöasiakkaalle on valmis. Organisaatio- ja asiakasohjaukselle on alustava prosessikuvaus.	Katri Kalske	Palvelukartan kokoaminen jatkui ja todettiin, ettei toimijoilla ole kattavaa tietoa toistensa palveluista, taikka kuvauksia omista palveluistaan. Palvelukartta on valmis, mutta sen sisältämä tieto palveluista ei ole vertailukelpoista tekoälyn hyödyntämiseen tarvittavan palvelukartan tietomallin näkökulmasta. Palvelukuvauksia työstetään edelleen palvelukartan tietomallin vaatimusten edellyttämällä tavalla. Asiakasohjausprosessi ja siihen liittyvä prosessikuvaus rakentuvat käytännön kokeilujen avulla.	Palvelukartta on valmis. Palvelukartta täydentyi edelleen tietomallin vaatimusten mukaisesti. Prosessikuvaus ei ole valmis. Yhteisen ohjauspalvelun prosessikuvausta työstetään edelleen kokeilujen kautta vuoden 2026 kevään aikana.	Tavoite toteutui osittain.

Eriarvoistumisen estäminen					
Valtuustokauden tavoite 9. Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan					
9.1 Lasten ja nuorten turvallisuuden tunne lisääntyvyy ja kiusaamisten väheneminen	Viikoittain kiusaamista kokeneet (%) (KTK)	Vähintään viikoittain kiusaamista kokeneet: 4.-5.-lk 10,8 %, 8-9 lk 8,2 % (KTK 2023)	Viikottaista kiusaamista kokenneiden määrää laskee vähintään: 4-5 lk. 7 %, 8-9 lk. 4 % (KTK)	Katri Kalske	Kiusaamisen vastainen suunnitelma on päivitetty laajan arviointiedon perusteella. Arviointitietoa on kerätty eri palvelualueilta, opiskelualueelta sekä nuoristoyöstä. Lapsia, nuoria ja huoltajia on kuultu keväällä -25 aikana sekä hyödynnetään jo eri yhteyksissä kerättyä tietoa. Suunnitelman jalkautus etenee palvelualueilla suunnitellusti. Sähköistä kiusaamistilanteiden kirjauksen lomakkeen pilotointia jatketaan. Lomake on tukenut kiusaamistilanteiden selvittelyn systemaattisuutta. Kiusaamiseen puuttumisen erityisasiantuntija tukee palvelualueiden yksittäisiä erityisesti haastavissa kiusaamistilanteissa. Peruutus: Jo- kaisella koululla on kiusaamiseen puuttumisen tiimi. Koululle tarjotaan kohdennettua tukea kiusaamisen vastaiseen työhön. Henkilöstöä on koulutettu tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukemiseen, sekä ratkaisemaan kiusaamistilanteita. Perusopetuksessa on käytössä K-0 -mallin mukainen sovitteutoiminta ja kiusaamista kokeneille MLL:n Enhjäksi -hankkeen tuki. Lasten ja nuorten turvallisuuden kokemusta koulussa ja koulun eri tiloissa on kartoitettu Turvallinen koulu -oppilastiedonkeruulla syysyllä 2024. Kyselyyn osallistuneet koulut ovat saaneet tuloksista koulukohtaisen koonnin, jonka perusteella ne ovat voineet laatia tarvittavia toimenpiteitä. Kyselyssä ilmenneisiin tarpeisiin on pyritty vastaamaan tarjoamalla koulutusta ja valmista materiaalia turvallisuuden kokemuksen vahvistamiseksi. Kaikilla koulutusasteilla toteutetuissa Täydellinen kaupunki dialogeissa saatiin paljon tietoa lasten ja nuorten kokemasta turvallisuudesta kaupungissa. Aineiston analyysi on toimitettu kaupungissa tehdyn turvallisuuskyselyn lisäaineistoksi ja kiusaamisen vastaisen ohjelman päivitystyöhön.
	Kartoitetaan lasten ja nuorten turvattomiksi kokemat paikat ja tilanteet	Ei ole kartoitettu	Lasten ja nuorten turvattomiksi kokemat paikat ja tilanteet on kartoitettu ja kartoitettujen tulosten perusteella on laadittu toimenpiteitä On kartoitettu lasten ja nuorten turvattomiksi kokemat paikat ja tilanteet	Katri Kalske	
					Kouluterveyskysely 2025: 4.-5. lk 11 % (muutos 0 %, vuonna 2023 11 %) 8.-9.lk 9 % (muutos +1 %, vuonna 2023 8 %) (ET) Turvallinen koulu -oppilastiedonkeruu on valmis ja saatu data on analysoitu. Kyselyyn osallistuneet koulut ovat saaneet tuloksista koulukohtaisen koonnin, jonka perusteella ne ovat voineet laatia tarvittavia toimenpiteitä. (TT)

9.2 NEET-nuorten määrän kasvu kääntyy laskuun	NEET –nuoria koskevan toimialojen yhteisen toimenpiteohjelman toteuttaminen on aloitettu	Toimenpideohjelma on valmis ja toimialat ovat sitoutuneet sen toteuttamiseen.	Vähintään kaksi vaikuttavaa ja kiireellisintä toimintamallia on toteutettu. Vastuut toimenpideohjelman toteuttamisesta on määritelty.	Riikka Åstrand	Vantaan NEET-verkosto perustettiin 27.2.2025. Vastuut toimenpideohjelman toteuttamisesta keskeisimpien toimijoiden osalta (KASO, TYKO, NYPA/NAP, VAKE) määriteltiin ja verkoston toimintaa järkevöitettiin syksyllä sopimalla avainhenkilöiden rooleista ja vastuista. Verkosto jatkaa toimintaohjelman edistämistä 2026 kokouksen kerran kuukaudessa: painopisteinä 4. Alueellinen toimintamalli sekä 2.2 Palveluohjausosaamisen vahvistaminen.	Toimenpiteistä edistettiin kohtia 1. NEET-nuorten tunnistaminen ja tavoittaminen (1.1 Tunnistetaan erilaiset NEET-nuorten ryhmät, 1.2 Luodaan tavoittelun mallit tunnistetuille NEET-nuorten ryhmille), 2. Monialaisten yhteistyörakenteiden kehittämisen (2.1 Yhteistyömallit monialaiselle verkostotyölle), 3. Palveluiden yhteensovittamisen (3.1 Palvelupolkujen yhteiskehittäminen) sekä 4. Alueellisen toimintamalli (4.1 Alueellisen palvelukartan rakentaminen aloitettiin).	Tavoite toteutui täysin.
9.3 Rakennetaan kaupungille vaikuttava segregatiota ehkäisevä ohjelma	Ohjelma on tehty / ei ole tehty	Kaupungilla on vuoden 2025 loppuun jatkuva Myönteisen erityiskohtelun ohjelma, mutta ei ohjelmaa siitä eteenpäin.	Yhdessä kaikkien kaupungin toimialojen ja merkittävien yhteistyökumppanien kanssa on rakennettu ohjelma tavoitteineen, mittareineen ja toimenpiteineen. Ohjelmassa ratkotaan laajassa yhteistyössä ja aiempaa systemaattisemmin kysymyksiä, jotka kytkeytyvät alueiden eriarvoistumiseen ja ovat ilmenneet mm. nuorisoriisoriisisuuden ja NEET-nuorten määrän kasvuna. Ohjelman toteuttamiseen haetaan myös ulkoista rahoitusta.	Riikka Åstrand	Segregation toimitaohjelman rakentamisen tiimi on aloittanut työnsä. Vuoden 2025 aikana on valmistunut tietopohja, jonka kautta voidaan tarkastella segregation keskeisimpiä kysymyksiä. Toimenpiteiden ja kumppanuuksien rakentaminen on käynnistynyt ja näistä ehdotukset ensimmäisiä toimenpidekokonaisuuksista valmistuvat vuonna 2026.	Työ on kesken. Segregation ehkäisyn ohjelmasta voi tulla valmis. Työ on jatkuva eteenpäin viitoittamista ja strategisesti vaikuttavimpien keinojen löytämistä. Työtä rakennetaan askel kerrallaan eteenpäin.	Tavoite toteutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 10. Eriytymiskehityksen alla olevien alueiden kiinnostavuus ja vetovoima kasvaa asuntorakentamisen, palveluiden ja investointien osalta							
10.1 Business Vantaa -yrittyspalvelut edesauttavat maahanmuuttajataustaisten yrittäjyyttä ja sitä kautta edesauttavat segregaaation torjuntaa	Vantaan startup-palvelut ja yrittysneuvontakäyntien määrä muunkielisille	1100	1500	Tommo Koivusalo	Startup-toimintaa ja siihen liittyvää Soft Landing -osuutta on toteutettu aktiivisesti. Yrittysneuvontatiimin henkilöstöväje saatiin korjattua syyskuussa, minkä jälkeen tiimi on toiminnut täydellä kapasiteetilla.	Vuoden aikana yrittysneuvontakäyntejä toteutui yhteensä 1936, joista 1686 yrittysneuvontatimissä ja 250 kansainvälisten yrittyspalvelujen tiimissä (startupit). Kansainvälisten yrittyspalvelujen neuvontaan kautta perustettiin yhteensä 29 startup-yritystä.	Tavoite toteutui täysin
10.2 Vantaan kaupunkikeskusten palvelutaso paranee lisäten elinvoimaa ja vähentäen alueellista eriytymistä	Keskustojen elinvoimaluku (Vantaan kaikki kaupunkikeskukset)	1,942	2	Tommo Koivusalo	Tehty lukuisia eri poikkialhollisia toimenpiteitä keskeisissä keskuksissa osana aluettyötä tavoitteena kaupan ja palveluiden kehittyminen.	1,929 (2025)	Tavoite toteutui osittain.
10.3 Arvioidaan segregaaation purkamisen keinojen vaikuttavuutta Vantaalla ja tehdään kansallista sekä kansainvälistä vertailua. Työn tulee sisältää ainakin kaavoitus- ja asuntopolitiikka, elinkeinopolitiikka, työllisyyspolitiikka, positiivisen erityiskohtelun ohjelman arviointi ja koulujen tasa-arvahoituksen sekä kotoutumispalveluiden vaikuttavuuden arviointi. Tavoitteena on löytää vaikuttavimmat keinot asuinalueiden välisen segregaaation purkamiseksi	Arviointi tehty keuhakuussa 2025	Ei ole tehty	On tehty	Apulaiskaupunginjohtajat, Sanna Taipale-Vuorinen ja Tommo Koivusalo	Vuoden 2025 alusta on aloitettu segregaaatiovaikutusten arvioinnin määrittely. On luotu datamalli, jolla pystytään seuraamaan segregaaation eriluottuvuuksia mahdollisimman tarkasti. Tämän jälkeen voidaan rakentaa vaikuttavuusperusteisia lähestymistapoja, jotta pystytään näkemään mitä saadaan aikaiseksi ja millä toimenpiteillä. Segregaaation ehkäisy pitää jalkaa kuitenkin kahteen osaan. Millä keinoilla voidaan purkaa segregaaatiota ja millä keinoin torjutaan segregaaation haittavaikutuksia.	On aloitettu.	Tavoite toteutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa					
12.1 Asuinalueiden eriarvoistuminen vähenee	Segregaatiovaikutusten arvioinnille on luotu malli.	Segregaatiovaikutuksia ei arvioida systemaattisesti.	Työkalu segregaatiovaikutusten arviointiin on valmis ja käytössä.	Riikka Åstrand ja Tero Anttila	Segregaatiovaikutuksille on luotu malli. Keskeisimmät tutkittavat alueet ovat kaupunginosan turvallisuuteen sekä koulutukseen ja työllistymiseen liittyvät kysymykset. Malli tulee sisältää sekä dataan pohjautuvaa että laadullista tarkastelua.
	Eriytymisen tietokartan perusteella laaditaan toimenpiteiden suunnitelma kaupunkistrategian 2025-2029 pohjaksi	Eriytymiskehityksen ehkäisytoimenpiteet ovat hajallaan ja niiden vaikuttavuuden ymmärtäminen on epäselvä.	Eriytymiskehityksen ehkäisytoimenpiteiden ja sen toimenpiteiden suunnitelma on valmis ja käytössä.		Eriytymisen ehkäisytoimenpiteet määriteltiin kevään 2025 aikana ja tietokartta valmistui 08/2025. Työ sisältää toimenpiteiden suunnitelman toimenpidesuosituksen muodossa. Tietokartan sisältöä yhteensovitetaan valmistilla olevan myönteisen aluekehityksen ohjelman sekä uuden kasvun ja investointien ohjauksen mallin kanssa. Toimenpidesuosituksia on otettu käyttöön toimialalla. Esi-merkiksi asemakaavoituksessa kaavaselostuksen sosiaalisten vaikutusten arvioinnin ohjeistusta on täydennetty erityismuutosten vaikutusten arvioinnin osalta. Lisäksi kaupunkitasoinen aluejohtoryhmittäminen on alkanut vuoden 2025 aikana.
					Mallia työstettiin vuoden 2025 aikana ja sen ensimmäinen versio on jalkautettu kaupunkiohjausasioihin käytettäväksi. Mallia kehitetään koko ajan uusien näkökulmien ja tietolähteiden kautta. (TT)
					Eriytymisen ehkäisytoimenpiteet on valmistunut 08/2025. Toimenpidesuosituksia on otettu käyttöön. (TT)
Tavoite toteutui täysin					
Valtuustokauden tavoite 13. Yhteisöllisen ja toimintaedellytyksiä tukevan kulttuurin rakentaminen					
13.1 Äänestysaktiivisuus kunta- ja aluevaaleissa kasvaa	Vantaan äänestysaktiivisuus kunta- ja aluevaaleissa	Kuntavaalit (2021) 48,4 % Aluevaalit (2022) 38,1 %	Äänestysaktiivisuus: Kuntavaalit vähintään 50 % aluevaalit vähintään 40 %	Leena Rusanen Kuntademokratia / vaalipäällikkö yhteistyössä viestinnän sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan osallisuustiimin kanssa	Yhdistetyt kunta- ja aluevaalit järjestettiin sujuvasti ja vaaliviestintää tehtiin aiempaa monipuolisemmin. Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa jäi edellistä kertaa alhaisemmalle tasolle, kun taas aluevaalien äänestysaktiivisuus nousi. Valtakunnallisesti ääniä hylättiin erityisesti aluevaaleissa poikkeuksellisen paljon. Vantaalla aluevaalien hylättyjen äänien osuus oli suurista kaupungeista alhaisin. Kaupungin nettisivuilla julkaisuissa kunta- ja aluevaaliraportteissa on selvitetty äänestysaktiivisuutta tarkemmin.
					Kuntavaalien äänestysprosentti oli 45,7. Aluevaalien äänestysprosentti oli 44,4.
					Tavoite toteutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)							
14.1 Kaupungin palvelut ja toimialat toteuttavat kotoutumista	Kotoutumishojelman (vanhan lain mukainen kotoutumishojelma) mukaiset toimenpiteet on toteutettu.	Kotoutumishojelman vuosille 2023–2026 hyväksytty 2023 lopussa. Toimenpiteiden seuranta aloitettu kansainvälisyys strategiateeman johtoryhmässä joulukuussa 2023.	Kotoutumishojelman seuranta jatkuu. Kotoutumishojelman vuodelle 2025 suunnitellut toimenpiteet on toteutettu.	Apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu Susanna Taipale-Vuorinen, Suvilindén, Hannele Lautiola	Kansainvälisten työnhakija-asiakkaiden palvelut ja työvoiman ulkopuolisten kotoutujien palvelut organisoitiin uudelleen työvoimaviranomaisen ja kotoutumisviranomaisen tehtävien siirtymässä kaupungille. Uuden kotolain edellyttämä kotoutumishojelma (palvelutarjotin) on luotu verkkosivuille ja sitä täydennetään. Kotoutumishojelman (2023-2026) seuranta jatkuu, kotoutumisen mallikaupunki-selvityksen työstö toimialojen välisenä yhteistyönä on aloitettu.	Kotoutumishojelman seuranta on toteutettu kansainvälisyys strategiateeman kautta. Kotoutumisen edistämisen koordinaatio ja selvitystyö etenee. Selvitystyö valmistuu helmikuussa 2026 ja toimii tulevan kotoutumisen ohjelman pohjana. (TT)	Tavoite toteutui täysin.
	Uuden lain mukainen kotoutumishojelma on valmistunut	Valmistelu aloitettu	Uuden kotoutumislain mukainen kotoutumishojelma valmis kaupunkitasoiseen käyttöön		Ohjelman runko on valmis ja sitä kehitetään edelleen toimialojen välisenä yhteistyönä. Osana kotoutumisen mallikaupunki-selvitystyötä karotetaan palveluvalikoimaa.	Kotoutumishojelman runko on valmis. Kehittäminen jatkuu. Ruotsinkieliset kotoutumisen palvelut täydennetään verkkoversioon vuoden 2026 aikana. (TT)	
Resurssivaias ja hiilineutraali Vantaa							
Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa							
18.1 Edistetään päästövähenemystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Ympäristövahtidista toteutuksessa olevien (valmis, jatkuvaa käytäntö) hiilineutraalisuustavoitetta tukevien CO2-päästöjä vähentävien toimenpiteiden osuus kaikista toimenpiteistä	Kaupunginvaltuusto hyväksyi tiekartan 28.2.2022 ja toimialat laativat omat toteutussuunnitelmansa keväällä 2022, jossa on esitetty 102 toimenpidettä hiilineutraalisuuden toteuttamiseksi. Toimenpiteiden määrä voi muuttua toteutussuunnitelmien päivityksien yhteydessä. Lähtötaso: 52 %	70 % toimenpiteistä edennyt Ympäristövahtidissa valmiiksi tai jatkuvaksi käytännöksi	Tero Anttila Raportointi: Jari Viinanen	Vantaan rakentamisen hiilijalanjälkitöryhmän esitys asuinrakentamistoimille ja kaupungin toimitilahankeisiin on hyväksytty. Kaavoituksessa otettiin käyttöön Planet-työkalu asemakaavojen ilmastovaikutusten arviointiin. Hiilitase selvitys yhteistyössä pks-kuntien ja HSY:n kanssa on viimeistelyssä ja julkaistaan 2026.	Valmiina ja jatkuvan käytännön toimenpiteitä on 62,1 %.	Tavoite toteutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä							
20.1 Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssi- ja viisauden tieläisten Monimuotoisuuden luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Ympäristövahdista toteutuksessa olevien (valmis, jatkuva käytäntö) toimenpiteiden osuus kaikista toimenpiteistä Lumo-kais-talla	Kaupunginvaltuusto hyväksyi tieläisten 28.2.2022 ja toimialat laativat omat toteutus-suunnitelmansa keväällä 2022, jossa on esitetty 38 toimenpidettä lumokaistan toteuttamiseksi. Toimenpiteiden määrä voi muuttua toteutus-suunnitelmien päivityksien yhteydessä. Lähtötaso: 55 %	70 % toimenpiteistä edennyt Ympäristövahdissa valmiiksi tai jatkuvaksi käytännöksi	Tero Anttila Raportointi: Jari Viinanen	4 uuden suojelualueen rauhoitushakemukset hyväksyttiin KALAssa. Vieraslajisuunnitelma hyväksyttiin KALAssa. KYLKI-hankkeen rahoituspää-tös on saatu ja hanke käynnistynyt 1.1.2026. Suomen ensimmäinen rakentamisen luontohaittojen hyvitystoimi Palokalliossa. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi on hankittu kaupungin omistukseen maata noin 28 ha.	Valmiina ja jatkuvan käytännön toimenpiteitä on 70,6 %.	Tavoite toteutui täysin.
Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa							
22.1 Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Vantaan ratikan allianssien rakentamisvaiheen (TAS-vaihe) toteuttamisesta on päätetty	Vantaan ratikan rakentamispäätös on tehty. Allianssikiipailutus on valmistella.	Vantaan ratikan siirtymisen rakentamismuotoon (TAS-vaihe) on päätetty ja rakentaminen on käynnistynyt.	Tero Anttila	Vantaan ratikan tarkistettu hanke-suunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 17.11.2025. Vantaan ratikan rakentamissopimukset allekirjoitettiin marraskuun lopussa. Rakentaminen on aloitettu joulukuussa 2025. 23 ratikkakaavasta valtuustossa on hyväksytty 19 kaavaa. Vaaralanvarikon kaava on hyväksytty ja lainvoimainen.	Vantaan ratikan allianssien rakentamismuotoon siirtymisestä on päätetty. Vantaan ratikan rakentamismuotoon siirryttiin vuoden 2025 aikana.	Tavoite toteutui täysin.

22.2 Kestävien liikku- muotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä	Joukkoliikenteen nousijamäärä: 133 218 nousua/arkipäivä	Joukkoliikenteen nousijamäärä: 140 000 nousua/arkipäivä	Tero Anttila	Joukkoliikenteen toimivuutta seurataan ja kehitetään jatkuvasti yhteistyössä HSL:n kanssa. Asemaympäristöjen turvallisuuden kehittäminen on aloitettu Myyrmäen ja Koivukylän asemien osalta. Tarpeen mukaan suunnitellaan joukkoliikenteen sujuvuutta parantavia toimenpiteitä sekä parannetaan pysäkkien ja terminaalien olosuhteita.	Joukkoliikenteen nousijamäärä: 143 649 nousua/arkipäivä (TT)	Tavoite toteutui osittain.
	Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtösona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 980	Pyöräilyindeksi: 1369		Pyöräilyä edistetään monipuolisesti pyöräiliikenteen kehittämissuunnitelman ja tavoiteverkon pohjalta. Eri kulkutapojen suosion seuraamiseksi on kehitteillä parempia mittareita, kuin tämä muutamaan mittauspisteeseen perustuva pyöräilyindeksi.	Pyöräilyindeksi: 835 (ET)	
	Pyöräiliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyöräreitteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 16,2 kilometriä	Baanoiksi ja pääpyöräreitteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 18 kilometriä		Läntisen Valkoisienlähteentien (väl. Talvikkitie - Osmankäämintie) pääpyöräreitin parantaminen 700 m.	Pyöräiliikenteen tavoiteverkon mukaisia baanoja ja pääreittejä on 22,6 km. Pyöräilyn tavoiteverkon mukaisia pyöräreittejä toteutui reilusti yli tavoitteen. (TT)	
Kukoistavat kaupunkikeskukset							
Valtuustokauden tavoite 24. Toteutamme kaupunkikeskukset viihtyisinä, turvallisina ja toimivina							
24.1 Vantaalaisen tunne asuinalueensa turvallisuudesta paranee	Turvallisuuskyselyn kysymys "kuinka turvalliseksi koet oman naapuruston, oman asuinalueen ja Vantaan kaupungin?" (vastausasteikko 1-5)	Lähtötaso ei ole vielä tiedossa (saadaan lop- puvuodesta). Laaja tur- vallisuuskysely tehdään kolmen vuoden välein, tiiviimpi seuranta mit- taus toteutetaan vuo- den kuluttua.	Mittarissa tapahtuu positiivinen kehitys	Leena Rusanen kaupunkiturvalli- suustiimi / Mar- kus Hammar- ström yhteistyössä kaupunkikulttuu- rin ja hyvinvoin- nin toimialan kanssa	Turvallisuuden parantaminen on tee- mana mukana segregatio-ohjel- massa. Suunnitellaan toimenpiteitä kohdealueille. Myyrmäki on toiminut POR-kohdealueena, jossa on vahvis- tettu läsnäoloa ja tiivistetty viran- omaisyhteistyötä. Asemaseutujen turvallisuuteen panostetaan mm. lii- säämällä valaistusta, ylläpitoa ja kun- nossapitoa sekä tarvittaessa vartioin- tia. Turvallisuussuunnitelma valmistel- tiin syksyn aikana, mutta päätettiin tuoda päätöksentekoon turvallisuus- ohjelmalla vuoden 2026 puolella.	Mittarien lähtötasona vuoden 2024 Turvallisuuskyselyn ky- symyksen tulos (valittu 4-5 as- teikolla 1-5) Kuinka turvallisenä koet oman naapuruston: 58 % Vantaan kaupungin alueena: 20 % Turvallisuuden tunne Van- taalla on mittareiden mukaan heikentynyt.	Tavoite ei toteu- tunut lainkaan.

Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset palveluille ja yrityksille							
27.1 Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus parane	EKK:n kaupunkikeskustamittari	3,685	yli 3,685	Tero Anttila	Keskustojen kehittäminen jatkuu ja sitä toteutetaan mm. uusilla keskuksissa käynnissä olevilla asemakaavahankkeilla. Aviapoliksen visiotyö on edennyt. Tikkurilassa on valmistunut uuden terveys- ja perhekeskuksen asemakaava. Kh hyväksyi Kivistön Areena 3.3. hankkeen rahoitukseen liittyvät selvitykset. Osaamiskampuksen kunnallistekniikka ja kadun rakennustyöt valmistuivat, avajaisretkin pidettiin. Myymäen kaupunkikulttuuritalon tarveselvitys ja asemakaavan muutos hyväksyttiin.	3,871	Tavoite toteutui täysin.
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella							
Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen							
29.1 Saatavuuden toimipideohjelmissa (2023–24) tunnistettujen vaikuttavien toimintatapojen varmistaminen ja jatkokehittäminen kaupunkitasoisesti ja toimialoitain	Toimintatavat varmistettu	Saatavuusohjelman avulla löydetty toimintapiteet, joihin vaikutettu suunnitelmallisesti	Saatavuuden toimeenpano-ohjelma toteutettu	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Kestävän työkyvyn tiedolla johtamisen vuosikello otettu käyttöön varhaiskasvatuksessa ja toimintatapa laajennut perusopetukseen, ruotsinkieliselle palvelualueelle ja toiselle asteelle. Kunta10-tulosten käsittely toimialoilla ja jatkotoimenpiteet käynnistetty keväällä. Kaupunkitasoinen koko henkilöstön verkkoperehdytys ja vertaismentointi tuotannossa. Omaehtoisen koulutuksen taloudellinen tuki varhaiskasvatukseen jatkuvana pätevöitymiskoulutuksiin. Rekrytointi & TA-kuva: Vantaa oli mukana yli 20 rekrytointimessuilla ja tapahtumassa. Vantaan tunnettavuutta erityisesti opiskelijoiden keskuudessa lisättiin osallistamalla erilaisiin opiskelijatapahtumiin yhteistyössä palvelualueiden edustajien kanssa. Erilaisia näkyvyyskampanjoita hyödynnettiin laajasti opettajajouhoissa sekä kesätyöharjoittelijajouhoissa sekä vuoden aikana toteutettiin useampi yleistä TA-kuvaa tukeva kampanja. Vuoden 2025 rekrytointien kokonaishakijamäärä kasvoi 18,7 % (46 704) edelliseen vuoteen verrattuna. Paikkojen määrä taas laski 16,4 % (2211). Tehtäviä/virkoja jäi täyttämättä kokonaismäärästä 29,7 % (658). Vastaava määrä edellisenä vuonna oli 27,2 % (675). Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle haettaviin läksäiteisiin tehtäviin hakien enemmän kelpoisia hakijoita edellisvuoteen verrattuna kuin myös kelpoisten työntekijöiden osuus parani kaikissa nimikkeissä. Opiskelijoiden ja koululaisten harjoittelu ja kesätöitä oli auki 337 kpl ja hakijamäärä (6247) pysyi lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna.	Toimintatavat tuotannossa.	Tavoite toteutui täysin.

Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen							
30.1 Kaikki sairauspoissaolot vähenevät ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät	Sairauspoissaoloprosentti: kokonaistilanne ja mielenterveysperusteiset poissaolot	Sairauspoissaolot: 6 %, mielenterveysperusteiset: 1,11 % Laskentakaava KT:n suositellun ohjeen mukainen: ei vertailua 365 päivään vaan teoreettiseen työaikaan ohjeen mukaisesti eri ammattiryhmillä.	Sairauspoissaolot: 4,3 %, mielenterveysperusteiset: 1,0 % Strategiassa tavoitetasoksi määritetty 3,93 %, vanha laskentatavalla	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Esihenkilötyö, työterveyshuolto, esihenkilökoulutukset sekä työkykyasiantuntijoiden tuki työkykyjohtamiseen. Kason palvelualueilla työhyvinvointi vuosikellon käytön otto.	Sairauspoissaoloprosentti 5,98 %, mielenterveysperusteisten sairauspoissaoloprosentti 0,84 %. Mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen osuus sairauspoissaoloista 13,96 %, kun se samaan aikaan vuonna 2024 oli 16,17 %.	Tavoite toteutui osittain.

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

10

Yleishallinto

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	350	-80	270	273	-3
Menot	-22 085	3 029	-19 057	-16 347	-2 709
Toimintakate	-21 735	2 949	-18 787	-16 075	-2 712

Toiminta ja keskeiset muutokset 2025

Yleishallinnon talousarvio koostuu muun muassa kunnallisen päätöksentekojärjestelmän ja muiden yleisluonteisten toimintojen ja erien kustannuksista.

Talousarvion toteutuminen 2025

Yleishallinnon toimintatuotot vuonna 2025 olivat noin 0,3 milj. euroa ja ne toteutuivat 101 prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakulut olivat noin 16,3 milj. euroa ja ne toteutuivat 86 prosenttisesti. Yleishallinnon toimintakate toteutui kokonaisuudessaan noin 2,7 milj. euroa talousarviota parempana.

10 10

Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Niina Puikkonen

Puheenjohtaja: Hannu Palmu

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	350	-80	270	275	-5
Menot	-2 725	0	-2 725	-1 245	-1 480
Toimintakate	-2 375	-80	-2 455	-970	-1 485

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koko Suomen tavoin Vantaalla oltiin uuden edessä, kun aluevaalit ja kuntavaalit järjestettiin ensimmäistä kertaa samaan aikaan huhtikuussa 2025. Kaksien samanaikaisten vaalien järjestäminen vaati kaupungilta vaalijärjestelyiden uudelleen ajattelua.

Kuntavaaleissa äänestysprosentti laski 2,7 prosenttia, mutta sen sijaan aluevaaleissa äänestysprosentti nousi 6,4 prosenttia. Huolimatta huolellisesta suunnittelutyöstä, toimitsijoiden kouluttamisesta sekä viestinnästä äänioikeutetuille, samaan aikaan pidetyt kahdet vaalit lisäsivät merkittävästi hylättyjen äänten määrää. Vantaalle annetuista äänistä kuntavaaleissa hylättiin 1,6 prosenttia, joka oli sama hylkäysprosentti kuin koko Suomessa keskimäärin. Aluevaaleissa äänistä hylättiin 3,7 prosenttia, ja hylättyjen äänien suhteellinen osuus oli 0,3 prosenttiyksikköä alempi kuin koko Suomessa keskimäärin.

Vantaalla pilotoitiin ensimmäistä kertaa liikkuvaa äänestyspaikkaa eli vaalibussia. Vaalibussi kiersi ympäri Vantaata 45 eri paikassa ja bussissa annettiin noin tuhat ääntä. Vaalibussin pysähdyspaikkojen valinnassa painotettiin äänestysalueita, joissa on ollut alhainen äänestysprosentti, toisen asteen kouluja sekä Vantaan syrjäisempiä alueita.

Talousarvion toteutuminen

Keskusvaalilautakunnan toimintatuotot olivat yhteensä noin 0,3 milj. euroa toteuman ollessa muutettuun talousarvioon nähden 102 prosenttia. Toimintakulut olivat noin 1,2 milj., joten toteuma oli talousarvioon nähden 46 prosenttia.

10 20

Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Puheenjohtaja: Sakari Rokkanen

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-1 744	0	-1 744	-1 486	-258
Toimintakate	-1 744	0	-1 744	-1 486	-258

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginvaltuuston kokoukset järjestettiin läsnäkokouksina. Selostustilaisuudet ja iltakoulut järjestettiin hybridikokouksina, jossa valtaosa osallistujista on kokouksessa etäyhteyden avulla.

Vuonna 2025 valtuusto piti 12 kokousta, kahdeksan selostustilaisuutta, kolme iltakoulua ja kaksi kaksipäiväistä seminaaria. (20.-21.3.2025 Vantaalla ja 28.-29.8.2025 Turussa).

Kuntavaalit käytiin keväällä 2025. Uudelle valtuustolle järjestettiin kolme koulutuspäivää sekä yksi laitteidenjakopäivä. Lisäksi eri toimielimien puheenjohtajia koulutettiin yhdellä erillisellä koulutuksella samoin kuin lautakuntien jäseniä.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuuston toimintakulut olivat 1,5 milj. euroa ja ne toteutuivat 85 prosenttisesti talousarvioon nähden.

10 30

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuuhenkilö: Sari Hännikäinen

Puheenjohtaja: Tia Seppänen

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-682	-3	-685	-552	-134
Toimintakate	-682	-3	-685	-552	-134

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tarkastuslautakunta toimii kuntalain 14. luvun mukaan määräytyvien tehtävien, hallintosäännön sekä toiminta- ja arviointisuunnitelmansa mukaisesti. Tarkastuslautakunnan kokouksia oli vuoden aikana 15. Näistä valtuustokauden 2021–2025 lautakunnalla oli yhdeksän kokousta ja valtuustokauden 2025–2029 lautakunnalla kuusi kokousta. Arviointikertomus vuodelta 2024 hyväksyttiin lautakunnassa 29.4.2025.

Kaupunginvaltuusto päätti tilintarkastajan valinnasta kokouksessaan 27.1.2025. Lautakunta käsittelee tilintarkastussuunnitelmaa yhteistyössä tilintarkastajan kanssa. Vastuunalainen tilintarkastaja raportoi tarkastuksista lautakunnalle tammikuussa ja huhtikuussa 2025. Tilintarkastustoiminnassa ei ollut lisätoimeksiantoja vuoden aikana.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu valtuustokaudella 2025–2029 yhteensä 13 jäsentä. Lautakunta ei ole jakautunut työryhmiin.

Talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen toimintakulut olivat 0,6 milj. euroa ja ne toteutuivat 80 prosenttisesti talousarvioon nähden.

10 40

Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Puheenjohtaja: Ulla Kaukola

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	-2	2
Menot	-11 625	3 032	-8 594	-8 007	-586
Toimintakate	-11 625	3 032	-8 594	-8 009	-584

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto ja kokoonpano muuttui vuoden aikana. Vuoden alkupuoliskon kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi Sakari Rokkanen ja kesäkuussa puheenjohtajana aloitti Ulla Kaukola. Kokoukset järjestettiin kaupungintalolla läsnäkokouksina ja vuoden jälkipuoliskolla iltakoulut vakiintuivat järjestettäväksi läsnä. Alkuvuonna iltakoulut järjestettiin hybridimallisesti.

Kaupunginhallituksen kokouksia oli yhteensä 25, minkä lisäksi 3.-4.11.2025 järjestettiin kaupunginhallituksen talousarvioneuvottelut. Iltakouluja järjestettiin yhdeksän.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto kokoontui 10 kertaa.

1.1.2025 voimaan astuneen hallintosäännön mukainen kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto aloitti toimintansa vuoden alusta. Elinvoima- ja työllisyysjaosto kokoontui vuoden aikana 12 kertaa ja piti yhden yksipäiväisen seminaarin 24.9.2025 Vantaalla.

Kaupunginhallitus perusti strategia- ja taloustoimikunnan päätöksellään 18.6.2025 § 6. Toimikunnan tehtävänä on valmistella uutta kaupunkistrategiaa sekä käsitellä kaupungin talouden tilannekuvaa ja rakennetarkastelua. Lisäksi toimikunnan työskentelyssä tarkastellaan sekä kaupungin menorakennetta ja tuloja että tuottavuutta, kasvua ja elinvoimaa luovia elementtejä. Toimikunta kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginhallituksen toimintakulut olivat yhteensä noin 8,0 milj. euroa ja ne toteutuivat 93 prosenttisesti talousarvioon nähden.

Kaupunginhallituksen käyttövarauksiin sisältyi opiskelijoiden ja koululaisten palkkaukseen kesätyömäärärahaa 0,8 milj. euroa ja niiden sivukulut. Määräraha on käytetty kokonaisuudessaan ja se on siirretty käytön suhteessa toimialoille syksyllä 2025. Nuorten kesätyöseteleihin oli varattu määrärahaa 0,35 milj. euroa ja määräraha on käytetty kokonaisuudessaan.

Talousarvioon sisältyi myös Myönteisen erityiskohtelun (MEK) toimintaohjelman määrärahaa 2,0 milj. euroa. Toimialat ovat käyttäneet MEK toimenpideohjelman toteuttamiseksi määrärahaa 2,02 milj. euroa. Määräraha on siirretty vuoden lopussa toimialoille. MEK ohjelma päättyi yleishallinnossa vuoden 2025 lopussa ja vastaava määräraha siirtyy vuonna 2026 konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalle.

10 50

Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-5 309	0	-5 309	-5 057	-252
Toimintakate	-5 309	0	-5 309	-5 057	-252

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteistoimintaosuuksien ja -avustusten määrärahasta on maksettu kaupungin sopimusten mukaisesti avustus Tiedekeskussäätiölle sekä Suomen ilmailumuseosäätiölle ja vuotuinen käyttöavustus Suomen kansallisoopperalle. Määrärahasta on maksettu pks-yhteistyön ja Max Planck -keskuksen kustannuksia.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakulut olivat 5,1 milj. euroa ja ne toteutuivat 95 prosenttisesti.

11

Konsernijohto ja elinvoima

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	14 002	4 591	18 592	18 144	448
Menot	-159 933	-7 200	-167 133	-162 334	-4 799
Toimintakate	-145 931	-2 610	-148 541	-144 190	-4 351

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2025

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala koostuu yleisjohtosta, talouden ja strategian, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, elinvoimapalveluiden, työllisyys ja kotoutumispalveluiden ja kuntademokratian palvelualueista sekä viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköistä.

Talousarvion toteutuminen 2025

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan tuloarviota ja määrärahoja muutettiin vuoden 2025 aikana TE-uudistukseen liittyvien valtion ja kuntien välisten kustannusten korvaamiseksi. Lisäksi määrärahoja korotettiin heikon työllisyystilanteen aiheuttaman työmarkkinaturvan kuntaosuuden kasvun vuoksi ja toimialalle keskitettyä palkkavarausta jaettiin kaupungin muille toimialoille. Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan toimintatuotot olivat 18,1 milj. euroa ja ne toteutuivat 98 prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden. Toimintamenot olivat 162,3 milj. euroa ja ne toteutuivat 97 prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden.

11 10

Yleisjohto

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	-4	4
Menot	-7 862	3 706	-4 156	-1 705	-2 451
Toimintakate	-7 862	3 706	-4 156	-1 709	-2 447

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan ja toimialan yhteiset sekä kehitysprojektien toimintakulut.

Talousarvion toteutuminen

Talousarviossa 2025 yleisjohtoon varattiin kaupungin keskitettyä palkkamäärärahaa, jonka kohdentumisesta ei ollut tietoa talousarvion valmistelun yhteydessä. Keskitetty palkkavaraus jaettiin muille kaupungin yksiköille toteutumien mukaisesti vuoden 2025 aikana. Yleisjohtoon toimintakulut toteutuivat 41 prosenttisesti.

11 40

Talous ja strategia

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	313	0	313	438	-126
Menot	-6 369	-159	-6 528	-5 859	-669
Toimintakate	-6 057	-159	-6 216	-5 421	-795

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousohjauksen johdolla valmisteltiin talousarvio ja –suunnitelma 2026–2029, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa marraskuussa 2025. Vuonna 2025 toimintansa aloitti talous- ja strategiatoimikunta, jossa käsiteltiin uuden strategian lisäksi mm. Vantaan talouden tasapainottamisen tarvetta.

Taloussuunnitelma sisältää tasapainottamisen toimenpiteitä, joita jatketaan. Heikon taloustilanteen vuoksi myös uusia toimenpiteitä on etsittävä. Kaupungin suurimman investoinnin, Vantaan ratikan rakentaminen alkoi vuonna 2025. Ratikan päivitetty hankesuunnitelma huomioitiin kaupunginvaltuuston hyväksymässä taloussuunnitelmassa.

Uusi strategia hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa tammikuussa 2026 ja se sekä siihen liittyvät poikkihallinnolliset ohjelmat heijastuvat jatkossa myös talousarvioon ja -suunnitelmaan. Kaupungin uusi investointimalli otetaan käyttöön vuoden 2026 aikana ja sen vuoksi myös palveluverkkosuunnitelman uudistaminen on aloitettu.

Tilivuoden aikana Talouspalveluissa edistettiin uusien talousjärjestelmien hankintaa tekemällä esiselvitystä, alustavaa aikataulusta sekä nykyprosessien kriittistä tarkastelua. Loppuvuodesta käynnistettiin markkinavuoropuhelut potentiaalisten toimittajien kanssa. Vuoden alusta kaupungille siirtyneiden TE-uudistuksen mukaiseen työllisyydenhoidon palveluiden talouteen liittyvät toiminnot käynnistettiin sekä vakiinnutettiin osaksi talouspalvelujen prosesseja. Talouspalveluita työllisti myös Vantaan kaupungin sanomavälitysoperaattorin kilpailutus ja vaihdos. Sanomavälitysoperaattorin kilpailutus tehtiin keväällä ja uuden palvelutoimittajan käyttöönotto saatiin valmiiksi joulukuussa 2025. Talouspalveluissa tehtiin lisäksi perintäpalveluiden kilpailutus kevään aikana ja uuden palveluntuottajan käyttöönottoprojekti käynnistettiin loppuvuodesta. Myös talousprosessien automatisointia jatkettiin usealla osa-alueella.

Kaupunki allekirjoitti uuden rahoituslimiitin Euroopan Investointipankin kanssa. Limiitistä rahoitetaan mm. koulu- ja päiväkotinvestointeja. Ensimmäinen 100 milj. euron suuruinen osa limiitistä nostettiin vuonna 2025. Kaikkiaan kaupunki nosti uutta pitkäaikaista lainaa rahoitusmarkkinoilta yhteensä 235 milj. euroa ja lyhensi olemassa olevia lainojaan 36,6 milj. euroa, eli nettolainanotto oli 198,4 milj. euroa. Kaupungin lainakanta nousi vuoden 2025 lopussa noin 1,06 mrd. euroon.

VTK Kiinteistöt Oy:lle hankittiin sen investointien rahoittamiseksi 280 milj. euron suuruinen takauslimiitti, joka sai lainvoiman vuoden lopussa. Limiitistä tullaan nostamaan yksittäisiä pitkäaikaisia lainoja yhtiön likviditeettitilanteen mukaisesti. Rahoitus kilpailutti lisäksi kolme korkotukilainaa VAV Asunnot /Palvelukodit Oy:lle.

Strategia johti tammikuussa 2026 hyväksytyn kaupunkistrategian valmistelua. Strategia vastasi myös sitovien vuositavoitteiden valmistelusta ja seurannasta. Tietopalvelutiimi tuotti laajasti toimintaympäristötietoa strategiaproessin tueksi sekä muita tilastokatsauksia ja päätöksentekoa tukevaa tietoa. Vantaan tiedolla johtaminen on organisoitunut sisäisesti ja mm. tiedonmistajuuksia on tunnistettu laaja-alaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Talouden ja strategian palvelualueen toimintatuottojen toteuma oli noin 0,4 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 140 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli noin 5,9 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 90 prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	39 169	41 685	36 483
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	10 585	9 101	9 546
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	38 512	27 440	30 806
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	22 958	14 469	15 106
Kirjanpito tehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	8,0	7,2	7,5

11 50

Henkilöstöpalvelut

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 277	0	1 277	1 693	-416
Menot	-13 188	-46	-13 234	-10 995	-2 239
Toimintakate	-11 911	-46	-11 957	-9 302	-2 655

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Henkilöstöpalvelujen toimintatavan kehittäminen käynnistyi kokonaispalvelun sekä toimialojen hr-kumppanuuden vahvistamiseksi ja hr-partnereita aloitti tehtävässään. Tunnistimme strategiset menestystekijät osana kaupungin strategiatyötä ja käynnistimme henkilöstöperiaatteiden laadinnan viitoittamaan kaupungin henkilöstön osaamisen, johtamisen ja toimintakulttuurin kehittämistä strategiakauden aikana.

Kehittämispalveluissa valmisteltiin ja toteutettiin työterveyshuollon kilpailutus, jonka tavoitteena oli löytää yksi sopimuskumppani. Tavoite saavutettiin ja Terveystalo aloittaa koko kaupungin uutena työterveyshuollon sopimuskumppanina 1.1.2026.

Vantaalla on ollut käytössään vuodesta 2017 lähtien koulutushallintajärjestelmä Osuma henkilöstökoulutukseen ja koulutusten hyväksymisprosessiin. Palvelusopimus päättyy vuoden 2026 aikana ja Vantaa toteutti kilpailutuksen uudesta järjestelmästä, joka otetaan käyttöön vuoden 2026 keväällä.

Vantaan kaupungilla on erilaisia yhteistyökumppaneita työyhteisöjen toiminnan, esihenkilötyön ja johtamisen kehittämiseen. Kaupunkitasoisesti on kilpailutettu palvelutuottajia (yhteensä noin 70 kumppania) toimialojen ja työyhteisöjen tarpeeseen. Esihenkilöt ja linjajohto voivat hyödyntää näitä puitesopimuskumppaneita johtamisen, esihenkilötyön, henkilöstön yhteisen osaamisen tai työyhteisöjen kehittämisessä. Vuoden 2025 aikana kilpailutettiin myös nämä strategiset kehittämiskumppanisopimukset uudelle strategiakaudelle.

Yksi HR:n pitkän aikavälin tavoitteista on, että digi-HR ratkaisut edistävät työn tuottavuutta ja sujuvaa arkea. Vuoden 2025 aikana tavoitetta konkretisoitiin laatimalla yhteistyössä toimialojen kanssa HR-digivisio, joka ohjaa kehitystyötä vuoteen 2030. Lisäksi HR-digivisio ohjaa osin aikataulujen puitteissa syksyllä käynnistyneen hr-järjestelmäprojektin lyhyen aikavälin valmistelua. Projektissa kilpailutetaan, hankitaan ja käyttöön otetaan hr- ja palkkajärjestelmä tulevien vuosien aikana HR:n, tietohallinnon ja hankinnan yhteistyönä. Projektin käynnistyi alun perin syksyllä 2025 mahdolliseen hankintalain muutokseen valmistautumisena. Lisäksi projektin käynnistymisen jälkeen nykyinen järjestelmätoimittaja Numera Oy myi liiketoimintansa uudelle toimijalle (Administer-konserni). Projektin ensimmäinen vaihe kohdentuu hankinnan valmisteluun. Projektin varsinaisena tavoitteena on turvata palkanmaksu muuttuneessa markkinatilanteessa.

Edellisten vuosien aikana aloitettu työkykyjohtamisen kehittäminen palvelualueilla jatkuu. Kevan kanssa yhteistyössä on rakennettu puheeksiottamisen koulutuskokonaisuus, jota toteuttavat kaupungin yhteistyökumppanit. Palvelualueen työkykyjohtamisen vuosikello on otettu käyttöön varhaiskasvatuksessa vuoden alussa, lisäksi vuosikellomallin rakentaminen on käynnistynyt myös perusopetuksen ja ruotsinkielisten palveluiden palvelualueille. Mallia kehitetään vielä HR-raportoinnin kehittäessä.

Työhyvinvointitiimin rooli Vantaalla on vahvistunut uuden HR-toimintamallin myötä. Elokuun alusta alkaen aiemmat työkyky- ja työsuojeluasiantuntijan tehtävät eriytettiin ja tiimissä toimivat nyt työkykyasiantuntijat, työkykykonsultti, työsuojelukonsultti ja -asiantuntija. Tiimi tukee esihenkilöitä työkyvyn ja työturvallisuuden edistämisessä, kehittää toimintamalleja ja toimii aktiivisesti yhteistyössä työterveys-

huollon ja työsuojelutoimijoiden kanssa. Uutena toimintamallina on otettu käyttöön HR palvelukanavan tiketit. Nyt työkykyyn, työterveyshuoltoyhteistyöhön, työsuojeluun ja työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan liittyvät kysymykset laitetaan tiketteinä HR-palvelukanavan kautta.

Tasopalkkaan siirtyminen ja siihen liittynyt neuvottelutoiminta saatiin toteutettua. Kunta-alalla siirryttiin tasopalkkajärjestelmään, kun työn vaativuuden arviointiin perustuvasta palkkausjärjestelmästä luovuttiin KVTES:n sopimusallalla ja OVTES osio G:ssä eli varhaiskasvatuksen tehtävissä. Uuden palkkausjärjestelmän valmisteluun osallistuivat hr, henkilöstöjärjestöjen edustajat ja laajasti myös linjajohtoa. Käyttöönottoa edelsi pitkä yhteistoiminnallinen prosessi ja neuvottelutoiminta. Käyttöönotto tapahtui aikataulussa 1.10.2025 alkaen. Paikalliset järjestelyerät neuvoteltiin henkilöstöjärjestön edustajien kanssa tukemaan uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoa. Palkkojen yhteensovittamista jatketaan edelleen syksyn 2026 paikallisten järjestelyerien yhteydessä.

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstöpalveluiden toimintatuotot olivat vuonna 2025 noin 1,7 milj. euroa ja toimintakulut noin 11,0 milj. euroa. Talousarvioon nähden tuotot ylittyivät noin 0,4 milj. eurolla, eli toteuma oli talousarvioon nähden 133 prosenttia. Kulut puolestaan alittivat talousarvion noin 2,2 milj. euroa, eli toteuma talousarvioon nähden oli 83 prosenttia.

Toimintatuottojen ylitys talousarvioon nähden johtuu arvioidusta kelakorvauksen suuruudesta. Toimintakulujen alitus johtuu useasta tekijästä, mm. henkilöstökulujen, työterveyden kulujen sekä henkilöstöetujen käytön alittumisesta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Konsernijohto ja elinvoima toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (poislukien työllisyys ja kotoutuspalvelut)	4,4 %	4,4 %	4,5 %
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	369	497	361
Palkkalaskelman hinta	18,1	17,8	11,5
Tikettimäärä			
- keskimäärin kuukaudessa	3 823	3 962	* 2 915

* Sisältää HR-palvelukanavalle tulleet palvelupyynnöt. Merkittävä osa asiakkaiden pyynnöistä käsitellään suoraan hr- ja palkkajärjestelmässä.

11 55

Konsernipalvelut

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 635	0	1 635	1 939	-304
Menot	-40 507	-21	-40 529	-36 335	-4 193
Toimintakate	-38 873	-21	-38 894	-34 396	-4 498

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hankintojen strateginen ohjausryhmä on aloittanut toimintansa. Ohjausryhmässä on ensimmäisenä mietitty sisäisiä tehostamistoimenpiteitä, esimerkiksi valmisteltu hankintojen kilpailuttamisen keskittä-

mistä hankinnan palveluyksikköön. Hankintojen tiedolla johtamisen kehittämistyö jatkuu. Palvelualueiden johtoryhmissä on käyty viemässä viestiä sopimushallinnan asioista ja korostettu erityisesti sopimusten vientiä järjestelmiin, jotta saamme mahdollisimman kattavia raportteja tiedolla johtamisen tueksi. Kilpailuttamisen prosesseja eri järjestelmien välillä on tehostettu ja parannettu.

Tietohallinnon käyttötaloudesta onnistuttiin säästämään merkittävästi. Merkittävimmät säästöt saatiin työasemista, joissa on päästy edullisempiin sopimuksiin sekä saatu kehitettyä toimintatapoja. Säästöjä syntyi myös siirtyneistä projekteista, jotka olivat osittain suunnittelun tulosta, mutta osittain myös viivästyksiä käyttöönotoissa.

Tiedonhallinnan kehittäminen on ollut keskeisenä kehityskohteenä vuonna 2025. Tietoarkkitehtuurin merkitystä on kasvatettu organisaation yhteisen näkemyksen luomisessa käsiteltävistä tiedoista sekä tiedon luomisen, jakamisen ja hyödyntämisen helpottamisessa. Siten tietoarkkitehtuuri tukee paremmin sekä tulevia hankintoja että tiedolla johtamista.

Vuonna 2025 omistajaohjauksessa keskityttiin konserniyhtiöihin valittavien uusien hallitusten osaamisen varmistamiseen. Suurten konserniyhtiöiden hallituksiin valittaville tehtiin kesällä 2025 hallitusten kollektiiviseen osaamiseen liittyen osaamiskartoituskysely, jonka tulokset raportoitiin konsernijaostolle hallitusten nimeämisen yhteydessä. Lisäksi kaikkien yhtiöiden hallituksiin valittavilta edellytettiin CV:n toimittamista. CV:t olivat konsernijaoston nähtävillä hallituksen jäsenten nimeämisen yhteydessä 26.8.2025.

Vuonna 2025 konserniohjaus on jatkanut valmistelua hyvinvointialueen käytössä olevien kiinteistöjen yhtiöittämiseksi. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa on käyty vuokraneuvotteluja konsernitasolla syksystä 2025 lukien.

Konsernipalvelut ja henkilöstöpalvelut ovat selvittäneet vuoden 2025 aikana vaihtoehtoja hankintatavoiksi HR-järjestelmän osalta Numera Palvelut Oy:n yrityskaupan ja mahdollisen hankintalain sidossuhteiden muutoksen vuoksi. Myös DigiOne järjestelmän osalta on ryhdytty vastaavaan selvityöhön.

Hallitusosaajavalmennuksen uuden sopimuskauden kumppanin kilpailutus toteutettiin vuoden 2025 aikana osana kehittämispalveluiden kumppanien hankintaa. Marraskuussa 2025 käynnistynyt hallitusosaajakoulutus toteutetaan vielä aiemman puitesopimuksen perusteella FCG:n kanssa.

Konsernipalveluihin kuuluva i-team eli kaupunginjohtajan innovaatiotiimi aloitti toimintansa 3.11.2025. Bloomberg Philanthropies säätiön tuella toteutettava hanke tukee innovaatioiden avulla maahanmuuttajataustaisen väestön sopeutumista yhteiskuntaan, kouluttautumista ja työllistymistä, sekä väestön saamista mukaan kestävyystavoitteiden edistämiseen. Lisäksi i-team vahvistaa kaupunkitasoisia innovaatiokyvykkyyksiä, sisältäen uuden datan tuottamisen ja analysoinnin, osallistavat menetelmät ja ketterä kehittämistapa.

Talousarvion toteutuminen

Konsernipalveluiden toimintatuottojen toteuma oli 1,9 milj. ja toimintatuotot toteutuivat 119 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli 36,3 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 90 prosenttisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Työasemamäärä hallinto - kannettavat ja työasemat, kpl	4 319	3 700	4 177
Työasemamäärä opetus - kannettavat ja työasemat, kpl	49 531	43 600	42 495
Tietohallinnon asiakastyytyväisyys - Tukiopynnöt (4–10)	9,0	9,0	9,1
Tietohallinnon tukipyyntömäärä - keskimäärin kuukaudessa	3 423	4 000	3 551
IT-investointien onnistunut läpivienti - budjettitoteuma	71 %	100 %	70 %

11 60**Elinvoimapaalvelut**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 306	0	1 306	823	484
Menot	-6 631	-35	-6 666	-5 360	-1 306
Toimintakate	-5 325	-35	-5 360	-4 537	-823

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Elinvoimapaalveluiden tehtävänä on vahvistaa Vantaan elinvoimaa. Palvelualueen toiminta perustuu laaja-alaiseen verkostoyhteistyöhön sekä aktiiviseen vuorovaikutukseen vantaalaisen elinkeinoelämän kanssa.

Vuoden 2025 alussa voimaan tullut TE-uudistus on ohjannut palvelualueita aiempaa kunnianhimoisempaan kehittämiseen. Palvelualueelle on käynnistetty uusia toimintoja ja vahvistettu jo olemassa olevia, ja tämän myötä henkilöstöä on rekrytoitu lisää. Keskeisiä uudistuksia ovat asiakkuudenhoitomallin käyttöönotto sekä yritysasiakkuustiimin, korkean teknologian klusterin, kaupunkitasoisen ennakointitoimiston ja nuorten yrittäjyyttä tukevan pysyvän palvelumallin perustaminen. Rekrytointien viivästykset ovat vaikuttaneet palvelualueen menoihin ja tuloihin, mutta suunniteltu henkilöstökapasiteetti on saavutettu pääosin vuoden 2025 loppuun mennessä.

Elinvoimapaalvelut koordinoi päättyneen strategiakauden Elinvoimainen ja osaava Vantaa strategiateeman kasvu- ja elinvoimaohjelmaa. Ohjelman viimeisenä vuotena (2025) on käynnistetty toimenpiteitä erityisesti startup ja kasvuyritystoiminnan vahvistamiseksi, maahanmuuttajien yrittäjyyden edistämiseksi, osaamisen ennakoinnin kehittämiseksi sekä pk-yritysten osaamisen ja kilpailukykyyn tukemiseksi. Ennakointityössä painopiste on ollut kaupungin ennakointikyvykkyyden vahvistamisessa, tulevaisuustiedon systemaattisessa tuottamisessa ja sen kytkemisessä johtamisen ja päätöksenteon tueksi.

Vantaan klusteritoimintaa on laajennettu vuoden 2025 aikana. Korkean teknologian klusteri on käynnistetty alkuvuodesta ja toteutetun yritysierroksen perusteella on tunnistettu keskeisiä kasvun ja kehityksen teemoja. Ruoka- ja logistiikka-alojen klustereita on myös kehitetty edelleen. Yritysten TKI-toiminnan tukipalvelujen suunnittelu on aloitettu yhteistyössä SITRAn kanssa.

Kaupunkitasoisen projektitoimiston toimintaa on vahvistettu tukemaan merkittäviä kaupunkikehityshankkeita sekä EU-rahoitteisten projektien valmistelua. Projektiseurannan käytäntöjä raportoinnissa on yhdenmukaistettu ja ensimmäiset PowerBI-raportoinnit on valmisteltu toimialojen käyttöön. Projektitoimiston koordinoiman innovaatioverkoston jäsenmäärä on kasvanut vuoden aikana 158:aan.

Aviapoliksessa toimivan Vantaa Startup Runwayn palveluja on kehitetty edelleen, ja Vantaalle on sijoittunut uusia kansainvälisiä startup -yrityksiä. Syksyllä aloitettiin pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen tukiohjelma. Kansainvälisten osaajien rekrytointia tukevan palvelumallin kehittäminen on käynnistetty yhteistyössä työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen, kuutoskaupunkien, Business Finlandin sekä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Vantaan matkailun kehittämistä on jatkettu suunnitelmallisesti.

Avia-verkoston toimintaa laajennettiin edelleen vuoden 2025 aikana. Valmistelut lentokentän talousalueen kattavan Airport Region -verkoston perustamiseksi käynnistettiin. Kansainväliseen lentokenttäyhteistyöhön osallistuttiin aktiivisesti, minkä osana mm. järjestettiin alan kansainvälinen avaintapahuma SAAIC-konferenssi Aviapoliksessa.

Asiakkuusyksikkö on toteuttanut Vantaan keskeisille työllistäjille proaktiivisia yrityskäyntejä, ja vuoden loppuun mennessä käyntejä on kertynyt yhteensä 190. Yritysten tavoitavuutta on parannettu merkittävästi laajentamalla Business Vantaan uutiskirjeen jakelua 10–49 henkilöä työllistäviin yrityksiin. Yritysneuvontapalvelut on siirretty Vantaan Uusyrityskeskus ry:ltä kaupungin omaksi toiminnaksi 1.3.2025. Asiakkuuksienhallinnan kehittämiseksi kilpailutettiin kaupunkitasoinen CRM-järjestelmä, ja järjestelmän käyttöönottoa valmisteleva projekti käynnistyy vuoden 2026 alussa. Lisäksi asiakkuusyksikkö on yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja Varian kanssa auttanut vantaalaisia yrityksiä työvoimatarpeissaan.

Elinvoimapalvelut on edistänyt yritysmayönteisen toimintaympäristön kehittymistä Vantaalla, muun muassa osallistumalla Aviapoliksen alueen sekä Tikkurilan Osaamiskampuksen kehitystyöhön. Vuoden 2025 lopulla Osaamiskampuksen Business Vantaa Hub -palvelukonseptille on luotu pilotointiympäristö Yrityspalvelukeskus Leijaan, ja kokonaisuus otetaan käyttöön heti alkuvuodesta 2026.

Talousarvion toteutuminen

Elinvoimapalvelun palvelualueen toimintatuottojen toteuma oli 0,8 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 63 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli 5,4 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 80 prosenttisesti. Kokonaisuudessaan elinvoimapalveluiden toimintatuottojen toteuma alitti talousarvion n. 0,5 milj. euroa ja toimintakulujen toteuma alitti talousarvion 1,3 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	486	650	498
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	1 830	2 800	1 688
Yritysten palkkasumman kehitys Vantaalla (vuoden loppuun, 2021=100)	* 120	119	** 115,6

* Tilanne lokakuu 2024.

** Tilanne lokakuu 2025.

65

Työllisyys ja kotoutumispalvelut

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	9 471	4 591	14 062	13 230	832
Menot	-78 095	-10 579	-88 675	-94 978	6 303
Toimintakate	-68 624	-5 989	-74 613	-81 748	7 136

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaa aloitti vuoden 2025 alusta työvoimaviranomaisena, vastaten itsenäisesti työvoima- ja kotoutumispalveluiden järjestämisestä. Työttömyys on kasvanut ennätykselliselle tasolla Vantaalla ja tavoite siitä, että se vähenisi taloussuunnitelmakaudella 2024–2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle on yhä kauempana.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelle siirtyi TE2024 uudistuksessa 191 uutta työntekijää, joista 148 sijoittuu työllisyyspalveluihin. Kaikille palvelualueelle siirtyneille työntekijöille tarjottiin työtehtävä, ja kaikki ottivat tehtävän vastaan. Vuoden vaihteessa Vantaa vastaanotti 30 279 henkilöasiakasta. Asiakkaiden siirto Vantaalle toteutettiin onnistuneesti. Tämä merkittävä muutos edellytti toimintarakenteiden ja palveluprosessien kehittämistä sekä henkilöstön ja resurssien vahvistamista palvelualueelle siirtyneiden henkilöstön myötä.

Haastavasta työllisyystilanteesta huolimatta palvelualueella onnistuttiin tuottamaan sujuvat palveluprosessit tavoitteena auttaa asiakkaita kohti työllistymistä. Asiakaspalvelussa panostettiin erityisesti nuorten (alta 30-vuotta) palveluun ja kaikkien uusien nuorien asiakkaiden ensimmäinen tapaaminen on aina kasvokkain ja myös muissa tapaamisissa pyritään resurssien puitteissa lähitapaamisiin.

Vantaa on pyrkinyt yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa kehittämään asiakkaiden ohjausta oikeiden palveluiden piiriin, kuten työkyvyn arviointi ja kuntoutus. Lain edellyttämä TYM-sopimus allekirjoitettiin hyvinvointialueen kanssa elokuussa. Yhteistyössä Helsingin ja Espoon kanssa tuotettu PKS-työnantajapalvelu käynnistyi 2.1.2025. Palvelua koskevat palautteet ovat olleet pääsääntöisesti erittäin positiivisia, yli 90 prosenttia arvioinneista saivat arvosanat 9 tai 10.

Valtio korvasi Vantaan kaupungille vuodelle 2024 kohdentuneita kustannuksia noin kolme miljoonaa euroa huhtikuussa. Valtuusto hyväksyi määrärahan korottamista vastaamaan valtiolta saatavaa korvausta, jolla pystyttiin jatkamaan tukien ja etuuksien myöntämistä ja purkamaan hakemusten jonot kesään mennessä.

Haastavasta työmarkkina- ja suhdannetilanteesta huolimatta kansainvälisten asiakkaiden palveluissa on panostettu muunkielisten asiakkaiden palveluiden kehittämiseen. Osaamiskeskuspalveluiden työnhakijoiden määrä on kasvanut lähes 8 500 asiakkaaseen tammikuuhun 2026 mennessä, eikä äkillistä työllisyyden kohenemista ole näkyvissä. Kesällä 2025 käynnistettiin yhdessä muiden C6-kuntien ja Helsingin seudun kauppakamarin kanssa Uudenmaan liiton AKKE-rahoituksella kansainvälisiä osaajia palveleva myyntikonttori, jossa toteuttajakumppanit ovat sitoutuneet tavoittamaan rekrytoivia yrityksiä, kartoittamaan näiden tarpeita ja luomaan kansainväliset osaajat ja yritykset yhdistävää palvelumallia. Työvoiman ulkopuolisten asiakkaiden lakisääteiset kotoutumisen palvelut käynnistyivät myös hyvin, ja vuoden 2025 aikana tavoitettujen asiakkaiden määrä nousi merkittävästi niin asiakkaiden kontakteissa, palvelutarpeen arvioinnissa kuin kotoutumissuunnitelmien laadinnassakin. Vuoden 2025 aikana noin 25 prosenttia työvoiman ulkopuolisista kotoutuja-asiakkaista siirtyi työvoiman piiriin.

Syksyllä 2025 perustettiin myös yksikön hanketyöryhmä ulkoisen rahoituksen hakemisen ja koordinaation kehittämiseksi. Yksikön hanketyöryhmän toimintaa kehitetään yhteistyössä Vantaan elinkeinopal-

veluiden projektitoimiston kanssa. Ulkoinen rahoitus on merkittävä lähde palveluiden kehittämisen ja kotoutumista tukevien uusien toimintamallien kehittämisen näkökulmasta. Kasvavan asiakasmäärän takia ulkoinen rahoitus mahdollistaa myös tukipalveluita asiakaskunnalle. Vantaan kansainvälisen toiminnan suuntaviivat 2025–2026 tuo esille myös ulkoisen rahoituksen projektien merkitystä.

Kuluneena vuonna aloitettiin myös vuoden 2026 lokakuussa järjestettävän Integration 2026 –tapahtuman valmistelu, jonka isäntäkaupunkivastuu luovutettiin Vantaalle edellisen tapahtuman yhteydessä vuoden 2025 lopulla. Integration on kotoutumisen edistämisen ja pakolaisten vastaanoton ammattilaisten valtakunnallinen suur tapahtuma. Tapahtuma tuo merkittävää näkyvyyttä Vantaalle alan toimijoiden kentällä. Kansainvälisten palveluissa valmisteltiin tapahtumaa varten hankehakemus, ja sille myönnettiin kesäkuussa rahoitus Euroopan turvapaikka- maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta.

Vanhan kotoutumislain mukaisen kotouttamisohjelman seuranta jatkettiin kansainvälinen Vantaa –strategiateeman johtoryhmän yhteydessä. Edellisenä vuonna laaditun ns. liikennevalomallin mukaisesti strategiateeman johtoryhmässä ja muussa poikkihallinnollisessa yhteistyössä edistettiin kotouttamisohjelman kärkitavoitteita.

Kotouttamisohjelman teemoista erityisesti suomen kielen opetuksen kaupunginlaajuinen seuranta ja koordinaatio nostettiin myös Kotoutumisen mallikaupunki –selvityksen yhdeksi aihealueeksi. Selvitys kokoa yhteen Vantaan kaupungin kotoutumista edistävät palvelut, hyvät käytännöt ja sosiaaliset innovaatiot eri palvelualueilla. Siinä on koottu meneillään olevia muunkielisten palvelutarpeiden ja kotoutumisen edistämisen hankkeita. Selvitystyötä on tehty poikkihallinnollisesti yhteistyössä eri toimialojen ja yksiköiden kanssa. Valmistelutyö ja raportti toimivat taustamateriaalina kaupungin uuden Tulevaisuus asuu Vantaalla -strategian (2026–2029) mukaiselle Kotoutumisen ohjelmatyölle.

Kuntalaispalveluissa pilotoitiin asiakaspalvelun kaupunkitasoista laadun mittaria vuonna 2025. Asiainn sujuvuutta mittaava CES-mittari (Customer Effort Score) oli vuoden lopussa käytössä 15 kaupungin palvelussa. Osana kaupunkitasoista asiakaspalvelun kehittämistä toteutettiin kuntalaiskysely, jolla kartoitettiin vantaalaisten tarpeita ja kokemuksia kaupungin palveluissa asiointiin, asiakaspalveluun sekä digitukeen liittyen. Vantaalaiset toivovat sähköisiä asiointimahdollisuuksia kaupungin palveluihin, mutta selvää tarvetta on myös henkilökohtaiselle palvelulle erityisesti palveluiden neuvontaa koskevissa asioissa.

Kaupunkitasoinen asiakaspalvelujärjestelmä kilpailutettiin, ja järjestelmän toimittaja on jatkossakin Telia. Uusi sopimus mahdollistaa esimerkiksi tiedon hyödyntämisen entistä paremmin.

Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä eri asiakaspalvelukanavissa pysyi muutoksista huolimatta samalla tasolla kuin edellisvuonna. Esimerkiksi HSL:n lipputili uudistus ei vaikuttanut asiakasvolyyymiin merkittävästi. Uusi tehostetun digituen palvelu käynnistettiin keväällä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden asiakkaiden tueksi. Kuntalaispalveluiden digiohjaajat antoivat sähköisen asiointin tukea työllisyys- ja kotoutumispalveluiden toimipaikkojen ohella myös Vantaa-infossa sekä Koivukylän asukastilassa. Kohdennettu palvelu tavoitti kohderyhmänsä hyvin. Tehostettua digitukea jatketaan ja kehitetään myös vuonna 2026.

Poikkeustilanteisiin varautumista parannettiin kuntalaispalveluissa. Kuntalaispalvelut toteutti koko yksikön henkilöstön yhteisen valmiusharjoituksen sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueen johtoryhmien valmiusharjoituksen. Harjoitusten avulla tunnistettiin varautumiseen liittyviä kehityskohteita. Kuntalaispalvelut koordinoi ja toteuttaa jatkossa palvelualueen säännölliset harjoitukset.

Talousarvion toteutuminen

Työllisyys ja kotoutumispalveluiden toimintatuottojen toteuma oli 13,2 milj. euroa eli 94 prosenttia muutetusta talousarviosta. Tuottoihin tehtiin noin 4,6 milj. euron lisätalousarviomuutos liittyen valtiolta TE-uudistuksen myötä siirtyneisiin toimintoihin.

Palvelualueen toimintakulut olivat noin 95,0 milj. euroa eli 107 prosenttia muutetusta talousarviosta. Kuluihin tehtiin 7,0 milj. euron lisätalousarviomuutos liittyen Työttömyysturvan kuntaosuuteen ja 3,0 milj. euron muutos liittyen TE-uudistuksen myötä valtiolta siirtyneisiin toimintoihin.

Toimintakuluista 52 prosenttia muodostui Työttömyysturvan kuntaosuus -maksusta toteutuneen kulun ollessa noin 49,5 milj. euroa, joka on 120 prosenttia muutetusta talousarviosta. Työllisyys ja kotoutuspalveluiden palvelutuotannon toimintakulut muodostivat 48 prosenttia toimintakuluista ja olivat yhteensä noin 45,5 milj. euroa eli 96 prosenttia arviosta. Palvelutuotanto sisältää työllisyyspalvelut, kansainväliset palvelut, kuntalaispalvelut ja palveluiden tuen.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Työllisyyspalvelut			
Työllisyysuunnitelmien suunnitelma-aste	57 %	80 %	65 %
Virta yli 6 kk työttömyyteen (kaikki työttömät)	35 %	40 %	39 %
Pitkäaikaistyöttömyys	6 539	4 990	8 114
Vieraskielisten työttömyys	8 240	7 100	9 160
Alle 30-vuotilaiden työttömyys		3 510	4 371
Kuntalaispalvelut			
Sähköisen asiainnin tuen ja digituen osuus Vantaa-infon palvelukontakteista (%)	10 %	15 %	12 %
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä / vuosi	142 300	190 000	141 300

11 80

Kuntademokratia

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	25	-25
Menot	-3 874	-38	-3 912	-3 828	-84
Toimintakate	-3 874	-38	-3 912	-3 802	-109

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Lakiasiat ja päätösvalmistelu -yksikön keskeiset tehtävät liittyivät kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallitusten kokousten järjestämiseen sekä valtuustokauden vaihdokseen. Tärkeimmät vireillä olevat oikeudenkäynnit on kuvattu tilinpäätöksen riskienhallintaosuudessa.

Vuoden 2025 aikana on laadittu valtioneuvoston ohje, korruption torjuntaohje sekä uudistettu yhdessä tiedonhallinnan kanssa julkisuuslain mukaisia tietopyyntöjä koskeva ohje. Käyttöön on otettu myös esihenkilöille osoitettu syventävä tietosuojakoulutus. Ennakkovaikutusten arviointimalli ja sitä koskeva ohjeistus on laadittu, pilotointi alkaa vuoden 2026 aikana. Lisäksi uudistettiin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen istuntosalien av-laitteet.

Tiedonhallintayksikkö on hoitanut perustehtävänsä eli kirjaamo- ja arkistopalvelut, tiedonhallinnan tuen toimialoille, lomakesuunnittelun ja pääkäyttäjätehtävät (Asta, Valmu, Sammio, CaseM-sähköinen asiointi ja Suomi.fi-valtuutukset). Toimialojen kehittämishankkeisiin, kuten DigiOneen, osallistuminen ja työllisyyspalvelujen tukeminen työllistivät runsaasti. Suurin ponnistus oli asian- ja kokoushallinnan uudistamishanke, jossa luotiin edellytyksiä toimintatapojen muutokselle, laadittiin vaatimukset uudelle järjestelmälle ja kilpailutettiin se. Hankintapäätöksestä valittiin markkinaoikeuteen. Järjestelmän

vaihtoon on valmistauduttu päivittämällä tiedonohjaussuunnitelmaa, siivoamalla nykyistä asianhallintajärjestelmää ja suunnittelemalla sähköistä asiointia. Kaupunginarkistossa luotiin edellytyksiä analogisen aineiston digitoinnille, osallistuttiin alasajettavien sovellusten asiakirjojen arkistosiirtoihin, ohjattiin toimialoja lähiarkistojensa järjestämisessä ja laajennettiin sähköisen arkiston käyttöä.

Huhtikuussa järjestettiin samanaikaisesti sekä kunta- että aluevaalit. Kuntademokratian palvelualue vastaa vaalien käytännön järjestelyistä ja toteutti vaalit sujuvasti ja turvallisesti. Ensimmäistä kertaa yhtäaikaaisesti järjestetyt vaalit vaativat järjestelyiltä tavallista enemmän sekä vaalien toteutuksen uudelleen ajattelua. Kaupungin tehtäviin kuuluu muista vaaleista poiketen myös kuntavaalien ehdokasasettelu sekä kunta- ja aluevaalien ääntenlaskenta. Vaalijärjestelyihin osallistui lukuisat kaupungin eri toimijat ja sidosryhmät. Vaalien järjestämisen lisäksi panostettiin äänestäjien aktivointiin vahvistetulla viestinnällä, erityisesti vieraskielisille suunnattuna, sekä vaalibussin kautta uusia äänestyspaikkoja tarjoamalla.

Vuoden 2025 aikana on vahvistettu kaupunkitasoista valmiussuunnittelua ja varautumista toimialojen ja palvelualueiden valmiussuunnitelman toimeenpanosuunnitelmilla. Lisäksi on sekä kaupunki-, toimiala- ja palvelualueitasoisia toimintakortteja erilaisiin häiriötilanteisiin. Varautumisen osaamista ja kriisinsietokykyä on vahvistettu varautumiskoulutuksilla, joita on kohdistettu kaupungin ylimmälle johdolle sekä toimialojen johdolle ja esihenkilötasolle. Koko henkilöstölle laadittu varautumisen verkkokoulutus on julkaistu alkuvuodesta 2026. Kaupunkitasoisesti on myös osallistuttu eri viranomaisten valmiusharjoituksiin, kuten Puolustusvoimien Ketju-harjoitukseen, paikallisten viranomaisten yhteiseen moniviranomaisharjoitukseen, lentoaseman SAR-harjoitukseen ja pääkaupunkiseudun yhteiseen harjoitukseen.

Riskienhallintamallin ja -järjestelmän uudistamista valmisteltiin siten, että nämä käyttöön otetaan vuoden 2026 aikana. Kameravalvonnan hallinnan keskittämistä valmisteltiin käynnistämällä kartoitus kaupungin kameroista. Paikallisen turvallisuussuunnitelman laadinta muuttui turvallisuusohjelman valmisteluksi talousarviokäsittelyn linjauksen mukaisesti. Turvallisuussuunnitelman tekemistä varten koottu aineisto hyödynnetään turvallisuusohjelman valmistelussa. Turvallisuusohjelma vuosille 2026–2029 valmistuu vuoden 2026 aikana.

Talousarvion toteutuminen

Kuntademokratian toimintakulujen toteuma oli 3,8 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 98 prosenttisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	182	78	138
Osallistujamäärä luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin	4 705	3 400	4 333
Käännöstyöt	3 490	3 400	4 380

11 70

Viestintä

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-2 976	-26	-3 001	-2 890	-112
Toimintakate	-2 976	-26	-3 001	-2 890	-112

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Viestinnän palveluyksikkö vastaa kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan viestinnästä. Kaupungin keskitetyssä viestinnässä koordinoitaan ja kehitetään ulkoista ja sisäistä viestintää, brändiä ja kaupunkimarkkinointia. Lisäksi eri viestintäkanavien päätoimintus on keskitetyssä viestinnässä. Kunkin toimialan viestintä vastaa oman toimintansa ja palveluidensa viestinnästä.

Viestinnän tavoitteena on viestiä kaupungin toiminnasta, palveluista, päätöksenteosta ja sen vaikutuksista sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista oikea-aikaisesti ja avoimesti kaikille kuntalaisille ja muille kaupungin tärkeille sidosryhmille. Viestintää tehdään kaikille kaupunkilaisille.

Kaupunkitasoisen turvallisuusviestinnän ja viranomaisten välinen turvallisuusviestinnän ryhmä aloitti työnsä elokuussa Vantaan vetämänä (seurakunta, poliisi, hyvinvointialue, pelastuslaitos, kaupunki). Ryhmän tarkoituksena on koordinoita ja valmistella viranomaisten yhteistä turvallisuusviestintää viestinnän vaikuttavuuden kasvattamiseksi.

Kaupungin viestinnän saavutettavuuden parantamista jatkettiin mm. järjestämällä selkokielen koulutuksia kaupungin henkilöstölle sekä laajentamalla selkokielen käyttöä kaupungin viestinnässä, mm. verkkosivuilla. Kaupungin viestinnän ja markkinoinnin kaikkien pääkanavien seuraajamäärät kasvoivat voimakkaasti vuoden aikana. Kesällä Vantaan kaupunki alkoi viestiä myös TikTokissa – tietosuoja ja tietoturva huomioiden. Kaupungin julkaisema TikTok-sisältö on suunnattu erityisesti nuorille, joita voi olla vaikea tavoittaa kaupungin muiden viestintäkanavien kautta.

Vuoden 2025 alussa voimaan astunut työllisyyspalvelujen siirto valtiolta kunnille merkitsi työllisyys- ja kotoutumispalvelujen viestinnän käynnistämistä osana kaupungin viestintää. Vuoden vaihteessa tapahtunut palvelujen siirron muutosviestintä onnistui hyvin ja vuoden aikana kehitettiin työllisyyspalvelujen viestintää, sen toimintatapoja ja organisointia.

Kaupunkimarkkinoinnissa käynnistettiin uusi tuotantokausi Vantaan omasta kaupunkipodcastista Vantasticista. Vantastic on kerännyt tähän mennessä yli 140 000 kuuntelu- ja katselukertaa. Vantastic on kaupunkimarkkinoinnin pääkampanja ja siinä tuodaan esiin maineohjelman mukaisia teemoja kuten turvallisuutta, asuinalueiden viihtyisyyttä ja kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä. Kaupunkimarkkinoinnin merkittävimmät kampanjat vuoden aikana olivat Vantasticin lisäksi työnantajamielikuvakampanja, kaupunkipodcastien kesäkampanja ja Asukaslehden markkinointikampanja.

Viestinnän toimintatapoja kehitettiin myös testaamalla ja ottamalla käyttöön tekoälytyökaluja sekä viestinnässä, visuaalisessa viestinnässä että markkinoinnissa. Tekoälyn hallittua hyödyntämistä varten kaupungin viestinnälle ja markkinoinnille laadittiin tekoälyn eettiset ohjeet. Tekoälyn hyödyntäminen tukee viestinnän toiminnan uudistamista ja tehostamista.

Talousarvion toteutuminen

Viestinnän toimintakulujen toteuma oli noin 2,9 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 96 prosenttisesti talousarvioon nähden.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/ asukas	11,0	12,0	11,4

11 30

Sisäinen tarkastus

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-431	-2	-432	-384	-48
Toimintakate	-431	-2	-432	-384	-48

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäinen tarkastus avusti kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa suorittamalla sisäisiä tarkastuksia organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen osalta, sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Vuosisuunnitelma toteutui lähes suunnitellusti. Pitkäaikainen tarkastusjohtaja eläköityi ja uuden tarkastusjohtajan rekrytointi tehtiin syksyn aikana.

Talousarvion toteutuminen

Sisäisen tarkastuksen toimintakulut olivat 0,4 milj. euroa. Toimintakulujen toteuma oli 89 prosenttia.

13

Kasvatus ja oppiminen

Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Jenni Karemo

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kasvatus ja oppiminen yhteensä					
Tulot	30 457	-3 270	27 187	33 467	-6 280
Menot	-602 629	-13 122	-615 751	-603 660	-12 091
Toimintakate	-572 172	-16 392	-588 564	-570 193	-18 371
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt					
Tulot	29 445	-3 270	26 175	30 860	-4 685
Menot	-519 124	-12 325	-531 449	-521 288	-10 161
Toimintakate	-489 679	-15 595	-505 274	-490 427	-14 847

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2025

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan strategisten tavoitteiden osalta koettiin sekä onnistumisia että haasteita. Kaupunki sai Suomen Unicefiltä vuonna 2024 Lapsiystävällisen kunta -tunnustuksen, ja siihen liittyen kehitettiin lapsivaikutusten arvioinnin malli, jota ehdittiin pilotoida vuoden 2025 aikana. Myös segregaatien vaikutusten vähentämiseen liittyviä tietomalleja kehitettiin, kuten myös oppilaiden poissaolotietojen hyödyntämistä perusopetuksessa. Lukutaidon ja matematiikan osalta asetettuja tavoitteita ei saavutettu, joten niiden osalta työ jatkuu uudella strategiakaudella. Myöskään kiusaamisen vähentämisessä tavoitteet eivät toteutuneet, vaikka siihen liittyviä toimintarakenteita on vahvistettu. Kiusaamisen vastaisista toimenpiteistä tehtiin vuonna 2025 laaja arviointi, ja tulosten pohjalta päivitettiin toimenpidesuunnitelmaa.

Kouluruokailussa otettiin edistysaskelia. Kouluruoan makuun ja laatuun tyytyväisten oppijoiden osuus on kasvanut perusopetuksessa ja lukioissa mutta ei ammatillisessa koulutuksessa. Harrastusten osalta oppilaiden ja opiskelijoiden näkemykset harrastusmahdollisuuksista eivät ole toimenpiteistä huolimatta parantuneet tavoitellulla tavalla. Tämän lisäksi harrastuksiin osallistumisessa tapahtunutta muutosta ei voitu arvioida Kouluterveyskyselyn muuttuneen kysymyksenasettelun vuoksi.

Tikkurilan osaamiskampuksessa Tikkurilan lukiolle ja Vantaan ammattiopisto Varialle rakennettavan tilan hanke eteni suunnitellusti, kuten myös osaamiskampuksen infrastruktuurin rakentaminen. Muilta osin rakentamisen heikko suhdanne on näkynyt hankkeessa viivästymisenä. Toiminnan kehittämisen osalta kampushanke on edennyt hyvin.

Oppimisen tuen uudistus astui voimaan elokuussa 2025. Esi- ja perusopetuksessa valmisteltiin tiukalla aikataululla oppimisen tuen uusia prosesseja sekä lakimuutokseen liittyviä hallinnollisia toimia ja tietojärjestelmämuutoksia. Muutoksen valmistelu aloitettiin Vantaalla hyvissä ajoin, ja työ eteni hyvin.

Järjestelmien kehittäminen jatkui varhaiskasvatuksessa (VaSa) ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa (DigiOne). Ammatillisen koulutuksen rahoituksen määräytymisperusteissa tehtiin lakimuutos, joka toi huomattavan lisärahoituksen Vantaalle.

Talousarvion toteutuminen 2025

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan sitovat määrärahat vuodelle 2025 päätettiin kaupunginvaltuuston 18.11.2024 § 9 hyväksymässä talousarviossa. Toimialan määrärahoja korotettiin vuoden 2025 aikana valtuuston päätöksillä 28.4.2025 §6 sekä 15.12.2025 §7. Ensimmäisessä lisätalousarviossa toimialalle lisättiin määrärahaa oppimisen tuen lakimuutoksen vaatimiin resurssointiin. Toisessa talousarviossa toimialoille siirrettiin keskitetty palkkavaraus, minkä vaikutus kasvatuksen ja oppimisen toimialalle oli 2,2 miljoonaa euroa. Lisäksi toisessa lisätalousarviossa toimialan tuloja vähennettiin 3,3 miljoonaa euroa ja menoja lisättiin 7,9 miljoonaa euroa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2025 talousarvion toimintakulujen määrärahat olivat yhteensä 615,8 milj. euroa, jonka toteuma oli 98,3 prosenttia eli 603,7 milj. euroa. Talousarvion mukaiset toimintatuotot olivat yhteensä 27,2 milj. euroa, mutta toteutuneet tulot olivat 33,5 milj. euroa eli 123 prosenttia. Nettobudjetissa olevan toisen asteen koulutuksen toimintakate alitti talousarvion 3,5 milj. eurolla. Toimialan bruttoyksiköiden yhteisesti sitova toimintakulujen määräraha alittui 10,2 milj. euroa ja toimintatuotot ylittyivät 4,7 milj. euroa. Toimialan nettoyksikön toimintakatetavoite saavutettiin.

13 10**Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-110	0	-110	-131	21
Toimintakate	-110	0	-110	-131	21

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta kokoontui 11 kertaa. Lautakunnan ruotsinkielinen jaosto kokoontui 7 kertaa ja yksilöasioiden jaosto 3 kertaa. Opiskelijan oikeusturvatoimielin ei kokoontunut vuonna 2025. Vaikuttamistoimielin Svenska kommittén kokoontui 8 kertaa. Yhteinen iltakoulu kaupunkitilalautakunnan kanssa järjestettiin Kanniston koululla.

Talousarvion toteutuminen

Lautakunnan talousarvio ylittyi toteumaprosentin ollessa 119.

13 20**Yhteiset palvelut**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	154	154	281	-126
Menot	-6 404	49	-6 355	-5 531	-825
Toimintakate	-6 404	203	-6 201	-5 250	-951

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimiala ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ovat tehneet yhteistyötä yhteisissä lakisääteisissä ja sovituisissa rakenteissa. Vantaan ja Keravan kaupungit ja hyvinvointialue aloittivat vuonna 2025 tulevan strategiakauden suunnittelun, jossa määriteltiin uuden strategiakauden yhteinen tavoite. Se kuuluu: "Olemme yhdessä edelläkävijöitä lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin varmistamisessa." Lisäksi opiskeluhuoltosuunnitelmat päivitettiin vastaamaan oppimisen tuen lakimuutoksia.

Vantaan kiusaamisen vastainen suunnitelma, aiemmalta nimeltään kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelma, päivitettiin vuonna 2025 laajan arviointitiedon pohjalta. Tätä arviointitietoa kerättiin kaikilta palvelualueilta sekä lapsilta, nuorilta ja huoltajilta. Päivitetty suunnitelma otetaan käyttöön vuoden 2026 alussa. Suunnitelman keskeinen toimenpide on kaikilla palvelualueilla toteutettava koulutus.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan valmiussuunnitelman toimeenpanosuunnitelma valmistui vuonna 2025. Toimeenpanosuunnitelma on otettu käyttöön muun muassa pitämällä yhteisiä häiriötilanneharjoituksia yhdessä kaupungin turvallisuustiimin kanssa.

Vantaan kaupunki sai Suomen UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen vuonna 2024, joten vuosi 2025 oli tunnustuksen toinen toimintakausi. Lapsiystävällinen Vantaa -toimintasuun-

nitelma 2025–2026 on edennyt suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2025 aikana muun muassa koottiin kaupunkitasoinen lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) malli.

Tikkurilan osaamiskampushankkeessa tehtiin hankkeen väliarviointi ja päivitettiin hankkeen visiota. Osaamiskampuksen koulutusyhteistyöhön tulivat mukaan Helsingin yliopiston täydennyskoulutusyhtiö HY+ sekä Haaga-Helian ja Metropolian ammattikorkeakoulut. Keskustelut yhteistyömuodoista aloitettiin myös eri yliopistojen kanssa. Osaamiskampuksessa räätälöivät koulutuspalvelut brändättiin Taivoväyläksi. Oppilaitosyhteistyö jatkui tiiviinä Laurean opiskelijaprojekteissa sekä Laurean vetämässä Innovaatiokiihdyttämö-hankkeessa.

Osaamiskampushanke kehitti Business Vantaa Hubin toimijoiden kanssa yhteistä digitaalista palvelukarttaa. Kampuksen yhteisömanagerointiin laadittiin vaihtoehtoiset mallit, ja kampuustoimijoiden yhteisövalmennukset alkoivat.

Rakentamisen vaikea markkinatilanne vaikutti osaamiskampuskokonaisuuden etenemiseen, mutta tunnusteluja alueen rakentamiseen liittyvistä hankkeista jatkettiin. Kampusalueen katu- ja infrarakentaminen valmistui keväällä. Oppilaitoskorttelin urakkakilpailutuksen voitti YIT, ja yhteiskäyttöisen oppilaitoskorttelin rakentaminen voi alkaa vuonna 2026. Vuonna 2025 työskenneltiin myös oppilaitoskorttelin toimintakulttuurin rakentamiseksi.

Valtuustokauden päättyessä osaamiskampushankkeen seurantatoimikunnan toiminta lakkasi ja kampuskehittämisen seuranta ja poliittinen ohjaus siirtyi työllisyys- ja elinvoimajaostolle. Syksyllä 2025 hankkeessa aloitettiin eri tahoja osallistava siirtymäsuunnittelu, jonka tuloksena alueen hankemuotoisesta kehittämisestä siirrytään jatkuvaan kehittämiseen.

Talousarvion toteutuminen

Johdon ja yhteisten palveluiden tulot ylittivät talousarvion 0,1 milj. eurolla. Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion 0,8 milj. eurolla.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,60 %	0,67 %	0,60 %

13 30

Perusopetus

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	17 826	-3 417	14 409	17 939	-3 531
Menot	-262 747	-7 163	-269 910	-269 084	-826
Toimintakate	-244 922	-10 580	-255 501	-251 144	-4 357

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Suomenkielisen perusopetuksen kokonaisoppilasmäärä pysyi edellisen vuoden tasolla. Maahanmuuttajien valmistavan opetuksen määrä väheni ja yleisopetuksen sekä vammaisopetuksen määrä lisääntyivät. Käyttöön otettiin Kanniston koulun laajennus, ja koulu muuttuu asteittain vuosiluokkien 1.–6. koulusta vuosiluokkien 1.–9. kouluksi. Kytöpuiston koulun peruskorjaus saatiin lähes valmiiksi, ja se voidaan ottaa käyttöön alkuvuonna 2026.

Perusopetuksen oppimisen tuen lakimuutos astui voimaan 1.8.2025. Oppimisen tukeen liittyvät hallinnolliset päätöspohjat ja tilastointirakenteet valmistuivat suunnitellusti, opetussuunnitelma päivitettiin ja tukea alettiin antaa uuden lain mukaisesti. Koulupäivän aikaisten oppilaiden mobiililaitteiden rajoittamiseen liittyvä lainsäädäntö astui niin ikään voimaan 1.8.2025, ja sen myötä oppilaiden muu kuin opiskeluun liittyvä mobiililaitteiden käyttö on perusopetuksessa vähentynyt.

Talousarvion toteutuminen

Perusopetuksen toimintakulujen toteuma oli 99,7 prosenttia, mikä alitti budjetin noin 0,8 milj. eurolla. Kaupunginvaltuusto perusopetukselle toimintakuluihin lisämäärärahaa yhteensä 7,2 milj. euroa. Lisätalousarvio kohdistui tuen lakimuutoksen resurssointiin, palkankorotuksiin sekä hankkeisiin. Perusopetuksen toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 3,5 milj. euroa (124 %).

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	24 070	24 070	24 060
Käyttömenot euroa/oppilas	10 507	10 916	11 183
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	56 %	56 %	56 %
Huoneistoneiliöt/oppilas	10,2	10,3	10,3
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1–9 luokat	16,5	* 16,9	15,9
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, tutkintokoulutukseen valmistavaan koulutukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 588	* 2 450	2 572
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	31 %	* 31 %	27 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	210	* 210	210

* 23.8.24 luku, tilastointipäivän 20.9. luku saadaan lokakuussa.

13 50

Varhaiskasvatus

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	11 204	0	11 204	12 229	-1 025
Menot	-233 482	-4 992	-238 474	-230 231	-8 242
Toimintakate	-222 277	-4 992	-227 269	-218 002	-9 267

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2025 varhaiskasvatuksessa avautui Suitsikujan päiväkotipaviljonki. Satulakujan, Lentolan ja Kielon päiväkotien rakentaminen viivästyi, ja niiden valmistuminen siirtyi vuodelle 2026. Viivästysten vuoksi henkilöstökulut alittuivat, minkä lisäksi vuokratyövoiman käyttöä saatiin vähennettyä 29 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstön sairauspoissaolot kasvoivat ja ovat edelleen korkealla tasolla.

Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrä pysyi koko vuoden tarkastelussa ennallaan. Keväällä lapsia oli hoidossa edellisvuotta enemmän mutta syksyllä noin 140 lasta vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kotihoidon tukea saavien lasten määrä väheni 155 lapsella vuonna 2025.

Perusopetuslain muutokseen liittyvä esiopetuksen oppimisen tuen uudistus astui voimaan 1.8.2025. Muutoksen myötä perustettiin 6 erityisopettajan vakanssia. Lisäksi aiempaan varhaiskasvatuksen tuen uudistukseen liittyen perustettiin 6 tuen lastenhoitajan ja 4 avustajan vakanssia.

Asiakastietojärjestelmä VaSassa otettiin käyttöön uusia toiminnallisuuksia.

Opetushallituksen kehittämällä arviointityökalu Valssilla tehtiin ensimmäinen valtakunnallinen tiedonkeruu, jonka otoksessa Vantaa oli mukana. Myös monikielisten oppijoiden ohjelman mukaisia toimenpiteitä edistettiin varhaiskasvatuksen palvelualueella.

Varhaiskasvatuksessa jatkettiin henkilöstön saatavuutta ja pitovoimaa edistäviä toimenpiteitä. Kuutoskaupunkien yhteistä tilaustutkintokoulutusta valmisteltiin. Tilauskoulutus toteutetaan pääosin valtion rahoituksella.

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen toimintatuottojen toteuma oli 12,2 milj. euroa (109 %), josta varhaiskasvatusmaksujen osuus oli 9,6 milj. euroa. Hankerahoitusta käytettiin miljoonaa euroa. Myyntituottoihin kirjattuja korvauksia valtiolta sekä korvauksia kunnilta saatiin yhteensä 1,4 milj. euroa. Muita toimintatuottoja kertyi 0,2 milj. euroa.

Varhaiskasvatuksen toimintakulujen toteuma oli 230,2 milj. euroa. Alkuperäiseen talousarvioon nähden toimintakulut alittuivat 3,2 milj. eurolla. Valtuusto myönsi tilikauden aikana lisämäärärahaa yhteensä 4,9 milj. euroa. Lisätalousarvio kohdistui Seuren sijaiskustannuksiin sekä palkankorotuksiin. Lisätalousarvioon nähden toimintakulut alittuivat 8,2 milj. eurolla.

Henkilöstökulut Seuren henkilöstövuokraus mukaan lukien olivat yhteensä 129,7 milj. euroa. Henkilöstökulut oman henkilöstön osalta alittuivat alkuperäiseen talousarvioon nähden 3,5 milj. eurolla. Henkilöstöpalvelu Seuresta ostettu vuokratyövoima sisältäen lyhyt- ja pitkäaikaiset sijaiset sekä Seuren avustajaostot oli yhteensä 10,8 milj. euroa. Lisämäärärahan jälkeen henkilöstövuokraukseen kohdistetusta määrärahasta säästyi 0,7 milj. euroa.

Palvelusetelillä tuotettavan varhaiskasvatuksen kustannukset olivat yhteensä 20,9 milj. euroa, josta tukea tarvitsevien lasten kustannusten osuus oli 1,2 milj. euroa. Palvelusetelikustannukset nousivat talousarvion 1,5 milj. eurosta johtuen indeksikorotuksista sekä myönnettyistä lakisääteisistä tuen rahoituksista. Kotihoidon maksettujen avustusten toteuma oli yhteensä 11,5 milj. euroa. Avustusten toteuma alittui 1,5 milj. eurolla, mikä kattoi palvelusetelin ylityksen.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	10 961	** 11 149	10 938
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	2 150	2 365	2 109
Lapsia kotihoidon tuella	2 058	2 100	1 902
Varhaiskasvatuspalveluissa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *	84,50 %	85,80 %	84,00 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus	17,90 %	17,50 %	16,20 %
Tukitoimien piirissä olevien lasten osuus	11,60 %	13,00 %	9,10 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	14 815	14 953	

* Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.

** Mukana myös kerhotoiminnan lapset (aikaisemmin olivat omalla rivillään).

13 90

Svenskspråkiga servicen

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	415	-7	408	411	-3
Menot	-16 382	-219	-16 600	-16 311	-289
Toimintakate	-15 967	-226	-16 193	-15 900	-293

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Länsi-Vantaalla otettiin käyttöön Mårtensdals bildningsrum, jossa toimivat sekä ruotsinkielinen alakoulu Mårtensdals skola että ruotsinkielinen päiväkotitoiminta Mårtensdals daghem. Päiväkotitoiminta toimi aiemmin eri paikassa nimellä Daghemmet Timotej. Päiväkotitoiminta, esiopetus ja vuosiluokkien 1.–6. perusopetus siitettiin nyt samassa rakennuksessa, mikä tarjoaa hyvän mahdollisuuden tiiviiseen yhteistyöhön.

Mårtensdals bildningsrumissa toimivat myös Folkhälsan-yhdistykset (Folkhälsan i västra Helsing ja Folkhälsan i Nyland), jotka järjestävät iltapäiväkerho-, nuoriso- ja senioritoimintaa. Lisäksi Vantaan kaupunginkirjasto järjestää ohjelmaa koulun kirjastossa ruotsin kielellä. Vantaan musiikkiopisto toteuttaa syksystä 2025 alkaen merkittävää osaa Länsi-Vantaan ruotsinkielisestä toiminnasta Mårtensdals bildningsrumissa. Ruotsinkielisten palvelujen palvelualue osallistuu yhteistyön koordinointiin nuoriso- ja palvelujen kanssa.

Suunnitellun uuden päiväkotitoiminnan hankesuunnitelma hyväksyttiin tammikuussa 2025. Suunnitelman mukaan tulevat toimimaan sekä suomenkielinen että ruotsinkielinen päiväkotitoiminta. Se korvaa Harmotien päiväkodin, Keihäspuiston päiväkodin ja Håkansböle daghemin. Suunnitelman pedagoginen suunnitelma valmistui helmikuussa 2025, ja se on tarkoitettu tukemaan sekä päiväkodin suunnitteluvaihetta että toiminnan käynnistämistä. Rakentamisen on suunniteltu ajoittuvan vuosille 2026–2027, ja päiväkodin käyttöönotto on arvioitu elokuussa 2027.

Perusopetuslakia ja opetussuunnitelmien perusteita päivitettiin oppimisen tuen osalta. Muutokset koskivat sekä esiopetusta että perusopetusta ja ne tulivat voimaan 1.8.2025. Uudistetut tukiprosessit laadittiin yhteistyössä suomenkielisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelualueiden kanssa. Myös lukiolakia ja valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita päivitettiin oppimisen tuen osalta. Opetuksen uusiin vaatimuksiin vastattiin palkkaamalla kolme uutta erityisluokanopettajaa perusopetukseen ja yksi matematiikan opettaja lukioon.

Ruotsinkielisen perusopetuksen vuosiluokille 1.–6. päivitettiin tuntijako tuntijaon yhtenäistämiseksi kaikissa kouluissa. Muutos koski valinnaisia taito- ja taideaineita sekä yleisopetuksessa että musiikki- ja taideaineilla. Viidennelle vuosiluokalle myös lisättiin yksi vuosiviikkotunti äidinkielen ja kirjallisuuteen, jotta tuntimäärä vastaa kansallista opetussuunnitelmaa. Muutettu tuntijako otettiin käyttöön elokuussa 2025.

Syksyllä 2025 alkoi ruotsinkielisen kulttuurikasvatussuunnitelman pilottihanke ns. Kulturstigen (Kulttuuripolku). Suunnitelman mukaan kaikille varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa oleville lapsille tarjotaan vähintään yksi kulttuurikokemus vuodessa. Lukuvuoden 2025–2026 pilottivaihe rahoitetaan kulttuuripalveluiden määrärahoilla. Toisen asteen koulutus on sisällytetty pilottivaiheeseen.

Talousarvion toteutuminen

Ruotsinkielisen palvelualueen talouden toteuma jäi alle talousarvion, ja toimintakulujen toteuma oli 98 prosenttia. Toimintakulut alittuivat noin 0,3 milj. euroa, mikä johtui lähinnä budjetoitua pienemmistä ja henkilöstön saatavuudesta johtuvista henkilöstökustannuksista. Toimintatuottojen toteumaprosentti oli 102 prosenttia. Palvelualueen toimintakate jäi näin ollen noin 0,3 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *	281	314	214
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa *	53	60	75
Lapsia esiopetuksessa *	69	75	104
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	734	718	725
Käyttömenot euroa/ oppilas	11 917	13 118	12 834
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	57 %	57 %	57 %
Huoneistoneiliöt/ oppilas	13,4	13,8	13,6
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1–9 luokat		15,4	15,4
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	126	116	118
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	162	164	166
Käyttömenot euroa/ opiskelija	9 431	9 426	9 927
Huoneistoneiliöt/ lukio-opiskelija	8,0	8,0	7,8

* Raportointia muutettu TP2025 lähtien. Esiopetus erikseen.

137

Toisen asteen koulutus

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 013	0	1 013	2 607	-1 595
Menot	-83 505	-798	-84 303	-82 373	-1 930
Toimintakate	-82 492	-798	-83 290	-79 766	-3 524

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen toimintaa ohjasivat vahvasti nelivuotinen strateginen toimenpideohjelma ja siitä johdetut tavoitteet. Toisen asteen koulutuksen strategista kärkeä, joustavia oppimisen polkuja, kehitettiin tunnistettujen tarpeiden pohjalta. Erityisesti keskityttiin ammattiopisto Varian ja aikuislukiodien yhteistyönä kaksoistutkinnon kehittämiseen sekä korkeakouluopintoihin valmistavien kokonaisuuksien kehittämiseen.

Oppimisen tuen lakimuutokset edellyttämät uudistukset toimeenpantiin lukiokoulutuksessa lain muuttuessa 1.8.2025, ja uudistusten suunnittelua jatkettiin ammatillisessa koulutuksessa, jossa muutokset astuvat voimaan 1.8.2026.

Toisella asteella jatkettiin segregaatian erityispiirteiden tunnistamista ja viimeisteltiin vuonna 2026 lukiokoulutuksessa käyttöön otettava tarveperusteisen resurssoinnin malli. Monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämisohjelman toteuttamista jatkettiin yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa. S2-opiskelijoiden kielitesti laajennettiin kaikkiin päivälukioihin.

Vantaan kaupungille myönnettiin 19.12.2025 päivätyllä päätöksellä englanninkielisen lukiokoulutuksen järjestämislupa. Englanninkielinen lukiokoulutus alkaa elokuussa 2026 Aviapoliksen lukiossa.

Kaikissa toisen asteen oppilaitoksissa otettiin vuoden 2025 aikana käyttöön hävikkiruokavaat ja hävikkiruuan määrää seurattiin.

Varian opiskelijavuosimäärä ylitti opetus- ja kulttuuriministeriön Varialle myöntämän tavoitteellisen määrän. Varia valittiin ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun, joka alkaa 1.1.2026 ja kestää kahdeksan vuotta.

Varia on jatkanut tiivistä yhteistyötä työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen sekä alueen yritysten kanssa. Variasta töihin -konseptia on kehitetty. Ammattiopisto Varian IB Career Related -ohjelma laajentui elokuusta 2025 alkaen matkailualalle. Ohjelma on mahdollista suorittaa myös osana tieto- ja viestintätekniikan perustutkintoa.

Vehkalan kampus valmistui aikataulussaan ja opiskelu Vehkalassa alkoi syyskuussa. Ammattiopisto Varian henkilöstöä tuettiin monipuolisesti muutosprosessien onnistumiseksi.

Aviapoliksen lukion rakentaminen on edennyt aikataulussa. Osaamiskampuksen tilanhanketta on edistetty yhteistyössä kaupunkikulttuurin toimialan kanssa. Sotungin uuden lukion suunnittelu on aloitettu toimialarajat ylittäen.

Talousarvion toteutuminen

Toisen asteen koulutuksen palvelualue on nettobudjetissa. Talousarvio toteutui suunnitellusti toimintakatteen ollessa 95,4 prosenttia. Lukiokoulutuksessa toimintakate oli 95,3 prosenttia ja ammatillisessa koulutuksessa 95,5 prosenttia Toimintatuottojen toteumaprosentti toisella asteella kokonaisuudessaan oli 284,8 prosenttia, lukiokoulutuksessa 375,2 prosenttia ja ammatillisessa koulutuksessa 217,7 prosenttia.

Varialle myönnettiin OKM:n toisella lisäsuoritepäätöksellä VN/30509/2025) 50 opiskelijavuotta (372 121 euroa) lisää.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lukiokoulutus			
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 914	3 840	3 973
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	783	768	795
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	320	330	257
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	5,00 %	4,50 %	4,40 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	87,2 %	90,0 %	84,4 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,22	1,35	1,15
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	8 476	8 754	8 341
Huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,1	8,4	7,6
Ammatillinen koulutus			
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	32 %	35 %	34 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	100 %	100 %	100 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammattillinen koulutus yhteensä)	12 293	13 636	11 633
Huoneistoneliöt/opiskelijavuosi	13,3	14,5	14,9
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa	8,9 %	8,0 %	8,1 %

16

Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Riikka Åstrand

Toimielin: Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Puheenjohtaja: Lauri Kaira

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	12 357	1 226	13 583	13 954	-371
Menot	-93 826	-3 001	-96 827	-95 382	-1 445
Toimintakate	-81 469	-1 775	-83 244	-81 428	-1 816

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2025

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan toimintaympäristöä määrittävät samanaikaisesti vahva kasvu ja lisääntyvät palvelutarpeet sekä toisaalta hyvinvoinnin eriytyminen ja turvallisuuden heikkeneminen. Toimialan mahdollisuudet liittyvät monimuotoiseen ja nuoreen väestöön, vetovoimaisiin kohteisiin ja vahvistuvaan hyvinvoinnin edistämiseen. Väestö kasvaa ja monimuotoistuu Vantaalla nopeasti, mikä voi tuoda kaupungille menestystä mutta haastaa palvelutuotantoa.

Toimialalla on jatkettu yhteistyötä järjestöjen kanssa ja seurakuntien kanssa. Toimiala on laatinut kaupunkitasoisen valmiussuunnitelman toteuttamista varten toimialalla toimeenpanosuunnitelman. Työ jatkuu palvelualueiden valmiusosaamista vahvistavalla työllä sekä valmiuskoulutuksia ja –harjoituksia järjestämällä.

Toimialalla on systematisoitu digitaalisten järjestelmien kehittämistä, luotu yhteinen digivisiokuva sekä suunnitelma vuoteen 2030 saakka järjestelmien kehittämisessä. Asukkaille ja kumppaneille keskeisiä uudistuvia järjestelmiä ovat muun muassa tilavarausjärjestelmä, avustusjärjestelmä sekä kirjaston ja aikuisopiston pääkaupunkiseudun tasoiset järjestelmät. Tiedolla johtamisen kehittämisessä on koulutettu toimialan johtoa ja henkilökuntaa sekä lähdetty laatimaan palvelualueilla datakarttoja, joiden avulla muun muassa tunnistetaan eri palveluissa tuotettava tieto ja sen laatu.

Uuteen hyvinvointisuunnitelmakauteen valmistauduttiin uudistamalla johtamisjärjestelmää ja käynnistämällä hyvinvointisuunnitelmatyö. Ehkäisevän päihdetyön asiantuntijaresurssi vahvistui ja muun muassa käynnistettiin menettely koko valitut ikäluokat kattavien päihdekasvatustuntien hankkimiseksi.

Vuoden aikana valmisteltiin uutta Vantaan kasvun ja investointien ohjausmallia (VAKIO-malli), jossa toimiala oli aktiivisesti mukana. Palveluverkon suunnitteluprosessien uudistamiseen liittyen käynnistettiin työryhmä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa tilojen yhteiskäytön tehostamiseksi.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo –hankkeessa tehtiin vuoden aikana Oivallustentalon hankesuunnitelmaa, joka etenee päätöksentekoon alkuvuodesta 2026. Palvelumuotoiluprojektilla vastataan toimintakulttuurin ja palvelujen uudistamiseen osana hanketta. Kuusijärvellä avattiin uudet savusaunat elokuussa 2025 ja saunojen kävijämäärät ovat kasvaneet niiden myötä merkittävästi. Vuonna 2025 avattiin myös uusi kulttuuritehdas Vernissa. Samoin syksystä 2025 avattiin uudenlainen yhteisötila Martinlaaksoon. Håkansbölen kartanon korjaukset ja Elmon uimahallin rakentaminen jatkuivat. Pointin kirjaston siirto Jumboon sinetöityi tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksymisen myötä ja tilan rakennussuunnittelu Jumbossa käynnistyi. Kaupunginmuseumo pääsi aloittamaan muuton uusiin kokoelmatiloihin syksyllä 2025.

Toimiala osallistui aktiivisesti kaupunkistrategian työstämiseen järjestämällä johdon ja avainhenkilöiden työpajoja. Johtoryhmä käynnisti uuden strategian toimeenpanon suunnittelun loppuvuodesta 2025.

Talousarvion toteutuminen 2025

Talousarvion tulotavoitetta kasvatettiin marraskuun talousarviomuutosten yhteydessä 1 226 000 euroa muun muassa hanketulojen, Kuusijärven myyntituottojen ja aikuisopiston tulojen kasvun myötä. Toimintatuotot toteutuivat lopulta 371 000 euroa muutettua talousarviota ja 1 597 000 euroa alkuperäistä talousarviota korkeampina.

Talousarvion menoja kasvatettiin vuoden aikana talousarviomuutoksen ja määrärahasiirtojen myötä yhteensä 3 000 000 eurolla. Muutoksissa huomioitiin toimialan kasvanut hanketoiminta, palkkatkaisu sekä myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman toimenpiteiden toteutus. Toimintamenot alittivat lopulta voimassa olevan talousarvion 1 445 000 eurolla. Säästö syntyi muun muassa rekrytointien ja ennustettujen hankemenojen siirtymisestä sekä tilojen käytön tehostamisesta.

Palvelualueiden talousarvion toteutuminen on raportoitu tarkemmin palvelualueita koskevissa osioissa.

16 10**Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-117	30	-87	-83	-4
Toimintakate	-117	30	-87	-83	-4

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Valtuustokauden vaihtuessa, vanhan lautakunnan viimeinen kokous oli kesäkuussa ja uusi lautakunta aloitti toimintansa elokuussa. Uutta lautakuntaa perehdytettiin kokouskäytäntöihin ja toimialan palveluihin kokousten yhteydessä ja syyskuun talousarvioseminaarissa. Talousarvioseminaari toteutettiin tutustumalla eri palvelualueiden toimintoihin, toimipisteisiin ja talouteen kahden päivän kiertoajeluna.

Vuoden aikana toimi kolme lautakunnan työryhmää: liikkumisohjelman poliittinen ohjausryhmä, Vantaan liikunta-avustusten myöntämisperiaatteiden poliittinen työryhmä sekä Vantaan lasten ja nuorten juhlarahaston ohjausryhmä.

Talousarvion toteutuminen

Lautakunnan menot alittivat talousarvion.

16 21**Yhteiset palvelut**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 045	164	1 209	1 274	-65
Menot	-5 851	-1 660	-7 510	-7 563	53
Toimintakate	-4 806	-1 496	-6 302	-6 290	-12

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuusijärven uudet saunat avautuivat elokuussa 2026, minkä kunniaksi järjestettiin erilaisia avajaistilaisuuksia. Jälkiseurannassa on huolehdittu palveluiden turvallisuudesta ja käytettävyydestä. Kuusijärven osalta valmisteltiin sekä palveluoperaattorin että verkkokaupan käytön mahdollistavan kulunvalvonnan kilpailutusta.

Vuoden aikana jatkettiin Vantaan kaupungin avustusten ja apurahojen yleisten myöntämisperiaatteiden päivitysten kanssa. Päivityksen tavoitteena on selkeyttää, päivittää ja yhtenäistää yleisiä periaatteita. Tavoitteena on myös keventää yhdistysten hallinnollista taakkaa etenkin pienten järjestöjen osalta.

Ensimmäinen kaupunkitasoinen osallistuva budjetointi toteutettiin vuosina 2023–2025. Osallistuvan budjetoinnin rahoitus 1,2 miljoonaa euroa jakautuu asukasluvun perusteella Vantaan seitsemälle suuralueelle. Osallistuva budjetointi käynnistyi marraskuussa 2024 ideointivaiheella. Aasukkaat saatiin hyvin mukaan jokaiselta suuralueelta ja heiltä saatiin yhteensä reilut 2 000 ideaa. Vuoden vaihteessa ideat

käytiin läpi ja niistä muodostettiin ehdotuksia. Vantaalaiset äänestivät 349 ehdotuksesta suosikkinsa 1.-21.4.2024 välisenä aikana. Ääniä kertyi yhteensä 6 686 kappaletta. Osallistuvan budjetoinnin äänestysvaiheen medianäkyvyys jäi odotettua heikommaksi. Äänestysvaiheen perusteella valikoitiin 66 hanketta. Hankkeista pääosa on toteutettu vuoden 2025 loppuun mennessä, mutta muutamia viivästymiä on vuodelle 2026.

Toimialan kärkihankkeista Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeessa hyväksyttiin Oivallustentalon ja Elämystentalon tarveselvitykset ja valmisteltiin Oivallustentalon hankesuunnitelmaa. Hankkeessa toteutettiin palvelumuotoilua palvelujen ja toiminnan uudistamiseksi uusissa tiloissa. Lisäksi laadittiin esiselvityksiä Hakunilan ja Koivukylän keskustojen vapaa-ajan palveluiden sijoittumisesta.

Toimialan muista toimitilahankkeista lautakunta hyväksyi Aviapoliksen asukas- ja nuorisotilojen, Jumbon kirjaston ja Havukosken nuorten toimintakeskuksen tarveselvitykset. Hankesuunnitelmista päätöksentekoon etenivät Muuran ja Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahallin hankesuunnitelmat. Muita tiloihin liittyviä muutoksia olivat Martinlaaksoon uuden yhteisötilan käynnistäminen, A-killan järjestötilan muutto toisiin tiloihin ja Ruusupaviljongin uusi hallintamalli. Asukastila Rubiinista luovutettiin Kivistössä ja keskitettiin yhteisöllinen työ kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikkiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä (hyte) valmisteltiin vuonna 2025 laaja hyvinvointikertomus kaupungin hyvinvoinnin tilasta. Alueellisissa hyte-neuvotteluissa on tehty yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa alueellisen hyvinvointityön suunnittelemiseksi. Uuteen hyvinvointisuunnitelmakauteen varauduttiin tiivistämällä hyte-johtamisjärjestelmää ja käynnistämällä hyvinvointisuunnitelmatyö. Ehkäisevän päihdetyön resurssit vahvistuivat uuden asiantuntijan palkkaamisen myötä, minkä avulla pystyttiin käynnistämään muun muassa koko valitut ikäryhmät kattavien päihdekasvatustuntien hankinta ja ehkäisevän päihdetyön tilannekuvan laadinta.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden toimintatuotot ylittivät alkuperäisen talousarvion 229 000 euroa ja muutetun talousarvon 65 000 euroa. Tulot ylittivät Kuusijärven budjetoitua parempina toteutuneiden myyntitulojen seurauksena. Toimintamenot ylittivät loppuvuoden ennusteen 53 000 eurolla.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	3,4	3,5	** 3,9
Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin tyytyväisten osuus, % *	44	39	40,9

* Kuntalaiskyselyn tuloksista saatava tunnusluku.

** Koko toimialan henkilöstön määrästä ei vielä vahvistettua luku HR:stä.

16 33

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	472	296	768	754	15
Menot	-22 653	-290	-22 943	-22 383	-560
Toimintakate	-22 181	6	-22 175	-21 630	-545

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2025 keskeiset tavoitteet palvelivat kaupungin strategian, kulttuurilinjausten ja elinvoimaohjelman toteutumista. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhtenä vaikuttavuustavoitteena on, että suuret tapahtumat tuovat kaupunkiin elinvoimaa. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue ylläpiti ja kehitti vantaalaisten mahdollisuuksia sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistykseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen. Palvelualue vastaa Vantaalla kuntalaisten pääsystä tietoon, aineistoihin ja kulttuurisisältöihin sekä monipuolisen lukutaidon ja kirjallisuuden edistämisestä.

Tapahtumatoimintaa kehitettiin suunnitelmallisesti yhdessä kaupunkilaisten, kaupungin toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Vuonna 2025 Vantaalla järjestettiin 4 735 kulttuuritapahtumaa, joissa oli yhteensä 433 808 kävijää. Luvut sisältävät Vantaan kulttuuripalveluiden oman toiminnan ja lastenkulttuurin tapahtumien lisäksi vetovoimatapahtumat ja tapahtuma-avustuksella järjestetyt kulttuuritapahtumat. Kulttuuritalo Martinuksen käyttöaste oli ennätysmäinen ja talossa vieraili vuoden aikana lähes 50 000 asiakasta. Myös tulostavoite ylittyi kaksinkertaisesti.

Vantaalla otettiin käyttöön Kaikukortti, jolla vahvistettiin haavoittuvassa asemassa olevin kaupunkilaisten mahdollisuuksia osallistua kulttuuritarjontaan ja sitä kautta oman hyvinvoinnin edistämiseen. Kulttuurisen vanhustyön puitteissa järjestettiin 69 tapahtumaa ja niihin osallistui 5 666 ihmistä. Suoraan senioriväestölle kohdennettujen tapahtumien määrä kuin kävijämäärätkin tuplaantuivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Vantaan kirjastojen käyttö jatkoi kasvuaan vuonna 2025. Kirjastoista tehtiin 2,9 miljoona lainaa ja käynnejä kirjastoissa oli 1,8 miljoonaa. Korona-ajan tuomaa pudotusta palvelujen käytössä on kurottu umpeen ja lainausmäärissä ohitettiin koronaa edeltävä taso. Yhteistyö varhaiskasvatukseen, perusopetuksen ja neuvoloiden kanssa jatkui. Lukutaitotyössä on keskitytty haavoittumassa asemassa oleviin lapsiin ja perheisiin. Jalkautumiset kouluihin, päiväkoteihin ja neuvoloihin toivat Vantaalle ensimmäistä kertaa Suomessa jaetun Matilda-palkinnon lasten ja nuorten lukemisen edistämistyöstä.

Yhteistyö muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa jatkui myös vakaana. Uuden kirjastojärjestelmän hankintaa edistettiin Helmet-kirjastojen yhteisissä työryhmissä ja tarjouspyyntö saatiin ulos vuoden lopussa.

Vuoden aikana valmisteltiin Pointin kirjaston siirtymistä uusiin tiloihin Jumbon kauppakeskukseen. Uusi kirjasto avataan Jumboon lokakuussa 2026. Myös Tikkurilan kirjastotalon peruskorjauksen suunnittelu ja Myyrmäen tuleva kaupunkikulttuuritalo olivat työn alla vuoden aikana.

Museopalveluiden kävijämäärien kasvu jatkui tänäkin vuonna. Museokohteissamme kävi vuoden aikana 54 207 asiakasta. Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus valmistui joulukuussa, ja tilan rakentaminen kartanomuseoksi on alkanut. Päärakennus avataan kartanomuseona yleisölle kesällä 2026. Kaupunginmuseon kokoelmatilojen muutto Museoviraston kokoelma- ja konservointikeskukseen alkoi kuva-arkiston ja arkistoaineiston muutolla syksyllä 2025 ja jatkuu koko seuraavan vuoden ajan.

Carl Albert Edelfeltin aukiolle valmistui Tikkurilan uudeksi maamerkiksi Teija ja Pekka Isorätyän KORPPI-teos. Vantaalla on parhaillaan menossa ja suunnitteilla merkittäviä julkiseen taiteen hankkeita, yhtenä suurimmista ratikan taiteen kokonaisuus.

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut järjesti vuonna 2025 yhteensä 2 110 tapahtumaa kaupungin seitsemällä suuralueella. Tapahtumiin osallistui 127 660 kävijää. Omien toimipisteiden (Lastenkulttuurikeskus Toteemi Myyrmäessä, Pessi Tikkurilassa ja Pyykkitupa Hakunilassa) lisäksi ohjelmistoa tuotettiin myös kouluille ja varhaiskasvatukseen sekä muihin kaupungin toimipisteisiin. Neljäsluokkalaisten itenäisyysjuhla järjestettiin Energia Areenalla 3.12.2025 ja siihen osallistui noin 2 800 koululaista.

Vuonna 2023 alkanut Vantaan kulttuurilapset -toiminta jatkui ja laajeni. Vuoden 2025 lopussa kulttuurilapseksi oli ilmoitettu yhteensä 2 910 lasta. Tapahtumia oli vuoden aikana yhteensä 314 ja niissä osallistujina 3 143 lasta ja 3 579 aikuista.

Tempo-orkesteritoiminnan avulla toteutettiin saavutettavan musiikin harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä seitsemässä peruskoulussa. Orkesteri esiintyi aktiivisesti ja esiintymisiin otettiin mukaan myös uudet oppilaat varhaisesta vaiheesta lähtien. Neljällä koululla käynnistyivät vuonna 2025 Tempo-kuorot. Toimintaa suunnattiin myös vanhemmille ja senioreille työpajamuotoisesti. Tempo-toiminnassa oli mukana 350 lasta säännöllisessä, viikoittaisessa toiminnassa.

Talousarvion toteutuminen

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden käyttötalous alittui talousarvioon verrattuna 560 000 euroa. Syynä alitukseen oli rekrytointien viivästymät, joiden seurauksena henkilöstökulut alittuivat 341 000 euroa. Palvelujen ostoihin varatut määrärahat ylittyivät 307 000 euroa, mistä Seuren työvoiman vuokrauspalveluihin osuus oli 72 prosenttia. Materiaalin ostoihin varatut määrärahat alittuivat 639 000 euroa, mikä voidaan selittää budjetointivirheellä, kun määrärahaa olisi pitänyt kohdistaa materiaalin sijasta palveluiden ostoihin. Erilaisia avustuksia jaettiin 1 420 000 euroa, josta teatteri- ja orkesterituen osuus 54 prosenttia eli 770 000 euroa. Tulot ylittyivät 14 500 euroa, kun myynti- ja vuokratuotot lisääntyivät, vaikka maksutuotot ja hankkeiden avustukset puolittuivat.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kulttuuripalvelut			
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	349 324	360 000	433 808
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	2,09	1,22	1,98
Avustukset, euroa/asukas	5,67	5,57	5,57
Kävijämäärä kaupunginmuseossa *	30 979	25 000	38 435
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	17 663	20 000	17 616
Käyttömenot euroa/asukas	40,93	39,76	43,93
Kirjastopalvelut			
Kävijät	1 823 105	2 050 000	1 847 544
Aineistolainojen määrä	2 708 851	2 760 000	2 898 664
Aineistolainaus/asukas	11	11	11
Aineistomääräraha euroa/asukas	5,32	6,00	5,54
Toimintamenot/ asukas	46,80	49,00	43,74

* Luku sisältää kaupunginmuseon pop up -näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon päärakennuksessa opastettujen määrän.

16 34**Liikunta**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 683	82	5 765	5 908	-143
Menot	-33 471	-195	-33 666	-33 710	44
Toimintakate	-27 788	-113	-27 901	-27 803	-99

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin kiivas kasvutahti on edellyttänyt palveluiden saavutettavuuden parantamista, sillä liikunta- ja palveluiden resurssit eivät ole kasvaneet samassa suhteessa. Tästä syntynyt tehostamistarve on aiheuttanut kuormittumista ja palveluiden saatavuuden heikkenemistä.

Olemassa olevia palveluita on kehitetty elämänkaariperiaatteen mukaisesti, jotta entistä useammalla vantaalaisella olisi mahdollisuus fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Elämänkaariperiaate nousee vahvasti esille liikuntapoliittisissa linjauksissa sekä kaupungin liikkumisohjelmassa, jonka toimeenpano käynnistyi keväällä 2024. Nämä asiakirjat ohjaavat palvelualueen ja koko kaupungin fyysisen aktiivisuuden edistämisen tavoitteita ja toimenpiteitä lähitulevaisuudessa. Liikuntapalvelut on koordinoitunut kaupunkitasoisesti liikkumisohjelmassa määritettyjen toimenpiteiden edistämistä muun muassa auttamalla muita palvelualueita konkretisoimaan omia tavoitteitaan.

Liikuntapalveluiden tarjoamassa koululaisten uinninopetuksessa toteutettiin kattava uudistustyö, jolla saavutettiin noin 30 prosentin lisäys opetustuntien määrään. Tämä mahdollistaa haasteellisten opetusryhmien ryhmäkokojen pienentämisen ja tätä kautta oppimistulosten paranemisen. Uinninopetuksen uudistustyöhön kuullut hallinnointijärjestelmä Vellamon kehitystyö aloitettiin ja sen ensimmäinen versio valmistui käyttöön otettavaksi alkuvuodesta 2025.

Liikunnallisten päiväleirien määrää lisättiin tarjoamalla leiritoimintaa 12 leiripisteellä koululaisten kesäloman lisäksi myös talvilomalla ja syyslomalla. Kaupungin ryhmäliikunnan uudistettua ilmoittautumisjärjestelmää käytettiin talvilomaleireistä lähtien.

Liikkuva päiväkotitoiminta toteutettiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnattujen työpajojen, koulutuksien sekä aktivoivien oppimisympäristöjen kehitysprojekteina. Varhaiskasvatusikäisten motoristen taitojen kehittymiseen tähtäävä Taitis-toiminta käynnistyi Hakunilan ja Myyrmäen suuralueilla.

Liikkuva koulu -ohjelmassa toteutettiin aktiivisia oppimisympäristöjä sekä koulujen pihoille että luokkatiloihin. Liikkuvan koulun työntekijät vastasivat oppilaiden osallistamisesta myös muissa koulutiloissa koskevilla uudistuksilla. Yläkoulujen PT-toimintaa laajennettiin ja sen osalta käynnistettiin kehitystyö Move!-tulosten hyödyntämiseksi PT-toimintaan ohjaautumisessa.

Liikkuva opiskelu -ohjelmassa jatkettiin koulutusten järjestämistä toisen asteen oppilaitosten henkilökunnalle sekä hyvinvointivalmennuksen, pienryhmäohjauksen ja liikuntaneuvonnan tarjontaa. Toisen asteen opiskelijoille tarjotaan myös uimahallien ja kuntosalien maksuton käyttö ennen kello 16:ta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuettiin avustuksin sekä jakamalla käyttövuoroja kaupungin ylläpitämiin liikuntapaikkoihin. Harrasteliikunnan kohdeavustusta kohdistettiin kahteen isompaan kokonaisuuteen: Sporttia kaikille -ryhmien toimintaan ja yläkoululaisten Urhea-valmennukseen. Matalan kynnyksen maksutonta tai hyvin edullista harrastustoimintaa tuetaan tilojen maksuttomalla käytöllä ja harrasteliikunnan kohdeavustuksella. Liikunnan avustusperiaatteiden sekä liikuntatilojen käyttövuoro- ja maksuperiaatteiden kehitystyötä tehtiin koko vuoden ajan. Kaupunkitasoisen tilavarauspalvelun kehittämishanke ja järjestelmän hankinta käynnistyi.

Liikuntapaikkasuunnitelman valmistelu saatiin päätökseen ja odottamaan päätöksentekoa. Elmon uimahallin ja Leppäkorven liikuntahallin rakentaminen käynnistyi. Ojahaan ja Muuran liikuntahallien suunnittelu käynnistyi. Tikkurilan urheilupuiston ison tekonurmen ja Hakunilan rullahiihtoradan peruskorjaukset valmistuivat. Tikkurilan Kuljetusrinki Areena oli pois käytöstä viiden kuukauden ajan peruskorjauksen vuoksi.

Vuonna 2025 Vantaa toimi useiden valtakunnallisten ja kansainvälistenkin urheilutapahtumien näyttämönä. Kaupungissa järjestettiin muun muassa jääkiekon tyttöjen alle 18-vuotiaiden MM-turnaus, maastohiihdon SM-kilpailut, Extreme Run, Vantaa Triathlon sekä Vantaa Maraton. Lisäksi Vantaalla kilpailtiin tankotanssin SM-kilpailuissa, sulkapallon kansainvälisessä Arctic Open- huipputurnauksessa sekä muodostelmaluistelun SM-valintakilpailussa. Vantaalla järjestettiin amerikkalaisen jalkapallon huippuotteluita, kuten naisten EM-ottelu ja kansallisen tason naisten Vaahteraliigan finaali. Vuoden aikana toteutettiin myös muita SM-tason tapahtumia, kuten scoottauksen SM-finaalit ja ulkopadelin SM-kilpailut.

Talousarvion toteutuminen

Liikunnan palvelualueen käyttötalouden tulot ylittyivät 143 000 euroa. Tulojen ylitys johtui ennakoitua suuremmista hanketuloista. Menot ylittyivät 44 000 euroa. Menojen ylitys johtui ennakoitua suuremmista hankemenoista.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kokonaiskulut, euroa/as.	126,55	131,30	132,23
Toimintatuotot, euroa/as.	22,00	22,29	23,17
Avustukset, euroa/as.	6,07	5,94	6,53
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	18 %	23 %	22 %
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	9,24	8,00	8,56
– uimahallien verorahoitusosuus, %	81 %	78 %	81 %
Toimitilaneliöt, m ²	92 161	91 724	91 954
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	61 %	63 %	61 %

16 35

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 771	290	2 061	2 136	-76
Menot	-16 982	-739	-17 721	-17 368	-352
Toimintakate	-15 211	-449	-15 660	-15 232	-428

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden tulevaisuutta suuntaava visiotyö saatiin päätökseen alkuvuodesta 2025, jolloin myös julkaistiin palvelualueelle uusi visio ja siihen liittyvät toimintaperiaatteet. Visiosta on johdettu konkreettisia toimenpiteitä, joita on työstyetty henkilöstön kanssa vuoden aikana eri tavoin ja vision pohjalta on laadittu tulevalle kahdelle vuodelle selkeät tavoitteet ja tuloskortti. Vision keskiössä on alueellinen ja asukkaiden tarpeet huomioiva hyvinvointityö ja yhteisöllisyyden vahvistaminen, joka toteutuu palvelualueen monipuolisia ja eri ikäryhmät kattavia palveluita hyödyntäen ja yhteistyötä tiivistämällä.

Visio ja tulevien vuosien tavoitteet rakennettiin ennakoiden Vantaan uutta strategiaa tukeviksi. Palvelualueella vietettiin useiden toimintamuotojen juhluvuosia yhteistyötahojen kanssa. Työpajatoiminta täytti 40 vuotta, Nuorisotyö raiteilla -toiminta 10 vuotta ja Yhteinen pöytä 10 vuotta. Yhteinen pöytä sai syksyllä elinvoimapaalveluiden hankkeen kanssa globaalisti arvostetun Milan Pact Award -palkinnon kouluruokapilotistaan ja kestävästä hävikkiruoan hyödyntämisestä. Nuorten kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus valmistui ja avajaisia juhlittiin syyskuussa.

Nuorisotiloilla on ollut läpi vuoden vilkasta ja kävijämäärät ovat pysytelleet korkeina. Joillakin alueilla on kokeiltu tytöille suunnattuja omia aukioloaikoja, jotka ovat olleet erityisen suosittuja. Nuorisotyössä siirryttiin uuteen tilastointijärjestelmään, joka tukee paremmin tiedolla johtamista. Nuorisotilojen tilaongelmat haastoivat paljon henkilöstöä ja niihin on pyritty löytämään vuoden aikana kestäviä ratkaisuja. Etsivässä nuorisotyössä on luovuttu Kipinä –talosta sisäilmahaasteiden vuoksi ja Myyrmäen nuorisotilan toiminta on siirtynyt syksyllä 2025 väistötiloihin koululle. Toimintaa on jouduttu väistötiloissa supistamaan. Havukosken nuorisotilan peruskorjaus valmistui ja tila saatiin avattua nuorten käyttöön lokakuussa. Ennakoiden talouden sopeuttamistoimia nuorisotilojen aukioloaikoja on uudelleenjärjestely resurssien riittävyyden turvaamiseksi.

Kesällä palvelualueelle työllistettiin tuetusti 45 nuorta mm. puistotöihin sekä useampia vertaisnuoria erilaisiin nuorisotyön vapaaehtoistehtäviin. Pääkaupunkiseudun yhteistyöhankkeessa kehitettiin paikalliseen tarpeeseen perustuvaa toimintamallia nuorten väkivaltaisen käyttäytymisen vähentämiseksi. Kehittämishanke tuli päätökseen vuoden 2025 lopussa. Nuorten tekemää väkivaltaa koskeva tutkimushanke yhteistyössä Nuorisotutkimusseuran kanssa on edennyt suunnitelmallisesti ja alustavia tuloksia on saatu analysoitua. Palvelualue on osallistunut Havukosken uuden nuorten toimintakeskuksen suunnitteluun.

Toiminnallisesti palvelualueella on jatkettu työskentelyä NEET-nuorten tilanteen parantamiseksi ja viety eteenpäin vuonna 2024 laadittua NEET –toimenpideohjelmaa. Palvelualueen johdolla on perustettu NEET-työryhmä, joka on määritetysti kehittänyt mm. NEET –nuorten palvelupolkuja ja luonut alueellisia palvelukarttoja palveluohjauksen sujuvoittamiseksi. NEET-työryhmässä on edustettuna eri toimialat ja nuorten parissa työskentelevät tahot. Nuorten heikentynyt työllisyystilanne on näkynyt työpajatoiminnan ja valmennuspalveluiden kasvavana tarpeena ja ajoittain palveluissa on ollut myös jonoa. Työpajatoiminta sai loppuvuodesta arvostetun laatusertifioinnin ja työpajojen täyttöaste on ollut lähes 100 prosenttia. Työllisyyspalveluiden kanssa on haettu keinoja työllistymistä tukevien palveluiden tehokkaaseen hyödyntämiseen. Etsivä nuorisotyö on myös ollut erittäin kysytty palvelu, jossa asiakasmäärät ovat kasvaneet edelliseen vuoteen yli 30 prosenttia. Etsivän nuorisotyö siirtyi syksyllä uusiin toimitiloihin yhdessä Katutyön yksikön kanssa. Kohdennettua katutyötä on mallinnettu eri toimijoiden kanssa yhteistyönä ja toimintaa on viety palvelurakenteisiin. Palaute toiminnasta ollut positiivista.

Yhteisöpalveluissa Rubiinin asukastilasta luovuttiin suunnitellusti vuoden 2025 loppuun mennessä. Kivistön alueellista yhteisötyötä toteutetaan jatkossa Mosaiikin monitoimitilasta käsin. Syksyn aikana perustettiin Martinlaakson yhteisötila sekä valmisteltiin Ruusupaviljongin hallintamallin muutosta. Martinlaakson yhteisötilaan on kehitetty uudenlaista yhteisötilakonseptia, jossa vastuu tilan hallinnasta toteutuu pääosin järjestöyhteistyönä. Asukastilojen aukioloaikoja jouduttiin supistamaan resurssien riittävyyden turvaamiseksi. Yhteisöpalveluissa on kehitetty kestävästi tuetun työllistämisen toimintamallia korvaamaan aiempaa palkkatuettua työtä.

Turvallisuustilanne eri alueilla on edelleen heikentynyt ja asukkaiden levottomuus on näkynyt erityisesti asukastiloilla, joissa uhka- ja vaaratilanteita on ollut edelleen aiempaa enemmän. Asukkaiden monialainen avun tarve on jatkanut kasvuaan ja ruoka-avun kysyntä on lisääntynyt. Asumisneuvonnan tarve lisääntyi selkeästi vuoden aikana ja myös asunnottomuus on jatkanut kasvuaan. Asunnottomuuden ehkäisyyn hanke käynnistyi yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja sen laajentumista seuraavalla rahoituskaudella osaksi kotoutumispalveluita valmisteltiin loppuvuodesta.

Järjestöyhteistyötä on tiivistetty ja järjestöjen väliseen toimintaan on haettu toimialalla yhdessä koordinoitirakennetta. Uutena avustusmuotona käynnistettiin Kohtaamispaikka-avustus sekä valmisteltiin sekä yleisten että avustuslajikohtaisten avustusehtojen päivitystä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksissa ja paikallisen kansalaistoiminnan avustuksissa siirryttiin uuteen hakurytmiin ja avustuskäsittelyn aikatauluun. Vuoden aikana palvelualueella on yhdessä toteutettu Ekokompassiin rakennettua ympäristöohjelmaa, ja palvelualue on vuoden 2025 aikana saanut suurimman osan asettamistaan ympäristötoimista toteutettua. Ekokompassin käyttöä ympäristötoimien raportoinnissa vielä kehitetään.

Talousarvion toteutuminen

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden käyttötalous alittui talousarvioon verrattuna 352 400 euroa. Suurimpana syynä alitukseen oli rekrytointien viivästymät, joiden seurauksena henkilöstökulut alittuivat. Palvelujen ostoihin varattu määräraha ylittyi, koska Seuren kautta palkattiin nuoriso- ja asukastiloille määräaikaista työntekijöitä toimintojen turvaamiseksi. Erilaisia avustuksia jaettiin järjestöille 1 757 500 euroa, josta ruoka-apuhankkeen osuus 119 500 euroa. Tulot ylittivät 75 800 euroa, joista hanketulojen osuus 30 000 euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	196 350	250 000	202 776
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät)	155 342	160 000	153 904
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukkonnotko ja Palajärvi)	6 030	7 000	6 492
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet	398	380	267
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	1 196	1 000	1 167
Nuorisopalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	54	58	56
Käyttömenot/asukas	62,00	67,00	68,00
Avustukset/ asukas	6,81	6,72	6,89
Nuoriso- ja yhteisöpalvelujen toimintatilojen kokonaismäärä	31	33	33
Nuoriso- ja yhteisöpalvelujen toimitilojen neliöt, m ²	19 172	18 567	18 567
Yhteisöpalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	136	130	94
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin kg	5 500	6 000	5 500

16 37**Elinikäinen oppiminen**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 386	394	3 780	3 882	-102
Menot	-14 752	-148	-14 900	-14 273	-627
Toimintakate	-11 366	246	-11 119	-10 391	-728

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Elinikäisen oppimisen palvelualueeseen kuuluvat Vantaan aikuisopisto (kansalaisopisto, maahanmuuttajakoulutus, aikuisten perusopetus), Vantaan musiikkiopisto, Vantaan kuvataidekoulu sekä Harrastusten Vantaa -toimintamalli. Lisäksi palvelualue vastaa yksityisten taiteen perusopetuksen toimijoiden avustusten valmistelusta sekä Lasten ja nuorten juhlarahaston tukipäätöksistä.

Palvelualueen tavoitteeksi asetettu asiakasmäärän kasvu saavutettiin palvelualueetasolla. Aikuisopistossa kursseille jonottajien määrä oli poikkeuksellisen suuri, ja tähän positiiviseen haasteeseen etsitään ratkaisuja. Myös Vantaan musiikkiopiston opiskelijamäärä kasvoi, kun taas Vantaan kuvataidekoulun taiteen perusopetuksen oppilasmäärä pysyi ennallaan. Kuvataidekoulun lyhytkurssit sen sijaan lisäsivät suosiotaan. Harrastusten Vantaa -toimintamalli tavoitti hyvin vantaalaisia lapsia ja nuoria. Eriytyisenä painopisteenä olivat vaativan erityisen tuen oppilaille suunnatut toiminnot, joissa onnistuttiin erinomaisesti yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Elinikäisen oppimisen palvelualueella keskeisiä tavoitteita olivat palveluiden saavutettavuuden vahvistaminen ja eriarvoisuuden ehkäisy. Maahanmuuttajakoulutuksen ja aikuisten perusopetuksen kehittäminen jatkui. Aikuisten perusopetuksen opiskelijamäärä kasvoi, mikä kuvastaa palvelun suurta tarvetta. Aikuisten perusopetuksen järjestämisestä Vantaalla selkeytettiin keskittämällä se Vantaan aikuisopistoon 1.8.2025 alkaen, jolloin kaikki aikuisten perusopetus toimii yhtenäisesti Aikuisopistossa. Aiemmin osa aikuisten perusopetuksesta tarjottiin Vantaan ammattiopisto Variassa. Muutos tukee palveluiden yhdenmukaisuutta ja saavutettavuutta.

Palvelualueella kehitettiin vuonna 2025 harrastuskokonaisuutta ja harrastuspolkuja lasten ja nuorten yhdenvertaisen harrastamisen vahvistamiseksi. Harrastusten Vantaa -toimintamalli sekä lasten ja nuorten juhlarahasto muodostivat keskeiset osat kokonaisuutta. Juhlarahaston avulla mahdollistettiin tavoitteellinen, maksullinen harrastaminen myös pienituloisten perheiden lapsille. Toiminta käynnistyi suunnitellusti; vuonna 2025 tuettiin lähes 900 lapsen ja nuoren tavoitteellista harrastamista. Kokonaisuus tuki lasten ja nuorten hyvinvointia ja harrastusten jatkuvuutta.

Palvelualue osallistui aktiivisesti tilasuunnitteluhankkeisiin, kuten Tikkurilan Osaamiskampuksen, Tikkurilan kirjastotalon peruskorjauksen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnitteluun. Näissä projekteissa pyritään rakentamaan uudenlaista, tulevaisuuteen suuntautuvaa toimintakulttuuria ja tiivistä yhteistyötä tilojen kaikkien käyttäjien kesken.

Vuonna 2025 valmistauduttiin taiteen perusopetuksen lainsäädäntöuudistukseen ja laadittiin lakiluonnoksesta lausunto. Uuden lain on tarkoitus astua voimaan vuoden 2027 alussa. Osana valmistelua käynnistettiin taiteen perusopetuksen laatuselvityksen valmistelu. Tavoitteena on selkiyttää taiteen perusopetuksen kokonaisuutta Vantaalla, ajantasaistaa sopimukset sekä täsmentää toimijoiden roolit ja vastuut. Lisäksi tavoitteena on varmistaa toiminnan laatuvaatimusten täyttyminen, alueellinen saataavuus sekä muodostaa kokonaiskuva taidekasvatusharrastamisesta Vantaalla.

Vantaa on ollut vuodesta 2020 jäsen Unesco Global Network of Learning Cities (GNLC) -kaupunkiverkostossa, joka edistää elinikäistä oppimista kansainvälisen vuoropuhelun, kumppanuuksien ja ver-

taisoppimisen avulla. Verkostotyön koordinointi siirtyi syksyllä 2025 elpaan, ja samana syksynä Vantaan aktiivista toimintaa verkostossa lähdettiin aktiivisesti kehittämään. Vantaa esitteli Harrastusten Vantaa -mallia Pariisissa eurooppalaisten GNLC-jäsenkaupunkien kokouksessa sekä osallistui GNLC-verkoston kestävä kehityksen kasvatuksen virtuaaliseminaariin musiikkikasvatusta käsittelevällä puheenvuorolla. Kansainvälinen Vantaa -strategiateeman ohjausryhmä hyväksyi lokakuussa 2025 Unesco-työn suuntaviivat vuosille 2026–2029. Näinä vuosina Vantaan Unescon-työn keskeisenä teemanä on kotoutuminen ja segregaatien ehkäisy.

Vuonna 2025 **Harrastusten Vantaa** tarjosi harrastusmahdollisuuksia kaikille Vantaan peruskoululaisille yli 70 eri toimintaympäristössä. Toiminta noudattaa lukuvuoden rytmiä, minkä vuoksi vuoden 2025 tiedot sisältävät kahden eri toimintakauden osia.

Kevät- ja syyskausien aikana toimintaan osallistui yhteensä 6 760 peruskouluikäistä lasta ja nuorta, ja vuoden aikana toimi yhteensä 563 viikoittaista harrastusryhmää. Vaativan erityisen tuen pienluokkien harrastustarjonta vakinaistettiin osaksi toimintaa, vahvistaen yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia. Keväällä 2025 toteutettuun Harrastustoivekyselyyn vastasi noin 6 000 peruskouluikäistä lasta ja nuorta, ja tuloksia hyödynnetään toiminnan suunnittelussa tuleville lukuvuosille.

Vantaan juhlarahaston Harrastustuki liitettiin osaksi Harrastusten Vantaan viestintää ja toimintaa, mikä paransi tietoisuutta harrastamisen tukimahdollisuuksista ja vahvasti toiminnan saavutettavuutta. Lisäksi Harrastusten Vantaassa otettiin käyttöön yhdenmukainen ilmoittautumisjärjestelmä (Hellewi), joka selkeytti ilmoittautumiskäytäntöjä ja tukee kokonaisuuden hallintaa.

Toimintakaudelle 1.8.2025–31.7.2026 myönnettiin 600 000 euroa valtionavustusta (AVI).

Vantaan aikuisopisto toteuttaa laajaa kansalaisopisto-opetusta, täysimittaista aikuisten perusopetusta ja sekä monimuotoista kotouttavaa sekä suomi toisena kielenä -koulutusta.

Kansalaisopiston opiskelija- ja kurssimäärä jatkoivat kasvamistaan. Erityisesti taito- ja taideaineiden suosio oli suurta. Toiminnan kasvaminen näkyi myös talousarvion tulo- ja menotavoitteiden ylittymisenä kansalaisopiston osalta. Aikuisten perusopetuksen kehittämistä ja laajentamista jatkettiin viidettä vuotta. Vantaan koko aikuisten perusopetus keskitettiin Aikuisopistoon. Suomi toisena kielenä ja kotouttava koulutus laajenivat ja toteutuivat suunnitellusti.

Opisto osallistui vahvasti Tikkurilan osaamiskampuksen eri osa-alueiden kehittämiseen ja suunnitteluun yhdessä Vantaan musiikkiopiston, Vantaan ammattiopisto Varian ja Tikkurilan lukion kanssa. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankkeen valmistelu jatkui aktiivisena.

Musiikkiopistossa annetaan taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän mukaista musiikinopetusta, joka on suunnattu ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Lisäksi on avoin osasto, jossa kaikenikäisten on mahdollista saada soiton- ja laulunopetusta sekä harrastaa musiikkia erilaisissa kuoroissa ja yhtyeissä.

Keväällä 2025 musiikkiopistoon hakeneille ei järjestetty valintatestejä, vaan oppilaat valittiin pääosin hakulomakkeissa annettujen tietojen perusteella. Suosituimpiin soittimiin pidettiin valintahaastattelut. Lähes kaikki musiikkiopistoon hakeneet oppilaat saatiin mukaan toimintaan. Lisäksi musiikkiopistoon on avoinna jatkuva täydennyshaku, jossa oppilaita sijoitetaan lukuvuoden aikana mahdollisesti vapautuville oppilaspaikoille. Oppilasmäärää kasvatettiin maltillisesti.

Kesä- ja elokuussa järjestettiin ensimmäiset musiikkiopiston kesäleirit; laululeiri ja kuoroyhteismusiisointileiri. Harrastusten Vantaan kanssa yhteistyössä käynnistettiin syksyllä yläkouluikäisten laulu-ryhmä.

Syksyllä 2025 käynnistettiin uusi kaikenikäisille suunnattu yhteismusisoinnin muoto - Näppäriryhmä. Myös opiston ulkopuoliset oppilaat ovat tervetulleita musisoimaan tähän kansanmusiikkia soittavaan ryhmään. Maistiaisina Näppäritoiminnasta saatiin marraskuussa myös viikonlopun mittaisella Näppärikurssilla, johon osallistui 120 lasta, nuorta ja aikuista soittajaa. Päättökonsertti toteutettiin yhteistyössä Kaamospelit-festivaalin kanssa.

Musiikkiopisto oli mukana Vantaan Kulttuurilapset toiminnassa järjestämällä muskarituokioita molemmilla kotimaisilla kielillä. Lisäksi kulttuurilapsille pidettiin Syksyinen seikkailu musiikkimetsässä -konsertti. Kulttuurilapset toimintaa laajennetaan ja kehitetään edelleen.

Tila-asioita suunniteltiin aktiivisesti Tikkurilan kirjastotalon tulevan remontin, Tikkurilan Osaamiskampuksen ja Myyrmäen "Oivallusten" -talon sekä Muuran yhtenäiskoulun osalta.

Kaksivuotinen yhteiskehittämishanke (MEK) "Vantaudu musiikille – musiikista iloa päiväkoteihin" varhaiskasvatuksen kanssa päättyi vuoden 2025 loppuun. Hankkeessa työskenteli kaksi musiikkikasvatuksen koordinaattoria MEK-alueiden päiväkodeissa. Tavoitteena oli vahvistaa lasten osallisuutta, myönteistä minäkuvaa sekä kielellisiä- ja vuorovaikutustaitoja musiikin keinoin. Hankkeen aikana tavoitettiin 20 vantaalaista päiväkotia, yli 1 600 lasta ja noin 350 kasvattajaa.

OPH myönsi musiikkiopistolle kehittämisrahoitusta Moninaista musiikinopetusta taiteen perusopetuksessa -hankkeeseen ja Erasmus+ liikkuvuuksiin. Molemmat hankkeet ovat käynnistyneet syyslukukaudella 2025.

Kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Koulu osallistui yhdessä Vihdin ja Keravan kuvataidekoulujen kanssa Opetushallituksen rahoittamaan Kuviskoodarit 2 -hankkeeseen, jossa tutkitaan peli- ja virtuaalimaailmoja taiteen tekemisen alustoina. Lyhytkurssitoimintaa on kehitetty suunnitelmallisesti, ja siitä on saatu erittäin myönteistä palautetta. Taideleikki-työpajat perheille sekä 4–5-vuotiaille lapsille ovat olleet suosittuja, ja uutena avauksena on tarjottu keramiikan lyhytkursseja aikuisille ja yli 15-vuotiaille, vastaten keramiikan suureen kysyntään. Kuvataidekoulussa kehitetään aktiivisesti uusia toimintamalleja ja yhteistyömuotoja elinikäisen oppimisen palvelualueella sekä taiteen perusopetuksen kentällä, ja koulu on mukana Myyrmäen Oivallusten-talon palvelumuotoilussa.

Talousarvion toteutuminen

Palvelualue ylitti muutetun talousarvion tulotavoitteen kokonaisuutena 102 000 euroa. Toimintakulut jäivät talousarviota pienemmäksi 627 000 euroa.

Aikuisopisto kokonaisuutena alitti menokehyksen 244 000 euroa ja ylitti tulokehyksen 189 000 euroa. Säästöä syntyi tilojen käytön tehostamisesta, kun kansalaisopiston päivätoiminta siirrettiin Orvokkiin ilman lisäkustannuksia. Hankkeiden sekä tilatun koulutuksen tulojen ja menojen ennakointi oli erityisen haasteellista. Musiikkiopiston toimintatuotot toteutuivat lähes budjetin mukaisesti, mutta menot alittivat budjetin 142 000 euroa. Kuvataidekoulussa tuotot ylittivät budjetin hieman odotettua vahvempana ja kulut alittuivat noin 30 000 euroa.

Oppilaitostoiminnan perusteella kaupungille maksettavat valtionosuudet ovat toiminnan perusta, vaikka ne eivät kohdistu suoraan toimialalle. Aikuisopiston kokonais-VOS kasvoi selvästi, musiikkiopiston ja kuvataidekoulun valtionosuudet kasvoivat maltillisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Aikuisopisto			
Aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	45 531	41 700	48 442
Opetustuntien kokonaismäärä	56 304	51 200	58 308
Kurssien määrä	2 482	2 350	2 495
Kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	2 148	1 900	3 347
Aikuisten perusopetuksen opiskelijat	204	230	282
Kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat	194	200	222
Oman maksutulon osuus budjetista %	31 %	22 %	26 %
Musiikkiopisto			
Taiteen perusopetuksen oppilaat, musiikkiopisto	1 913	1 850	1 973
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, musiikkiopisto	2 653	2 630	2 394
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, musiikkiopisto	4	4	4
Taiteen perusopetus euroa/asukas, musiikkiopisto	18	19	19
Opetustuntien määrä	48 156	50 000	51 072
Oman maksutulon osuus budjetista %	22	22	22
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista %	47	46	46
Tapahtumien määrä	231	230	297
Tapahtumien kävijämäärä	16 000	16 000	18 000
Kuvataidekoulu			
Taiteen perusopetuksen oppilaat, kuvataidekoulu	742	750	778
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, kuvataidekoulu	1 655	1 636	1 551
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, kuvataidekoulu	1,32	1,26	1,34
Taiteen perusopetus euroa/asukas, kuvataidekoulu	4,66	4,81	4,73
Opetustuntien määrä	6 750	6 834	6 770
Oman maksutulon osuus budjetista %	28 %	28 %	28 %
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista %	29 %	27 %	29 %

14

Kaupunkiympäristö

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	311 095	-29 920	281 175	287 125	-5 950
Menot	-263 803	-2 729	-266 532	-259 514	-7 019
Toimintakate	47 292	-32 649	14 643	27 611	-12 968

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2025

Vuosi 2025 jää historiaan vuotena, jolloin Vantaan katukuvaa ja liikenteen reittejä muovasivat ensimmäiset raitiotielinjan työmaat. Kaupunginvaltuuston hyväksyessä Vantaan ratikan tarkistetun hankesuunnitelman marraskuussa 2025, lähtivät rakennustyöt käyntiin usealla katuosuudella sekä muun muassa Tikkurilan tunneliaseman ympäristössä. Hyväksytyssä hankesuunnitelmassa ratikkalinja jätet-

tiin vielä 1,4 kilometrin päähän lentoasemasta ja esitys ratkaisusta tuoda ratikkalinja lentoasemalle tuodaan kaupunginvaltuustoon kesään 2026 mennessä. Ratkaisuvaihtoehtoja työstetään yhteistyössä Finavian kanssa.

Vantaa toteutti ensimmäisenä Suomessa luonnonsuojelulain mukaisen ekologisen kompensaation, kun Itä-Hakkilaan rakennettavan Maahanmuuttoviraston säilönnötoyksikön alueelta kaadettavaa metsää kompensoidaan parantamalla luonnon tilaa vastaavasti Palokallion alueella Sotungissa.

Kaupunkiympäristön toimialan vuotta 2025 sävytti edellisten vuosien tapaan myös rakentamisen yhä jatkunut matalasuhdanne. Vuonna 2025 Vantaalle valmistui 573 uutta asuntoa, joista 163 kappaletta pientaloasuntoja. Vähäinen asuntorakentamisen kysyntä vaikutti hidastaen joidenkin yksityisten kaupunkikehitys- ja kaavahankkeiden etenemistä ja suoraan se näkyi maankäytöstä saatavien tulojen ja rakentamiseen liittyvien lupien määrässä. Tontinluovutuskilpailuja järjestettiin useita, mutta etenkin kerrostalotonttien kysyntä on edelleen vähäistä. Tuottajamuotoiset pientalotontit herättivät enemmän kiinnostusta. Yritystontteja myytiin 5 kappaletta ja vuokrattiin 4. Lisäksi Vehkalan yritysalueella täydentävä Vehkalan kinkerit -asemakaava-alueen maanrakennustyöt saatiin valmiiksi ja tontit ovat valmiita luovutettavaksi.

Monet merkittävät ja pitkälle tulevaisuuteen katsovat kaupunkikehityshankkeet kuitenkin etenivät: ratikkalinjaa ympäröivää ratikkakaupunkia suunniteltiin monelta osin, mm. Tikkurilan Väreitehtaan alueen kaavarunko hyväksyttiin ja alueen ensimmäinen asemakaava eteni nähtäville. Fazerila-Santamalmien alueen suunnittelukilpailu ratkesi ja alueen suunnittelua jatketaan kilpailun tuloksia hyödyntäen. Myös kaupunkiympäristön toimialan eriytymisen ehkäisyn tiekartta (ERKKO) valmistui syksyllä 2025.

Kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampuksen ensimmäisen vaiheen urakoitsija valittiin. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon kokonaisuuden suunnittelu eteni Oivallustentalo ja Elämystentalo -nimisinä hankkeina, joista Oivallustentalon hankesuunnitelma jo valmistui vuoden lopulla. Kuusijärvellä uudet savusaunat, pesu- ja pukutilat sekä wc-tilat ja infokatos valmistuivat kesäkuussa 2025.

Maanhankinnoista noin 28 hehtaaria edisti luonnon monimuotoisuuden tukemista. Lisäksi hankittiin ratikan rakentamisen edellyttämiä maa-alueita.

Toimitilahankkeista vuonna 2025 valmistuivat uudisrakennuksina muun muassa Kanniston koulun laajennus, Kuusijärven rakennuksia, Kytöpuiston koulun laajennus sekä Märtdensdals bildningsrum -päiväkotit. Rakenteilla olevia hankkeita olivat muun muassa ensi vuonna valmistuva Elmon uimahalli sekä useita uusia päiväkotia. Korjaushankkeista valmistuivat Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, sekä useita koulujen peruskorjauksia. Ensi vuoteen jatkuu Vaskivuoren lukion laajennus ja korjaustyöt sekä useiden päiväkotien peruskorjaukset. VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista valmistui Vantaan ammattiopisto Varian Vehkalan toimipiste ja Aviapoliksen uusi lukio oli rakennusvaiheessa.

Katujen ja puistojen investoinneista suurimpia hankkeita olivat Tikkuraitin ensi vuoteen jatkuva remontti, Orvokkitie sekä Vehkalan kinkereiden alueen kunnallistekniikka. Valmistuneita kohteita olivat myös Kulleropuiston alueen kadut sekä Laurintie ja Läntisen Valkoisenlähteentien pääpyöräreitti. Hakunilan urheilupuistoon valmistui rullahiihtorata ja virheellinen yleisurheilukenttä purettiin ja rakennettiin uudelleen vaatimusten mukaiseksi.

Monet lakiuudistukset uudistivat toimialan palveluja ja prosesseja. Muun muassa rakentamislain edellyttämiä toimintatapoja hiottiin ja valmistauduttiin rakentamislain vuoden 2026 alusta voimaan tulevien osioihin, kuten käsittelyaikatakuuseen. Alueidenkäyttölain, yhdyskuntakehittämislain ja yhdyskuntarakentamislain valmistelu eteni.

Vuoden 2025 alussa kaupunkiympäristön toimialan toimistotyötä tekevä henkilöstö muutti ensi kertaa koko toimialan yhteisiin, uusiin tiloihin Lauri Korpisen kadulle Tikkurilan Jokiniemeen.

Kaupunkiympäristön toimiala on ollut mukana valmistelemassa talouden tasapainotusohjelmaa vuosille 2026–2029. Talouden tasapainotustarve on arviolta 60 milj. euroa valtuustokauden 2026–2029 aikana. Talousohjelman ensimmäisenä vuotena 2026 taloutta tasapainotetaan yhteensä 17,8 milj. euroa, josta Kaupunkiympäristön osuus on 8 milj. euroa.

Talousarvion toteutuminen 2025

Toimialan alkuperäisen käyttötalouden toimintatuotot alittuivat 24,0 milj. euroa yhä jatkuvan matalasuhdanteen vuoksi. Vuoden aikana tuottotavoitetta laskettiin yhteensä 29,9 milj. euroa, josta maanmyyntivoittojen osuus oli 21,6 milj. euroa. Tuotoista varsinkin maankäyttösopimuskorvaukset, rakentamispalvelut HSY:lle ja saadut avustukset ylittivät toteuma-arvion ja muutetun talousarvion tuotot ylittivät 6 milj. euroa. Käyttötalouden toimintakuluja korotettiin 2,4 milj. euroa mm. kompensoimaan palkkojen yleiskorotuksia. Toimintakulut alittivat lopulta muutetun talousarvion 7,0 milj. euroa ja alkuperäisen talousarvion 4,3 milj. euroa.

Vuonna 2025 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat talousarviomuutokset kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouteen:

- Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella rakennusvalvonnan tuottoja alennettiin 2,3 milj. euroa ja asemakaavoituksen 0,1 milj. euroa. Palvelualueen projektituottoja ja -kuluja korotettiin yhteensä 0,16 milj. euroa.
- Kadut ja puistot -palvelualueella korotettiin sisäisten kulujen määrärahoja 0,7 milj. euroa. Toimintakuluja korotettiin lisäksi 0,3 milj. euroa kattamaan varaus ympäristövastuisiin.
- Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuottoja laskettiin yhteensä 21,82 milj. euroa. Mittaus- ja geopalveluiden osalta laskettiin rakennusvalvonta- ja toimitusmaksutuottoja 0,2 milj. euroa ja kiinteistöhallinta ja asumisen osalta laskettiin maanmyyntivoittoja 21,62 milj. euroa. Toimitilajohtamisen toimintakuluja korotettiin 0,8 milj. euroa kiinteistöjenhoidon teknisten järjestelmien ja erillisveloitettavien töiden kustannuksia varten sekä 0,2 milj. euroa investoinneista käyttötalouteen siirrettäviä sisäisiä palveluostoja varten.
- Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen nettoyksiköiden kiinteistöjen ja asuntojen myyntivoittotavoitetta laskettiin 5,82 milj. euroa.
- Yhteisiin palveluihin tehtiin toimialan sisällä sisäinen siirto 0,3 milj. euroa Lauri Korpisen kadun sisäisten vuokrien kattamiseen.
- Toimialalle kohdistettiin 300 400 euroa määrärahoja kattamaan palkkaratkaisun vaikutuksia vuodelle 2025.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouteen tehtiin määrärahasiirtoja seuraavasti:

- Vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja siirrettiin 298 226 euroa.
- Myönteisen erityiskohtelun (MEK) määrärahoja siirrettiin 20 394 euroa kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueelle.

Kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle esitettiin seuraava talousarviopoikkeama kaupunkitalautakunnan alaiseen toimintaan:

- Kiinteän omaisuuden investointien tulot alittivat muutetun talousarvion noin 0,046 milj. euroa.

Toimialan investointimenoja toteutui yhteensä 212,9 milj. euroa. Muutettu talousarvio alittui 24,2 milj. euroa ja alkuperäinen talousarvio 19 milj. euroa. Investointien muutettu tulotavoite ylittyi 2,1 milj. euroa ja alkuperäinen tulotavoite alittui 0,7 milj. euroa.

Vuonna 2025 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat talousarviomuutokset kaupunkiympäristön toimialan investointeihin:

- Kiinteän omaisuuden investointien tulotavoitetta laskettiin 2,81 milj. euroa. Tulotavoite budjetoidaan maakauppojen myyntien yhteydessä kirjattaville hankintahinnoille.
- Ratikan investointimenoja korotettiin 5,2 milj. euroa vastaamaan uutta arviota rakentamiskustannuksista vuonna 2025.

14 0**Kaupunkiympäristölautakunta yhteensä****Vastuuhenkilö: Tero Anttila****Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta
Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	6 106	-2 280	3 826	4 218	-392
Menot	-17 250	-541	-17 791	-16 527	-1 264
Toimintakate	-11 144	-2 821	-13 965	-12 309	-1 656

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksikköinä kaupunkiympäristölautakunta, yhteiset palvelut -palveluyksikkö ja kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue.

14 10**Kaupunkiympäristölautakunta**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-175	0	-175	-163	-12
Toimintakate	-175	0	-175	-163	-12

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkiympäristölautakunta kokoontui vuonna 2025 yhteensä 12 kertaa ja käsitteli 151 asiaa, keskimäärin 13 asiaa kokousta kohden. Kokousten määrä pysyi ennallaan verrattuna aiempiin vuosiin, mutta käsiteltävien asioiden määrä kasvoi edellisvuodesta.

Valtuustokausi vaihtui 1.6.2025. Varsinaisten kokousten lisäksi järjestettiin 11.–12.9.2025 toimielinseminaari, jossa käsiteltiin valtuustostrategiaa, toimintaympäristön muutoksia, ratikkakaupungin kehittämistä sekä Vantaan maa- ja asuntopoliittisia linjauksia. Seminaarissa esiteltiin myös muita lautakunnan toiminnan kannalta keskeisiä teemoja.

Kaupunkiympäristölautakunnassa vuoden aikana hyväksyttiin Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakentamisen mahdollistava asemakaava, viisi päiväkotikaavaa sekä asemakaava säilöönottokeskuksen rakentamista varten. Lisäksi hyväksyttiin Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon asemakaavan muutos ja Värtehtaan alueen kaavarunko.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto kokoontui vuoden 2025 aikana 11 kertaa ja käsitteli 126 asiaa, keskimäärin 11 asiaa kokousta kohden. Lupajaoston käsittelemien asioiden määrä laski edellisvuoteen verrattuna.

Myös kaupunkikeskusten seurantaryhmät (Myyrmäki–Martinlaakso, Kivistö–Aviapolis, Tikkurila, Korso–Koivukylä sekä Hakunila–Länsimäki) kokoontuivat vuoden aikana kahdesti. Lisäksi ryhmille järjestettiin loppuvuonna aloitusseminaari, koska kaupunginhallitus päätti 25.8.2025 jatkaa seurantaryhmien toimintaa myös valtuustokaudella 2025–2029. Seurantaryhmät kokoontuvat jatkossa 2–3 kertaa

vuodessa sekä yhteiseen vuosiseminaariin. Seurantaryhmien tehtävänä on seurata kaupunkiympäristön toimialan kehittämissuunnitelmien ja palveluverkkosuunnitelman etenemistä sekä suuraluetasoisia investointeja ja ottaa tarvittaessa kantaa suunnitelmiin.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkiympäristölautakunnan toimintakulut alittivat talousarvion noin 12 000 euroa. Kustannusten alitus aiheutui henkilöstökulujen alituksesta.

14 20

Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	5	-5
Menot	-2 868	-324	-3 192	-2 825	-367
Toimintakate	-2 868	-324	-3 192	-2 821	-372

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteiset palvelut vastasi kaupunkiympäristön uuden toimitilan suunnittelusta ja muutosta uusiin toimintoihin. Vuonna 2025 valmisteltiin uutta kaupunkistrategiaa. Yhteisillä palveluilla oli kaupunkiympäristön toimialan osalta valmistelussa koordinoiva rooli.

Laki- ja valmistelupalvelut tuki palvelualueita hallinnolliseen muutoksenhakuun sekä yksityisoikeudellisiin riita-asioihin liittyvissä oikeudenkäynneissä. Yhteisissä palveluissa oli hoidettavana tilikauden aikana yhteensä 10 oikeudenkäyntiä, joita käsiteltiin hallintotuomioistuimissa, yleisissä tuomioistuimissa tai erityistuomioistuimissa. Oikeudenkäynnit hoidettiin pääosin toimialan omien lakimiesten toimesta.

Johdon assistenttipalvelut työskenteli aktiivisesti johdon tukena. Johdon assistenttipalveluiden toimintasuunnitelman keskeinen tavoite oli toimialan muuttoprosessin jälkimainingeissa luoda ja jalkauttaa uusia talon yhteisiä toimintatapoja ja prosesseja. Tiimi suunnitteli ja varmisti toimintasuunnitelman tavoitteen mukaisesti keskeisten substanssitehtävien sijaistukset. Vuoden 2025 alusta ympäristökeskuksen asiakaspalvelu- ja toimistohenkilöstö (2 hlöä) siirtyi tiimiin varmistaen mm. vientiprosessin tuen ympäristökeskukselle.

Talousohjelmat oli aktiivisesti valmistelemassa kaupunkiympäristön toimialan osuutta talouden tasapainotusohjelmasta vuosille 2026–2029 erityisesti vuoden 2026 osalta. Taloustiimi vastasi vuoden aikana sisäisen tarkastuksen kysymykseen rakentamisilmoitusprosessista jälkitarkastuksessa. Yksikön vastuulle siirtyi uusia taloustehtäviä palvelualueilta. Ulkoista rahoitusta saavien projektien seurantaa ja ennustamista kehitettiin yhteistyössä toimialan projektityöntekijöiden kanssa.

Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelujen painopisteinä oli muun muassa Vantaan ratikkahankkeen etene-
misen ja luonnon monimuotoisuuden teemojen viestintä. Elokuussa tiimissä aloitti pääasiassa ratikan vuorovaikutukseen keskittyvä vuorovaikutusasiantuntija. Lisäksi tiimi tuki Vantaan maineohjelmaa nostamalla esiin kaupungin investointeja ja niiden vaikutuksia asukkaisiin ja yrityksiin sekä osallistui kaupunkikeskusten viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseen. Vuonna 2025 tehtiin noin 180 media-tiedotetta ja uutista sekä 187 sisäilmatiedotetta ja 67 sisäilmakorjauksia koskevaa tiedotetta.

Asukas- ja muita yleisölle avoimia tilaisuuksia toimialalla järjestettiin noin 30 kpl, ja niissä oli yhteensä noin 1 000 osallistujaa. Kyselyitä tehtiin noin 20, ja niihin saatiin noin 2 500 vastausta.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 0,4 milj. eurolla. Yhteisiin palveluihin kohdistettiin 15 200 euroa palkkaratkaisujen vaikutuksiin ja siirrettiin määrärahaa kesätyöntekijöiden palkkaamiseen 8 996 euroa. Yhteisiin palveluihin siirrettiin toimialan sisältä 300 000 euroa uuden toimitilan sisäisten vuokrien kattamiseen.

14 40

Kaupunkirakenne ja ympäristö

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	6 106	-2 280	3 826	4 213	-387
Menot	-14 206	-217	-14 423	-13 538	-885
Toimintakate	-8 100	-2 497	-10 597	-9 325	-1 272

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen yhteinen tavoite on luoda kestävä kaupunkia, jossa sen asukkailla on hyvä elää. Vantaan kaupunkistrategian päämäärien mukaisesti palvelualueen toiminnan tulee mahdollistaa taloudellisesti kestävä, elinvoimaista ja turvallista kaupunkia ja hyviä asukaslähtöisiä palveluja, estää eriarvoistumista, vahvistaa monimuotoista luontoa sekä edistää vähähiilistä ja ilmastokestävää kaupunkia.

Alueidenkäyttölain, yhdyskuntakehittämislain ja yhdyskuntarakentamislain valmistelu eteni. Palvelualueella perehdyttiin valtakunnallisen rakennetun ympäristön RYHTI-tietojärjestelmän vaatimuksiin. Lakiuudistuksien edellyttämät muutokset näkyvät voimakkaasti koko palvelualueen prosesseissa ja resurssoinnissa. Rakentamislain edellyttämiä toimintatapoja hiottiin ja valmistauduttiin rakentamislain vuoden 2026 alusta voimaan tulevien osioihin, kuten käsittelyaikatakuuseen.

Vuoden 2025 aikana merkittäviä kaupunkikehityshankkeita ovat olleet ratikkakaupungin suunnittelu sekä Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon asemakaavan muutos. Tikkurilan väritehtaan alueella hyväksyttiin kaavarunko ja alueen ensimmäinen asemakaavatyö vietiin ehdotuksena nähtäville. Fazerila-Santamalmiin suunnittelukilpailu saatiin päätökseen ja alueen suunnittelua jatketaan kilpailun tuloksia hyödyntäen. Kaupunkiympäristön toimialan eriytymisen ehkäisyn tiekartta (ERKKO) valmistui syksyllä 2025.

Helsingin seudun MAL 2027 -suunnitelman laatiminen käynnistyi. Yleiskaavoitus osallistui Uudenmaan 5 vaihemaakuntakaavan (VISIO) valmisteluun. Kiila-Ruotsinkylän kiertotalousalueen yhteisvaikutusten arvioinnin kehittämiseksi laadittiin selvitys. Kiilan Kiertolan kehityskuvan laatiminen käynnistyi. Yleiskaavoitus valmisteli 33 lausuntoa.

Vantaan yleiskaavan toteuttamissuunnitelma, työpaikka-alue selvitys, työpaikka-alue linjaukset ja pientaloalueiden taloudellisten vaikutusten selvitys valmistuivat. Kaupan selvityksen laatiminen käynnistettiin. Petaksen ja Piispankylän alueella tarkasteltiin maankäytön skenaarioita ja lähijunaliikenteen varikon sijoittumista Petakseen tai Keimolaan. Kivistön keskustan eteläosaan laadittiin konsulttityönä viheralueita mitoittava suunnitelma tulevien kaavatöiden lähtöaineistoksi.

Vuonna 2025 hyväksyttiin 16 asemakaavaa ja kaupunginhallitus hyväksyi yhden yleiskaavaa tarkentavan kaavarunko (Väritehtaan kaavarunko). Uusia kaavatoita tuli vireille 21 kpl. Palvelurakentamista kaavoitettiin yli 56 000 k-m² (brutto). Vuoden aikana hyväksyttiin viisi päiväkotikaavaa, yksi suuren terveys- ja perhekeskuksen rakentamisen mahdollistava asemakaava, yksi asemakaava säilöönottokeskuksen sekä yksi sähköaseman rakentamista varten. Lisäksi hyväksyttiin Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon asemakaavan muutos.

Työpaikkarakentamista ja elinkeinoelämän edellytyksiä edistettiin useilla asemakaavan muutoksilla. Uutta asuntokerrosalaa hyväksyttiin 48 162 k-m² (netto), josta on pientalokerrosalaa 16 018 k-m² (netto). Ratikan kaavojen valmiusaste oli 19/23 hyväksyttyä kaavaa, eli 83 prosenttia. Vuonna 2025 hyväksyttiin kaksi ratikan kaavaa.

Resurssiviisauden tiekartan päivittämistä valmisteltiin, ja kasvihuonekaasupäästöjen skenaariolas-kenta valmistui. Toteutuneita ilmasto- ja ympäristötoimia koottiin kesällä julkaistuu ympäristövas-tuuraporttiin Ympäristövahti-työkalua hyödyntäen. Vantaan rakentamisen hiilijalanjälkityöryhmän esi-tys asuinkerrostaloille ja kaupungin toimitilahankkeisiin hyväksyttiin. Hiilitaseselvitys yhteistyössä pks-kuntien ja HSY:n kanssa on viimeistelyssä. Vantaan kaupungin kiertotalouden green deal -sitoumus hyväksyttiin ja jalkauttaminen aloitettiin. Ekokompassi-järjestelmän uusinta-auditointi suoritettiin.

Luonnon heikentymättömyyden malli otettiin käyttöön osana luontoposiitivinen Vantaa -tavoitteen to-teuttamista. Vantaa toteutti ensimmäisenä Suomessa luonnonsuojelulain mukaisen ekologisen kom-pensaation. Viherrakenteen arviointi ja vahvistaminen maankäytön suunnittelussa – ARVO-hank-keessa valmistui viherrakenteen arviointityökalu alueellisen viherkertoimen määrittämiseksi.

Vuonna 2025 perustettiin kolme uutta luonnonsuojelualueutta. Lisäksi neljän uuden suojelualueen rau-hoitushakemukset ja vieraslajisuunnitelma hyväksyttiin.

Ympäristökeskus toteutti viittä ulkoisen rahoituksen hanketta, (Neutralpath, ENPA, Kiertotalot, Ympä-ristökasvatuksesta virtaa vesiensuojeluun ja Kiilan Kiertola II).

Ympäristöterveydenhuollon tarkastuksia tehtiin yhteensä 1 805 kpl. Ilmoituksia ja hakemuksia toimin-nan aloittamisesta ja muuttamisesta tuli 494 kpl. Määrää lisäsi erityisesti tupakkalain muutos sekä ter-veydensuojelussa kosmetologisten huoneistojen kohderekisterin tietojen päivittäminen.

1.1.2026 voimaan tulleen uuden eläinlääkintähuoltolain (285/2023) velvoitteet huomioitiin vuoden ai-kana. Kaupungin järjestämien eläinlääkäripalveluiden tasosta ja laajuudesta tehtiin päätös ja taksan päivityksessä huomioitiin täydentävien palveluiden markkinaperusteinen hinnoittelu.

Ympäristölupia valmisteltiin poikkeuksellisen paljon (6), muita päätöksiä tavanomainen määrä. Ympä-ristövalvonnan määräaikaistarkastuksista toteutui 65 prosenttia.

Rakennusvalvonnan tuottotavoitetta laskettiin 2,26 milj. euroon. Muutettu tavoite saavutettiin maksu-tuottojen ollessa 2,32 milj. euroa. Talousarvion mukaiset toimintakulut alitettiin 0,5 milj. euroa toimin-takulujen ollessa 3,13 milj. euroa. Toimintakate oli 0,81 milj. euroa negatiivinen.

Rakennuksille vuonna 2025 myönnettyjen lupien yhteen laskettu laajuus (m², m³) oli hyvin sama kuin vuotta aiemmin. Asunnoille myönnettyissä luvissa pientaloasuntojen lukumäärä (2025: 198 kpl) oli hie-nokseltaan edellisvuotta suurempi, kerrostaloissa puolestaan pienempi (2025: 190 kpl). Pientaloasun-toja valmistui 163 kpl, kun talousarviotavoite oli 400 kpl. Kerrostaloasunnot mukaan laskien asuntoja valmistui 474 kpl, kun MAL-tavoite oli 1 650 kpl. Rakennusten katselmuksia ja tarkastuksia tehtiin yh-teensä 3 365 kpl.

Rakennusjärjestyksen uudistamista edistettiin, muutetun ehdotuksen tullessa nähtäville ja lausutta-vaksi vuoden 2026 puolella.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen talousarviota alennettiin rakennusvalvonnan tuottoja osalta 2,3 milj. euroa ja asemakaavoituksen tuottoja 0,1 milj. euroa. Talouden suhdanteiden epävar-muus jatkui ja edelleen heijastui asuntorakentamisen määrään sekä vähensi muiden kookkaiden ja samalla maksutuotoiltaan suurten hankkeiden toteutusta.

Talousarvion tuottoja ja kuluja korotettiin 160 000 euroa ympäristökeskuksen ulkopuolista rahoitusta saavien projektien osalta päivitettyjen toteumaennusteiden perusteella. Talousarvioon kohdistettiin lisäksi 36 615 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja, 20 394 euroa myönteisen erityiskohtelun toimenpideohjelman rahoja ja 79 900 euroa kattamaan vuoden 2025 palkankorotusvaikutuksia. Palvelualueelta siirrettiin 80 000 euroa toimialan yhteisiin palveluihin vastaamaan uuden toimitilan toteutuneita sisäisiä vuokria.

Palvelualueen toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion runsaalla 0,4 milj. eurolla. Ylitys kertyi projektituista. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion runsaalla 0,9 milj. eurolla. Alitusta kertyi mm. henkilöstökuluista ja asiantuntijapalveluista.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Hyväksytyt asemakaavat kpl	16	30	16
Uusi asuntokerrosala k-m ²	197 954	247 300	46 405
Poikkeamispäätökset	40	40	35
Kaikkien rakennuslupien kokonaisala, m ²	129 497	240 000	141 544
Aloitettut asunnot	395	2 000	650
Aloitettut rakennukset, kpl	325	350	228
Luvat ja ilmoitukset (ympäristöterveydenhuolto)	449	350	494
Tarkastusten määrä (ympäristöterveydenhuolto)	1 704	1 800	1 805
Eläinlääkärin potilaat	6 743	6 000	6 530
Ympäristöluvat, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	106	135	125

14 5

Kaupunkitilalautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Mari Hynninen

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kaupunkitilalautakunta yhteensä					
Tulot	304 989	-27 640	277 349	282 907	-5 558
Menot	-246 554	-2 188	-248 742	-242 987	-5 755
Toimintakate	58 435	-29 828	28 607	39 920	-11 312
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt					
Tulot	73 684	-21 820	51 864	58 651	-6 787
Menot	-132 669	-2 164	-134 833	-133 664	-1 168
Toimintakate	-58 985	-23 984	-82 969	-75 014	-7 955

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksikköinä kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot -palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualueen bruttoyksiköt. Joukkoliikenne on erikseen sitova bruttobudjetoitu yksikkö. Erikseen sitovia nettobudjetoituja yksiköjä ovat kiinteistöt ja tilat -palvelualueen nettoyksiköt sekä varikko.

14 60**Kaupunkitilalautakunta**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-88	0	-88	-97	9
Toimintakate	-88	0	-88	-97	9

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkitilalautakunta kokoontui vuoden 2025 aikana yhteensä 13 kertaa. Lautakunnan käsittelemiä asioita oli vuoden aikana yhteensä 246 eli keskimäärin 19 asiaa kokousta kohden. Edelliseen vuoteen verrattuna käsiteltävien asioiden määrä nousi hieman.

Lisäksi kaupunkitilalautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnalle ja kasvatuksen ja oppimisen lautakunnille järjestettiin yhteinen iltakoulu ja tutustuminen Kanniston koulun tilaratkaisuihin 25.11.2025. Varsinaisina aiheina käsiteltiin ja keskusteltiin Koulu- ja päiväkotitilojen pedagogisesta suunnittelusta ja menettelytavoista toimitiloja hankittaessa.

Valtuustokausi vaihtui 1.6.2025. Varsinaisten kokousten lisäksi järjestettiin 11.–12.9.2025 toimielinseminaari, jossa käsiteltiin valtuustostrategiaa, toimintaympäristön muutoksia, ratikkakaupungin kehittämistä sekä Vantaan maa- ja asuntopoliittisia linjauksia. Seminaarissa esiteltiin myös muita lautakunnan toiminnan kannalta keskeisiä teemoja.

Kaupunkitilalautakunta käsiteli vuoden 2025 aikana useita merkittäviä hankkeita, joista merkittävin oli Vantaan ratikan rakentamisen aloitus.

Merkittäviä rakenteilla olevia toimitilahankkeita vuoden 2025 aikana olivat mm. Elmon uimahalli ja Aviapoliksen lukio sekä Ojahaan peruskoulu ja liikuntahalli.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkitilalautakunnan talousarvio ylittyi noin 9 000 euroa, mihin vaikutti ylimääräisen kokouksen kustannukset.

14 50**Kadut ja puistot**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	27 434	0	27 434	32 032	-4 598
Menot	-45 198	-1 087	-46 284	-47 458	1 174
Toimintakate	-17 764	-1 087	-18 850	-15 426	-3 424

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Katujen ja puistojen palvelualueen toiminta jatkui pääosin ennallaan vuonna 2025. Vantaan ratikan rakentaminen aloitettiin. Palvelualueella edistettiin useita laajoja MATTI-kehitystöitä. Kapun hankemal-

lin kehittämisessä saatiin pilotointivaihe valmiiksi. LOS-prosessien kehitystyö eteni hyväksymistestaus-vaiheeseen ja kunnossapidon tietomallin osalta kehitystyön testaukset saatiin valmiiksi. Näiden töiden osalta päästään tuotantokäyttöön kevään 2026 aikana.

MAL-sopimuksen tavoitteet ovat vuoden 2025 aikana toteutuneet mm. edistämällä Hosantien sepeli-kuormauspaikan suunnittelua, kaavoitusta ja toteutusta. Lisäksi MAL-sopimuksen mukaisesti VT3-rek-kauparkin tiesuunnitelma saatiin 2025 aikana lähes valmiiksi ja kaavoitus on käynnissä.

Luonnon monimuotoisuutta edistettiin normaaleilla metsänhoidollisilla toimilla. Lisäksi Vantaalla varmistettiin, ensimmäisenä koko Suomessa, monimuotoisen metsäluonnon säilyttämistä ekologisella kompensoinnilla.

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kokonaisuuden kehittäminen osalta rullahiihtoradan toteutus, urheilukentän perusrakennus sekä opastussuunnittelu valmistuivat.

Kaupunki-infran kunnossapidossa oli katu- ja viheralueilla sääolojen ja lumisadannan vuoksi haasteellinen talvi sekä toiminnallisesti että taloudellisesti. Korjausvelkaa ei saatu hidastettua. Kunnossapito-tiimeihin palkattiin kesätyöntekijöitä, joiden johdolla järjestettiin useita vieraslaajitalkoita, joissa osallistettiin kaupunkilaisia huomioimaan ja poistamaan haitallisia vieraslajeja kuten jättipalsameita.

Vuoden 2025 aikana valmistui Tikkurilan rautatieaseman edustalla Carl Albert Edelfeltin aukiolla sijaitseva taideteos Korppi.

Talousarvion toteutuminen

Rakentamisen ja suunnittelun palveluysiköiden määrärahoja korotettiin 0,65 milj. euroa investointien sisäisten kulujen siirtyessä käyttötalouteen. Maanläjityksen täyttömäkien viimeistelyn ja maisemoinnin kuluista tehdään varauksia ympäristövastuisiin. Varaus on tehty palvelualueen käyttötaloudesta ja tästä arvioitiin aiheutuvan lisämenoja 0,3 milj. euroa.

Katujen ja puistojen palvelualueelle kohdennettiin 95 500 euroa kaupungin määrärahoja kattamaan palkkaratkaisun vaikutusta. Lisäksi palvelualueelle siirrettiin vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja 201 253 euroa. Palvelualueelta siirrettiin 160 000 euroa toimialan yhteisiin palveluihin vastaamaan uuden toimitilan toteutuneita sisäisiä vuokria.

Toimintatuotot ylittivät talousarvion 4,6 milj. eurolla ollen lopulta 32 milj. euroa. Merkittävin ylitys tuli maankäytösopimuskorvauksista, jotka ylittyivät 1,6 milj. euroa. Myös kunnossapidon saamat avustukset, lupamaksut ja HSY:lle tuotetut rakentamispalvelut ylittivät budjettinsa. Maanläjitystuottokertymä oli 4,2 milj. euroa nousten vuoden 2024 pohjalukemista, vaikka budjetti hieman alittuikin.

Palvelualueen toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 1,2 milj. eurolla. Katujen ja puistojen palvelualueen toimintakate ei ylittynyt tuottoylityksen vuoksi. Niin tuottojen kuin kulujenkin ylityksestä 0,7 milj. euroa aiheutui HSY:lle tuotetuista rakentamispalveluista. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle tuotettavien palvelujen talousarvio oli 4,0 milj. euroa ja vesihuoltoverkostoa rakennettiin lopulta noin 4,7 milj. eurolla. Henkilöstökulut ylittyivät useimmissa yksiköissä.

Myönteisen erityiskohtelun (MEK) toimenpiteitä ei toteutettu enää 2025 eikä täten MEK-määrärahaa kohdistettu palvelualueelle. Osallistuvalla budjetoinnilla oli myönnetty määräraha vuodelle 2025 ja sen keskeneräisiksi jääneet kohteet toteutetaan muusta budjetista vuonna 2026.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Liikenneväylien ylläpito (€/m ²)	2,40	2,20	2,50
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m ²)	0,40	0,35	0,40
Rakennetun puiston (R-luokka) kunnossapito (€/m ²)	0,65	0,65	0,60
Maanläjitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	31 200	50 000	44 663
Korjausvelka 75 % (t€)	300 000	250 000	300 000

14 51**Joukkoliikenne**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	11 954	0	11 954	12 527	-573
Menot	-55 900	0	-55 900	-53 812	-2 088
Toimintakate	-43 946	0	-43 946	-41 285	-2 661

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

HSL-alueen nousut olivat noin 4 prosenttia pienemmät kuin vuonna 2019. Vantaan alueen joukkoliikenteen suosio on säilynyt vuoden 2024 tasolla. Matkustajamäärien elpymisen taso vaihtelee eri liikennemuotojen ja kuntien välillä. HSL:n lipputulot ovat vajaat 390 milj. euroa, kun 2019 lipputulot olivat noin 383 milj. euroa. Lisätäkseen lipputuloja HSL nostaa lippuhintoja noin 3 prosenttia vuodeksi 2026. Vantaan osuus lipputuloista on noin 62,7 milj. euroa, kun vuonna 2019 lipputulot 61,4 milj. euroa.

Vantaan ratikan valmistelevien töiden myötä Tikkurilan juna-asemalla oli junaraiteita poissa käytöstä kesä-marraskuussa. Lisäksi useat Tikkurilan alueen bussilinjoista liikennöivät poikkeusreiteillä syyskuusta lähtien johtuen Vantaan ratikan valmistelevista töistä ja Tikkuraitin kunnostustöistä. Tulevina vuosina bussiliikennettä ohjataan Tikkurilantieltä Peltolantielle ja tämän vuoksi Peltolantien rakenteita on vahvistettu. Tikkurilan väliaikaiset bussiterminaalit nykyisen bussiterminaalin pohjois- ja eteläpuolelle ovat rakenteilla. Rakentamisen aikaiset liityntäpysäköintipaikat sijoittuvat junaradan Jokiniemen puolelle.

Talousarvion toteutuminen

Vantaa maksoi kuntaosuutta HSL:lle noin 53,8 milj. euroa. HSL:n alustavien tietojen mukaan Vantaan HSL-alijäämää on arviolta noin 13,8 milj. euroa vuonna 2025. Alijäämästä 10 milj. euroa selittyy suunnitellulla ylijäämän käyttämisellä, 3 milj. euroa talousarviota suuremmilla liikennöintikustannuksilla ja 0,6 milj. euroa talousarviota pienemmillä lipputuloilla. Alustavien tietojen perusteella Vantaalla on yhteensä kertynyttä HSL ylijäämää noin 3,9 milj. euroa. Kertynyt ylijäämä pienentää tulevien vuosien HSL:lle maksettavaa kuntaosuutta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	146 406	140 000	143 649

14 52**Varikko**

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	6 047	0	6 047	7 344	-1 297
Menot	-5 648	-11	-5 659	-5 865	206
Toimintakate	399	-11	388	1 479	-1 091

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikon varsinainen toiminta jatkui pääsääntöisesti ennallaan. Kalustohankinnat toteutuivat aikataulussa ja hankintasuunnitelman mukaisesti. Hankinnoissa huomioitiin Resurssiviisauden tiekartan, päästöttömien työmaiden Green Deal – sopimuksen sekä lain ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksien linjaukset.

Kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä vähennettiin vähäpäästöisten ajoneuvojen hankinnalla, lisäämällä uusiutuvan dieselin käyttöä raskaassa ajoneuvokalustossa sekä kaupungin käytössä olevien sähköautojen latauspisteverkosta laajentamalla.

Uusiutuvan dieselin käyttöaste kohosi 50 prosenttia dieselin käytöstä. Päästövähennys fossiiliseen dieseliin verrattuna, noin 551 000 kg CO₂eq. Kaupungilla on käytössä 66 sähköautoa sekä neljä kaasuautoa. Leasing-kaluston osuus ajoneuvoista on noin 43 prosenttia.

Varikon korjaamo keskittyi pääasiassa työkone- ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Kaluston huolto- ja korjauskustannuksista ostopalveluiden osuus oli noin 47 prosenttia.

Talousarvion toteutuminen

Toteutuneet toimintatuotot olivat noin 22 prosenttia käyttösuunnitelmaa suuremmat, toimintakulut puolestaan noin 4 prosenttia käyttösuunnitelmaa suuremmat. Toimintatuottoja lisäsi ajoneuvojen hyvä käyttöaste ja kaluston määrän lisääntyminen. Toimintakuluja nostivat mm. huolto- ja korjauskustannusten kallistuminen. Polttoainekustannukset olivat puolestaan 15 prosenttia käyttösuunnitelmaa pienemmät. Varikon sitova nettotavoite saavutettiin.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 353	1 500	1 234

14 30

Kiinteistöt ja tilat

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	34 296	-21 820	12 476	14 092	-1 616
Menot	-31 483	-1 077	-32 560	-32 297	-264
Toimintakate	2 813	-22 897	-20 084	-18 205	-1 880

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualue vastaa mm. kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista. Lisäksi palvelualue vastaa investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta. Palvelualue koostuu kolmesta palveluyksiköstä: mittaus- ja geopalvelut, toimitilajohtaminen sekä kiinteistöhallinta ja asuminen.

Kukoistavien kaupunkikeskusten toteuttamista on jatkettu kaupunkistrategian mukaisesti. Seurantaryhmät Myyrmäki-Martinlaakso, Kivistö-Aviapolis, Tikkurila, Korso-Koivukylä sekä Hakunila-Länsimäki kokoontuivat kevätkaudella kaksi kertaa. Uuden valtuustokauden alkaessa jatkettiin kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien seurantaryhmien toimintaa valtuustokaudella 2025–2029. Uusien seurantaryhmien tehtävänä on seurata kaupunkiympäristön toimialan laatimien kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien sekä kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman etenemistä ja lisäksi suuraluetaisoja investointeja; seurantaryhmien tehtävänä on myös aktiivisesti ottaa kantaa suunnitelmiin sekä informoida kannanotoistaan tarvittavia toimielimiä. Uudet ryhmät ehtivät kokoontumaan syyskuudella 2025 yhden kerran.

Kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampuksen ensimmäisen vaiheen urakoitsija valittiin. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon tarveselvitysvaiheessa hanke jaettiin oivallustentalo ja elämystentalo -hankkeiksi. Oivallustentalon hankesuunnitelma valmistui vuoden lopulla ja etenee hyväksymisen jälkeen suunnittelu- ja toteutusvaiheeseen. Elämystentalon hankesuunnittelu jatkuu myöhemmin. Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen palvelutarjonnan parantamiseksi alueen täydennysrakentaminen on edennyt vuonna 2019 laadittuun yleissuunnitelmaan perustuen ja vuonna 2023 hyväksytyn palvelurakennusten hankesuunnitelman mukaisesti. Uudet savusaunat, pesu- ja pukutilat sekä wc-tilat ja infokatos valmistuivat kesäkuussa 2025. Muut hankesuunnitelman mukaiset rakennukset, kuten yrittäjien tilat, vuokra-välivarasto ja huoltorakennus on tarkoitus toteuttaa tulevana vuosina investointimäärärahojen puitteissa.

Asemakaavoihin ja asemakaavamuutoksiin liittyviä maankäyttösopimuksia on laadittu ja saatu päätöksentekoon 2 kpl, joiden yhteenlaskettu sopimuskorvausmäärä on noin 2,1 milj. euroa. Maankäyttösopimuksia neuvoteltiin ja valmisteltiin edellisten lisäksi useita, joita ei kuitenkaan viety päätöksentekoon talouden suhdanteiden viivytettyä maanomistajien halua viedä asemakaava ja sopimus valmiiksi. Yhteistyösopimuksia koskien tulevien vuosien maankäytön suunnittelua, maanhankintaa ja tulevia maankäyttösopimuksia valmisteltiin ja saatiin päätökseen 1 kpl. Maata hankittiin vapaaehtoisin kaupoin, etuosto-oikeutta käyttämällä, sopimuskorvauksina ja lunastuksella yhteensä noin 63 ha. Maanhankinnoista noin 28 ha edisti luonnon monimuotoisuuden tukemista.

Ratikan maanhankinta edistyi suunnitellusti ja noin 100 kiinteistöä koskeva katualuetoimitus käynnistyi. Ratikan asemakaavoihin liittyviä maankäyttösopimuksia on neuvoteltu ja valmisteltu aktiivisesti vuoden 2025 aikana etenkin Aviapoliksen alueella, jotta ne saatiin päätöksentekoon heti vuoden 2026 alussa. Ratikan korvaussopimuksia on neuvoteltu 9 kpl ja työmaatukikohtia on varattu Ratikan tarpeisiin 12 kpl. Ratikan työmaat ovat myös vaatineet pysäköintijärjestelyjä sekä useita maankäyttölupia.

Yritystontteja myytiin viisi ja vuokrattiin neljä, minkä lisäksi vuokrattiin kaksi henkilö- ja pakettiautojen latausaluetta. Työpaikkatonttien luovutusten tuoma työpaikkamäärän kasvu on noin 300 uutta työpaikkaa. Luovutettavia yritystontteja on rajallinen määrä, joten uusien yritystonttien kaavoitusta on pyritty lisäämään hakemalla kaavamuuksia kaupungin omistamille maille.

Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin vuokraamalla kaksi kappaletta. Lisäksi vuokrattiin yksi erityispalvelutontti. Jatkuvassa haussa tarjolla olleita kaupungin pientalotontteja omatoimirakentajille myytiin kaksi.

Tontinluovutuskilpailuja järjestettiin vuonna 2025 seitsemän kappaletta ja kaksi tuottajamuotoista pientalokohdetta asetettiin suoraan ilman kilpailua jatkuvaan hakuun. Näiden lisäksi järjestettiin kaavoituskumppanin valintaa koskeva neuvottelumenettely. Kerrostalotonttien kysyntä oli edelleen vähäistä, mutta tuottajamuotoisiin pientalotontteihin on kohdistunut jonkin verran kyselyitä. Järjestettyihin hintakilpailuihin ei saatu toimijoilta tarjouksia, mutta jatkuvassa haussa olleisiin tuottajamuotoisiin pientalotontteihin saatiin kaksi varausta vuonna 2025. Lisäksi kumppanuuskaavoitukseen tähtäävän neuvottelumenettelyn pohjalta on löytymässä tulevalle kaava-alueelle toteuttajakumppani. Yleisesti ottaen asuntorakentamisen kysyntä on edelleen vähäistä ja markkinatilanne on haastava Vantaalla.

Tonttien heikon kysynnän takia kaupunki on saanut vuoden 2025 aikana useita lisäaikapyyntöjä lähiaikoina päättyviin tonttivarauksiin. Epävarman markkinatilanteen vuoksi tonttivarauksia on pääsääntöisesti jatkettu. Tonttien luovutuksen edistämiseksi on kartoitettu ja toteutettu toimenpiteitä, jolla kysyntää saataisiin lisättyä vaikeassa markkinatilanteessa. Kaupunki on muun muassa tarjonnut tuottajamuotoisille, jatkuvassa myynnissä oleville tonteille myynnin lisäksi vuokrausmahdollisuutta. Kaupunki on myös järjestänyt hintatarjouskilpailuja tuottajamuotoisista tonteista, joissa tonteille ei ole asetettu pohjahintaa.

Matin aktiivinen kehittäminen jatkui vuonna 2025. Matti-aineistoja on parannettu ja niiden laatua on nostettu. Tilannekuvia ja ohjeita on laadittu. Palvelualueen Matti-avainhenkilöt osallistuivat kehittämiseen mm. Matin jatkokehitysprojektissa, jonka alla edistettiin mm. tarpeettomien yhteystietojen poistamista, Suomi.fi-viestien integrointia, kasvatuksen ja opetuksen paikkatietoratkaisua sekä jatkettiin las-kutuksen automatisointia Matti-Friends-SAP-integraatiokehityksellä. Lisäksi jatkettiin Ryhti-kumppanuustestausta Ympäristöministeriön myöntämän tuen turvin. Vuonna 2023 alkanutta projektia jatkettiin ja se päättyi elokuussa 2025. Lisäksi vuonna 2025 vietiin tuotantoon kymmeniä pienkehitystyöhankkeita. Matissa avattiin toimialatasolla vuonna 2025 yhteensä 10 000 uutta prosessia, joista 4 900 mitaus- ja geopalveluiden toimesta.

Yksikön käyttötaloustulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna, koska mm. maanalaisiin johtoverkoihin liittyvät tilaustyöt lisääntyivät. Samoin erilaisten paikkatietoaineistojen tilaukset kasvoivat. Ensimmäisen asemakaavan mukaisten katualueiden lohkomisiin panostettiin myös vuonna 2025. Tällaisia yleisiä katualueita lohkottiin 46 kpl, jotta suunnitellun lakimuutoksen aiheuttamilta lunastusmenetelyiltä vältyttäisiin tulevaisuudessa. Mittaus- ja geopalvelut toteutti puitesopimuskilpailutuksen katunäkymäkuvauksista ja -keilauksista. Kesällä 2025 otetut mittatarkat kuvat (1 295 km katuverkkoa ja 248 743 kuvaa) julkaistiin syksyllä Matissa ja Vampatissa. Lisäksi ratikan alliansseille toteutettiin erillinen extranet-karttapalvelu Esri-ohjelmistoilla.

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuottoja laskettiin yhteensä 21,82 milj. euroa vuonna 2025. Mittaus- ja geopalveluiden rakennusvalvonta- ja toimitusmaksutuottoja laskettiin yhteensä 0,2 milj. euroa ja maanmyyntivoittoja 21,62 milj., euroa. Toimitilajohtamisen toimintakuluja korotettiin 0,8 milj. euroa kiinteistöjenhoidon teknisten järjestelmien ja erillisveloitettavien töiden kustannuksia varten sekä 0,2 milj. euroa investoinneista käyttötalouteen siirrettäviä sisäisiä palveluostoja varten. Lisäksi toimialan sisällä kohdennettiin sisäisiä vuokratuloja, ja palvelualueen budjetista siirrettiin 60 000 euroa yhteisiin palveluihin.

Palvelualueen talousarvioon kohdennettiin 36 129 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 101 300 euroa lisämäärärahaa vuoden 2025 palkankorotusvaikutuksia varten.

Kiinteistöt ja tilat -bruttoyksiköiden alkuperäisen talousarvion tuottotavoite alittui 20,2 milj. euroa, mutta yksiköt ylittivät muutetun talousarvion tuottotavoitteen 1,6 milj. euroa. Alkuperäinen toimintakulutavoite ylittyi 0,8 milj. euroa, mutta muutetun talousarvion toimintakulutavoite alittui noin 0,3 milj. euroa. Suurimmat alitukset talousarvioon nähden tulivat henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Valmistuneet asunnot	901	1 010	573
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	164	221	174
Maanmyyntivoitot (t€)	11 714	24 500	3 398
Maanvuokratulot (t€)	8 458	8 000	8 657
Tonttijaon laadinnan kesto aika (vrk)	55	50	54
Uudisrakentaminen (brm ²) *	5 477	9 330	8 135

* Ei sisällä leasing- ja vuokrapaviljonkihankkeita. TP 2024 ei sisällä pysäköintirakennuksia ja väistötiloja.

14 32

Kiinteistöt ja tilat netto

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	225 258	-5 820	219 438	216 912	2 526
Menot	-108 237	-13	-108 250	-103 458	-4 792
Toimintakate	117 021	-5 833	111 188	113 454	-2 266

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden aikana on jatkettu hyvinvointialuemuutokseen liittyvien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuokrattujen toimitilojen tilaselvityksiä ja vuokrasopimusten päivittämistä. Varsinaisiin myyntitoimenpiteisiin ei ole vielä päästy, mutta pitkien vuokrasopimusten laadinnan osalta on edetty yhdessä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa erityisesti loppuvuodesta 2025. Vantaan kaupungin ja hyvinvointialueen välinen yhteistyö on säännöllistä hankeyhteistyö -ryhmässä, uudishankkeet -valmisteluryhmässä ja toimitilat -valmisteluryhmässä.

Vuoden 2025 alussa kaupunkiympäristön toimiala aloitti toimintansa Lauri Korpisen kadun uusissa toimitiloissa. Alkuvuodesta kaupungin muuttuneiden etätyölinjausten vuoksi toimitiloja täydennettiin uusilla työpisteillä ja loppuvuodesta 2025 aloitettiin tilojen taideprojektin toteuttaminen, jonka ennakoidaan valmistuvan keväällä 2026.

Elokuussa päätettiin kaupungin omistamien ja hallinnoimien keittiöiden vuokraamisesta Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:lle 1.1.2026 alkaen, joka käsittää noin 190 kohdetta ja jonka vuokratuotto on noin 3,63 milj. euroa vuodessa. Syksyllä päätettiin vuokrata uudet kirjastotilat (noin 1 400 m²) kauppakeskus Jumbon Flamingosta, jotka valmistuvat kesällä 2026. Vuokratustannusarvio on noin 515 000 euroa/vuosi. VTK Kiinteistöt Oy:n laskentaperiaatteiden muutokset hyväksyttiin marraskuussa, mikä tulee vuoden 2026 osalta laskemaan kaupungin maksamia vuokria noin 0,8 milj. euroa.

Kiinteistöjen myyntitavoitteista toteutui vain Mölandetin neljäs kiinteistö. Sen kauppahinta oli 160 000 euroa. Yksittäisiä rajoituksista vapautuneita osakehuoneistoja myytiin yhteensä 10 kpl. Niiden velaton kauppahinta oli noin 1,014 milj. euroa ja kauppahinta yhteensä noin 692 000 euroa. Koska myyntitavoitteita ei saavutettu, esitettiin talousarvion tuottoihin 5,82 milj. euron vähennystä.

Vuonna 2025 kaupungille hankittiin kohteita tulevan kiinteistökehityksen takia mm. Hakunilan Keskus Oy:stä, Koy Hakucenteristä sekä Koy Tikkurilan Terveysasemalta yhteensä noin 1,785 milj. eurolla. Kaupungin tyhjen toimitilojen määrä vuoden lopussa oli noin 9 500 m². Eniten tyhjää tilaa on Hakunilan Keskuksessa ja Hakucenterissä (yhteensä noin 2 200 m²) sekä Tuomelan koulussa (noin 1 300 m²). Osa toimitiloista on tyhjillään käynnissä olevan peruskorjauksen tai kiinteistökehityksen vuoksi, osa myynnissä olevia kohteita. Käytettävissä olevat tyhjät tilat ovat pääsääntöisesti huonokuntoisia ja si-
jainniltaan huonosti saavutettavissa.

Vuonna 2025 purettiin neljä eri kohdetta, yhteensä noin 2 591 brm² sekä valmisteltiin Simonpirtin pur-
kua Simonkylään rakenteilla olevan VAV:n uudiskohteen kiinteistöllä. Purkukustannukset olivat yh-
teensä noin 650 000 euroa.

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen nettoyksiköiden kiinteistöjen ja asuntojen myyntivoittotavoitetta lasket-
tiin yhteensä 5,82 milj. euroa. Lisäksi talousarvioon kohdennettiin 7 658 euroa vantaalaisten opiskeli-
joiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 5 000 euroa lisämäärärahaa vuoden 2025 palkankoro-
tusvaikutuksia varten.

Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköt ylittivät muutetun sitovan toimintakatetavoitteen noin 2,3 milj. euroa. Toi-
mintatuotot alittivat muutetun talousarvion noin 2,5 milj. euroa ja toimintakulut alittivat muutetun talous-
arvion noin 4,8 milj. euroa. Suurimmat alitukset talousarvioon nähden olivat sisäisissä vuokratuotoissa
ja ulkoisissa vuokratuotoissa, joita syntyi VTK:lta vuokratuista kohteista sekä sähkön kustannuksissa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Toimitilamäärä (m ²)	818 605	839 908	853 205
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	137 829	155 174	160 554
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	81 123	76 604	76 555
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m ²)	8 581	6 628	10 751

Rahastot

Kiinteistörahasto

Vantaan kaupungin kiinteistörahastosta on ollut mahdollista hakea lainoja sääntöjen mukaisiin asunto- ja elinkeinopoliittisesti tarkoituksenmukaisiin hankkeisiin.

Käyttösuunnitelman mukaan uusia antolainoja arvioitiin myönnettävän 5 000 000 euroa.

Rahaston lainoja on voinut hakea ympäri vuoden. Vuonna 2025 rahastosta ei myönnetty uusia lainoja.

Aiemmin rahastosta on voinut hakea myös avustuksia hissien rakentamiseen ja peruskorjaukseen, mutta kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti vuodesta 2024 alkaen rahastosta ei enää myönnetä uusia avustuksia.

Rahaston pääoma 31.12.2025 oli 108 025 294,83 euroa.

Vahinkorahasto

Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan kaupungin lakisääteiset tapaturmavakuutukset, omaisuus- ja keskeytysvakuutukset, toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset, auto- ja liikennevakuutukset, tapaturmavakuutukset sekä matkavakuutukset ovat kilpailutettu viimeksi vuonna 2024. Niiltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät korvaa omaisuutta kohdanneita vahinkoja, ne katetaan rahoituksen tulosalueen hallinnoimasta vahinkorahastosta noudattaen vahinkorahaston sääntöä.

Lasten ja nuorten juhlarahasto

Lasten ja nuorten juhlarahasto on perustettu 1.1.2025 alkaen kaupunginvaltuuston päätöksellä (KV 16.12.2024 § 11). Rahaston tarkoitus on mahdollistaa harrastustukea perheille, joilla on taloudellisia haasteita ja jotta perheiden 7–17-vuotiailla lapsilla olisi mahdollisuus osallistua ohjattuun vapaa-ajan toimintaan kuten urheiluun, musiikkiin, taiteeseen tai muihin harrastuksiin.

Rahasto koostuu kahdesta erillisestä rahastosta, jotka ovat oman pääoman rahasto sekä toimeksiantojen pääomien rahasto. Lasten ja nuorten juhlarahaston oman pääoman rahaston alkupääoma muodostuu aiempien tilikausien ylijäämästä siirrettävästä 1 000 000 euron pääomasta. Vuoden 2025 aikana oman pääoman rahastosta ei ole jaettu eikä ennakoida jaettavan tukea, sillä tuen jakamiseen käytetään toimeksiantojen pääomien rahastoa. Rahastoa kartutetaan vuonna 2025 sen pääomalle maksettavalla korkotuotolla.

Toimeksiantojen pääoman rahastosta jaettiin vuonna 2025 rahaston sääntöjen mukaisesti harrastustukea, joka on kohdistettu pienituloisten vantaalaisperheiden lasten harrastusten aloittamiseen tai jatkamiseen yhteistyössä kohtaavaa työtä tekevien tahojen ja alueellisten toimijoiden kanssa. 31.12.2025 mennessä harrastustukihakemuksia on käsitelty 710 kpl ja tukea on jaettu 289 646 euroa (keskimääräinen tukisumma 408 euroa). Rahastossa oli vuodenvaihteessa jäljellä 679 273 euroa. Toimeksiantojen pääoman rahaston varat voivat kasvaa korkotuoton lisäksi kaupungille saatujen perintöjen tai lahjoitusten seurauksena.

2.2.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2025

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Myyntitulot	34 734	718	35 452	46 836	-11 384
Maksutulot	43 147	-2 305	40 842	44 699	-3 857
Tuet ja avustukset	23 967	1 419	25 385	20 365	5 020
Muut tulot	266 835	-27 285	239 550	241 549	-2 000
Tulot yhteensä	368 682	-27 454	341 229	353 449	-12 221
Henkilöstömenot	-459 658	-7 404	-467 063	-458 420	-8 643
Palvelujen ostot	-294 425	-6 666	-301 091	-291 673	-9 418
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 029	-553	-50 582	-43 487	-7 096
Avustukset	-68 233	-10 108	-78 341	-82 664	4 323
Muut menot	-271 509	1 708	-269 802	-261 699	-8 102
Menot yhteensä	-1 143 855	-23 024	-1 166 879	-1 137 943	-28 936
Toimintakate	-775 173	-50 477	-825 650	-784 494	-41 156
Verotulot	615 000	-41 000	574 000	568 699	5 301
Valtionosuudet	220 000	17 000	237 000	237 853	-853
Korkotulot	16 400	0	16 400	17 346	-946
Muut rahoitustulot	14 483	0	14 483	16 378	-1 895
Korkomenot	-20 200	0	-20 200	-20 697	497
Muut rahoitusmenot	-405	0	-405	-103	-302
Rahoitustulot ja -menot	10 278	0	10 278	12 924	-2 646
Vuosikate	70 105	-74 477	-4 372	34 983	-39 355
Poistot ja arvonalentumiset	-118 951	0	-118 951	-112 643	-6 308
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-48 846	-74 477	-123 323	-77 660	-45 663
Varausten ja rahastojen muu- tos	-1 061	0	-1 061	-2 073	1 012
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)	-49 907	-74 477	-124 384	-79 733	-44 651

Toimintatulot

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatuotot olivat 353,4 milj. euroa, joka on 15,2 milj. euroa vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 12,2 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa 2025. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion myyntituotoissa 11,4 milj. eurolla, maksutuotoissa 3,9 milj. eurolla ja muissa toimintatuotoissa 2,0 milj. eurolla. Tuet ja avustukset alittivat muutetun talousarvion 5,0 milj. eurolla. Myyntituottojen tiliryhmän ylityksestä 8,8 milj. euroa syntyy talousarvion ja tilinpäätöksen kirjauserosta. Pakolaiskorvauksista osa on talousarviossa budjetoitu tuet ja avustukset tiliryhmään, mutta tilinpäätöksessä ne on kirjattu oikeaan tiliryhmään, eli myyntituottoihin. Suurimmat ylitykset toimintatuloissa muodostuivat maankäyttö- ja kehittämiskorvauksista, varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksuista sekä kaivulupamaksuista. Toimintatuottoihin sisältyy talousarviossa 4,0 milj. euroa ja toteumassa 4,7 milj. euroa ns. läpilaskutettavaa rakentamispalvelujen myyntiä Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY). Toimintatuottojen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 103,6 prosenttia.

Toimintamenot

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintakulut olivat 1 137,9 milj. euroa, joka on 5,9 milj. euroa alkuperäistä talousarviota ja 28,9 milj. euroa muutettua talousarviota vähemmän. Henkilöstökulut alittivat alkuperäisen talousarvion 1,2 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 8,6 milj. eurolla. Alitus johtuu rekrytointien viivästyttämisistä sekä paikkojen täyttämättä jättämisistä. Palveluiden ostoihin kirjautuva työvoiman vuokrauskulu ylitti alkuperäisen talousarvion 2,1 milj. eurolla ja alitti muutetun talousarvion 1,8 milj. eurolla. Palvelujen ostot alittivat alkuperäisen talousarvion 2,8 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 9,4 milj. eurolla. Aineet, tavarat ja tarvikkeet alittivat alkuperäisen talousarvion 6,5 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 7,1 milj. eurolla. Avustuskulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 14,4 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 4,3 milj. eurolla. Avustuskuluihin kirjautuu työmarkkinatuen kuntaosuus, joka ylitti alkuperäisen talousarvion 15,3 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 8,4 milj. eurolla. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 8,1 milj. eurolla. Toimintakulut sisältävät talousarviossa 4,0 milj. euroa ja toteumassa 4,7 milj. euroa HSY:lle myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulujen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 97,5 prosenttia.

Toimintakate

Tilinpäätöksessä 2025 kaupungin ja rahastojen yhteenlaskettu toimintakate on -784,5 milj. euroa, joka on 9,3 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikempi ja 41,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Kunnille ominainen negatiivinen toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden 68,1 milj. euroa eli 9,5 prosenttia. Toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2024 verrattuna 15,5 milj. euroa, mutta toimintakulut kasvoivat huomattavasti enemmän, 83,6 milj. euroa. Kulujen kasvusta 35,5 milj. euroa oli henkilöstökulujen kasvua ja 19,9 milj. euroa työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvua, jota kasvattaa vuoden 2025 alusta voimaantullut TE-uudistus.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 568,7 milj. euroa vuonna 2025. Verotulot laskivat edellisvuoteen nähden 16,5 milj. euroa eli 2,8 prosenttia. Verotuloja alennettiin 41 milj. euroa talousarviomuutoksella vuoden 2025 aikana. Kunnallisverot alittivat alkuperäisen talousarvion peräti 34,3 milj. eurolla ja muutetun talousarvion vielä 6,3 milj. eurolla. Kiinteistöverot toteutuivat muutetun talousarvion mukaisina, mutta alittivat alkuperäisen talousarvion 4,0 milj. eurolla. Yhteisöverot ylittivät muutetun talousarvion 1,0 milj. eurolla, mutta alittivat alkuperäisen 8,0 milj. eurolla. Verotulojen lasku vuoteen 2024 verrattuna on poikkeuksellista, koska verotulokertymä yleensä kasvaa vuosittain, jos niihin ei kohdistu lakimuutoksia. Verotulojen lasku johtuu heikosta taloustilanteesta ja korkeista työttömyyslukuista. Kokonaisuudessaan verotulot alittivat alkuperäisen talousarvion 46,4 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 5,3 milj. eurolla. Verotulojen talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 99,1 prosenttia. Vuoden 2025 verotuloista 387,7 milj. euroa tuli kunnallisverosta, 67,0 milj. euroa yhteisöverosta ja 114,0 milj. euroa kiinteistöverosta.

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia vuonna 2025 yhteensä 237,9 milj. euroa, joka on 32,8 prosenttia edellisvuotta enemmän. Ylityksestä suurin osa tulee opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksista. Talousarvion 2025 valtionosuudet ylitti alkuperäisen talousarvion 17,9 milj. eurolla ja toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisena. Valtionosuuksien toteumaprosentti oli 100,4.

Rahoitustulot ja -menot

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut rahoitustuotot ja -kulut olivat 12,9 milj. euroa, toteuma ylitti talousarvion 2,6 milj. eurolla. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu korkotuottojen, muiden rahoitustuottojen sekä muiden rahoituskulujen talousarviota paremmasta tuloksesta. Korkokulut toteutuivat lähes talousarvion mukaisina, ylittäen talousarvion 0,5 milj. eurolla ollen 20,7 milj. euroa.

Vuosikate

Vuosikate saadaan lisäämällä toimintakatteeseen verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Kaupungin ja rahastojen vuosikate tilinpäätöksessä 2025 oli vain 35,0 milj. euroa, joka on 35,1 milj. euroa heikempi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 39,4 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Vuosikate heikkeni 40,5 prosenttia vuoden 2024 vuosikatteeseen nähden.

Poistot ja arvonalentumiset

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2025 yhteensä 112,6 milj. euroa, joka oli 6,3 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa, eli toteuma oli 94,7 prosenttia.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi vuonna 2025 kaupunki ja rahastot yhdistäen muodostui -77,7 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi -79,7 milj. euroa. Tilikauden alijäämä oli 29,8 milj. euroa vuoden 2024 alijäämää huonompi. Talousarviossa 2025 tilikauden alijäämä oli 49,9 milj. euroa, joten toteuma oli 29,8 milj. euroa alkuperäistä talousarviota huonompi ja 44,7 milj. euroa muutettua talousarviota 2025 parempi.

2.2.3 Investointien toteutuminen

91

Rakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	449	-449
Menot	-116 403	0	-116 403	-98 657	-17 746
Netto	-116 403	0	-116 403	-98 207	-18 196

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.11.2024 vuoden 2025 toimitilainvestointeihin 116,4 milj. euron määrärahan. Toimitilainvestointeihin käytettiin määrärahoja yhteensä noin 98,7 milj. euroa, mikä alitti talousarvion 17,7 milj. euroa (noin 15,2 %).

91 1

Uudisrakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	126	-126
Menot	-66 000	0	-66 000	-53 867	-12 133
Netto	-66 000	0	-66 000	-53 740	-12 260

Uudisrakentamiseen varatusta 66 milj. eurosta käytettiin 53,9 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittivat määrärahat noin 12,1 milj. euroa (noin 18,4 %). Alitus selittyy pääosin usean hankealoituksen siirtymisestä myöhempään ja osin myös edullisista urakkahinnoista. Suurimmat poikkeamat talousarvioon nähden muodostuivat Elmon uimahallin, Mårtensdals bildningsrum -päiväkodin, Lentolan päiväkodin, Muuran yhtenäiskoulun, Vaaralan Talkootien päiväkodin sekä Päiväkotien Silvan aikatauluviiveistä. Metsolanmäen päiväkodin laajentamista siirrettiin kahdella vuodella. Määrärahoja säästyi tavoitehintaa edullisemman toteutuksen ansiosta mm. Lentolan päiväkodista ja Kanniston koulun laajennuksesta.

Hankkeiden aikataulupoikkeamat syntyivät hankevalmistelu- ja suunnitteluvaiheen sekä urakkakilpailutusten pitkittyessä johtuen mm. asemakaavoituksen etenemisestä viiveellä sekä suunnitteluratkaisujen sovittamisesta tavoitehintoihin ja taloussuunnitelman määrärahavarauksiin. Päiväkotien rakentamisaikatauluja tarkistettiin loppuvuodesta varhaiskasvatuksen muuttuneiden tilatarpeiden vuoksi.

Uudisrakentamisen määrärahoilla valmistuivat Kanniston koulun laajennus, Kuusijärven rakennuksia, Kytöpuiston koulun laajennus muutos- ja korjaustöiden yhteydessä sekä Mårtensdals bildningsrum -päiväkotien.

Vuoden lopulla määrärahalla toteutettavista hankkeista rakennusvaiheessa olivat Elmon uimahalli sekä Puutarhatien, Karhunkierroksen ja Metsänhaltijan päiväkodit. Lentolan päiväkodin valmistuminen siirtyi vuoden 2026 puolelle.

Suunnitteluvaiheessa olivat Leppäkorven uusi päiväkotien, Päiväkotien Silva, Sammakkolammen päiväkotien, Kivivuoren päiväkotien, Nikinmäen ja Satulakujan koulupaviljongit sekä Tikkurilan alueen koulun laajennus (Viertolan koulu).

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Tikkurilan III päiväkotien, Muuran yhtenäiskoulu, liikuntahalli sekä päiväkotien, Myyrmäen Elämystentalo, Myyrmäen uimahallin laajennus, Ojahaan yhtenäiskoulu, esiopetustilat, aluekeittiö ja liikuntahalli sekä Rajakylän urheilupuiston huoltorakennus.

Vaaralan Talkootien päiväkotien on siirretty valmistuvaksi 2030-luvulla, Kivenkolan ja Ruutulipun päiväkotien hankkeet odottavat asemakaavoituksen etenemistä sekä Vaaralan lampien rakennukset -hanke on keskeytetty.

Palveluverkkojen kehittämisen osalta ja tulevien vuosien investointiesitysten tarkistamiseksi laadittiin Myyrmäen ja Kivistön päiväkotiverkkoselvitykset, Hakunilan ja Myyrmäen läntisen alueen kouluverkkoselvitykset, Kasvatuksen ja oppimisen ruotsinkielisen palvelun toimitilaverkkoselvitys sekä Vantaan jäähalliselvitys.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista Vehkalan ammatillinen oppilaitos valmistui ja Aviapoliksen uusi lukio oli rakennusvaiheessa. Suunnitteluvaiheessa olivat Leppäkorven liikuntahalli ja Tikkurilan oppilaitoskampus. Myyrmäen oivallustentalo oli tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa.

Kaupunkikonsernin ulkopuolisista vuokrahankkeista valmistui Suitsikujan korvaava päiväkotikoti. Paviljonki Kielo oli toteutusvaiheessa. Suunnitteluvaiheessa olivat Nikinmäen koulun uusi paviljonki ja Satulakujan päiväkotipaviljonki. Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Keimolanmäen koulun siirrettävä moduulirakennus sekä Tikkurilan kirjaston väistötilat ja Tikkurilan kirjastoauton uudet tilat.

91 2

Korjausrakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	323	-323
Menot	-48 983	0	-48 983	-44 461	-4 522
Netto	-48 983	0	-48 983	-44 138	-4 845

Korjausrakentamiseen varatusta noin 49 milj. euron määrärahasta käytettiin 44,5 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittivat määrärahat noin 4,5 milj. euroa (noin 9,2 %). Suurimmat poikkeamat talousarvioon aiheutuivat seuraavista hankkeista: Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus, Mårtensdals skola, Nikinmäen opetuspisteen tilamuutokset vaihe 1, Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Peltovuoren päiväkodin osittainen peruskorjaus, Länsimäen koulun korjaukset ja tilamuutokset, Ilolan päiväkodin osittainen peruskorjaus, Kanniston koulun tilamuutokset, Kivimäen koulun peruskorjaus vaihe 2 ja Simonkallion koulun korjaus ja muutostyöt.

Yleisesti ottaen poikkeamat selittyvät joko hankealoituksen siirtymisestä myöhempään tai saatujen tarjousten odotuksista poikkeavasta hintatasosta. Lisäksi osaa hankkeita ovat viivästyttäneet ennakoitua suuremmat korjaustarpeet. Päiväkohankkeiden ajoitusta on pyritty aikatauluttamaan olemassa olevien väistötilojen ajallisen käytettävyyden mukaan.

Merkittävimpiä vuoden aikana valmistuneita/tehtyjä korjaushankkeita olivat Hakunilan lisäoppimistilat, Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustyöt, Kytöpuiston koulun peruskorjaus, Mårtensdals skolan peruskorjaus, Nikinmäen opetuspisteen tilamuutokset ja Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yhteydessä sekä osittaiset peruskorjaukset Maauninpolun, Näätäpuiston ja Kivistön päiväkodeissa.

Laajimmat pihakorjaushankkeet tehtiin Jokirannan, Lehtikuusen ja Sotungin kouluilla, Hepopuiston ja Hämeenkyllän päiväkodeissa sekä Kulttuuritalo Martinuksen tapahtumapuistossa. Merkittävimmät rakennusvaiheessa olevat hankkeet olivat Kimaran päiväkodin tulipalovaurioiden korjaus, Kivimäen koulun peruskorjaus vaihe 2 ja Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt sekä Hepopuiston osittainen peruskorjaus.

Suunnitteluvaiheessa olivat Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Kaivokselan koulun muutos- ja korjaushanke, Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon muutokset ja peruskorjaus sekä Viertolan koulun peruskorjaus. Suunnittelu oli käynnissä myös Peltovuoren ja Malminniityn päiväkotien korjaushankkeissa ja Ruusuvuoren ja Länsimäen koulujen tilamuutoshankkeissa.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat Askiston koulun peruskorjaus ja koulun laajennus, Ilolan koulun peruskorjaus ja korvaava uudisrakennus, Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus sekä Dickursbyn, Ollaksen, päiväkotien osakorjaukset. Pihakorjauksia oli suunnitteilla Ankkalammen ja Hämevaaran päiväkodeille ja Kytöpuiston ja Ilpolan kouluille.

Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa niihin suunniteltujen korjaustarpeiden mukaisesti sekä resurssien ja budjetin sallimalla tavalla. Sisäilmakorjauksia tehtiin mm. Havukosken nuorisotalolla, Koivukylän, Rekolan ja Ruusuvuoren kouluilla, Maauninpolun ja Havukallion päiväkodeilla ja Varia Myyrmäen toimipisteessä.

91 3

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-1 420	0	-1 420	-329	-1 091
Netto	-1 420	0	-1 420	-329	-1 091

Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustöihin varatusta 1,42 milj. euron määrärahasta käytettiin noin 0,33 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittivat määrärahat noin 1,1 milj. euroa. Budjetti oli koottu pääosin varauksista pikaisia muutos- ja korjaustarpeita varten perustuen aikaisempien vuosien toteumiin ja tarve osoittautui arvioitua pienemmäksi.

Suurimmat korjaus- ja muutostyöt olivat Sanomalan tilamuutostyöt, Keihäspuiston päiväkodin ilmanvaihtosaneeraus, Kauriinrinteen päiväkodin rakennusautomaation päivitys sekä Kartanonkosken koulun uunin uusiminen. Jumbon kirjaston tilamuutokset olivat suunnitteluvaiheessa.

92

Aineeton omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	497	-497
Menot	-7 000	0	-7 000	-5 392	-1 608
Netto	-7 000	0	-7 000	-4 895	-2 105

ICT-investoinnit alittuivat markkinaoikeusvalitusten ja niiden vuoksi siirtyneiden investointiprojektien vuoksi. Keskeisin siirtyneistä projekteista oli perustietotekniikan kilpailutus. Muuten investoinnit eteni-
vät suunnitellusti.

93

Julkinen käyttöomaisuus

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jäl- keen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	15 000	0	15 000	16 708	-1 708
Menot	-95 040	-5 200	-100 240	-94 987	-5 253
Kunnallistekniset työt	-45 040	0	-45 040	-41 460	-3 580
Liikennealueet	-30 200	0	-30 200	-33 181	2 981
Urheilualueet	-3 930	0	-3 930	-2 750	-1 180
Virkistysalueet	-1 680	0	-1 680	-150	-1 530
Ympäristörakentami- nen	-9 180	0	-9 180	-5 267	-3 913
Yhteishankkeet	-50	0	-50	-113	63
Vantaan ratikka	-50 000	-5 200	-55 200	-53 527	-1 673
Netto	-80 040	-5 200	-85 240	-78 279	-6 961

Julkisen käyttöomaisuuden investointibudjetti alittui ja toteuma oli ilman ratikkaa 41,5 milj. euroa ja avustukset huomioiden 40,4 milj. euroa, eli alitus oli kokonaisuudessaan 3,6 milj. euroa ja avustukset huomioiden 4,7 milj. euroa. Ratikan vuoden 2025 toteuma oli 53,5 milj. euroa, avustukset huomioiden 37,9 milj. euroa, jolloin alitus oli 1,7 milj. euroa ja avustukset huomioiden 2,3 milj. euroa. Alkuperäistä talousarviota korotettiin ratikan osalta 5,2 milj. euroa tarkennetun rakentamiskustannusarvion perusteella.

Erilaisia valtionavustuksia julkisen käyttöomaisuuden hankkeisiin saatiin yhteensä noin 16,7 milj. euroa, josta 15,6 milj. euroa kohdistui Vantaan ratikkaan. Julkisen käyttöomaisuuden tulot ylittivät talousarvion 1,7 milj. euroa.

Liikennealueisiin (hankeryhmät 931 ja 935) oli budjetissa varattu yhteensä 30,3 milj. euroa, ja toteutuksiin käytettiin yhteensä 33,3 milj. euroa. Vuoden aikana merkittäviä käynnistyneitä hankkeita olivat Tikkuraitti ja Orvokkitie sekä Vehkalan kinkereiden alueen kunnallistekniikka. Valmistuneita kohteita olivat Kulleropuiston alueen kadut, Laurintie ja Lätisen Valkoisenlähteen pääpyöräreitti. Avustuksia liikennealueisiin saatiin yhteensä 0,6 milj. euroa.

Urheilualueisiin (932) oli budjetissa varattu 3,9 milj. euroa ja toteutuksiin kului 2,2 milj. euroa. Merkittäviä valmistuneita hankkeita olivat Hakunilan urheilupuistoon valmistuneet rullahiihtorata sekä yleisurheilukentän purku ja rakentaminen. Lisäksi valmistui Tikkurilan urheilupuiston tekonurmikentän perusparannus. Avustuksia urheilualueisiin saatiin yhteensä 0,5 milj. euroa.

Virkistysalueisiin (933) oli varattu 1,7 milj. euroa ja toteutuksiin kului 0,2 milj. euroa.

Ympäristörakentamisen (934) hankkeisiin oli varattu noin 9,2 milj. euroa ja toteutuksiin kului 5,3 milj. euroa. Merkittävimmät hankkeet olivat Paalukylänpuisto ja Kirkonkylänkoski sekä Annefredinpuisto ja Rälssipuisto.

Vantaan ratikan rakentamisen ajaksi kadut ja puistot palvelualueen investoinneista käytetään noin 10 milj. euroa per vuosi ratikan yhteydessä tehtäviin kadunsaneeraushankkeisiin. Tämä summa otetaan palvelualueen 45 milj. euron investointibudjetista.

Vantaan ratikka

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Vantaan ratikan tarkistetun hankesuunnitelman 17. marraskuuta 2025. Tarkistetussa hankesuunnitelmassa raitiotielinja lyheni noin 1,4 km, raitiotien sijainti katualueella muuttui useilla osuuksilla merkittävästi ja kevyen liikenteen väyliä jätettiin toteutuslaajuudesta pois. Lisäksi valtuusto ohjeisti tutkimaan mahdollisuuksia jatkaa raitiotien lentoasemalle asti yhteistyössä Finavian kanssa kesäkuuhun 2026 mennessä ja esittämään toteuttamiskustannukset kesään 2027 mennessä.

Vantaan ratikan rakentamissopimukset allekirjoitettiin marraskuun lopulla. Hankinnassa käytetään vaiheittaista tilausmenettelyä johtuen riskeistä, joita ei ole voitu hinnoitella luotettavasti. Esimerkki tällaisesta riskistä on AVI:n käsittelemät vesiluvat. Vesiluvan vaatimukset voivat vaikuttaa merkittävästi hankkeen toteutettavuuteen ja kustannuksiin. Useita katuosuuksia suunnitellaan uudestaan muuttuneen raitiotielinjauksen vuoksi. Ratikan valmistelevia töitä tehtiin Suur-Tikkurilan alueella kesäkuusta lähtien.

Vantaan ratikan investointimäärärahaa korotettiin 5,2 milj. euroa. Vuoden 2025 kustannuksiin liittyi suurta epävarmuutta johtuen ratikan rakentajakumppanien töiden aloituksesta ja laskutuksen jälkijätöisyydestä.

94

Irtain omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-15 063	0	-15 063	-11 338	-3 725
Konsernijohto ja elin- voima	-550	0	-550	-74	-476
Kasvatus ja oppimi- nen	-9 093	0	-9 093	-6 342	-2 751
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-2 920	0	-2 920	-2 768	-152
Kaupunkiympäristö	-2 500	0	-2 500	-2 154	-346
Netto	-15 063	0	-15 063	-11 338	-3 725

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan irtaimen omaisuuden investointeihin oli talousarviossa varattu rahaa Elinvoimapaalveluiden uusien tilojen kalustamiseen. Varattua investointirahaa käytettiin noin 8 000 euroa ja näiden käyttö toteutui 16 prosenttia talousarvioon nähden. Varatun rahan käyttö alitti talousarvion noin 42 000 eurolla. Työllisyys ja kotoutumispalveluiden investointeihin oli talousarviossa varattu 0,01 milj. euroa. Irtaimen investointeja toteutui noin 0,07 milj. euroa, 66 prosenttia arviosta. Investoinnit liittyvät Vernissakatu 1 tilojen kalustamiseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2025 määräraha irtaimistohankintoihin oli 9,1 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin 6,3 milj. euroa. Talousarvion alitus johtui Varian Vehkalan arvioitua pienemmistä kalustuskustannuksista sekä viivästyneistä rakennushankkeista, joiden osalta kalustaminen siirtyy vuodelle 2026. Toimialan suurin kalustettava kohde vuonna 2025 oli elokuussa avautunut Varian Vehkalan toimipiste.

Perusopetuksen suurimpina kohteina kalustettiin Kytöpuiston ja Kanniston koulut. Lisäksi irtaimistoa hankittiin peruskorjauskohteisiin, tilamuutoksiin sekä vammaisopetuksen tiloihin. Varhaiskasvatuksessa kalustettiin useita päiväkoteja, kuten Suitsikuja, Maauuninpolku, Näätäpuisto sekä paviljonki Kielo. Lisäksi irtaimen omaisuuden määrärahalla hankittiin AV-tekniikkaa ja kalustoa lukioden ja Varian käyttöön.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan irtaimen omaisuuden määrärahaa 2 920 000 euroa. Irtaimen hankintojen toteuma oli 2 768 000 euroa.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden määrärahat alittuivat 0,3 milj. euroa. Vuoden 2025 aikana hankittiin työkone- ja kuljetuskalustoa mm. kunnossapidon, Vantin ja Vantaan ammat-
tiopiston Varian käyttöön korvaamaan elinkaaren lopussa olevaa kalustoa. Lisäksi hankittiin traktori-
kalustoa ja mittauskalustoa. Työmaakoppien hankinta lykkääntyi. Kaupunkiympäristön uuden toimitilan
työpisteiden ja yhteisten tilojen kalustamisen uushankintaan käytettiin 0,1 milj. euroa.

95

Kiinteä omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 500	-2 810	690	644	46
Menot	-18 000	0	-18 000	-17 101	-899
Kiinteän omaisuuden osto	-15 000	0	-15 000	-15 107	107
Maa-alueiden kunnostus	-3 000	0	-3 000	-1 994	-1 006
Myytävän ja vuokr. tont- timaan kunnostus	-2 600	0	-2 600	-1 733	-867
Kaupungin pysyvään om. jäävien maa-aluei- den kunnostus	-400	0	-400	-260	-140
Netto	-14 500	-2 810	-17 310	-16 457	-853

Kiinteän omaisuuden investointimenot yhteensä alittivat talousarvion noin 0,9 milj. euroa. Kiinteää omaisuutta hankittiin noin 15,1 milj. eurolla vapaaehtoisin kaupun, etuosto-oikeutta käyttämällä, sopimuskorvauksina ja lunastuksella yhteensä noin 63 hehtaaria. Maanhankinnoista noin 28 hehtaaria edisti luonnon monimuotoisuuden tukemista. Ratikan maanhankinta edistyi suunnitellusti ja jatkuu seuraavina vuosina aktiivisesti.

Esirakentamisen ja pilaantuneen maan kunnostamisen kustannukset jakautuivat tonttimaan esirakentamisurakoihin sekä maan puhdistus- ja kunnostuskohteille. Määrärahoja käytettiin yhteensä 2,0 milj. euroa. Maa-alueiden kunnostukseen varatut määrärahat alittuivat 1,0 milj. euroa.

Kiinteän omaisuuden investointien tulotavoitetta laskettiin syksyllä 2025 yhteensä 2,81 milj. euroa samaan aikaan, kun maanmyyntivoittojen talousarviota laskettiin asuntorakentamisen heikentyneen kysynnän vuoksi. Tulotavoite budjetoidaan maakauppojen myyntien yhteydessä kirjattaville hankintahinnoille. Kiinteän omaisuuden tulot alittivat muutetun talousarvion noin 0,046 milj. euroa. Sitovuustason alituksesta on tehty talousarviopoikkeamaesitys Tilan 11.2.2026 kokoukseen.

97

Osakkeet ja osuudet

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	590	-590
Menot	-2 100	0	-2 100	-1 554	-546
Osakkeet	-2 100	0	-2 100	-1 554	-546
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-2 100		-2 100	-1 554	-546
Netto	-2 100	0	-2 100	-964	-1 136

Vuoden 2025 osakkeiden hankintaan käytettiin määrärahaa yhteensä 1,6 milj. euroa. Osakkeiden myyntejä toteutui 0,6 milj. euroa, jotka pääosin olivat kaupungin omistamia yksittäisiä asunto-osakkeita.

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Toiminnan rahavirta	39 362	-47 037	-7 675	31 437	-39 113
Vuosikate	70 105	-74 477	-4 372	34 983	-39 355
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-30 744	27 440	-3 304	-3 545	242
Investointien rahavirta	-204 362	-35 450	-239 812	-206 573	-33 239
Investointimenot	-253 606	-5 200	-258 806	-229 002	-29 804
Rahoitusosuudet investointimenoihin	15 000	0	15 000	17 528	-2 528
Käyttöomaisuuden myyntitulot	34 244	-30 250	3 994	4 900	-907
Toiminnan ja investointien rahavirta	-165 001	-82 487	-247 488	-175 136	-72 352
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-1 500	0	-1 500	9 069	-10 569
Antolainasaamisten lisäykset	-5 000	0	-5 000	-96	-4 904
Antolainasaamisten vähennykset	3 500	0	3 500	9 165	-5 665
Lainakannan muutokset	203 400	0	203 400	198 423	4 977
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	240 000	0	240 000	235 000	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-36 600	0	-36 600	-36 577	-23
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	-183	183
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-13 000	0	-13 000	-33 344	20 344
Rahoituksen rahavirta	188 900	0	188 900	173 965	14 935
Rahavarojen muutos	23 899	-82 487	-58 588	-1 171	-57 417
Nettolainanotto	203 400	0	203 400	198 423	4 977

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

milj. euroa	Määräraha						Tuloarvio					
	Sitovuus	Talousarvio	Toteutuma	Ylitys/Alitus (ylitys on - merkkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Ylitys/Alitus muutosten jälkeen	Talousarvio	Toteutuma	Ylitys/Alitus (ylitys on - merkkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Ylitys/Alitus muutosten jälkeen	
KÄYTTÖTALOUSOSA												
10 Yleishallinto	B	22,1	16,3	5,7	-3,0	2,7	0,4	0,3	0,1	-0,1	0,0	
11 Konserniohjo ja elinvoima	B	159,9	162,3	-2,4	7,2	4,8	14,0	18,1	-4,1	4,6	0,4	
13 Kasvatus ja oppiminen	B	519,1	521,3	-2,2	12,3	10,2	29,4	30,9	-1,4	-3,3	-4,7	
137 Toisen asteen koulutus	N	83,5	82,4	1,1	0,8	1,9	1,0	2,6	-1,6	0,0	-1,6	
16 Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	B	93,8	95,4	-1,6	3,0	1,4	12,4	14,0	-1,6	1,2	-0,4	
14 0 Kaupunkiympäristölautakunta	B	17,2	16,5	0,7	0,5	1,3	6,1	4,2	1,9	-2,3	-0,4	
14 5 Kaupunkitalalautakunta *	B	132,7	133,7	-1,0	2,2	1,2	73,7	58,7	15,0	-21,8	-6,8	
14 51 Joukkoliikenne	B	55,9	53,8	2,1	0,0	2,1	12,0	12,5	-0,6	0,0	-0,6	
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	N	108,2	103,5	4,8	0,0	4,8	225,3	216,9	8,3	-5,8	2,5	
14 52 Varikko	N	5,6	5,9	-0,2	0,0	-0,2	6,0	7,3	-1,3	0,0	-1,3	
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B						615,0	568,7	46,3	-41,0	5,3	
Valtionosuudet	B						220,0	237,9	-17,9	17,0	-0,9	
Korkotulot	B						16,4	17,3	-0,9	0,0	-0,9	
Muut rahoitustulot	B						14,5	16,4	-1,9	0,0	-1,9	
Korkomenot	B	-20,2	-20,7	0,5	0,0	0,5						
Muut rahoitusmenot	B	-0,4	-0,1	-0,3	0,0	-0,3						
INVESTOINTIOSA												
91 1 Uudisrakentaminen	B	66,0	53,9	12,1	0,0	12,1	0,0	0,1	-0,1	0,0	-0,1	
91 2 Korjausrakentaminen	B	49,0	44,5	4,5	0,0	4,5	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3	
91 3 Vuokra- ja os.tilojen muutostyöt	B	1,4	0,3	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
92 Aineeton omaisuus	B	7,0	5,4	1,6	0,0	1,6	0,0	0,5	-0,5	0,0	-0,5	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	45,0	41,5	3,6	0,0	3,6	0,0	1,1	-1,1	0,0	-1,1	
93 8 Vantaan ratikka	B	50,0	53,5	-3,5	5,2	1,7	15,0	15,6	-0,6	0,0	-0,6	
94 Irtain omaisuus	B	15,1	11,3	3,7	0,0	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
95 Kiinteä omaisuus	B	18,0	17,1	0,9	0,0	0,9	3,5	0,6	2,9	-2,8	0,0	
97 Osakkeet ja osuudet	B	2,1	1,6	0,5	0,0	0,5	0,0	0,6	-0,6	0,0	-0,6	
RAHOITUSOSA												
Antolainauksen muutokset												
Antolainasaamisten lisäys	B	5,0	0,1	4,9	0,0	4,9						
Antolainasaamisten vähennys	B						3,5	9,2	-5,7	0,0	-5,7	
Nettolainanotto	N	203,4	198,4	5,0	0,0	5,0						

* Sisältää joukkoliikenteen

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Vantaan kaupungin tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	45 440 081,42	34 563 829,02
Maksutuotot	44 183 673,07	38 629 329,30
Tuet ja avustukset	20 365 044,04	24 374 092,84
Muut toimintatuotot	40 279 027,99	48 670 947,51
	150 267 826,52	146 238 198,67
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 369 392 521,12	- 344 228 088,88
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 78 120 565,31	- 69 765 416,17
Muut henkilösivukulut	- 10 906 448,56	- 8 912 186,29
	- 458 419 534,99	- 422 905 691,34
Palvelujen ostot	- 289 221 763,34	- 281 276 184,32
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 43 473 659,40	- 44 297 650,03
Avustukset	- 82 663 985,29	- 55 634 584,02
Muut toimintakulut	- 60 982 486,46	- 58 564 036,95
	- 934 761 429,48	- 862 678 146,66
Toimintakate	- 784 493 602,96	- 716 439 947,99
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	568 699 273,86	585 163 033,60
Valtionosuudet	237 853 270,00	179 141 917,00
	806 552 543,86	764 304 950,60
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17 345 972,33	18 794 644,05
Muut rahoitustuotot	16 377 617,85	15 532 944,78
Korkokulut	- 20 697 079,02	- 23 033 526,96
Muut rahoituskulut	- 102 796,12	- 322 255,24
	12 923 715,04	10 971 806,63
Vuosikate	34 982 655,94	58 836 809,24
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 111 939 845,17	- 113 725 212,86
Arvonalentumiset	- 703 014,06	- 458 064,13
	- 112 642 859,23	- 114 183 276,99
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	463 619,18
Satunnaiset kulut	0,00	- 3 909 791,82
	0,00	- 3 446 172,64
Tilikauden tulos	- 77 660 203,29	- 58 792 640,39
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	- 2 072 742,73	- 2 460 748,81
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 79 732 946,02	- 61 253 389,20

3.2 Vantaan kaupungin rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	34 982 655,94	58 836 809,24
Satunnaiset erät	0,00	- 3 446 172,64
Tulorahoituksen korjauserät	- 3 545 286,69	- 9 691 208,95
	31 437 369,25	45 699 427,65
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 229 001 858,27	- 149 549 075,38
Rahoitusosuudet investointeihin	17 528 214,57	2 044 878,45
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 900 234,70	15 737 679,93
	- 206 573 409,00	- 131 766 517,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 175 136 039,75	- 86 067 089,35
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 95 736,61	- 4 059 382,09
Antolainasaamisten vähennys	9 164 707,52	10 231 713,17
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	235 000 000,02	194 900 000,02
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 36 576 907,65	- 105 248 994,37
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	- 20 000 000,00
Oman pääoman muutokset	- 182 751,64	996 989,89
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	90 678,90	249 281,00
Vaihto-omaisuuden muutos	345 626,51	- 507 796,76
Saamisten muutos	- 58 364 803,61	9 222 089,32
Korottomien velkojen muutos	24 584 376,62	- 12 785 725,99
Rahoituksen rahavirta	173 965 190,06	72 998 174,19
Rahavarojen muutos	- 1 170 849,69	- 13 068 915,16
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	59 092 843,64	60 263 693,33
Rahavarat 1.1.	60 263 693,33	73 332 608,49
	- 1 170 849,69	- 13 068 915,16

3.3 Vantaan kaupungin tase

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
Pysyvät vastaavat	1 981 981 109,57	1 892 250 609,57
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	7 533 012,25	13 868 493,15
	7 533 012,25	13 868 493,15
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	376 544 678,10	358 758 751,75
Rakennukset	620 623 320,97	607 216 600,58
Kiinteät rakenteet ja laitteet	346 160 459,36	317 137 213,41
Koneet ja kalusto	19 976 961,96	15 280 500,40
Muut aineelliset hyödykkeet	316 783,31	316 783,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	114 826 026,00	75 519 265,63
	1 478 448 229,70	1 374 229 115,08
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	229 258 992,76	228 343 155,57
Muut lainasaamiset	265 398 990,92	274 563 698,44
Muut saamiset	1 341 883,94	1 246 147,33
	495 999 867,62	504 153 001,34
Toimeksiantojen varat	440 265,40	567 083,93
Valtion toimeksiannot	440 265,40	567 083,93
Vaihtuvat vastaavat	151 421 706,42	92 997 003,98
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	207 735,98	204 098,31
Muu vaihto-omaisuus	155 130,95	504 395,13
	362 866,93	708 493,44
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	16 833,15	0,00
	16 833,15	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	14 747 529,71	10 370 672,44
Muut saamiset	50 803 477,38	15 741 583,86
Siirtosaamiset	26 398 155,61	5 912 560,91
	91 949 162,70	32 024 817,21
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	149 185,53	122 414,99
Rahat ja pankkisaamiset	58 943 658,11	60 141 278,34
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 133 843 081,39	1 985 814 697,48

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
Oma pääoma	897 486 996,40	974 001 316,88
Peruspääoma	318 017 425,96	318 017 425,96
Muut omat rahastot	116 151 710,02	113 078 967,29
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	543 050 806,44	604 158 312,83
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 79 732 946,02	- 61 253 389,20
Pakolliset varaukset	13 106 309,13	13 111 309,13
Eläkevaraukset	67 600,00	72 600,00
Muut pakolliset varaukset	13 038 709,13	13 038 709,13
Toimeksiantojen pääomat	1 182 571,31	1 218 710,94
Valtion toimeksiannot	440 265,40	567 083,93
Lahjoitusrahastojen pääomat	742 305,91	651 627,01
Vieras pääoma	1 222 067 204,55	997 483 360,53
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	44 233 333,40	49 966 666,72
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	978 605 539,22	774 700 883,87
	1 022 838 872,62	824 667 550,59
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	5 733 333,32	5 733 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	31 095 344,67	30 843 574,33
Saadut ennakot	16 480 226,85	13 301 774,77
Ostovelat	64 711 066,87	54 230 100,90
Muut velat	27 603 713,48	21 489 908,93
Siirtovelat	53 604 646,74	47 217 117,69
	199 228 331,93	172 815 809,94
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 133 843 081,39	1 985 814 697,48

3.4 Vantaan kaupungin konsernituloslaskelma

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Toimintatuotot	781 720 354,66	767 918 680,30
Toimintakulut	- 1 361 794 921,02	- 1 291 260 820,11
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7 668 669,31	7 576 538,70
Toimintakate	- 572 405 897,04	- 515 765 601,12
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	562 043 811,26	578 580 479,22
Valtionosuudet	246 122 367,00	187 710 815,00
	808 166 178,26	766 291 294,22
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17 834 038,85	21 770 566,43
Muut rahoitustuotot	5 051 052,75	3 780 165,66
Korkokulut	- 55 730 181,81	- 61 028 705,66
Muut rahoituskulut	740 105,88	3 966 484,11
	- 32 104 984,34	- 31 511 489,46
Vuosikate	203 655 296,88	219 014 203,65
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 230 594 551,22	- 222 168 956,88
Omistuksen eliminointierot	- 848 693,13	- 440 090,25
Arvonalentumiset	- 945 216,55	- 524 881,38
	- 232 388 460,91	- 223 133 928,51
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät	0,00	- 3 446 172,64
Tilikauden tulos	- 28 733 164,03	- 7 565 897,50
Tilinpäätössiirrot	- 2 072 742,73	- 2 439 524,41
Tilikauden verot	- 1 876 495,12	- 9 044 056,09
Laskennalliset verot	- 13 680 193,57	- 890 667,80
Vähemmistöosuudet	- 14 542 509,72	- 18 387 632,05
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 60 905 105,16	- 38 327 777,85

3.5 Vantaan kaupungin konsernirahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	203 643 167,04	219 014 203,65
Satunnaiset erät	0,00	-3 446 172,64
Tilikauden verot	- 1 876 495,12	- 9 044 056,09
Tulorahoituksen korjauserät	- 11 519 811,46	- 13 237 314,97
	190 246 860,45	193 286 659,94
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 836 903 190,80	- 579 049 820,29
Rahoitusosuudet investointeihin	15 796 251,23	2 407 743,09
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	379 248 030,86	195 358 873,11
	- 441 858 908,71	- 381 283 204,09
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 251 612 048,25	- 187 996 544,14
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 717 810,01	- 274 498,91
Antolainasaamisten vähennys	5 297 274,12	5 252 806,19
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	386 684 458,02	528 457 041,52
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 174 259 330,82	- 224 363 754,61
Lyhytaikaisten lainojen muutos	28 648 878,26	- 86 079 410,28
Oman pääoman muutokset	- 5 676 260,16	- 6 386 193,84
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	62 324,48	249 281,00
Vaihto-omaisuuden muutos	5 670 226,92	- 6 501 914,04
Saamisten muutos	- 55 755 532,43	32 761 867,09
Korottomien velkojen muutos	27 680 681,05	24 704 110,48
Rahoituksen rahavirta	217 634 909,43	267 819 334,61
Rahavarojen muutos	- 33 977 138,81	79 822 790,47
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	243 929 231,56	277 906 370,37
Rahavarat 1.1.	277 906 370,37	198 083 579,90
	- 33 977 138,81	79 822 790,47

3.6 Vantaan kaupungin konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
Pysyvät vastaavat	3 963 735 636,62	3 749 370 726,40
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	10 280 221,97	8 499 334,51
Muut pitkävaikutteiset menot	11 176 891,43	18 956 294,13
Ennakkomaksut	524 288,13	1 275 227,30
	<u>21 981 401,53</u>	<u>28 730 855,95</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	485 286 808,87	460 834 676,51
Rakennukset	1 523 430 793,83	1 400 604 453,95
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 045 468 918,62	1 009 588 925,71
Koneet ja kalusto	237 716 345,11	94 625 507,46
Muut aineelliset hyödykkeet	8 084 043,72	6 082 867,60
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	226 769 583,90	342 755 545,30
	<u>3 526 756 494,05</u>	<u>3 314 491 976,54</u>
Sijoitukset		
Tytäryhtiöosakkeet	- 0,01	720 999,99
Osakkuusyhteisöosuudet	117 077 282,57	104 322 573,64
Muut osakkeet ja osuudet	121 216 706,04	119 821 103,74
Muut lainasaamiset	171 682 744,30	176 725 217,32
Muut saamiset	5 021 008,15	4 557 999,23
	<u>414 997 741,04</u>	<u>406 147 893,92</u>
Toimeksiantojen varat	2 757 858,22	3 048 504,79
Valtion toimeksiannot	779 025,08	1 116 386,89
Muut toimeksiantojen varat	1 978 833,14	1 932 117,90
Vaihtuvat vastaavat	449 845 340,50	434 130 080,44
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	25 572 718,92	30 834 027,09
Muu vaihto-omaisuus	134 120,74	543 039,50
	<u>25 706 839,67</u>	<u>31 377 066,58</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Laskennalliset verosaamiset	859 924,06	1 251 209,59
Muut saamiset	17 598,95	27 030,92
Siirtosaamiset	997 256,43	1 088 205,46
	<u>1 874 779,44</u>	<u>2 366 445,97</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	69 099 771,82	65 655 012,78
Lainasaamiset	120 044,59	121 476,48
Muut saamiset	63 727 650,84	32 948 016,42
Siirtosaamiset	45 387 022,58	23 755 691,85
	<u>178 334 489,83</u>	<u>122 480 197,51</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	187 546,37	168 028,33
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	180 111,04	0,00
Muut arvopaperit	13 413 436,71	19 440 971,96
	<u>13 781 094,12</u>	<u>19 609 000,29</u>
Rahat ja pankkisaamiset	230 148 137,45	258 297 370,09
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 416 338 835,33	4 186 549 311,64

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
Oma pääoma	1 333 983 985,23	1 390 230 063,31
Peruspääoma	318 017 425,97	318 017 425,96
Muut omat rahastot	164 310 852,51	161 237 511,17
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	912 560 811,92	949 302 904,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 60 905 105,16	- 38 327 777,85
Vähemmistöosuudet	170 409 066,53	163 071 309,59
Pakolliset varaukset	20 139 998,11	23 249 992,64
Eläkevaraukset	67 600,00	72 600,00
Muut pakolliset varaukset	20 072 398,11	23 177 392,64
Toimeksiantojen pääomat	3 500 164,13	3 728 486,22
Valtion toimeksiannot	779 025,08	1 144 741,31
Lahjoitusrahastojen pääomat	742 305,91	651 627,01
Muut toimeksiantojen pääomat	1 978 833,14	1 932 117,90
Vieras pääoma	2 888 305 621,25	2 606 269 459,87
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	44 233 333,40	49 966 666,72
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 023 700 330,21	1 725 558 710,45
Lainat julkisyhteisöiltä	160 050 419,91	165 051 995,54
Liittymismaksut ja muut velat	148 693 349,64	148 847 857,12
Siirtovelat	0,00	140,91
Laskennalliset verovelat	83 703 254,16	71 902 448,82
	<u>2 460 380 687,32</u>	<u>2 161 327 819,55</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	5 733 333,32	5 733 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	103 357 067,72	149 689 773,06
Lainat julkisyhteisöiltä	5 001 575,62	5 001 575,62
Saadut ennakot	22 196 521,45	16 032 847,91
Ostovelat	113 434 644,73	105 930 095,84
Muut velat	80 192 727,40	69 560 421,38
Siirtovelat	96 681 823,48	93 154 455,67
Laskennalliset verovelat	1 327 240,20	- 160 862,49
	<u>427 924 933,93</u>	<u>444 941 640,32</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 416 338 835,33	4 186 549 311,64

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 4.2 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu vuosikuluiksi.

Poistojen alkamisperusteet

Irtaimen omaisuuden poistot aloitetaan hankintakuukautta seuraavan kuukauden alusta. Ensikertaisen kalustamisen suunnitelman mukainen poistolaskenta alkaa, kun koko kalustaminen on valmis. Rakennusten poistot alkavat valmistumispäivästä seuraavan kuukauden alusta. Kaupunkirakentamisen kiinteästä omaisuudesta kirjataan puolen vuoden suunnitelman mukainen poisto, joka lasketaan koko kuukauden tilikauden kustannuksista. Ratikan rakentamiskustannusten poistot alkavat valmistumispäivästä seuraavan kuukauden alusta.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alemmaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Varikon varaosavarasto on arvostettu keskihintaperiaatteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Vaihtuvien vastaavien saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit hankintahintaan tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Vantaan kaupungin koronvaihtosopimukset ovat päättyneet tilikauden 2022 aikana eikä Vantaan kaupungilla ole tilikauden päättyessä voimassa olevia johdannaissopimuksia.

Tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa

Vantaan kaupungin ja rahastojen tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa on kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeiden mukainen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vantaan ratikkahankkeen rakentamisen käynnistyminen tilikaudella vaikutti olennaisesti kaupungin taseeseen sekä investointien, siirtosaamisten ja avustusten vertailukelpoisuuteen edelliseen tilikauteen nähden. Ratikan osalta siirtosaamisten ennakkomenoihin kirjattiin 33,0 milj. euroa rakennussopimuksessa sovittu ennakkomaksua. Investointeihin aktivoitiin suunnittelu- ja rakentamiseen liittyviä kustannuksia yhteensä 44,6 milj. euroa. Investointeihin kohdistuvaa valtionavustusta kirjattiin 13,0 milj. euroa. Keskenäisiin investointeihin jäi Tikkurilan tunnelin rakennusvaiheeseen liittyviä kustannuksia 8,9 milj. euroa, joihin kohdistui 2,6 milj. euron valtionavustus. Ratikan osalta takaus ja sopimusvastuita oli tilinpäätöshetkellä 324,7 milj. euroa. Myös maa-alueita hankittiin lisää ratikkahankkeen myötä.

Tilivuoden vertailukelpoisuuteen vaikuttaa vuoden alusta voimaan tullut TE-uudistus, joka myötä valtion työllisyyden ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut tulivat osaksi kuntien työllisyys- ja elinvoimatoimintaa. Uudistuksen myötä Valtiolta siirtyi Vantaan kaupungille myös henkilöstöä n. 300 henkilön verran. TE-uudistus kasvatti kaupungin toimintatuottoja myyntituotot sekä tuet ja avustukset tiliryhmien osalta. Työllisyyspalvelujen vaikutus toimintatuottoihin on eritelty toimintatuottojen liitetiedossa. Toimintakulujen osalta suurin vaikutus oli henkilöstökulujen tiliryhmässä, johon vaikutti henkilöstön siirto Valtiolta Vantaan kaupungin palvelukseen. Toimintaan liittyvät kustannukset kasvattivat myös palvelujen ostoja sekä avustuksia. Uudistuksen myötä myös kaupungin valtionosuudet kasvoivat. Taseen alkusaldoihin kirjattiin siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelka sivukuluineen 1,6 milj. euroa. Kirjaus tehtiin siirtovelkoihin sekä siirtosaamisiin.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Edellisten tilikausiin kohdistuva virheen korjaus liittyy maaomaisuusjärjestelmän ja kirjanpitojärjestelmän maaomaisuuden arvojen eroihin. Vuonna 2017 tehty oikaisu maaomaisuuden arvoon on todettu perusteettomaksi, ja se on peruttu. Korjaus nostaa maaomaisuuden arvoa 1 328 634,45 euroa ja kasvattaa vastaavasti edellisten tilikausien ylijäämää.

Edellisille tilikausille kohdistuva korjaus koskee ateriamaksujen virheellistä kirjauskäytäntöä ajanjaksoilta 1.4.2022–31.1.2023. Korjaus kirjataan edellisten tilikausien ylijäämään ja kaupunkikortin tasetilille, yhteensä 182 751,64 euroa, mikä pienentää edellisten tilikausien ylijäämää.

Edellisiin tilikausiin kohdistuvat korjaukset sisältävät 1,0 milj. euron vähennyksen edellisten tilikausien ylijäämästä, joka johtuu Lasten ja nuorten juhlarahaston oman pääoman rahastoon tehdystä pääomasiirrosta.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta VAV Asunnot Oy:n osakkuusyhtiötä Asunto Oy Viljapelto, Martinlaakson autopaikoitus Oy, Kiinteistö Oy Myyrinsärki, Metsolan pysäköinti Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki, Ruukkukujan autopaikat Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Ruusuparkki, Kiinteistö Oy Vantaan Kaskelanparkki, Koy Vantaan Kelokuusenrinteen pysäköinti, KOY LPA Junkkarinkaari, Myyrinhalmeen Kaupunkipysäköinti Oy ja Koy Vantaan Koivuparkki, joita VAV Yhtymä Oy -alakonserni ei ole tilinpäätökseensä sisällyttänyt. VTK Kiinteistöt Oy -alakonserni ei ole yhdistänyt konsernitilinpäätöksessään omistusyhteisyrityksiä Kiinteistö Oy Hakucenteriä eikä Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotaloa.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kolme kuntayhtymää, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konsernin keskinäisiä liittymismaksuja ei ole pystytty kaikilta osin selvittämään ja eliminoimaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuusien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Tytäryhtiöiden muodostamissa alakonserneissa omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernituloslaskelmassa konsernin yli- ja alijäämästä sekä konsernitaseessa konsernin omasta pääomasta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden olennaiset aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhtiöiden poistojen oikaisuksi ja aikaisemmillemme tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Osakkuusyritysten osalta poistot on oikaistu niiden yhtiöiden osalta, joista tarvittavat tiedot ovat olleet saatavilla ja oikaisu on ollut konsernin kannalta olennainen.

Johdannaissopimusten käsittely

Konsernitilinpäätöksen 4.4 liitetiedon johdannaiset -kohtaan on Vantaan kaupungin johdannaisten lisäksi yhdistelty Vantaan Energia Oy -al konsernin, VAV Asunnot Oy -al konsernin ja Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tilinpäätöksissään ilmoittamat johdannaiset.

Johdannaissopimukset on käsitelty perustuen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausuntoon 116/21.3.2017, jossa lähtökohtana on bruttoperiaate ja erillisarvostus. Tällöin voimassa olevat sopimukset arvostetaan sopimuskohtaisesti tilinpäätöspäivän arvoon ja sopimuksen tekohetken arvon ja tilinpäätöshetken arvon välinen erotus kirjataan rahoituskuluksi ja pakolliseksi varaukseksi. KPL 3:2:1 §:ssä tarkoitetun oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konserniyhteisöissä on poikettu tästä periaatteesta niiden sopimusten osalta, joissa sopimuksen nimellismäärä ja juoksuaika vastaavat taseeseen merkityn erillislainan määrää ja juoksuaikaa. Näiden sopimusten käyvät arvot on esitetty liitetietona sekä konserniyhteisöjen omissa että kuntakonsernin tilinpäätöksessä.

Muutokset konsernirakenteessa

Tytäryhtiöt

Vuoden 2025 aikana tytäryhtiöiden osakekanta kasvoi osakkeiden ostojen myötä. Kaupunki osti KOy Maakotkantie 10:n osakkeita 7,24 prosenttia, jolloin konsernin omistusosuus nousi 93,54 prosenttiin, KOy Tikkurilan Terveysaseman osakkeita 16,20 prosenttia, minkä seurauksena konsernin omistusosuus nousi 90,00 prosenttiin sekä KOy Hakucenterin osakkeita 6,01 prosenttia, jonka myötä konsernin omistusosuus nousi 65,21 prosenttiin.

Lisäksi vuoden 2025 alussa osa kaupungin pysäköintitoiminnoista koottiin uuteen pysäköintikonserniin, kun Tikkuparkki Oy muutettiin emoyhtiöksi nimellä Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy. Markkinaehtoinen toiminta siirrettiin konsernin tytäryhtiölle, VanPark Oy:lle.

Kuntayhtymät

Vantaan kaupunki erosi Samkommunen för Västra Nylands folkhögskola -kuntayhtymästä 1.1.2025 lukien. Vantaan omistusosuus kuntayhtymässä oli 3,12 prosenttia.

Osakkuusyhteisöt

Kaupunki osti Hakunilan Keskus Oy:n osakkeita 1,72 prosenttia vuonna 2025, jolloin konsernin omistusosuus nousi 42,12 prosenttiin.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden vertailukelpoisuuteen edelliseen tilikauteen nähden vaikuttivat erityisesti Vantaan ratikka-hankkeen rakentamisen käynnistyminen sekä vuoden alussa voimaan tullut TE-uudistus. Ratikka-hanke vaikutti taseeseen sekä investointien, siirtosaamisten ja avustusten vertailukelpoisuuteen edelliseen tilikauteen nähden. TE-uudistuksen myötä kaupungin vastuulle siirtyivät valtion työllisyys- ja elinvoimapaalvelut, mikä kasvatti toimintatuottoja, toimintakuluja, henkilöstömäärää sekä valtionosuuk-sia.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Vantaan kaupungin edellisille tilikausille kohdistuva korjaus johtuu maaomaisuusjärjestelmän ja kirjanpidon arvojen eroista. Vuonna 2017 tehty, perusteettomaksi todettu oikaisu on peruttu, mikä nostaa maaomaisuuden arvoa 1 328 634,45 euroa ja lisää edellisten tilikausien ylijäämää. Lisäksi edellisiin tilikausiin kohdistuu ateriamaksujen virheelliseen kirjauskäytäntöön liittyvä korjaus ajalta 1.4.2022–31.1.2023. Tämä korjaus, yhteensä 182 751,64 euroa, pienentää edellisten tilikausien ylijäämää. Edellisiin tilikausiin kohdistuvat korjaukset sisältävät myös 1,0 miljoonan euron vähennyksen edellisten tilikausien ylijäämästä, joka johtuu Lasten ja nuorten juhlarahaston oman pääoman rahastoon tehdystä pääomasiirrosta.

Vantaan Energia -konsernin konsernitilinpäätöksessä on tehty 2 321 929,80 euron oikaisu edellisten tilikausien ylijäämään. Oikaisu lisää Vantaan kaupungin konsernin ylijäämää 1 393 157,89 eurolla.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) on kirjannut edellisten vuosien ylijäämään 1 016 833,29 euron suuruisen oikaisun. Vantaan omistusosuuden mukainen vaikutus Vantaan konsernitilinpäätökseen on 198 485,86 euroa.

VTK Kiinteistöt -konserni on tehnyt konsernitilinpäätökseensä 138 941,71 euron oikaisun, joka kohdistuu kokonaisuudessaan Vantaan kaupungin konsernitilinpäätökseen vähentävästi.

Vantaan Pysäköintiratkaisut -konsernin tilinpäätökseen sisältyy 12 129,82 euron oikaisu konsernissa toteutettujen yritysjärjestelyiden takia. Oikaisu vähentää vastaavasti Vantaan kaupungin konsernin ylijäämää.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	379 880	391 689	274	1 909
Konsernijohto ja elinvoima	12 189	7 398	13 889	8 920
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	13 745	12 104	13 799	12 172
Sosiaali- ja terveystoimi	254	319	0	0
Kasvatus ja oppiminen	32 920	37 512	33 342	37 828
Kaupunkiympäristö	338 582	318 898	84 713	85 408
Työllisyyspalvelut	4 150		4 250	
Toimintatuotot yhteensä	781 720	767 919	150 268	146 238

Verotulot

Verotulojen erittely		
1 000 €	2025	2024
Kunnan tulovero	387 711	398 766
Osuus yhteisöveron tuotosta	67 027	74 772
Kiinteistövero	113 961	111 625
Verotulot yhteensä	568 699	585 163

Valtionosuudet

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	187 108	131 267	187 108	131 267
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-4 107	-4 334	-4 107	-4 334
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	43 682	30 480	35 413	21 911
Verotulomenetysten korvaus	19 439	30 298	19 439	30 298
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	246 122	187 711	237 853	179 142

Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen erittely		
1 000 €	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	63 905	68 406
Muiden palvelujen ostot	225 317	212 870
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	289 222	281 276

Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille annetut tuet		
1 000 €	2025	2024
Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä	4	1
Keskustan valtuustoryhmä	5	4
Vantaan Vihreä valtuustoryhmä	36	0
Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	38	32
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	10	8
Kokoomuksen valtuustoryhmä	38	36
Perussuomalaisten valtuustoryhmä	17	22
RKP:n valtuustoryhmä	2	4
Liike Nyt	0	4
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	150	111

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut	Poistoaika 1.1.2025 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet				
Kehittämismenot	Tasapoisto	3–5 vuotta	2 vuotta	
Seudullisten yhteishankkeiden käyttöoikeudet				
Liikenneväylät	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta	
Raideliikenne	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta	
Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta	
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta	
Muut pitkävaikutteiset menot				
ATK-ohjelmistot	Tasapoisto	3–5 vuotta	2 vuotta	
Kehittämismenot	Tasapoisto	3–5 vuotta	2 vuotta	
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta	
Muut	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta	
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa			
Rakennukset ja rakennelmat				
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta	
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta	
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta	
Asuinrakennukset	Tasapoisto	50 vuotta	30 vuotta	
Kallioluolat ja -tunnelit, väestönsuojat	Tasapoisto			50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta	
Sillat, laiturit ja uimalat	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta	
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta	
Ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta	
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta	
Vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta	
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta	
Ratarakenteet ja vaihteet	Tasapoisto			40 vuotta
Raitioteiden peruskorjaukset	Tasapoisto			35 vuotta
Sähkönsyöttöasemat	Tasapoisto			30 vuotta
Raitioliikenteen ratasähkölaitteet	Tasapoisto			20 vuotta
Koneet ja kalusto				
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta	
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	Tasapoisto	8 vuotta	8 vuotta	
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta	
Muut liikkuvat työkonet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta	
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta	
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta	
Sairaala-, terveydenhuolto-, yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta	
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta	
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta	
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto			
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa			
Pysyvien vastaavien sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa			

Tuottoihin ja kuluihin sisältyvien pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Hyvinvointialueelle siirtynyt osuus eläkevastuusta				
Eläkevastuu 1.1.	73	78	73	78
Vähennykset	-5	-5	-5	-5
Eläkevastuu 31.12.	68	73	68	73
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 1.1.	19 405	17 752	13 039	9 639
Lisäykset	434	3 440	0	3 400
Vähennykset	-1 636	-1 787	0	0
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 31.12.	18 203	19 405	13 039	13 039
Hyvinvointialueelle siirtynyt osuus muista pakollisista varauksista ja potilasvahinkovakuutusmaksusta				
Muut pakolliset varaukset 1.1.	3 772	4 390	0	0
Lisäykset	418	519	0	0
Vähennykset	-2 321	-1 136	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	1 869	3 772	0	0

Olennaiset myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	3 021	10 080	3 398	11 714
Osakkeiden luovutusvoitot	259	930	259	1 237
Irtaimen omaisuuden luovutusvoitot	88	136	87	135
Luovutusvoitot yhteensä	3 367	11 146	3 744	13 086
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	-47	0	-47	0
Osakkeiden luovutustappiot	-157	0	-157	0
Muut luovutustappiot	-238	-236	0	0
Luovutustappiot yhteensä	-442	-236	-204	0

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot				
Uudenmaan päihdehuollon ky myyntivoitto	0	464	0	464
Satunnaiset kulut				
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen varojen jakaminen	0	-3 910	0	-3 910
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	-3 446	0	-3 446

Osinkotuotot ja peruspääoman korot

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
1 000 €	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	13 849	13 210
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	1 477	985
Yhteensä	15 326	14 195

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat							
Aineettomat hyödykkeet							
1 000 €					Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.					0	13 868	13 868
Lisäykset tilikauden aikana					0	1 228	1 228
Siirrot erien välillä					0	1 363	1 363
Tilikauden poisto					0	-8 926	-8 926
Poistamaton hankintameno 31.12.					0	7 533	7 533
Aineelliset hyödykkeet							
1 000 €	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	358 759	607 217	317 137	15 281	317	75 519	1 374 229
Lisäykset tilikauden aikana	18 491	32 586	86 726	11 338	0	78 496	227 637
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-481	0	0	0	-2 926	-3 407
Vähennykset tilikauden aikana	-644	-126	-14 121	0	0	0	-14 890
Siirrot erien välillä	-61	34 667	233	0	0	-36 263	-1 425
Arvonlennukset	0	-682	0	0	0	0	-682
Tilikauden poisto	0	-52 557	-43 815	-6 641	0	0	-103 014
Poistamaton hankintameno 31.12.	376 545	620 623	346 160	19 977	317	114 826	1 478 448

Vantaan kaupunki on aktivoinut aineettomien hyödykkeiden muihin pitkävaikutteisiin menoihin kehittämismenoja. Suurimpina kohteina vuonna 2025 ovat Matti jatkokehitys (318 158,63 euroa) sekä ServieNow jatkokehitys (161 506,71 euroa). Poistamatta olevat kehittämismenot vuoden lopussa olivat yhteensä 3 213 080,58 euroa. Kehittämismenojen poistotapana on tasapoisto ja poistoaikana on 1.1.2013 lähtien kaksi vuotta ja sitä vanhemmissa viisi vuotta.

Osakkeet ja osuudet					
1 000 €	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	96 009	7 587	100 254	24 492	228 343
Lisäykset tilikauden aikana	1 231	42	0	255	1 527
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	-21	-590	-611
Poistamaton hankintameno 31.12.	97 240	7 629	100 233	24 157	229 259
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
1 000 €		Saamiset konserni- yhtiöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		58 269	214 883	2 658	275 810
Lisäykset tilikauden aikana		96	0	0	96
Vähennykset tilikauden aikana		-2 639	-6 320	-206	-9 165
Poistamaton hankintameno 31.12.		55 726	208 563	2 452	266 741

Maa- ja vesialueet erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	2 759	2 573	410	410
Muut maa- ja vesialueet	482 528	458 262	376 135	358 349
Maa- ja vesialueet yhteensä	485 287	460 835	376 545	358 759

Omistukset tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2025							
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €							
Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Koti-paikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%	Omasta pää-omasta	Vieraasta pää-omasta	Tilikauden yli-/ alijäämästä
Tytäryhtiöt							
As Oy Vantaan Katriinanrinne	0800899-8	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 612	88	0
As Oy Vantaan Keltasafiiri	2753279-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	929	1	1
Kiint Oy Pakkalankuja 11	2770150-1	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 403	0	-2
Kiint Oy Tiedepuisto	0625800-2	Vantaa	100,0 %	100,0 %	12 771	3 507	376
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	2220755-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 779	12	-129
Ratakujan Pysäköinti Oy	2229254-2	Vantaa	100,0 %	100,0 %	2 195	14	-56
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy	2295003-1	Vantaa	100,0 %	100,0 %	9 272	83	-213
VanPark Oy	3458938-6	Vantaa	100,0 %	100,0 %			
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	2440395-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	4 741	9 038	93
VAV Yhtymä Oy -konserni	0640915-7	Vantaa	100,0 %	100,0 %	173 500	589 635	4 924
VAV Asunnot Oy	2903526-6	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Hoiva-asunnot Oy	3215910-4	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Palvelukodit Oy	2696057-9	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	0517745-4	Vantaa	100,0 %	100,0 %	71 129	193 887	4 682
Kiint Oy Myyrinselkä	0124186-9	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Jönsäksentie 4	1570742-0	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	0675170-2	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kivistön Putkijäte Oy	2584472-8	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Vivamus Kiinteistöt Oy	3372284-3	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	0467821-4	Vantaa	84,6 %	100,0 %	822	37	181
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	0503417-0	Vantaa	95,5 %	95,5 %	22 117	1 135	855
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vantaa	86,4 %	87,5 %	509	177	-26
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	0801033-4	Vantaa	44,3 %	93,5 %	856	7	-38
Korson Pienteollisuustalo Oy	0197004-1	Vantaa	83,1 %	83,1 %	83	29	-61
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	0800906-9	Vantaa	77,1 %	77,1 %	4 598	22	-7
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	0197065-8	Vantaa	78,4 %	90,0 %	5 009	621	-215
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	0362198-8	Vantaa	88,4 %	88,4 %	2 257	47	20
Vantaan Energia Oy	0124461-3	Vantaa	60,0 %	60,0 %	232 263	335 969	22 975
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	2038408-0	Vantaa	0,0 %	60,0 %			
Kiint Oy Hakucenter	0581220-0	Vantaa	47,0 %	65,2 %	3 257	27	7
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	0124220-4	Vantaa	52,4 %	52,4 %	772	15	0

Omistukset kuntayhtymissä ja yhteisyyhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2025							
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €							
Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Koti-paikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%	Omasta pää-omasta	Vieraasta pää-omasta	Tilikauden yli-/ alijäämästä
Kuntayhtymät							
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	2274241-9	Helsinki	19,5 %	19,5 %	132 175	413 183	3 190
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	0113062-4	Helsinki	0,0 %	15,8 %	4 800	33	-306
Uudenmaan Voima Oy	2657337-6	Helsinki	0,0 %	15,6 %	209	40	36
HSY Holding Oy	0574067-3	Helsinki	0,0 %	19,5 %	12	0	0
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	2274586-3	Helsinki	17,2 %	17,2 %	5 418	22 833	-7 924
Uudenmaan liitto	0201296-1	Helsinki	15,4 %	15,4 %	261	487	32
Osakkuusyhteisöt							
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	0467293-9	Vantaa	41,5 %	41,5 %	2 047	89	0
Hakunilan Keskus Oy	0367513-4	Vantaa	42,1 %	42,1 %	2 112	24	2
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	0288276-4	Vantaa	40,0 %	40,0 %	296	6	0
Kiint Oy Vantaan Säästöalo	0486335-6	Vantaa	39,6 %	39,6 %	1 460	1 722	6
Kiint Oy Korsontie 2	0524374-9	Vantaa	34,0 %	34,0 %	358	2	3
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	1046216-1	Vantaa	32,4 %	32,4 %	24 714	5 508	1 515
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	0234800-0	Vantaa	30,5 %	30,5 %	90	12	0
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	2094551-1	Vantaa	26,0 %	26,0 %	17 861	8 081	138
As Oy Korsonpiha	0633769-1	Vantaa	24,1 %	24,1 %	605	36	11
As Oy Hirvatie 39	0687162-4	Vantaa	21,7 %	21,7 %	248	26	0
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	1874314-4	Helsinki	27,5 %	27,5 %	58	3 719	0
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	0124461-3	Vantaa					
Svartisen Holding As	985943265	Trondheim	0,0 %	29,8 %	23 769	0	2 461
Kolsin Voima Oy	2592000-6	Kotka	0,0 %	13,5 %	3 641	0	-416
Oomi Palvelut Oy	1703296-5	Vantaa	0,0 %	17,6 %	16 098	0	1 687
Valvea Oy	3372805-7	Kankaanpää	0,0 %	29,4 %	381	0	-235
Suomen Aurinkovoima Oy	3504491-9	Kempele	0,0 %	15,0 %	1 201	0	1
VTK Kiinteistöt Oy	0517745-4	Vantaa					
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vantaa	0,0 %	29,8 %	1 571	130	0
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vantaa	0,0 %	26,6 %	2 601	7	0
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	2274241-9	Helsinki					
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	0809814-5	Helsinki	0,0 %	5,0 %	312	173	13
Yhdistelemättömät							
VAV Yhtymä Oy (alakonserni)	0640915-7	Vantaa					
Metsolan Pysäköinti Oy	1730762-3	Vantaa	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikotus	0725475-9	Vantaa	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	2532456-2	Vantaa	0,0 %	23,3 %			
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vantaa	0,0 %	17,7 %			
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vantaa	0,0 %	9,4 %			
Martinlaakson Autopaikotus Oy	0197015-6	Vantaa	0,0 %	11,8 %			
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vantaa	0,0 %	1,1 %			
Koy Vantaan Kaskelanparkki	2782754-2	Vantaa	0,0 %	16,2 %			
Koy Vantaan Kelokusenrinteen pysäköinti	3589446-2	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Koy Vantaan Koivuparkki	3443773-7	Vantaa	0,0 %	55,1 %			
Myyrinhalmeen Kaupunkipysäköinti Oy	3144483-5	Vantaa	0,0 %	17,1 %			
Koy LPA Junkkarinkaari	3578431-9	Vantaa	0,0 %	20,0 %			

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset konserniyhteisöiltä

Saamisten erittely				
1 000 €	2025		2024	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	576	0	570
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	3 461	0	1 267
Siirtosaamiset	0	34	0	0
Saamiset yhteensä	0	4 072	0	1 836

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Muut tulojäämät	997	1 088	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Verosaamiset	1 147	1 153	0	0
Jaksotetut korot	177	206	0	0
Jaksotetut asuntolainojen korot	0	0	177	206
Valtionapu- ja EU-tukisaamiset	1 330	872	657	802
Kelan korvaukset työterveyshuollosta 2025	1 983	3 551	1 624	3 232
Kaupunkiympäristön siirtosaamiset	0	0	21 429	0
Muut tulojäämät	40 712	17 868	2 511	1 673
Siirtosaamiset yhteensä	46 348	24 740	26 398	5 913

Rahoitusarvopapereiden erittely

Rahoitusarvopaperit			
1 000 €	2025		2024
Osakkeet ja osuudet			
Jälleenhankintahinta		13 217	12 585
Kirjanpitoarvo		149	122
Erotus		13 067	12 463

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Oman pääoman erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma				
Peruspääoma 1.1.	318 017	318 017	318 017	318 017
Peruspääoma 31.12.	318 017	318 017	318 017	318 017
Muut omat rahastot				
Kiinteistörahasto				
Pääoma 1.1.			105 753	102 846
Lisäykset			2 273	2 907
Pääoma 31.12.			108 025	105 753
Vahinkorahasto				
Pääoma 1.1.			7 326	7 773
Vähennykset			-220	-446
Pääoma 31.12.			7 107	7 326
Lasten ja nuorten juhlarahasto				
Pääoma 1.1.				
Lisäykset			1 020	
Pääoma 31.12.			1 020	
Muut omat rahastot				
Pääoma 1.1.	161 237	159 003		
Lisäykset	3 073	2 461		
Vähennykset	0	-227		
Pääoma 31.12.	164 311	161 237		
Edellisten tilikausien ylijäämä				
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	910 975	947 757	542 905	603 161
Lisäykset	1 538	1 546	0	0
Oikaisu edelliseen tilikauteen	47	0	146	997
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	912 561	949 303	543 051	604 158
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	-60 905	-38 328	-79 733	-61 253
Oma pääoma yhteensä	1 333 984	1 390 230	897 487	974 001

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
1 000 €	2025	2024
Joukkovelkakirjalainat	21 300	27 033
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	725 787	558 787
Pitkäaikaiset velat yhteensä	747 087	585 820

Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2025	2024
Pitkäaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	4 800	5 600
- korko %: 6 kk euribor marg. - 0,05		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-800	-800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	4 000	4 800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	8 000	9 600
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,025		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 600	-1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	6 400	8 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	11 667	12 833
- korko %: 6 kk euribor/ marg. + 0,0075		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 167	-1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	10 500	11 667
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	5 500	6 000
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,02		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-500	-500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	5 000	5 500
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	20 000	21 667
- korko %: 6 kk euribor/ ei marg.		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 667	-1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	18 333	20 000
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	44 233	49 967

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2025	2024
Lyhytaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	800	800
- korko %: 6 kk euribor/ marg. - 0,005		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 400.000,-	-800	-800
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	800	800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	800	800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 600	1 600
- korko %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-1 600	-1 600
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 600	1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 600	1 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 167	1 167
- korko %: 6 kk euribor/ marg. +0,0075		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 583.333,33	-1 167	-1 167
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 167	1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 167	1 167
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	500	500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. +0,02		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-500	-500
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	500	500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	500	500
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 667	1 667
- korko %: 6 kk euribor, ei marg.		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 833.333,33	-1 667	-1 667
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 667	1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 667	1 667
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 70.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	0	70 000
- korko %: kiint. 0,00		
- lyhennys: kertalyhenteinen	0	-70 000
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	0
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	0	0
Kuntatodistus		
- korko %: kiint. 4,02%		
- lyhennys: kertalyhenteinen	0	20 000
- jäljellä oleva pääoma 31.12	0	0
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	5 733	5 733
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	49 967	55 700

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	68	73	68	73
Ympäristövastuut	18 203	19 405	13 039	13 039
Muut pakolliset varaukset	1 869	3 772	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	20 140	23 250	13 106	13 111

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat konserniyhteisöille

Vieras pääoma				
1 000 €	2025		2024	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	8 227	0	7 595
Yhteensä	0	8 227	0	7 595
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	878	0	815
Yhteensä	0	878	0	815
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille				
Ostovelat	0	51	0	90
Yhteensä	0	51	0	90
Vieras pääoma yhteensä	0	9 156	0	8 500

Liittymismaksut ja muut velat

Liittymismaksujen ja muiden velkojen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Liittymismaksut ja muut velat (pitkäaikaiset)				
Liittymismaksut	148 283	147 922	0	0
Liittymismaksut ja muut velat yhteensä	148 283	147 922	0	0

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Verovelat	1 068	892	0	0
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	59 698	61 590	47 164	43 857
Korkojaksotukset	5 913	3 132	3 050	3 091
Muut siirtovelat	22 908	20 614	3 390	269
Siirtovelat yhteensä	89 587	86 228	53 605	47 217

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**Omaisuuksivakuudelliset velat**

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	839 206	442 937	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	857 514	707 208	0	0
Annetut kiinnitykset yhteensä	857 514	707 208	0	0

Muiden omien sitoumusten ja konserniyhteisön puolesta annetut vakuudet

Vakuudet				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	4 421	4 151	240	240
Vakuudet yhteensä	4 421	4 151	240	240

Vuokravastuut

Vuokravastuut				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	22 646	22 507	48 726	44 010
Myöhemmin maksettavat	83 461	81 617	478 697	331 833
Vuokravastuut yhteensä	106 108	104 124	527 423	375 844
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	36 479	35 099	7 755	5 366
Myöhemmin maksettavat	144 268	177 581	11 213	15 005
Leasingvastuut yhteensä	180 747	212 680	18 968	20 371
Vuokravastuut yhteensä	286 854	316 803	546 390	396 214

Vuokravastuut ilmoitettuu ilman arvonlisäveroa.

Kaupungilla ei ole PPP-hankkeita (public-private partnerships).

Annetut vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen ja leasingvastuiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	0	531 097	531 097
Jäljellä oleva pääoma	0	0	291 010	348 667

Muut vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
1 000 €	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	2 333 990	2 138 530
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	2 987	2 295

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuut				
Urakkasopimukset	235 655	209 596	143 664	100 352
Maankäyttö sopimukset	0	750	0	750
Muut sopimukset	323 229	43 433	322 808	42 986
Sopimusvastuut yhteensä	558 884	253 779	466 471	144 088
Arvonlisäveron palautusvastuu	63 463	58 521	0	0
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt yhteensä	622 347	312 301	466 471	144 088

Johdannaiset

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 16.12.2016 - 16.12.2026.				
Nimellisarvo	15 000	15 000		
Käypä arvo	97	203		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing) korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 2.1.2017 - 11.12.2026.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	-206	-416		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing) korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 7.7.2015 - 7.7.2025.				
Nimellisarvo	0	15 000		
Käypä arvo	0	285		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 18.5.2018 - 19.5.2025.				
Nimellisarvo	0	7 000		
Käypä arvo	0	74		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 4.6.2018 - 3.6.2025.				
Nimellisarvo	0	14 000		
Käypä arvo	0	146		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 19.6.2019 - 19.6.2029.				
Nimellisarvo	0	7 700		
Käypä arvo	0	323		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 16.12.2020 - 16.6.2025.				
Nimellisarvo	0	30 000		
Käypä arvo	0	293		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 17.12.2020 - 17.6.2025.				
Nimellisarvo	0	20 000		
Käypä arvo	0	194		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 10.12.2020 - 11.6.2035.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	2 767	2 130		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 5.6.2023 - 3.12.2037.				
Nimellisarvo	25 900	28 600		
Käypä arvo	2 093	1 880		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty tulevan lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 10.6.2025 - 11.6.2035.				
Nimellisarvo	30 000	30 000		
Käypä arvo	3 439	2 226		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing) korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 14.12.2022 - 14.12.2032.				
Nimellisarvo	25 561	27 047		
Käypä arvo	3 335	3 412		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 14.12.2022 - 14.12.2032.				
Nimellisarvo	21 301	22 539		
Käypä arvo	1 886	1 789		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 11.6.2024 - 11.6.2030				
Nimellisarvo	15 000	15 000		
Käypä arvo	96	-101		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 20.12.2024 - 19.3.2030.				
Nimellisarvo	28 000	28 000		
Käypä arvo	-279	-14		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 30.5.2025 - 19.3.2030.				
Nimellisarvo	12 000			
Käypä arvo	-88			
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 30.5.2025 - 19.3.2030.				
Nimellisarvo	20 000			
Käypä arvo	-236			
VAV-konserni				
Koronvaihtosopimukset 1-4				
Koronvaihtosopimukset on tehty korkotukilainojen korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (12 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja. Sopimukset erääntyvät 2025.				
Sopimuksen lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0	18 183		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	284		
Koronvaihtosopimukset 5-10				
Koronvaihtosopimukset on tehty korkotukilainojen korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja. Sopimukset erääntyvät 2025.				
Sopimuksen lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0	22 147		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	327		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Korkojohdannaiset				
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 281053/40493218ST				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 389	2 622		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	174	170		
Koronvaihtosopimus 1595524/2202015				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 389	2 622		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	164	156		
Koron- ja valuutanvaihtosopimus 1012761/1275143				
Koron- ja valuutanvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi ja SEK-määräinen laina EUR-lainaksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 6.7.2026.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	25	49		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-4	-11		
Koronvaihtosopimus 2031031/3539700				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.7.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 791	5 004		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	260	334		
Koronvaihtosopimus 2031033/3539706				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 18.6.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 505	4 730		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	204	245		
Koronvaihtosopimus 74063853SA-C3NQG				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.1.2034.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 318	3 709		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-16	-37		
Koronvaihtosopimus 79164584/34710789				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.6.2034.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 055	2 208		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-20	-72		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Korkojohdannaiset				
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Korkoputki 27308533				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Korkoputkella rajataan minimi- ja maksimikorko. Lainan ja korkoputken pääoma ja omat ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.1.2029. Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 318	3 709		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1	-12		
Koronvaihtosopimus 79137337SA/C830N				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 19.6.2035. Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 904			
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-35			
Korkojohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä	259 457	364 868	0	0
Markkina-arvot yhteensä	13 629	13 807	0	0
Valuuttajohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Valuuttajohdannaisilla suojaudutaan dollarin arvonmuutoksilta. Johdannaiset tuleville tilikausille yhteensä.				
Myyntijohdannaiset				
Nimellismäärä (tUSD)	0	-1 646		
Käypä arvo (tEUR)	0	-59		
Valuuttajohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (tUSD)	0	-1 646	0	0
Markkina-arvot yhteensä (tEUR)	0	-59	0	0

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Sähköjohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Yhtiön avoinna oleva sähköjohdannaissopimukset ovat Nasdaq Commodities -pörssissä noteerattuja sähköfutuureita ja -termiinisopimuksia. Sähköjohdannaisilla on suojattu tulevien erittäin todennäköisen sähkön spot-hintaisen myynnin hintariskiä. Sähköjohdannaisten avoinna oleva nettovolyymi on johdannaisten juoksuaikana alempi kuin ennustettu erittäin todennäköinen spot-hintaisen myynnin määrä.				
Johdannaiset tuleville kalenterivuosille (2024-2027) yhteensä				
Ostojohdannaiset				
Nimellismäärä (GWh)	16	125		
Käypä arvo (EUR)	9	-339		
Myyntijohdannaiset				
Nimellismäärä (GWh)	-402	-705		
Käypä arvo (EUR)	1 657	2 620		
Sähköjohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (GWh)	-386	-580	0	0
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	1 666	2 281	0	0
Muut hyödykejohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Polttoainejohdannaisilla on suojattu polttoaineiden hintariskin vaikutusta yhtiön tulokseen				
Hiilijohdannaiset				
Nimellismäärä (tonnia)	0	-15		
Käypä arvo (EUR)	0	-47		
Kaasujohdannaiset				
Ostojohdannaiset				
Nimellismäärä (tonnia)	6			
Käypä arvo (EUR)	-119			
Muut hyödykejohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (tonnia)	6	-15	0	0
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	-119	-47	0	0

Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöoikeudet

Päästöoikeudet				
	2025		2024	
	tCO₂	1 000 €	tCO₂	1 000 €
Tilikaudelle kohdennetut ilmaiset päästöoikeudet	28 283		36 942	
Päästöoikeuksien ostot	10 000		85 986	
Päästöoikeuksien myynnit	0		0	
Toteutuneiden päästöjen määrä	-38 014		-100 390	
Tilikauden päästöoikeusyli-/alijäämä	269		22 619	
Edelliseltä vuodelta siirtynyt kumulatiivinen päästöoikeusyli-/alijäämä	-3 965		-4 234	
Kumulatiivinen päästöoikeusyli-/alijäämä / Pakollinen varaus (1000 €)	-3 965	0	18 385	0
Käytettävissä olevien viranomaisen myöntämien päästöoikeuksien määrä 1.1.	28 283		65 225	
Käytettävissä olevien viranomaisen myöntämien päästöoikeuksien määrä 31.12.	0		28 283	

*Vertailuvuoden 2024 luvut muutettu vastaamaan Vantaan Energian tilinpäätöksen lukuja.

Viranomainen on myöntänyt Vantaan Energialle kaudelle 2021–2025 ilmaisia päästöoikeuksia yhteensä 194 853 hiilidioksiditonnia.

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilötyövuodet 31.12.		
	2025	2024
Konsernijohto ja elinvoima	763	534
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	982	952
Kasvatus ja oppiminen	5 723	5 663
Kaupunkiympäristö	674	672
Yhteensä	8 142	7 821

Henkilöstökulut		
1 000 €	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	458 420	422 906
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	2 470	2 233
Henkilöstökulut yhteensä	460 890	425 139

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
1 000 €	2025	2024
Kansallinen kokoomus Vantaa	97	91
Kansallinen Kokoomus Uusimaa	0	2
Suomen Keskusta Vantaa	15	12
Perussuomalaiset	35	47
Perussuomalaiset Uusimaa	0	3
Suomen Kristillisdemokraatit	12	17
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Uusimaa	0	1
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Vantaa	142	113
Suomen ruotsalainen kansanpuolue Vantaa	11	14
Vantaan vihreät ry	67	63
Uudenmaan Vihreät ry	0	2
Vantaan Vasemmistoliitto ry	34	28
Vasemmistoliitto	0	2
Liike Nyt	0	3
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	412	400

Tilintarkastajan palkkiot		
1 000 €	2025	2024
Tarkastusyhteisö KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	101	127
Muut palkkiot	24	34
Palkkiot yhteensä	125	161

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet

Liitetietona on esitetty tiedot kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Liitetietona on esitetty myös tavanomaisin ehdoin intressitahojen kanssa toteutetuista toimista niiden osapuolet ja toimien arvot, jos ne ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi. Tietoja yksittäisistä liiketoimista on yhdistelty, ellei tietojen erillinen esittäminen ole välttämätöntä arvioitaessa liiketoimen vaikutusta kunnan taloudelliseen asemaan.

Taulukossa kuvataan Vantaan kaupungin liiketoimia konserniyhtiöidensä kanssa.

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet		
1 000 €	2025	2024
Kaupungin tavaroiden ja palveluiden myynti intressitahoille		
Myyntituotot	7 475	4 646
Palvelumaksutuotot	937	571
Vuokratuotot	4 575	4 263
Muut toimintatuotot	132	105
Kaupungin tavaroiden ja palveluiden ostot intressitahoilta		
Palvelujen ostot	88 534	84 186
Muut ostot	17 491	17 044
Maksetut vuokrat	28 462	26 365
Kaupungin korot ja osingot intressitahoilta		
Korkotuotot	13 476	14 610
Osinkotuotot	13 201	12 606
Muut rahoitustuotot	2 372	2 006
Kaupungin antamat lainat intressitahoille		
Lainoja yhteensä	54 564	57 203

VAV Yhtymä -konserni

Kaupunki omistaa VAV Yhtymä Oy:n koko osakekannan. VAV Yhtymä -konserniin kuuluu VAV Yhtymä Oy:n lisäksi sen tytäryhtiöt VAV Palvelukodit Oy, VAV Asunnot Oy ja VAV Hoiva-asunnot Oy.

Tilivuoden 2025 aikana kaupunki on maksanut VAV-konserniin kuuluville yhtiöille vuokria yhteensä noin 0,8 milj. euroa (AVL 0 %). Aikaisemmillä tilikausilla kaupungin Kiinteistörahastosta on myönnetty VAV Hoiva-asunnoille, VAV Palvelukodit Oy:lle, VAV Yhtymä Oy:lle sekä VAV Asunnot Oy:lle pitkäaikaista lainaa. VAV Hoiva-asunnot Oy:n lainan pääoma 31.12.2025 oli n. 28 milj. euroa ja lainan korko oli 6 kk euribor + marginaali, VAV Palvelukodit Oy:n lainojen pääoma 31.12.2025 oli n. 3,5 milj. euroa ja lainojen korko oli joko 6 kk euribor + marginaali tai vaihtoehtoisesti Suomen Pankin peruskorko + marginaali, VAV Yhtymä Oy:n lainan pääoma 31.12.2025 oli n. 1,8 milj. euroa ja lainan korko oli 6 kk euribor + marginaali ja VAV Asunnot Oy:n lainan pääoma oli n. 0,7 milj. euroa ja korko Suomen Pankin peruskorko + marginaali. Lainoilla on rahoitettu mm. ARA:n tukemaa luovutus- ja käyttörajoitusten alaista asuntorakentamista.

VTK Kiinteistöt -konserni

Kaupunki omistaa VTK Kiinteistöt Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa toimitilapalveluja kaupunkikonsernin käyttöön. Se on voimassa oleviin sopimuksiin liittyen laskuttanut kaupungilta tilivuoden 2025 aikana kaikkiaan 22,0 milj. euroa (alv 0 %) pääasiassa vuokrina.

Keskeiset VTK-konserniin liittyvät kaupungin päätökset tilikaudella 2025:

Kaupunginvaltuusto päätti 20.10.2025 (§ 8) myöntää VTK Kiinteistöt Oy:lle täysimääräisiä, 100 % oma-velkaisia takauksia VTK Kiinteistöt Oy:n Vantaan kaupungin taloussuunnitelman 2025–2028 mukaisia investointeja sekä kaupungin myöhemmin vuosina 2025–2029 VTK Kiinteistöt Oy:lle osoittamia investointeja varten ottamien velkojen vakuudeksi. Taattavien velkojen yhteenlaskettu lainapääoman enimmäismäärä on 280 000 000 euroa ja jokaisen taattavan velan laina-aika on enintään 30 vuotta. Yksittäisen velan takaus kattaa velan maksamattoman pääoman lisäksi velan lainaehtojen mukaiset liitännäiskustannukset.

Vantaan Energia Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Energia Oy:n osakekannasta 60 %. Yhtiön toimialana on sähkö-, lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energianhuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta. Yhtiö on myynyt vuonna 2025 pääasiassa kaukolämpöä 10,5 milj. euron arvosta. Vantaan Energia Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy on vuonna 2025 veloittanut kaupungilta sähkön verollista siirtomaksua 3,6 milj. euroa.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa kaupunkikonsernille toimialansa mukaisia kiinteistönhoito-, puhtaus- ja ateriapalveluita.

Kaupunki on ostanut yhtiöltä palveluita tilivuoden 2025 aikana yhteensä 55,3 milj. euron arvosta, joka jakautuu ateriapalveluihin 25,5 milj. euroa, puhtauspalveluihin 13,4 milj. euroa ja kiinteistöpalveluihin (sisältäen vartiointipalvelut) 16,4 milj. euroa.

5 Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

5.1.1 Kiinteistörahaston tilinpäätöslaskelmat

Kiinteistörahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Liikevaihto	174,00	182,00
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	- 67,51	- 66,47
Liiketoiminnan muut kulut	802,00	0,00
Liikelylijäämä (-alijäämä)	908,49	115,53
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 264 857,55	2 893 487,83
Muut rahoitustuotot	6 832,09	13 482,76
	2 271 689,64	2 906 970,59
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	2 272 598,13	2 907 086,12
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	- 2 272 598,13	- 2 907 086,12
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Kiinteistörahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	908,49	115,53
Rahoitustuotot ja -kulut	2 271 689,64	2 906 970,59
Toiminnan rahavirta	2 272 598,13	2 907 086,12
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys muilta	0,00	- 4 009 500,00
Antolainasaamisten vähennys muilta	2 844 614,92	3 911 620,57
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 5 145 060,91	- 2 793 356,44
Saamisten muutos muilta	28 649,86	36 644,75
Korottomien velkojen muutos muilta	- 802,00	- 52 495,00
Rahoituksen rahavirta	- 2 272 598,13	- 2 907 086,12
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00

Kiinteistörahaston tase	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	56 835 934,85	59 680 549,77
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	56 835 934,85	59 680 549,77
Vaihtuvat vastaavat	51 189 359,98	46 072 948,93
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	51 012 284,07	45 867 223,16
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	177 075,91	205 725,77
VASTAAVAA YHTEENSÄ	108 025 294,83	105 753 498,70
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	108 025 294,83	105 752 696,70
Muut omat rahastot	108 025 294,83	105 752 696,70
Vieras pääoma	0,00	802,00
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	0,00	802,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	108 025 294,83	105 753 498,70

5.1.2 Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat

Vahinkorahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Liiketoiminnan muut tuotot	486 879,47	467 855,88
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 611,75	- 2 662,90
Palvelujen ostot	- 703 833,40	- 911 530,29
	- 706 445,15	- 914 193,19
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 219 565,68	- 446 337,31
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	219 565,68	446 337,31
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Vahinkorahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 219 565,68	- 446 337,31
Toiminnan rahavirta	- 219 565,68	- 446 337,31

Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	192 236,07	446 316,81
Korottomien velkojen muutos muilta	27 329,61	20,50
Rahoituksen rahavirta	219 565,68	446 337,31

Rahavarojen muutos	0,00	0,00

Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00

Vahinkorahaston tase	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	7 134 157,74	7 326 393,81
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	7 134 157,74	7 326 393,81
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 134 157,74	7 326 393,81
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	7 106 704,91	7 326 270,59
Muut omat rahastot	7 106 704,91	7 326 270,59
Vieras pääoma	27 452,83	123,22
Lyhytaikainen		
Ostovelat	27 452,83	123,22
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 134 157,74	7 326 393,81

5.1.3 Lasten ja nuorten juhlarahasto

Lasten ja nuorten juhlarahaston tuloslaskelma		1.1. - 31.12.2025
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-	2,52
	-	2,52
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-	2,52
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot		19 712,80
		19 712,80
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja		19 710,28
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	-	19 710,28
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		0,00
Lasten ja nuorten juhlarahaston rahoituslaskelma		1.1. - 31.12.2025
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-	2,52
Rahoitustuotot ja -kulut		19 712,80
Toiminnan rahavirta		19 710,28
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		1 000 000,00
Rahoituksen rahavirta		1 000 000,00
Rahavarojen muutos		1 019 710,28
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.		1 019 710,28
Rahavarat 1.1.		0,00
		1 019 710,28
Lasten ja nuorten juhlarahaston tase		31.12.2025
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat		1 019 710,28
Rahat ja pankkisaamiset		1 019 710,28
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 019 710,28
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		1 019 710,28
Muut omat rahastot		1 019 710,28
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 019 710,28

5.2 Rahastojen vaikutus kaupungin talouteen

	Tuloslaskelman toteumat milj. €		Sisäisten erien eliminoinnit milj. €		Kokonais- tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Rahastot	Kaupunki	Rahastot	Tuloslaskelma yhteensä
Toimintatuotot					
Myyntituotot, ulkoiset	45,44	0,00			45,44
Myyntituotot, sisäiset	1,40	0,00	-1,40	0,00	0,00
Maksutuotot, ulkoiset	44,18	0,00			44,18
Maksutuotot, sisäiset	0,51	0,00	-0,51	0,00	0,00
Tuet ja avustukset, ulkoiset	20,37	0,00			20,37
Muut toimintatuotot, ulkoiset	40,28	0,00			40,28
Muut toimintatuotot, sisäiset	200,78	0,49	-200,78	-0,49	0,00
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-458,42	0,00			-458,42
Palvelujen ostot, ulkoiset	-288,52	-0,70			-289,22
Palvelujen ostot, sisäiset	-2,45	0,00	2,45	0,00	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk.	-43,47	0,00			-43,47
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis.	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
Avustukset, ulkoiset	-82,66	0,00			-82,66
Muut toimintakulut, ulkoiset	-60,98	0,00			-60,98
Muut toimintakulut, sisäiset	-200,72	0,00	200,72	0,00	0,00
Toimintakate	-784,27	-0,22	0,49	-0,49	-784,49
Verotulot	568,70				568,70
Valtionosuudet	237,85				237,85
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot, ulkoiset	15,06	2,28			17,35
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	16,37	0,01			16,38
Korkokulut, ulkoiset	-20,70	0,00			-20,70
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-0,10	0,00			-0,10
Vuosikate	32,91	2,07	0,49	-0,49	34,98
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-111,94	0,00			-111,94
Arvonalentumiset	-0,70	0,00			-0,70
Tilikauden tulos	-79,73	2,07	0,49	-0,49	-77,66
Varausten ja rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-2,07			-2,07
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-79,73	0,00	0,49	-0,49	-79,73

	Rahoituslaskelman toteumat milj. €		Sisäisten erien eliminoinnit milj. €		Kokonais- tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Rahastot	Kaupunki	Rahastot	Rahoitus-laskelma yhteensä
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	33,40	1,59	0,49	-0,49	34,98
Tulorahoituksen korjauserät	-3,55				-3,55
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-229,00				-229,00
Rahoitusosuudet investointeihin	17,53				17,53
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4,90				4,90
Toiminnan ja investointien rahavirta	-176,72	1,59	0,49	-0,49	-175,14
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-0,10				-0,10
Antolainasaamisten vähennykset	6,32	2,84			9,16
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	235,00				235,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-36,58				-36,58
Lyhytaikaisten lainojen muutos					0,00
Oman pääoman muutokset	-1,18	1,00			-0,18
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,09				0,09
Vaihto-omaisuuden muutos	0,35				0,35
Saamisten muutos	-58,39	0,03			-58,36
Korottomien velkojen muutos	24,56	0,03			24,58
Rahoituksen rahavirta	170,07	3,90	0,00	0,00	173,97
Rahavarojen muutos	-6,66	5,49	0,49	-0,49	-1,17

5.3 Muut eriytetyt laskelmat

Tilinpäätöksessä esitetään kilpailulain 30 d §:n mukaiset eriyttämislaskelmat kilpailullisesta toiminnasta. Eriytettävät tuloslaskelmat esitetään Kaupunkistrategian ja johdon toimialan sekä Kaupunkiympäristön toimialan osalta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla on eriytetty tukipalvelujen myynti kaupungin tytäryhteisöille. Myytävät tukipalvelut koostuvat hankinnan, talouspalvelujen, henkilöstöhallinnon sekä tietohallinnon palvelujen myynnistä. Tukipalvelujen myynti perustuu kaupungin ja tytäryhtiön välisiin palvelusopimuksiin ja palveluista veloitetaan voimassa olevan hinnaston mukaisesti.

Eriyttäminen on tehty yksiköiden kirjanpidossa erillisillä tulosityksiköillä, joille kohdistuvat tukipalvelujen myynnistä saatavat tuotot sekä toiminnan suorat kustannukset. Suoria kustannuksia ovat palvelua tuottavien henkilöiden henkilöstökulut sekä suoraan palvelun tuottamiseen kohdistuvat palvelujen ja materiaalien ostot. Tietohallinnon osalta eriytetylle tulosityksikölle kohdentuvat myös tietojärjestelmien poistot. Eriytettävän toiminnan tuloslaskelmalle on kohdistettu lisäksi kyseiseen toimintaan kuuluva osuus yksikön yhteisistä kustannuksista, kuten vuokratuloista sekä muista henkilösidonnaisista yhteisistä kustannuksista, kuten tietoliikenteen, palkanlaskennan ja työterveyshuollon kustannuksista. Esi- miestyötä on allokoitu eriytettävään toimintaan henkilömäärän suhteessa.

Kaupunkiympäristön toimialalla on eriytetty ulkoinen tilavuokraus, varikon ajoneuvojen vuokraustoiminta, sekä eläinlääkinnästä klinikkatoiminta, joka ei kuulu järjestämisvastuun piiriin. Ulkoinen tilavuokraus käsittää toimitilojen vuokrauksen muille kuin Vantaan kaupungin sisäisille yksiköille sekä palvelusuhdeasuntojen vuokrauksen. Vuokrat laskutetaan vuokrasopimukseen perustuen.

Asuntojen vuokrauksen tuotot sekä asuntoihin liittyvät suorat kustannukset kirjataan omille kustannuspaikoilleen. Lisäksi asuntovuokraukseen kohdistuu kunnan omistamien kiinteistöjen osalta poistot. Ulkoisen toimitilavuokrauksen osalta kiinteistöjen suorat tuotot ja kulut kirjataan kiinteistöittäin kirjanpitoon. Sekä rakennusten ylläpitokustannukset että poistot on eriytetty kunkin rakennuksen osalta erikseen ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa. Kiinteistönhoidon osalta ne kustannukset, joita ei kirjanpidossa kohdisteta suoraan rakennuksille, on eriytetty ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa kaupungin omistamien kiinteistöjen kokonaisneliömäärästä. Samassa suhteessa on kohdistettu myös yksikön henkilöstökulut ja muut yhteiset kustannukset sekä toimialahallinnon ja kaupungin sisäisten tukipalvelujen vyörytettävät kustannukset.

Eläinlääkinnästä on eriytetty klinikkatoiminta, joka ei kuulu lakisääteisen järjestämisvastuun piiriin. Erottelu perustuu tehtyjen toimenpiteiden jaotteluun.

Varikko vuokraa kaupungille ja kaupunkikonsernille ajoneuvoja, sekä järjestää muun muassa näiden korjaustoiminnan. Tytäryhtiöille myyty vuokraustoiminta on eriytetty.

Konsernijohto ja elinvoima toimialan eriytetty tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Liikevaihto	1 764 947,61	1 490 956,28
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 471,32	- 444,23
Palvelujen ostot	- 978 221,13	- 882 582,75
	- 978 692,45	- 883 026,98
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 262 021,20	- 263 296,63
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 57 507,96	- 55 697,78
Muut henkilösivukulut	- 8 029,82	- 7 059,15
	- 327 558,98	- 326 053,56
Liiketoiminnan muut kulut	- 121 660,03	- 156 595,89
Liikelylijäämä (-alijäämä)	337 036,15	125 279,85
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	337 036,15	125 279,85

Kaupunkiympäristön toimialan eriytetty tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Liikevaihto	13 629 783,84	12 914 665,97
Liiketoiminnan muut tuotot	60 381,61	38 487,14
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 686 217,51	- 553 745,93
Palvelujen ostot	- 2 940 287,33	- 2 824 228,71
	- 3 626 504,83	- 3 377 974,64
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 320 522,87	- 464 797,17
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 79 219,84	- 96 297,60
Muut henkilösivukulut	- 10 065,75	- 12 344,95
	- 409 808,46	- 573 439,72
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 503 382,87	- 1 774 468,63
Liiketoiminnan muut kulut	- 4 394 436,95	- 4 397 789,32
Liikelylijäämä (-alijäämä)	3 756 032,34	2 829 480,80
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut	- 4 884,89	- 930,84
	- 4 884,89	- 930,84
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 751 147,45	2 828 549,96

6 Luettelot ja selvitykset

6.1 Käytetyt kirjanpitoakirjat ja selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tasekirja on Arkistolaitoksen päätöksen 3.9.2001 KA 158/43/2001 mukaan säilytettävä pysyvästi.

Kirjanpitolain 2:10 §:n mukaan tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muukin mahdollinen liiketapahtumia varmentava kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana tilikausi on päättynyt. Poikkeuksina kirjanpitolain 2:10 §:ään ovat muun muassa EU-hankkeiden kirjanpitoasiakirjat (10 vuotta) sekä kiinteistöinvestointiin liittyvät laskut, tositteet ja selvitykset (13 vuotta). Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

Tilinpäätösasiakirjojen arkistointi

Tase- ja tuloslaskelmat	SAP-järjestelmässä
Rahoituslaskelmat	SAP-järjestelmässä
Tilikauden tapahtumat seurantakohteittain	SAP-järjestelmässä
Pysyvien vastaavien kohdeluettelo	SAP-järjestelmässä
Pysyvien vastaavien koontiluettelot	SAP-järjestelmässä
Päiväkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Pääkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172000 Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172500 Myyntisaamiset jäsenkuntayhtymiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173000 Myyntisaamiset, omistusyhteisöiltä, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173500 Myyntisaamiset, kunnan sisäiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 174000 Myyntisaamiset muilta	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254500 Ostovelat tytäryhteisöille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254600 Ostovelat jäsenkuntayhtymille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254700 Ostovelat osakkuusyhteisöille, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254800 Ostovelat sisäiset, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254900 Ostovelat muille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tositelajit ja numerosarjat 2025	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tililuettelo vuodelta 2025	Asta-arkistointijärjestelmässä
Varastokirjanpidot	
Varikko	usb
Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	usb

Muilla osin kirjanpitoaineisto arkistoidaan paperille tulostetussa muodossa.

6.2 Luettelo tositelajeista

SAP-tositelajiluettelo 2025

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
03	A2	13804001 - 13804999	Verkkomaksu	Verkkomaksujen tositelaji
14	B3	13818001 - 13818999	Verkkokauppa	Verkkokaupan yhteinen tositelaji
15	B4	13819001 - 13819999	Palvelukassa	Palvelukassojen yhteinen tositelaji
AA	01	10000000 - 12999999	Käyttöom.kirjaus	Talouspalvelut
AB	99	990000000 - 999999999	Kirjanpitosite	Talouspalvelut
AF	03	30000000 - 38999999	Poistokirjaukset	Talouspalvelut
AZ	02	20000000 - 23999999	Investointien purku	Talouspalvelut
BA	06	60000000 - 60999999	Konekielinen tiliote	Talouspalvelut
BM	24	240000000 - 249999999	Ostomaksu,autom.	Rahoitustoimi
DL	31	310000000 - 319999999	Luottotappio	Talouspalvelut
DP	08	80000000 - 89999999	Perintätoim.rahatil.	Talouspalvelut
DT	19	190000000 - 199999999	Asiakkaat - tasaus	Talouspalvelut
DV	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.autom.	Talouspalvelut
DZ	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.manuaal.	Talouspalvelut
K1	25	250000000 - 259999999	Konekeskus Kuljetus	Kuntatekniikan keskus
K2	26	260000000 - 269999999	Varikko Polttoaineet	Kuntatekniikan keskus
K4	30	300000000 - 3099999999	TYKO-ostolaskut	Talouspalvelut
K5	33	330000000 - 339999999	YA-etuudet	Talouspalvelut
K9	K9	500000000 - 599999999	Rahapalautukset	Talouspalvelut
KH	20	200000000 - 209999999	Toimittajat-vel.	Talouspalvelut
KM	27	270000000 - 279999999	Toimittajat-matkust.	Talouspalvelut
KR	21	210000000 - 219999999	Toimittajat - lasku	Talouspalvelut
KS	23	230000000 - 239999999	Sisäiset maksut	Talouspalvelut
KT	24	240000000 - 249999999	Toimittajat -tasaus	Talouspalvelut
KX	28	280000000 - 289999999	Sisäiset ostolaskut	Talouspalvelut
L1	L1	66400001 - 66499999	Konekeskus, uusi	Kuntatekniikan keskus
L2	L2	66500001 - 66599999	Varikko, uusi	Kuntatekniikan keskus
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Sisäiset vuokrat/koki	Tilakeskus
LR	LR	52000000 - 52999999	Apollo rahoitusvienti	Rahoitustoimi
PA	PA	17110001 - 17119999	Tuntipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PB	PB	18100001-18109999	Starttiraha	Talouspalvelut
PC	PC	18110001 - 18119999	Kuukausipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PL	PL	19110001 - 19119999	Palkkiot	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Palkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PY	PY	18200001 - 18299999	Ennak.kirjaus lomapalk	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
RV	00	1000000000 - 9899999999	Myyntilasku(SD)	Talouspalvelut
RX	93	930000000 - 939999999	Sisäinen laskutus	Talouspalvelut
SA	11	110000000 - 118999999	Pääkirjatilitosite	Talouspalvelut
SB	12	120000000 - 129999999	Rondo FI tosite	Talouspalvelut
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-tilit - tasaus	Talouspalvelut
SU	SU	119000000 - 119999999	Alv-jälkikirjaustos.	Talouspalvelut
UO	57	570000000 - 579999999	Ulosottotilitykset	Talouspalvelut
X2	D6	14800001 - 14899999	Kaupunkikortti	Ateriapalvelut

Liitetietojen tositelajiluettelo 2025

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
LT		1 - 999	Liitetiedot	Talouspalvelut

6.3 Tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Vuosikate euroa/ asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä 31.12.}$$

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

$$= \text{Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä}$$

(Kunta ja konserni) Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

(Kunta ja konserni) Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Jos lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Taseen tunnusluvut

(Kunta) Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

(Konserni) Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/ asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä 31.12.}$$

(Kunta ja konserni) Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakanta euroa/ asukas

= Lainakanta / Asukasmäärä 31.12.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, euroa/ asukas

= [Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut] / Asukasmäärä 31.12.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

7 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

8

Vantaan kaupungin tietoturvapoliitiikan päivittäminen /PT

VD/2005/07.01.00/2026

PT/ML/TH

Tietoturvapoliittikka määrittää organisaation vastuut, periaatteet, tavoitteet ja toimintatavat tietoturvan toteuttamiseksi yleisellä tasolla. Tietoturvapoliitiikan tavoitteena on varmistaa yhdenmukaiset käytännöt tietoturvan toteuttamiseksi. Tietoturvasta huolehtiminen on osa kaupungin riskienhallintaa.

Tietoturvapoliittikka on ylin tietoturvaa ohjaava dokumentti organisaatiossa. Tietoturvapoliittikkaa täydentävät kaupungin yleiset tietoturvaohjeet sekä toimialojen omat tarkentavat tietoturvaohjeet.

Vantaan kaupungin ensimmäinen tietoturvapoliittikka on hyväksytty **kaupunginhallituksessa 20.9.2010**. Sen korvaajaksi **kaupunginhallitus hyväksyi 28.5.2018 (§ 8)** yhdistetyn tietoturva- ja tietosuojapolitiikan erityisesti tietosuojalainsäädännössä tapahtuneiden muutosten johdosta. Tietoturva ja tietosuoja eroavat kuitenkin perustaltaan merkittävästi toisistaan ja yhdistetyssä politiikassa oli vaikea hahmottaa, mikä on tietoturvan ja mikä tietosuojan tarkoitus.

Tietosuojan perusteet ja säännöt tulevat tietosuojalainsäädännöstä sekä tietosuojaviranomaisten ja tuomioistuinten oikeuskäytännöstä. Tietosuojan keskeinen tavoite on yksilön oikeuksien turvaaminen henkilötietoja käsiteltäessä ja tietoturva on yksi tietosuojan toteuttamisen keino. Tietoturva puolestaan koskee muitakin tietoja kuin henkilötietoja ja kyse on tältä osin paljon laajemmasta tietojoukosta. Tietoturvan keskeinen tavoite on organisaation tietojen ja palveluiden jatkuvuuden turvaaminen kaikissa olosuhteissa. Tietoturva- ja tietosuojapolitiikkojen erottaminen selkeyttää kummankin tarkoitusta ja helpottaa niiden ymmärtämistä. Kaupunginhallitus hyväksyi uuden tietosuojapolitiikan 18.11.2024.

Uusi Vantaan kaupungin tietoturvapoliittikka sisältää omina lukuinaan tietoturvatavoitteet, tietoturvatyön periaatteet sekä tietoturvan vastuut ja organisoinnin, kuten aiempi, vuonna 2018 hyväksytty, tietoturva- ja tietosuojapolitiikkakin. Asioita on tiivistetty ja koottu loogisempiin kokonaisuuksiin, jotta tietoturvapoliittikka olisi helpommin ymmärrettävissä.

Tietoturvapoliittikka on valmisteltu tietohallinnossa ja sitä on kommentoitu kaupungin tietoturva- ja tietosuojatyöryhmässä sekä käsitelty Konsernijohdon ja elinvoiman sekä kaupungin johtoryhmissä.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä liitteenä oleva Vantaan kaupungin tietoturvapoliittikka.

Liite:

- Vantaan kaupungin tietoturvapoliittikka

Täytäntöönpano: Tietohallinto

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

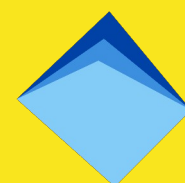
Tietoturvapäälikkö Tapio Heinäaro, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNGIN TIETOTURVAPOLITIIKK A

Vantaan kaupunginhallitus xx.xx.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1. TETOTURVATAVOITTEET.....	3
2. TETOTURVATYÖN PERIAATTEET.....	3
2.1. Tietoriskien arviointi.....	3
2.2. Tietojen arviointi suojaamisen näkökulmasta.....	4
2.3. Valvonta ja tietoturvapoikkeamien käsittely.....	4
3. TETOTURVAN VASTUUT JA ORGANISOINTI.....	5
3.1. Tietoturvan vastuut.....	5
3.1.1. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.....	5
3.1.2. Apulaiskaupunginjohtajat.....	5
3.1.3. Palvelualueiden johtajat ja palveluyksiköiden päälliköt sekä muut esihenkilöt.....	6
3.1.4. Vantaan konserniyhteisöt.....	6
3.1.5. Palveluntuottajat.....	6
3.1.6. Työntekijät ja muut tietojen käsittelijät.....	7
3.2. Suojattavan omaisuuden omistajuus.....	7
3.2.1. Tiedon omistajat.....	7
3.2.2. Tietojärjestelmien ja tietoteknisten laitteiden omistajat.....	8
3.3. Tietoturvatyön organisointi.....	8
3.3.1. Kaupunkitasoisen tietoturvan kehittäminen ja hallinta.....	9
3.3.2. Tietoturvakoulutus.....	9
3.3.3. Tietoturva- ja tietosuojatyöryhmä.....	9
3.3.4. Tietohallinto ja tietotekniset hankinnat.....	9
3.3.5. Hankinnan palveluyksikkö ja muut kuin tietotekniset hankinnat.....	10

JOHDANTO

Tietoturvapoliittikka määrittelee Vantaan kaupungin ylätasoin linjaukset tietoturvan toteuttamisesta. Tietoturvapoliittikka sisältää tavoitteet, periaatteet, vastuut ja toimintatavat, jotka ohjaavat kaupungin toimintaa tietojen käsittelyssä ja suojaamisessa.

Kaupungin hallintosäännön mukaan tietoturvaa toteutetaan noudattamalla voimassa olevaa lainsäädäntöä, viranomais määräyksiä sekä kaupunginhallituksen vahvistamaa tietoturvapoliittikkaa ja kaupungin sisäisiä määräyksiä ja ohjeita. Hierarkkisesti tämä tietoturvapoliittikka on kaupungin korkeimman tason tietoturvaohje, jolle kaikki kaupungin, toimialojen sekä konserniyhteisöjen tietoturvaohjeistukset ovat alisteisia.

Tietoturvapoliittikka koskee Vantaan kaupungin johtoa, luottamushenkilöitä, viranhaltijoita, henkilöstöä, konsultteja sekä muita kaupungin tietoja käsitteleviä henkilöitä. Se tulee huomioida myös kaupungin käyttämien palveluntuottajien ja sidosryhmien sekä kaupunkikonsernin konserniyhteisöjen toiminnassa. Tietoturvapoliittikkaa täydentävät kaupungin yleiset tietoturvaohjeet sekä toimialojen omat tarkentavat tietoturvaohjeet.

Tietoturvapoliittikka on voimassa toistaiseksi. Asiakirjan sisältöä tarkistetaan ja päivitetään säännöllisesti. Asiakirja on julkinen.

1. TIIETOTURVATAVOITTEET

Tietoturvalla ei ole itseisarvoa, vaan sen tarkoitus on edistää Vantaan kaupungin tavoitteiden saavuttamista ennaltaehkäisemällä häiriöitä. Tietoturvatoimenpiteiden ensisijaisena päämääränä on sekä organisaatioiden vastuulla olevien tietojen että palvelujen jatkuvuuden turvaaminen kaikissa olosuhteissa.

2. TIIETOTURVATYÖN PERIAATTEET

2.1. Tietoriskien arviointi

Tietoturvatyö on kiinteä osa kaupungin johtamista sekä riskienhallintaa. Tietoturvan oikea taso vaihtelee mm. tiedon arvon ja tietojenkäsittely-ympäristön myötä ja se määrittää tietojen käsittelyyn kohdistuvien riskien arvioinnissa osana laajempaa muutosvaikutusten arviointia. Tyypillisesti tietoriskien arvioinnissa tulee ottaa huomioon:

- Luottamuksellisuus: Kukaan asiaton/sivullinen ei näe tai saa haltuunsa tietoa, joka ei ole hänelle tarkoitettu
- Eheys: Tieto on yhdenmukaista alkuperäisen tiedon kanssa
- Saatavuus: Tieto, tietojärjestelmä tai palvelu on siihen oikeutettujen henkilöiden ja järjestelmien saatavilla ja käytettävissä silloin kun sitä tarvitaan
- Kiistämättömyys: Tiedonkäsittelytoimenpiteet suoritetaan niin, että käsittelyn osapuolet voidaan yksiselitteisesti tunnistaa sekä toimenpiteiden aikana että sen jälkeen
- Varautuminen: Toiminnan jatkuvuustarpeet on huomioitu myös normaaliolojen häiriötilanteissa tai poikkeusoloissa

2.2. Tietojen arviointi suojaamisen näkökulmasta

Tietoturvan oikeaan tasoon vaikuttaa myös tiedon arvo suojaamisen näkökulmasta tarkasteltuna, arvokkaamman tiedon kohdalla riskinsietokykyä on yleensä vähemmän. Arviointia tehdään tyypillisesti kahdesta eri näkökulmasta, tiedon luottamuksellisuudesta ja tiedon arvosta toiminnalle. Tiedonhallinnan tiedonohjaussuunnitelmista löytyy laaja tietojen luokittelu julkisuus- ja säilytysaikamääreineen. Erityisesti tiedonohjaussuunnitelmien ulkopuolisen tiedon suojaamistarpeen arvioinnissa voidaan apuna käyttää seuraavia luottamuksellisuuteen tai tiedon arvoon liittyviä näkökulmia:

- Julkaistut tiedot: Esimerkiksi internetissä julkaistut tiedot
- Julkiset tiedot: Oletusarvoisesti kaikki viranomaisen asiakirjat ovat julkisia

- Salassa pidettävät tiedot: Lainsäädännön perusteella tietoja voidaan määritellä salassa pidettäväksi. Valmisteluvaiheessa olevia tai muuten ei-asiakirjaksi luokiteltuja tietoja käsitellään kuin salassa pidettäviä tietoja.
- Turvallisuusluokitellut tiedot: Lainsäädännön perusteella valtion viranomaiset voivat määritellä salassa pidettäviä tietoja turvallisuusluokitelluiksi
- Henkilötiedot: Toimintaperiaatteet määritellään kaupungin tietosuojapolitiikassa
- Varautumisen näkökulmasta suojattavat tiedot: Tiedot, jolla on erityistä merkitystä normaaliolojen häiriötilanteissa tai poikkeusoloissa

2.3. Valvonta ja tietoturvapoikkeamien käsittely

Vantaan kaupungin tietoteknisissä ympäristöissä ja palveluissa tulee aina olla kattava tietoturvan tekninen valvonta. Tietoturvapoikkeamien käsittelyssä manuaalista tutkintaa tulee suorittaa tarvittaessa.

Ensisijaisina tavoitteina ovat tietoturvapoikkeamien ennaltaehkäisy ja sen epäonnistuessa nopea toipuminen poikkeamista sekä vahinkojen minimointi.

3. TIETOTURVAN VASTUUT JA ORGANISOINTI

Tietoturvan vastuut on määritelty kaupungin hallintosäännössä. Tässä asiakirjassa syvennetään kaupungin viranhaltijoiden ja organisaatioiden tietoturvavastuita.

3.1. Tietoturvan vastuut

3.1.1. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus huolehtii kuntalain perusteella kaupungin riskienhallinnan järjestämisestä sekä hallintosäännön mukaan päättää kaupungin tietoturvapoliitikasta.

Hallintosäännön mukaan kaupunginjohtaja vastaa kaupungin tietoturvan ohjauksesta.

3.1.2. Apulaiskaupunginjohtajat

Hallintosäännön mukaan apulaiskaupunginjohtajat vastaavat oman toimialansa tietoturvan järjestämisestä. Apulaiskaupunginjohtajien tulee huolehtia riittävästä tietoturvan resursoinnista, ohjeistamisesta, koulutuksesta ja asioiden säännöllisestä käsittelystä johtoryhmissä toimialoillaan. Apulaiskaupunginjohtajat vahvistavat omia toimialojansa koskevat tietoturvan erityisohjeet. Toimialakohtaiset erityisohjeet voivat tarkentaa, täydentää ja tiukentaa kaupunkitasoista ohjeistusta.

3.1.3. Palvelualueiden johtajat ja palveluyksiköiden päälliköt sekä muut esihenkilöt

Hallintosäännön mukaan palvelualueiden johtajat vastaavat oman palvelualueensa tietoturvan järjestämisestä. Johtajat, päälliköt ja esihenkilöt vastaavat oman vastualueensa osalta

- Palveluiden tuottamisesta tietoturvallisesti
- Riittävästä resursoinnista tietoturvan toteutumiseksi
- Oman ja mahdollisen ulkoisen palveluntuottajan henkilöstön perehdyttämisestä ja sitouttamisesta tietoturvaohjeiden ja -käytäntöjen noudattamiseen sekä heidän käyttöoikeuksiensa hallinnasta ja ajantasaisuudesta
- Toimimisesta tietoturvahavaintojen ja -loukkausten kohdalla kaupungin yleisen sekä palvelualueen oman ohjeistuksen mukaisesti

3.1.4. Vantaan konserniyhteisöt

Vantaan kaupunkikonsernin konserniyhteisöjen toimitusjohtajat ja hallitukset ovat vastuussa organisaationsa tietoturvan järjestämisestä voimassa olevan lainsäädännön sekä kaupungin tietoturvapoliittikan ja ohjeistusten mukaisesti.

Konserniyhteisöjen johto vastaa organisaationsa tietoturvasta. Hallitus valvoo johdon toimintaa. Johdon tulee huolehtia riittävästä resursoinnista, ohjeistamisesta ja koulutuksesta organisaatiossaan. Toimitusjohtaja vahvistaa organisaatiota koskevat tietoturvan erityisohjeet. Konserniyhteisöjen erityisohjeet voivat tarkentaa, täydentää ja tiukentaa kaupunkitasoista ohjeistusta.

3.1.5. Palveluntuottajat

Palvelusopimuksessa tulee sopia tietoturvaan liittyvistä vaatimuksista ja käytännön toteuttamistoimenpiteistä. Sopimuksissa tulee määritellä tarkasti kaupungin

ohjeistukseen ja lainsäädäntöön perustuvat osapuolten roolit, vastuut ja velvollisuudet tietoturvan toteuttamiseksi.

3.1.6. Työntekijät ja muut tietojen käsittelijät

Jokainen Vantaan kaupungin omistamia tai hallinnoimia tietoja käsittelevä (esim. viranhaltija, työntekijä, luottamushenkilö sekä sopimus- ja yhteistyötahojen edustaja) on vastuussa tietoturvan toteutumisesta omissa tehtävissään.

Jokaisen on noudatettava Vantaan kaupungin

- tietoturvapoliittikkaa ja muuta tietoturvaohjeistusta
- tietoturva- ja salassapitositoumuksia

Jokaisen vastuulla on tietoturvaan liittyvien uhkien, riskien, havaintojen tai rikkomusten ilmoittaminen viipymättä ensisijaisesti esihenkilölleen.

3.2. Suojattavan omaisuuden omistajuus

Kaikella suojattavalla omaisuudella tulee olla omistaja. Yksilöitä ja muita tahoja, joilla on hyväksytty hallintavastuu suojattavan omaisuuden elinkaaresta, kutsutaan suojattavan omaisuuden omistajiksi. Tietoturvan näkökulmasta tärkeimmät suojattavat omaisuudet ovat tieto-omaisuus sekä järjestelmät ja laitteet, joissa tietoa käsitellään.

Suojattavan omaisuuden omistaja on vastuussa suojattavan omaisuuden asianmukaisesta hallinnasta koko sen elinkaaren ajan.

3.2.1. Tiedon omistajat

Tiedon omistaja on se, jonka toimintaan tiedot lähinnä liittyvät tai jonka toimintaa ne tukevat ja joka käyttää niihin kuuluvaa määräysvaltaa. Tieto voi olla sähköisessä, paperisessa tai muussa muodossa.

Tiedon omistaja

- määrää tiedon käytöstä ja siitä kenellä on tietoon pääsy
- vastaa tiedon luokittelusta ja asianmukaisesta suojaamisesta
- vastaa tiedon pääsynhallinnasta ja käyttöoikeuksien myöntämisestä
- vastaa tiedon käytön valvonnasta
- vastaa tietoon kohdistuvien riskien arvioinnista sekä lakisääteisistä velvollisuuksista kuten muutosvaikutusten arvioinnista ja henkilötietojen kohdalla tietosuojan vaikutustenarvioinnista
- vastaa tiedon elinkaaren lopussa sen asianmukaisesta poistamisesta, arkistoinnista tai tuhoamisesta

Tiedon omistajan vastuu säilyy, vaikka käytännön tehtävät delegoitaisiin muille tahoille.

3.2.2. Tietojärjestelmien ja tietoteknisten laitteiden omistajat

Kaikki tietojärjestelmät ja tietotekniset laitteet, joissa käsitellään kaupungin tietomaisuutta, tulee olla luetteloitu keskitettyyn omaisuusluetteloon ja niillä tulee olla omistaja. Tietojärjestelmien tai tietoteknisten laitteiden omistaja ei välttämättä ole sama kuin niissä käsitellyn tiedon omistaja.

Tietojärjestelmien ja tietoteknisten laitteiden omistaja vastaa niiden riskienhallinnasta ja tietoturvasta.

3.3. Tietoturvatyön organisointi

Hallintosäännön mukaan konsernipalvelut vastaa kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta, jotka konsernipalveluissa ovat tietohallintojohtajan vastuulla.

xx.xx.2026

3.3.1. Kaupunkitasoisen tietoturvan kehittäminen ja hallinta

Tietohallinto vastaa tietohallintojohtajan johdolla kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä, ohjeistamisesta, kouluttamisesta, hallinnasta, viestinnästä ja seurannasta.

Tietohallinnossa toimii tietoturvapäälikkö, jonka tehtäväalueeseen kuuluu edellisten lisäksi myös tietoturvarikkomusten hallinnointi, kaupunkia ohjaavan tietoturvasääntelyn seuranta ja säännöllinen raportointi tietoturvasta kaupungin johdolle sekä tarvittaessa kaupungin eri toimielimille.

3.3.2. Tietoturvakoulutus

Henkilöstön tietoturvatietoisuutta pidetään yllä säännöllisellä koulutuksella sekä ajantasaisilla ohjeilla ja tiedotuksella.

Kaupunkitasoiseen sekä toimialan, palvelualueen tai konserniyhteisön omaan tietoturvaohjeistukseen tutustuminen kuuluu työntekijöiden perehdytykseen.

3.3.3. Tietoturva- ja tietosuojatyöryhmä

Kaupungin tietoturva- ja tietosuojatyöryhmä on perustettu ja sen tehtävät määritetty kaupunginjohtajan päätöksellä. Työryhmän jäsenet toimivat yhteyshenkilöinä tietoturva- ja tietosuoja-asioissa työryhmän ja oman toimialansa tai palvelualueensa välillä.

3.3.4. Tietohallinto ja tietotekniset hankinnat

Hallintosäännön mukaan tietohallintojohtaja päättää IT-palvelujen, ohjelmistopalvelujen, tietojärjestelmien, IT- ja AV-laitteiden sekä niihin liittyvien palvelujen, puhelin- ja vaihdepalvelujen sekä puhelinalaitteiden ja digitalisaation edistämiseen liittyvien IT-palvelujen hankinnoista. Tietohallinto ja hankintayksikkö vastaavat tietoteknisten hankintojen asianmukaisesta tietoturvan tasosta.

xx.xx.2026

Tietohallinto vastaa kaupungin tietoteknisen ympäristön tietoturvasta ja riskienhallinnasta.

3.3.5. Hankinnan palveluyksikkö ja muut kuin tietotekniset hankinnat

Hallintosäännön mukaan konsernipalveluiden palvelualue vastaa konsernipalvelujohtajan johdolla kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta. Konsernipalveluissa sijaitseva hankinnan palveluyksikkö vastaa hankinnan kohteen tietoturvatavoitteiden ja -vaatimuksien käsittelyn sisällyttämisestä osaksi hankintaprosessia.

Hankinnan palveluyksikkö vastaa siitä, että hankintaprosessissa toteutetaan hankinnan kohteeseen liittyvien tietoriskien arviointi ja niihin liittyvien suojaamisvaatimusten määrittely. Suojaamisvaatimusten määrittelyn sisältö tulee toteuttaa yhteistyössä substanssiasiantuntijoiden, hankinnan asiantuntijoiden ja tietohallinnon kanssa. Hankinnan palveluyksikkö vastaa siitä, että tietoriskien seuranta koskeva toimintamalli sisällytetään hankintasopimukseen, mutta seurannasta vastaa tiedon omistaja.

Toimialojen hankinnoista vastaavien tulee arvioitujen tietoriskien mukaisesti huomioida tietoturvatavoitteet ja -vaatimukset hankinnoissa, sopimuksissa sekä toimittajien hallinnassa.

9

Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun kampuksen peruskorjausta koskevan päivitetyn hankesuunnitelman hyväksyminen / PT

VD/9466/10.03.02.01/2021

PT/AK/PW

Kaupunginhallitus hyväksyi 25.10.2021 (§ 12) Varian Hiekkaharjun toimipisteen 24.9.2021 päivätyn yhdistetyn tarveselvityksen ja hankesuunnitelman sekä hankkeen tavoitehinnan, 41 700 000 € (alv 0 %, KL 106), suunnittelutyön pohjaksi. Käyttöikänsä puolesta peruskorjaustarpeessa oleva Varia Hiekkaharjun toimipisteen vanha osa päätettiin korjata rakennusteknisesti toimimattomien ja vaurioituneiden rakennusosien osalta. Lisäksi nähtiin tarve tilamuutoksille opetusalojen uudelleenjärjestelyn ja kasvavan oppilasmäärän takia sekä tilamuutoksille ja korjaustoimenpiteille vuonna 2006 rakennettuun laajennusrakennukseen. Hankkeen sisältöön on ollut tarpeen tehdä muutoksia ja hankesuunnitelma on päivitetty toteuttajana toimivan VTK Kiinteistöt Oy:n johdolla. Päivitetyn hankesuunnitelman mukainen uusi tavoitehinta on 50 748 000 euroa (alv 0 %).

Hanke oli Vantaan kaupungin taloussuunnitelmassa osoitettu VTK Kiinteistöt Oy:n toteutettavaksi ja päätöksenteon aikana alkuperäinen vuonna 1963 rakennettu vanha osa oli kaupungin omistuksessa. Laajennusosat on rakennettu vuonna 2006 ja ne omisti VTK Kiinteistöt Oy. Koska kaupungin ja Varia Hiekkaharjun kampuskokonaisuuden maapohjan omistavien Vantaan ja Helsingin Seurakuntayhtymien välillä 2021 käynnistettyä laajaa yhteistyöjärjestelyä koskevat sopimukset olivat ajankohtana keskeneräiset, ei kaupungin ja VTK Kiinteistöt Oy:n kesken päästy solmimaan hankkeen edellyttämiä esisopimuksia.

Osana kaupungin ja Seurakuntayhtymien yhteistyöjärjestelyä kaupunginhallitus hyväksyi 30.11.2023 (§ 16) Vantaan Seurakuntayhtymän ja Helsingin Seurakuntayhtymän kanssa allekirjoitettavan esisopimuksen Hiekkaharjun ammattiopiston tonttia koskevasta kiinteistökaupasta. Kaupunkilalautakunta päätti 19.11.2025 (§ 14) muun ohessa, että Vantaan kaupunki myy osuutensa Varian kampuksen käsittävästä rakennuskokonaisuudesta VTK Kiinteistöt Oy:lle Hiekkaharjussa sijaitsevan kiinteistön 92-62-304-2 alueelta ja että samassa yhteydessä siirretään erillisellä sopimuksella samaan kiinteistöön liittyvä maanvuokraoikeus VTK Kiinteistöt Oy:lle. Kaupunkikirja ja maanvuokraoikeuden siirtoa koskeva sopimus allekirjoitettiin kaupungin ja VTK Kiinteistöt Oy:n välillä 18.12.2025, jona hetkenä omistusoikeus ja maanvuokraoikeus koko kiinteistön ja rakennuskokonaisuuden osalta siirtyivät VTK Kiinteistöt Oy:lle.

Varia Hiekkaharjun 8.1.2026 päivätty muutos- ja korjaustöiden hankesuunnitelma on tehty VTK Kiinteistöt Oy:n johdolla ja sisältää muuttuneet tiedot 24.9.2021 päivättyyn muutos- ja korjaustöiden hankesuunnitelmaan nähden. Päivityksen tarve on syntynyt Hiekkaharjuun sijoittuvien opetusalojen ja oppilasmäärien muutoksista sekä Vantaan kaupungin ratkaisusta lisätä Hiekkaharjun ammattikeittiöstä uloslähtevien cook and chill -annosten määriä, mikä on johtanut tarpeeseen toteuttaa kohteeseen uusi aluekeittiö. Hankesuunnitelman tarkistukseen ovat osallistuneet kaupungin edustajat Variasta, kasvatuksen ja oppimisen toimialalta sekä kaupunkiympäristön toimialan toimitilajohtamisen yksiköstä.

Tavoitteina ovat, samoin kuin vuoden 2021 hankesuunnitelmassa, peruskorjauksen myötä sisäilmaltaan ja energiatehokkuudeltaan nykyistä paremmat, hallintoa ja opetusta palvelevia toimintoja vastaavat tilat, joita on myös helppo muuntaa tulevaisuuden tarpeisiin. Rakennus on suojeltu kaavassa sr-5-suojelumerkinnällä. Rakennussuojelun vaatimuksia on kartoitettu rakennushistoriaselvityksellä, jossa todetaan, että

erityisesti tiilijulkisivun uusimisessa on kiinnitettävä huomiota ominaispiirteiden säilymiseen. Konsultoivan keskustelun jatkaminen asiantuntijajaksikkona toimivan kaupunginmuseon kanssa todetaan tärkeäksi.

Päivitetyh hankesuunnitelman mukainen hankkeen kustannusarvio on 50 748 000 euroa (alv 0 %, Haahtela-indeksi Vantaa indeksi 104,0, 11/2025). Kustannusten muutosta (2021: 41,7 milj. euroa) selittävät mm. yleinen rakennuskustannusindeksin nousu sekä kustannusarviossa korotettu riskivaraus rakennusosien A ja B osalta. Samoin kustannustasoa korottavat saatujen lisäselvitysten perusteella alun perin oletettua laa-jemmaksi osoittautunut korjaustarve A- ja B-osissa, pihaja paikoitusalueita koskevien suunnitelmien tarkentuminen sekä uuden aluekeittön uudisrakentaminen kiinteistölle osana hanketta.

Taloussuunnitelmassa 2026–2029 Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun peruskorjaus on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena. VTK Kiinteistöt Oy:n kaupungilta perimän pääomavuokran laskentaperiaatteiden muutokset 1.1.2026 alkaen hyväksyttiin kaupunkilalautakunnassa 19.11.2025 (§ 7).

Hankkeen suunniteltu käyttöönotto kalustettuna ajoittuu joulukuulle 2028.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 10.2.2026 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun toimipisteen 8.1.2026 päivätty tarkistettu hankesuunnitelma ja hankkeen tavoitehintaa 50 748 000 euroa (alv 0 %, KL 104,0) suunnittelutyön pohjaksi edellyttäen, että kaupunkilalautakunta on osaltaan tämän hyväksynyt.

Päätös: Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunkilalautakunta 11.2.2026 § 8

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun toimipisteen 1.8.2026 päivätty tarkistettu hankesuunnitelma ja hankkeen tavoitehintaa 50 748 000 euroa (alv 0 %, KL 104,0) suunnittelutyön pohjaksi edellyttäen, että kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on sen osaltaan hyväksynyt.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkilalautakunnan varajäsen Pekka Virkamäki poistui yhteisöjäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Päätöksenteon jälkeen huomattiin toimivallan kuuluvan kaupunginhallitukselle, joten tämä päätös korjataan poistamalla vanha päätös ja tekemällä uusi.

Kaupunkitilalautakunta 11.3.2026 § 16

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun toimipisteen 1.8.2026 päivätty tarkistettu hankesuunnitelma ja hankkeen tavoitehinta 50 748 000 euroa (alv 0 %, KL 104,0) suunnittelutyön pohjaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Talous- ja strategiajohtaja toteaa, että Taloussuunnitelmassa 2026–2029 Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun peruskorjaus on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Päivitetyn hankesuunnitelman mukainen uusi tavoitehinta on 50 748 000 euroa (alv 0 %).

Hallintosäännön 8 luvun 1 § 5 momentin 22 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun toimipisteen 1.8.2026 päivätty tarkistettu hankesuunnitelma ja hankkeen tavoitehinta 50 748 000 euroa (alv 0 %, KL 104,0) suunnittelutyön pohjaksi.

Liitteet:

- Varia Hiekkaharjun tarveselvitys-hankesuunnitelma 8.1.2026 liitteineen

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat, toimitilajohtaminen

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, puh. 040 749 2592
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN AMMATTIOPISTO VARIA

HIEKKAHARJUN TOIMIPISTE

Muutos- ja korjaustöiden yhdistetty tarveselvitys ja hankesuunnitelma 24.9.2021
[Päivitetty hankesuunnitelman osalta 8.1.2026](#)

SISÄLLYSLUETTELO

1 HANKETIETOKORTTI.....	7
2 YHTEENVETO	8
3 HANKKEEN PERUSTEET.....	9
3.1 <i>Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan (Muokattu 2025)</i>	<i>9</i>
3.2 <i>Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen (Muokattu 2025)</i>	<i>10</i>
3.3 <i>Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen (toimitilaverkkoselvitykset) (Muokattu 2025)</i>	<i>11</i>
3.4 <i>Kuntoarvio, sisäilma-, kosteus- ja haitta-aineselvitykset (Muokattu 2025)</i>	<i>12</i>
3.5 <i>Aiemmat päätökset ja selvitykset</i>	<i>13</i>
4 RAKENNUKSEN KUVAUS JA KUNTO	13
4.1 <i>Rakennuksen kuvaus</i>	<i>13</i>
4.2 <i>Rakennuksen kunto</i>	<i>15</i>
5 TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET	19
5.1 <i>Tilojen toiminnan kuvaus</i>	<i>19</i>
5.1.1 <i>Eri toimintojen tila (Muokattu 2025)</i>	<i>19</i>
5.1.2 <i>Yhteiset tilat</i>	<i>20</i>
5.1.3 <i>Henkilökunnan tilat (Muokattu 2025)</i>	<i>20</i>
5.1.4 <i>Puku-, pesu- ja wc-tilat (Muokattu 2025)</i>	<i>21</i>
5.1.5 <i>Ateriapalvelun tilat (Muokattu 2025)</i>	<i>21</i>
5.1.6 <i>Siivoustilat</i>	<i>23</i>
5.1.7 <i>Jätehuollon tilat (Muokattu 2025)</i>	<i>24</i>
5.1.8 <i>Väestönsuojatilat</i>	<i>24</i>
5.1.9 <i>Pihan vaatimukset</i>	<i>25</i>
5.1.10 <i>Muuta</i>	<i>25</i>
5.2 <i>Tilaohjelma (Muokattu 2025)</i>	<i>25</i>
5.3 <i>Tilojen vaatimukset</i>	<i>26</i>
6 RAKENNUS	27
6.0 <i>Yleiset tavoitteet ja vaatimukset</i>	<i>27</i>
6.0.1 <i>Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet</i>	<i>27</i>
6.0.2 <i>Tilatehokkuustavoite (Muokattu 2025)</i>	<i>27</i>
6.0.3 <i>Muuntojoustovaatimus</i>	<i>28</i>
6.0.4 <i>Ääniolosuhteet</i>	<i>28</i>
6.0.5 <i>Palotekniset vaatimukset</i>	<i>29</i>

6.0.6 Sisäilmataavoitteet	29
6.1 Arkkitehtoniset tavoitteet (Muokattu 2025)	29
6.2 Esteettömyystavoitteet	30
6.3 Rakennetekniset tavoitteet (Muokattu 2025)	31
6.4 LVIA-tekniset tavoitteet (Muokattu 2025)	47
6.4.1 Lämmitys, jäähdytys ja kylmäjärjestelmät (Muokattu 2025)	47
6.4.2 Ilmanvaihto (Muokattu 2025)	48
6.4.3 Vesi- ja viemäri sekä erikoisjärjestelmät (Muokattu 2025)	49
6.4.4 Automaatio (Muokattu 2025)	50
6.4.5. Huoltokirja	51
6.5 Sähkötekniset tavoitteet	51
6.5.1 Aluesähköistys ja liittymät	52
6.5.2 Sähkönjakelu ja keskukset	52
6.5.3 Johtotiet	53
6.5.4 Johdot ja niiden varusteet	53
6.5.5 Valaistusjärjestelmät (Muokattu 2025)	53
6.5.6 Yleiskaapelointijärjestelmä (atk, puhelin, videovalvonta, info-tv, opetus-AV yms.)	54
6.5.7 Yhteisantennijärjestelmä	54
6.5.8 Äänentoistojärjestelmä	54
6.5.9 Keskuskellojärjestelmä	55
6.5.10 LE-WC-hälytysjärjestelmä	55
6.5.11 Soittokellot ja sisäänpyyntölaitteet (Muokattu 2025)	55
6.5.12 Kiinteistöautomaatiojärjestelmä	55
6.5.13 Rikosilmoitusjärjestelmä	56
6.5.14 Videovalvontajärjestelmä	56
6.5.15 Sähköiset ovilukitukset ja kulunvalvontajärjestelmä (Muokattu 2025)	56
6.5.16 Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä (Muokattu 2025)	57
6.5.17 Palohälytysjärjestelmä (Muokattu 2025)	57
6.5.18 Sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmä	58
6.5.19 Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät	58
6.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet (Muokattu 2025)	58
7 TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA	60
7.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta	60
7.2 Rakennuspaikan ominaisuudet	60
7.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet (Muokattu 2025)	65
8. TOTEUTETTAVAT KORJAUS- JA MUUTOSTOIMENPITEET (MUOKATTU 2025)	66
8.1 Muutos- ja korjaustoimenpiteet rakennuksen alkuperäisessä osassa (A- ja B-osat) (Muokattu 2025)	66
8.2 Muutos- ja korjaustoimenpiteet rakennuksen laajennusosassa (C-, D-, ja E-osat) (Muokattu 2025)	69

9. HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE (MUOKATTU 2025)	73
10. VÄISTÖTILATARVE (MUOKATTU 2025)	73
11. KUSTANNUKSET	74
11.1 Rakennuskustannukset (Muokattu 2025)	74
11.2 Käyttökustannusennuste	75
11.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste	76
12 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU	76
12.1 Rahoitus investointiohjelmassa (muokattu 2025)	76
12.2 Aikataulu (Muokattu 2025)	76
13 TURVALLISUUSASIAT (MUOKATTU 2025)	77
13.1 Turvallisuus (Muokattu 2025)	77
13.2 Työturvallisuus (Muokattu 2025)	77
14 RISKIT	78
14.1 Yleisriskit	78
14.2 Aikatauluriski (Muokattu 2025)	78
14.3 Teknisiin korjauksiin liittyvät riskit	79
14.4 Kustannusriski	80
15 HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ 2025	81

Liitteet

- Liite 01 Sijaintikartta
- Liite 02 Ilmakuva
- Liite 03a Asemakaavaote
- Liite 03b Asemakaavamääräykset
- Liite 04 Tonttikartta
- *Liite P05 Kustannuslaskelmat*
- *Liite P06 Tilakaaviot (13 kpl) (ARK)*
- *Liite P07 Kaavio korjausasteet (5 kpl) (ARK)*
- *Liite P08 Päivityksen tilaohjelma (ARK)*
- *Liite P09 Rakennetekninen hankesuunnitelma (RAK)*
- *Liite P10 LVIA-hankesuunnitelma (LVIA)*
- *Liite P11 Palotekninen tasokuva hankesuunnitelmaan (PALO)*
- *Liite P12 Liikennesuunnittelu*

Oheismateriaalit

- *Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille*
- *Vantaan kaupungin LVIA-suunnitteluohjeet*
- *Havat-riskikartta*
- *Tilakortit (päivittyy jatkosuunnitteluvaiheessa)*
- *Ajantasapiirustukset*
- *LVIA-järjestelmäkuvaus*
- *Räystäisleikkaus*
- *Energia- ja hiilijalanjälkiraportti (päivittyy jatkosuunnitteluvaiheessa)*

1 HANKETIETOKORTTI

Kohteen nimi: Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun toimipiste (peruskorjaus)						
Tarpeen kuvaus: Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun toimipisteen peruskorjaushanke on osa laajempaa Vantaan toisen asteen koulutuksen toimitilaverkon kehittämistä.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Vantaan ammattiopisto Varia, toimitilatarpeiden esiselvitys (2019) Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvitys (2021)						
Tarpeen perustelut: Tarpeiden mukaisten ja laadukkaiden opetustilojen tarjoaminen toisen asteen koulutuksen kasvavalle opiskelijamäärälle Vantaalla. Vantaan ammattiopisto Varian opetustoimintoja on suunniteltu keskitettävän toiminnallisista, teknisistä ja taloudellisista syistä nykyisen neljän toimipisteen sijaan kolmeen toimipisteeseen, jotka ovat tiloiltaan nykyaikaisia ja terveellisiä.						
Käyttäjätöimiala(t): Kasvatus ja oppiminen						
Kaupunginosa: Hiekkaharju		Kiinteistötunnus: 92-62-304-2		Tontin pinta-ala: n. 40 222 m ²		
Osoite ja tontti: Tennistie 1, 01370 Vantaa		Kaavatiedot: YO sr-5		Rakennusoikeus: 29 750 m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)	brm²	htm²	hym²	Investointikustannus		
				€	€ / brm²	€ / htm²
Uudisrakennus	-	-	-	-	-	-
Laajennus / lisärakennus *	1097	736	700	4 490 000	4 089	6075
Muutos / peruskorjaus	23 583	20 800	17 213	46 258 000	1962	2224
Hankkeen tilapaikkamäärä				1 540 opiskelijapaikkaa (255 lisäpaikkaa v. 2021 hankesuunnitelmaan nähden)		
Investointikustannus tilapaikkaa kohden				30 037 € / tilapaikka (ilman aluekeittiön kustannuksia)		
Väistötilan tarve: Hankkeen vaatimat väistötilatarpeet pystytään järjestämään Varian nykyisessä Aviapoliksen toimipisteessä.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Taloussuunnitelmassa 2026–2029 Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun peruskorjaus on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena. VTK Kiinteistöt Oy on omistanut toimipisteen kaikki rakennukset 18.12.2025 lukien kaupunkitilalautakunnan 19.11.2025 (§ 14) tekemän päätöksen mukaisesti.						
Hankkeen toteutusaikataulu: hankesuunnittelun päivitys ja päätöksenteko 5/2025–02/2026, hankinnat, suunnittelu ja muu valmistelu 11/2025–2/2026, rakentaminen 1/2027–10/2028						
Ylläpitokustannukset € / v (alv 0 %): Ylläpitovuokra 1 125 158 € / vuosi (ei sisällä siivousta)						
Toimintakustannukset käyttäjätöimialalle € / v (alv 0 %): Hiekkaharjun toimipisteen käyttäjätöimialan vuotuiset toimintakustannukset kasvavat nykyisestä 400 000 eurolla / vuosi, opiskelijamäärän kasvun vuoksi.						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen € (alv 0 %): 1 060 000 € peruskorjauksesta ja tilamuutoksista johtuen.						
Vuokra-arvio käyttäjätöimialalle € (alv 0 %): Pääomavuokra 3 136 226 € / Vuosi, 261 352 € / kk						
Tuleva kokonaisvuokra				19,82 € / htm ² / kk		
Vuokrat yhteensä (pääoma, ylläpito)		355 115 € / kk		4 261 226 € / v		
Vuokravaikutus/tilapaikka		230 € / kk				
Laatija(t): Boost Brothers Oy / Avario Oy / Toimitilajohtamisen palveluyksikkö / VTK, joista toimitilajohtamisen palveluyksikkö (Vantaan kaupunki) ja VTK vastaavat v. 2025 tehdystä tarkistuksesta				Päivämäärä: 24.9.2021 / 8.1.2026		

Laajennus / lisärakennus * uloslähetettävän 5000 annoksen aluekeittiö

2 YHTEENVETO

Tämä Varia Hiekkaharjun toimipisteen muutos- ja korjaustöitä koskevan hankesuunnitelman päivitys on tehty VTK Kiinteistöt Oy:n työnä ja dokumentti sisältää muuttuneet tiedot 24.9.2021 päivättyyn Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun toimipisteen muutos- ja korjaustöitä koskevaan yhdistettyyn tarveselvitykseen ja hankesuunnitelmaan. *Tässä dokumentissa esitetyt kohdat korvaavat 24.9.2021 päivätyssä asiakirjassa mainitut kohdat.*

Hankesuunnitelman päivityksen tarve on syntynyt lähtökohtaisesti aiemmin ilmoitettujen Hiekkaharjun opetusalojen ja oppilasmäärien muutoksista. Vantaan kaupunki on myös esittänyt, että Hiekkaharjun ammattikeittiöstä uloslähetettävien cook and chill -annosten määrää tulisi kasvattaa vuonna 2021 esitetyistä määristä. Tässä päivityksessä uusi aluekeittiö on esitetty toteutettavaksi laajennuksena B-siiven jatkoksi. Nykyinen ammattikeittiö jatkaa toimintaansa kuten tähänkin asti ja tällä osalla korjausasteena on PTS-toimenpiteet, joita tarkennetaan seuraavassa vaiheessa.

Aluekeittiötä varten tehtävän laajennusosan sekä pihalle tontin koilliskulmasta siirrettävien opetuskatostointojen takia tulee ennen rakentamisluvan hakemista hakea poikkeamislupaa, jossa haetaan rakentamisalueen muutosta. Suunniteltu laajennus ja pihakatokset sijoittuvat tontin nykyisen rakentamisalueen ulkopuolelle.

Tässä dokumentissa päivittyneet tai lisätyt määritykset on merkitty ”kursiivilla” tekstillä. Alkuperäiset muuttumattomat tekstit ja määritykset ”perusmuotoilulla”.

3 HANKKEEN PERUSTEET

3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan (Muokattu 2025)

Ammatillisen koulutuksen palveluverkon tiivistämisestä ja tehostamisesta on tehty laaja tutkimus osana toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvitystä.

Tiivistäminen ja tehostaminen on kiireellistä ja välttämätöntä, jotta Varia saa ajanmukaiset ja tehokkaat oppimisympäristöt. Varia Vehkalan uudisrakennus on valmistunut elokuussa 2025. Seuraavat toteutukseen tulevat hankkeet ovat tässä hankesuunnitelmassa kuvattu Hiekkaharjun korjaus- ja muutostyö sekä omana hankkeena Tikkurilaan toteutettava Osaamiskampuksen uudisrakennus.

Toisen asteen oppilaitosten palveluverkon kehittämisessä yksi tärkeistä lähtökohdista on, että oppilaitosten tulee sijaita hyvien julkisten liikenneyhteyksien varrella. Fyysiset tilat tulee rakentaa mahdollisen vanhan rakennuksen aiheuttamat rajoitteet huomioiden siten, että niitä voidaan muunnella joustavasti muuttuvien oppimisympäristövaatimusten mukaisiksi. Osa monikäyttöisistä tiloista suunnitellaan siten, että selvitetään tilojen yhteiskäytön mahdollisuuksia yritysten ja muiden Varian ulkopuolisten käyttäjätahojen kanssa.

Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvityksen (2021) mukaan oppivelvollisuuden laajeneminen ei ole tuomassa Vantaan toisen asteen oppilaitoksiin juurikaan lisää opiskelijoita, vaan opiskelijamäärän kasvu johtuu peruskoulun päättävien ikäluokkien kasvusta sekä mahdollisesta muuttovoitosta Vantaalle. Oppivelvollisuuden laajentuessa on mahdollista, että naapurikunnista hakeutuu entistä enemmän opiskelijoita Vantaan toisen asteen oppilaitoksiin. Arvion mukaan opiskelijoita voi hakeutua Vantaalle etenkin pienemmistä kunnista, joissa toisen asteen opintojen tarjonta on Vantaata suppeampaa. On myös huomattava, että toiselle asteelle haetaan jatkossakin yhteishaussa, ja että opetuslautakunnan päättämiä aloituspaikkojen lukumääriä ei voi ylittää.

Varia on toiminut neljässä eri toimipisteessä Vantaalla: Hiekkaharjussa, Koivukylässä, Aviapoliksessa ja Myyrmäessä. *Varian tavoitteena on siirtyä vuoteen 2028 ulottuvan ajanjakson aikana kolmen toimipisteen malliin, joka muodostuu Vehkalan ja Hiekkaharjun toimipisteistä sekä Tikkurilan Osaamiskampus -rakennuksesta.* Keskittämisen tavoitteita ovat vanhan Itä-Vantaa – Länsi-Vantaa -jaon aiheuttamien päällekkäisyyksien poistaminen opintotarjonnasta, toimintojen keskittäminen ja tehostaminen, riittävien ja laadukkaiden opetustilojen tarjoaminen kasvavalle opiskelijamäärälle sekä tilatehokkuuden parantaminen.

Rakenteellista muutosta opetuksen kysynnässä tulevaisuudessa aiheuttavat muutokset työelämässä eri alojen työvoimatarpeessa. Varian toimesta on arvioitu, että lisäystarvetta koulutuspaikkoihin syntyy eniten tekniikan ja liikenteen alalla, suurin vähennystarve sen sijaan kohdistuu kulttuurialan koulutuksiin. Työelämän nopean kehityksen aiheuttaman työn sisällön muutoksen on ennustettu lisäävän edelleen nykyistä enemmän työssä olevien täydennys- ja uudelleenkoulutusta.

Vuoden 2018 alusta voimaan tulleen lakimuutoksen mukaan koulutuksen järjestäjän on järjestettävä opiskelijahuolto myös aikuisille ammatillisen perustutkinnon suorittajille, mikä lisää opiskelijahuollon resurssien tarvetta. Laajentuneeseen tarpeeseen on helpompi vastata tehokkaammin sekä yksilön kannalta nopeammin ja laadukkaammin, kun opiskelijahuollon palveluita tarjotaan kaikissa toimipisteissä.

3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen (Muokattu 2025)

Tässä dokumentissa esitetyt väestöennusteen luvut perustuvat Vantaan viralliseen väestöennusteeseen 2020–2030 ikäryhmissä 15–17-vuotiaat. *Alla on esitetty väestöennusteen luvut koko ikäluokkien sekä ammatilliseen koulutukseen suuntautuvien nuorten ikäluokkien koolle vuosina 2021 sekä 2026 (Vehkalan uudisrakennusten valmistuminen 2025 ja Hiekkaharjun peruskorjauksen ja Osaamiskampuksen uudisrakennuksen valmistuminen 2028 aikana).* Luvuissa on esitetty ikäryhmien 15–17 vuotta keskimääräinen ikäluokkakoko, sekä näiden kolmen ikäluokan yhteenlaskettu koko. Ammatillisen koulutuksen päätyttyä valitsemaan noin 50 % ikäluokan nuorista. Yhteishaussa ammatilliseen koulutukseen hakeutuvien osuuden mahdollisesti pienentyessä vapautuvat paikat käytetään lisä- ja täydennyskoulutukseen.

Koko ikäluokka

- Vuonna 2021: keskimääräinen ikäluokka 2578 / yhteenlaskettu 7735 nuorta
- Vuonna 2026: 2964 / 8893 nuorta

Ammatilliseen koulutukseen suuntautuvat

- Vuonna 2021: keskimääräinen ikäluokka 1289 / yhteenlaskettu 3868 nuorta
- Vuonna 2026: 1482 / 4447 nuorta

Väestöennusteen 2020–2030 mukaan vuonna 2030 yhteenlaskettu 15–17-vuotiaiden määrä Vantaalla on 8971 nuorta.

Varian toimitilatarpeiden esiselvityksessä on määritetty koko Varian (Hiekkaharju, Osaamiskampus ja Vehkalan) kokonaiskapasiteetiksi 4700 opiskelijaa. Määrä vastaa väestöennusteen osoittamaan väestönkasvusta johtuvaan tarpeeseen arviolta ainakin vuoteen 2036 asti. Vuoden 2037 jälkeiseen kasvuun varaudutaan

esimerkiksi tekemällä laajennusvarauksia tuleviin toimipisteisiin rakennushankkeiden yhteydessä. Noin 100 lisäpaikalla kokonaiskapasiteetissa voidaan varautua esimerkiksi edellä mainittujen täydennys- ja muutuskoulutuksen tarpeisiin. Nämä koulutukset eivät ole useimmiten täyspäiväisiä, joten 100 lisäpaikan kapasiteetilla pystytään tarjoamaan osa-aikaista koulutusta esim. kaksinkertaiselle määrälle muutos- ja täydennysopiskelijoita.

Esiselvityksessä ja tarveselvityksessä on kasvuodotuksia käsitelty kasvatuksen ja oppimisen toimialan ja Varian johdon kanssa määrittäen, mihin koulutuksiin ja millä volyyymeilla kasvu kohdistuu.

3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen (toimitilaverkkoselitykset) (Muokattu 2025)

Konsulttitoimisto Boost Brothers Oy:n laatimassa Varian toimipisteiden esiselvityksessä (2.5.2019) todettiin, että Varian tavoitteena on siirtyä vuoteen 2028 ulottuvan ajanjakson aikana kahden toimipisteen malliin. Keskittämisen tavoitteita ovat päällekkäisyyksien poistaminen opintotarjonnasta, toimintojen keskittäminen ja tehostaminen, riittävien ja laadukkaiden opetustilojen tarjoaminen kasvavalle opiskelijamäärälle sekä tilatehokkuuden selkeä parantaminen.

Vuoden 2019 Varian toimipisteiden esiselvityksestä poiketen Vantaan ammattiopisto Varian hankkeissa on edetty seuraavasti:

- *Varia Vehkalan toimipiste on valmistunut elokuussa 2025.*
- *Korjaus- ja muutostöiden kohteena oleva Hiekkaharjun toimipiste jatkaa toimintaansa.*
- *Varia on osa Osaamiskampusta.*
- *Myyrmäen, Koivukylän ja Aviapoliksen tiloista luovutaan.*

Vuoden 2019 esiselvityksessä esitettiin Hiekkaharjun oppilasmäärän lisäämistä 1880 opiskelijaan ja tämän mahdollistamiseksi rakennusten korjaus-, muutos- ja lisärakentamista. Opetusalojen muuttoliikenteessä oli kuitenkin tapahtunut uudelleenjärjestelyitä ja esiselvityksestä poiketen Varia Hiekkaharjuun oli vuoden 2021 hankesuunnitelman mukaisesti tarkoitus sijoittaa Varian toimipisteiden esiselvityksessä esitettyä pienempi opiskelijamäärä (1880 -> 1285 opiskelijaa) seuraaville opetusaloille: turvallisuusala, kone- ja tuotantotekniikka-ala, talotekniikka-ala, talonrakennusala, puhtaus- ja kiinteistöpalveluala, pintakäsittelyala sekä ravintola- ja cateringala. Toiminnan vaatimat tilamuutokset ja tilaratkaisut olivat tarkentuneet esiselvityksestä johtuen mm. osaamisalojen uudelleensijoittelusta eri toimipisteiden välillä. Pienempi opiskelijakapasiteetti luo

hankesuunnitelman mukaan kuitenkin varausta tulevalle kasvulle ja mahdollisuuden monikäyttöisten opetustilojen osittaiseen ulosvuokraukseen tai muihin mahdollisiin väliaikaistarpeisiin kuten esim. väistötilakäyttöön.

Tässä päivityksessä oppilasmäärä sekä opetusalat ovat edelleen muuttuneet. Oppilasmäärä vuoden 2025 päivityksessä on 1285 -> 1540 ja opetusalat seuraavat: turvallisuusala, kone- ja tuotantotekniikka-ala, talotekniikka-ala, talonrakennusala, puhtaus- ja kiinteistöpalveluala, pintakäsittelyala, ravintola- ja cateringala sekä elintarvikeala (leipuri), tutkintokoulutukseen valmentava koulutus.

Esiselvityksessä oli aikanaan esitetty lisärakentamistarvetta ruokalan laajentamiseksi, mutta siitä oli luovuttu vuoden 2021 hankesuunnitelman teon yhteydessä. Rakennuksen keittiön peruskorjaamista aluekeittiöksi oli myös esitetty vuoden 2021 hankesuunnitelman teon yhteydessä, mutta tätä muutosta ei tehty 2021 hankesuunnitelmaan. Tässä päivityksessä kohteeseen toteutetaan lisärakentamisella aluekeittiö, joka tuottaa n. 5000 annosta uloslähetettäväksi muihin kohteisiin. Rakennuksen nykyinen keittiö jatkaa kohdetta palvelevana valmistus- ja harjoittelukeittiönä.

Rakennuksen peruskorjauksen korjauslaajuus ja vaadittavat toimenpiteet ovat tarkentuneet esiselvityksestä, kun rakennuksesta on laadittu tarkempia kuntotutkimuksia. Toimitilaverkon kehittämisen aiheuttaman muuttoliikenteen ja opetustoiminnan kehittämisen vaatimien tilamuutosten laajuus sekä rakennuskokonaisuuden alkuperäisellä osalla että laajennusosalla ovat myös kasvaneet esiselvitykseen verrattaessa. Lisäksi hankesuunnitelmassa on huomioitu laajennusosan tilamuutosalueiden lisäksi laajennusosan PTS-toimenpiteet, kun peruskorjauksen suunniteltuna ajankohtana laajennusosa on jo noin 20 vuotta vanha, jolloin laajennusosan ylläpitotoimia on luontevaa suorittaa alkuperäisosan peruskorjauksen yhteydessä. Esiselvityksessä laajennusosan PTS-toimenpiteet eivät olleet mukana.

3.4 Kuntoarvio, sisäilma-, kosteus- ja haitta-aineselvitykset (Muokattu 2025)

Tähän *päivitettyyn* hankesuunnitelmaan sisältyvä rakennuksen kuntoarvio sekä korjauksen toimenpide-ehdotukset perustuvat seuraaviin tutkimuksiin ja selvityksiin (lisäksi tämän hankesuunnitelmatyön aikana suunnittelijoiden ja rakennuttajakonsultin tekemiin arvioihin rakennuksen kunnosta sekä korjauslaajuuksista ja -tarpeesta):

- Finnish Consulting Group Oy:n (FCG) laatimaan kosteus- ja sisäilmatekniseen kuntotutkimukseen (7.4.2021) rakennuksen A- ja B-osista

- Vahanen Rakennusfysiikka Oy:n laatimaan haitta-ainetutkimukseen (16.6.2021)
- AFRY Finland Oy:n laatimaan rakennetyyppikohtaiseen riskiarvioon (20.12.2024)

Rakennuksesta on aikaisemmin tehty lukuisia muita yksittäisiä pienempiä tutkimuksia, joista osa ei välttämättä enää ole relevantteja tai osaan selvityksistä ei löydy yksiselitteistä seurantatietoa tehdyistä jatkotoimenpiteistä.

3.5 Aiemmat päätökset ja selvitykset

Hiekkaharjun toimipisteestä on aikaisemmin laadittu seuraavat selvitykset:

- Varia, Hiekkaharju, Esiselvitys, Korjaustapaselvitys (4.6.2019)
- Varian toimipisteiden esiselvitys (2.5.2019)

Vantaan ammattiopisto Varian investointien kokonaisuutta käsiteltiin kaupunginjohtajan hankejohtoryhmässä lokakuussa 2020. Hankejohtoryhmän päätösten nojalla *Varia Hiekkaharjun peruskorjaushankkeesta laadittiin vuonna 2021 tarveselvitys ja hankesuunnitelma. Tämä dokumentti on päivitys vuoden 2021 hankesuunnitelmaan.*

4 RAKENNUKSEN KUVAUS JA KUNTO

4.1 Rakennuksen kuvaus

Hiekkaharjun toimipiste koostuu kahdesta osasta. Alkuperäinen vanha osa (A-B) on rakennettu vuonna 1963 ja laajennusosat (C-G) on rakennettu vuonna 2006.

Vuonna 1963 rakennettu alkuperäinen osa

Rakennuksen A-osassa on kolme kerrosta, jossa alin kerros on osittain maanpinnan alapuolella, B-osassa on kaksi kerrosta. Rakennuksen A-osassa on sijainnut hallinto- ja luokkatiloja sekä liikuntasali ja auditorio, B-osassa luokkahuoneita ja työsaleja.

Vanhan osan perustukset ovat paikallavalettuja betonirakenteita, ulkoseinälinjojen osalta maanvaraisia nauha-anturoita ja rakennusrungon sisällä pilarianturoita. A-osan alimmassa kerroksessa sijaitsee maanvastaisia betoniseiniä. Vanhan osan alapohjat ovat maanvaraisia, joista osassa alapohjat ovat kaksoislaatta-rakennetta, eristeenä Toja-levyä. Rakennuksen julkisivut ovat puhtaaksi muurattua tiiltä ja ulkoseinien sisäkuoret betonia, pois lukien hallitilojen pohjoisen puoleinen julkisivu, jossa on sekä betonista että tiilimuurattua julkisivua. Ulkoseinien lämmöneristeenä

on käytetty mineraalivillaa. Sokkelit ovat paikallavalubetonia, joissa sokkelihalkaisussa on käytetty Toja-levyä. Väli- ja yläpohjat ovat ylälaattapalkistoja, poikkeuksena väestönsuojien massiiviset betonirakenteet sekä IV-konehuoneiden lisäkannatukset. A-osan puurakenteisen tuulettuvan vesikaton vesikatteenä on huopakermi. B-osalla on konesaumattu teräskate, jossa betoninen yläpohjarakenne on lappeen suuntainen. Vesikatolla on lukuisia kattoikkunoita ja teknisiä laitteita.

Vanhan osan ilmanvaihtona toimii koneellinen tulopoisto. A- ja B-osissa on eri aikakausilta taloteknisiä järjestelmiä, joiden yhteensopivuudesta ei ole varmuutta. Vanhassa osassa on ainakin kuusi eri ilmanvaihtokonetta, jotka palvelevat eri käyttötiloja. Liikuntasalin ilmanvaihtoa on parannettu vuoden 2014 remontissa, jossa on uusittu IV-kone ja rakennettu toinen IV-konehuone käytettävissä olevien LVI- ja rakennesuunnitelmien mukaan.

Alkuperäisen osan suojelumääräykset, rakennushistoriaselvitys

Varia Hiekkaharjun A- ja B-osat on suojeltu asemakaavassa. Kaavaselostuksessa 2004 suojelumerkintä on kuvailtu seuraavasti: "Suojeltava rakennus.

Historiallisesti / kulttuurihistoriallisesti / rakennustaiteellisesti / kaupunki- tai kyläkuvan kannalta arvokas rakennus / rakennuksen osa, jonka ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja."

Rakennussuojelun vaatimuksia on kartoitettu rakennushistoriaselvityksellä (Tikkurilan ammattikoulun rakennushistoriaselvitys 2021, Arkkitehtitoimisto Avario Oy). Rakennushistoriaselvityksessä todetaan, että erityistä huomioita tulee korjauksessa kiinnittää räystäsrakenteen ja nauhaikkunoiden muodostaman kokonaisuuden säilyttämiseen. Tiiliverhous tulee uusien nykyisen tiilen värisenä. Korjauksen yksityiskohdat tulee suunnitella huolellisesti alkuperäistä 60-luvun henkeä kunnioittaen. Sisätiloissa merkittävimpiä ovat portaat ja pääaula, joiden säilyneitä rakennusosia, kuten kaiteet, tulee säilyttää myös jatkossa. Aulatilojen ja porrashuoneiden korjaus ja materiaalivalinnat tulee suunnitella alkuperäinen ilme huomioiden.

Vuonna 2006 rakennettu laajennusosa

Rakennuksen laajennusosa on kiinni alkuperäisessä rakennuksessa A-osan pohjoispäädyssä liikuntasalin takana. Laajennuksen yhteydessä lisäksi B-osan pätyyn kone- ja metallialan tilojen jatkeeksi on tehty laajennusosa G.

C-osassa on rakennuksen pääsisäänkäynti mukaan lukien ruokala ja keittiötilat, kellarissa mm. väestönsuoja ja teknisiä tiloja. D- ja E-osissa on sijainnut opintoalakohtaisia työtiloja. F-osa on entinen asuntolarakennuksen kellarissa sijaitseva lämmönjakohuone, joka on säilytetty käytössä. Maanpäällinen osuus on purettu vuonna 2014.

Laajennuksen osat C ja D:n länsipääty on perustettu maanvaraisilla pilarianturoilla, loppuosa D:stä sekä E, F ja G on perustettu teräsbetonisilla paalupilarianturoilla. Maanvaraisilla alueilla on maanvarainen alapohja, paalutetuilla alueilla sen sijaan ontelolaatasto alustatilalla. Kantavina rakenteina toimii teräслиittopilarit ja -palkit sekä väli- ja yläpohjissa ontelolaatastot. Ulkoseinät ovat pääosin termorankaseiniä ja paikoittain sijaitsee sisäkuorielementtiseiniä, molemmissa rakenteissa julkisivuna on tiilimuuraus. Yläpohjan lämmöneristeenä on kevytsora ja pintamateriaalina tasausbetoni ja kumibitumikermikate. IV-konehuoneita sijaitsee vesikatolla sekä E-osassa.

Rakennuksen lämmitysjärjestelmä

Kiinteistö on liitetty Vantaan Energian kaukolämpöverkkoon. Lämmönjakohuone sijaitsee ns. sisäpihalla B-osan pohjoispuolella sijainneen asuntolarakennuksen kellarissa. Asuntolaosa on purettu vuonna 2014. Lämmönjakohuone on jätetty kellariin ja sen päälle on rakennettu ns. sisäänkäyntikoppi.

4.2 Rakennuksen kunto

Rakennuksen kuntoarvio sekä muutos- ja korjaustoimenpidelaajuudet perustuvat kappaleessa 3.4 mainittuihin tutkimuksiin ja kappaleessa 3.5 mainittuihin selvityksiin, käyttäjien ja tilaajan kanssa käytyihin keskusteluihin ja 2019 syksyllä esiselvityksen yhteydessä tehtyyn visuaaliseen kuntoarvioon kiinteistöstä sekä rakennusosien käyttöikä, jota on täsmennetty ja päivitetty hankesuunnittelussa. Rakennuksen alkuperäisen osan kuntoa, eri rakennusosien teknistä toimivuutta ja toimenpide-ehdotuksia vanhasta osasta on kuvailtu tarkemmalla teknisellä esitys- ja detaljitasolla kosteus- ja sisäilmateknisessä kuntotutkimuksessa.

Rakennukseen on aikaisemmin tehty lukuisia korjaus- ja muutostoimenpiteitä mm. kosteusvaurio- ja sisäilmakorjauksia, tila- ja taloteknisiä uudistuksia ym. korjauksia, joita on lueteltu mm. kuntotutkimuksessa sekä esiselvityksessä.

Kuntoarvioinnin periaatteet

Rakennusosien kuntoluokitukset on esitelty taulukossa 1. Kuntoluokittelussa on käytetty RT-kortin ”RT 18-11061 Kiinteistön kuntoarvio, Kuntoluokan määrytyminen” mukaista luokitustapaa.

Taulukko 1. Kuntoluokat, ”RT 18-11061 Kiinteistön kuntoarvio, Kuntoluokan määrytyminen, Taulukko 1” mukaan.

Kuntoluokka	Kuvaus
5 – Uusi	Uusi tai uudenveroinen, ei toimenpiteitä seuraavan 10 vuoden kuluessa.
4 – Hyvä	Rakennusosissa käytön jälkiä ja vanhenemista havaittavissa ainoastaan vähissä määrin, tarve kevyelle huoltokorjaukselle 6...10 vuoden kuluessa.

3 – Tyydyttävä	Rakennusosissa käytön jälkiä ja vanhenemista havaittavissa, tarve kevyelle huoltokorjaukselle 1...5 vuoden kuluessa tai peruskorjaukselle 6...10 vuoden kuluessa. Äkillisen akuutin korjaustarpeen riski on vähäinen.
2 – Välttävä	Rakennusosien käytön jäljet ja vanheneminen ovat huomiota herättäviä, tarve peruskorjaukselle 1...5 vuoden kuluessa. Äkillisen akuutin korjaustarpeen riski on suuri.
1 – Heikko	Rakennusosa on ohittanut peruskorjausajankohdan ja se on tarve uusia seuraavan 1...5 vuoden kuluessa.

Rakennuksen alkuperäisen osan kunto

Rakennuksen alkuperäinen osa on rakennettu vuonna 1963 eli rakennus on lähes 60 vuotta vanha. Käyttöään puolesta rakennus lähestyy peruskorjausikää. Osaa rakenteista ja järjestelmistä on kuitenkin korjattu rakennuksen elinkaaren aikana. Rakennus on paitsi rakennusteknisestä näkökulmasta osittain toimimaton ja vaurioitunut, myös osittain toiminnallisesti vanhanaikainen. Vanhassa osassa on myös lukuisia kertoja raportoitu sisäilmaongelmista. Näistä viimeisimpänä hallintotilat ovat muuttaneet pois A-siivestä väistötiloihin laajennusosan puolelle. Rakennuksen alkuperäisen osan kuntoa, eri rakennusosien teknistä toimivuutta ja toimenpide-ehdotuksia vanhasta osasta on kuvailtu tarkemmalla teknisellä esitys- ja detaljitasolla FCG:n laatimassa kosteus- ja sisäilmateknisessä kuntotutkimuksessa.

Rakennuksen alkuperäisen osan rakennusosien keskimääräinen kunto on tyydyttävä ja paikoittain välttävä. Siten seuraavan arviolta 5 vuoden aikana vanhan osan kohdalla on syytä varautua laajamittaisen peruskorjauksen tarpeeseen. Kiireellisempiä toimenpiteitä sisäilman parantamiseksi ja opetustoiminnan mahdollistamiseksi tulee suorittaa viipymättä jo ennen peruskorjausta. Taulukossa 2 on esitetty koko vanhan osan keskimääräiset kuntoluokitustiedot rakennusosittain, jonka runko perustuu TALO-2000-nimikkeistöön. Kuntotaso vaihtelee merkittävästi alueen ja rakenteen perusteella. Siten tarkemmat kuvaukset muutos- ja korjaustoimenpiteistä on esitetty jäljempänä kappaleissa 5–8 sekä hankesuunnitelman oheismateriaalina olevissa tilakaavioissa, järjestelmäkuvauksissa ja muissa liitteissä.

Taulukko 2. Rakennuksen alkuperäisen osan rakennusosien keskimääräiset kuntoluokat.

Rakennusosat	Kuntoluokka
Alueosat	
Pintarakenteet ja muut alueosat	Tyydyttävä
Salaojat ja kuivatusrakenteet	Välttävä
Hulevesijärjestelmät	Välttävä
Talo-osat	
Perustukset	Hyvä
Sokkelit	Välttävä

Maanvastaiset seinät	Välttävä
Alapohjat	Välttävä
Runko	Hyvä
Tiiliverhoillut ulkoseinät	Välttävä
Betonikuoriset ulkoseinät	Tyydyttävä
Ikkunat	Hyvä
Ulko-ovet	Tyydyttävä
Vesikatot	Tyydyttävä
Räystäsrakenteet	Välttävä
Sadevedenohjausjärjestelmä	Välttävä
Tilaosat	
Väliseinät	Tyydyttävä
Lattiapinnat	Välttävä
Kattopinnat	Tyydyttävä
Seinäpinnat	Tyydyttävä
Tilavarusteet ja muut tilaosat	Tyydyttävä
Tekniikkaosat	Kuntoluokka
Lämmitysjärjestelmät	Tyydyttävä
Vesi- ja viemärijärjestelmät	Tyydyttävä
Ilmanvaihtojärjestelmät	Tyydyttävä
Sähköjärjestelmät	Tyydyttävä
Tietotekniikkajärjestelmät	Tyydyttävä

Alkuperäisen osan merkittävimmät puutteet ja ongelmakohdat liittyvät ulkovaipparakenteisiin, kattovesien ohjaukseen ja ulkopuolisiin kuivatusrakenteisiin, sekä käyttöiältään ja toiminnallisuudeltaan vanhentuneisiin tekniisiin järjestelmiin. Rakennuksen ulkopuolisissa kuivatusrakenteissa, kuten mm. salaojissa ja pinnantasauksessa, on merkittäviä puutteita, jotka lisäävät perustus- ja maanvastaisten rakenteiden kosteusrasitusta. Rakennuksen perustuksissa ei esiinny puutteita muuten kuin maanvastaisissa seinissä ja sokkelirakenteissa, joiden eristetilassa esiintyy mikrobivaurioita korkealle kosteusrasitukselle altistumisen takia. Alapohjan kosteusteknisessä toiminnassa on laaja-alaisesti merkittäviä puutteita.

Yli puolessa ulkoseinärakenteista otetuista näytteistä oli viitteitä tai lieviä viitteitä vauriosta. Ongelma-alue ulkoseinärakenteiden osalta on rakennuksen tiiliverhoiltu ulkoseinä. Rakennuksen kantavissa rakenteissa ei itsessään ole puutteita, vaan

seiniin ja sokkeleihin kohdistuvat toimenpidetarpeet koskevat eristemateriaalien uusimista ja ulkoseinärakenteen tuuletuksen tehostamista. Täten tiiliverhous joudutaan purkamaan ja se uusitaan suojelumääräysten mukaisesti. Rakennuksen ikkunat ovat uusittuja, mutta ikkunoiden liittymärakenteissa esiintyy alkuperäisiä rakennusosia, joissa havaittiin osittain mikrobivaurioita. Lisäksi rakenteiden ja ikkunoiden liittymärakenteet ovat epätiivittä, jolloin epäpuhtaudet voivat siirtyä maaperästä sekä vaurioituneista rakenteista sisäilmaan niiden ilmayhteyden takia. Rakennuksen vesikatto itsessään on tyydyttävässä kunnossa, mutta vedenohjausjärjestelmä on epäluotettava ja räystäsleveydet riittämättömiä.

Rakennuksen tilaosat ovat tyydyttävässä kunnossa, tiiliväliseinissä on paikoittaisia korjaustarpeita, muissa tilaosissa, kalusteissa ja varusteissa käytön jälkiä ja vanhenemista on havaittavissa. Lattiapäällysteissä havaittiin paikallisesti VOC-Bulk-näyttein sekä aistinvaraisesti kemialliseen hajoamiseen viittavia merkkejä alapohjien puutteellisen kosteusteknisen toimivuuden ja korkealle kosteusrasitukselle altistumisen takia. Ensimmäisessä kerroksessa on paikallisesti suoritettu peruskorjausta märkä- ja käytävätiloissa oletettavasti vuonna 2014. Näissä tiloissa korjaustoimenpiteinä riittävät tarvittavat ylläpitotoimet. Pinnoitemateriaalit ovat rakennuksessa muuten yleisesti ottaen tyydyttävässä kunnossa.

Vahanen Rakennusfysiikka Oy:n suorittamassa haitta-ainetutkimuksessa (2021) kartoitettiin materiaalit, joiden purkutyö ja poisto tulee tehdä haitta-ainepurkutyönä tai asbestipurkutyönä. Rakennuksessa ei havaittu rakennusmateriaaleja, joiden haitta-aineista olisi välitöntä vaaraa käyttäjille. FCG:n suorittama kuntotutkimus (2021) ei käsitellyt rakennuksen tekniikkaosia, mutta rakennuksen iän ja hankesuunnitelmavaiheessa tehtyjen katselmointien perusteella järjestelmät ovat ainakin osittain käyttöikänsä päässä tai lähellä sitä. Rakennuksen lämmitys-, vesi- ja viemäri-, sähkö- ja tietotekniikkajärjestelmät uusitaan suurin osin. Rakennuksessa sijaitsee eri aikakausina asennettuja ilmanvaihtojärjestelmiä, jotka ovat ainakin osittain käyttöikältään vanhentuneet eivätkä vastaa toiminnallisuudeltaan nykyaikaisen koulurakennuksen sisäilman vaatimuksia. Liikuntasalin ilmanvaihtojärjestelmä on uusittu vuonna 2014. Rakennuksen A-osan sisäisesti toteutettu sadevesiviemärijärjestelmä on epäluotettava ja ulkopuoliset vedenohjaus- sekä sadevesikaivojärjestelmät ovat puutteellisia.

Rakennuksen laajennusosan kunto

Vuonna 2006 rakennetun laajennusosan kunto on kauttaaltaan hyvä. Kunnon ylläpitämiseksi riittävät pitkäntähtäimen korjaussuunnittelun (PTS) mukaan toteutettavat järjestelmälliset ylläpitotoimet, poikkeuksena tässä hankesuunnitelmassa mainitut toimenpiteet laajennusosan rakennusosiin. Tarkemmat kuvaukset tilamuutosten yhteydessä tehtävistä muutostoimenpiteistä sekä ylläpitotoimista on esitetty jäljempänä kappaleissa 5–8 sekä hankesuunnitelman oheismateriaalina olevissa tilakaavioissa ja muissa liitteissä.

5 TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET

5.1 Tilojen toiminnan kuvaus

5.1.1 Eri toimintojen tila (Muokattu 2025)

Hiekkaharjuun sijoittuvat osaamisalat ja arvio opiskelijamääristä v. 2028 on kuvattu alla olevassa taulukossa (Taulukko 3).

Taulukko 3. Varian osaamisalojen mitoitusopiskelijamäärät.

Varian osaamisala	Päivitetyt opiskelijamäärät 2028
Turvallisuusala	100 opiskelijaa
Kone- ja tuotantotekniikka-ala	100 opiskelijaa
Talotekniikka-ala	240 opiskelijaa
Talonrakennusala	240 opiskelijaa
Puhtaus- ja kiinteistöpalveluala	100 opiskelijaa
Pintakäsittelyala	140 opiskelijaa
Ravintola- ja cateringala	340 opiskelijaa
Sisutusala	60 opiskelijaa
Elintarvikeala (leipomo)	100 opiskelijaa
Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	120 opiskelijaa
Yhteensä	1540 opiskelijaa

Hiekkaharjun toimipisteessä säilyvät osaamisalat ovat kone- ja tuotantotekniikka-ala, talotekniikka-ala, talonrakennusala, puhtaus- ja kiinteistöpalveluala, pintakäsittelyala sekä ravintola- ja cateringala. Hiekkaharjuun muuttavat lisäksi uusina aloina turvallisuusala sekä elintarvikeala ja Hiekkaharjusta pois (Vehkalan uudisrakennuskohteeseen) muuttaa sähköala. Hius- ja kauneudenhoitoala poistuu myös Hiekkaharjusta vuonna 2028.

Osaamisalojen tilat vastaavat kunkin koulutusalan alakohtaisiin toiminnallisiin tarpeisiin. Alojen opetustilat koostuvat teorialoista sekä ammatilliseen opetukseen soveltuvista alakohtaisista tiloista, kuten työsaleista ja muista erityisosaamista tukevista opetustiloista. Lisäksi opetustilojen läheisyyteen sijoitetaan alakohtaisten tarpeiden mukaan mitoitettut tavaransäilytyskaapit opiskelijoille sekä pienryhmätiloja. Toiminnan mitoitusperiaatteet ja tavoitteet on kuvattu tarkemmin kappaleessa 5.2 (Tilaohjelma) ja kunkin alan tilatarpeet ja tilamuutoksia on kuvailtu tarkemmin hankesuunnitelman oheismateriaalina olevissa tilakaavioissa.

5.1.2. Yhteiset tilat

Hiekkaharjun toimipisteessä sijaitsevia yhteisiä tiloja ovat mm. yhteisten opintojen (YTO) yleisopetustilat sekä liikuntasali ja sen puku- ja pesutilat. YTO-tilat sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan keskitetysti rakennukseen siten, että tilat ja YTO-opintojen opettajien työtilat ovat lähekkäin. Rakennuksessa sijaitsevat myös liikuntasali sekä kuntosali.

5.1.3 Henkilökunnan tilat (Muokattu 2025)

Opetushenkilökunnan tilat on mitoitettu vanhalla osalla pitkälti keväällä 2025 käytyjen käyttäjätapaamisten pohjalta. Lähtökohtaisesti uuden osan opetushenkilökunnan työ- ja taukotilat säilyvät pitkälti ennallaan.

Hallitilojen yhteydessä sijaitsevat työtilat toteutetaan vastaamaan opetusta harjoittavien henkilöiden määrää. Vanhan osan työtilojen suunnittelu- ja tilanjakoratkaisuja tulee täsmentää vielä jatkosuunnitteluvaiheessa. Työtilojen käyttöperiaatteet (oma- / yhteiskäyttöinen työpiste) ovat pikemminkin käytännön menetelmäasia, mutta suunnitteluratkaisut ovat käyttäjien määritettävissä yhä suunnitteluvaiheessa, jolloin ratkaisuja voidaan viedä haluttujen toimintaperiaatteiden suuntaan.

Varian osaamisalojen opettajien ja ohjaajien tilat säilyvät lähtökohtaisesti omien alojensa lähettävillä. Vanhan osan ensimmäisen kerroksen hallien yhteyteen toteutetaan tilat teknisten osaamisalojen opettajille ja ohjaajille. Toisen kerroksen B-siiven käytävän varrella sijaitsevia nykyisiä työtiloja peruskorjataan sekä toteutetaan uusia työtiloja. Työtiloista tehdään avonaisempia ja nykyaikaisempia purkamalla väliseiniä huoneiden välistä ja näin toteutetaan suurempia työtilakokonaisuuksia. Taukotiloja toteutetaan myös toiseen kerrokseen teknisten alojen opettajille.

Yleishallinnon työtilat toteutetaan vanhan osan toiseen kerroksen A-siipeen nykyisen kirjasto / monitoimitilan ja sen viereisiin tiloihin. Monitoimitilasta rajataan edustusneuvottelutila, joka avautuu arkkitehtonisesti arvokkaan lasiseinän kautta myös aulatiloihin. Työtilat toteutetaan mahdollisuuksien mukaan avotoimistomaisemmaksi edustusneuvottelutilan viereen. Hallinnon tarpeiden mukaisia varastointi- ja neuvottelu- sekä hiljaisen työskentelyn tiloja tehdään purkamalla sekä rakentamalla uusia väliseiniä. Hallinnon tilojen tilajärjestelyissä on kuultu käyttäjää keväällä 2025 ja henkilökohtaisista huoneista on luovuttu.

Rakennuksessa keskeiselle sijainnille vanhan osan toiseen kerroksen A-siipeen toteutetaan Varian opintotoimisto. Muut opiskelijapalvelut sijoitetaan opintotoimiston yläpuolelle kolmanteen kerrokseen. Varian opinto-ohjaajat jatkavat nykyisissä tiloissaan hajautetusti rakennuksessa eri sijainneissa osaamisalojen tilojen

lähettyillä ja erityisopettajille voidaan osoittaa esimerkiksi vanhan osan kolmannelta kerroksesta yhteisesti käytettävistä tiloista erilliset omat huoneet, jos näille koetaan vielä olevan tarvetta. Muuten yhteiskäyttötilat on tarkoitettu kaikkien käyttöön ja niitä ei tässä päivityksessä ole tutkittu tarkemmin.

Opiskelijahuollon tilat, eli terveydenhoitajien, psykiatrisen sairaanhoitajan, lääkärin, kuraattoreiden sekä psykologien työ- ja vastaanottotilat toteutetaan pääosin vanhan osan kolmanteen kerroksen A-siipeen. Vanhan osan ensimmäisessä kerroksessa ovat opiskelijahuollon tilat säilytetään ja peruskorjataan. Opiskelijahuollon ja muiden opiskelijapalveluiden henkilökunta hyödyntää henkilökunnan taukotiloja vanhan osan kolmannessa kerroksessa muiden opiskelijahuollon tilojen yhteydessä.

Ateriapalvelun, puhtaanapidon sekä kiinteistöhoitajien tauko- ja sosiaalitilat säilyvät nykyisissä sijainneissaan.

5.1.4 Puku-, pesu- ja wc-tilat (Muokattu 2025)

Vanhan puolen puku-, pesu- ja wc-tilat peruskorjataan, pl. liikuntasalien puku- ja pesutilat, joita on peruskorjattu viimeisen vuosikymmenen aikana. Vanhan osan pukuhuonetilat muutetaan pääosin avoimiksi lokerotiloiksi, joiden yhteydessä on wc- ja pesutiloja, joita voidaan hyödyntää tarvittaessa pukeutumistiloina.

5.1.5 Ateriapalvelun tilat (Muokattu 2025)

Tämän päivityksen yhteydessä aluekeittiön kokoa ja toimintaa tarkasteltiin keittiösuunnittelijan sekä käyttäjän kanssa. Aluekeittiön annoskapasiteettia tulisi kasvattaa reilusti vuonna 2021 esitetyistä määristä. Esitetty nykyinen tarve olisi vähintään 4000 annosta päivässä. Selvityksen myötä todettiin, että nykyinen keittiötila vastaa huonosti aluekeittiön toiminnan tarpeisiin. Nykyinen keittiötila sijoittuu eri kerrokseen huoltopihan kanssa ja aiheuttaa siksi logistisia haasteita toiminnalle. Nykyinen yksi koko kiinteistöä palveleva hissi ei riitä palvelemaan aluekeittiön tarpeita. Aluekeittiötä varten pitäisi toteuttaa vähintään uusi nostin/hissi, jolla uloslähetettäviä annoksia pystyttäisiin siirtämään riittävällä volyymilla kerrosten välillä.

Nykyisen keittiön muuttaminen aluekeittiöksi vaikuttaisi myös Hiekkaharjun yksikön opetustoimintaan. Nykyisin keittiö toimii myös opiskelijoiden harjoittelukeittiönä, jolloin aluekeittiön tilat tulisi olla eriytettävissä vähintään varastointi- ja työstötiloiltaan opetustoimintaan käytettävistä tiloista. Tällöin tilantarve kasvaisi entisestään.

Toiminnallisesti aluekeittiön sijoittaminen 4000 annoksen volyymilla nykyisen keittiön tiloihin todettiin näin ollen toimimattomaksi ja aluekeittiö päätettiin sijoittaa tontille omana kokonaisuutenaan erilleen koulun keittiötiloista.

Nykyisen keittiön osalla tehdään PTS-toimenpiteitä, jotka tarkennetaan jatkosuunnitteluvaiheessa. Ruokalan yhteydessä ollut myymäläkahvio siirretään uusiin tiloihin. Henkilöstöruokailun järjestäminen opetustoiminnan kautta ja siihen tarvittava ruokailutila sijoitetaan entisen myymäläkahvilan paikalle.

Uusi aluekeittiö toteutetaan lisärakennuksena B-siiven jatkoksi. Aluekeittiöstä uloslähetettävien annosten määrä on n. 5000 päivässä. Valmistuslinjoina aluekeittiössä on cook and chill sekä kylmävalmistus. Aluekeittiön lisärakennukseen sijoitetaan myös aluekeittiön henkilökunnan sosiaali- ja taukotilat sekä neuvottelutilat mm. reseptiikkamaisteluita varten.

Nykyisten keittiötilojen ja ruokasalin vaatimukset:

- Keittiön nykyisellä lastausalueella tulee huomioida tulevat raaka-ainekuljetukset siten, että huoltoautolla on riittävä tila kääntymiseen.*
- Keittiön rullakko- ja laatikkovarastoa pitää laajentaa.*
- Kylmä- ja pakastehuoneiden kylmäkoneikot on tarvittaessa vaihdettava tämän päivän kylmäainevaatimuksien mukaisiksi (GWP-arvon tulee olla alle 150).*
- Keittiötilassa tehdään PTS-toimenpiteitä, joita tarkennetaan jatkosuunnitteluvaiheessa.*
- Keittiön tila- ja laitesuunnittelussa huomioidaan opiskelijoiden harjoittelujaksot keittiöllä.*
- Keittiön poistoilmasta otetaan lämpö talteen (tuloilman lämmitys) ja tarpeenmukainen ilmanvaihdon ohjaus sekä jäähdytys.*
- Keittiön jätetilaan sijoitetaan manuaalinen metallinpuristin. (Tämä tarkistettava jatkosuunnittelussa.)*
- Ruokasalin linjastojen paikat tarkastetaan jatkosuunnitteluvaiheessa ja salin akustiikkaan on kiinnitettävä huomiota.*
- Ruokailulinjastot suunnitellaan ilman tarjottimia käytettäväksi sekä lisätään juoma- ja leipäpisteitä salille.*
- Ruokasalin astianpalautus oltava suljettavissa sähköruloseinällä.*

Aluekeittiön vaatimukset:

- Huoltopihalla riittävät tilat samanaikaisesti pitkälle toimitusautolle (13 m) sekä kahdelle pienemmälle kuljetusautolle.*
- Aluekeittiö varustetaan varavoimalla ja varavedelle tulee olla vähintään liitäntäpiste.*
- Aluekeittiön tiloihin sijoitetaan varautumisvarasto n.20 m².*
- Tuotantolinjat cook and chill- sekä kylmävalmistukselle.*

- *Riittävät varastointi-, säilytys-, pakkaus-, vastaanotto- ja lähetystilat sekä astianpesutilat.*
- *Riittävä rullakko- ja laatikkovarasto.*
- *Tuotantomäärätavoite 5000 annosta päivässä.*
- *Tiloissa henkilöstön sosiaali- ja taukotilat sekä neuvottelutilat. (Henkilöstöä arviolta 13–15.)*
- *Jos tilat kahdessa kerroksessa, tulee tila varustaa nostimella.*
- *Varavoimakone poikkeustilanteita varten.*

Aluekeittiön vaatimuksia tulee tarkentaa jatkosuunnitteluvaiheessa.

5.1.6 Siivoustilat

Puhtauspalvelun tavoitteet rakennuksen hyvälle siivottavuudelle: puhtaat tilat luovat puitteet terveelliselle ja turvalliselle oppimiselle. Yläpölyjen kertymistä suunnitteluratkaisuissa tulee välttää: turhia ulokkeita ja korkealla olevia puhdistettavia pintoja, joihin pöly pääsee kerääntymään. On huomioitava, ettei korkealla olevia yläpölyjä ole mahdollista poistaa päivittäisessä siivouksessa, mikä vaikuttaa sisäilman laatuun heikentävästi.

Esteettömyydellä mahdollistetaan rakennuksen hyvä siivottavuus. Korkeat kynnykset hankaloittava koneiden ja laitteiden siirtoja ja itse siivousta. Puhdistettavien pintojen ja kalusteiden tulee olla julkisentilan ja kulutusta kestäviä, sekä helposti puhdistettavat. Lattioiden vahaukselle ei tule olla tarvetta. Kiinteistön sisäänkäyntien tulee olla katettuja, asfaltoituja ja tuulikaapeilla varustettuja.

Siivoustilojen suunnittelussa käytetään RT-kortteja, joissa annetaan suosituksia siivoustilojen sijoituksista ja mitoituksista. Tilojen varustelussa käytetään Vantaan kaupungin määriteltyjä varusteita. Siivouskeskuksia tarvitaan yhteensä kaksi kiinteistön koon ja siivottavien alueiden etäisyydet huomioiden. Siivouskeskuksista toinen sijoitetaan ensimmäiseen kerrokseen. Näin mahdollistetaan tavarantoimitusten joustavuus. Toinen siivouskeskus sijoitetaan kiinteistön toiseen kerrokseen – kuitenkin lähelle hissiä. Siivouskeskukset tulee varustaa 8 kg:n ja 6 kg:n teollisuus pyykinpesukoneilla ja omilla jalustoillaan. Koneiden huolto- ja puhdistustilan tulee olla varustettuna hiekanerottelukaivolla ja käsisuihkulla. Tilassa pestään päivittäin siivouspyykinä sekä tehdään koneiden huolto- ja puhdistustehtäviä. Tilojen hyvästä ilmanvaihdosta tulee huolehtia, ja yhdistelmäkoneille tulee varata tiloihin riittävästi latauspistokkeita. Siivouskeskuksiin tulee sijoittaa hyllytilaa siivousliinoille ja mopeille sekä käytössä oleville puhdistusaineille. RST-altaat varustetaan laskutasoilla ja käsisuihkuilla siivouspyykin ja siivousvälineiden esikäsittelyyn sekä puhdistamiseen.

Edellä mainittujen lisäksi rakennukseen tulee liikuntasalin sekä pesu- ja pukutilojen yhteyteen siivoustila, johon sijoitetaan yhdistelmäkone, RST-allas käsisuihkulla, hiekanerottelukaivo sekä päivittäiselle siivoukselle tarvittavat varusteet.

Kohteen kaikki siivoustilat tulee jakaa tasaisesti siivottaville alueille niin, ettei etäisyys siivoustiloihin tule liian pitkäksi. Siivoustilat varustetaan ja kalustetaan päivittäisessä siivouksessa tarvittaville siivousvälineille ja mahdollisesti piensiivouskoneille. Siivoustilojen pintojen uusiminen on varsinkin vanhalla osalla tarpeellinen. Siivoustilojen läheisyydessä on hyvä olla varastotilaa käsipapereille, saippuoille, jätessäkeille ja muille hygieniatuotteille.

Siivouksen varastotilan tulee sijaita lähellä huoltopihaa ja ensimmäisen kerroksen siivouskeskusta. Varastotilan ovien leveydessä tulee ottaa huomioon, että tukkutavarat toimitetaan puulavoilla. Varastotilaan tarvitaan lisäksi riittävästi hyllytilaa paperitavaralle, pyyherullille (puhtaille ja likaisille), jätessäkeille ja jätepusseille sekä eri käyttöön tarvittaville pesu ja puhdistusaineille.

5.1.7 Jätehuollon tilat (Muokattu 2025)

Kiinteistöllä on jätetila. Jätepiste sijaitsee huoltopihalla ja sitä tullaan jatkossakin käyttämään. *Aluekeittiön läheisyyteen tulee sijoittaa oma jätteenkeräyspisteensä. Koko kiinteistön jätteenkeräyksen toimintatapa tulee tarkentaa jatkosuunnitteluvaiheessa.*

Biojätteelle kylmätilan tulee sijaita lähellä ulkona olevaa varsinaista jätepestettä, josta kylmätilasta biojäteastioiden tyhjennykset hoidetaan. Muiden kierrätettävien jätelajien keräämiseen tarvitaan erillinen jätetila, johon myös puristimet sijoitetaan. Myös pienmetalli, lasi ja muovi tarvitsevat kierrätysastiat.

Kulkureitti jätepesteele tulee olla lyhyt – myös muiden kiinteistön käyttäjien osalta. Lumenpoisto jätepesteltä tulee olla hoidettavissa niin, etteivät jätteen tyhjennykset jää lumen takia tekemättä.

5.1.8 Väestönsuojatilat

Vanhan osan väestönsuojatiloissa on pääasiassa varastotiloja, eikä niitä kuntotutkimuksessa suositella käytettäväksi työskentely- tai opetustiloina. Peruskorjauksen yhteydessä seinä- ja lattiapinnoitteet suositellaan uusittaviksi hyvin vesihöyryä läpäisevillä pinnoitteilla. Uuden osan väestönsuojatiloissa on mm. kuntosali, varastotiloja ja serveritiloja. Uuden osan väestönsuojatiloihin ei kohdistu korjaustarpeita.

5.1.9 Pihan vaatimukset

Pihan vaatimuksia käsitellään kappaleessa 7.3., Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet.

5.1.10 Muuta

Hankkeen käyttäjiä osallistetaan suunnitteluun, esimerkiksi opetus- ja työtilojen, pihan liikuntatoimintojen tai opiskelijoiden tilojen kalustuksen osalta. Tarkempi osallistamisen toimintatapa sovitaan suunnitteluvaiheen alussa.

5.2 Tilaohjelma (Muokattu 2025)

Tämän hankesuunnitelman päivityksen olennaisimmat muutokset vuoden 2021 hankesuunnitelmaan sisältyneeseen tilaohjelmaan nähden liittyvät muuttuneisiin oppilasmääriin ja vuonna 2028 Hiekkaharjussa opiskeltaviin aloihin sekä aluekeittiön sijoittamiseen rakennukseen.

Opiskelijapaikkoja vuonna 2028 on 1540. Vuoden 2021 hankesuunnitelman mukainen oppilasmäärä oli 1285. Muuten toiminnalliset tavoitteet pysyvät samoina kuin vuonna 2021.

Liitteissä tarkempi tilaluettelo sekä tilakaaviot.

Hankkeen laajuus- ja sisältömitoitukset perustuvat seuraaviin toiminnallisiin tavoitteisiin:

- Strateginen reagointi- ja sopeutumiskyky sekä tulevaisuuden ennakoitavissa oleviin muutoksiin, että sellaisiin muutoksiin, jotka eivät vielä ole tiedossa. Tässä hankkeessa erityistä painoarvoa annetaan valmiuteen reagoida työllisyystilanteen sekä työelämän tarpeiden muutoksiin. Koulutuksen painopisteet muuttuvat ja kehittyvät lähitulevaisuudessa.
- Hiekkaharjuun sijoittuva Varian toiminta: osaamisalat, opiskelijamäärien mitoitus, tavoiteryhmäkoot, lähiopetuksen ja työssä oppimisen määrä, lähiopetusmäärän jakautuminen eri tilaympäristöihin sekä lähiopetuksen toiminta-ajat.
- Varian osaamisalojen välinen synergia toiminnassa ja tilankäytössä:
 - Toiminnan osalta esim. osaamisaloja poikkileikkaavat koulutusohjelmat ja opintojaksot sekä osaamisalojen välinen vuorovaikutus arjessa.
 - Tilankäytön osalta tilojen yhteiskäyttöisyys.

Tarkennuksia toiminnallisiin tavoitteisiin:

- *Opiskelijamäärän mitoituksena tilakaavioissa on käytetty 1540 opiskelijaa.*

- Oppisopimuskoulutuksen, tutkinnon-osakoulutusten sekä ammattitutkintojen opiskelijamääriä on arvioitu lähinnä karkealla tasolla laskennan yksinkertaistamiseksi siitä syystä, että näiden lopullinen vaikutus tilankäyttöön on kokonaisuudessaan hyvin pieni.
- Lähiopetuksen tavoiteryhmäkoko: 20–25 opiskelijaa.
- Lähiopetuksen sekä työssä oppimisen määrätavoite: perustutkinnoissa lähiopetusta keskimäärin 70 % ja työssä oppimista 30 %.
- Toiminta-ajat: perustutkintojen lähiopetus ja muu toiminta sijoittuu pääsääntöisesti aikavälille ma-pe klo 8–16, 40 lähiopetusviikkoa/v. Oppisopimuskoulutuksen, tutkinnon-osakoulutusten ja ammattitutkintojen lähiopetus sekä päivällä että illalla.

Tarkennuksia tilojen yhteiskäyttötavoitteisiin toiminnassa:

- Tavoitellaan, suunnitellaan ja toteutetaan lähtökohtaisesti yhteiskäyttöisiä tiloja ja yhdenmukaisia tilaratkaisuja niiltä osin kuin se on mahdollista (mm. yleisoppimistilat, ryhmätyötilat, opettajien ja yleishallinnon työskentelytilat ja työpisteet).
- Osaamisalakohtaiset erikoistilat suunnitellaan ja toteutetaan osaamisalan tarpeiden mukaan huomioiden mahdolliset tulevaisuuden muutostarpeet, jotka eivät suunnittelu- ja rakentamishetkellä ole tiedossa.
- Mahdollisimman tasainen tiloissa läsnä oleva opiskelijamäärä. Mahdollisimman vähäinen vaihtelu tiloissa läsnä olevassa opiskelijamäärässä viikkojen, kuukausien, lukukausien ja lukuvuosien sisällä.
- Tilojen yhteiskäyttöisyys ja tilaohjelma edellyttävät Varialta mm. tilankäytön ja -varausten pelisääntöjen sopimista ja noudattamista, tilavarausjärjestelmää, tilankäytön seurantajärjestelmää sekä osaamisalojen sisäistä ja välistä yhteistyötä opintojen läpivientisuunnittelussa.
- Ammattiopiston opetustiloihin liittyy myös erityisiä alakohtaisia toiminnallisia tavoitteita sekä tilojen synergiaan ja yhteiskäyttöisyyteen liittyviä tavoitteita.

5.3 Tilojen vaatimukset

Tilat suunnitellaan Vantaan tilasuunnittelun ohjeiden ja koulusuunnittelun RT-korttien mukaisesti. Tilojen tulee olla huollettavia ja helposti ylläpidettäviä. Materiaalivalinnat tehdään tilojen käytön vaatimusten mukaisesti. Tilojen tulee olla monikäyttöisiä, muuntojoustavia, käytettäviä ja viihtyisiä sekä turvalliset ja terveelliset.

6 RAKENNUS

6.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset

6.0.1 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet

Rakennuksen E-lukutavoite on -30 %:n parannus nykyiseen E-lukuun. Hankesuunnitteluvaiheen (2021) alustavien energialaskelmien mukaan Varia Hiekkaharjun E-luku ennen peruskorjausta on 166 kWh_E/m²/a ja peruskorjauksen jälkeen 113 kWh_E/m²/a. Tarveselvitysvaiheessa suunnitelluilla ratkaisulla sekä 100 kWp aurinkopaneelikentällä rakennuksen E-luku paranee -32 %.

Aurinkosähköselvityksessä aurinkopaneelikenttä mitoitettiin kiinteistön sähkökuorman pohjatehoon, eikä ylituotantoa synny rakennuksen käyttöajan ulkopuolella.

Rakennus sijaitsee pohjavesialueella. Linjauksen mukaan maalämpöä ei voida hyödyntää pohjavesialueella Vantaalla.

Varia Hiekkaharjun tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheen alustavan hiilijalanjälkilaskelman mukaan rakennuksen hiilijalanjälki on n. 17,6 kg CO₂e/m²/a ja hiilikädenjälki -0,2 kg CO₂e/m²/a. Laskentajakson pituus oli 50 vuotta ja laskentamenetelmänä käytettiin Ympäristöministeriön rakennuksen vähähiilisyyden arviointimenetelmää (2021) tietyin yksinkertaistuksin. Arvion perusteella peruskorjaushankkeen koko elinkaaren hiilijalanjälki 50 vuoden tarkastelujaksolla on n. 4,3 % pienempi kuin vastaavan laajuisen uudisrakennuksen. Peruskorjaushankkeen rakennusmateriaalien hankinnan hiilijalanjälki (A1-A3) on n. 80 % pienempi verrattuna vastaavan laajuiseen uudisrakennukseen. Sen sijaan peruskorjattavan rakennuksen energiatehokkuus ei yllä uudisrakennuksen tasolle, jolloin rakennuksen käytönaikaisen energiankulutuksen hiilijalanjälki on uudisrakennuksella n. 40 % pienempi verrattuna peruskorjattavaan rakennukseen.

Hankesuunnitelman oheismateriaalina Granlund Oy:n laatima Energia- ja hiilijalanjälkiraportti, jossa elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteita on käsitelty tarkemmin.

6.0.2 Tilatehokkuustavoite (Muokattu 2025)

Alkuperäinen toimitilaverkon kehitykselle asetettu tilapaikkatehokkuustavoite on 10 htm²/opiskelija. Rakennuksen vuonna 2021 tehdyn TS-HS vaiheen tilatehokkuus oli n. 16,2 htm²/opiskelija. *Tämän päivityksen huoneistoalaan nähden tilatehokkuus on n. 13,7 htm² / opiskelija. Muutos johtuu pitkälti oppilasmäärän kasvusta.*

Tilapaikkatehokkuustavoitetta on hyvä peilata koko Varian toimitilaverkon kehitykseen. Varian uudisrakennuskohteiden tilankäytön ollessa hyvin tehokas tilapuskuri opiskelijamäärän kasvuun on keskitetty Hiekkaharjuun. Koska kohde on olemassa oleva rakennus ja vanha osa on rakennettu 1960-luvulla, eivät tilojen muodot, sijoittelu ja rakennuksen rakenne- ja runkoratkaisut mahdollista täysin uudisrakennukseen verrattavia toiminnallisia tilaratkaisuja. Siten kaikille rakennuksen tiloille on haastavampi löytää täysin selkeitä toimintoja Varian nykyisestä opetustarjonnasta ja siksi Hiekkaharjun toimipiste on järkevin kohde puskurin luomiseksi. Tästä syystä rakennuksen tilapaikkatehokkuuden pinta-alana käytetty rakennuksen kokonaishuoneistopinta-ala ei suoranaisesti vastaa Varian käytössä olevaa huoneistopinta-alaa, kun puskurina toimivat tilat hyödynnetään ulosvuokraukseen tai muuhun väliaikaiskäyttötarkoitukseen esim. väistötiloina. Siten tilatehokkuusluku on todellisuudessa suurempi kuin nimellisesti esitetty. Em. syistä peruskorjausrakennuksen tilatehokkuutta ei ole myöskään perusteltua verrata uudisrakennuksen tilatehokkuuteen.

6.0.3 Muuntojoustovaatimus

Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys sekä muunneltavuus. Tilat muuntuvat tai ovat käytettävissä useampaan käyttötarkoitukseen, ja tekniset ratkaisut mahdollistavat tulevat käyttötarkoituksen muutokset.

Teknisen muuntojoustavuuden tavoitteet liittyvät opetustilanteisiin ja rakennuksen elinkaaren aikaiseen muuntojoustavuuteen:

- Mitoitetaan tekniset tilat ja varaukset muutokset mahdollistavaksi.
- Mahdollistetaan toimintojen joustava muunneltavuus opetustiloissa ja tilojen joustava käyttö erilaisissa opetustilanteissa, esimerkiksi IV-työsaliin ja talonrakennusalan työsalien muunneltavuuden mahdollistaminen riittävillä ja turvallisilla sähköpisteillä ja teknisillä varauksilla.
- Valittu AV-tekniikka, kalustus ja varustus sekä tilojen sijoittelu tukee vaihtelevia opetustapoja ja tilojen tehokasta ja monipuolista käyttöä.
- Hallitilojen tekniset ratkaisut mahdollistavat niiden toimivan ja monipuolisen käytön ja muuntojouston opetuksen tarpeiden muuttuessa.
- Henkilöstön ja hallinnon työtilat toteutetaan mahdollisuuksien mukaan muuntojoustavia ratkaisuja hyödyntäen ja tilojen monikäyttöisyys huomioiden.

6.0.4 Ääniolosuhteet

Sisätilojen meluntorjunnan, ääneneristyksen, huoneakustiikan ja värinäeristyksen suunnitteluun tulee käyttää akustista suunnittelijaa. Ääniolosuhteiden suunnitteluun

tulee hankkeessa kiinnittää erityistä huomiota, työsaleissa on melua tuottavaa toimintaa, laitteita ja koneita. Ruokasalin akustiikkaa parannetaan.

Ääniolosuhteiden suunnittelussa noudatetaan Vantaan ohjeita suunnittelijoille sekä ympäristöministeriön ohjetta ääniympäristön suunnitteluun. Teoriaopetustiloissa, liikunta- ja musiikkitiloissa sekä ruokasalissa noudatetaan jälkikaiunta-ajoissa ja puheensiirtindekseissä standardin SFS 5907 luokkaa A/B mikäli se on asetuksen ohjetta tiukempi. Muissa tiloissa, mikäli ympäristöministeriön ohje ääniympäristöstä ei muuta edellytä, noudatetaan luokkaa C.

Peruskorjattaviin opetustiloihin suunnitellaan tarvittavat äänentoisto- ja äänensiirtojärjestelmät. Suunnittelussa on huomioitava myös kuulemisympäristön esteettömyyden erityistarpeet.

6.0.5 Palotekniset vaatimukset

Olemassa olevan osan palotekniset vaatimukset eivät muutu peruskorjauksen yhteydessä. Palotekniset ratkaisut perustuvat rakennusajankohdan mukaisiin määräyksiin ja niiden täyttyminen tulee varmistaa peruskorjauksen yhteydessä. Palo- ja poistumisturvallisuuteen vaikuttavien laitteiden kunto ja toimivuus tulee tarkistaa sekä tarvittaessa saattaa nykyiselle vaatimustasolle.

Muutosten yhteydessä arvioidaan palotekninen toimivuus ja huomioidaan erityisesti poistumisturvallisuuden toteutuminen. Olemassa olevan rakennuksen poistumisjärjestelyt eivät vastaa nykyisiä määräyksiä.

Kokonaisuutta arvioitaessa huomioitavia asioita ovat mm. palo- ja räjähdysvaarallisten toimintojen tunnistaminen sekä muut kuin paloturvallisuuteen liittyvät turvallisuusasiat oppilaitosympäristössä. Lisäksi peruskorjauksen yhteydessä kiinnitetään huomioita mm. pelastushenkilöstön toimintaedellytysten turvaamiseen oppilaitosrakennuksessa. Tällaisia asioita ovat mm. käsin avattavien savunpoistoon tarkoitettujen ovien ja ikkunoiden määrä sekä sijoitus.

6.0.6 Sisäilmatavoitteet

Ilmavirtatavoitteet sisäilmastoluokan SL2018 mukaisesti S2. Sisäilmastotavoitteita tarkennettu tämän dokumentin LVIA-tekniset tavoitteet –osiossa.

6.1 Arkkitehtoniset tavoitteet (Muokattu 2025)

Vanhan osan julkisivun korjauksessa tulee huomioida 60-luvun osan ilmeen säilyttäminen: nauhaikkunan yhtenäisyys, vaakasuuntaiset linjat, tiilimuuraus ja pilarit ulokeosalla ja sisäänkäynneillä. Rakennuksen vaurioiden takia vanhoja materiaaleja on osin uusittu ja uusitaan lähes kokonaan peruskorjauksessa.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää materiaalien valintaan, laatuun, väreihin ja yksityiskohtien detaljisuunnitteluun.

Julkisivun ja katon korjauksen periaatteita on määritelty alustavasti tarveselvitys-hankesuunnitteluvaiheessa ja niitä määriteltäessä on kuultu Vantaan kaupunginmuseon edustajia. Räystäälle on laadittu kaksi korjausvaihtoehtoa, joista toinen on alkuperäistä vastaava ja toinen on ulkopuolisella vedenpoistolla sekä lyhyellä räystäällä. Vantaa museo suosittaa räystään korjaamista alkuperäisen tyyppisellä räystäsvaihtoehdolla. Toteutusvaiheen räystäsratkaisu tulee hyväksyttävä museolla. Tämän päivityksen yhteydessä tarkasteltiin myös alkuperäistä kattomuodon palauttamista vanhan matalan työsalisiiven osalla. Tämä tulee käydä myös museon kanssa läpi yhdessä räystäsratkaisun kanssa, jos kattomuoto päätetään palauttaa alkuperäiseen muotoonsa. Tiilimuurausta uusittaessa uuden tiilen tulee olla alkuperäisen värinen ja ilmeen alkuperäisen mukainen. Alkuperäisiä tiiliä voidaan säilyttää ja hyödyntää paikallisesti esimerkiksi pääsisäänkäynnin yhteydessä. Jo uusittujen ikkunoiden ja lasiseinien alkuperäinen väritys tulisi palauttaa.

Kaavan suojelumerkintä koskee rakennuksen julkisivuja, eikä sisätiloja ole museon toimesta inventoitu. Rakennushistoriaselvityksen mukaan sisätiloissa tärkeimpiä tilakokonaisuuksia ovat sisäänkäyntialueet, aulat ja portaat sekä niihin liittyvät auditorio, liikuntasali ja ruokasali. Alkuperäinen ruokasali, nykyinen kirjasto/monitoimitila liittyy aulaan lasiseinien kautta, ja tilan alkuperäinen hahmo ja suuret lasiseinät ulos ovat säilyneet. Näiden säilyneiden keskeisten tilojen peruskorjauksessa tulisi pyrkiä säilyttämään alkuperäisiä materiaaleja ja rakennusosia ja uusien pintojen ja värien valinnassa huomioida tilojen alkuperäinen ilme. Työtilojen, opetustilojen työsalien osalta tiloihin on tehty monia muutoksia, eikä tilarakenne vastaa enää alkuperäistä B-siivessä. Työtiloille ominaista ovat suuret lasiseinät ja pilarit sekä rouheat pintamateriaalit. Toimisto- ja teoriasiivessä olennaisimpia tiloja ovat aulojen ja portaiden yhteydessä olevat korkeat tilat, ylävalo ja tilojen osin alkuperäiset valaisimet sekä itse portaat.

2006 rakennetun osan muutokset ovat paikallisia toiminnallisia korjauksia, ja kohdistuvat kahvilan ja ruokasalin muutosten osalta rakennuksen keskeisiin yhteisiin tiloihin. Tilojen ilmeeseen ja muutoksen yksityiskohtiin tulee kiinnittää erityistä huomioita muutosten liittyessä rakennuksen pääsisäänkäyntiaulaan.

Aluekeittiötä varten tehtävä laajennusosa tulee sovittaa olemassa oleviin rakennuksiin, ja se ei saa jättää suojeltuja rakennusosia alisteiseksi.

6.2 Esteettömyystavoitteet

Opetustilat suunnitella pääosin esteettömiksi rakennuksen esteettömyydestä annetun valtioneuvoston asetuksen 241/2017 mukaan ja noudattaen

ympäristöministeriön ohjetta rakennuksen esteettömyydestä (2018). Sisäänkäyntien tulee olla katettuja ja esteettämiä. Poikkeamista esteettömyystavoitteista voidaan joillakin osin esittää; esimerkiksi aulatilojen kaiteisiin liittyen niiden arkkitehtonisiin ja rakennushistoriallisiin arvoihin perustuen (peruskorjauskohde).

6.3 Rakennetekniset tavoitteet (Muokattu 2025)

Yleistä

Korjattavien rakennusosien purkutyöt ja uudelleen rakentaminen suunnitellaan rakennusteknisesti siten, että rakenneratkaisut ovat turvallisia, luotettavia ja hyvän rakentamistavan mukaisia. Kaikessa suunnittelussa noudatetaan YM:n, RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita. Rakenneratkaisuissa vältetään monikertaisia työvaiheita vaativia rakenteita ja suositetaan mahdollisimman yksinkertaisia ratkaisuja. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rakenteiden ja rakennusmateriaalien pysymiseen kuivina koko rakennustyön ajan. Kaikissa rakenneratkaisuissa huomioidaan rakennusaikainen kosteudenhallinta. Lämmöneristeiden ja rakenteiden kastumisen estämiseksi hankkeessa edellytetään sääsuojan alla rakentamista ja Kuivaketju 10 -järjestelmän tai Kosteusjumppa-järjestelmän noudattamista. Lisäksi on mahdollisuus hyväksyttää myös oma kosteudenhallintamenettelynsä, jonka periaatteet noudattavat kuivaketju 10 -toimintamallia.

Rakennustöiden puhtausluokka on P1 (Sisäilmastoluokitus 2018).

Pintamateriaalit M1 luokkaa (Sisäilmastoluokitus 2018).

Rakennuksen vierustat

Rakennuksen vierustat sekä alapohja kaivetaan vanhan osan ympäriltä.

Rakennuksen perusmuurit puhdistetaan, korjataan ja vedeneristetään. Salaojat uusitaan ja routasuojataan. Perusmuurit lämmöneristetään. Maanpinnan alapuoliset osat vesieristetään patolevyjärjestelmällä ja lisälämmöneristyksellä.

Uusitaan vanhan osan salaojitusjärjestelmä, salaojasora, suodatinkankaat sekä lisätään patolevyjärjestelmä ulkopuolisella EPS-lämmöneristeellä korjaussuunnitelman mukaan. Tarpeen mukaan lisätään perusvesipumppaamo, elleivät korkeuserot mahdollista riittäviä kaatoja salaojavesien pois johtamiseksi. Pihan kallistukset korjataan rakennuksesta pois päin viettäviksi.

Toimenpide-ehdotukset:

- *Uusitaan salaojitusjärjestelmä korjaussuunnitelman mukaan.*
- *Rakennuksen sokkelit ja perusmuurit puhdistetaan ja korjataan paikkauslaastilla.*
- *Sokkeleiden näkyvät pinnat maalataan sokkelimaalilla.*
- *Lisätään sokkeleihin patolevyjärjestelmä ja lisälämmöneristys korjaussuunnitelman mukaan.*

- *Korjataan alapohja ja vierustäytöt korjaussuunnitelman osoittamassa laajuudessa.*
- *Korjataan pihan kallistukset rakennuksesta pois päin viettäviksi korjaussuunnitelman mukaan.*

Liitokset

Rakennuksen ikkuna- ja ovidetaljen sekä ulkoseinän ja ala- ja yläpohjan välisten liitosten rakennusfysikaalinen toimivuus tarkastetaan. Viat ja puutteet korjataan. Rakennuksen liikuntasaumojen toimivuus tarkastetaan ja puutteet korjataan. Saumojen ja eri rakennusosien liitosten tiiviyden parantamiseen kiinnitetään huomiota.

Toimenpide-ehdotukset:

- *Korjataan ikkuna- ja oviliitosten viat.*
- *Tiivistetään ikkuna- ja oviliitokset korjaussuunnitelman mukaan.*

Yläpohja

Yläpohjaa korjattaessa huomioitava muutoksia rajoittava suojelumerkintä sr-5 (alkuperäiset 60-luvun osat: A-, B- ja F-siipi):

”Suojeittava rakennus. Historiallisesti / kulttuurihistoriallisesti / rakennustaiteellisesti / kaupunki- tai kyläkuvan kannalta arvokas rakennus / rakennuksen osa, jonka ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai vastaavia materiaaleja.”

A-osan yläpohjarakenteet uusitaan peruskorjauksen yhteydessä. Tällöin myös rakennusjätteet poistetaan yläpohjasta. Peruskorjaushankkeessa suositellaan tuuletustilan nostamista nykyistä korkeammalla, jotta mahdolliset huoltotoimet voidaan toteuttaa tarvittaessa.

B-osan vesikate uusitaan peruskorjauksessa. Korjauksen laajuutta tarkennetaan purkutöiden yhteydessä tehtyjen havaintojen perusteella. Vesikaton vedenpoistossa tavoitteena on ulkopuolinen vedenpoisto, sadevesikouruin ja syöksytorvin.

A-osalla kattovesien ohjauksessa on ollut puutteita (sisäpuoliset vuodot). A-osan räystäään purkutyöstä ja vedenpoiston muutoksesta ulkopuoliseksi on tehty luonnossuunnitelma, joka on tämän hankesuunnitelman liitteenä. Nykyisen vesikaton kantavuudessa ei ole huomioitu aurinkopaneelien aiheuttamaa kuormaa. Lisäksi nykyiset lumikuormat vesikatoille ovat suurempia kuin mille alkuperäiset rakenteet on suunniteltu. Vesikaton rakenteiden suunnittelussa on huomioitava nykyiset lumikuormat sekä mahdollisten aurinkopaneelien kiinnitys ja kuormitus.

A-osan yläpohjarakenteet korjataan paremmin tuulettuvaksi ja helpommin huollettavaksi korjaussuunnitelman mukaan. Vesikaton rakenteita on vahvistettava nykyiselle lumikuormalle sekä talotekniikkaripustusten ja aurinkopaneelien

vaatimalle kuormavaraukselle. Kattokorkoa nostetaan lisälämmöneristysten ja tuuletustilan kasvattamiseksi sallittavissa rajoissa nykyistä korkeammalla, Pyritään parantamaan myös katon tuuletustilan huollettavuutta.

B-osan vesikate uusitaan korjaussuunnitelman mukaan.

Korjauksen laajuutta tarkennetaan yläpohjarakenteiden osalta tarvittaessa purkutöiden yhteydessä tehtyjen havaintojen perusteella.

Sadevesijärjestelmät

A-osan kattovesien ohjaus tapahtuu räystäällä olevien jalkarännien kattokaivojen kautta sisäpuoliseen sade-vesijärjestelmään. Sisäpuoliset sadevesiviemärit on koteloitu A-osan ulkoseinälinjalle.

B-osan vesikatto on pulpettikatto. Sadevedet ohjautuvat pohjoisen julkisivun räystäskourujen kautta syöksytorville, jotka läpäisevät rakennuksen vierustan asfalttipäällysteen. Rännikaivojen tyypistä ei ole tietoa saatavilla.

Toimenpide-ehdotukset:

- Sisäpuoliset hormi- ja kotelorakenteet uusitaan.
- Sadevesijärjestelmä uusitaan.
- Hormi- ja kotelorakenteet uusitaan.

Anturat ja perustusrakenteet

Anturoiden ja perustusrakenteiden kosteustekniset haasteet liittyvät maanvastaisten rakenneosien kuivatusrakenteiden puutteisiin.

Toimenpide-ehdotus:

- Lisätään anturoiden päälle ulkopuolinen vedeneristyskermi vedeneristys-suunnitelman mukaan.

Maanvastaiset seinät

A-osan maanvastaisten seinien rakennetyyppi MS1 on rakennusfysikaalisesti toimimaton, huonosti eristetty sekä sisäilman laatua heikentävällä lämmön- ja kosteudeneristeellä varustettu. Muurin sisäpuoliset rakennekerrokset tulee poistaa ja rakentaa tilalle kosteusteknisesti toimiva ja paremmin lämmöneristetty rakenne. Ulkopuolelle lisätään patolevyjärjestelmä, lisälämmöneristys ja salaojajärjestelmä pystysalaojavyöhykkeineen.

Rakennetyyppi MS2 sokkelirakenteen eriste on ohuehko, mutta rakenteen osalta ei ole raportoitu sisäilma- tai kosteushaittoja. Tämän rakenteen osalta riittää ulkopuolinen kuivatus ja lisälämmöneristäminen.

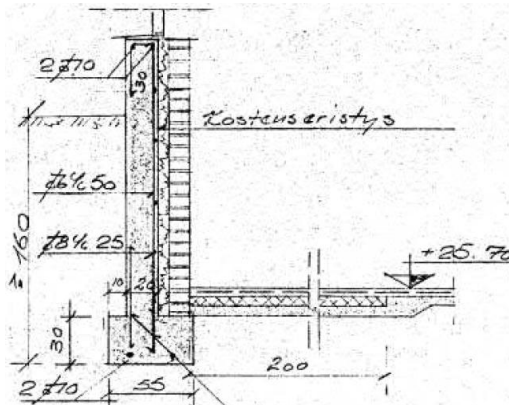
Toimenpide-ehdotus:

- *Rakennuksen maanvastaisten seinien pinnat puhdistetaan ja korjataan paik-
kauslaastilla.*
- *Vaihdetaan MS1 rakennetyypin seinän lämmöneristekerros paremmin eristä-
vään.*
- *Uusitaan MS1 rakennetyypin sisäkuorimuuraus jättäen tilaa paksummalle
lämmöneristeelle.*
- *Poistetaan MS1 perusmuurin sisäpinnan kosteussulku.*

Kuva 1: Kuntotutkimuksen 7.4.2021 mukainen A-osan MS1 ja MS2 tyyppien sijainti

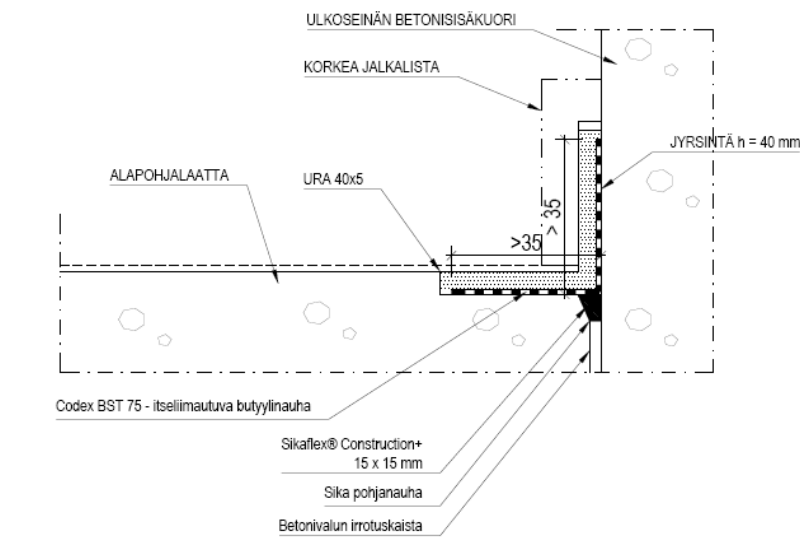

Kuva 2: Rakennetyyppi MS1

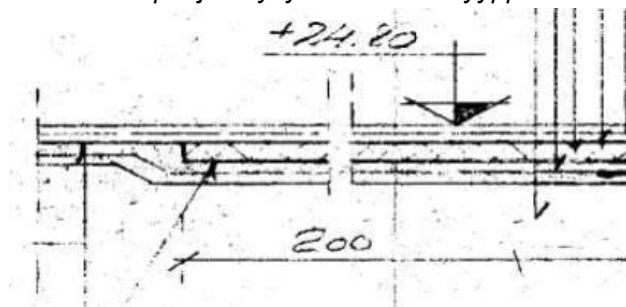
Alapohjan ja perustusten liittymissä rakennusfysikaalista toimintaa sekä radonkaasujen hallintaa parannetaan rakenneosien liitoskohtien tiivistyskorjauksilla tiivistyskittaus + butyylinauha, ellei alapohjarakennetta uusita. Vastaavalla periaatteella tiivistetään myös liikuntasaumat sekä laatan läpäisevät halkeamat. Halkeamat injektoidaan tämän lisäksi juotosbetonilla, pienemmät halkeamat korjataan epoksi-injektoinnilla.

Kuva 5: Lattia-seinä liitoksen tiivistäminen

Alapohjatyypin AP1:n purkaminen Toja-levyn mikrobihaitan vuoksi ja uusiminen nykymääräysten mukaan eristetyksi rakenteeksi on tarpeellista opetuskäyttöön varatuissa tai henkilökunnan tiloissa.

Kuva 6: Alapohjan nykyinen rakennetyyppi AP1

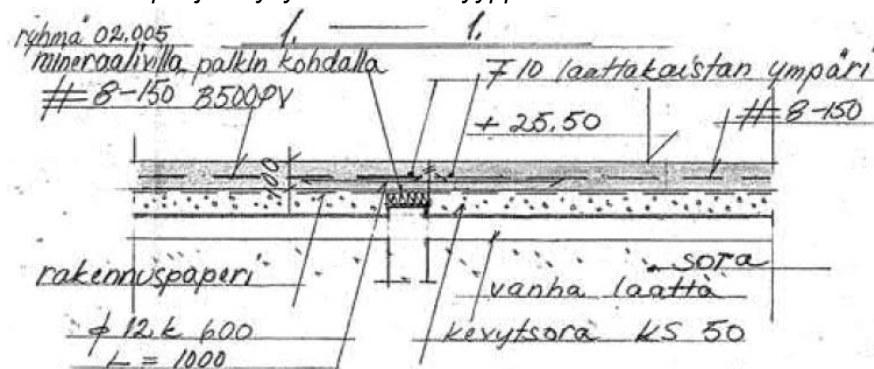
Alapohjatyypin AP2 alla on tiivis muovikeltu eikä alla ole eristekerrosta. Lattian tiiviit pintamateriaalit tulee poistaa ja uusi pintakäsittely toteuttaa höyryä läpäisevällä pinnoitteella. Puutteellisen rakennusfysikaalisen toiminnan vuoksi tiloissa, missä oleskellaan säännöllisesti, on lattia tarpeen uusida nykysäädösten mukaiseksi rakenteeksi.

Kuva 7: Alapohjan nykyinen rakennetyyppi AP2

Alapohjatyypin AP3 alla on laattaa vasten rakennuspaperi, tämän alla on n. 100 mm kevytsoraa ja toinen betonilaatta. Lattia uusitaan nykymääräysten mukaan eristetyksi rakenteeksi.

Kuva 8: Alapohjan nykyinen rakennetyyppi AP3

Alapohjarakenteiden Toja-levyeristekerrokset uusitaan solumuovieristeksi purkaen pintalaatat tältä alueelta.

Alapohjakanaalien käyntiluukkujen tiiveys on puutteellinen ja rakenne on huonossa kunnossa, joten luukut on uusittava.

Alapohjakanaalien epätiivit käyntiluukut uusitaan kaasutiiviiksi, jotta mahdollisia epäpuhtauksia tai epämiellyttäviä hajuja ei pääsisi kulkeutumaan putkikanaalista sisätiloihin.

Toimenpide-ehdotukset:

- Lattia uusitaan nykymääräysten mukaan eristetyksi rakenteeksi.
- Rakenneliittymät tiivistetään radontiiviiksi.
- Väestönsuojan seinä- ja lattiapinnoitteet uusitaan vesihöyryä läpäisevillä pinnoitteilla.
- Uusitaan alapohjakanaalien luukut.

Väestönsuojat

Väestönsuojien rakenneseinään ei tehdä rakenneteknisiä korjauksia.

Toimenpide-ehdotukset:

- Uusitaan pintakäsittely ja -materiaalit

Katokset

Liittyvät katokset ovat perusteellisen kunnostuksen tarpeessa.

Toimenpide-ehdotukset:

- Vesikate uusitaan.
- Vesikourut ja rännit uusitaan.
- Pintakäsittely ja -materiaalit uusitaan.

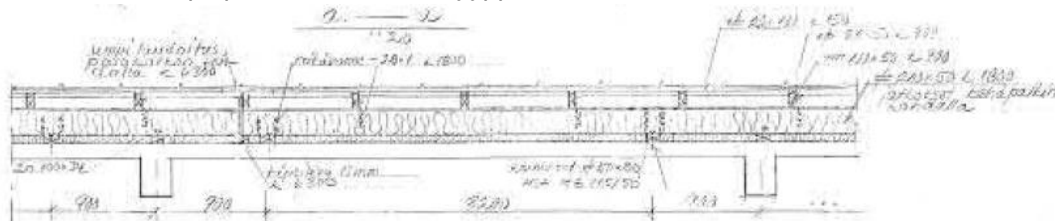
Yläpohja

Vesikaton rakenteet on koolattu teräsbetonisen ripalaataston päältä.

Mineraalivillan paksuus on 250 mm ja tuuletusrako on vähintään 100 mm.

Vesikatteen alla on umpilaudoitus.

Kuva 9: B-osan pulpettikaton rakennetyyppi

A-osan tasakatto uusitaan alipainetuulettimin tuuletetuksi tasakattorakenteeksi ja katon eristävyys nostetaan U-arvoon 0,09 W/m²K korjaussuunnitelman mukaan.

Yläpohjan rakenteita vahvistetaan tarvittaessa nykymääräysten mukaiselle lumikuormalle sekä talotekniikkaripustusten ja aurinkopaneeleiden vaatimalle kuormavaraukselle.

Kotelorakenteissa havaitut palo- ja kosteusvaurioituneet osat uusitaan. Katoristikot korotetaan suojelumääräysten sallimissa rajoissa tuuletuksen ja lämmöneristysten parantamiseksi.

Toimenpide-ehdotukset:

- Uusitaan A-osan yläpohjan rakennetyyppi paremmin eristetyksi tasakatoksi.
- Parannetaan kattojen tuuleutusta alipainetuulettimin.
- Korotetaan B-osa vesikattoa ja lisätään katon eristettä.

Vesikatto

Vesikaton vedenohjausjärjestelmä on puutteellinen ja räystäsleveydet riittämättömiä. Kattovesien ohjaus A-osalla on puutteellinen. A-osan katto on tarpeen uusida. Katon arkkitehtuuria on muutettu aiemman kattoremontin yhteydessä. Korjauksen yhteydessä pyritään palauttamaan katon arkkitehtonisia

piirteitä. Vedet johdetaan jatkossa sisäpuolisiin kattokaivoihin ja rakennetyyppi vaihdetaan alipainetuuletuksi kermikatteella varustetuksi villakatoksi.

Kuva 10: A-osan vesikatto

Toimenpide-ehdotukset:

- *Uusitaan katto suojeltua arkkitehtuuria palauttaen.*
- *Lisätään kattokaivoja.*
- *Lisätään kattokaivoihin saattolämmitykset.*
- *Uusitaan katon kallistukset.*
- *Parannetaan katon lämmöneristävyyttä.*

B-osan vesikate aluslaudoituksineen uusitaan korjaussuunnitelman mukaan kauttaaltaan. Kattorakenteissa saattaa olla jäljellä aiemman tulipalon jäljiltä palossa vaurioituneita rakenteita, jotka uusitaan korjauksen yhteydessä.

Katon villatilaa korotetaan kattoristikoida korottamalla.

Toimenpide-ehdotukset:

- *Uusitaan B-osan vesikate korjaussuunnitelman mukaan.*
- *Uusitaan vesikaton vedenpoisto vanhaa julkisivua säilyttäen suojelumääräykset huomioiden.*
- *Korotetaan kattokannattajia villatilan lisäämiseksi.*

Ulkoseinärakenteet

Yli puolessa ulkoseinärakenteista otetuista näytteistä oli viitteitä tai lieviä viitteitä vauriosta.

Ongelma-alue ulkoseinärakenteiden osalta on rakennuksen tiiliverhoiltu ulkoseinä. Sokkelihalkaisujen eristeen ja ulkokuoren uusimisen yhteydessä tiilimuuraus lämmöneristeineen uusitaan paremmin tuulettuvaksi ohuemmalla julkisivutiilellä ja paremmin eristävällä lämmöneristeellä.

Toimenpide-ehdotukset:

- Tiivistetään ulkoseinien nurkat sisäpuolelta korjaussuunnitelman mukaan.
- Tiivistetään ikkuna- ja oviaukkojen liittymät sisäpuolelta.
- Korjataan vaurioituneet kohdat paikallisesti.
- Kunnostetaan räystäät ja vesipellitykset.
- Korjataan tiilisaumat vaurioituneilta alueilta.
- Pyritään parantamaan julkisivun eristetilan tuulettuvuutta.
- Kunnostetaan vaurioituneet tiilisaumat n. 40 mm syvyyteen.
- Pyritään parantamaan julkisivun eristetilan tuulettuvuutta.
- Uusitaan tiiliverhous sokkelihalkaisuihin tukeutuvilta osin sekä muualla vaurioituneilta osin, arvio 50 % julkisivumuurauksen pinta-alasta.
- Uusitaan eristemateriaali uusittavan julkisivumuurauksen kohdalta tuulettuvuutta parantaen.

Väliseinärakenteet

Tiiliväliseinissä on paikoittaisia korjaustarpeita. Väliseinien alareunoissa on havaittu kohonnutta kosteutta.

Alapohjalaatan päältä muuratut tiiliseinät puretaan uusittavien alapohjien AP1, AP2 ja AP3 kohdalta, muuten väliseinärakenteisiin ei tehdä rakenneteknisiä toimenpiteitä. Väliseinärakenteiden kosteusrasitusta vähennetään rakennuksen yleistä kuivatusta parantamalla salaojin ja patolevyin sekä uusimalla alapohjat AP1, AP2 ja AP3.

Toimenpide-ehdotukset:

- Kunnostetaan seinien pintamateriaalit.
- Paikataan haljenneet kohdat korjausrappauksella.
- Injektoidaan vähäiset halkeamat epoksi-injektoinnilla.
- Vaihdetään tiiliä tarpeen mukaan.
- Tiivistetään lattian ja väliseinän väliset liittymät.
- Puretaan uusittavien alapohjien AP1, AP2 ja AP3 päälle muuratut tiiliseinät.

Välipohjat

Välipohjan rakenne on tyydyttävässä kunnossa. Välipohjien pintamateriaalit ja alakatot uusitaan ja liittymät seiniin ulkoseiniin tiivistetään tarpeen mukaan. Halkeamat injektoidaan ja lohkeamat paikataan.

Välipohjien akustinen toiminta selvitetään ja rakennetta täydennetään tarvittaessa akustiikkalevyillä ja alakattorakenteilla. Liikuntasalin lattian villaeristeistä irtoaa sisäilmahaittana mineraalikuituja sisäilmaan.

Toimenpide-ehdotukset:

- *Tiivistetään seinäliittymiä korjaussuunnitelman mukaan.*
- *Uusitaan akustiikkalevyt.*
- *Uusitaan alakatot.*
- *Uusitaan pintamateriaalit.*
- *Injektoidaan halkeamat.*
- *Paikataan lohkeamat.*
- *Uusitaan liikuntasalin lattiarakenne vaimennusmateriaaleineen.*

Porras- ja hissikuilut

Porrashuoneen kosteustekniset haasteet liittyvät maanvastaisten seinien kosteusteknisiin puutteisiin.

Toimenpide-ehdotukset:

- *Korjataan paikalliset kosteusvauriot.*
- *Uusitaan ulkopuoliset kuivatusrakenteet (patolevyt, lisälämmöneristeet, sala-ojat, kallistukset).*
- *Uusitaan pintakäsittelyt vesihöyryä läpäisevällä ja kosteutta kestäväällä pinnoitteella.*

Hormi- ja kotelorakenteet

A-osan kotelorakenteiden sisällä kulkevat sadevesiviemärit ovat aiheuttaneet paikallisia vesivuotoja ajan saatossa. Koteloihin on myös jäänyt palovaurioita 1990-luvulla sattuneesta tulipalosta.

Toimenpide-ehdotukset:

- *Uusitaan A-osan kotelorakenteet.*
- *Kondenssieristetään sisäpuoliset viemäriputket.*

Liikuntasaumat

Liikuntasaumoja on betonisen yläpohjan, välipohjan ja alapohjan rakenneliitoksissa. Liikuntasaumojen tiiveys on varmistettava korjaustyön yhteydessä.

Toimenpide-ehdotukset:

- *Uusitaan liikuntasaumojen tiiviste.*

Ikkunoiden liittymärakenteet

Ikkunoiden liittymärakenteissa on paikallisia mikrobivaurioita. Rakenteiden ja ikkunoiden liittymärakenteiden tiiveys on puutteellinen, mikä mahdollistaa haitta-aineiden pääsyn sisäilmaan.

Mikäli julkisivumuuraus ja eristeet uusitaan ulkoseinän korjauksen yhteydessä, uusitaan myös ikkunaliittymien rakenteet.

Toimenpide-ehdotukset:

- *Tiivistetään ikkuna- ja oviliittymät sisäpuolelta.*
- *Korjataan havaitut mikrobivauriot tiilijulkisivua uusittaessa.*

Kattoikkunat, luukut ja vesikattorakenteet

A-osan kattoluukuissa on lahovaurioita ja näiden toiminta on puutteellinen. Kattoluukkujen uusiminen on tarpeen. Kattoikkunat, luukut ja muut vesikattorakenteet ovat tyydyttävässä kunnossa. Vesikaton uusimisen yhteydessä nämä uusitaan vesikattoon liittyviltä osin. Muuten näille riittää kunnostus ja osien huoltomaalaukset.

Toimenpide-ehdotus:

- *Uusitaan kattoluukut, kattoikkunat ja vesikattovarusteet vesikaton uusimisen yhteydessä.*

Alakatot

Kohteessa on havaittu ilman laatuun vaikuttavia mineraalivillakuituhaittoja, jotka paikallistuvat alakattoihin sekä liikuntasalin parketin alustaan.

Kattojen akustiikkalevyt ovat enimmäkseen Toja-levyä tai mineraalivillaista akustiikkalevyä, jotka haittaavat sisäilman laatua.

Toimenpide-ehdotukset:

- *Uusitaan alakattorakenteet.*
- *Uusitaan akustiikkalevyt.*

Rännikaivot

Lisätään rännikaivoja tarpeen mukaan korjaussuunnitelman mukaan.

Uudet ryömintätilat

Mikäli LVI-suunnittelun edetessä ilmenee tarvetta suunnitella uusia ryömintätiloja esim. uusien putkijohtokanaalien tai parannettavan alapohjan tuuletuksen yhteydessä, esitetään nämä korjaussuunnitelmissa.

Vanhat ryömintätilat

Rakennuksen vanhalla osuudella kulkee johtokanaaleja (kantava alapohja), joihin on tarkistusluukut. Johtokanaalien ryömintätilassa/tarkistusluukkujen alla on havaittu rakennusjätettä ja epämääraistä täyttöä.

Toimenpide-ehdotus:

- Vanhat ryömintätilat tyhjennetään ja puhdistetaan.

Lattiapäällysteet

Lattiapäällysteissä on liiallisesta kosteudesta aiheutuneita vaurioita.

Liikuntasalin parkettilattian alta löytyneestä mineraalivillasta on sisäilmatutkimusten yhteydessä todettu haittavaikutusta ilmanlaadulle.

Toimenpide-ehdotukset:

- Uusitaan lattiapinnoitteet kosteutta paremmiin kestäväillä materiaaleilla.
- Tiivistetään rakenteet korjaussuunnitelman mukaan.
- Parannetaan alapohjan kuivatusta salaoitusjärjestelmän uusimisella.
- Uusitaan liikuntasalin parkettilattia.

Märkätilat

Märkätilat ovat rakennuksen B-osalla käyttöikänsä päässä.

A-osan märkätiloissa on jonkin asteista huoltotarvetta, kuten silikonisaumausten uusiminen ja laattasaumojen puhdistus.

Toimenpide-ehdotukset:

- Uusitaan B-osan märkätilat.
- Kunnostetaan A-osan märkätilat tarpeen mukaan.

Pihojen painumat

Tontin piha-alueilla on havaittu haitallisia painumia rakennuksen vanhan osan ympäristössä. Painumat voi aiheuttaa lammikoitumista piha-alueille.

Toimenpide-ehdotukset:

- Painumat korjataan piha-alueilla korjaussuunnitelmiin sisältyvien pohjarakennussuunnitelmien mukaan.
- Pysäköintialueen asfaltointi uusitaan korjaussuunnitelman osoittamassa laajuudessa.
- Pysäköintialueen kallistukset korjataan hulevesisuunnitelman mukaiseksi.
- Pinnan kallistukset korjataan 3 m:n leveydeltä rakennuksesta poispäin >1:20 kulmassa.

Haitta-aineet

Kohteessa on havaittu ilman laatuun vaikuttavia mineraalivillakuituhaittoja, jotka paikallistuvat alakattoihin sekä liikuntasalin parketin alustaan. Alakatot sekä liikuntasalin parketti tulee uusien peruskorjauksen yhteydessä.

Ilmanpoiston aiheuttama alipaine imee rakennuksen sisäilmaan haitta-aineita ulkoseinän eristetilasta ikkuna-aukkojen ja rakenneosien liittymien kautta.

Rakennuksessa tehdyistä haitta-ainetutkimuksista ei ole tietoa. Kohteessa on todennäköisesti käytetty asbestipitoisia rakennusmateriaaleja. Näille tulisi suorittaa asbestikartoitus ennen korjaustoimiin ryhtymistä.

Toimenpide-ehdotukset:

- *Poistetaan liikuntasalin lattian sisäilmahaitta uusimalla parketin alusmateriaali.*
- *Tiivistetään ikkuna-, ovi- ja rakenneosien liittymät.*
- *Vaihdetaan alakattorakenteet.*
- *Parannetaan ilmanvaihtoa ja tasapainotetaan paine-eroja ilmanvaihtojärjestelmää parantamalla.*

Radon

Tehtyjen radonkartoitusten perusteella alakerran tiloissa on havaittu kohonneita radonpitoisuuksia.

Toimenpide-ehdotukset:

- *Tehdään radontiivistykset koko vanhan osan alapohjalle korjaussuunnitelman mukaan.*
- *Lisätään sokkeleiden vierustoille tarvittava määrä alipaineikaivoja radontuuletukselle.*
- *Parannetaan ilmanvaihtoa ja tasapainotetaan paine-eroja ilmanvaihtojärjestelmää parantamalla.*

Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely

Hulevesien hallintaa ja maanpinnan kallistuksia parannetaan peruskorjauksen yhteydessä.

Tontin pinnantasausta ja mahdolliset uudet kaivot esitetään korjaussuunnitelmiin sisältyvässä hulevesisuunnitelmassa. Hulevesien imeytys hoidetaan viivytysputkistoilla hulevesiviemärin liitoksen lähellä, sillä maaperän imeytyvyys on heikko. Hulevesien viivytys voi olla mahdollinen, mikäli tontilta löytyy looginen paikka viivytyssäiliölle läheltä hulevesiviemärin liitosta.

Toimenpide-ehdotukset:

- *Korjataan pihan kallistukset hulevesisuunnitelman mukaan.*

- Lisätään uusia kaivoja hulevesisuunnitelman mukaan.

Piharakennukset

Pyöräkatokset ovat ylittäneet teknisen käyttöikänsä.

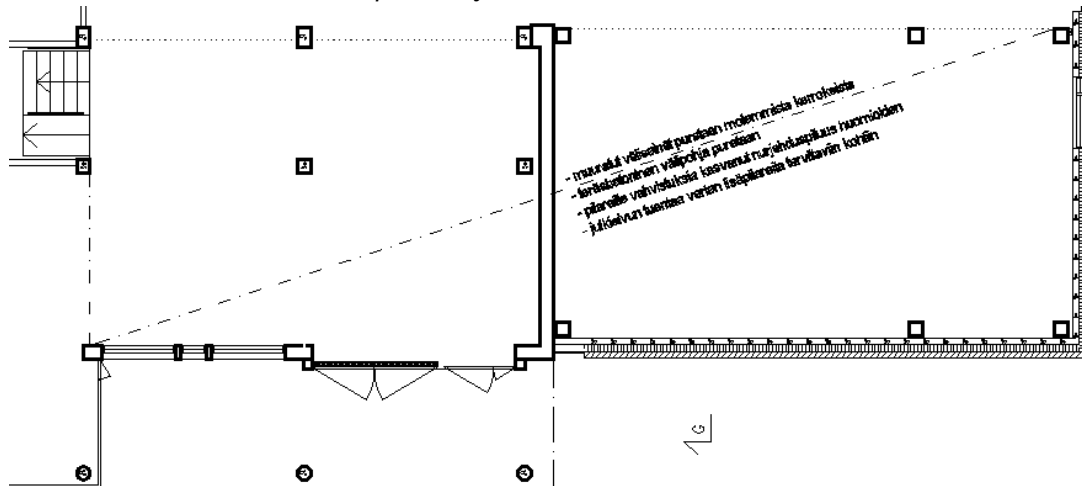
Toimenpide-ehdotus:

- Pyöräkatokset uusitaan.

Tilamuutokset rakennuksen alkuperäisessä osassa (B- ja G-osa)

Talonrakentamisen opetustilojen (B-osan loppupää ja G-osa) osalta rakennusrungolle tehdään tilamuutosten vuoksi rakenneteknisiä muutoksia. Tilasta poistetaan kaksikerroksisen osan välipohjarakenteet sekä niihin liittyvät väliseinät. Pilareita vahvistetaan teräsbetonimantteloinnilla tarvittavassa laajuudessa. Ulkoseinän tuentaa varaudutaan vahvistamaan tarvittaessa välipilareilla.

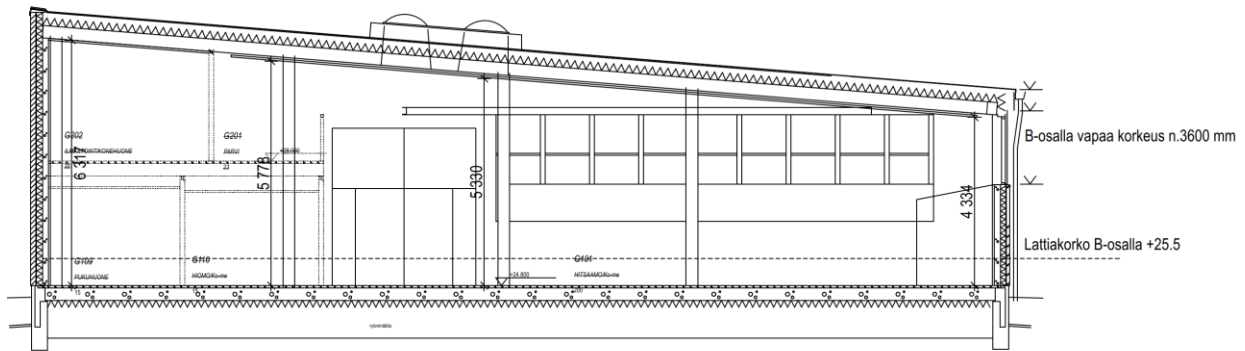
Kuva 11: Talonrakennuksen opetustilojen muutokset

Uuden käyttötarkoituksen vuoksi tilan vapaata korkeutta on tarve korottaa. Tätä tavoitetta hankaloittaa nykyinen yläpohjan kantava rakenne, joka on teräsbetonilaatta betonisten kehäpalkkien päällä. Vapaan korkeuden lisääminen edellyttäisi katon laatan sekä sitä tukevien kehäpalkkien uusimisen, eikä tällöin ulkoseinienkään säilyttäminen olisi mahdollista.

Tästä syystä on suositeltavaa purkaa rakennus talonrakentamisen opetustilojen osalta ja rakentaa tilalle julkisivultaan vanhaa rakennusta muistuttava uudisosa.

Kuva 12: G-osan poikkileikkaus

Muutos- ja korjaustoimenpiteet rakennuksen laajennusosassa (C-, D-, ja E-osat)

Rakennuksen laajennusosassa suoritetaan paikallisia PTS-korjauksia sekä tilojen käyttötarkoituksen muutoksia, jotka eivät ole merkittäviä.

Sisätilojen pintamateriaalit

Uusittavissa pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät.

Liikuntasalin lattia uusitaan sen mineraalivillakuituriskin poistamiseksi.

Piha-alueet

Piha-alue muodostuu Tennistien puoleisesta sisäänkäyntialueesta ja pysäköintialueesta, rakennusten väliin jäävistä lähinnä rakennuspuolen käyttämistä toiminnallisista piha-alueista sekä pihan reuna-alueen istutusalueista.

Pihan toiminalliset tavoitteet säilyvät nykyisellään.

Tontin piha-alueilla on havaittu painumia, joten maanpinnantasot ovat todennäköisesti muuttuneet vanhoihin pohjatutkimuspiirustuksiin nähden. Hulevesien hallintaa ja maanpinnan kallistuksia parannetaan peruskorjauksen yhteydessä korjaussuunnitelmaan laadittavan hulevesisuunnitelman mukaan talon ympärillä ja kaivojen valuma-alueella.

Toimenpide-ehdotukset:

- Pihan kallistuksille laaditaan hulevesisuunnitelma, jonka mukaan pihan kaadot korjataan.
- Pyöräkatokset uusitaan tai korjataan korjaussuunnitelman mukaan.

6.4 LVIA-tekniset tavoitteet (Muokattu 2025)

Yleistä

LVIA-järjestelmien tarkemmat tiedot, kts. erillinen LVIA-muutos- ja korjaustyön hankesuunnitelmaselostus.

Alkuperäisosa (A- ja B-osat) peruskorjataan, pois lukien:

- vuonna 2014 uusitut A-osan liikuntasalin IV-konehuoneet ja sen IV-koneet
- vuonna 2017 uusitut A-osan 1. kerroksen pukuhuone- ja suihkutilat

Laajennusosa (C-, D-, E) on valmistunut vuonna 2006. C- ja D- laajennusosalla tehdään pienet tilamuutokset ja niihin liittyvät LVI-tekniikan siirrot / päivitykset. IV- ja jäähdytyskoneet uusitaan, LTO-ratkaisut ensisijaisesti säilytetään. D-osan opetuskeittiöiden erillispoistot (rasvanpoistot) pyritään hyödyntämään LTO-järjestelmään esim. Retermia-patterit. E-laajennusosalla tiloissa käyttötarkoituksen muutokset (metalliosasto) toteutetaan ennen korjaustyön suorittamista, jolloin E-osalle ei kohdistu toimenpiteitä. Kuitenkin huomioitava RAU-järjestelmän yhteensopivuus ja siihen vaikuttavat mahdolliset työt.

Kiinteistön erillsrakennus F on uusittu vuonna 2006 ja sen tilat koostuvat varastoista ja lämmönjakohuoneesta. Lämmönjakohuoneessa sijaitseva kaukolämmön alajakokeskus on myös uusittu vuonna 2006. Lämmönjakokeskus uusitaan.

Ammattiopisto koostuu opetustiloista, työsaleista, toimistoista, terveydenhuollon tiloista, ruokailutiloista, keittiöistä, aula-/käytävätiloista ja sosiaalityötiloista. Rakennuksessa on koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmä. Suurin osa ilmanvaihtokoneista on lämmön talteenotolla varustettuja (pääosin nestekiertoiset LTO ja vastavirta LTO). Rakennus on liitetty kunnalliseen vesi- ja viemäriverkostoon sekä kaukolämpöverkostoon.

Ilmavirtatavoitteet sisäilmastoluokan SL2018 luokituksen mukaisesti S2, ei kustutusta, eikä tilajäähdytystä, mikäli turvallisuuteen ja terveyteen liittyvät seikat eivät jäähdytystä edellytä. Tilajäähdytys toteutetaan, mikäli turvallisuuteen ja terveellisuuteen liittyvät tavoitteet eivät täyty passiivisin/rakenteellisin keinoin sekä ilmanvaihdon avulla. Alustavasti tilajäähdytyslaitteet lisätään uusiin lämpökuormaa tuottaviin ATK- ja sähkölaitetiloihin. Nykyiset lämpökuormaa tuottavien tilojen 15 vuotta vanhat jäähdytyslaitteet uusitaan.

6.4.1 Lämmitys, jäähdytys ja kylmäjärjestelmät (Muokattu 2025)

Kaukolämmön alajakokeskus ja mittauskeskus sijaitsevat pihalla maanalaisessa F-osassa, josta lämpöjohdot viedään putkitunnelin kautta kiinteistön alkuperäisosiin (A- ja B-osat) ja pihan kautta laajennusosiin E ja G. Alajakokeskus uusitaan ja sen

lopullinen sijoitus kiinteistössä selviää jatkosuunnittelun yhteydessä. Lämmönjakokeskus harkitaan jaettavaksi vanhalle ja laajennusosalle ottaen huomioon remonttien ja korjaustoimenpiteiden toteutuksen aikataulu ja vaihteistaminen.

Alkuperäisosan lämmitysputket ja -laitteet (patteri- ja IV-lämmitys) uusitaan. Laajennusosan lämmitys- ja jäähdytysputket (patteri- ja IV-lämmitys sekä jäähdytyskonvektorien verkostot) säilytetään.

Laajennusosan vedenjäähdytyskone palvelee C- ja A-osan ATK-tilojen jäähdytyskonvektoreita. Vedenjäähdytyskone uusitaan. Nykyiset jäähdytyskonvektorit uusitaan. Jäähdytyskonvektorien lisäämisen tarve selviää jatkosuunnittelun yhteydessä.

Uusissa suuren lämpökuorman tiloissa (esim. sähkö- ja teletilat) jäähdytys hoidetaan uusilla puhallinkonvektoreilla tai split-laitteilla mikäli ulkoilmajäähdytys ei riitä tai IV-kanavointi ei onnistu tilan sijainnin takia. Lisättävien puhallinkonvektorien tai split-laitteiden määrät tarkentuvat toteutussuunnitteluvaiheessa.

Laajennusosan sähköpääkeskuksen, jätekylmiön ja vahtimestarin tilan split-laitteet uusitaan.

Laajennusosan keittiöissä sijaitsevien kylmiöiden ja pakastevarastojen kylmälaitteet sekä niiden kompressorilauhduttimet uusitaan.

6.4.2 Ilmanvaihto (Muokattu 2025)

Alkuperäisosan ilmanvaihtojärjestelmät uusitaan kokonaisuudessaan (pois lukien liikuntasalin vuonna 2014 uusitut IV-koneet). Osa B-osan ilmanvaihtokoneista siirretään uuteen konehuoneeseen. Muilta osin pyritään hyödyntämään nykyisiä ilmanvaihtokonehuoneita. A-osalla tutkitaan IV-konehuoneen (ullakkokerroksessa) laajentamista tai osan koneista siirtämistä uuteen sijaintiin.

Laajennusosalla (rakennusvuosi 2006) uusitaan IV-koneet ja erillispuhaltimet. Kanavia ja päätelaitteita uusitaan tilamuutosten yhteydessä.

Kanavistot mitoitetaan väljästi, jotta 10 % ilmamäärän lisäys on mahdollinen ilman ääni- ja painehäviöongelmia.

Alkuperäisosalla (sekä laajennusosan tilamuutoksissa) osa tiloista varustetaan tarpeenmukaisella ilmamääräsäädöllä, jota ohjataan CO₂-pitoisuuden / lämpötilan / läsnäolon mukaan. Alustavasti tällaisia tiloja ovat mm. salit, aulat, opetus- ja neuvottelutilat sekä ruokailutilat. Ilmamäärien säätöön käytetään alustavasti

ON/OFF-moottoripeltejä haarakanavissa ja/tai ultraäänitoimisia IMS-peltejä.
Suunnittelun yhteydessä tarkennetaan säätöä tarvitsevat tilat ja peltien tyypit.

Tulo- ja poistoilmanvaihtokoneet varustetaan lämmön talteenotolla. Vanhalla osalla ensisijaisesti hyödynnetään vastavirta- / roottori LTO-laitteita. Laajennusosalla C-, D-osalla on ilmanvaihtokoneet nestekiertoisella lämmöntalteenotolla.
Opetuskeittiöiden rasvanpoistot tutkitaan varustettavaksi nestekiertoisilla LTO-laitteilla, esim. Retermia-patterit.

WC- ja sosiaalitilojen sekä porrashuoneiden (poistumistiet) ilmanvaihto toteutetaan omilla koneellisilla tulo- ja poistoilmanvaihtokoneilla.

Erilliset puhaltimet (alapohjan tuuletus, radonpoistot, jätehuoneet kohdepoistot, tekniikkatilojen tuuletukset, yms.) ovat huippuimureita ja/tai kanavapuhaltimia.

Savunpoisto hoidetaan painovoimaisesti tai osin koneellisena palokonsultin suunnitelman mukaisesti.

6.4.3 Vesi- ja viemäri sekä erikoisjärjestelmät (Muokattu 2025)

Kiinteistö on liitetty kaupungin vesi- ja viemäriverkostoihin.

Alkuperäisosan tonttijohto ja viemäriiliittymät uusitaan.

Alkuperäisosan nykyiset vesi- ja viemäriverkostot uusitaan kokonaisuudessaan. Vanhan osan sadevesiviemärit uusitaan RAK-korjaustoimenpiteiden laajuudessa. Hulevesien pintavedet pyritään johtamaan kunnallisliitokseen uusien viivytysrakenteiden kautta.

Alkuperäisosaan tulee kylmän ja lämpimän kiertoveden verkostot sekä jäte- ja sadevesiviemäriverkostot. Hulevesille järjestetään viivytysratkaisu tontilla.

Laajennusosan vesi- ja viemäriverkostot jäävät pääosin ennalleen. Laajennusosan tilamuutosten yhteydessä lisätään uusille vesipisteille vesi- ja viemärikytkennät.

Laajennusosan keittiötä palveleva vanha rasvanerotuskaivo puretaan ja varustetaan uudella rasvanerotuskaivolla.

F-osan lämmönjakohuoneen nykyinen vesilaitoksen päävesimittari ja nykyinen lämpimän käyttövesiverkoston päävesimittari säilytetään, jos lämmönjakohuone jää nykyiselle sijainnilleen. Tämä selviää suunnittelun yhteydessä. Päävesimittarit ovat kaukoluettavia, impulssilaittein varustettuja ja ne on liitetty rakennusautomaatioon.

Alavesimittarit uusitaan alkuperäisosalla. Laajennusosalla vesimittarit lisätään tarvittaessa tilamuutosten yhteydessä. Alavesimittarit ovat kaukoluettavia, ultraäänimittauksella varustettuja ja ne liitetään rakennusautomaatioon. Alavesimittauksia toteutetaan ainakin seuraaviin tiloihin:

- *laajennusosan suurkeittiö (kylmä ja lämmin käyttövesi)*
- *tiloihin, joissa suuri käyttöveden kulutus ja mahdollinen vuokra- tai iltakäyttö*

Lämmönjakohuoneen nykyinen paineenkorotusasema uusitaan. Paineenkorotusaseman tarve tarkistetaan, jos lämpökeskus sijoitetaan muualle kiinteistössä.

Alkuperäisosan maantasokerros varustetaan vesipostein ja kerrokset varustetaan pikapalopostein. Vesipostit ja pikapalopostit liitetään kylmävesiverkostoon suluin ja takaiskuventtiilein.

Siivoustilojen räätipatterit muutetaan sähkötoimisiksi.

Teknisen työn tiloihin rakennetaan toiminnan edellyttämät kaasuputkistot, paineilma- ja koneellinen purunpoistojärjestelmä. Em. järjestelmät määritellään tarkemmin yhdessä käyttäjien kanssa käytävissä erillispalaverissa suunnittelun edetessä.

6.4.4 Automaatio (Muokattu 2025)

Alkuperäisosassa uusitaan nykyaikaiseksi säätö- ja valvontajärjestelmä, joka ohjaa, säätää ja valvoo taloteknisiä järjestelmiä, valaistusta, olosuhteita ja energiankulutuksia. Laajennusosalla uusitaan 15 vuotta vanhat RAU-laitteet ja valvonta-alakeskukset. Laajennusosalla huonesäätimiä uusitaan tilamuutosten yhteydessä.

Järjestelmä koostuu tiedonsiirtolaitteista (ADSL, palomuurit, kytkimet), itsenäisistä valvonta-alakeskuksista säätö- ja ohjaustoimintoihin, I/O-moduuleista, huonesäätimistä, mittausantureista, toimi- ja varolaitteista, sekä tarvittavista kaapeloinneista. Rakennuskohteen paikallisvalvomot toteutetaan käyttöön nettiselaimen sisältävällä kannettavalla PC:llä tai tablet-laitteella.

Energia- ja vesimittaukset liitetään järjestelmään huomioiden paikallisten toimittajien kaukoluennatarpeet.

Automaatioon liitetään kattavasti liityntäpisteitä ja toimintoja, jotta laitosta voidaan ohjata ja valvoa olosuhteiden ja energiankulutusten kannalta optimaalisesti, tarkasti sekä mahdollisimman yksityiskohtaisesti.

Rakennusautomaatiojärjestelmään välitetään tietoa ainakin seuraavista järjestelmistä:

- *kompensointi (mahdollisesti)*
- *sähkömäärämittaukset*
- *aurinkosähköjärjestelmä*
- *turva- ja merkkivalaistus*
- *paloilmoitinjärjestelmä*
- *palosuojelulaitteiden ohjaus- ja valvontajärjestelmät*
- *kulunvalvontajärjestelmä*
- *rikosilmoitinjärjestelmä*
- *hissit*

6.4.5. Huoltokirja

Kohteesta laaditaan sähköinen huoltokirja (Granlund Manager), johon kukin suunnittelija omalta osaltaan laatii ja vie tarvittavan aineiston. Huoltokirjan koordinoiminen kuuluu nimetyille huoltokirjakoordinaattorille.

6.5 Sähkötekniset tavoitteet

Yleistä

Kaikki sähkö- ja tietotekniikkajärjestelmät uusitaan A- ja B-osissa. Laajennusosalla tehdään käyttötarkoituksien muutosten edellyttämät korjaukset ja muutokset sähkötekniikkaan sekä vanhentunut tekniikka uusitaan. Laajennusosan uusittavia järjestelmiä ovat valaistusjärjestelmät, poistumisvalaisimet, yleiskaapelointijärjestelmät, turvajärjestelmät, kuulutusjärjestelmän laitteet, LE-WC-hälytysjärjestelmät sekä ryhmäkeskukset.

Sähkötekniisten laitteiden ja järjestelmien valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laittevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita. Suunnittelun tulee olla laadukasta ja pohjautua tilaajan ja käyttäjien kanssa neuvoteltuihin ratkaisuihin, laskelmiin ja kokemukseen. Suunnittelijan on voitava perustella suunnitteluratkaisut yllä mainittujen kriteerien perusteella.

Koulun sähköjärjestelmien suunnittelussa ja toteutuksessa on tavoitteena muuntojoustava rakennus. Keskusyksiköt ja johtotiet sijoitetaan siten, että em. tavoitteet täyttyvät. Kaapeloinnissa ja laite/kojesijoittelussa huomioidaan muuntojoustavuus.

Suunnittelu tehdään uusinta voimassa olevaa standardin SFS 6000 määräyksiä noudattaen.

6.5.1 Aluesähköistys ja liittymät

Muuntamo sijaitsee A-osan ensimmäisessä kerroksessa. Vantaan Energian tavoitteena on saada rakennusten sisällä olevat muuntajat siirrettyä ns. puistomuuntamoiksi. Rakennetaan Vantaan Energian puistomuuntamo tontille ja uusitaan kaapelointi pääkeskukselle sekä pääkeskus.

Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin kaukovalvontajärjestelmään. Kameravalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon.

Piha-alueiden valaistus toteutetaan valaisinpylväillä sekä rakennukseen asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla alueen nykyinen valaistus huomioiden. Valaisimien tulee olla ilkivaltaa kestävää rakennetta. Valaisimet uusitaan LED-valaisimiksi.

Kaapeloinnissa ja putkituksissa tulee huomioida pylväsvalaisimien, valonheittimien ja autolämmityspistorasioiden sekä sähköautojen latauspisteiden lisäysmahdollisuus tulevaisuudessa. Sähköautojen latausasemat toteutetaan voimassa olevien säädösten mukaisesti.

6.5.2 Sähkönjakelu ja keskukset

Sähköjärjestelmät rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti. Rakennus varustetaan uudella Vantaan Energian puistomuuntamolla, pääkeskuksella, nousukeskuksilla ja ryhmäkeskuksilla sekä pistorasiakeskuksilla A- ja B-osalla. Laajennusosalla uusitaan ryhmäkeskukset, ja nousukeskukset jätetään nykyiselleen. Keskusten paikat ja määrät tulee suunnitella optimaalisesti huomioiden tilankäytön minimointi ja kaapeloinnin pituudet. Keskukset palvelevat valaistusta, pistorasioita, LVIA-laitteita, kiinteistön laitteita, opetukseen liittyviä laitteita sekä tele- ja turvajärjestelmiä.

Rakennus varustetaan sähkölaitoksen päämittauksen lisäksi kiinteistöautomaatioon liitettävillä energiankulutuksen seurantamittareilla. Noudatetaan Vantaan kaupungin mittarointiohjetta. Alamittauksilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energiankulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittaustulosten poikkeamia esim. vikatapauksissa.

Kiinteistö varustetaan yliaaltokompensoinnilla. Kompensoinnin rakenne (keskitetty vai hajautettu) selvitetään suunnitteluvaiheessa.

6.5.3 Johtotiet

Rakennukseen asennetaan tehdasvalmisteisia metallirakenteisia kaapelihyllyjä, johtokanavia ja valaisinripustuskiskoja. Johtoteiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ääni- ja palotekniisiin eristykseen. Näkyvillä osuuksilla johtotiet ovat valkoiseksi polttomaalattuja levyhyllyjä.

Muuntojouston ja tulevaisuuden laajennusten varalta, kaapelihyllyt asennetaan niin että niihin voidaan lisätä kaapeleita jälkikäteen.

6.5.4 Johdot ja niiden varusteet

Rakennukseen asennetaan kaapeleita ja johtoja, jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- maadoituksia/ukkossuojauksia
- voimavirtalaitteita esim. keittiökojeita, nostolaitteita, työstökoneita
- valaistusta ja pistorasioita
- tele- ja turvajärjestelmiä
- LVIA-laitteita

Kaikkien kaapeleiden on oltava halogeenivapaata tyyppiä. Kaapeleihin tulee päästä käsiksi kohtuullisin keinoin rakennuksen valmistumisen jälkeen. Esim. väliseinissä ei käytetä putketonta asennusta ja kuiluissa on avattavat luukut. Läpiviennit tulee tiivistää hyvin ja kylmien sekä lämpimien tilojen välisiä läpivientejä tulee välttää. Sähkökalusteiden (rasiat ym.) uppoasennuksia huoneiden ulkoseinille tulee välttää.

6.5.5 Valaistusjärjestelmät (Muokattu 2025)

Tilojen valaistus uusitaan LED-valaisimiksi koko rakennuksessa valaistusohjauksineen. Ulkovalaisimet uusitaan: pylväsvalaisimet sekä seinä- ja katosvalaisimet. Tilojen valaistustasojen mitoituksissa tulee pääsääntöisesti noudattaa standardin SFS-EN 12464-1 suosituksia.

Optimaaliseen energiatehokkuuteen tulee pyrkiä valitsemalla energiatehokkaat valaisimet sekä niihin energiatehokkaat valolähteet (kuten LED). Valaisimet tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että valoa saadaan sinne, missä sitä tarvitaan sekä tarpeenmukaisella valaistusvoimakkuudella. Liikuntasaliin asennetaan urheilutilan valaisimet.

Energiatehokkuus tulee huomioida myös valaistusohjauksissa. Valaistusohjaukset voidaan toteuttaa mm. soveltaen kiinteistöautomaation aikaohjauksia, valoisuusantureita, läsnäolotunnistimia, opetustiloja himmennyksillä sekä järkevää valaistusryhmitystä.

Valaisinvalinnoissa ja sijoituksissa tulee huomioida muu tekniikka sekä työstölaitteet.

Ulkovalaistus toteutetaan energiatehokkailla valaisimilla. Ulkovalaistuksen vaatimukset ovat standardin SFS-EN 12464-2 mukaiset. Piha- ja pysäköintialueiden valaistus toteutetaan valaisinpylväillä sekä valonheittimillä. Valaistusta täydennetään rakennuksiin asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla. Käytettäessä heti syttyviä ja mahdollisesti säädettäviä valaisimia voidaan syttymistä ohjata osittain liiketunnistimilla ja/tai valoisuusantureilla ottamalla huomioon katuvalaistus sekä lähiseudun asutus. Pimeän aikaista osavalaistusta tarvitaan mm. ilkeävaltariskin sekä kameravalvonnan takia.

6.5.6 Yleiskaapelointijärjestelmä (atk, puhelin, videovalvonta, info-tv, opetus-AV yms.)

Rakennus varustetaan Cat 6A -mukaisella yleiskaapelointijärjestelmällä (U/FTP). Koko rakennuksen yleiskaapelointijärjestelmä uusitaan. Järjestelmä palvelee mm. tietoliikennettä ja videovalvontaa.

Yleiskaapelointiteline asennetaan omaan erilliseen lukittavaan teletilaan. Yleiskaapelointipisteitä asennetaan mm. toimistoihin, kokoushuoneeseen, opetustiloihin, monitoimitilaan, auditorioon, liikuntasaliin, keittiöön ja teknisiin tiloihin. Lisäksi aurinkosähköjärjestelmän dataloggereille asennetaan kaapelointi ja pistorasia energian tuoton seurantamonitorille.

Rakennuksen sisäosat varustetaan kattavalla langattomalla lähiverkolla. Pääsisäänkäyntien edustat varustetaan langattoman lähiverkon (wlan) tukiasemilla. Liityntärasiat asennetaan rakennuksen sisälle. Info-TV -järjestelmää varten varataan liitännäspisteet.

6.5.7 Yhteisantennijärjestelmä

Rakennukseen ei rakenneta erillistä yhteisantenniverkkoa, vaan tarvittaessa tv-lähetyksiä voidaan seurata tietoliikenneverkon kautta. VSS-tiloihin toteutetaan kuitenkin riittävät poikkeusolojen viestintäyhteydet, passiiviantennilla. Nykyiset kaapeloinnit uusitaan.

6.5.8 Äänentoistojärjestelmä

Rakennus varustetaan kattavalla AV-järjestelmällä (näytöt siirrettäviä tai kiinteitä, pääasiassa kosketusnäyttöjä, vähäisessä määrin projektoreita valkokankaineen). AV-järjestelmät kuuluvat ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannuksiin

auditoriota ja liikuntasalia lukuun ottamatta. Näissä varustus kuuluu kustannuslaskennassa käytettyihin rakentamisen tilahintoihin.

Rakennus varustetaan kuulutusjärjestelmällä, joka on paloilmoitinta täydentävä järjestelmä. A- ja B-osalla kuulutusjärjestelmä uusitaan ja liitytään laajennusosan järjestelmään. Keskuslaitteet uusitaan.

6.5.9 Keskuskellojärjestelmä

Rakennus varustetaan sähköverkkoon liitettävällä aikakellojärjestelmällä. A- ja B-osalla järjestelmä uusitaan kaapelointineen. Laajennusosalla nykyiset kellot ja kaapeloinnit jätetään.

Kelloja asennetaan sisääntuloauloihin, opetustiloihin, liikuntasaliin, henkilökunnan taukotilaan, auditorioon, keittiöön ja pihan puolelle ulkoseinään. Ulkokello on valaistua mallia.

Keskuskelloa varten asennetaan erillinen ulkoantenni. Pääkellon tahdistus toteutetaan NTP-tahdistuksella. Verkkokatkoksen jälkeen järjestelmä ajaa automaattisesti sivukellot oikeaan aikaan.

6.5.10 LE-WC-hälytysjärjestelmä

Kohteen LE-WC-tiloihin asennetaan avunpyyntöjärjestelmät välitöntä apua tarvitsevien henkilöiden varalle. Järjestelmä uusitaan koko rakennuksessa. Avunpyynnöt välitetään kouluisännän/vahtimestarin huoneeseen ja rakennusautomaatiojärjestelmään.

6.5.11 Soittokellot ja sisäänpyyntölaitteet (Muokattu 2025)

Rakennuksen pääsisäänkäynnit ja keittiön sisäänkäynti varustaan soittokellojärjestelmällä. Ovikellot soivat alueittain (esim. opetussiivet + keittiö). Sisäänpyyntöjärjestelmä toteutetaan tarvittaessa oppilashuollon huoneisiin. Pääsisäänkäynneille asennetaan kuvallinen ovipuhelinjärjestelmä, josta saadaan yhteys henkilökunnan ja terveydenhoitajien tiloihin sekä vahtimestarille. Soitto- ja vastauskojeiden paikat tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Järjestelmät uusitaan A- ja B-osalla.

Aluekeittiön osalta tämä tulee tarkentaa jatkosuunnitteluvaiheessa.

6.5.12 Kiinteistöautomaatiojärjestelmä

Rakennus varustetaan kiinteistöautomaatiojärjestelmällä, jolla ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään hälytystietoja. Yhteishälytys johdetaan vartiointiliikkeelle murtohälyttimen välitinlaitteen kautta. Järjestelmä uusitaan.

6.5.13 Rikosilmoitusjärjestelmä

Rakennus varustetaan murtoilmaisujärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojauksena pääosin liikeilmaisimilla (kaksitoiminen). Sähköisellä kulunvalvonnalla varustetut ovet liitetään osaksi murtosuojausjärjestelmää. Hälytys välitetään vartiointiliikkeeseen langattomasti. Käyttölaitteita asennetaan mm. rakennusten sisääntuloihin, ruokasaliin, eteisiin sekä iltakäyttäjien kulkureiteille.

Laitteet ja niiden asennus ovat tilaajan erillishankinta. Kaapelointi sisältyy sähköurakkaan. Tällä hetkellä Vantaan kaupungin järjestelmä on HHL. Koko rakennuksen järjestelmä uusitaan.

6.5.14 Videovalvontajärjestelmä

Rakennus varustetaan IP-pohjaisella kameravalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvomaan rakennuksen ulkoseinustoja, piha-aluetta ja katoksia, sisäänkäyntien yhteyteen rakennuksen sisäpuolelle, pää- ja kerrosauloihin sekä pääkäytäviin. Kaapelointi toteutetaan osana yleiskaapelointiverkkoa. Laitteet ja niiden asennus ovat tilaajan erillishankinta. Kaapelointi sisältyy sähköurakkaan. Koko rakennuksen järjestelmä uusitaan.

6.5.15 Sähköiset ovilukitukset ja kulunvalvontajärjestelmä (Muokattu 2025)

Rakennuksen pääkulkureittien ulko-ovet (myös keittiön ulko-ovi) sekä iltakäytön kulkua rajaavat ovet varustetaan kulunvalvonnalla.

Pääulko-ovet ja sisällä olevat kulkureitit iltakäyttötiloihin varustetaan ovimoduulilla sekä näppäimistölukijoilla. Lukijallinen ovi mahdollistaa esimerkiksi iltakäyttäjien kulkemisen koodilla lukijoista varattuna aikana. Lukijoilla varustetuille oville voidaan myös asettaa aikaohjelmat, jotka ohjaavat oven lukon auki/kiinni määriteltynä aikana. Ovimoduulilla varustettujen ovien lukkosylinterit kytketään etähallittaviksi.

Erillisiä päivityspisteitä avaimille ei tarvita, kun käytössä on iLOQ S5 -järjestelmän Online-lukija, joka päivittää aina automaattisesti avaimet. Iltakäyttötiloihin ja niihin johtavat kulkureitit tulee toteuttaa siten, etteivät iltakäyttäjät pääse niihin tiloihin, minne heillä ei ole oikeutta mennä. Sähkölukoilla varustetuista ovista henkilökunnan on voitava kulkea myös avaimella. Avaimet varustetaan Rfid-tunnisteilla, jolloin normaalin avainkäytön lisäksi voidaan iltakäyttöovista kulkea myös KV-lukijoilla.

iLoq-Oline-tuotteet (KV-lukijat, väyläohjaimet, ovipäätteet, yms.) sisällytetään rakennusurakkaan osaksi lukitusurakkaa. Avainmäärät ovat kohdekohtaisia ja määrä tarkentuu lukituspalaverissa.

Vantaan kaupungin käytössä on Timmi-niminen tilavarausjärjestelmä.

6.5.16 Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä (Muokattu 2025)

Rakennus varustetaan määräysten mukaisella poistumisvalaistusjärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan yksikköakullisena järjestelmänä, jossa akkuina käytetään valaisinkohtaisesti ns. superkondensaattoreita. Valaisimien akusto/kondensaattori mitoitetaan min. 1 h käyntiajan mukaan.

Järjestelmä uusitaan koko rakennuksessa.

6.5.17 Palohälytysjärjestelmä (Muokattu 2025)

Paloilmoitinjärjestelmällä valvotaan rakennuksen tiloja tulipalon tai savunmuodostuksen havaitsemiseksi. Rakennukseen asennetaan koko kiinteistön kattava viranomaismääräysten ja ohjeiden mukainen, automaattinen, osoitteellinen, analoginen paloilmoitinjärjestelmä. Kts. ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta (848/2017) luku 7.

Rakennuksessa on olemassa oleva järjestelmä (keskukset Esmi FX-4/IOC/SAB ja FX-8/IOC/SAB). Järjestelmä on saneerattava, sillä nykyisten keskusten FX-sarjan tuotanto ja myynti on lopetettu. Varaosia saa enää kesäkuun 2026 loppuun asti.

Kohteen paloilmotuskeskuksiksi vaihdetaan Esmi Sense FDP -tuoteperheen laitteet tai kohteeseen asennetaan uusi automaattinen, osoitteellinen ja ohjelmoitava paloilmoitinjärjestelmä, josta lähtee hälytys Keski-Uudenmaan alueen hätäkeskukseen. Järjestelmä koostuu paloilmotinkeskuksesta, käyttölaitteesta, palokelloista, ilmaisimista ja kaapeloinneista. Paloilmoittimen käyttölaitte sijaitsee palokunnan hyökkäysreitillä.

Paloilmoitinjärjestelmä suunnitellaan ja toteutetaan paloilmoittimen suunnittelu- ja asennusohjeen (2019) mukaisesti.

Koko rakennuksessa paloilmaisuus perustuu nk. monikriteeri-ilmaisuun (savu + lämpö).

Järjestelmän yksittäiseen hälytyssilmukkaan tai hälyttimeen on voitava ohjelmoida hälytysviive niin, ettei hälytys mene viiveen aikana suoraan aluehälytyskeskukseen, vaan jää rakennukseen. Yksittäisen hälyttimen hälytys on voitava ajallisesti ohjata aluehälytyskeskuksen sijasta kiinteistön automaatiojärjestelmään.

Paikallinen pelastuslaitos päättää ilmastoinnin ohjauksesta palohälytystilanteissa (automaattinen vai käsin ohjattavissa ja onko se hälytystilanteessa päällä vai pois päältä).

Järjestelmä voi olla myös yhteinen poistumisvalaistusjärjestelmän kanssa

6.5.18 Sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmä

Rakennus varustetaan viranomaisvaatimusten mukaisella savunpoisto-järjestelmällä. Savunpoiston ohjaus- ja valvontajärjestelmällä edesautetaan savun poistamista rakennuksesta tulipalotilanteissa. Järjestelmä ohjaa ja valvoo rakennukseen asennettuja savunpoistoluukkuja ja -puhaltimia. Järjestelmää ohjataan manuaalisesti savunpoiston ohjauskeskuksesta.

Sprinklerijärjestelmä asennetaan, jos viranomaisvaatimukset niin määrittävät.

6.5.19 Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät

Sosiaalitilojen pesutilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus), ellei niissä ole vesikiertoista lattialämmitystä. Kattokaivojen, räystäiden ja syöksytorvien sähkölämmityksiä tulee välttää. Toteutetaan vain, jos henkilöturvallisuus ja/tai sadevesien johtaminen sitä ehdottomasti edellyttää.

Keittölaitteille, pesukoneille/kuivauskoneille sekä ruoan kuljetus- ja säilytys-vaunuille asennetaan sähköliitännät. LVI-laitteille asennetaan sähköliitännät. Siivouksen pyykinpesu-/kuivauskoneille asennetaan 3-vaiheiliitäntä (400V). Pistorasiaksi valitaan erikoispistorasia (kombirasia), joka soveltuu 1- ja 3-vaihekäyttöön.

Sähkötekniset ATEX-vaatimukset huomioidaan ATEX-säädösten mukaisesti. Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavilla tai vesikatolle asennettavilla aurinkosähköpaneelilla, joilla tuotetaan rakennuksen kesäaikaisen tunnitaisen peruskulutuksen ja rakennuksesta syötettävän sähköautolatauksen tunnitaisen peruskulutuksen mukainen sähköenergiamäärä. Aurinkosähköjärjestelmän inverttereille asennetaan kaapelointi. Aurinkosähköjärjestelmän kuormanerotuskytkin (pääkytkin) sijoitetaan sähköpääkeskustilaan.

Kiinteistö varustetaan Virve-järjestelmällä viranomaisten vaatimassa laajuudessa.

6.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet (Muokattu 2025)

Korjausrakentamishankkeen toteutusmuotoa valittaessa on huomioitava korjausrakentamisen erityispiirteet, joita ovat erityisesti olemassa olevan

rakennuksen vanhojen piilossa olevien ongelmarakenteiden aiheuttamat ennakoimattomat tilanteet. Yllätyksiä ilmenee, vaikka suunnittelussa olisi tehty huolellisia tutkimuksia ja rakenneavauksia. Rakenteiden todellinen kunto, suunnitelmien soveltuvuus ja suunniteltujen ratkaisujen toteutusmahdollisuus selviävät kokonaisuudessaan vasta purkuvaiheessa, mistä syystä lisä- ja muutostöiden osuus toteutusaikana on korjauskohteessa tyypillisesti merkittävästi suurempi kuin uudiskohteissa. Hankkeelle tulee valita toteutusmuoto, joka palvelee suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa tilaajan, suunnittelijoiden ja urakoitsijan välistä yhteistyötä. Kaikilla hankkeen osapuolilla tulee olla yhteiset tavoitteet hankkeen läpiviemiseksi.

Hankkeen toteutusmuodoksi suositellaan yhteistoiminnallista projektinjohtourakkaa, toteutettuna tavoite- ja kattohintaisena.

Projektinjohtourakka on toteutettavissa aikataulultaan rinnakkaismallilla, jolloin toteutussuunnittelua voidaan limittää rakentamisen kanssa urakoitsijan vaikutusmahdollisuuksien parantamiseksi ja mahdolliset rakenteiden purun yhteydessä ilmenevät ennalta arvaamattomat korjaustarpeet / -laajuudet voidaan viedä toteutussuunnitelmiin.

Tavoitehintaishankkeessa pj-urakassa sopimusrakenne laaditaan siten, että projektinjohtourakoitsijalla on intressi ohjata suunnitteluratkaisuja sekä laatutasoa siten, että tavoitehinta alittuu. Urakoitsija ja rakennuttaja jakavat keskenään tavoitehinnan alituksesta saatavan hyödyn.

Projektinjohtourakkamuodossa suunnittelijat ovat sopimussuhteessa tilaajaan eivätkä urakoitsijaan, jolloin ehdotus- ja yleissuunnittelua voidaan ohjata tilaajavetoisesti hankkeen tavoitteisiin. Myös urakoitsijan sopimussuhteeseen kuuluu suunnittelunohjausvelvoitteita, jolloin urakoitsijan osaaminen ja näkökulma pystytään tuomaan toteutussuunnitteluun. Näin rakenteiden avausten ja purkutöiden jälkeen tapahtuvat mahdolliset yllätykset voidaan viedä ketterästi toteutussuunnitelmiin.

Projektinjohtourakka on toteutusmuotona varsin käyttöön vakiintunut, jolloin tarjoavilla urakoitsijoilla on todennäköisesti kokemusta vastaavan toteutusmuodon hankkeista. Suunnittelijoiden ja urakoitsijan valinnassa on tärkeää varmistaa, että toimijoilla on riittävät resurssit sekä osaaminen suuren kokoluokan korjausrakennushankkeeseen.

Urakkasuorituksen yhteensovittamiseksi, urakkarajojen yksinkertaistamiseksi sekä hallinnollisen työn rajaamiseksi, tavoitteena on hankkia yksi pääurakoitsija (projektinjohtourakoitsija), joka vastaa sekä laajennusosan muutostöistä että alkuperäisosan peruskorjaus- ja rakennustöistä.

7 TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

7.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta

Kohde sijaitsee Vantaan Jokiniemen kaupunginosassa (62.) ja tontti rajautuu pohjoisessa Vehnäkujaan, lännessä Tennistiehen ja etelässä Vesijohdontiehen. Vantaan karttapalvelun mukaan kohde sijaitsee korttelin 62304 tontilla nro 1.

Tontti on kauttaaltaan rakennettua aluetta. Tontilla sijaitsee peruskorjattava ammattikoulurakennus sekä piha- ja pysäköintialuetta.

Tontin omistavat 2026 alussa Vantaan ja Helsingin Seurakuntayhtymät, ks. myös kohta riskit. Seurakuntayhtymillä ja kaupungilla on v. 2021 käynnistetty laaja maankäytön yhteistyöjärjestely, joka tähtää muun ohessa siihen, että tontin omistus siirtyy kaupungille.

7.2 Rakennuspaikan ominaisuudet

Asemakaavamääräykset, rasitteet

Alueen asemakaava on vuodelta 2004, se on laadittu ennen laajennuksen rakentamista. Alla olevista määräyksistä on esitetty tummennettuna erityisesti jatkosuunnittelussa huomioitavat määräykset.

Asemakaavamerkintä:

YO, opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Asemakaavamääräykset:

“ Koulurakennusten laajennusosat tulee toteuttaa siten, että ne arkkitehtuuriltaan soveltuvat tontin suojeltuihin rakennuksiin sekä alueen luonteeseen.”

“ Korjaus- ja muutostöitä tehtäessä tulee olla yhteydessä paikalliseen museoon sekä pyydettävä paikalliselta museoviranomaiselta lausunto.”

“ Alueelle saa sijoittaa toiminnan ja huollon kannalta välttämättömiä asuntoja.”

(“ Alueella on lyijyn saastuttama maaperä, joka vaatii kunnostuksen.”) *Puhdistettu laajennuksen rakentamisen yhteydessä.

(“ Alue voidaan ottaa kaavassa suunniteltuun tarkoitukseen vasta kunnostuksen jälkeen.”)

“ Tontin eteläosassa oleva puusto, erityisesti vanhimmat männyt, tulee säilyttää.”

“ Kortteliin 62304 on laadittava erillinen piha- ja istutussuunnitelma.”

“Jäte- ja polkupyöräkatoksia saa rakentaa rakennusoikeuden estämättä myös rakennusalan ulkopuolelle.”

“ Autopaikkoja saadaan sijoittaa rakennusalueelle sekä rakennusalan ulkopuolelle.”

“ Autopaikkojen vähimmäismäärät: --oppilaitokset ja vapaa-ajan tilat 1 ap /150 kem². ”

Suojelumerkintä sr-5 (alkuperäiset 60-luvun osat (A-, B- ja F-siipi):

”Suojeltava rakennus. Historiallisesti / kulttuurihistoriallisesti / rakennustaiteellisesti / kaupunki- tai kyläkuvan kannalta arvokas rakennus / rakennuksen osa, jonka **ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja.**”

Tontin rakennettavuus, maaperätiedot, kunnallistekniikka

Tutkimukset

Tontilta on olemassa vanhoja Vantaan kaupungin tekemiä paino- ja heijarikairauksia. Lisäksi alueella on otettu häiriintyneitä maanäytteitä.

Jatkosuunnitteluvaiheessa suositellaan tehtäväksi koekuoppia sokkelin vierestä. Koekuoppatutkimuksilla voidaan selvittää tarkemmin maaperän ja täytön laatu maanäyttein, sokkelin mahdollinen vedeneristys (bitumisively/patolevy/kermitys), mahdollinen sepelikaista sokkelin vieressä, anturan alapinnan korkoasema, mahdollisen salaojaputken tyyppi ja korkoasema ja mahdollisen vesipinnan (pohja/orsivedentaso) taso.

Topografia

Vanhojen pohjatutkimuspiirustuksien mukainen (päivätty 10.3.2004) pihojen maanpinnantasot vaihtelee tontilla välillä noin +28,4...+21,3. Tarkkoja pintavaaitustarkkeita tontilta ei ole tiedossa. Matalimmillaan maanpinta on tontin koillisosissa ja korkeimmillaan tontin länsi- ja luoteisosissa. Tontin piha-alueilla on havaittu painumia, joten maanpinnantasot on todennäköisesti muuttuneet verrattaessa vanhoihin pohjatutkimuspiirustuksiin.

Maaperä

Maaperäkuvaus perustuu maaperäkartaan, tulkittuihin pohjatutkimuksiin ja Geomap Oy:n vanhoihin pohjatutkimuspiirustuksiin (piirustusluettelon pvm. 10.3.2004). Vantaan karttapalvelun maaperäkartan mukaan tontin maaperä on pääosin täyttömaata ja hiekkaa sekä soraa. Vanhojen pohjatutkimusten perusteella

maan päällimmäinen kerros on suurimmaksi osaksi hiekkaa/silttiä ja soraa. Tontin itäosissa ja paikoittain pohjoisosissa esiintyy savea.

Savialueilla savikerroksen paksuus vaihtelee noin 1...4 metriin. Geomap Oy:n laatiman työselostuksen perusteella saven leikkauslujuus vaihtelee välillä 8...13 kPa ja vesipitoisuus välillä 50...100 %. Savikerroksen alla esiintyy keskimäärin noin 10 metriä paksu kerros hiekkaa/silttiä ja moreenia. Saven alapuolisen kitkamaakerroksen tiiviys vaihtelee.

Maakerrosten paksuus tontilla vaihtelee välillä noin 0–24 m.

Alueella ei ole tehty kallionvarmistuksia, joten kallionpinnantasosta ei ole tarkkaa tietoa. Kairaukset ovat päättyneet kiveen tai kallioon vaihteluvälillä noin +25,6...-0,6. Tontin eteläosassa on muutamia avokalliopaljastumia.

Alueen InfraRYLin mukainen pohjamaaluokka on pääasiassa E, mutta savisilla alueilla G. Tarkempi pohjamaaluokkien rajausta tehdään jatkosuunnitteluvaiheessa.

Pohjavesi

Geomap Oy:n työselostuksen mukaan pohjavedenpinta on alueella vaihdellut tasojen +19,3...+21,3 välillä (mittausväli 24.10.1974...18.9.2003). Uudemmissa pohjavedenpinnanmittauksista ei ole tietoa.

Vantaan karttapalvelun mukaan alue sijoittuu tärkeälle pohjavesialueelle.

Olemassa olevat rakenteet

Tontilla oleva peruskorjattava koulu on perustettu osittain paaluille ja osittain maanvaraan. Vanhan osan länsiosa on maanvarainen ja itäosa perustettu nykyisten tietojen mukaan kitkapaalujen varaan. Koulun laajennusosa on länsipuolelta perustettu maanvaraisesti ja itäosa (kärkikantavien) paalujen varaan.

Piha-alueet ovat nykytiedon mukaan vanhan osan ympärillä maanvaraiset. Laajennuksen ympärillä piha-alueet on osittain stabiloitu. Stabiloinnin toteumatietoja ei ole saatavilla.

Korjaustoimenpiteet

Salaojat:

Rakennuksen vanhan osan salaojituksen kunnosta/olemassaolosta ei ole tarkkaa tietoa. On mahdollista, että salaojia ei vanhalla osuudella ole ja/tai ne ovat huonossa kunnossa. Rakennuksen laajennusosalle on suunniteltu salaojat, mutta niiden kunnosta ei ole tarkempaa tietoa.

Toimenpide-ehdotus: Laajennusosan salaojien tarkemman kunnon varmistamiseksi suositellaan alueelle tehtävän koekuoppia suunnittelun edetessä. Salaojien suunnittelussa noudatetaan RIL 126-2020 Rakennuspohjan ja tonttialueen kuivatus -nimistä ohjetta. Kaivantojen osalta noudatetaan RIL 263-2014 Kaivanto-ohjetta.

Korjattavan rakennusosan koko salaojitusjärjestelmä uusitaan.

Salaojat rakennetaan anturan alapuolelle. Salaojaputken ympärillä käytetään aina salaojasoraa (RIL1a, RIL 126-2020). Muutoin kohteen salaojasoran laatu valitaan RIL126-2020 ohjeeseen perustuen riippuen käyttöpaikasta.

Salaojitus toteutetaan $d = 110$ mm tuplasalaojaputkilla ja putkien välille sijoitetaan tarkastuskaivoja nurkkiin sekä nurkkien välille enintään 18 metrin jaolla.

Lähtökohtaisesti salaojat suunnitellaan painovoimaisena $>1:200$ kallistuksin.

Vesien kuljettamiseen voidaan käyttää umpiseinäisiä putkia $d=160$ mm.

Mikäli painovoimainen salaojitus ei ole mahdollinen, tulee käyttää pumppukaivoja.

Sokkelien korjaus/vedeneristys:

Kohteessa ei päällisin puolin ole ollut näkyvissä patolevyjä, bitumisivelyä tai kermitystä. Sokkelien vieressä ja rakennusten seinustoilla on paljon pensaita ja kasvillisuutta, minkä vuoksi sokkeli ei pääse kunnolla kuivumaan.

Monissa kohdissa rakennusta sokkelilla on alle 300 mm näkyvää korkeutta.

Toimenpide-ehdotus: Suositellaan pensaiden ja kasvillisuuden karsimista sokkelin vierestä, jotta sokkeli pääsee tuulettumaan. Salaojien uusimisen yhteydessä sokkelia vasten maanalaiselle osalle asennetaan patolevyjärjestelmä rakennesuunnitelmien mukaan ja solumuovilämmöneriste. Mikäli maan pinta on helposti vettä läpäisevää (nurmi, kivituhka, istutusalue, yms.), niin pintakerrosten alle asennetaan vettä huonosti läpäisevä kerros, joka kallistetaan rakennuksesta poispäin (kallistus $> 1:20$) kuten valmis maanpintakin. Sokkelin viereen asennetaan sepelikaista, joka ei ole yhteydessä salaojitukseen.

Uudet ryömintätilat:

Mikäli on tarvetta suunnitella uusia ryömintätiloja esim. uusien putkijohtokanaalien tai parannettavan alapohjan tuuletuksen yhteydessä, tulee nämä esittää jatkosuunnitteluvaiheen yhteydessä.

Vanhat ryömintätilat:

Rakennuksen vanhalla osuudella kulkee johtokanaaleja (kantava alapohja), joihin on tarkistusluukut. Johtokanaalien ryömintätilassa/tarkistusluukkujen alla on havaittu rakennusjätettä ja epämääräistä täyttöä.

Toimenpide-ehdotus: Vanhat ryömintätilat tyhjennetään ja puhdistetaan.

Pihojen painumat:

Tontin piha-alueilla on havaittu haitallisia painumia rakennuksen vanhan osan ympäristössä. Painumat voivat aiheuttaa lammikoitumista piha-alueille.

Toimenpide-ehdotus: Painumat korjataan piha-alueilla jatkosuunnitteluvaiheessa piha-, pinnantasaus- ja pohjarakennussuunnitelmien mukaan. Korjausten laajuus, mahdollinen pohjanvahvistuksen tarve ja mahdollinen kevennyksen käyttö sekä routivien maiden korvaaminen routimattomilla tarkentuvat suunnittelun edetessä. Lähtökohtaisesti kohteen piha-alueita voidaan suunnitella korjattavan keventämällä, mikäli uusi pinnantasaus noudattelee pääpiirteissään nykyisen maanpinnan tasoa.

Suunnittelun edetessä lisäpohjatutkimuksia suositellaan toteutettavaksi koko piha-alueella.

Siirtymälaatat:

Painumaerojen tasaamiseksi suositellaan korjattavilla alueilla tehtäväksi siirtymälaatat sisäänkäyntien eteen. Siirtymälaatan rakenne esitetään RAK-suunnitelmissa jatkosuunnitteluvaiheessa. Alustavan arvion mukaan siirtymälaataksi sopii esim. 3–5 m pitkä teräsbetoni-laatta tukeutuen toisesta päästä nivelellisesti sokkeliin. Asia tulee tutkia tarkemmin suunnittelun edetessä.

Radon:

Tontilla kallio on osittain lähellä maanpintaa. Kallio on merkittävä radonlähde. Radonin torjunnassa tulee huomioida ohje RT 103123.

Rakennuksen radoninpoistojärjestelmien laajuudesta ei ole tarkkaa tietoa. Suunnitelman mukaan koulun laajennuksen maanvaraan perustetuille kohdille on esitetty radonputkistoa.

Toimenpide-ehdotus: Jatkosuunnitteluvaiheessa suositellaan kohteen radonpitoisuudet tutkittavaksi koulurakennuksesta perusteellisesti ennen tarkemman jatkosuunnittelun edistämistä. Kaikkiin uusittaviin maanvaraisiin alapohjiin suunnitellaan radonputkitus.

Kaivannot

Kitkamaa-alueilla alle 2 m syvät kaivannot voidaan tehdä 1:1 luiskattuina pohjavedenpinnan yläpuolella. Savialueilla yli 1,7 m syvät kaivannot voidaan tehdä luiskattuna 1:1 tai käyttäen tuentaelementtiä. Yli 1,7 m syvät kaivannot savialueilla (ja mahdollinen tuentatarve) tulee suunnitella ja tarkastella erikseen jatkosuunnitteluvaiheessa.

Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely

Tontin pinnantasaus ja mahdolliset uudet ritiläkaivot esitetään jatkosuunnitteluvaiheen yhteydessä.

Kohteen maaperä (kallio, hiekka/siltti ja savi) on huono vedenjohtavuudeltaan ja sen vuoksi hulevesien imeytystä ei suositella. Hulevesien viivytyksessä voi olla mahdollinen, mikäli tontilta löytyy looginen paikka viivytyssäiliölle läheltä hulevesiviemäriin liitosta. Hulevesien viivytyksessä on huomioitava mahdolliset kaavamääräykset. Hulevesien viivytyksen määrä tulee arvioida jatkosuunnitteluvaiheessa uuden pihasuunnitelman perusteella.

Liikenne, pysäköinti ja meluselvitys (Muokattu 2025)

Aluekeittiön sijoittaminen tontille lisää kaavanmukaisten pysäköintipaikkojen tarvetta. Vesijohdontien puoleisen pysäköintialueen asfaltointi uusitaan. Pyörä-/mopokatokset uusitaan tai kunnostetaan. Sähköautopisteitä rakennetaan niin, että lain asettamat vaatimukset täyttyvät. Koulu ei sijaitse melualueella.

7.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet (Muokattu 2025)

Pihan toiminnallisuutta pyritään parantamaan ja erityisesti nykyisen huoltopihan toiminnallisuutta. Aluekeittiötä varten tontille sijoitetaan myös toinen huoltopiha. Piha-alue muodostuu Tennistien puoleisesta sisäänkäyntialueesta ja pysäköintialueesta, rakennusten väliin jäävistä lähinnä rakennusalan käyttämistä toiminnallisista piha-alueista sekä pihan reuna-alueen istutuksista.

Pihalle tehdään peruskorjaus, pintoja uusitaan ja pinnan kallistuksia sokkelin vieressä parannetaan, huonokuntoiset pyöräkatokset uusitaan tai korjataan ja pihalle sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan pieniä toiminnallisia oleskelualueita opiskelijoille sekä lisätään pysäköintipaikkoja. Huoltopihan toiminnallisuutta parannetaan mm. lastausalueen laajentamisella. Pihalta puretaan vanhat jäte- ja autokatokset. Jätteen käsittely tutkitaan vielä tarkemmin toteutusvaiheessa. Sisäpihalle toteutetaan opetuskäyttöön katoksia ja huoltopihan ajojärjestelyjä muokataan. Opetuskäytössä oleva piha-alue ja huoltoliikenne erotellaan toisistaan. Istutusalueita alkuperäisen osan sokkelin läheisyydestä poistetaan ja säilytettävät alueet kunnostetaan. Rakennuksen pääsisäänkäyntialueiden ilmettä kohennetaan pihasuunnittelun keinoin. Aluekeittiön huoltopihan kohdalla tontin itä-/kaakkoiskulmaa tullaan muokkaamaan voimakkaasti, jotta huoltoliikenne saadaan toteutettua tontilla.

Hulevesien hallintaa ja maanpinnan kallistuksia parannetaan peruskorjauksen yhteydessä. Tontin eteläosassa olevat vanhat männyt on kaavamääräysten mukaan säilytettävä ja pihaan on laadittava erillinen piha- ja istutussuunnitelma.

8. TOTEUTETTAVAT KORJAUS- JA MUUTOSTOIMENPITEET (MUOKATTU 2025)

Tässä kappaleessa on esitetty yhteenveto toteutettavista korjaus- ja muutostoimenpiteistä. Toimenpide-ehdotuksia ja laatutasotavoitteita on kuvailtu tarkemmalla esitystasolla kappaleissa 5, 6 ja 7.

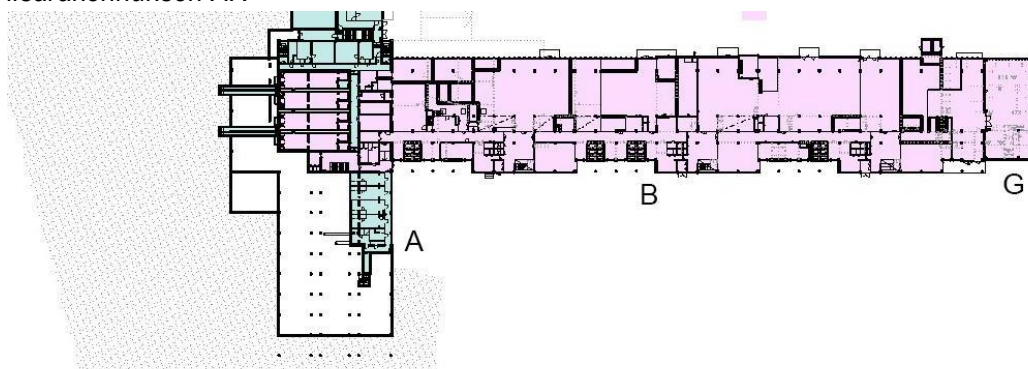
Ehdotettuihin korjaustoimenpiteisiin vaikuttavat rakennusosien kunnon lisäksi toimenpidealueella suoritettavat tila- ja käyttötarkoituksen muutokset. Tila- ja käyttötarkoituksen muutokset on esitetty tarkemmin hankesuunnitelman oheismateriaalina olevissa tilakaavioissa. Kiireellisempiä toimenpiteitä sisäilman parantamiseksi ja opetustoiminnan mahdollistamiseksi on jo suoritettu viimeisten vuosien aikana.

8.1 Muutos- ja korjaustoimenpiteet rakennuksen alkuperäisessä osassa (A- ja B-osat) (Muokattu 2025)

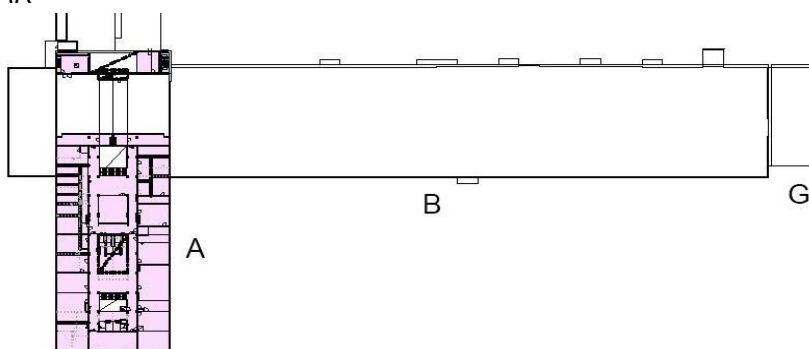
Toimenpidealueet rakennuksen alkuperäisessä osassa kerroksittain, on esitetty kuvissa 13, 14 ja 15.

Vaaleanpunaisella merkitty alue käsittää tiloja, joissa suoritetaan peruskorjausta. Vihreällä merkitty alue käsittää tiloja, joissa on viimeisen vuosikymmenen aikana suoritettu jo peruskorjauksia ja joissa toimenpiteinä riittävät nyt PTS-toimet. Liikuntasalissa tehdään myös PTS-toimien lisäksi korjauksia välipohjaan mineraalikuluriskin poistaminen.

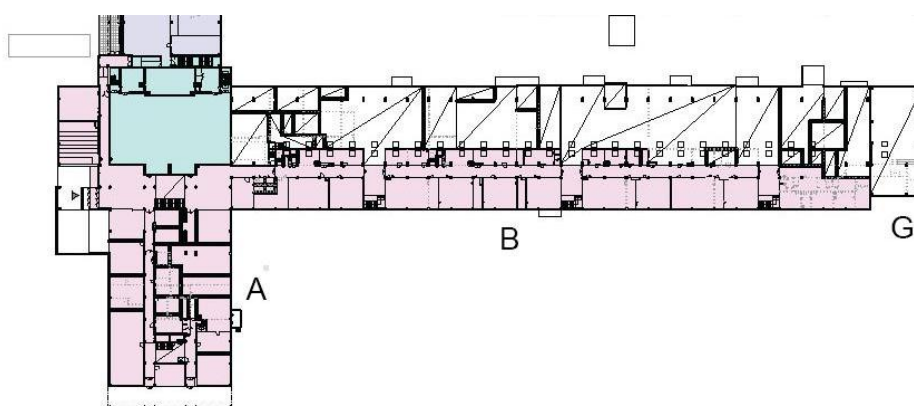
kuva 13: Muutos- ja korjausalueet 1.krs A ja B-osat sis. myös G-osan laajennuksen ja aluekeittiön lisärakennuksen AK

kuva 14: Muutos- ja korjausalueet 2.krs A ja B-osa sis. myös G-osan laajennuksen ja aluekeittiön lisärakennuksen AK

kuva 15: Muutos- ja korjausalueet 3.krs A ja B-osat sis. myös G-osan laajennuksen ja aluekeittiön lisärakennuksen AK

Muutos- ja korjaustoimenpiteiden osalta lähtökohtana on vuoden 2021 tarveselvityksessä ja hankesuunnitelmassa ollut Taulukko 4, jossa on esitetty yhteenveto muutos- ja korjaustoimenpiteistä rakennuksen vanhassa osassa. Täydennyksenä edellä mainittu G-osa välipohjanpurku rakennusalan opetuksen toiminnallisuuden parantamiseksi.

Taulukko 4. Muutos- ja korjaustoimenpiteet alkuperäisen osan (A- ja B-osat) tilat, ulkopuoliset rakenteet ja pinnoitteet.

Rakennusosat	Korjaustoimenpide
Alueosat	
Pintarakenteet ja muut alueosat	Uusitaan – Rakennuksen vierustäyttö, pintavesien ohjaus pois päin viettäväksi ja työmaa-alue tarvittavilta osin Korjataan – Piha-alueen painumat ja asfaltin paikalliset vauriot (n. 20 % asfalttipinnoista, Vesijohdontien puoleinen piha-alue sekä B- ja E-siiven välinen alue)
Salaojat ja kuivatusrakenteet	Uusitaan – Salaojat, pystysalaojien maa-aineskerrokset, kosteudeneristykset sekä näiden yhteydessä routasuojaukset. Uusimisen yhteydessä parannetaan

	perusmuurin lämmöneristävyyttä asentamalla maanalaiselle osalle ulkopintaan lämmöneristys.
Hulevesijärjestelmät	Hulevesijärjestelmä uusitaan nykyvaatimusten mukaiseksi mahdollisuuksien mukaan uusittavilla pihan alueilla
Radonputkisto	Asennetaan kaikkiin uusittaviin maanvaraisiin alapohjiin
Talo-osat	
Sokkelit	Perusteellisia korjauksia – Sokkelihalkaisun eristeiden poisto ja toteutus nykyvaatimusten mukaan, sokkelin halkaisun ulkokuoren uusiminen
Maanvastaiset seinät	Perusteellisia korjauksia – Lämmön- ja vedeneristeiden uusiminen, paikoittain pelkkiä tiivistyskorjauksia
Alapohjat	Uusitaan pääosin rakennuksen, eli laatan reuna-alueelta – Alapohjan toteutus rakennusteknisesti toimivaksi, uusimisen yhteydessä sisäpuolisen salaojituksen ja radonputkiston sekä lämmöneristysten lisääminen
Alapohjakanaalit	Tyhjennetään ja puhdistetaan rakennusjätteestä, kanaalien käyntiluukkujen toteutus kaasutiiviinä
Runko	Paikoittaisia LVIS-aputöitä, läpivientejä ym. kolojen paikkaus, mahdollisten halkeamien injektointi, huoltomaalaus. Rungon läpivientejä, roiloituksia ja koloja pyritään välttämään.
Välipohjat	Liikuntasalin välipohjan mineraalikuituriskin poistaminen (kuitulähteen poistaminen lattian uusimisen yhteydessä)
Tiiliverhotut ulkoseinät	Perusteellisia korjauksia – Eristeiden uusiminen, energiatehokkuuden parantaminen tämän yhteydessä ja julkisivuverhouksen toteutus suojeluvaatimusten perusteella. Lähtökohtaisesti uusitaan kaikki julkisivut, suunnitteluvaiheessa voidaan tutkia työsalien julkisivujen säilyttämistä (ilmansuunta, ei havaittuja vaurioita tiiliseinän kohdalla)
Betonikuoriset ulkoseinät	Julkisivun pinnoituksen uusiminen ja paikallisia korjauksia
Ikkunat	Liittymärakenteiden alkuperäisten osien poisto ulkoseinien eristeiden uusimisen yhteydessä. Hyväkuntoiset ikkunat välivarastoidaan julkisivuverhoustyön ajaksi ja asennetaan uudelleen paikoilleen. Ikkunat maalataan, värisävy hyväksytetään museolla. Avattavien ikkunoiden tiivisteet uusitaan. Varaudutaan kattoikkunoiden kunnostukseen.
Ulko-ovet	Uusitaan valtaosin, pääsisäänkäynnin ovet säilytetään ja kunnostetaan, toteutus suojeluvaatimusten perusteella. Tiivisteet uusitaan.
Vesikatot	Uusitaan – Vesikate varusteineen ja yläpohjarakenteet uusitaan kantavaan holviin saakka, tuuletustilan korotus toteutuksessa huomioiden. Lämmöneristystä parannetaan vähintään puolittamalla rakenteen nykyinen u-arvo.
Räystäsrakenteet	Uusitaan – Räystäät toteutetaan vastaamaan nykyvaatimuksia suojelunäkökulma huomioiden

Sadevedenohjausjärjestelmä	Uusitaan – Rakennuksen sisäpuolisesti toteutetut sadevesiviemärit uusitaan toimintavarmoina
Talo-osat – Tiivistykset	Kaikkien rakenteiden, liittymien ja läpivientien tiivistykset maaperään ja ulkoilmaan nähden
Tilaosat	
Väliseinät	Uusitaan tilamuutosten tarpeiden mukaan ja paikallisia korjauksia.
Lattiapinnat	Uusitaan/korjataan – Hallien lattioiden toteutus kulutuskestäväksi
Kattopinnat	Uusitaan
Seinäpinnat	Korjataan vauriot, halkeamat; huoltomaalaus
Tilavarusteet ja kalusteet	Uusitaan pääosin
Tekniikkaosat	Korjaustoimenpide
Lämmitysjärjestelmät	Uusitaan – Lämmönjakokeskus, putkistot ja päätelaitteet*
Vesi- ja viemärijärjestelmät	Uusitaan – Tonttijohto, viemäri liittymät, vesi ja viemäriverkosto*
Ilmanvaihtojärjestelmät	Uusitaan – Pois lukien liikuntasalin v. 2014 uusitut IV-koneet*
Jäähdytysjärjestelmät	Teknisten tilojen uudet konvektorit ja split-laitteet uusitaan*
Erikoisjärjestelmät	Uusitaan – Teknisen työn tiloihin rakennetaan toiminnan edellyttämät kaasuputkistot, paineilmaverkostot ja koneellinen purunpoistojärjestelmä*
Palonsammutusjärjestelmät	Uusitaan – Pikapalopostit ja savunpoisto*
Automaatiojärjestelmät	Uusitaan – Toteutetaan nykyaikainen säätö- ja valvontajärjestelmä*
Sähköjärjestelmät	Uusitaan – Sähköjärjestelmät alkuperäisessä osassa kappaleen 6.5 mukaan

* LVIA-järjestelmäkuvauksen ja kappaleen 6.4 mukaan.

8.2 Muutos- ja korjaustoimenpiteet rakennuksen laajennusosassa (C-, D-, ja E-osat) (Muokattu 2025)

Tässä kappaleessa on esitetty yhteenveto muutos- ja korjaustoimenpiteistä rakennuksen laajennusosassa. Tarkemmat kuvaukset tilamuutoksista on esitetty hankesuunnitelman oheismateriaalina olevissa tilakaavioissa sekä laajennusosan talotekniikkaan liittyvät uusimistarpeet on esitetty kappaleessa 6.4 ja 6.5 sekä LVIA-järjestelmäkuvauksen nimisessä liitteessä.

Rakennuksen laajennusosassa:

- Varaudutaan uusimaan lattiapinnoitteet käytävä-, aula-, yleisopetus- ja toimisto-/neuvottelutiloissa sekä märkätiloissa, joissa pinnoitteena on muovimatto.
- Varaudutaan seinä- ja kattopintojen huoltomaalauksiin ja -korjauksiin yleisissä tiloissa ja betonipintojen hiontaan ja pinnoituksen uusimiseen työsaleissa.
- Varaudutaan ikkunoiden ja ovien huoltomaalauksiin ja -korjauksiin.
- Varaudutaan ikkunoiden tiivistyksiin ja heloitusten korjauksiin.
- Varaudutaan ovien käyntikorjauksiin ja lukkojen korjauksiin.
- Varaudutaan kalusteiden vauriokorjauksiin ja tarpeen mukaan osittaiseen uusimiseen.
- Valaistuksen osalta varaudutaan LED-järjestelmään siirtymisen yhteydessä siihen, että tämä voi vaatia muutoksia valaistuksen kaapelointeihin.
- Varaudutaan termostaattiventtiilien uusimiseen ja lämmönvaihtimen uusimiseen.

Lisäksi rakennuksen laajennusosassa on syytä huomioida ja parantaa ruokalatiolojen sekä opetus-, työ- ja neuvottelutilojen välistä ääneneristävyyttä ja muita akustiikkaratkaisuja.

Lisäksi rakennuksen laajennusosassa suoritetaan paikallisia PTS-korjauksia sekä muita tilojen käyttötarkoituksen muutoksia, jotka eivät vaadi tilanjako-osiin merkittäviä muutoksia (esitetty tilakaavioissa sekä kuvissa 16, 17 ja 18). Kuvissa on esitetty vihreällä alueet, joissa tehdään PTS-toimenpiteitä. Sinisellä on esitetty tilat, joihin tulee tilamuutoksia ja oranssilla on esitetty tilat, joihin ei kohdistu varsinaisia toimenpiteitä.

Rakennuksen laajennusosan opetuskeittiöiden laitteiden mahdolliset uusimistarpeet eivät sisältyneet vuoden 2021 hankesuunnitelmaan. Opetuskeittiöissä on vuoden 2021 jälkeen tehty jo laiteuusimisia tapauskohtaisesti.

Tila- ja käyttötarkoituksen muutoksia on kuvattu tarkemmin hankesuunnitelman oheismateriaalina olevissa tilakaavioissa.

Muutos- ja korjaustoimenpiteet rakennuksen laajennusosassa (keittiö- ja ruokalatiilat)

Keittiöön ja ruokalaan kohdistuvat muutos- ja korjaustoimenpiteet on kuvattu osin kappaleessa 5.1.5, sekä tilakaavioissa. Toimenpiteitä tulee vielä tarkentaa jatkosuunnittelussa. Rakennuksen nykyinen myymäläkahvila siirtyy D-siiven toisen kerroksen aulan lähetyville nykyisen opetustilan tilalle, johon toteutetaan myymäläkahvilan oma keittiö. Uuden myymäläkahvilan sijainnin ilmanvaihtoon liittyvät muutokset on syytä huomioida.

Uudisrakennus AK Aluekeittiötä varten B- ja G-osan jatkeena

Aluekeittiön toimintaa varten kohteeseen tehdään lisärakennus, jossa tuotetaan päivittäin 5000 uloslähtevää cook and chill -annosta sekä kylmävalmistusta. Aluekeittiön rakenne- ja talotekniset vaatimukset tulee tarkentaa jatkosuunnittelussa.

Muutos- ja korjaustoimenpiteet rakennuksen laajennusosassa (tilamuutosalueet C-, D- ja E-osissa)

C-osassa ensimmäisessä kerroksessa (kellarikerroksessa) nykyisissä opiskelijapalveluiden tiloissa suoritetaan tarvittavalla osalla PTS-toimenpiteitä. Poiketen vuoden 2021 hankesuunnitelmasta, tiloja ei siirretä tässä yhteydessä D-osalle.

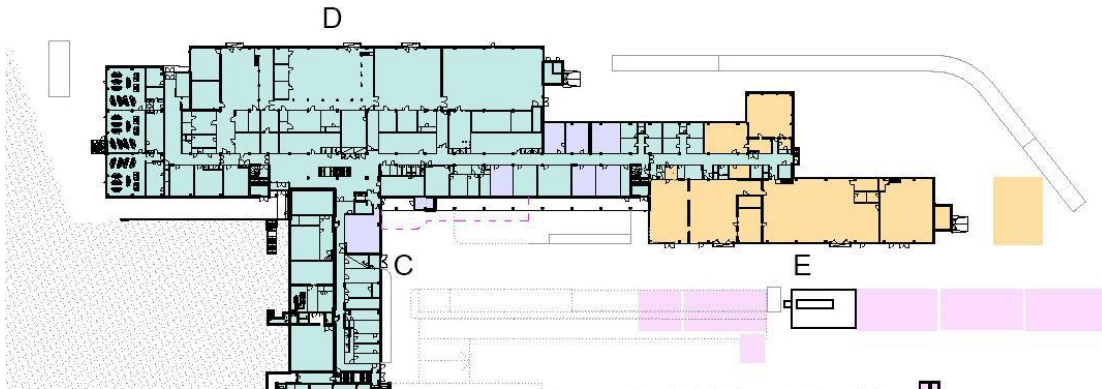
Vuoden 2021 hankesuunnitelmasta poiketen rakennuksen laajennusosassa D-siivessä ensimmäisessä kerroksessa nykyisissä hiusalan tiloissa ei suoriteta käyttötarkoituksen muutoksia. Hius- ja kauneudenhoitoala siirtyy vasta vuonna 2028 osaamiskampukselle ja silloin tilojen käyttötarkoitus tarkastellaan uudelleen.

D-siiven ensimmäisessä kerroksessa yleishallinnon nykyisessä väistötilakäytössä olevaan työsalin ei kohdistu isoja toimenpiteitä. Toimenpiteet tehdään vasta vuonna 2028. Työsalista puretaan nykyiset väliaikaisen kevyet seinärakenteet tms. tilanjakoratkaisut ja toteutetaan jatkokäyttöön soveltuvat tilapinnat ym. muutokset varsinkin huomioiden kulutuskestävä lattiapinta, kun tila vapautuu hallinnon käytöstä rakennusurakan loppupuolella esimerkiksi kiinteistöpalvelualan käyttöön, koneiden säilytykseen ja huoltoon. Tilasta toteutetaan myös uloskäynti pienkuormaajalle sekä muille polttomoottorikäyttöisille työkoneille. Tilaa voidaan myös tarkastella tulevaisuudessa ulosvuokrattavana tilana.

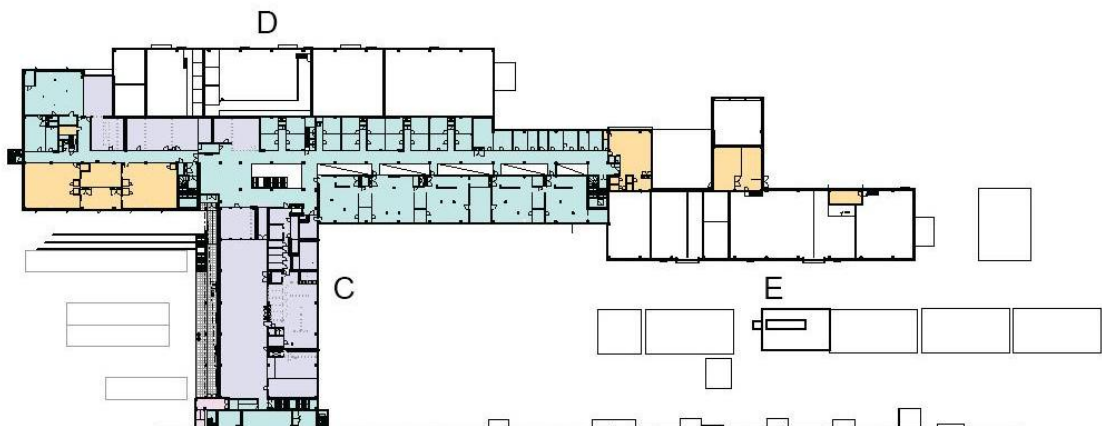
D-siiven toiseen kerrokseen toteutetaan kaksi uutta opetuskeittiötä teoria- ja ATK-opetustiloihin. D-siiven toiseen kerrokseen on toteutettu uudet opetuskeittiö-, konditoria- ja leipomotilat vuonna 2025, ja näihin tiloihin ei kohdistu varsinaisia toimenpiteitä peruskorjauksen yhteydessä.

Vuoden 2021 hankesuunnitelmasta poiketen E-siiven toisessa kerroksessa on toteutettu neuvottelutilojen sijaan kevään 2025 aikana opetuskeittiön muutostyöt, joten näihin tiloihin ei kohdistu toimenpiteitä peruskorjauksen yhteydessä. Kone- ja metallitekniikan opetustilojentoteutus E-siivessä sijaitseviin talonrakennuksen opetustiloihin on käynnistetty tämän hankesuunnitelman valmistelun aikana (syksy 2025). Peruskorjaus ei siis aiheuta toimenpiteitä näissäkään tiloissa.

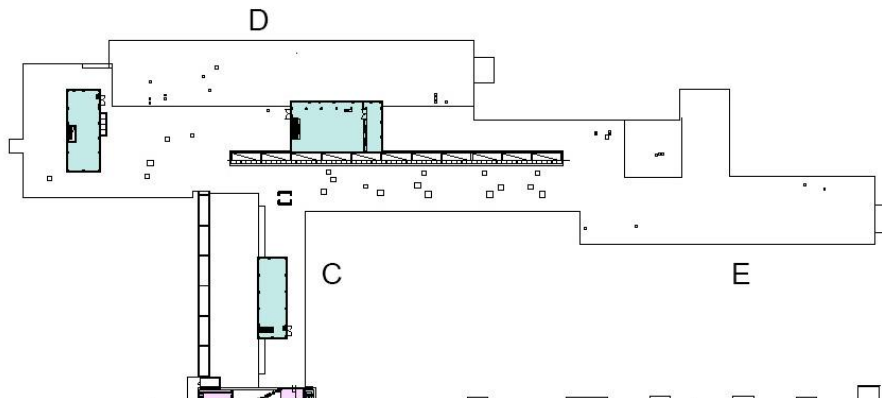
kuva 16; Muutos- ja korjausalueet 1.krs C-, D-, ja E-osat

kuva 17; Muutos- ja korjausalueet 2.krs C-, D-, ja E-osat

kuva 18; Muutos- ja korjausalueet 3.krs C-, D-, ja E-osat

9. HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE (MUOKATTU 2025)

Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun toimipisteen rakennuksen laajuus on:

- *Opiskelijamäärä: 1540 opiskelijaa*
- *Huoneala: 22 653 hum² (ei sis. pihan työkatoksia 1139 m²)*
- *Ohjelma-ala-arvio (hyötyala): 17 213 hym²*
- *Bruttoala: 24 679 brm²*
- *Huoneistoala-arvio*: 21 237 htm² ei sis. pihakatoksia*
- *Siivousala: n. 16 000 m² (halleja tai työsaleja, joissa opiskelijat hoitavat siivouksen n. 6 000 m²)*

**Laskennassa käytetty: Huoneistoala = 1,022 x (huoneala - talotekniikkatilat - porrashuoneala)*

**Merkitsevän huonekoon (huonekokojen pinta-alalla painotettu keskiarvo) ollessa 50 m², ei kantavien rakenteiden osuus = 2,2 % nettoalasta (Talorakennuksen kustannustieto 2015, Haahtela-kehitys Oy)*

**Huoneistoala = huoneala - talotekniikkatilat - porrashuoneala (Vantaan ohjeita suunnittelijoille yleisohje, 2020)*

Rakennuksen alkuperäisen osan laajuus: 11 379 brm²

Rakennuksen laajennusosan laajuus: 12 153 brm²

Aluekeittien laajennus: 1097 brm²

Tunnusluvut koko rakennuksen tilapaikkatehokkuudelle:

- *13,7 htm²/opiskelija*
- *14,7 hum²/opiskelija*

Ei päivittyneet tunnusluvut perustuvat vuoden 2021 TS-HS vaiheen tilaohjelmaan, päivitetyt tunnusluvut nyt 2025 tehtyyn päivitettyyn tilaohjelmaan.

10. VÄISTÖTILATARVE (MUOKATTU 2025)

Hankkeen väistötilatarpeet pystytään järjestämään Varian oman toimitilaverkon sisällä. *Pääasiassa väistötilat pystytään järjestämään kokonaisuudessaan Aviapoliksessa vapautuvissa tiloissa, kun Varia Vehkalan uudisrakennus valmistui suunnitellusti syyslukukaudeksi 2025, ja Aviapoliksessa sijaitsevat nykyiset osaamisalet pääsivät muuttamaan Vehkalaan. Aviapoliksesta löytyy tämän jälkeen riittävästi tilaa Varia Hiekkaharjun alkuperäisen osan peruskorjauksen alta muuttaville toiminnoille. Mahdollisiin pienempiin lyhytaikaisiin väistötilatarpeisiin PTS-korjausten aikana laajennusosan puolella voidaan hyödyntää Hiekkaharjun rakennuksen omia tiloja, esim. vapaata kapasiteettia omaavia teoria- ja YTO-opetustiloja.*

Varian Hiekkaharjun toimipisteestä isommille tilakokonaisuuksille väistötiloja tarvitsevat rakennuksen nykyiset ja palaavat osaamisalat, eli talotekniikka-ala, talonrakennusala ja osa tutkimukseen valmistavasta alasta sekä turvallisuusala. Näillä aloilla väistötilatarve asettuu koko alkuperäisosan korjausrakentamisajalle huomioiden muuttoajat, eli noin ajalle 9/2025–5/2028. Näihin väistötilatarpeisiin pystytään vastaamaan Varian Aviapoliksen toimipisteessä.

11. KUSTANNUKSET

11.1 Rakennuskustannukset (Muokattu 2025)

Päivittyneen hankesuunnitelman pohjalta hankkeen uusi laskettu kustannusarvio on 50 748 000 € (alv 0 %). Hintataso on Haahtela-indeksin Vantaa indeksi 104,0 /11.2025. Kaikki hinnat ja kustannukset arvonlisäverottomia.

Kustannusarvio on jaettu osiin seuraavasti:

	euroa	€/brm ²
Alkuperäisen A-osan kustannukset	15 040 000 €	2 416
Alkuperäisen B-osan kustannukset	16 030 000 €	3 026
Laajennusosan kustannukset	13 650 000 €	1 123
Uuden aluekeittiön kustannukset	4 490 000 €	4 142
Piha-alueen kustannukset	1 538 000 €	
Kustannukset yhteensä, noin	50 748 000 €	

Kustannusarvio ei sisällä vuonna 2025 toteutettua keittiö- ja konditorian muutostyötä, jonka kustannus oli noin 1 300 000 €.

Kustannusarvio ei myöskään sisällä vuoden 2025 loppupuolella alkanutta metalliosaston muutostyötä osana rakennuskokonaisuuden E-osaa. Tämän osaprojektin kustannusarvio on noin 2 400 000 €.

Investointikustannukseen kuulumaton ensikäytön kalustuksen ja varustuksen kustannus on käsitelty kappaleessa 11.3.

Hankkeeseen liittyviä erillisiä purkukustannuksia ei ole. Rakennusurakkaan liittyvät purkukustannukset sisältyvät kustannusarvioon.

Aikaisemman 24.9.2021 päivätyn hankesuunnitelman kustannusarvio oli 41 700 000 €. Kustannusten muutosta selittävät mm. seuraavat tekijät.

- Yleinen rakennuskustannusindeksin nousu ja kustannusarvioon korotettu riskivaraus A- ja B-osan osalta.
- Aikaisempaa laajempi korjaustarve A- ja B-osissa tehtyjen lisäselvitysten perusteella.
- Pihojen ja paikoitusalueiden suunnitelmien tarkentuminen.
- Uuden aluekeittion toteuttaminen osana hanketta.

Investointikustannus opiskelijapaikkaa kohden on 30 037 euroa/ opiskelijapaikka (aluekeittion ja jo toteutettujen tai toteutuksessa olevien osahankkeiden kustannukset eivät ole luvussa mukana). Opiskelijapaikkakustannuksen jakajana on tilamitoituksen kokonaisopiskelijamäärä, joka sisältää myös työssä oppimassa olevat opiskelijat sekä aikuisopiskelijat.

Hankkeen elinkaarikustannuksiin liittyen mm. hankesuunnitelman oheismateriaalissa olevassa Granlund Oy:n laatimassa kohteen energia- ja hiilijalanjälkiraportissa on käsitelty aurinkosähköjärjestelmän investointikustannuksia sekä takaisinmaksuaikaa. Hankesuunnitelman päivitysvaiheessa ei ole tehty uusia laskelmia koskien elinkaari-, energia ja hiilijalanjälkeä. Nämä laskelmat tehdään suunnitteluvaiheessa.

Hankkeen väistötilakustannuksia Aviapoliksessa ei ole käsitelty tämän hankesuunnitelman puitteissa. Hankkeen väistötiloihin liittyviä muutostoimenpidekustannuksia ovat lähinnä väistötilojen talotekniikkaan (erityisesti sähköön) liittyvät kustannukset sekä toiminnan vaatima kalustaminen väistötiloja vaativille osaamisaloille. Väistötilojen järjestelyyn ja käyttäjän muuttoihin sekä toiminnan vaatimaan irtokalustamiseen ja varustamiseen liittyvät kustannukset ovat myös merkittävä käyttäjätoimialan kustannus, johon on syytä varautua.

11.2 Käyttökustannusennuste

Vuotuiset ylläpitokustannukset (alv 0 %) ovat hankesuunnitelman vuokratkustannusennusteen mukaan 1 125 158 € / vuosi. Ylläpitokustannus ei sisällä siivouskustannuksia tai muita puhtauspalvelukustannuksia eikä vahtimestaripalveluita tai muita mahdollisia käyttäjäpalvelukustannuksia. Ylläpito- ja perussiivouksen sekä ikkunapesukustannukset ovat lisättynä karkeasti arvioiden n. 650 000 € / vuosi (n. 30 € / m^2 / vuosi)

Vuosivuokraennuste ensimmäiselle kokonaiselle käyttövuodelle on 4 261 348 € / vuosi, josta ylläpitokustannuksen (ei sisällä siivouskustannuksia) osuus on edellä mainittu 1 125 158 € / vuosi, pääomakustannuksen (sisältäen korjausvastikkeen ja koron) osuus on 3 136 226 € / vuosi. Tonttivuokran osuus 225 000 € / vuosi, joka

sisältyy ylläpituvuokraan. Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan.

Vuotuinen toimintakustannus Varia Hiekkaharjun toimipisteessä kasvaa arviolta 400 000 € nykyisestä ennakoitun opiskelijamäärän kasvun takia.

11.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste

Käyttäjätöimialan kalustamisen ja varustamisen kustannukset ovat 1 060 000 € (alv 0 %) peruskorjauksesta ja tilamuutostoimenpiteistä johtuen (arvio v. 2021).

12 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU

12.1 Rahoitus investointiohjelmassa (muokattu 2025)

Taloussuunnitelmassa 2026–2029 Varia Hiekkaharjun laajennus- ja peruskorjaustyöt on osoitettu VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeeksi. Hiekkaharjun ammattikoulun rakennuskokonaisuuden vanha osa siirtyi kaupunkitilalautakunnan 19.11.2025 (§ 14) tekemän päätöksen mukaisesti VTK Kiinteistöt Oy:n omistukseen 18.12.2025.

12.2 Aikataulu (Muokattu 2025)

Kohteen suunniteltu käyttöönotto kalustettuna ajoittuu joulukuulle 2028. Hankkeen rakennusurakan aloituksen aikatauluttavana tekijänä toimivat muiden Varian kohteiden valmistumisen ajankohdat.

Varia Vehkalan valmistuttua toimipisteeseen siirtyy toimintoja Aviapoliksesta, jolloin vapautuu opetustiloja tilapäisiksi väistötiloiksi. Aviapoliksen väistötiloihin siirtyminen vapauttaa Hiekkaharjun toimipisteen vanhan osan (A ja B) peruskorjaukseen. Hiekkaharjun laajennusosalla opetus jatkuu pääosin ennallaan. Tarvittaessa PTS-korjauksia varten otetaan joitakin alueita pois opetuskäytöstä.

Hankkeen suunnitteluvaihe käynnistetään heti hankesuunnitelmapäivityksen hyväksymisen jälkeen. Hanke jaetaan todennäköisesti osiin niin suunnittelun kuin toteutuksen osalta. Urakoitsijan osaamisen hyödyntämiseksi toteutussuunnittelua pyritään limittämään etenkin purkamisen kanssa, jotta toteutussuunnittelussa voidaan hyödyntää urakoitsijan teknistä osaamista ja huomioida mahdolliset

rakenteiden purun yhteydessä ilmenevät ennalta arvaamattomat korjaustarpeet- / laajuudet.

Aikataulun laadinnan periaatteena on, että kaikki projektinjohto hankitaan samalta PJ-urakoitsijalta, jolloin vältetään useilta eri urakkahankinnoilta ja urakoiden välisiltä yhteensovitusongelmilta. Myös tästä syystä kaikki korjaustoimenpiteet toteutetaan samalla alla kuvatulla rakentamisen aikavälillä.

Suunnittelun alustavan hankeaikataulun vaiheet on esitetty alla.

<i>Hankesuunnitelman päivitys ja päätöksenteko</i>	<i>(5/2025–01/2026)</i>
<i>Suunnittelijoiden hankinta</i>	<i>(12/2025–3/2026)</i>
<i>Yleissuunnittelu</i>	<i>(2–9/2026)</i>
<i>Toteutussuunnittelu</i>	<i>(10/2026–3/2028)</i>
<i>Urakoitsijan kilpailutus</i>	<i>(8/2026–1/2027)</i>
<i>Rakentamista edeltävät hankinnat rakentamisen valmistelu</i>	<i>(10–12/2026)</i>
<i>Rakentaminen</i>	<i>(1/2027–10/2028)</i>
<i>Kalustus ja käyttäjän muutot</i>	<i>(9–12/2028)</i>
<i>Käyttöönotto</i>	<i>(12/2028)</i>

13 TURVALLISUUSASIAT (MUOKATTU 2025)

13.1 Turvallisuus (Muokattu 2025)

Suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin turvallisuus- ja suunnitteluohjeita, kuten

- Turvallisuusohjeet perusopetuksen rakennushankkeissa 11/2024*
- iLOQ online-tuotteiden/timmi-tilanvarausjärjestelmän suunnittelu- ja toteutusohje tilaajalle, päivitetty 20.2.2025*
- Vantaan kaupunki iLOQ S5 lukitus suunnitteluohje, 17.2.2025*
- Kameranvalvonta- ja murtosuojausjärjestelmien suunnittelu ja rakentamisohje, päivitetty 27.1.2025*

13.2 Työturvallisuus (Muokattu 2025)

Rakennuttajan suunnitteluvaiheen työturvallisuuskoordinaattorina toimii rakennuttajakonsultti Esa Lempiäinen, Rapp Oy. Työturvallisuustehtävien tarkistuslista on käyty läpi tarveselvitysvaiheessa. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta, joka löytyy hankesuunnitelman oheismateriaalissa.

14 RISKIT

14.1 Yleisriskit

Toisen asteen koulutus on nyt ja lähitulevaisuudessa muutoksen alla, ja tulevia tarpeita sekä kustannustasoa on mahdotonta kaikilta osin ennustaa. Hankesuunnitelmassa kuvatuilla rakentamisen muuntojoustotavoitteilla pyritään luomaan tilat, joissa toiminta voidaan järjestää laadukkaasti nyt ja tulevina vuosikymmeninä.

Tontin omistus

Tontin omistavat Helsingin ja Vantaan Seurakuntayhtymät. Maanvuokrasopimus päättyy v. 2036. Kaupunginhallitus on hyväksynyt 30.11.2023 (§ 16) Vantaan Seurakuntayhtymän ja Helsingin Seurakuntayhtymän kanssa allekirjoitettavan esisopimuksen Hiekkaharjun ammattiopiston tonttia koskevasta kiinteistökaupasta. Lopullisia kauppoja ei ole hankesuunnitelman päivityksen ajankohtana tehty.

14.2 Aikatauluriski (Muokattu 2025)

Varian toimitilatarpeiden muutoksen – koskien Osaamiskampusta sekä Hiekkaharjua – aikataulullisena tavoitteena on toteuttaa muutos mahdollisimman vähäisillä muuttotoimilla ja ilman väistötilarpeita tai merkittäviä tilamuutostoimia muissa kohteissa. Jonkin hankkeista viivästyessä Varian toimitilaverkon kehityksen rytmitys muuttoliikkeiden osalta häiriintyy. Seuraavassa on esitetty Hiekkaharjun korjausta spesifisesti koskevat riskit ja niihin varautuminen koko toimitilaverkon kehityksen näkökulmasta.

1. Jos Osaamiskampus viivästyy:

- *Osaamiskampuksen viivästyminen vaikuttaisi Hiekkaharjun korjausten toteuttamiseen hiusalan (laajennusosa) tilojen osalta.*
- *Hiusalan osalta viivästyksen sattuessa nykyisten laajennusosan tilojen käyttöä jatketaan, kunnes Osaamiskampuksen tilat valmistuvat. Viivästysten vaikuttaisi lähinnä puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan opetuksen laajentamissuunnitelmiin, kun hiusalalta vapautuvien tilojen muutokset kiinteistöhoitoalan käyttöön viivästyvät. Mahdolliset ennusmerkit Osaamiskampuksen hankkeen aikatauluriskeistä tulee tunnistaa mahdollisimman aikaisin, jotta Varia pystyy tarvittaessa huomioimaan viivästysriskin opetussuunnitelmien laadinnassa ja opetusalojen sisäänottomäärien suunnittelussa.*
- *Osaamiskampuksen viivästyminen vaikuttaisi Koivukylän toimipisteessä olevien osan sosiaali- ja terveystieteiden, osan tieto- ja viestintätekniikan ja matkailualan opetusalojen siirtymistä Osaamiskampukseen ja toimipisteeseen lopulliseen sulkemiseen.*

2. Jos Hiekkaharjun korjaus viivästyy:

- Hiekkaharjun hankkeen edetessä toimitilaverkon kehityksessä viimeisenä on sillä aikatauluvaikutus vain Aviapoliksen toimipisteen lopulliseen sulkemiseen Hiekkaharjun toimintojen ollessa korjauksen ajan siellä väistössä. Aviapoliksen tilojen tai tontin mahdollisen jatkokäytön suunnittelussa on syytä ottaa huomioon Hiekkaharjun korjauksen aikatauluriskit.

Hiekkaharjun korjauksen suurimpia sisäisiä aikatauluriskejä on esitetty alla.

Yleisesti riskejä tulee ehkäistä hyvissä ajoin tapahtuvilla riskiarvioilla, suunnitelmilla ja lisäselvityksillä sekä havaintojen pohjalta tarvittaessa aikataulun päivitystyöllä, jossa pyritään löytämään mahdollisia aikatauluviiveitä kompensoimaan tapoja tehostaa aikataulua muissa vaiheissa. Näihin riskeihin varautumiseksi hankeaikataulu on laadittu hankesuunnittelussa konservatiivisesti siten, että aikataulua on tarvittaessa erityisesti suunnitteluvaiheessa kiristettävissä esim. 2–3 kuukautta, jos potentiaalisia myöhempien vaiheiden aikatauluriskejä tunnistetaan.

- Purkuvaiheessa havaittava arvioitua laajempi tarve haitta-ainepuruille. Tähän riskiin on varauduttu teettämällä haitta-aineselvitys. Lisäksi suunnitteluvaiheessa tulee arvioida vielä tarve lisäselvityksille.
- Merkittävä korjauslaajuuksien kasvu. Hankesuunnittelussa korjauslaajuudet on arvioitu konservatiivisesti riskin välttämiseksi. Riskiä tulee edelleen torjua suunnitteluvaiheessa arvioimalla tarve lisäkuntotutkimuksille ja rakenneavauksille ennen purku- ja rakentamisvaiheisiin siirtymistä.
- Rakennuksen suojelurajoitteet suunnitteluratkaisuille. Myöhäisessä vaiheessa suunnittelua ilmenevät suojelun asettamat (lisä-) rajoitteet voivat aiheuttaa tarvetta merkittävälle uudelleensuunnittelulle. Keskustelua kaupunginmuseon kanssa tulee käydä suojeluasioista läpi hankkeen.
- Käyttäjän ulos- ja sisäänmuuttojen viivästyminen. Jo suunnitteluvaiheen aikana tulee huolehtia, että käyttäjä aloittaa muuttojen logistiikan suunnittelun ja muutettavan kaluston inventoinnin riittävän ajoissa, ja että aikataulusuunnitelmassa otetaan huomioon uudiskohteiden valmistumisaikatauluun liittyvät riskit.
- *Aluekeittiön sekä pihakatosten vaatima poikkeuslupakäsittely rakentamisalueen muuttamisesta. Poikkeuslupaa ei saada tai prosessi pitkittyy ja näin ollen rakentamisluvan saaminen viivästyy. Tontin rakentamisalue rajoittuu nykyisten rakennusten alueelle ja tontin koilliskulmaan, joka lohkaistaneen pois tontista tulevaisuuden kaavamuutoksessa. (Katosten siirtäminen pois koilliskulmasta olevalta rakentamisalueelta on ollut alkujaan kaavoittajan esitys, johon tässä päivityksessä on reagoitu.)*

14.3 Teknisiin korjauksiin liittyvät riskit

Rakennuksen merkittävimpiä ongelmarakenteita ovat vanhan osan alapohjat sekä julkisivut ja sokkelit, joiden ongelmalliset eristerakenteet tulee uusida. Erityisesti maanvastaisten alapohjien sekä sokkelien uusintaan voi liittyä työtekniisiä haasteita, mikä taas saattaa lisätä korjauslaajuuksia.

Hankesuunnitteluvaiheessa yllä mainittujen eristeiden esiintymislaajuudet on pystytty määrittämään kohtuullisesti käytössä olevista rakennuksen suunnitelma-aineistoista. Kuitenkin suunnitteluvaiheessa suositellaan arvioimaan lisätutkimusten / rakenneavausten tarve sen varmistamiseksi, että rakenteiden ratkaisut vastaavat varmasti käytössä olleita suunnitelmia.

Kohteeseen on suoritettu haitta-ainekartoitus. Riskinä kuitenkin on, että haitta-aineita ilmenee suurempia määriä kuin tutkimuksessa on selvinnyt, mikä voi kasvattaa haitta-ainepurkujen laajuutta ja täten hidastaa purkuvaiheen kulkua. Suunnitteluvaiheessa tulee arvioida tarve lisätutkimuksille.

14.4 Kustannusriski

Kustannusriski on merkittävä hankkeen suunnitteluvaiheissa. Käyttäjän tulevaisuuden suunnittelu ja toiminnan kehittäminen ovat käynnissä, ja edellä mainittujen vaiheiden aikana tulee varmasti esiin tila-, kaluste- ja varuste- sekä tilojen laatutasotarpeita, joihin ei nykyisen tiedon valossa ole pystytty varautumaan. Tähän kustannus- ja laajuusriskiin on suositeltavaa varautua suunnittelunohjauksessa ulkoisesti kiinteällä ja sisäisesti joustavalla tilaohjelmoinnilla ja budjetoinnilla, jossa tilojen suunnitteluratkaisun sisältöä voidaan ohjelman ja budjetin sisällä muuttaa, mutta kokonaislaajuuden ja keskimääräisen laatu- ja varustetason edellytetään pysyvän samana kustannusriskin minimoimiseksi.

Rakennuksen suojele aiheuttaa rajoitteita erityisesti julkisivun korjausratkaisuissa käytettävissä oleviin rakenne- ja rakennustuotevaihtoehtoihin, jolloin kustannustehokkaimpien ratkaisujen käyttö ei ole välttämättä mahdollista. Riskiä on torjuttu hankesuunnitteluvaiheessa käymällä vuoropuhelua suunnitteluratkaisuista kaupunginmuseon kanssa ja kartoittamalla museonkantoja tuleviin suunnitteluratkaisuihin. Hankesuunnitelman budjetointi on laadittu näihin kantoihin perustuen alkuperäistä suunnitteluratkaisua vastaavin / mukailevin ratkaisuin. Vuoropuhelua kaupunginmuseon kanssa on syytä jatkaa aktiivisesti läpi hankkeen.

Hankkeen todennäköisesti suurin kustannusriski liittyy vanhan osan rakenteellisiin ongelmiin, joiden laajuus tarkentuu mahdollisissa suunnitteluvaiheen lisätutkimuksissa ja viimeistään korjausta edeltävässä purkuvaiheessa. Lisäksi korjausajankohdan sijoittuessa muutaman vuoden päähän on mahdollista, että uusia ongelma-alueita ilmenee, tai tässä hankesuunnitteluvaiheessa säästettäväksi arvioituihin rakennusosiin kohdistuu yllättävää merkittävää kulumaa, joka johtaa

korjauslaajuuksien kasvuun. Riskiin on varauduttu hankesuunnitteluvaiheessa konservatiivisin korjauslaajuusarvioin esimerkiksi olettamalla, että kaikki vanhan osan julkisivut tulee uusia, vaikka todennäköistä on, että osa julkisivuista todetaan hyväkuntoisiksi ja niihin kohdistuu vain maltillisempia korjaustoimia. Toisaalta korjauslaajuuksien kasvuun on varauduttu korjausrakentamiselle tyypillisillä, uudisrakentamista korkeammilla, riskivaroituksilla. Lisäksi kustannusriskiin varaudutaan tavoitehintaisen projektinjohtourakan valinnalla hankkeen toteutusmuodoksi. Urakkamuodon sopimusrakenteen kautta pyritään luomaan myös urakoitsijalle intressi ohjata hankkeen kustannuksia kohti tilaajan asettamaa tavoitetta.

15 HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ 2025

Hankesuunnitelman päivityksen työryhmä:

VTK Kiinteistöt Oy

Mikko Sutinen

rakennuttajapäällikkö

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@vtkoy.fi

Varia osaamispalveluesimiehet

*Kaarlo Lukkarila
Markku Pääkkönen*

*osaamispalveluesimies, ammatillinen koulutus
Lehtori, RI-Talonrakennus*

Kasvatus ja oppiminen

Päivi Aho

toimitila-asiantuntija

Toimitilajohtaminen

Tarja Aaltola

keittiöasiantuntija

Vantaan ammattiopisto Varian ja Vantaan kaupungin sähköpostiosoitteet muotoa:
etunimi.sukunimi@vantaa.fi / etunimi.sukunimi@eduvantaa.fi

Rapp Oy

*Esa Lempiäinen
Johanna Aarto*

*rakennuttajakonsultti, projektipäällikkö
rakennuttajakonsultti, projekti-insinööri*

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@rapp.fi

Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen Oy

Kirsti Paloheimo
Iida Siponmaa

pääsuunnittelija
vaihtoehtosuunnittelu/aluekeittiö

Sähköpostit: kirsti.paloheimo@rudanko-kankkunen.com, iida@rudanko-kankkunen.com

Design Lime Oy

Liisa Pelkonen

ammattikeittiösuunnittelija

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@designlime.fi

A-Insinöörit Suunnittelu Oy

Tero Loukas
Nina Rautiainen
Mikhail Zaitsev
Antti Rostedt
Jarkko Koskipalo

rakennesuunnittelija
sähkösuunnittelija
LVIA-suunnittelija
paloturvallisuus suunnittelija
kustannuslaskenta

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@ains.fi

10

Myyrmäki, Oivallustentalo, uudisrakennus, hankesuunnitelman hyväksyminen / PT

VD/7557/10.03.02.01/2025

PT/TA/AK/PW/EK/JH

Oivallustentalo on ensimmäinen vaihe kaupunkistrategian 2022—2025 ”Myyrmäen Kaupunkikulttuuritalo” -kärkihanketta, joka vastaa palveluverkkosuunnitelman mukaiseen kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden tarpeeseen Vantaalla sekä uudistaa Myyrmäen keskustaa. Oivallustentalo tarjoaa pysyvät tilat seitsemälle kulttuurin ja vapaa-ajan palvelulle sekä väistötilat. Keskittämällä palveluita saman katon alle tavoitellaan mm. tilojen yhteiskäytöstä syntyviä synergiaetuja. Kävijäarvio Oivallustentalossa on noin 340 000 henkilöä vuodessa. Oivallustentaloon toteutetaan kaupunkikulttuuritalon kumpaa-kin vaihetta palveleva pysäköintiratkaisu.

Oivallustentalon (ns. opistotalo) hankesuunnitelma pohjaa vuonna 2021 tutkittuihin tilatarpeisiin sekä keväällä 2025 valmistuneeseen tarveselvitykseen. Valtuuston hyväksymässä kaupunkistrategiassa Kaupunkikulttuuritalo edellytettiin sijoitettavaksi Myyrmäen ydinkeskustaan. Kaupunginjohtajan hankejohdoryhmä linjasi 6.3.2023, että kaupungin pysyviä palvelutiloja ei tule toteuttaa ulkopuolisena vuokratilahankintana, vaan ne pyritään toteuttamaan toiminnallisesti yhtenäisenä kokonaisuutena kaupungin omistamilla tonteilla. Koska kaikkiaan kymmenen kaupunkikulttuurin palvelun tilatarve Myyrmäessä on lähes 20 000 k-m2, tilat on päätetty rakentaa kahteen erilliseen rakennukseen, joita yhdistää ulkoilmata-
pahtumiin sopiva Paalutorin aukio.

Kaupunginhallitus on 28.4.2025 § 14 hyväksynyt Myyrmäen Oivallustentalon uudisrakennuksen 25.3.2025 päivätyn tarveselvityksen.

Oivallustentalo sijoittuu Myyrmäen ydinkeskustaan, rautatieaseman ja kuuden runkobussilinjan pysäkkien välittömään läheisyyteen Iskostien varteen. Kiinteistö 92-15-409-4 on kaupungin omistama ja tällä ns. Montun tontilla Oivallustentalo tarjoaa pysyvät tilat aikuisopistolle, nuorisopalveluille, asukastiloille, kuvataidekoululle, musiikkiopistolle, Vantaa-infolle, Lastenkulttuurikeskus Toteemille sekä esityssalille (sisältäen elokuvateatteritoiminnan). Oivallustentaloon toteutetaan muuntojoustavia, yhteiskäyttöisiä tiloja. Esimerkiksi Lastenkulttuurikeskus Toteemille tilat on mahdollista toteuttaa väistötilaksi kirjastolle, kun Myyrmäkitalo uudistuu Elämystentaloksi. Taidemuseo ARTSI:n henkilökunnan työtiloja voidaan puolestaan osoittaa Oivallustentalon yhteiskäyttöisiin tiloihin.

Tontilla on voimassa oleva asemakaava, johon haetaan poikkeamislupaa käyttötarkoituksen, kerrosluvun ja pysäköintihallin osalta.

Hankesuunnitelmassa esitetään, että Oivallustentalon 92-15-409-4 maanlaisen pysäköintilaitoksen ajoyhteys toteutetaan Kauppakeskus Myyrmannin kiinteistön 92-15-409-3 kautta. Ajoyhteyden myötä näille kiinteistöille muodostuu yhteiskäyttöinen, maksullinen pysäköintilaitos, jonne ajetaan sisään sekä Punamultakujan kautta että Iskoskujan kautta. Ajoyhteyden ohella syntyy maanlaiseen pysäköintikerrokseen esteetön kävely-yhteys kiinteistöjen välillä. Samoin huoltopiha esitetään toteutettavaksi yhteistyössä Kauppakeskus Myyrmannin kanssa. Yhteiselle sisäpihalle keskittyvät huoltotoiminnot vähentävät tarvittavan huoltotilan määrää ja eriyttävät raskaan liikenteen ajoneuvot ydinkeskustan muista toiminnoista myös kaupunkikuvallisesti. Hankesuunnitelmassa esitetyn järjestelyn toteuttaminen edellyttää osapuolten välistä sopimusmenettelyä.

Hankesuunnitelma on laadittu yhteistyössä Vantaan kaupungin kaupunkiympäristön toimialan sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan sekä konsulttitoimistojen Arkkitehtitoimisto ALA Oy:n, A-Insiöörit Oy:n, Ramboll Oy:n ja Sitowise Oy:n kanssa.

Tavoitteena on arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan laadukas kokonaisuus huomioiden kestävyys ja hiilineutraalisuus. Tilojen yhteiskäyttöisyys rakennuksen toimijoiden välillä asettaa vaatimuksia käyttö- ja muuntojoustotavoitteisiin.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Vantaan kaupungin taloussuunnitelmassa vuosille 2026–2029 ja sen 10 vuoden toimitilainvestointiohjelmassa vuosille 2026–2035, Oivallustentalo (nimellä Opistotalo) on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Kaupunkitilalautakunta päätti 22.10.2025 § 9 myöntää VTK Kiinteistöt Oy:lle tonttivarauksen korttelin 15409 tontille 4 sekä korttelin 15511 tontille 8 Oivallustentalon esirakentamisen ja pilaantuneen maaperän tarvitsemien toimenpiteiden käynnistämiseksi 31.12.2026 saakka. Vantaan kaupunki tekee kohteen toteutusta ja vuokrausta koskevan esisopimuksen VTK Kiinteistöt Oy:n kanssa, kun Oivallustentalon hankesuunnitelma on hyväksytty ja päätös on saanut lainvoiman alkuvuodesta 2026. Alustava aikataulu kohteen valmistumiselle on loppuvuosi 2028.

Oivallustentalon toimitilojen kokonaislaajuus on 10 075 htm² / 11 641 brm². Hankesuunnitelman perusteella laskettu, 2.12.2025 päivätty tavoitehinta hankkeelle on 49,08 milj. euroa (alv 0 %, KL 105,3), joka alittaa hyväksytyn tarveselvityksen kustannusennusteen 56,9 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen 28.4.2025 § 14 päätöksellä julkiselle taiteelle varataan 470 000 euron hankkeen investointibudjetista. Taidehankinta sisältyy tavoitehintaan ja toteutetaan Vantaan kaupungin julkisen taiteen prosessin mukaisesti. Hankintaa ohjaa Vantaan Taidemuseo ARTSI:n julkisen taiteen kuraattori.

Tavoitehintaan sisältyy myös maanalainen pysäköintilaitos, jonka laajuus on 2 163 htm². Pysäköintiratkaisu tulee palvelemaan sekä Oivallustentaloa että myöhemmin valmistuvaa Elämystentaloa. Yhteensä 57 autopaikan tavoitehintaa on 3,2 milj. euroa (alv 0 %, KL 105,3).

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta on kokouksessaan 19.1.2026 § 6 hyväksynyt Myyrmäki, Oivallustentalo, uudisrakennuksen hankesuunnitelman.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 19.1.2026 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Myyrmäki, Oivallustentalo ja sen pysäköintilaitos 24.11.2025 päivätty hankesuunnitelma ja sen tavoitehintaa 49,08 milj. € (alv 0 %, KL 105,3).

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunkitilalautakunta 11.2.2026 § 7

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Myyrmäki, Oivallustentalo ja sen pysäköintilaitos 24.11.2025 päivätty hankesuunnitelma ja sen tavoitehinta 49,08 milj. € (alv 0 %, KL 105,3)
- b) rakennuspaikalla sijaitsevan pilaantuneen maan kuljetuksen ja käsittelyn maksaa Vantaan kaupunki kustannuspaikalta 141095003. Arvioitu kustannus on 2,4 milj.€. Joka ei sisälly kohdan a) tavoitehintaan 49,08 M€.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkilautakunnan varajäsen Pekka Virkamäki saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 17.28, mutta poistui yhteisöjäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Kaupunkilautakunnan jäsen Tomi Puikkonen esitti jäsen Mikko Viilon kannattamana, että asia jätetään pöydälle.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkilautakunta 11.3.2026 § 6

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Myyrmäki, Oivallustentalo ja sen pysäköintilaitos 24.11.2025 päivätty hankesuunnitelma ja sen tavoitehinta 49,08 milj. € (alv 0 %, KL 105,3)
- b) rakennuspaikalla sijaitsevan pilaantuneen maan kuljetuksen ja käsittelyn maksaa Vantaan kaupunki kustannuspaikalta 141095003. Arvioitu kustannus on 2,4 milj.€. Joka ei sisälly kohdan a) tavoitehintaan 49,08 M€.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkilautakunnan varajäsen Pekka Virkamäki poistui yhteisöjäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kokoomuksen lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Edellytämme, että jatkosuunnittelun aikana osallistutetaan elokuva-alan toimijoita ja asiantuntijoita. Esityssalin tulee mahdollistaa asiakkaita houkutteleva elokuvateatteritoiminta. Tämä edellyttää, että sali on ulkoasultaan ja mukavuuksiltaan, kuten istuimiltaan riittävän viihtyisä ja että asiakaskokemus ei poikkea nykyaikaisesta elokuvateatterista”.

Talous- ja strategiajohtaja toteaa, että Oivallustentalo on ensimmäinen vaihe kaupunkistrategian 2022–2025 ”Myyrmäen Kaupunkikulttuuritalo” -kärkihanketta, joka vastaa palveluverkkosuunnitelman mukaiseen kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden tarpeeseen Vantaalla sekä uudistaa Myyrmäen keskustaa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Vantaan kaupungin taloussuunnitelmassa vuosille 2026–2029 ja sen 10 vuoden toimitilainvestointiohjelmassa vuosille 2026–2035, Oivallustentalo (nimellä Opistotalo) on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena.

Hankesuunnitelman perusteella laskettu, 2.12.2025 päivätty tavoitehinta hankkeelle on 49,08 milj. euroa (alv 0 %, KL 105,3), joka alittaa hyväksytyn tarveselvityksen kustannusennusteen 56,9 milj. euroa. Kaupunginhallituksen 28.4.2025 § 14 päätöksellä julkiselle taiteelle varataan 470 000 euron hankkeen investointibudjetista. Taidehankinta sisältyy tavoitehintaan. Tavoitehintaan sisältyy myös maanalainen pysäköintilaitos.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 8 § 1 kohdan 22 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Myyrmäki, Oivallustentalo ja sen pysäköintilaitos 24.11.2025 päivätty hankesuunnitelma ja sen tavoitehinta 49,08 milj. € (alv 0 %, KL 105,3).

Liitteet:

- Myyrmäki, Oivallustentalo, uudisrakennus, 19.12.2025 päivätty hankesuunnitelma liitteineen

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat, toimitilajohtaminen

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

rakennuttaja-arkkitehti Jussi Hyvärilä,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Myyrmäki | Kaupunkikulttuuritalo, OIVALLUSTENTALO

UUDISRAKENNUS

Hankesuunnitelma 19.12.2025

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

1 HANKETIETOKORTTI.....	5
2 HANKKEEN PERUSTEET.....	6
2.1. Hankkeesta aiemmin tehdyt päätökset	6
2.2. Yleistä	6
2.3. Yhteenveto hankkeesta	9
3 TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET.....	11
3.1 Tilojen toiminnan kuvaus	11
3.1.1 Yhteiskäyttö.....	11
3.1.2 Vantaan Aikuisopisto.....	13
3.1.3 Nuorisotilat	16
3.1.4 Vantaa-info.....	19
3.1.5 Asukastilat.....	21
3.1.6 Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut.....	26
3.1.7 Kuvataidekoulu.....	29
3.1.8 Vantaan Musiikkiopisto.....	32
3.1.9 Esityssali	36
3.1.10 Julkiset tilat (aula, kattoterassi, odotustilat)	39
3.1.11 Kahvila	42
3.1.12 Muut käyttäjät.....	42
3.1.13 Muut toiminnot ja tilat	43
3.2 Tilaohjelma	49
3.3 Tilojen vaatimukset, osallistaminen	50
3.4 Palvelumuotoilu	52
3.5 Muunneltavuus, monikäyttöisyys ja laatu	55
4 RAKENNUS	58
4.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset.....	58
4.1 Arkkitehtoniset tavoitteet.....	61
4.2 Tavoitteet julkisen taiteen osalta	63
4.2 Esteettömyystavoitteet.....	64

4.3 Rakennetekniset tavoitteet	64
4.4 LVIA-tekniset tavoitteet	67
4.5 Sähkötekniset tavoitteet.....	73
4.5 Turvallisuustavoitteet	84
4.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet	85
5 RAKENNUSPAIKKA	87
5.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta	87
5.2 Rakennuspaikan ominaisuudet	87
5.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet	94
6 HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE	94
7 KUSTANNUKSET.....	95
7.1 Rakennuskustannukset	95
7.2 Käyttökustannusennuste	96
7.3 Toimintakustannukset	96
7.4 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste	96
8 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU	97
9 TYÖTURVALLISUUSASIAT	98
10 RISKIT.....	98
10.1 Yleisriskit	98
10.2 Asemakaavoitus	99
10.3 Kustannukset.....	99
10.4 Maaperä ja rakennuspaikka	100
10.5 Kadut ja infra, suunnittelu ja rakentaminen	100
10.6 Sopimukset.....	101
10.7. Yhteensovitus (toiminnallinen, tekninen)	102
11 HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ.....	104

Liitteet:

- Liite 1 Sijaintikartta
- Liite 2 Ilmakuva
- Liite 3 Asemakaava 001116
- Liite 4 Tonttikartta
- Liite 5 Havat-riskikartta
- Liite 6 Tavoitehintalaskelma

Oheismateriaalit:

- Alustavat ehdotussuunnitelmat, Arkkitehtitoimisto ALA Oy
- Alustava rakennustapaselostus, Arkkitehtitoimisto ALA Oy
- Tilaohjelma, Arkkitehtitoimisto ALA Oy
- Tilakortit, Arkkitehtitoimisto ALA Oy
- Vihertehokkuuslaskelma, Arkkitehtitoimisto ALA Oy
- Konseptikaaviot, Arkkitehtitoimisto ALA Oy
- Havainnekuvat, Arkkitehtitoimisto ALA Oy
- Oivallustentalon aktivointi, Arkkitehtitoimisto ALA Oy
- Alustavat rakennetyypit ja -periaatteet, A-Insinöörit Suunnittelu Oy
- Alustava geotekninen suunnitteluraportti ja pohjatutkimuskuvat, A-Insinöörit Suunnittelu Oy
- Maaperän haitta-ainetutkimus ja –raportti, Afry Finland Oy
- Lausunto akustiikasta, Sitowise Oy
- Palotekninen vertailu, A-Insinöörit Oy
- Sammutuslaitteiston vesilähteen ennakoarvio, A-Insinöörit Oy
- Vantaan kaupunki, Toimitilajohtaminen, suunnitteluohje 10.10.2024
- Myyrmäen kaavarunko 25.2.2019 (ei Kaupunkikuvallinen ohjeistus)
- Myyrmäen kehittämissuunnitelma 12.8.2024
(Kehittämissuunnitelmat, Kukoistavat kaupunkikeskukset –liite)

1 HANKETIETOKORTTI

Kohteen nimi: Oivallustentalo, uudisrakennus						
Tarpeen kuvaus: Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo on Kaupunkistrategian 2022-2025 kärkihanke, joka vastaa toimitilaverkon mukaiseen kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden tarpeeseen Vantaalla ja uudistaa Myyrmäen keskustaa. Oivallustentalo on ko. kokonaisuuden ensimmäinen toteutusvaihe.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Kaupunkikulttuurintilat Myyrmäki, väistötilatarpeiden esiselvitys (2021) Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon valmistelu (2021) Paalutorin kuntoarvio 28.8.2018 WSP Liikenne- ja pysäköintiselvitys: Sitowise 27.01.2025 Hiilijalanjälki ja energiatavoitteet: Rambol 13.2.2025 Myyrmäki, Oivallustentalo, tarveselvitys 25.3.2025						
Tarpeen perustelut: Myyrmäen Kaupunkikulttuuritalo on Vantaan kaupunkistrategian mukainen kärkihanke, jolla turvataan vapaa-ajan ja kulttuurin palveluille ajanmukaiset, toiminnallisuuksiltaan ja kooltaan palveluille soveltuvat tilat. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalohanke edistää myös Myyrmäessä käynnissä olevaa keskustauudistusta. Nyt esitettävän toimitilahankkeen palveluilla ja työpaikoilla tuetaan Myyrmäen keskustan elinvoimaa 2030-2040-luvuilla. Nykyiset liian pienet tilat, ei soveltuvat toiminnalle, purettavat talot, huonokuntoiset tilat. Palvelut nyt hajautettu eri puolille Myyrmäkeä. Myyrmäen elinvoiman kasvattaminen. Synergiaedut keskittämällä palvelut samaan rakennukseen.						
Käyttäjätöimiala: Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala						
Kaupunginosa: 15 Myyrmäki	Kiinteistötunnus: 092-015-0409-0004			Tontin pinta-ala: 3486 m ²		
Osoite ja tontti: Iskostie 5, Iskoskuja 2	Kaavatiedot: 00116 Asemakaava			Rakennusoikeus: 9600 m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (alv 0 %)	brm²	htm²	hym²	Investointikustannus		
				€	€ / brm²	€ / htm²
Uudisrakennus	11 641	10 075	6 116	49 080 000	4 216	4 871
Hankkeen kävijämääräarvio				340 000 kävijää / vuosi		
Investointikustannus asukasta ja kävijää kohden				n. 196 €/asukas (2024), n. 144 €/kävijä		
Väistötilan tarve: Ei ole väistötilatarvetta.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Oivallustentalo ('Opistotalo') on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena vuosina 2026-2028.						
Hankkeen toteutusaikataulu: 03/2026-02/2029 (suunnittelu 03/26-03/27, rakennuslupa 10/26-04/27, rakentaminen 08/27-01/29, kalustus 01-02/29)						
Ylläpitokustannukset € / v (alv 0 %): 528 333 € / vuosi						
Toimintakustannukset käyttäjätöimialalle € / v (alv 0 %): Käyttäjätöimialan arvio: yhteensä 2 835 000 € / vuosi						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen € (alv 0 %): 2 070 000 €.						
Vuokra-arvio käyttäjätöimialalle € / v (alv 0 %):						
Tuleva vuokra, toimitilojen osalta (kaupungin sisäinen)				30,90 € / htm ² / kk		
Vuokravaikutus	311 291 € / kk			3 735 486 € / v		
Vuokravaikutus / kävijä	10,99 € / kk / kävijä					
Laatijat: Kaupunkiympäristö, Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi				Päivämäärä: 19.12.2025		

2 HANKKEEN PERUSTEET

2.1. Hankkeesta aiemmin tehdyt päätökset

Vantaan kaupunginvaltuusto on nostanut Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon kaupungin kärkihankkeeksi Kaupunkistrategiassa 2022-2025. Kaikkiaan kymmenen eri kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden jatkaminen nykyisissä tiloissa todettiin haastavaksi väestönkasvun aiheuttaman lisääntyneen tilatarpeen vuoksi sekä kaikkiin tiloihin kohdistuvan laajan peruskorjaustarpeen vuoksi.

Vuosina 2021-2022 Kiinteistöt ja tilat palvelualue selvitti erilaisia vaihtoehtoja, joilla kaupunkikulttuuritalo voitaisiin rakentaa nykyisen Myyrmäkitalon paikalle. Tontin rajallisen koon ja laajan tilatarpeen vuoksi ryhdyttiin etsimään ratkaisuja, joissa osa palveluista on sijoitettu Myyrmäkitalon välittömään läheisyyteen. Tällöin tutkittiin mm. kaupungin ulkopuolisten vuokratilojen hankintaa musiikkiopiston, aikuisopiston ja nuorisopalveluiden käyttöön.

Keväällä 2023 Vantaan kaupungin hankejohtoryhmä linjasi, että kaupungin pysyviä palvelutiloja ei tule toteuttaa ulkopuolisena vuokratilahankintana, vaan pyritään toteuttamaan toiminnallisesti yhtenäisenä kokonaisuutena kaupungin omistamilla tonteilla.

Vuonna 2024 hyväksytyssä taloussuunnitelmassa (2025-2028) sekä kaupungin hallituksen 28.4.2025 hyväksymässä tarveselvityksessä Oivallustentalo on kirjattu toteutettavaksi VTK Oy:n rakennuttamana hankkeena.

Lisäksi;

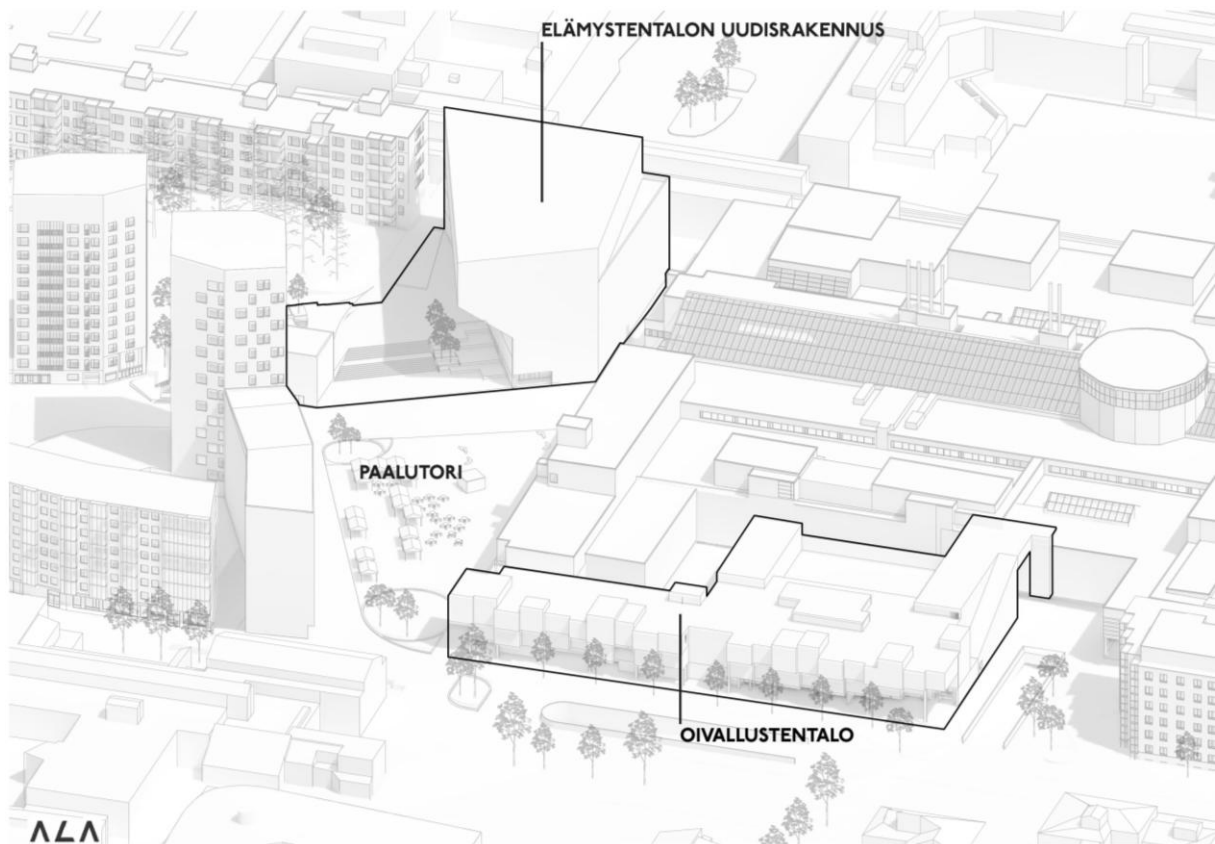
- Paalutorin kuntoarvio 28.8.2018 WSP
- Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon valmistelu (2021)
- Kaupunkikulttuurintilat Myyrmäki, väistötilatarpeiden esiselvitys (2021)
- Liikenne- ja pysäköintiselvitys: Sitowise 27.1.2025
- Hiilijalanjälki ja energiatavoitteet: Ramboll 13.2.2025
- Myyrmäki, Oivallustentalo, tarveselvitys 25.3.2025

2.2. Yleistä

Myyrmäki on Vantaan väkirikkain suuralue ja seudullinen palveluiden keskus. Väkiluvun ennustetaan kasvavan edelleen yli 68 000 henkilöön vuoteen 2033 mennessä. Nykyisin hajallaan eri puolilla Myyrmäen suuraluetta sijaitsevan

kaupunkikulttuurin ja vapaa-ajan palvelut on tavoitteena keskittää ydinkeskustaan, joka on parhaiten saavutettavissa suuralueella sekä laajemmin Vantaalla.

Keskittämällä palveluita saman katon alle tavoitellaan synergiaetuja, joita syntyy, kun tiloja voidaan yhteiskäyttää. Tilojen tehokkaan käytön lisäksi yhteisissä tiloissa toimiminen kannustaa eri palveluiden väliseen yhteistyöhön, jonka kautta saavutetaan kuntalaisille etuja. Tiloja voidaan myös paremmin suunnitella toiminnallisuuden ja/tai käyttäjäryhmän näkökulmasta eikä niinkään palvelun tuottajan. Näin sekä henkilöstöllä että kaupunkilaisilla ja järjestöillä on käytössään laajempi valikoima erilaisia tiloja eri tarpeisiin.

Kuva. Yksi näkemys kokonaisuudesta / Arkkitehtitoimisto ALA Oy (31.1.2025).

Monet nykyisistä alueen palveluista toimii huonokuntoisissa ja/tai purettavissa tiloissa. Myyrmäen kulttuurin ja vapaa-ajan palvelut sijoittuvat toiminnan kannalta tiloihin, jotka eivät mahdollista palveluiden tuottamista riittävällä tavalla ja jotka ovat rakennusteknisten korjausten tarpeessa. Lähtökohtana on terveellisten, turvallisten ja tarkoituksenmukaisten palvelu- ja työtilojen rakentaminen.

Aikuisopiston ja Nuorisopalveluiden nykyiset tilat Kauppakeskus Isomyyrissä ovat tulleet käyttöikänsä loppuun. Vanha kauppakeskus on huonossa kunnossa, eikä kiinteistöä enää kunnosteta, koska sen tilat eivät vastaa edes nykyisen käyttötarkoituksen mukaista tarvetta. Esimerkiksi Asukastila on jo siirtynyt väistöön Isomyyristä

Myyrmäkitaloon, jonka purkamista suunnitellaan osana kaupunkikulttuuritalo-hanketta (ks. Elämystentalon tarveselvitys). Kaupungin tavoitteena on kehittää Isomyyrin tilalle asuin- ja liikekortteli. Kaupunki on Kauppakeskus Isomyyrin omistavan kiinteistöyhtiön osaomistaja.

Myyrmäkitaloon kohdentuu huomattava peruskorjaustarve. Myyrmäkitalossa toimivat tällä hetkellä Asukastilojen lisäksi Vantaa-info, kirjasto, taidemuseo Artsi, Kuvataidekoulu sekä leffateatteri Kino Myyri.

Musiikkiopiston tilat sijaitsevat myös purettavassa kiinteistössä Myyrmäessä osoitteessa Patotie 2. Kiinteistön omistaa VTK Kiinteistöt Oy, joka tulee rakennuttamaan ja omistamaan myös Oivallustentalon. Patotie 2 kiinteistö on tarkoitus muuttaa asemakaavalla uudeksi asuin- ja liikekortteliksi.

Nyt esitettävä Oivallustentalo muodostaa yhdessä Elämystentalon ja Paalutorin kanssa Myyrmäen Kaupunkikulttuuritalon, joka muodostaa yhtenäisen julkisten kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden jatkumon Myyrmäen asemalta ja aina Iskos-tielle saakka. Palvelut limittyvät osaksi keskustan muita julkisia palveluita, esimerkiksi Kilterin koulun ja päiväkodin toimintaa. Samoin kaupallisten palveluiden läheisyys houkuttelee asiakkaita läheltä ja kaukaa. Yksinomaan Myyrmannin kauppakeskukseen tehtiin 9 miljoonaa asiointikäyntiä vuonna 2024.

Oivallustentalo on hankekokonaisuuden ensimmäinen vaihe, joka tuottaa pysyvät tilat Aikuisopistolle, Nuoriso- ja yhteisöpalveluille, Asukastiloille, Kuvataidekoululle, Musiikkiopistolle, Vantaa-infolle, Lastenkulttuurikeskus Toteemille sekä Elokuvateatterille.

Lisäksi Oivallustentalo mahdollistaa tilojen monikäyttöisyyden ansiosta väistötilat kirjastolle ja taidemuseo Artsin henkilöstölle sinä aikana, kun Myyrmäkitalo uudistuu Elämystentaloksi Kaupunkikulttuuritalo-hankkeen toisessa vaiheessa. Lastenkulttuurikeskus Toteemin tilat Oivallustentalossa suunnitellaan toteutussuunnitteluvaiheessa kirjaston väistötiloiksi. Lastenkulttuuri muuttaa uusin tiloihinsa vasta Elämystentalon valmistuttua.

Oivallustentalon maanalainen pysäköintilaitos tarjoaa autopaikat myös Elämystentalolle. Tällä hetkellä Myyrmäkitalon autopaikat sijaitsevat Punamultapolku 7-9:ssä. Velvoitepaikkojen siirtyessä Oivallustentalon maanalaiseen pysäköintiin, Punamultapolun LPA-tontti on hyödynnettävissä nykyisen terveystaseman jatkokehittämisessä. Sama koskee vanhan terveystaseman LPA-tonttia, joka voidaan kaavoittaa uudelleen muuhun tarkoitukseen. Pysäköintilaitoksen ajoyhteydet toteutetaan yhteistyössä Myyrmannin kauppakeskuksen kanssa, mikä vähentää tarvetta

rakentaa lisää liikennealueita ydinkeskustassa. Ratkaisu joustavoittaa pysäköintipaikkojen käyttöä ja mahdollistaa kauttakulun julkisten ja kaupallisten palveluiden välillä. Yhteiset maanalaiset ajoreitit vähentävät kaupungin investointitarvetta yleisillä katualueilla.

Kaupunkikulttuuritalohanke sinetöi vuodesta 2019 jatkuneen keskustauudistuksen Myyrmäessä. Oivallustentalon myötä Iskostien varrella oleva tyhjä monttu muuttuu kaupunkilaisten harrastamisen ja vapaa-ajan tilaksi vuoden 2028 loppuun mennessä. Oivallustentalo peittää näköyhteyden Myyrmannin kauppakeskuksen huoltopihalle. Oivallustentalo paikkaa rikkonaista kaupunkitilaa, uudistaa kaupunkikuvaa, tuottaa aiempaa laadukkaampia kohtaamisen paikkoja, tuo uusia esteettömiä jalankulun yhteyksiä sekä yleisiä saatto- ja pysäköintipaikkoja. Hankkeen myötä ei saada vain parempia julkisia palveluita asukkaille, vaan myös uusia kävijöitä, palveluita, työpaikkoja ja investointeja, jotka lisäävät veto- ja pitovoimaa segregoitumisvaarassa olevaan kaupunginosaan.

2.3. Yhteenveto hankkeesta

Hankesuunnitelma on laadittu yhdessä Vantaan kaupungin Kaupunkiympäristö sekä Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi -toimialojen kanssa, lisäksi mukana ovat olleet konsulttitoimistot Arkkitehtitoimisto ALA Oy, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, Ramboll Oy ja Sitowise Oy.

Oivallustentalo on osa Myyrmäen kaupunkikulttuuritaloa, joka on Vantaan kaupungin kärkihanke (Vantaan Kaupunkistrategia 2022–2025). Kaupunkikulttuuritalohankkeen tavoitteena on tarjota laajemmat ja toimivammat tilat kaikkiaan kymmenele vapaa-ajan ja kulttuurin palvelulle. Kaupunkikulttuuritalo myös uudistaa Myyrmäen ydinkeskustan kaupunkirakennetta ja kaupunkikuvaa sekä tukee Myyrmäen elinvoimaa tulevana vuosikymmeninä.

Oivallustentalo-uudisrakennus tulee sijoittumaan Myyrmäen keskusta-alueelle, kauppakeskus Myyrmannin välittömään läheisyyteen. Sijaintipaikka tunnetaan nimellä 'Montun tontti'. Oivallustentalo on tarkoitus rakentaa nykyisen kaavan mukaisessa laajuudessa ja kerroskorkeudessa. Vähäistä poikkeamista asemakaavasta joudutaan kuitenkin hakemaan käyttötarkoitukseen sekä maanalaiseen pysäköintiin liittyen. Hanke etenee poikkeamislupaprosessin kautta. Lisäksi tarvitaan yhteisjärjestelysopimus huoltopihan käytöstä Myyrmannin kauppakeskuksen kanssa. Kaupunkikulttuuritalon muuhun rakentamiseen liittyen on käynnissä asemakaavamuutos.

Suunnittelun tavoitteena on etsiä raikkaita ja uusia ratkaisuja siihen, miltä näyttää tulevaisuuden monitoimintainen oppimis-, palvelu- ja toimistoympäristön yhteen kokoava rakennus. Oivallustentalo muodostaa yhdessä Elämystentalon kanssa kokonaisuuden, joka tulee palvelemaan sekä täydentämään Myyrmäen ja Vantaan kaupunkikulttuuripalveluita kokonaisvaltaisesti.

Suunnittelun erityispiirteitä ovat mm. kestävyys ja hiilineutraalius sekä laadukkaat arkkitehtuuri- ja kaupunkikuvalliset tavoitteet. Myös monimuotoiset tilatarpeet ja erityisesti tilojen yhteiskäyttöisyys rakennuksen toimijoiden välillä asettavat vaatimuksia tilojen käyttö- ja muuntojoustotavoitteisiin.

Alueen perustamisolosuhteet ovat haastavat (tiivis kaupunkiympäristö) ja asettavat vaatimuksia geotekniseen suunnitteluun. Alue sijaitsee lentomelualueella (vyöhyke 3) ja tulee huomioida ääneneristys- ja akustisessa suunnittelussa.

Kohteen hankesuunnitelmassa määritetty kokonaislaajuus on;
6 116 hym² / 10 075 htm² / 11 641 brm².

Hankesuunnitelman perusteella laskettu tavoitehinta on 49 080 000 € (alv 0 %).

3 TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET

3.1 Tilojen toiminnan kuvaus

3.1.1 Yhteiskäyttö

Yleistä

Oivallustentalon tilat ovat kaikki lähtökohtaisesti yhteiskäyttöisiä tiloja. Tilojen käyttäjiä ovat kaupunkilaiset, järjestöt, Oivallustentalon ja Elämystentalon henkilökunta sekä muut kaupungin työntekijät.

Tilojen yhteiskäyttöisyys talon eri toimijoiden välillä edellyttää toimivan tilanvarausjärjestelmän lisäksi käyttäjiltä vahvaa yhteistyötä ja sisäistä viestintää, yhdessä laadittavia sääntöjä sekä uutta toimintamallia ja -kulttuuria.

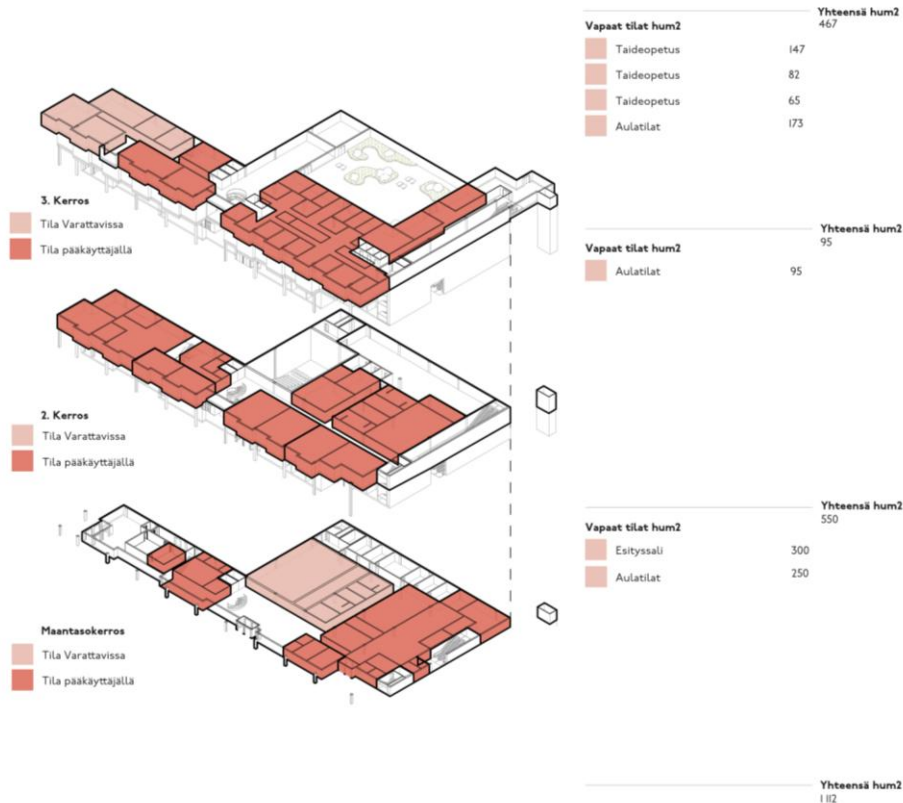
Uutta toimintakulttuuria luodaan ja rakennetaan palvelumuotoiluprosjektissa, jonka yhteydessä määritellään myös johtamisrakenne ja vastuuroolit. Tärkeää on tunnistaa ja määritellä tarve uudelle osaamiselle ja rooleille. Kymmenen eri palvelualueen toiminnan ja yhteiskäyttöisten tilojen yhteensovittaminen sekä yhteinen asiakas - ajattelu vaatii vahvaa koordinaatiota ja johtamista onnistuakseen. Myös kävijät ja järjestöt tarvitsevat opastusta ja asiakaspalvelua löytääkseen etsimänsä palvelut ja tilat. Tähän mennessä onkin tunnistettu tarve Oivallustentalon omalle asiantuntijalle; talopäällikölle talon "emännälle" tai "isännälle", joka vastaa talojen yhteistoiminnan suunnittelusta, asiakaspalvelusta sekä ulkoisesta ja sisäisestä viestinnästä. Tämän lisäksi taloon tarvitaan asiakaspalveluhenkinen vahtimestari, "talomestari" auttamaan tilojen muokkaamisessa, kalusteiden siirtelyssä ja tavaralainoissa sekä asiakkaiden ohjaamisessa ja neuvomisessa.

Tilojen yhteiskäytön pelisäännöt luodaan yhteiskehittäen palvelumuotoiluprosjektissa, johon osallistuvat kaikkien eri palvelualueiden edustajat. Käynnissä on myös tilavarauspalveluiden uudistusprojekti, jossa mukana on eri palvelualueiden edustajat.

Oivallustentalon tilat suunnitellaan käyttötarkoituksen tai käyttäjän mukaan, eikä suunnittelun lähtökohtana ole tietyn palvelun tilat. Yhteiskäytön suunnittelun lähtökohtana on, että jokaiseen tilaan on nimetyllä palvelulla varausoikeus ensimmäisenä. Tilat varataan vain siksi aikaa kuin niissä on toimintaa. Tilojen kaikki potentiaaliset käyttäjät ja varausjärjestys määritellään palvelumuotoilun yhteydessä.

Tilojen yhteyskäytön tavoitteena on tilojen tehokas hyödyntäminen aamusta iltaan sekä tilojen tarjoaminen järjestöjen ja kaupunkilaisten omaehtoiseen toimintaan silloin kuin niissä ei ole kaupungin omaa toimintaa. Myös kaupungin omia toimintoja voidaan suunnitella niin että samaa tilaa käyttävät eri palvelut.

KÄYTTÖKAAVIO - PÄIVÄ

Kuva. Tutkielma yhteiskäyttöisyydestä ja vuorokausikellosta / Arkkitehtitoimisto ALA Oy (31.1.2025).

Tilat suunnitellaan "vaativimman käytön" mukaan, mutta jo suunnittelussa otetaan huomioon tilan muu mahdollinen käyttö. Vaativin käyttö tarkoittaa, että esimerkiksi musiikinopetukseen suunnitellussa tilassa huomioidaan opetukseen vaadittava ääneneristys tai keramiikan opetustilassa tarvittava ilmanvaihto. Nämä tilat soveltuvat tarvittaessa kuitenkin myös muuhun käyttöön, esimerkiksi kokouksiin.

Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muunneltavuus. Tilat muuntuvat tai ovat käytettävissä useampaan käyttötarkoitukseen, ja tekniset ratkaisut mahdollistavat tulevat käyttötarkoituksen muutokset ja laajentamisen. Rakenteelliseen muuntojoustavuuteen pyritään valitsemalla runkojärjestelmä niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Muuntojoustovaatimuksissa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille -dokumentin tavoitteita, mm. valittaessa rakennuksen jäykistystapaa, pyritään hoitamaan se kantavilla ulkoseinillä, hissikuiluilla ja porrashuoneilla ja/tai mastojäykistyksellä.

Rakennuksen käyttöjoustotavoitteissa on syytä huomioida ilmamäärien riittävyys, poistumistiemitoitukset ja kokoontumistilojen määräykset tilan käyttötarkoituksen, koon ja maksimikäyttäjämäärän mukaan sekä pitkän ajan muuntojoustotavoitteissa huomioidaan ilmanvaihdon lisäkapasiteetti kuiluissa ja ilmanvaihtojärjestelmissä.

3.1.2 Vantaan Aikuisopisto

Vantaan aikuisopisto on Vantaan kaupungin omistama kaksikielinen kansalaisopisto. Vantaan aikuisopisto perustettiin vuonna 1957 Helsingin maalaiskunnan työväenopistoksi. Opiston nimi muuttui vuonna 1973 Vantaan työväenopistoksi ja vuonna 1994 Vantaan aikuisopistoksi. Opistossa toimii kansalaisopisto, aikuisten perusopetus ja maahanmuuttajien koulutusyksikkö.

Opiston toiminta perustuu seuraaviin lakeihin ja asetuksiin: Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998), Asetus vapaasta sivistystyöstä (805/1998), Perusopetuslaki (628/1998), Perusopetusasetus (852/1998), Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010).

Aikuisopisto palvelee monipuolisesti kaiken ikäisiä kuntalaisia. Toiminnassa kuitenkin korostuvat aikuisväestön ja ikäihmisten tarpeet ja niihin vastaaminen. Aikuisopiston toiminnan piirissä on vuosittain noin 46 000 kurssilaista ja kursseja järjestetään yli 2400 kpl. Vantaan aikuisopiston vuonna 2019 teettämän tutkimuksen mukaan 93 % ihmisistä kokee opiskelun lisänneen henkistä hyvinvointia ja 70 % fyysistä hyvinvointia.

Aikuisopisto tarjoaa koulutusta vahvasti lähipalveluna. Tämän takia on tärkeää, että opetusta voidaan jatkossakin antaa laajasti eri kaupunginosissa. Asukasmäärän lisääntyminen mm. asuntorakentamisen myötä on johtanut myös Aikuisopiston palvelujen kysynnän kasvamiseen sekä valtaväestön että maahanmuuttajien koulutuksen osalta.

Nykyiset tilat

Aikuisopistolla on omat tilat vain Myyrmäessä ja Tikkurilassa. Myyrmäen tilat ovat opiston toiminnan kannalta kriittiset.

Nykyiseen Iso-Myyrin toimipisteeseen on keskitetty iso osa opiston Länsi-Vantaan toiminnasta. Toimipiste toimii opiston läntisenä tukikohtana ja asiakaspalvelupisteenä. Iso-Myyrin tilat ovat käyttöikänsä päässä ja tilaratkaisuna aikuisopistolle

riittämättömät ja tämän takia uudet tilat mahdollisimman keskeiseltä paikalta Myyr-
mäessä ovat opiston toiminnalle tärkeitä.

Opiskelijoita käy viikoittain toimipisteessä noin 1700 henkilöä, jakauma seuraavasti:

- liikuntasali, sis. pukuhuoneet noin 700 henkilöä
- kieliluokka noin 200 henkilöä
- luentoluokka noin 200 henkilöä
- musiikkiluokka noin 200 henkilöä
- käsityöluokka noin 200 henkilöä
- kuvataideluokka, sis. keramiikan opetustilat noin 200 henkilöä

Muut tilat:

- toimistotila, henkilöstön sosiaalityt
- varastot

Aulatilaja käyttävät kaikki opiskelijat ja henkilökuntaan kuuluvat. Tilojen suunnit-
telussa tulee huomioida muunneltavuus ja monikäyttöisyys sekä tilojen yhteiskäyttö.
Erityisesti on huomioitava, että toimijoilla on paljon yhtäaikaista toimintaa, ja tilojen
tulee olla noina aikoina riittävät. Opiston ja muiden toimijoiden toiminta-aikojen
ulkopuolella tulee olla mahdollisuus tarjota tiloja vapaa-ajankäyttöön asukkaille,
järjestöille ja yhteisöille. Sujuva ja saavutettava vapaa-ajankäyttö tulee teknisesti
mahdollistaa tarkoituksenmukaisilla kulkureiteillä, lukitusratkaisuilla ja tilavaraus-
järjestelmillä.

Tilatarpeet

Länsi-Vantaan toimipiste on Aikuisopiston toiminnan kannalta merkittävä, minkä
vuoksi tiloihin kohdistuu paljon toiminnallisia vaatimuksia. Tiloissa järjestetään
paljon taito- ja taideaineiden opetusta, mikä aiheuttaa tarpeen erityistiloille yleisva-
rusteltujen perusluokkahuoneiden lisäksi. Klo 8-15 välillä tarvitaan myös noin 100
aikuisten perusopetuksen / maahanmuuttajakoulutuksen opiskelijalle luokkatilat (4
yleisvarusteltua luokkahuonetta).

Tilatarve noudattelee nykyistä tilakokonaisuutta:

- kieliluokka
- luentoluokka + luokkavarasto
- musiikkiluokka + luokkavarasto
- käsityöluokka + luokkavarasto
- kuvataideluokka + luokkavarasto
- keramiikkauunitila +varasto keramiikkatöille
- liikuntasali + liikuntavälinevarasto
- liikuntakurssien tarpeiden mukaiset (n/m) pukuhuoneet ja suihkutilat

- wc-tilat
- yleisvarastot
- vahtimestarin työtila
- toimistohuone
- neuvotteluhuoneet
- kopiointitila
- henkilökunnan työ- ja taukotilat
- henkilökunnan wc-, suihku- ja pukeutumistilat

Perustelut

Vantaan aikuisopiston vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja maahanmuuttajakoulutuksen nykyiset tilat Myyrmäessä on esitetty purettavaksi, minkä takia opisto tarvitsee toiminnalleen uudet tilat.

Vantaan kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman 2022-2031 mukaan Vantaan Aikuisopiston palveluverkkoa kehitetään paikallisen sivistystarpeen, väestörakenteen ja väestön muutosten mukaisesti. Aikuisopiston omia päivä- ja erityisopetustiloja kehitetään asukkaiden määrän kasvaessa kaupunkikeskuksissa.

Strategiset tavoitteet

Vapaan sivistystyön (Aikuisopisto) tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa toimintaa. Koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Vantaan aikuisopisto järjestää myös aikuisten perusopetusta sekä maahanmuuttajille suunnattua suomi toisena kielenä ja kotoutumiskoulutusta.

Uusien tilojen tulee mahdollistaa opiston monipuolinen toiminta terveellisenä, turvallisena ja toimivana ympäristönä. Aikuisopiston asiakaskunta koostuu monen ikäisistä ihmisistä, mikä on otettava huomioon tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Toiminnalliset tavoitteet

Opisto toimii kaikkina viikonpäivinä aamusta iltaan (noin klo 8.00-21.30). Tämän vuoksi tilojen tulee olla käytettävissä hyvin laajasti. Opiston päivä- ja viikonloppu-

opetus sekä liikunnanopetus on jouduttu keskittämään näihin tiloihin, sillä käytössä ei ole muuta päiväopetustilaa eikä muita liikunnanopetuksen tiloja.

Moninaisen käyttäjäjoukon palveleminen edellyttää vapaata saavutettavuutta, kestäviä teknisiä ratkaisuja, käyttötarpeenmukaisuutta ja keskeistä sijaintia.

Tiloja suunniteltaessa tulee monikäyttöisyys ja muunneltavuus ottaa erityisesti huomioon. Erityistiloja tulee voida käyttää samanaikaisesti muiden tilojen kanssa (esim. musiikki) ja niitä tulee voida käyttää tarpeen vaatiessa myös muuhun toimintaan.

Kulunvalvonta ja asiakkaiden ohjaus tulee toteuttaa niin, että tilojen käyttö laajassa aikaikkunassa mahdollistuu ja että esim. tilojen lukitukset eivät estä niiden asiallista käyttämistä, mutta toimivat kuitenkin sujuvasti tarpeen mukaan.

Tilojen yhteiskäyttö

Kaikki Aikuisopistolle allokoituvat tilat ovat yhteiskäyttöisiä ja käytettävissä aina silloin, kun opistolla ei ole niissä omaa käyttöä. Ne myös soveltuvat hyvin monenlaisiin käyttötarkoituksiin eri toimijoille. Huomionarvoista kuitenkin on, että opiston oma käyttöaika on varsin laaja, koska kursseja ja toimintaa järjestetään päivällä, illalla ja viikonloppuisin. Lukukausisuunnittelun syklin mukaisesti opiston omalta käytöltä vapaaksi jäävä aika selviää aina lukukausittain kurssisuunnittelun valmistuttua. Yhteiskäytölle vapaata aikaa aina jonkin verran jää.

Opiston mahdollisuudet hyödyntää rakennuksen muita tiloja iltaisin ja viikonloppuisin ovat hyvät. Kurssitarjontaa voidaan kohdentaa kysynnän mukaan, ja tällöin hetkellisesti tai pidempiaikaisesti saatetaan tarvita enemmän tilaa kuin opistolle on normaalisti osoitettu.

3.1.3 Nuorisotilat

Nuorisopalveluilla tuetaan nuorten kasvua, asemaa ja elinoloja sekä edistetään nuorten vaikuttamismahdollisuuksia nuorisotyön keinoin. Nuorisotyötä tehdään laadukkaasti nuorten tarpeista ja toiveista käsin. Nuoria kohdataan erilaisissa ympäristöissä, kuten nuorisotiloilla, kouluissa, kaduilla ja digitaalisilla alustoilla. Tavoitteena on olla aktiivinen ammattimainen toimija nuorten vapaa-ajan vietossa. Nuorille järjestetään mielekästä, kivaa vapaa-ajan tekemistä, jonka suunnitteluun ja toteutukseen nuoret vahvasti osallistuvat.

Nykyiset tilat

Vantaan suurin nuorisotila sijaitsee Myyrmäen keskustassa aivan juna-aseman vieressä, Iso-Myyrin kauppakeskuksen yhteydessä kolmannessa kerroksessa. Myyrmäen nuorisotila tarjoaa monipuolista toimintaa. Nuorisotilalla voi mm. tanssia, taiteilla, pelata liikunnallisia ja digitaalisia pelejä, kokkailla ja viettää aikaa kavereiden kanssa. Kuntosalilla yli 15-vuotta täyttäneet kuntosalikurssin käyneet saavat treenata aina tilan ollessa auki. Musiikkitoimintaa pääsee harjoittamaan laadukkaasti varustellussa studiotilassa, jossa on myös mahdollisuus nauhoittaa omaa musiikkia studiotyöhön perehtyneen nuorisotyöntekijän ohjauksessa. Nuorisotilalla on hyvät tilat järjestää nuorten erilaisia tapahtumia niin musakahvilassa kuin salissa. Nuorisotila tarjoaa hyvät puitteet järjestää nuorille erilaisia tapahtumia. Myyrmäen nuorisotilassa sijaitsee myös kasvatuksellista pelitoimintaa tarjoava pelitalo.

Tilatarpeet

Nuorisotilakokonaisuuden muodostaa erilliset huoneet, jotka ovat mahdollisimman monikäyttöisiä ja muunneltavia. Päätilana on nuorten hengailutila, johon saavutaan ulkoa omasta sisääntulosta. Muita tiloja ovat erikokoiset monitoimitilat, monitoimikeittiö, pelihuone, studio-bänditila, vetäytymistilat/keskusteluhuoneet, kuntosali, pukuhuoneet suihkutiloineen, monitoimisali aputiloineen, wc-tilat, henkilökunnan sosiaalitilat sekä varastotilat. Muut talon toimijat ja ulkopuoliset käyttäjät kuten järjestöt voivat varata nuorisotilan eri tiloja kuten monitoimisalia. Ulkoiset käyttövuorot varataan Vantaan tilavarausjärjestelmästä. Kulku varattuihin tiloihin tapahtuu ilman avaimia sähkölukkojen numerokoodeilla. Tilojen ovipielissä tilakohtaiset näytöt, joista näkee varausvuorot.

Tuleva nuorisotila on viihtyisä, tyylikäs ja toimiva. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa on pyrittävä ekologisiin ja kestävän kehityksen mukaisiin ratkaisuihin. Kaikkien pintojen kestävyys ja pestävyys on tärkeää. Helposti muutettavat tilaratkaisut ja tilojen monikäyttöisyys ovat keskeisiä ominaisuuksia. Tiloissa pitää voida toimia samanaikaisesti useampi toimija ja toisaalta osan tiloista on hyvä muuntua yhdeksi tilakokonaisuudeksi esimerkiksi suurempia tapahtumia järjestettäessä. Tilojen samanaikainen käyttö asettaa vaatimukset äänieristykselle. Nuorisotyö on luokiteltu ns. melutyöksi, joten äänien vaimentaminen akustolevyillä ja sisustustekstiileillä on tarpeen kaikissa niissä tiloissa, joissa tehdään töitä nuorten kanssa.

Nuorisotiloissa noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita. Kaikissa tiloissa tulee huomioida fyysinen turvallisuus sekä vaara- ja uhkatilanteiden riskit. Tilojen tulee olla helposti valvottavissa ja näkyvyys kaikkiin nuorten tiloihin mahdollistaa esim. ikkunoiden tai lasiseinien avulla. Henkilökunta pitää huolen nuorten sosiaalisesta ja

psykykkisestä turvallisuudesta. Tiloissa tulee olla tallentava kameravalvonta omine valvontayksiköineen.

Perustelut

Nykyiset tilat Iso-Myyrin kauppakeskuksessa ovat tulleet käyttöikänsä loppuun. Kiinteistö on huonossa kunnossa ja talotekniikkaa ei ole uusittu yli 10 vuoteen. Tilat ovat kuluneita ja uusinnan tarpeessa, eikä kiinteistöä enää kunnosteta. Nykyinen rakennus on kaavassa määritelty purettavaksi ja tilalle rakennetaan asuintalo, jonka alakerrassa on pieni palvelutiloja lähinnä kaupallisille toimijoille. Nykyisistä tiloista on jo nuorisotyön osalta jo luovuttu ja siirrytty väistötiloihin.

Strategiset tavoitteet

Tavoitteena on, että Vantaalla on turvalliset ja laadukkaat nuorisopalvelut kaikille nuorille helposti saavutettavissa tiloissa ja keskeisillä sijainneilla. Nuorisotiloilla tuetaan nuorten tasavertaisia osallistumismahdollisuuksia ja järjestetään toimintaa, jolla vähennetään syrjäytymistä ja eriytymiskehitystä.

Nuorisotyössä on huomioitu nuoruuden eri vaiheet ja nuorten sekä nuorten aikuis-ten erilaiset tarpeet. Nuorisotiloilla voi viettää aikaa monenlaisen tekemisen parissa ja kattavasta harrastustoiminnasta voi valita itseä kiinnostavia harrasteryhmiä, kursseja, leirejä ja retkiä. Kouluissa ja oppilaitoksissa nuorisotyöllä edistetään yhteisöllisyyttä ja tarjotaan yksilöllistä tukea nuorta askarruttavissa asioissa. Nuorisotyö jalautuu kaduille, kauppakeskuksiin ja julkisiin liikennevälineisiin kohtaamaan nuoria ja työskentelemme aktiivisesti myös erilaisilla digitaalisilla alustoilla. Nuorisopalveluilta saa apua ja tukea nuoren ja nuoren aikuisen elämään liittyvissä asioissa, kuten opinnoissa, työhaussa tai elämänhallintaan liittyvissä kysymyksissä. Erilais-ten hankkeiden avulla kehitetään nuorisotyötä ja kokeillaan rohkeasti uutta.

Nuorisotila suunnitellaan aina nuoret vahvasti osallistaen. Myös nuorisotilan henkilökunta on suunnittelussa mukana. Sisätilat suunnitellaan nuorten ja henkilökunnan kanssa sisustusarkkitehdin johdolla.

Toiminnalliset tavoitteet

Nuorisotyön toiminta-aikojen vuoksi tilan tulee olla käytettävissä vuorokauden eri aikoina. Erityisten toiminta-aikojen vuoksi tiloissa tulee olla ilmanvaihdon säätömahdollisuus. Tiloihin tarvitaan huone hiljentymiseen ja rauhoittumiseen sekä luottamuksellisiin keskusteluihin nuoren kanssa. Nuorisotyö on luokiteltu työksi, jossa jokaisella työntekijällä tulee olla henkilökohtainen pukukaappi vaihtovaatteita

varten ja suihkutilat. Suihkutilat voivat sijaita kiinteistön yhteisissä sosiaalityloissa. Toimistotila on kompakti ja monikäyttöinen. Erilaisia säilytys- ja varastotiloja tarvitaan runsaasti kaikissa huoneissa.

Kaikissa tiloissa tulee huomioida tilojen äänieristys, akustiikka, esteettömyys ja turvallisuus. Turvallisuuden takaamiseksi jokaisesta huonetilasta tulee olla kaksi uloskäyntiä. Nuorisotilan käytössä oleviin tiloihin tulee päästä ja tilojen tulee olla valvottavissa omista tiloista käsin. Kulku muualle rakennukseen olisi hyvä saada tarvittaessa suljettua/estettyä. Suunnittelussa otetaan huomioon erillinen seloste ”Nuorisotilan spesifikaatiot 2025, pm” Sisäänkäyntien tulee olla katettuja, luiskatomia ja kynnyksettömiä. Keskeisempien ovien avausmekanismi sellaiseksi, että pyörätuoli, rollaattori kuin lastenvaunuväen liikkuminen on helppoa.

Nuoret osallistetaan tilasuunnittelun kaikkiin vaiheisiin. Nuoret arvostavat moderneja tilaratkaisuja, joissa on nuorille mieleinen muotokieli. Värit ja valoisuus ovat oleellisia ominaisuuksia kaikissa tiloissa.

Tilojen yhteiskäyttö

Lähes kaikki nuorisotilan tilat ovat yhteiskäytössä niin talon sisäiseen käyttöön kuin ulkopuolisiin käyttövuoroihin silloin, kun nuorisotyöllä ei ole tiloissa omaa käyttöä. Vain nuorisotoimisto ja vetäytymistilat ovat ensisijaisesti varattu nuorisotyöntekijöille. Nuorisotilat soveltuvat kaikkien ikäryhmien käyttöön. Osa tiloista kuten studio-bänditila ja pelitila varattavissa henkilökunnalta ja tulevaisuudessa uuden tilavausjärjestelmän kautta. Tilojen käyttäjiltä edellytetään riittävää osaamista laitteiden käytöstä. Nuorisotilan henkilökunnan sosiaalitylat voivat olla yhteiset pohjakerroksen muiden toimijoiden kanssa.

3.1.4 Vantaa-info

Kuntalaispalvelut toimii nimensä mukaisesti lähellä kuntalaisia. Yksikkö kehittää kaupunkitasoista digitukea ja on asiakaspalvelun asiantuntija.

Kuntalaispalveluiden Vantaa-info tuottaa kaupungin keskitetyn monikanavaisen asiakaspalvelun ja on monelle kuntalaiselle kaupungin kasvot ja ääni. Vantaa-infossa voi muun muassa saada tukea digitaaliseen asiointiin ja kaupungin toimialojen ja muiden viranomaisten asioiden hoitamiseen sekä maksaa laskuja.

Nykyiset tilat

Nykyään Myyrmäen Vantaa-info toimii Myyrmäkitalossa. Asiakastilassa on kolme kassapistettä, odotustilaa, neuvontakoppi, itseasiointimahdollisuus (muutama tietokone sekä skanneri asiakkaan itsenäiseen käyttöön) sekä näyttelytilaa seinälle ripustettavaa julistenäyttelyä varten. Lisäksi tiloihin kuuluu henkilökunnan taustatiloja: kassahuone, wc, keittiö sekä toimistotyötila.

Tilatarpeet ja toiminnalliset tavoitteet

Vantaa-info on kaikille avoin matalan kynnyksen palvelu, joka palvelee arkisin päiväaikaan klo 7.45–17.00 välillä. Vuosittainen kävijämäärä Myyrmäen Vantaa-infossa on n. 45 000. Vantaa-infon henkilöstömäärä Myyrmäessä on noin 3–5 henkilöä päivässä. Vantaa-infolla ei ole käytössä ajanvarausta, mutta palvelutarpeesta riippuen osa palveluista voi toimia tulevaisuudessa ajanvarausperiaatteella.

Tulevaisuudessa Vantaa-infoon tarvitaan nykyistä enemmän rauhallista kahdenkeskistä neuvontatilaa, jossa on mahdollista käsitellä arkaluonteisia tietoja ja antaa digineuvontaa. Neuvontatilan täytyy olla turvallinen niin, että työntekijöillä on aina turvalliset poistumisreitit asiakastilanteissa ja näköyhteys muihin tiloihin säilyy. Lisäksi Vantaa-infon asiakkaat tarvitsevat tietokoneita, joilla he voivat hoitaa tietoturvallisesti asioitaan itsenäisesti tai autettuina. Oivallustentalossa voidaan myös järjestää ryhmämuotoista digineuvontaa esimerkiksi luokkatiloissa, joissa on avvälineistö. Vantaa-infolla ja asukastilalla on jossain määrin yhteistä asiakaskuntaa, ja palvelujen on tarkoitus toimia tiiviissä yhteistyössä esimerkiksi digituen osalta.

Kassapisteitä tarvitaan kaksi. Ne tulee suunnitella niin, että määrää voidaan muokata tai tila ottaa muuhun käyttöön. Myös ääniergonomia ja tietosuojavaatimukset on huomioitava suunnittelussa. Kassapisteiden välittömässä läheisyydessä on oltava kassahuone, jossa sijaitsevat kassakaappi ja rahalaskurit ja jonne muilla kuin Vantaa-infon henkilöstöllä ei ole pääsyä. Rahankäsittelyn täytyy olla turvallista ja tilassa täytyy turvallisuuksista olla aina vähintään kaksi työntekijää. Henkilökunnan poistumisreitit on huomioitava siten, että asiakastilanteista pääsee poistumaan useampaa reittiä esimerkiksi uhkaavassa tilanteessa.

Vantaa-infon henkilökunta tarvitsee myös toimistotyöskentelytilaa sekä hiljaiseen työskentelyyn tarkoitettua tilaa, jossa akustiikka ja tietosuoja on huomioitu ja jota voi käyttää esimerkiksi puhelintyöhön tai Teams-palavereihin (tarve 1–3 henkilölle/päivä). Yhden toimistotyöpisteen on hyvä olla Vantaa-infon tilojen yhteydessä. Muut toimisto- ja palaveritilat voivat olla yhteiskäyttöisiä. Muutaman kerran vuodessa tarvitaan isompaa kokoustilaa n. 20 henkilölle. Taukotilaa tarvitaan turvallisuussyistä Vantaa-infon muiden tilojen yhteyteen.

Nykyään Myyrmäen Vantaa-infossa on julistenäyttelytilaa kaupungin ja yhteistyökumppaneiden toiminnan esittelyä varten. Oivallustentalossa on hyvä olla mahdollisuus vastaavalle näyttelytoiminnalle jossain muodossa.

Strategiset tavoitteet

Vantaa-infon toiminta nojaa syrjäytymisen ehkäisemiseen. Vantaa-info antaa vantaalaisille matalan kynnyksen neuvontaa kaupungin ja muiden julkisten tahojen palveluista sekä tarjoaa tukea digiasioihin. Pyrimme mahdollistamaan yhdenvertaisuuden digitaalisissa palveluissa parantamalla digituen saavutettavuutta. Toimimme työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueella ja kehitämme palveluitamme myös työllisyyttä ja kotoutumista tukevasta näkökulmasta. Yhteistyömme ulottuu kaikille toimialoille ja yli kuntarajojen.

Koska Vantaa-info on kaupungin keskitetty asiakaspalvelu, on tärkeää, että se sijaitsee siellä missä muutkin palvelut ovat. Palveluita on tärkeää olla saatavissa eri puolilla Vantaata.

Tilojen yhteiskäyttö

Vantaa-infolle nimetyistä tiloista kassahuonetta ja siihen välittömästi liittyviä tiloja ei voida turvallisuussyistä avata muiden toimijoiden käyttöön edes Vantaa-infon toiminnan ulkopuolella. Sen sijaan toiminnan ulkopuolella muuhun käyttöön vapautuvia tiloja voisivat olla Vantaa-infon neuvontatila ja odotustila, jotka ovat Oivallustentalon aulatilan yhteydessä. Näiden tilojen osalta täytyy ratkaista tilojen rajaaminen ja avaaminen erilaiseen toimintaan jollain kevyillä ratkaisuilla, koska tilat eivät ole umpinaisia seinillä eroteltuja tiloja.

Vantaa-infon henkilöstöllä voi olla tarvetta hyödyntää rakennuksen muista tiloista löytyvää hiljaista toimisto- tai puhelintyöskentelytilaa. Lisäksi muutaman kerran vuodessa on tarvetta päiväaikaan isommalle kokoustilalle (n. 20 hlö), joka voi olla myös esimerkiksi luokkatila. Rakennuksen henkilöstön sosiaalityötiloja voidaan käyttää, mutta Vantaa-info tarvitsee turvallisuussyistä myös omaa sosiaalityötilaa tilojensa välittömään läheisyyteen, jottei asiakaspalvelusta täydy siirtyä kauas.

Vantaa-infon on tarkoitus toimia tiiviissä yhteistyössä samassa kerroksessa olevan asukastilan kanssa, ja myös muiden rakennuksen toimijoiden kanssa toivotaan tiivistä yhteistyötä.

3.1.5 Asukastilat

Toiminta ja nykyiset tilat

Asukastilatoiminta on osa yhteisöpalvelujen yksikköä Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa. Asukastila on alueen asukkaiden avoin kohtaamistila, jossa kaikenikäiset ihmiset voivat tavata toisiaan sukupolvet ylittäen. Asukastilassa voi nauttia kupin kahvia, lukea päivän lehden ja osallistua yhteisöruokailuihin, harrastaa, osallistua yhdistystoimintaan, luentoihin, kerhoihin sekä muihin erilaisiin yhteisöllisiin tapahtumiin. Kaikki Vantaan kaupungin yhteisöllinen toiminta asukastiloissa on maksutonta.

Asukastilasta löytyy tietokoneita asiakaskäyttöön ja jonkin verran tiloja yhdistysten ja yhteisöjen käyttöön. Asukastilassa järjestetään erilaista neuvontaa, mm. maahanmuutto- ja asumisneuvontaa sekä järjestöjen erilaisia pop-up-neuvontapalveluja. Asukastilassa tulee olemaan kymmeniä järjestöjä aktiivikäyttäjinä ja tilojen varauksina, ja siksi on oivallista, että Oivallustentalossa on paljon erilaisia tilamahdollisuuksia eri kerroksissa. Asukastilan oleskelutilan yhteydessä on suurtalouskeittiö ja pienimuotoinen kahvio ja jonkin verran tilaa yhdessä syömiselle.

Mualla talossa voi järjestää mm. erilaisia työpajoja ja yhteisötaidepajoja, jotka ovat olleet kovin suosittuja. Oivallustentaloon tuleva asukastila on ensimmäinen juuri tähän käyttöön suunniteltu ja rakennettu uusi tila. Tämä asukastila on myös suunniteltu siten, että sitä voi kokonaisuutena vuokrata ulkopuolisille varsinaisen asukastila- ja järjestötoiminnan ulkopuolella kokous- ja juhlatilaksi.

Tilatarpeet

Myyrmäen nykyinenkin asukastila sijaitsee Myyrmäki-talossa hyvien julkisten kulkuyhteyksien varrella ja toimii kaikille yhteisenä olohuoneena. Asukastilassa järjestetään monenlaista yhteisöllistä, harraste-, kerho- ja virkistystoimintaa. Myyrmäen asukastilalla on asiakastietokoneita sekä mahdollisuus saada Vantaan infon järjestämään digitukea tietokoneella asiointiin, maahanmuuttoneuvontaa ja monenlaista muuta järjestöjen järjestämää virkistystä ja valistusta.

Osassa nykyisistä asukastiloista järjestetään erilaisia yhteisöllisiä ruokahetkiä, joihin ovat kaikki asukkaat tervetulleita. Yhteisöruokailujen järjestäminen vaatii hyvän keittiön, osaavia ruoanvalmistajia, rahaa sekä tilan ruokailulle. Oivallustentalon asukastilan viereen on suunniteltu hyvä suurtalouskeittiö, jossa pystyy tekemään ruokaa ainakin kymmenille henkilöille kerrallaan, jopa ehkä sadalle. Suunnitellun asukastilan tupaosa (noin 80 neliötä) ei riitä sadan ihmisen ruokailuun kerralla, joten niin suuret väkimäärät on ruokittava muualla talossa, ehkä alakerran

salissa. Kahviotyypin toimintaan ja pienimuotoisempaan yhteisölliseen syömiseen tila riittää hyvin.

Epäselvää on, miten asukastilan viereen suunniteltu markkinaehtoinen kahvila suhtautuu asukastilan ilmaiseen tarjontaan. Asukastilan resurssien näkökulmasta on haaste, että maksamaan pystyvät asiakkaat tulevat myös käyttämään ilmaista tarjontaa, joka ei sitten välttämättä riitä vähävaraisille.

Yhteisötyöntekijät järjestävät alueellisia verkostokahveja, joiden tarkoituksena on koota yhteen toimijoita alueellisesti ja näihinkin suunniteltu asukastila hyvin sopii. Tapaamiset tarjoavat mahdollisuuden alueen eri toimijoiden väliselle tutustumiselle, kuulumisten vaihdolle, vuorovaikutukselle ja yhteistyölle. Verkostokahveille ovat tervetulleita kaikki alueen toimijat.

Asukastilojen käyttövuoroja varataan Timmi-tilavarausjärjestelmän kautta. Vakio-käyttövuorolaisille löytyy nykyisistä asukastiloista jonkin verran kaappeja tavaroiden säilytykseen. Myös Oivallustentalossa järjestöille pitää varata mahdollisuus säilyttää omia tavaroitaan jossain. Järjestöjen varaamien tilojen tulisi toimia sähkökoodilukoilla.

Asukastilan on oltava esteetön ja kaikin puolin helposti lähestyttävä, ja Oivallustentalossa tämä toteutuukin erinomaisesti. Tilasuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota akustiikkaan huomioiden asukastilojen monipuolinen käyttäjäkunta lapsiperheistä senioreihin. Tilojen käytössä on huomioitava myös se, että tulevan asukastilan toinen pitkä seinä on kokonaan lasia, josta toiminta näkyy ulos asti.

Asukastilan kylkeen on suunniteltu myös kolmea pienempää huonetta, joita voi käyttää erilaiseen neuvontaan, kahdenkeskisiin tai pienryhmätilanteisiin sekä tarvittaessa henkilökunnan työtiloina.

Turvallisuus

Sisääntuloaulaan ja ulko-ovien läheisyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota turvallisuuden näkökulmasta. Tila rakentuu keskeiselle paikalle. Viime vuosien aikana Myyrmäen keskustassa lisääntynyt häiriökäyttäytyminen ja turvallisuustilanteen muutos tulee huomioida asukastilaa suunniteltaessa. Asukastilaa suunniteltaessa on huomioitava, että yhteiset aulapalvelut ja järjestyksenvälitys palvelevat myös sitä. Kaupunkikulttuuritalo Mosaiikissa työskentelee yhteinen talokoordinaattori, joka voisi olla hyvä toimintamalli myös Oivallusten talossa.

Tilassa itsessään on oltava ison oleskelutilan yhteydessä mahdollisuus kahvitteluun ja eväiden syömiseen. Oivallustentaloon suunnitellaan markkinaehtoista kahvilaa.

Palveluja yhteensovittaessa on tärkeää huomioida, että markkinaehtoinen toimija ei voi rajoittaa asukastilatoiminnan maksutonta ruokailua tai kahvitarjoilua. Asukastilassa mahdollistetaan omien eväiden syönti ja maksuttomat yhteisölliset ruokailut.

Yhteisökeittiön sijainti ja koko suhteessa asukastilaan on kriittinen tekijä, joka määrittelee asukastilojen maksimikapasiteetin yhteisöllisten ruokailujen järjestämiseen. Parhaimmillaan asukastilojen yhteisöruokailuissa tai yhteisöaamiaisella kävijöitä on ollut jopa 150-200 kerrallaan. Keittiötiloissa on huomioitava myös riittävä ilmastointi tulo- ja poistoilman osalta liittyen ammattimaiseen astianpesukoneeseen, jääkaappiin, pakastimeen ja uuniin.

Asukastiloihin tarvitaan riittävä määrä äänieristettyjä vetäytymistiloja. Esim. erilaisissa neuvontapalveluissa käsitellään luottamuksellisia tietoja, jolloin on päästävä asiakkaan kanssa rauhassa keskustelemaan akustiikalta äänieristettyyn tilaan. Vetäytymistiloja voivat käyttää myös hyvinvointialueen jalkautuvat palvelut sekä Vantaa-infossa toimivat muut palveluntuottajat. Henkilökunnan on saatava mahdollisuus vetäytymiseen, koska kohtaamistyö vaatii paikan palautumiselle.

Asukastilojen toiminta on sekä ohjattua että asukkaiden omaehtoista toimintaa, jossa henkilöstöä on paikalla vähän tai ajoittain ei ollenkaan. Asukastilat tulee olla helposti valvottavissa. Lisäksi on huomioitava riittävät poistumistiet turvallisuuden varmistamiseksi.

Perustelut

Asukastila sijaitsee Myyrmäki-talossa, joka tullaan tulevaisuudessa korvaamaan uudella kaupunkikulttuuritalolla. Tässä kokonaisuudessa asukastilat on katsottu soveltuvan parhaiten Oivallusten -talon kokonaisuuteen.

Nykyisen asukastilan koko ei aivan riitä asukastilatoimintaan, koska se on erittäin suosittu palvelu Myyrmäessä. Keittiö ei varsinkaan ole riittävä, ja henkilökunnan tiloista on pula. Neuvotteluhuoneita tai yhdistysten vuokraamiseen tarkoitettuja tiloja voisi olla enemmän. Oivallustentalon suunniteltu asukastila ei ole pinta-alaltaan sen suurempi, joten toiminta on mitoitettava saataviin neliöihin, mutta keittiö on suunniteltu huomattavasti toimivammaksi ja isommaksi.

Strategiset tavoitteet

Asukastilatoiminnan tärkein strateginen tavoite on segregaaation ja syrjäytymisen ehkäisy, yksinäisyyden vähentäminen sekä merkityksellisen tekemisen tarjoaminen. Asukastilatoiminnalla vahvistetaan alueen yhteisöllisyyttä ja kuntalaisten aktiivi-

suutta ja toimijuutta. Sukupolvien kohtaamista halutaan lisätä. Tilojen tulee olla turvalliset kaikille kävijöille.

Asukastoimintatyyppiset, yhteisölliset toimintamallit ovat hyvinvointipalvelujen muotoja, joihin osallistumalla kansalaiset voivat tavoittaa osallisuuttaan, vahvistaa toimijuuttaan oman arjen ja lähiympäristönsä asioissa. Yksinäisyys on yhä lisääntyvä yhteiskunnallinen ja henkilökohtainen ongelma, joka aiheuttaa sairastumista ja syrjäytymistä. Yksinäisyyden osalta Vantaa johtaa tällä hetkellä valtakunnallisia tilastoja. Asukastilojen merkitys asukkaiden hyvinvoinnille on kansalaisuuden vahvistuminen elämäntilanteissa, joissa valinnanmahdollisuudet muuten ovat vähäisempiä.

Asukastilatoimintaa toteutetaan yhdessä paikallisten asukkaiden ja yhteisöjen kanssa. Asukastila voi olla tulevaisuudessa myös osa kaupungin valmius- ja varautumistyötä mm. tarjoamalla paikan erilaisen kriisiavun toteuttamiseen. Yhteisöllisyys luo alueelle yhteishenkeä ja turvaa sekä kumppanuutta yhdistysten, yritysten ja asukkaiden kanssa ja tätä kautta yhteisöllisyys on myös yksi osa kriisinkestävyttä ja valmiutta. Asukastilat toimivat myös merkityksellisinä ja matalan kynnyksen työllistämisen paikkoina.

Tilavaraus on tehtävä mahdollisimman helpoksi myös niille, joilla ei ole digivalmiuksia. Tarkoituksena on, että taustaltaan erilaiset asukkaat voivat toimia yhdessä. Tilojen tulee olla monikäyttöiset, muunneltavat, täysin esteettömät ja viihtyisät ja sijaitsevat hyvien liikenneyhteyksien varrella kuten Oivallustentalossa onkin tilanne.

Toiminnalliset tavoitteet

Oivallustentalon asukastilan toimintamuodot ovat pääosin samat kuin nykyisinkin. Asukastilassa toimintaa voivat järjestää erilaiset toimijat kuten järjestöt, yhteisöt, säätiöt ja paikalliset vapaaehtoiset. Asukastilojen toiminnassa huomioidaan alueen erityistarpeet. Asukastilassa toteutuu mm. matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelut, digiasioinnin opastus, koulutus, vertaisryhmät, naapuriapuverkostot, vapaaehtoistoiminta, harrastetoiminta, tapahtumat, teemapäivät, työpajat ja kurssit. Asukastila voi toimia alueen olohuoneena tarjoten kohtaamispaikan eri taustoista tuleville ihmisille.

Asukastilojen käyttäjien toiveita kerättiin asukastilakyselyllä 2024. Asukkaat toivoivat monipuolista ohjelmaa, kahvilatoimintaa ja ruokailumahdollisuutta, vapaan oleskelun aluetta sekä erilaista neuvontaa ja ryhmätoimintaa myös iltaisin. Ilta-aikojen aukioloa rajoittaa eniten rajalliset henkilöstöresurssit. Ilta-aikaista toimintaa on jo nyt paljon järjestöjen toimesta, ja sitä on mahdollista lisätä toteuttamalla toimintaa

yhdessä eri toimijoiden kanssa. Tavoite on, että Oivallustentalon asukastila voidaan pitää joka päivä auki aamusta iltaan, joko asukastilahenkilökunnan tai järjestöjen toimesta.

Asukastilakyselyssä ihanneasukastila olisi turvallinen, viihtyisä, lähellä ja kaikkien saavutettavissa oleva tila, jossa tapaisi uusia ja vanhoja tuttuja ja saisi toimia yhdessä eri-ikäisten ihmisten kanssa ja saisi toimia yhdessä eri-ikäisten ihmisten kanssa. Asukatilat on tarkoitettu laajalle kohderyhmälle eikä niissä järjestettävä toiminta ole pääsääntöisesti tiettyyn kohderyhmään tai ikäryhmän sidottua. Näissäkin vastauksissa tuli esiin kahvittelun ja ruoan tärkeys. Ilta-aukioloja toivottiin vastauksissa sekä mahdollisuuksia pitää omia juhlia. Toivottiin myös mahdollisuutta päästä osallistumaan ohjelman ja toiminnan suunnitteluun.

Tilojen yhteiskäyttö

Todennäköistä on, että uusissa ja viihtyisissä tiloissa asukasmäärät edelleen kasvavat. Tämä asettaa haasteen henkilökunnan määrälle, keittiön ja tilan koolle.

On tärkeää, että Oivallustaloa suunnitellaan yhteiskäyttöiseksi sekä kaupungin omien toimijoiden että ulkopuolisten toimijoiden kesken. Rakennuksessa tulee olemaan runsaasti erilaisia tiloja, joita voi yhdessä sopien käyttää, jos oman tilan neliöt eivät riitä. Suunnitteluprosessissa kiinnitetään tähän erityistä huomiota.

Oivallustentalon asukastilaa on suunniteltu yhteistyössä Vantaa-Infon ja nuorisotilan kanssa. Nämä kolme sijaitsevat vierekkäin ala-aulassa ja niillä on paljon potentiaalia yhteistyöhön sekä tilojen, mutta ehkä myös osin henkilökunnan ja tarjotun toiminnan suhteen. Henkilökunnan sosiaalitilat on suunniteltu yhteisiksi nuorisotilan ja Vantaa- infon kanssa. Järjestökäyttö tulee miettiä yhdessä vähintään nuorisotilan kanssa.

3.1.6 Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut

Toiminta

Lastenkulttuurilla tarkoitetaan eri taiteen ja kulttuurialojen ammattilaisten lapsille tuottamaa ja lasten kanssa yhdessä tekemää kulttuuria, olemassa olevan kulttuuriperinnön välittämistä lapsille sekä lasten itsensä luomaa kulttuuria.

Lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden tavoitteena on lasten kulttuuristen oikeuksien edistäminen. YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 31. artiklan mukaan jokaisella lapsella on oikeus taide- ja kulttuurielämään. Kulttuurin ja taiteen parissa toimimi-

nen tuottaa hyvinvointia itseilmaisun, mielihyvän ja osallisuuden kokemusten kautta. Lastenkulttuuri tarjoaa tilaisuuksia yhdessä toimimiseen, mikä edistää yhteisöllisyyttä, vuorovaikutusta sekä syventää sosiaalisia suhteita.

Lastenkulttuurikeskuksessa pääsee kokemaan ja tekemään taidetta musiikki-, teatteri- ja tanssiesitysten, näyttelyiden, tapahtumien, työpajojen ja harrastusten kautta. Kouluille ja varhaiskasvatukseen järjestetään Vantaan kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista toimintaa.

Lastenkulttuurikeskuksen käyttäjät ovat sekä yksittäisiä lapsia, nuoria ja perheitä että koulu- ja päiväkotiryhmiä. Toimintaa järjestetään sekä päiväsaikaan että iltaisin ja viikonloppuisin. Lastenkulttuurikeskuksen tiloja käyttävät myös taiteen harrastusten ja iltapäivätoiminnan järjestäjät sekä muut taide- ja kulttuuritoimijat.

Nykyiset tilat

Lastenkulttuurikeskus Toteemi Myyrmäessä on yksi Vantaan kolmesta lastenkulttuurikeskuksesta. Se on toiminut 1980-luvulta asti Myyrmäen raitin varrella osoitteessa Myyrmäentie 6. Tila on erillISRakennus (entinen ruokakauppa) isossa kerrostaloyhtiössä. Vantaan kaupunki omistaa osakkeet ko. taloyhtiössä (Myyrinrunko, Myyrmäentie 6).

Neliöitä nykyisissä tiloissa on 450 m². Tilat peruskorjattiin ja niiden toiminnallisuutta ja saavutettavuutta parannettiin vuosina 2023-24 toteutetun taloyhtiön putkiremontin yhteydessä. Toteemissa käy vuosittain n. 10 000 kävijää. Arviolta 2/3 heistä on lapsia.

Toiminta ja kohderyhmät

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut tuottaa Myyrmäen kaupunkikulttuuritaloon lapsille, perheille ja lapsiryhmille suunnattuja palveluita ja toimintaa kuten esityksiä (teatteri, tanssi, sirkus, nukketatteri, musiikki, elokuva jne.) ja näyttelyitä, jotka ovat usein toiminnallisia ja elämyksellisiä. Lastenkulttuuri sisältää myös paljon omaa tekemistä, yhdessä oppimista ja taidekasvatusta. Työpajoihin ja kursseille osallistuva kokonaiset perheet yhdessä, koulu- ja päiväkotiryhmät, mutta myös alan ammattilaiset (opettajat ja kasvattajat). Tiloissa järjestetään työpajoja, kursseja ja asiantuntijaluentoja. Tilojen tulee olla kalustetut ja muunneltavissa sekä lapsi- että aikuisyleisöille sopiviksi. Sinne tullaan varata vasten tilaisuuksiin, joihin on ilmoitauduttava, mutta non-stop tekemistä pitää löytyä myös sattumalta tilaan poikkeaville asiakkaille (esim. näyttely, avoin pajatila, leikki- ja lukunurkka).

Lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden yleisöä / kohderyhmiä ovat vapaa-ajallaan palveluita käyttävät lapsiperheet ja -ryhmät (aikuiset ja lapset yhdessä), ammattilaisen ohjaamat ryhmät (varhaiskasvatus ja koulut), yksittäiset lapset harrastajina / vapaa-ajalla sekä lastenkulttuurista kiinnostuneet ja ammattilaiset (kasvattajat, opettajat, kulttuurialan ammattilaiset)

Toiminta ja palvelut toteutetaan yhteistyössä alan ammattitoimijoiden kanssa (taide- ja kulttuurilaitokset, taiteen perusopetus, lastenkulttuurin ja taiteen kentän toimijat).

Toimintaa järjestetään aamupäivisin koulu- ja päiväkotiryhmille, iltapäivisin harrastustoimintaan ja iltaisin sekä viikonloppuisin perheille. Painopiste oman toiminnan tuottamisessa on aamupäivissä ja viikonlopuissa.

Tilatarpeet

Lastenkulttuurin tilojen tulisi olla kaikille vantaalaisille saavutettavat ja monimuotoisen, ammattimaisen ja laadukkaan toiminnan mahdollistavat. Tämä tarkoittaa esim. teatteritilaa, joka sopii ammattimaisiin esittävän taiteen produktioihin ja jossa on riittävästi korkeutta esim. sirkusesityksiin. Se tarkoittaa myös näyttelytiloja laadukkaisiin ja toiminnallisiin näyttelyihin. Ripustus- ja valaistustekniikan on oltava muunneltavia ja seinäkkeiden siirreltäviä. Työpaja- ja toimintatilojen on sovittava monitaiteiseen työskentelyyn. Samat tilat voivat olla myös harjoitustiloja sekä studiotiloja, joissa esim. residenssitoimintaa. Yleisten tilojen on oltava turvalliset ja toiminnallisesti monipuoliset. Varastotiloja kiertonäyttelyiden, taideopetuksen, esitysten ym. tarpeisiin Lastenkulttuurin tilojen yhteydessä tulee olla tarpeeksi tilaa myös lastenvaunuille perhetapahtumien yhteydessä.

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Koska Lastenkulttuurikeskus pystyy jatkamaan nykyisissä tiloissaan Myyrmäessä ainakin toistaiseksi, esitetään että Toteemi siirtyisi Oivallustentalon uusiin tiloihin mahdollisesti vasta kun Elämystentalo on valmistunut. Näin lastenkulttuurikeskukselle korvamerkattuja tiloja voisi hyödyntää väistötiloina Elämystentalon rakentamisen ajan esimerkiksi Myyrmäen kirjastolle – erityisesti tilat voisivat soveltua kirjaston lapsiasiakkaille. Tätä on selvitetty hankesuunnittelun aikana erillisenä projektina. Toteemin tilatarve päivitetään ennen Elämystentalon valmistumista.

Oivallustentalon lastenkulttuurikeskukselle korvamerkityt tilat tulee suunnitella niin, että tila- ja rakenneratkaisut mahdollistavat tulevaisuudessa joustavan muuntumisen tarpeisiin, joita ei vielä tarkasti tiedetä - tämä voi tarkoittaa jopa kerrosten välisen rakenteiden avaamista.

Tilojen yhteiskäyttö

Myyrmäen kaupunkikulttuuritaloissa lasten ja nuorten kulttuuripalvelut pystyy hyödyntämään toiminnassaan synergiaa talon muiden toimijoiden kanssa. Tilojen, palveluiden, tapahtumien ja toimintojen suunnitteleminen ja toteuttaminen yhdessä tarjoaa mahdollisuuden ainutlaatuiselle ja monipuoliselle koko perheen kulttuuri-keskittymälle.

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut voi järjestää lapsille suunnattuja esityksiä ja tapahtumia talon 1. kerroksen esiintymissalissa, 3. kerroksen näyttelytilassa ja muissa yhteisissä tiloissa. Lastenkulttuuri pystyy hyödyntämään myös esim. kuva- taidekoulun, musiikkiopiston ja aikuisopiston taideluokkia silloin kun ne eivät ole pääkäyttäjän käytössä, esim. arkiaamuisin ja viikonloppuisin. Lastenkulttuurikeskuksen tiloja voivat puolestaan käyttää talon muut toimijat erityisesti silloin, kun käyttäjät ovat pieniä lapsia ja lapsiperheitä, koska lastenkulttuurin tilat varustetaan sopiviksi erityisesti vauvoille vanhempineen, lapsiryhmille ja perheille.

Lastenkulttuurikeskuksen tiloja käyttävät myös monet yhteistyökumppanit kuten harrastus- ja iltapäivätoiminnan järjestäjät, taiteen perusopetus ja monet muut järjestötoimijat. Myös yksittäisillä kaupunkilaisilla on tarpeita tilan vuokraukseen yksityistilaisuuksia (esim. syntymäpäivät ja muut perhejuhlat) varten. Näitä tarpeita on enemmän kuin mihin nykyisin pystytään vastaamaan.

3.1.7 Kuvataidekoulu

Toiminta

Vantaan kuvataidekoulu on Suomen toiseksi suurin kuvataidekoulu, jossa opiskelee noin 800 lasta ja nuorta. Koulu tarjoaa laajan opetussuunnitelman mukaista kuvataiteen perusopetusta 5–20-vuotiaille vantaalaisille. Opetusta järjestetään viidessä toimipisteessä eri puolilla Vantaata. Pääopetuspiste sijaitsee Kulttuurikeskus Orvokissa Tikkurilassa, ja toiseksi suurin toimipiste on Myyrmäkitalossa, jossa opiskelee noin 350 oppilasta.

Taiteen perusopetus on tavoitteellista taidekasvatusta, jota järjestetään vapaa-ajalla. Opetus perustuu Lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998) ja opetusta ohjaa Opetushallituksen määräys opetussuunnitelman perusteista (OPH-2068-2017). Opetuksesta vastaavat alan koulutetut ammattilaiset, ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään asetuksessa 986/1998. Vantaalla taiteen perusopetuksella on pitkät perinteet – Vantaan kuvataidekoulu on perustettu vuonna 1982.

Taiteen perusopetus kehittää lapsen ja nuoren pitkäjänteisyyttä, ajattelun taitoja ja luovuutta. Näiden avulla kasvaa aikuinen, jolla on vahva sosiaalinen ja kulttuurinen pääoma sekä tärkeitä tulevaisuuden työelämätaitoja, kuten analyttinen ja systeminen ajattelu, uteliaisuus, kyky oppia uutta, sitkeys, joustavuus ja mukautumiskyky.

Nykyiset tilat

Nykyisessä Myyrmäkitalossa on kolme taideluokkaa, jotka ovat yhteiskäytössä Kuvataidekoulun, Aikuisopiston ja Artsin kanssa.

Luokat ovat varustelultaan erilaisia taiteen eri osa-alueiden opettamista varten.

Grafiikan luokka on suunniteltu perinteisen grafiikan tekemistä varten ja varusteltu siihen sopivilla välineillä, kuten syövytysaltailla ja vetokaapilla. Nykyinen grafiikan tila on kuitenkin liian pieni käyttötarkoitukseensa, mikä rajoittaa työskentelyä ja laitteiden käyttöä.

Keramiikkaluokan yhteydessä ei ole kunnollista savivarastoa, lasitevarastoa eikä tilaa polttoa odottaville töille. Tilassa on kaksi keramiikkauunia, mutta niiden kapasiteetti on yhteiskäyttöön riittämätön. Suurempaa uunia ei ole voitu hankkia, koska lattiarakenne ei kestäisi sen painoa. Yhteiskäytössä olevassa keramiikkaluokassa tulisi olla riittävät ja toimivat varastotilat kaikille käyttäjille. Lisäksi nykyisistä tiloista puuttuvat viemäreihin kuuluvat saostusaltaat, mikä heikentää tilojen käytettävyyttä ja turvallisuutta.

Piirustuksen ja maalauksen luokka on niin ikään käyttötarkoitukseensa liian pieni, erityisesti silloin, kun työskentelyssä käytetään maalaustelineitä. Varastotila on ahdas ja hankalan muotoinen, sillä se sijaitsee hätäpoistumistien yhteydessä kulkevassa käytävässä. Kuten muissakin yhteiskäytössä olevissa taideluokissa, myös tässä tilassa tulisi olla riittävät ja helposti saavutettavat varastotilat kaikille toimijoille.

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Kuvataidekoulu tarvitsee nykyistä väljemmät ja monipuolisemmat tilat, jotka tukevat eri taiteenalojen opetusta ja työskentelyä. Tilojen tulisi käsittää kolme suurta luokkaa, joissa on hyvä ilmanvaihto, runsaasti sähköpistokkeita, useita vesipisteitä ja riittävästi tilaa vähintään 25 hengen työskentelylle. Jokaisessa luokassa tulee olla tilaa maalaustelineille ja kulkuväylille, sekä mahdollisuus ripustaa katosta esimerkiksi valokuvauksen taustakangas, greenscreen tai varjoteatterikangas. Luokkien varustukseen kuuluu myös paikka kopiokoneelle (ei keramiikkaluokassa), lukollinen

säilytystila pädeille ja kannettaville tietokoneille latausmahdollisuuksineen sekä isot siirrettävät näytöt, joille tarvitaan oma tilansa.

Grafiikan luokassa täytyy olla riittävästi tilaa grafiikan prässille, korkeille lasipöydille ja syövytysastialle. Paperinkostutuslaatikot, värien levitystilat ja kuivauspaikka on sijoitettava ergonomisesti ja lähelle työpistettä. Luokan lämpötilan säätömahdollisuus on tärkeä. Tila, joka voidaan pimitää täysin, mahdollistaisi valomaalauksen kaltaiset menetelmät. Viemäreihin tarvitaan saostusaltaat, sillä opetuksessa käytetään materiaaleja, jotka eivät saa päätyä viemäriverkostoon.

Keramiikkaluokassa täytyy olla tilaa kuudelle dreijalle, jotka voidaan säilyttää ja käyttää samassa tilassa ilman jatkuvaa siirtelyä. Savien, lasitteiden ja työvälineiden säilytykseen tarvitaan runsaasti hylly- ja kaappitilaa, myös korkeaa säilytystilaa. Savipräksi ja ekstruuderin vaativat oman paikkansa. Keramiikka-alustojen kuivatus vie paljon tilaa, joten niille tarvitaan erillinen säilytysratkaisu. Tilassa tulisi olla saostusaltaallinen lattiakaivo.

Uunihuoneen on oltava erillinen, suljettu tila, jossa on tehokas kohdeilmanpoisto kaasuille. Tilaan tarvitaan myös säilytystilaa teollisuusimurille ja riittävästi hyllyjä polttoa odottaville töille.

Grafiikan ja muiden kemiallisia aineita sisältävien työmenetelmien vuoksi koululla tulee olla vetokaappi, jota voidaan käyttää myös kuivapastelli- ja hiilitöiden fiksaatiivikäsittelyyn, lasitukseen ja kipsityöskentelyyn.

Kuvataidekoulun luokkien yhteydessä täytyy olla runsaasti erillistä varastotilaa ja kaappeja, jotta tarvikkeita ja keskeneräisiä töitä ei tarvitse säilyttää opetustiloissa. Suuremmat varastot voivat sijaita käytävällä, jolloin niihin pääsee kulkematta opetuksen keskeltä. Luokissa tulee olla myös avointa hyllytilaa ja kuivaustelineitä, joihin mahtuvat isommat maalaukset. Öljyvärimaalauksille on oltava oma telineensä. Liikuteltava grafiikanpräksi on voitava sijoittaa tarvittaessa myös muihin luokkiin. Maalaustelineille tarvitaan tukevat seinätelineet esimerkiksi käytävälle. Varastossa tulee olla metallikaappi liuottimien ja muiden paloherkkien aineiden säilytystä varten.

Jokaisessa luokassa on oltava useita vesipisteitä, joissa on syvät ja tilavat altaat. Työskentelyä helpottaa, jos tiloissa on riittävästi seinäpintaa ja vitriinejä valmiiden töiden esillepanoa varten. Seinien tulisi soveltua erilaisten teosten ripustukseen. Ilmoitustaulut tai muut kevyet kiinnitysjärjestelmät mahdollistavat näyttelyiden rakentamisen myös luokkien sisälle.

Oppilaille on järjestettävä turvallinen ja myrkytön tila, jossa he voivat odottaa tuntien alkua tai pitää taukoa. Odotustilassa voi samanaikaisesti olla jopa 36 oppilasta, joten sen on oltava tilava ja helposti valvottava. Naulakoita tarvitaan sekä pienille että isoille oppilaille, myös essuille. WC-tilojen tulee sijaita lähellä luokkia. Poistumisreittien on oltava turvallisia myös iltaisin, jolloin vanhemmat voivat noutaa lapsensa suoraan opetustiloista.

Kuvataidekouluun tarvitaan lisäksi oma näyttelytila tai galleria, jota voidaan käyttää talon toimijoiden omiin näyttelyihin. Erillinen kaupunkiverstastila, esimerkiksi kirjaston yhteydessä, tarjoaisi mahdollisuuden käyttää varattavia laitteita, kuten laser-tulostimia, 3D-tulostimia, tietokoneita, ompelukoneita ja vinyylileikkureita. Tämä tukisi monipuolisesti taiteen ja teknologian yhdistävää työskentelyä.

Tilojen yhteiskäyttö

Kuvataidekoulun tiloja voidaan hyödyntää yhteiskäytössä arkisin ennen klo 15 sekä mahdollisuuksien mukaan koulun lomajaksoina. Tilat soveltuvat erityisesti lasten-kulttuurin toimintojen, nuorisopalvelujen kulttuurisen nuorisotyön, kansalaisopiston taidekurssien, eri järjestöjen sekä mahdollisesti aikuisten perusopetuksen ryhmien käyttöön. Myös peruskoulun ryhmät voivat hyödyntää tiloja aamupäivisin esimerkiksi kuvataiteen, käsityön tai ilmiöpohjaisen oppimisen projekteissa. Lisäksi kaupungin henkilöstö voi käyttää tiloja kokouksiin, työpajoihin, koulutuksiin ja työhyvinvointipäiviin, jolloin luovat ja toiminnalliset ympäristöt tukevat yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.

Hyvin varustellut luokkatilat, keramiikka- ja grafiikkaluokat sekä näyttelytila tarjoavat monipuoliset puitteet taidekasvatukseen, työpajatoimintaan ja pienimuotoisiin tapahtumiin. Näin tilat palvelevat laajasti kulttuuri-, kasvatus- ja hyvinvointipalveluja silloin, kun Kuvataidekoulu ei niitä itse käytä.

Muilta käyttäjiltä edellytetään tilojen ja välineistön huolellista käyttöä, siisteyden ylläpitoa ja turvallisuusohjeiden noudattamista. Kuvataidekoulun omia materiaaleja, välineitä ja laitteita ei pääsääntöisesti saa käyttää, vaan jokainen toimija vastaa omista tarvikkeistaan ja materiaaleistaan. Yhteiskäyttöä varten tiloissa tulee olla erilliset ja riittävät varastotilat muiden käyttäjien omien materiaalien ja välineiden säilytykseen, jotta työskentely eri toimijoiden välillä on sujuvaa ja selkeää.

3.1.8 Vantaan Musiikkiopisto

Toiminta

Vantaan musiikkiopisto on perustettu vuonna 1964, ja se on yksi maamme suurimmista kunnallisista musiikkioppilaitoksista. Opetus perustuu Lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998) ja opetusta ohjaa Opetushallituksen määräys opetussuunnitelman perusteista (OPH-2068-2017). Vantaan musiikkiopistossa opiskelee noin 2000 oppilasta. Opetusta antaa 50 vakituista opettajaa ja tällä hetkellä 44 määräaikaista, joiden määrä vaihtelee hieman vuosittain oppilaiden soitinvalinnoista johtuen. Hallintohenkilökuntaa on 9.

Musiikin taiteen perusopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntyemiselle. Tavoitteena on, että oppilaat kehittävät musiikillista osaamistaan ja iloitsevat oppimisestaan. Opetus antaa valmiuksia musiikin elinikäiseen harrastamiseen ja oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla.

Musiikkiopistossa musiikkia voi opiskella monella tapaa sekä yksilö että ryhmäopetuksessa. Soittotuntien lisäksi tarjolla on ryhmämuotoista opetusta esimerkiksi bändeissä, orkestereissa, kuoroissa ja pienyhtyeissä sekä musiikin hahmotusaineissa. Toimintaa on tarjolla monen ikäisille.

Opintojen edetessä oppilas oppii tunnistamaan musiikilliset vahvuutensa ja löytää omat tapansa ilmaista itseään musisoiden. Musiikillisten taitojen kartuttamisen lisäksi oppilasta rohkaistaan opintojensa joka vaiheessa luovaan ajatteluun ja toimintaan, esteettiseen kokemiseen sekä uusien ratkaisujen etsimiseen. Opetus tukee oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Oppilasta ohjataan tekemisen ja osallisuuden kautta ymmärtämään musiikin merkityksiä kulttuurin kokonaisuuteen kuuluvina ilmiöinä. Näin oma musiikkiharrastus voi asettua osaksi elävää ja toimivaa musiikkikulttuuria sekä koko taiteiden kenttää.

Nykyiset tilat

Musiikkiopistolla on kolme pääopetuspistettä. Itä-Vantaan opetus on keskittynyt Tikkurilaan (Lummetie 4 ja Orvokkitie 15), jossa on myös opiston hallinto. Länsi-Vantaan pääopetuspiste on osoitteessa Patotie 2 A. Ruotsinkielinen opetus on keskitetty Patotie 2 B:hen.

Patotien tiloihin on keskitetty soitonopetuksen lisäksi Länsi-Vantaan yhteissoiton- ja musiikin hahmotusaineiden ryhmäopetus sekä musiikkileikkikoulun opetus. Lisäksi musiikkiopistolla on opetusta kymmenessä sivutoimipisteessä eri puolilla Vantaata.

Patotien opetustilat on suunniteltu ja rakennettu huomioiden musiikin opetuksen vaatimukset äänieristyksen osalta (lattia-, väliseinä, ilmastointi- ja putkirakenteet äänen kulkua estävät/vaimentavat).

Salissa harjoittelevat orkesterit, kuorot ja bändit. Salissa on lisäksi järjestetty iltaisin ja viikonloppuisin lukuisia konsertteja ja tasosuorituksia. Yksilö- ja pienryhmäopetusta annetaan pienemmissä opetusluokissa.

Kulkuyhteydet toimipisteeseen julkista liikennettä käyttäen ovat erinomaiset. Keskeinen sijainti mahdollistaa yhteistyön lähialueiden päiväkotien, koulujen (Uomarin-teen koulu, Vaskivuoren lukio) sekä vanhusten palvelutalojen kanssa. Näin musiikkiopisto pystyy palvelemaan kuntalaisia mahdollisimman laajasti.

Oppilaita käy viikoittain toimipisteessä 845 kpl, jakauma seuraavasti:

- yksilöopetus 347
- orkesterit (3 kpl) 52
- kuorot (5 kpl) 41
- musiikin hahmotusaineet (30 ryhmää) 203
- bändit (8 kpl) 50
- musiikkileikkikoulu (16 ryhmää) 91 lasta ja 61 vanhempaa (perheryhmät) - lisäksi 70 vanhempaa odottaa aulatiloiissa oppitunnin ajan

Opetustiloja toimipisteessä suomenkielisessä opetuksessa:

- Harjoitussali
- 6 yksilöopetustilaa
- 4 on piano-opetustilaa (flyygeli ja piano)
- 2 muskariluokkaa (ryhmäopetus)
- 1 musiikin hahmotusaineiden luokka (ryhmäopetus)
- 1 bändiluokka (ryhmäopetus)
- 1 musiikin teknologia luokka (ryhmäopetus)

Opetustiloja ruotsinkielisessä opetuksessa:

- 1 piano-opetustila (flyygeli ja piano)
- 1 pienryhmäopetustila
- 3 yksilöopetustilaa

Muut tilat suomenkielisessä opetuksessa:

- 1 nuotisto ja käsikirjasto (3 298 kpl lainattavia nuotteja)
- 1 soitinlainaamon varasto
- 2 kpl varasto
- 3 odotustilaa (ei tarvita, jos yhteinen odotustila)
- Opetustiloja toimipisteessä ruotsinkielisessä opetuksessa:

- 1 musiikin perusteiden luokka (ryhmäopetus)
- 1 muskari- / piano-opetus tila
- 3 yksilöopetustilaa

Muut tilat ruotsinkielisessä opetuksessa:

- 1 opettajainhuone
- 1 toimistohuone
- 3 kpl varasto
- 1 odotustila (svenska rummet säilyy, kun ruotsinkielisillä oma odotustila)

Nykyiset ryhmäopetustilat

Orkesterien ja kuorojen opetustilana toimii harjoitussali. Tilan ominaisuus: korkeampi tila kuin normaali opetustila, suorakaiteen muotoinen ”kenkälaatikkomalli”, tasainen lattia.

Tila on monikäyttöinen. Se on useamman orkesterin ja kuoron ja kamarimusiikkikokoonpanojen opetustila, sekä musiikkiopiston tasosuoritusten ja syventävien opintojen lopputyön ns. ”Soivan osuuden” esittämistila.

Harjoitussalissa opiskelee joka viikko useampi jousi- ja puhallinorkesteri sekä useita kuoroja ja kamarimusiikkikokoonpanoja, joissa on jopa 40 soittajaa tai laulajaa. Lattiatilaa tulee olla riittävästi, jotta myös soitinkotelot mahtuvat saliin harjoituksen ajaksi. Harjoitussalin yhteydessä on varasto, jotta orkesterien lyömäsoittimet, esimerkiksi patarummut, nuottitelineet ja kontrabassotuolit voidaan säilyttää, jotta tila on monikäyttöinen. Tilassa tulee olla riittävästi tuoleja, ja vastaavasti varastotilaa niiden säilyttämiseen silloin, kun tila on muussa käytössä.

Soivia osuuksia, taitotasojen suorituksia ja ryhmien kausikonsertteja varten tilaan tulee mahtua arvioitsijoita ja yleisöä. Esiintyjiä - niin yksittäisiä kuin ryhmiä voi olla myös useita yhdessä tilaisuudessa.

Orkesterien ja kuorojen opetustilojen aputiloja: varasto tuoleille ja lyömäsoittimille, lämpiö, yleisön aula, vahtimestarin tila, yleisön WC:t.

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Musiikkiopisto joutuu muuttamaan toisaalle nykyisistä Patotie 2 tiloista heti kun mahdollista, koska kiinteistön omistaja VTK on purkamassa rakennusta sen ollessa rakennusteknisesti käyttöikänsä päässä. Tarpeen purkamiseen VTK:lle tuo uusi kaava, jonka mukaisesti tontille on lisätty rakennusoikeutta, ja kaavan mahdollistamat uudet liikennejärjestelyt.

Musiikkiopiston tarve on, että sille osoitetaan edellä kuvatun kaltaiset vastaavat tilat Oivallustentalossa.

Vuonna 2018 voimaan astunut opetussuunnitelma painottaa ryhmäopetusta. Tämän vuoksi on tarve saada nykyisten opetustilojen lisäksi uuteen rakennukseen yksi ryhmäopetustila lisää. Tarve on myös saada reilusti lisää neliöitä saliin. Kasvaneen oppilasmäärän vuoksi myös orkesterit ovat kasvaneet, ja nykyinen sali on jäänyt pieneksi. Myös pop & jazz –soittimien, etenkin rumpujen hakijamäärät ovat kasvaneet. Tämän vuoksi tarve on saada opetusluokat rumpujen ja pop & jazz soitinten opetukseen.

Uusia tiloja suunniteltaessa tulee ottaa huomioon soiton ja laulun opetuksen tilojen erityistarpeet ja rakenteelliset erityisvaatimukset, kuten tilojen akustointi ja äänieristys suhteessa ympäröiviin tiloihin (lattia-, väliseinä, ilmastointi- ja putkirakenteet äänen kulkua estävät/vaimentavat). Uusien tilojen keskittämisellä Oivallustentaloon saavutetaan hyötyjä tilojen yhteiskäytön ja eri toimijoiden välisen yhteistyön lisääntyessä.

Musiikkiopisto tarve on myös, että saattoliikenne ja perheryhmien tilatarpeet muskarissa tulee huomioitua.

Tilojen yhteiskäyttö

Soitonopetusluokkia voidaan käyttää henkilökunnan hiljaisen työskentelyn tiloina sekä muiden pääkäyttäjien opetustiloina. Ryhmäopetustiloja voi käyttää muiden pääkäyttäjien kokoustiloina. Harjoitussalia voi käyttää muiden pääkäyttäjien kokoustilana, konsertti- tai tapahtumatilana sekä aamupäivisin ja viikonloppuisin esimerkiksi jooga- ja pilatestilana.

Myös vantaalaisten yksityishenkilöiden sekä kolmannen sektorin mahdollinen musiikkitoiminta on mahdollista näissä tiloissa vahvan tunnistautumisen mahdollistavan tilavarausjärjestelmän käyttöönoton jälkeen. Ennen tämän toiminnan aloittamista on myös ratkottava lisääntyneestä käytöstä nousevat soittimien huolto- ja korjauskulujen rahoitus. Täten on mahdollista, että musiikkitilojen käytölle tulee käyttömaksu.

Yhteiskäytön osalta on kuitenkin huomioitava musiikkiopiston säännöllinen luku- vuoden kestoinen päivittäinen toiminta, jota ei voi siirrellä tilapäiskäytön vuoksi.

3.1.9 Esityssali

Oivallustentaloon suunnitellaan esityssali, joka toimii sekä elokuvateatterikäytössä että esitysten ja tapahtumien paikkana.

Elokuvateatteritoiminta

Elokuvateatterikokemus on Myyrmäessä ennen kaikkea yhteisöllinen kokemus ja merkittävä osa alueen kulttuurielämää. Vantaan ainoat kaupalliset Finnkinon elokuvateatterit sijaitsevat kaukana Myyrmäestä, kauppakeskus Jumbossa. Kino Myyri tarjoaa myyrmäkeläisille laajan ja monipuolisen arthouse-tyylisen elokuvaohjelmiston, joka tuo yhteen erilaisia katsojia ja mahdollistaa elokuvien kokemisen yhdessä muiden kanssa. Ohjelmiston laajuus takaa, että myös pienemmän yleisön elokuvat saavat tilaa, mutta ennen kaikkea Kino Myyri vahvistaa alueen elokuvakulttuuria ja tarjoaa elämyksiä kaikenikäisille.

Kino Myyrissä järjestetään viikoittain useita näytöksiä, ja kävijämäärät ovat jatkuvassa kasvussa. Vuonna 2022 näytöksiä oli 601 ja vuonna 2024 jo 1081 (salissa on 191 istumapaikkaa). Dokumenttielokuvien, lastenelokuvien sekä koulukinon ja päiväkotinäytösten määrä on kasvanut, mikä osoittaa elokuvateatterin merkityksen osana paikallista arkea ja yhteisöllisyyttä. Yhteistyö alueen koulujen ja muiden toimijoiden kanssa tuo elokuvakokemuksen yhä useamman myyrmäkeläisen ulottuville.

Kino Myyri tuo Vantaalle elokuvia monista eri maista ja kieliryhmistä, mikä rikastuttaa paikallista kulttuuritarjontaa ja mahdollistaa monikieliset elokuvakokemukset. Esimerkiksi vironkielisiä elokuvia esitetään harvoin muualla Suomessa, mutta Kino Myyri mahdollistaa myös näiden kieliryhmien osallistumisen yhteiseen elokuva-kulttuuriin.

Vuonna 2024 Kino Myyri hyväksyttiin Europa Cinemas -järjestön jäseniksi. Se on kahdeksas suomalainen teatteri EU-rahoitteisen järjestön jäsenenä. Europa Cinemasin tavoitteena on lisätä eurooppalaisen elokuvan katsojamääriä ja tehdä Euroopan monimuotoisuutta tunnetuksi. Europa Cinemas tukee jatkossa Kino Myyriä erityisesti eurooppalaisen ja lastenelokuvien osalta.

Kino Myyrin toiminnasta vastaa nykyisin Pop Up Kino Helsinki (yhteistyösopimus Kulttuuritoiminta ja tilat -palvelualueen kanssa), joka järjestää elämyksellisiä elokuvatapahtumia myös teatterin seinien ulkopuolella.

Kino Myyrin toiminta perustuu vahvaan yhteistyöhön paikallisten toimijoiden kanssa, ja Näin elokuvateatterikokemus laajenee osaksi koko alueen yhteisöllistä elämää. Myyrmäen alueella elokuvateatteri on tärkeä kohtaamispaikka, joka tukee

paikallista identiteettiä ja tarjoaa mahdollisuuksia kulttuurielämyksiin. Elokuvateatterin monipuolinen ohjelmisto ja tapahtumat tuovat synergiaa koko kaupungille ja vahvistavat yhteisöllisyyttä.

Esityssalin muu toiminta

Esityssalin pääasiallinen käyttötarkoitus on elokuvatoiminta, ja sali varustellaan ammattitason av-laitteistolla, joiden käyttö edellyttää ammattilaisosaamista. Kun sali ei ole elokuvakäytössä, siellä voidaan järjestää myös muita kulttuuritapahtumia ja tilaisuuksia, kuten lastenkulttuurin musiikki-, teatteri- ja tanssiesityksiä, Vaskivuoren lukion teatteriesityksiä sekä yleisöluentoja ja -tilaisuuksia. Esityssalin tiloja käyttävät myös taiteen perusoppilaitokset ja Oivallustentalon muut taide- ja kulttuuritoimijat.

Tapahtumien järjestämisessä huomioidaan eri kohderyhmät ja alueellinen tasa-arvoisuus. Sali tarjoaa mahdollisuuksia yhteisöllisyyteen, osallisuuteen ja kotoutumista edistävään toimintaan. Käyttäjiä ovat eri ikäiset asukkaat, perheet, koulut ja päiväkotiryhmät, yhdistykset, kerhot sekä kaupungin omat toimijat.

Tilatarpeet

Esityssali tulee palvelemaan hyvin monikerroksista käyttäjäprofiilia, joten sen suunnittelussa on tärkeää huomioida joustavuus ja tilan monikäyttöisyys sekä äänieristys. Tilaa on voitava käyttää suurena, yhtenäisenä salina 150-200 hengen yleisölle. Muunneltavuus toteutetaan ns. teleskooppikatsomon avulla.

Esityssali suunnitellaan elokuvatoiminta edellä, mutta sitä on voitava käyttää:

- esitystilana esim. teatteri, konsertti, tanssi, sirkus sekä harrastajille että ammattilaisille
 - mahdollisuus rakentaa tarvittaessa erillinen lava (irtopalojen avulla)
 - ammattitasoinen äänentoisto ja valot (Dolly surround -äänentoisto)
 - näyttämötekniikka, esim. riittävästi trussien ripustuspisteitä
 - riittävän korkea tila ja muut rakenteelliset edellytykset
 - tekniikan laatu ja monipuolisuus, osaava henkilökunta sen käyttämiseen
 - Näyttämöverhot, akustiikkaverhot
- seminaari-, opetus- ja harrastustilana:
 - helppokäyttöinen, teknisesti laadukas kokoustekniikka
 - muunneltava kalustus
 - säilytystilaa eri harrastus/opetusryhmien varusteille

Lisäksi on välttämätöntä huomioida seuraavat tekniset ja tilankäyttöä tukevat erityistarpeet:

- salin suunnittelussa tulee hyödyntää useampaa alan ammattilaista ja alalla työskentelevää teknikkoo, kaupungin muiden kulttuuritilojen osaava henkilökunta jakaa osaamistaan mielellään (Martinus, Lumosali)
- katon kantavuus tulee huomioida ripustuspisteiden ohella, huom. myös korkeuden tulee olla riittävä
- ns. roudausta varten tilan läheisyydessä tulee olla hyvät lastauslaiturit sekä hyvät parkkitilat kuorma-autoille ja artistien pakettiautoille/autoille
- varastotiloista on päästävä hissillä esitystiloihin, mikäli varastotilat sijaitsevat eri kerroksessa
- henkilöstön ja taiteilijoiden sosiaalitilojen tulee olla riittävät
- riittävät varastotilat esiintymistilan välittömässä läheisyydessä teknisille varusteille
- lähtötietona voi pitää, että aputilat (varasto, henkilökunnan ja artistien pukuhuoneet ja sosiaalitilat, taiteilijalämpiö ja taukotila jne.) tarvitsevat saman verran neliöitä kuin varsinaiset esitystilat, jotta toiminta voi täyttää sujuvan, ammattimaisen ja työturvallisen käytön vaatimukset

Näiden lisäksi jatkosuunnittelussa tulee selvittää yhteiskäyttömahdollisuus Vaskivuoren lukion kanssa. Lukion tilatarpeita on mm. musiikki, tanssi ja teatteri.

Tilan toiminnallisuudessa tulee lisäksi huomioida esteettömyys sekä kävijöiden, artistien että henkilökunnan osalta, eri käyttäjäryhmien tarpeet kuten turvallisuus lastentapahtumissa ja istuinten sijoittelu vanhusten tapahtumissa, työturvallisuus tekniikan henkilöstön osalta sekä riittävät aputilat sekä henkilöstön että artistien osalta.

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Monitoimisalin tilojen tulee olla:

- kaikille vantaalaisille saavutettavat, esteettömät tilat, jotka mahdollistavat monipuolisen, ammattimaisen ja laadukkaan elokuva- ja muun esitystoiminnan.
- teknisesti kaikkien käyttäjäryhmien tarpeet huomioiva, teknisiltä varusteiltaan ammattitasoinen sekä työturvallisuuden osalta nykyaikainen ympäristö
- matalan kynnyksen tila, joka kutsuu yhdessä olemiseen, kohtaamisiin ja helppoon olemiseen kaikenikäisille ja kaikille vantaalaisille asukasryhmille

3.1.10 Julkiset tilat (aula, kattoterassi, odotustilat)

Oivallustentalon julkiset tilat, kuten aulat ja odotustilat, muodostavat talon hengen ja toteuttavat talon tavoitetta ja visiota. Tilojen tulee inspiroida kävijöitä erilaisiin oivaluksiin ja yllättäviinkin kohtaamisiin sekä tukea yhteisöllisyyttä. Oivallustentalon au-

latilat edistävät ja mahdollistavat liikkumista, luovaa leikkiä, sosiaalisia kohtaamisia ja yhteisöllisyyttä kaiken ikäisille.

Julkisten tilojen tulee olla esteettömiä, helposti saavutettavia ja turvallisia. Liikkuminen talosta sisään ja ulos sekä talon sisällä tulee olla helppoa ja selkeää kaikille kävijöille.

Tilojen suunnittelussa tulee kuitenkin ottaa huomioon, kuinka tilat voivat kannustaa kaikenikäisiä liikkumaan. Odotustilojen ei tarvitse olla staattisia paikkoja, joissa vain istutaan ja odotetaan. Oivallustentalon aulatilat edistävät ja mahdollistavat liikkumista, luovaa leikkiä, sosiaalisia kohtaamisia ja yhteisöllisyyttä kaiken ikäisille.

Alakerran pääaulan ei tule olla tarkoitettu vain läpikulkuun, vaan tilan tulee myös toimia tapahtumapaikkana ja mahdollistaa, että talon toimijat voivat tuoda toimintaa myös aulaan. Aulaassa tulisi voida järjestää pieniä tapahtumia: pop-up työpajat, pienet esitykset, avoimet tapahtumat. Tilan puitteilta tarvitaan riittävästi avointa tilaa, äänentoiston valmiudet, hyvä akustiikka, erilaiset kalustuksen mahdollisuudet.

Aulan tilankäytössä ja akustiikkasuunnittelussa sekä toiminnan toteutuksessa on huomioitava aulatiloissa sijaitseva Vantaa-infon odotustila, jossa annetaan myös neuvontaa asiakkaille. Aulaan, esitystilan yhteyteen, tulee asentaa myös elokuvateatterin valomainos tai vastaava erottuva opaste, jolla esityssali ja elokuvateatterin lipunmyyntipiste merkitään.

Erityisesti rappusten yhteyteen ja eri kerrosten auloihin halutaan leikkisiä ja liikkumaan kutsuvia elementtejä. Näitä voi olla esimerkiksi kiipeilyseinät tai -telineet, verkot ja liukumäet. Portaikot voidaan suunnitella elämykselliseksi niin että portaiden kulkeminen on ilahduttava kokemus mikä samalla tukee hyötyliikuntaa. Tästä yhtenä esimerkkinä on musiikkiportaati.

Inspiraatiota talon suunnitteluun voidaan hakea Kööpenhaminan lähiössä sijaitsevista yhteisötaloista Ku.Be:sta* joka on nimensä mukaisesti kulttuurin ja liikkumisen talo. Tyylikkäästi suunnitellun talon kaikki tilat kannustavat liikkumaan ja leikkimään ja sisältävät yllättäviä elementtejä. Vähän tilaa vieviä yllättäviä elementtejä voisi olla esimerkiksi "reikä lattiassa" läpi talon: jokaisessa kerroksessa samassa kohtaa läpinäkyvä lattia niin että ylimmästä kerroksesta näkee läpi talon alimpaan. Vastaavanlaisia ilahduttavia ja erityisesti lapsille elämyksellisiä suunnitteluelementtejä toivotaan ympäri taloa. Esimerkiksi toiveena on, että kerroksesta toiseen voisi myös siirtyä liukumalla tai kiipeämällä.

Taide halutaan tuoda osaksi taloa ja sen arkkitehtuuria. Tämä voi toteutua esim. aulaan sijoittuvan yhteisötaiteen projektin kautta tai interaktiivisen, ihmisten liik-

keeseen reagoivan teoksen kautta. Käytävätiloihin ympäri taloa toivotaan valmius taiteen esittelyyn (myös muu kuin seinälle ripustettava taide huomioitava esillepanon mahdollisuuksissa).

Alakerran julkisten tilojen tulee luoda talon toimintaa ja tunnelma myös tilojen ulkopuolelle esimerkiksi ikkunoiden kautta kadulle. Rakennus liittyy yhteen Paalutorin tapahtuma-aukion kanssa, mutta muodostaa saumattoman kokonaisuuden myös uudistuvan Iskostien jalankulkun ja oleskelun tiloihin, joista on lyhyt matka mm. Kilterin koululle ja Kilterin päiväkotiin. Samoin maanalaisten kerroksen kautta on hyvät ja turvalliset kävely-yhteydet Myyrmannin kauppakeskukseen. Oivallustentaloon pääsee sisään eri puolilta rakennusta eri kellonaikoina.

Yllä mainitut toiminnallisuus ja taide on otettava elimelliseksi osaksi toteutus suunnittelua heti jatkosuunnittelun alussa.

* www.scandinavian-architects.com/ca/projects/view/kube-house-of-culture-and-movement

Toiminnallinen kattopiha

Toiminnallinen kattopiha toimii kaupunkilaisten aktiivisena harrastamisen paikkana ja vihreänä tapahtumatilana. Lisäksi katolla olisi tilaa leikkiin ja vapaaseen oleskeluun.

Henkilöstön kanssa on yhdessä ideoitu toimintaa kattopihalle työpajoissa. Keskeimpinä on noussut kolme toimintaa:

- *Katolla halutaan järjestää monipuolista ohjelmaa:* jooga ja jumppatunteja, ulkoilmaelokuvanäytöksiä, pieniä esityksiä, kahvilatoimintaa, kaupunkiviljelyä, leikkipaikka, hengailutilaa, liikuntatilaa.
- *Katto voisi olla liikkumisen keidas:* kiipeilyn, liukumisen, pomppimiseen ja muuhun liikuntaan houkuttavia elementtejä (esim. juoksurata, kiipeilykukkula, leuanvetotelineet, jumppavälineet)
- *Myös rentoutumisen ja hengähtämisen paikkoja* sekä suojaa sateelta ja paisteelta (penkit, kiikut, riippumatot jne. myös varjossa ja sateensuojassa)

Talon toimijat voivat järjestää tapahtumia, esityksiä ja kursseja kattopihalla - kuten aikuisopiston liikuntatunnit ja viherkurssit tai lastenkulttuurin tapahtumat. Järjestöt voisivat myös järjestää kaikille avointa toimintaa katolla. Pihalta voisi rajata ohjatun tekemiseen tietyn tilan ja osa pihasta olisi aina kaupunkilaisten vapaasti käytettävissä. Katolla olisi lapsille oma leikkipaikka, jonka leikkivälineet ja -laitteet

olisivat monipuolisia ja hyödynnettävissä eri tarkoituksiin. Tästä yhtenä esimerkkinä liukumäki, jonka leveät rappuset toimivat myös pienenä katsomona.

Esimerkkeinä eri elementeille ja inspiraation lähteinä kattopihan suunnittelulle voisi toimia Kööpenhaminan Konditaget Lüders: **JAJA Architects - Parking House + Konditaget Lüders**, parkkipaikan katolle rakennettu urbaani leikkipaikka.

Katon tilan tulisi olla muunneltavissa eri tarpeisiin ja siellä tulisi olla ainakin äänentoistomahdollisuus ja valaistus.

Katon toimintoja ja kalusteita suunnitellaan yhdessä asukkaiden ja henkilöstön kanssa hankkeen toteutusvaiheessa.

3.1.11 Kahvila

Kaupunkilaiset ovat toivoneet tiloihin kahvilaa tai ravintolaa. Vantaan kaupungin Kiinteistönhallinta kilpailuttaa kahvilayrittäjän, joka vuokraa alakerran kahvilatilan toiminnalleen. Edellyksenä toiminnalle on, että kahvila on helposti saavutettava ja talon tunnelmaan sopiva. Kahvila palvele talon vierailijoita ja henkilöstöä, mutta myös laajemmin alueen asukkaita tarjoten viihtyisän kahvilan ja lounaspaikan. Toiveena on, että kahvila palvelisi talossa pidettävien esitysten väliajalla sekä elokuvissakävijöitä tarjoilun muodossa.

Kahvilan/ravintolan toiminnan tulee sopeutua talon asukastilan toiminnan kanssa. Asukastiloilla tarjoillaan mm. maksutonta kahvia ja myös syötävää. Kahvilatilassa tulee myös mahdollisesti saada syödä ja lämmittää omia eväitä.

Kahvilan ja asukastilan tulee olla mahdollista levittäytyä Paalutorille (ovien sijainti ja joustava kulkuyhteys ulkotilaan). Ulkoterrassin ja tapahtumatoiminnan järjestäminen ulkoalueilla edellyttävät käyttöalupaa Kadut ja puistot palvelualueelta.

3.1.12 Muut käyttäjät

Edellä esiteltyjen kahdeksan kaupungin palvelujen ja ulkoisten toimijoiden (elokuvateatteri ja kahvila) lisäksi tiloja tulevat käyttämään järjestötoimijat ja kaupunkilaiset. Järjestöille ei suunnitella omaa erillistä tilaa vaan lähes kaikki Oivallustentalon tilat ovat varattavissa silloin kun niissä ei ole kaupungin omaa toimintaa. Kaupungin palvelut sijoittuvat eri vuorokauden aikoihin ja eri viikonpäiviin, joten varattavia tiloja löytyy eri ajankohtina.

Erityisesti nuorisotilan ja opistojen toiminta painottuu arki-iltapäiviin ja -iltoihin, jolloin musiikinopetus- ja taideaineluokat ovat päivisin ja viikonloppuisin muiden käytettävissä. Nuorisotilan yhteydessä on kaksi isompaa tilaa, jotka soveltuvat isompien ryhmien kokoontumisiin samoin kun musiikin harjoitussali.

Asukastilan ja lastenkulttuurin palvelut painottuvat taas aamu- ja päiväsaikaan, jolloin nämä tilat järjestöjen toiminnalle varattavissa iltapäivisin ja iltaisin. Keittiötilojensa ansioista nämä tilat soveltuvat myös hyvin esimerkiksi kaupunkilaisten varattaviksi juhlatiloiksi.

Esityssali on myös varattavissa silloin kun siellä ei ole elokuvanäytöksiä tai muita esityksiä. Sali on muunneltava, joten siellä voi järjestää hyvin erilaista toimintaa luennoista ja kokouksista yhteisölounaisiin ja kirpputoreihin.

3.1.13 Muut toiminnot ja tilat

Rakennuksen aktivointi

Oivallustentalon tavoitteena on olla rakennus, jonka arkkitehtuuri rohkaisee liikkeeseen, leikkiin ja uteliaisuuteen. Tämä mahdollistetaan suunnittelemalla ja toteuttamalla rakennukseen aktivoivia elementtejä, jotka kutsuvat ja kannustavat käyttäjiä kokemaan rakennusta tavanomaisesta poiketen.

Tiloihin tuodaan liikkeeseen houkuttelevia eleitä, esimerkiksi seinäpintoihin integroitua venyttely- ja kiipeilyosia, kevyesti viettävät tasoeroja, värikontrastien luomia "reittejä" ja elementtejä, jotka kutsuvat tarttumaan, nojaamaan tai kurkottamaan.

Tavoitteena on, että liike syntyy arjen ohella, leikkillisesti ja luontevasti ja että arkkitehtuuri itsessään rohkaisee siihen. Referenssejä vastaavista toteutuneista hankkeista ja mahdollisia sovituksia Oivallustentaloon on esitetty oheismateriaaliliitteessä 'Oivallustentalon aktivointi' (Arkkitehtitoimisto ALA Oy).

Aktivoivien elementtien jatkosuunnittelussa on huomioitava, että ratkaisut eivät saa rajoittua vain aulatiloihin, vaan niiden tulee levittäytyä rakennuksen eri osiin ja tilojen välille, muodostaen kokonaisuuden, joka houkuttelee liikkumaan ja kokemaan ympäristön moniaistisesti. Esimerkiksi seinille, lattioihin ja kulkureiteille voitaisiin tuoda kevyitä, esteettisesti erottuvia elementtejä, jotka herättäisivät kiinnostusta ja mahdollistaisivat kehon pientä aktivointia. Yhteistyössä arkkitehtien, sisustussuunnittelijoiden ja palvelumuotoilun kanssa varmistetaan, että tilan eri käyttäjät – lapsista senioreihin – saavat elementeistä helposti kiinni ja kokevat ne kutsuvina.

Toteutusvaiheessa määritellään tarkemmin elementtien sijoittelu eri kerroksiin ja eri korkeuksille, yhteensopivuus kalusteiden ja käyttäjävirtojen kanssa sekä niiden värit ja materiaalit. Samalla varataan erillinen toteutusbudjetti (50 000€). Elementit voidaan toteuttaa moduulirakenteisina, jolloin lisäosia ja muunnoksia voi tehdä myöhemmin.

Puhtauspalvelut

Puhtaanapidon ja kiinteistönhoitajien tauko- ja sosiaalitilat toteutetaan myös omana kokonaisuutenaan. Sosiaalitilat sijoitetaan toiminnallisuuden vuoksi lähelle siivouskeskusta. Taukotila varustetaan minikeittiöllä ja vesipisteellä. Minikeittiössä on hyvä olla pieni laskutaso. Minikeittiön yhteyteen yläkaapit, astiankuivauskaappi valutuskaukalolla varustettuna. Hyllykaapit asioiden säilytykseen. Alakaappiin ulosvedettävä jätökaappi, jäteastiat neljälle eri jätelajille. Jäteastioiden tilavuudet seuraavasti; 30 l, 20 l, 10 l ja 5 l. Tilaan varaus jääkaapille ja mikrohyllylle. Välitilaan neljä pistorasiaa. Seinälle kiinnityspintaa. Tilaan tulle varata paikka pöydälle ja neljälle tuolille. Tilaan varataan suihku- ja wc-tilat, sekä lukittavat pukukaapit 3 laitoshuoltajalle ja yksi pukukaappi sijaiselle. Kiinteistöhoitoon pukutilan tarpeista ei puhtauspalveluilla ole tietoa.

Tavoitteet rakennuksen hyvälle siivottavuudelle

Puhtaat tilat luovat puitteet terveydelle ja turvallisuudelle. Yläpölyjen kertymistä suunnitteluratkaisuissa tulee välttää, turhia ulokkeita ja korkealla olevia puhdistettavia pintoja, joihin pöly pääsee kerääntymään. Huomioitava, ettei puhtaanapidollisesti ole mahdollisuutta poistaa korkealta yläpölyä päivittäisessä siivouksessa, mikä vaikuttaa sisäilman laatuun heikentävästi.

Esteettömyydellä mahdollistetaan rakennuksen hyvä siivottavuus. Korkeat kynnykset hankaloittava koneiden ja laitteiden siirtoja ja itse siivousta. Puhdistettavien pintojen ja kalusteiden tulee olla julkisentilan ja kulutusta kestäviä, sekä helposti puhdistettavat. Lattioiden vahaukselle ei tule olla tarvetta. Lattiamateriaalien suunnittelussa tulee ottaa huomioon tilan toiminta.

Kiinteistön sisäänkäyntien tulee olla katettuja, asfaltoituja / päällystettyjä ja tuulikaapeilla varustettuja, mikä vähentää lian kulkeutumisen sisätiloihin.

Rakentamisen aikainen puhtausluokka P1. Materiaalien päästoluokka M1.

Siivouskeskus

Siivoustilojen suunnittelussa käytetään RT-kortteja, joissa annetaan suosituksia siivoustilojen sijoituksista, mitoituksista. Tilojen varustelussa käytetään Vantaan kaupungin tilakorttien mukaisia kalusteita- ja varusteita. Siivoustilojen suunnitelmat tulee hyväksyttää puhtauspalveluasiantuntijalla.

Siivouskeskus sijoitetaan 1. kerrokseen, lähelle lastauslaituria. Näin mahdollistetaan tukkutavaroiden ja jätehuollon joustavuus. Kuitenkin kulku siivottaville alueille ja tiloille tulee olla lyhyt ja esteetön. Siivouskeskuksen mallin tulee olla suorakaiteen muotoinen, jolla varmistetaan siivouskeskuksen hyvä kalustettavuus- ja varustettavuus. Siivouskeskus sijoitetaan lähelle hissejä. Siivouskeskus toimii myös puhtauspalvelun tukkutavaroiden ja koneiden varastotilana, jos erillistä varastoa ei saada, niin se tulee ottaa huomioon siivouskeskuksen tilaohjelmassa/m2.

Siivouskeskus tulee jakaa puhtaaseen ja likaiseen puoleen hygieenisyyden vuoksi. Tilat tulee varustaa teollisuuspyykinkäsittelykoneilla 8 kg pyykinpesukoneella ja kondensoivalla kuivausrummulla, sekä omilla jalustoillaan. Pyykinkäsittelykoneille valetaan betonista 10 cm koroke, johon koneiden jalustat pultataan kiinni. Pyykinpesukone vaatii kylmän- ja kuumaveden liitäntän, sekä pesukoneelle ja kuivausrummulle Kombi-pistorasiat. Asennuksissa tulee ottaa huomioon edellä mainittujen rasioiden ja liitäntöjen asennuskorkeus. Koneiden huolto- ja puhdistuspiste varustettuna hiekanerottelukaivolla 400 x 400 cm ja käsisuihkulla. Tilassa pestään päivittäin siivouspyykkiä, sekä tehdään koneiden huolto- ja puhdistustehtäviä. Tilan hyvästä ilmanvaihdosta tulee huolehtia. LVI- ja sähkösuunnitelmista tulee suunnitteluvaiheessa pitää yhteensovituspalaveri.

Siivouksessa käytettäville koneille varataan riittävästi latauspistokkeita. Hyllytilaa siivousliinoille ja mopeille, sekä käytössä oleville puhdistusaineille jne. RST-altaat varustetaan laskutasoilla ja käsisuihkuilla. Siivouskeskuksen tulee avautua käytävään ja oven leveys 1000 mm. Tilan tulee olla kynnyksetön, jolloin koneiden siirrot ja tukkutavaroiden kuljetukset ovat turvallista toteuttaa. Tilojen lukitus vain puhtauspalvelun sarjaan.

Erilliset siivoustilat

Siivoustilat tulee jakaa tasaisesti siivottaville alueille/kerroksille, niin ettei etäisyys siivoustiloihin tule liian pitkäksi. Rakennuksen jokaisessa kerroksessa tulee olla erillinen siivoustila. Siivoustilat varustetaan ja kalustetaan päivittäisessä siivouksessa tarvittaville siivousvälineille ja mahdollisesti piensiivouskoneille, jolloin koneiden latauksille tulee olla riittävästi pistorasioita. Tila varustetaan RST-altaalla, käsisuihkulla ja hiekanerottelukaivolla. Tilassa tullaan säilyttämään ja lataamaan

voimistelusalin lattian pesussa käytettävä yhdistelmäkone. Muutoin tilan varustus tilakorttien mukaisilla varusteilla.

Kerroksille sijoitettavien siivoustilojen ovet tulee avautua käytävään ja oven leveydet 900 mm. Kulku siivoustiloihin tulee olla esteetön ja kynnyksetön. Siivoustilat tulee sijoittaa lähelle hissejä. Monitoimitilojen ja mahdollisesti voimistelusalien, sekä elokuvateatterin yhteydessä on hyvä olla omat siivoustilat. Siivoustiloissa säilytetään edellä mainittujen tilojen siivouksessa käytettävät siivousvälineet, koneet ja paperivarastot. Tilojen lukitus vain puhtauspalvelun sarjaan.

Jätehuolto

Turvallisuussyistä risteävää liikennettä ei saa jätepisteen läheisyydessä olla. Jätteenkuljetuksille ei voi määritellä tarkkaa tyhjennysaikaa, minkä takia jäteauton liikkuminen alueella tulee taata turvalliseksi. Jätepisteen suunnittelussa tulee jo alusta asti miettiä vaihtoehtoja, joilla estetään pieneläinten ja jyrksijöiden pääsy jätetilaa. Jäteastiat seuraavasti kierrätettäville jätejakeille: sekajäte, biojäte, kartonki, muovi, pienmetalli, lasi ja paperijätteille.

Huomioitava, rakennuksen koko ja käyttäjämääristä syntyvät jätemäärät vaativat suunniteltavalta jätetilalta riittävän suurta tilavuutta.

Uudisrakennuksiin asennetaan tyypillisesti syväkeräyssäiliöt. Tässä tulevassa rakennuksessa se ei ole huoltopihan tilavuuden suhteen mahdollista, joten kiinteistön käyttöön rakennetaan huoltopihalle jätekatos. Alla esimerkkinä syväkeräyssäiliöiden tyypillisemmät tilavuudet, jonka pohjalta voi laskea jätetilaan tarvittavien jäteastioiden määrät.

- Sekajäte 5m³ ja 3m³ (660 l)
- Kartonki 5m³ (660 l)
- Muovi 2m³ (660 l)
- Biojäte 1m³ (140 l)
- Paperi 2m³ (660 l)
- Pienmetalli 2m³ (140 l)
- Lasi 1m³ (140 l)

Jätetila

Jätepiste tulee sijoittaa huoltopihan ja lastauslaiturin yhteyteen. Kulku jätepisteelle sisätilojen kautta, kaikille kiinteistön käyttäjille. Kulkureitin tulee olla mahdollisimman lyhyt ja esteetön, sekä hissiyhteydellä varustettuna.

Muita huomioita jätetilan suunnitelmiin

Jätetilan tulee olla tiivis, jotta pienjyrsijät eivät pääse jätetilaan. Jos jätetila tulee rakennettavaan rakennukseen kiinni, niin palokatot tulee olla - paloturvallisuus. Jätetilan ja maan välissä ei saa olla korkeuseroa, jäteastiat tulee saada työturvallisesti ulos jätetilasta. Tilan hyvä valaistus. Jätetilan ovi vasikallinen ja ovesa tulee olla aukipitolaite. Oven lukitus kaksoislukkopesällä, käyttäjän sarjaan ja Vantaan sarjaan jätehuollolle oma lukitus.

Puku-, pesu- ja wc-tilojen tavoitteet

Pesu- ja wc-tilat sijoitetaan hajautetusti aulojen yhteyteen sekä käytävien varrelle ympäri rakennusta. LE-wc-tila tulee sijoittaa aulatilojen yhteyteen ja yksi LE-wc-tila per kerros. Osaan wc-tiloista suunnitellaan vaatteenvaihto- ja suihkumahdollisuus. Lukuun ottamatta liikuntasalin yhteyteen tehtäviä pesu- ja pukuhuonetiloja. Tilojen pintojen ja kalusteiden tulee olla helposti puhtaana pidettävät ja wc-tiloissa tulee olla lattiakaivot, siivouksen helpottamiseksi

Henkilökunnan pesu- ja wc-tilat hajautetaan työ- ja taukotilojen yhteyteen ja tilojen tulee olla lukittavat. Tilat kalustetaan ja varustetaan tilakorttien mukaisesti.

Väestönsuojatilat

Väestönsuoja mitoitetaan alueellista ohjeistusta noudattaen pinta-alaperusteisesti. HS-vaiheen aikana käytiin alustavia viranomaisneuvotteluita, joissa todettiin seuraavasti (Vantaan kaupungin laskentaperiaate):

- **Rakennuksen / rakennusryhmän koko enintään 1200 k-m²**
> ei väestönsuojan rakentamisvelvoitetta.
- **Rakennuksen / rakennusryhmän koko 1200 - 2200 k-m²**
> rakennettava 1 kpl varsinaiselta suoja-alaltaan vähintään 90 m²
S1-luokan väestönsuoja 120 henkilölle.
- **Rakennuksen / rakennusryhmän koko 2201 - 3400 k-m²**
> rakennettava 1 kpl varsinaiselta suoja-alaltaan vähintään 135 m²
S1-luokan väestönsuoja 180 henkilölle.
- Rakennuksen / rakennusryhmän koon ollessa suurempi kuin n. 3400 k-m², tulee väestönsuojan alaa kasvattaa 135m² kutakin täyttä 3400k-m² kohden (lisää suojatila 180:lle henkilölle) sekä jakojäännöksen ollessa **enintään 0,3** tulee kaikki suojat toteuttaa Pekka Rajajärven laatiman ohjekortin mukaisesti enimmäiskokoisina eli 155m² suuruisina (135m²+20m²).

Väestönsuojan lopullinen koko hyväksytetään pelastuslaitoksella ja se määräytyy hankkeen lopullisen kerrosalan perusteella.

Mikäli mitoituseriaatteena käytetään rakennusoikeudellista kerrosalaa, tämä tulee perusteluineen hakea vähäisenä poikkeamisena.

HS-vaiheen suunnitelmissa on esitetty Vantaan laskentaperiaatteen mukaan 2 kpl 155m² suuruisia suojia (Rakennus n. 7800 kem²: $7800 / 3400 = 2,29$ (jakoäännös 0,29) = 155 + 155 suojat.

Väestönsuojiiin voidaan sijoittaa tilaohjelman mukaisia tiloja, esim. aputiloja – käytötarkoitus on varmistettava jatkosuunnitteluvaiheessa.

Toista väestönsuojatila on suunniteltu kirjaston varastotilaksi siksi aikaa, kun kirjasto on väistössä Oivallustentalossa Elämystentalon rakentamisen ajan. Tämän jälkeen tila voisi jatkaa talon toimijoiden ja järjestöjen varastotilana. Erityisesti vakituiset järjestötoimijat kaipaavat säilytystilaa toiminnassa tarvittaville varusteille.

Toisesta väestönsuojatilasta on alustavasti suunniteltu vuokrattavaa bänditreeni-tilaa, mutta tämä on varmistettava jatkosuunnitteluvaiheessa.

Pysäköintilaitos

Hankesuunnitelmassa esitetään, että toimintojen velvoitepaikat osoitetaan rakennuksen kellarikerrokseen. Tilaa varataan vähintään 57 autopaikalle, joista osa on jyvitetävissä Myyrmäkitalon paikalle (Elämystentalo) rakennettavan laajemman kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden tilojen velvoitepaikoiksi.

Maanlaisen pysäköintilaitoksen ajoyhteys toteutetaan Myyrmannin Kauppakeskuksen kiinteistön 92-15-409-3 kautta. Ajoyhteyden myötä Oivallustentalolle ja Myyrmannille muodostuu yhteiskäyttöinen pysäköintilaitos, jonne ajetaan sisään sekä Punamultakujan kautta että Iskoskujan kautta. Järjestelyllä varmistetaan, että Oivallustentalon ajoneuvoliikenne ei edellytä katualueiden investointeja Myyrmäen ydinkeskustassa.

Järjestely palvelee myös kävellen tapahtuvaa asiointia. Maanalaisen yhteyden kautta syntyy esteettömästi käveltävä sisäyhteys kiinteistöjen välillä.

Pysäköinti on maksullista. Kaupunkikulttuurin ja vapaa-ajan palveluille varataan mahdollisuus ostaa pysäköintiäaikaa. Muilta osin pysäköintipaikat ovat asiakaskäytössä samalla maksu- ja pysäköintivalvonnan periaatteella kuin Myyrmannin Kauppakeskuksen pysäköinti.

Pysäköinnin toteutuminen edellä kuvatulla tavalla edellyttää kiinteistöjen välistä yhteisjärjestelysopimusta, joka rekisteröidään Myyrmannin kauppakeskuksen kiinteistörasitteeksi.

Huoltopiha

Huoltopiha esitetään toteutettavaksi yhteistyössä Myyrmannin Kauppakeskuksen kanssa. Ajo huoltopihalle tapahtuu Myyrmannin kiinteistön kautta. Oivallustentalon tontille rakentuva sijoitettava uusi huoltotasku laajentaa raskaiden ajoneuvojen käytössä olevaa tilaa ja samalla Myyrmannin käytössä ollut huoltopiha laajenee nykyisestä. Huoltopihalla tulee mahdollisuus toimittaa ja lastata tavaraa kummankin kiinteistön tarpeisiin saman aikaisesti.

Oivallustentalon huoltopihan kautta tapahtuu kaikki tilojen tarvitsema tavarantoimitus sekä muu huoltoajo. Raskaiden ajoneuvojen ajaminen Oivallustentalon julkisivun puolelle ei ole mahdollinen johtuen alueen muusta liikennekäytöstä sekä Paalutorin puolella olevasta painorajoituksesta. Kauppakeskuksen kanssa yhteiselle sisäpihalle keskittyvät huoltotoiminnot vähentävät tarvittavan pihatilan määrää ja eriyttävät raskaan liikenteen ajoneuvot ydinkeskustan muista toiminnoista myös kaupunkikuvallisesti.

Hankesuunnitelmassa esitetty järjestely edellyttää osapuolten välistä sopimusmenettelyä. Hankesuunnitelman toteuttaminen ei ole mahdollista ilman yhteisjärjestelysopimuksen kautta toteutettavaa yhteiskäyttöistä huoltopihaa.

Piha

Oivallustentalo -rakennus sijoittuu tiiviille kaupunkialueelle. Varsinaista piha-aluetta jää tontille vain nimellisesti. Pihan suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida esteettömyys laaja-alaisesti. Tasomaisia korkeuseroja tulee pyrkiä välttämään ja kaikille pääasiallisen käytön sisäänkäynneille johtavat kulkuväylät tulee luiskata. Pihan valaistus tulee toteuttaa häikäisemättömästi ja tehokkaasti.

Kaikki pinnoitteet toteutetaan kaupunkikuvallisesti korkealaatuisena. Rakennuksen ja katualueen väliset tilat tulee kivetä, istuttaa tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Viherkertoimen (1,0) saavuttamiseksi vaaditaan kasvikattoa alustavien laskelmien mukaan valtaosa kattopinta-alasta. Tähän on jatkosuunnittelussa kiinnitettävä huomiota.

3.2 Tilaohjelma

Laajuus- ja sisältömitoituksen perusteella luotu tilaohjelma on esitetty hankesuunnitelman liitteessä. Tilaohjelmaan on kuvattu tilatarpeet ja tilojen laajuus toiminnoittain, sisältäen tilojen lukumäärän sekä pinta-alat. Erilliseen liitteeseen tilakortteihin

on kuvattu myös esille nousseet keskeiset huomiot tilojen sijoittelusta, muuntojoustavuudesta ja erityistarpeista. Tilaohjelma ja -kortit täydentävät toisiaan. Tilamitoituksen lähtötietona on käytetty TS-vaiheen selvitystä, sekä HS-vaiheen aikana käytyjä käyttäjäpalavereita.

Oivallustentalon hankesuunnitteluvaiheen tilaohjelman mukaiset laajuustiedot:

- bruttoala yhteensä (brm2): 11 641
- kerrosala (kem2): 7 721
- bruttoala erikseen, pysäköintilaitos (brm2): 3 154
- huoneistoala yhteensä (htm2): 10 075
- hyötyala (hym2): 6 116
- tehokkuus bruttoala/hyötyala (ilman p-laitosta): 1,39

3.3 Tilojen vaatimukset, osallistaminen

Iskostiellä sijaitsevan ”Montun” tontille suunnitellaan yhteiskäyttöinen kaupunkilaisten työhuone. Oivallustentalo on kaikille avoin instrumentti, joka koostuu hyvin varustelluista ja erilaisiin käyttötarkoituksiin soveltuvista huonemaisista tiloista. Rakennus on kolmiulotteinen mahdollisuuksien matriisi, jossa erilainen harrastaminen, kokoontuminen, työskentely ja kohtaaminen tapahtuu vierekkäisissä tiloissa tiiviisti, mutta rauhallisessa ja turvallisessa ympäristössä. Digitaalisen tilavaraustjärjestelmän kautta rakennus avautuu kaikkien vantaalaisten monipuoliseen käyttöön ja täydentää kaupunkilaisten koti- ja harrastusympäristöä uudella tavalla.

Oivallustentalon sijainti Myyrmäen ytimessä on erittäin helposti saavutettava jalan, polkupyörällä, julkisen liikenteen avulla ja henkilöautolla. Rakennus ei ole vain lähi-naapuruston kerhotalo vaan koko Vantaan käytettävissä. Helppo saavutettavuus ja houkuttelevuus lisää mahdollisuuksia myös erityisempien harrastusryhmien ja metropoliin kuuluvien alakulttuurien kokoontumiseen. Rakennus auttaa samanhenkisiä ihmisiä löytämään toisensa pääkaupunkiseudun asfalttiviidakosta.

Rakennuksen suhde lähiympäristöön perustuu aktiiviseen ja kiinnostavaan vuorovaikutukseen Paalutorin ja Iskostien katutilan kanssa. Oivallustentalo ei asetu huomamattomana kauppakeskus Myyrmannin syleilyyn vaan täydentää reiän kaupunkirakenteessa aktiivisella ja itsevarmalla otteella. Elegantti, johdonmukainen ja laadukas rakennus kohottaa ympäristön arvoa kaupunkikeskustaan sopivalla tavalla. Houkuttelevat sisäänkäynnit Paalutorilta sekä iskostien pituinen arkaditila ja pääsisäänkäynti pitkän julkisivun keskellä yhdistävät rakennuksen toiminnot ympäröivään kaupunkitilaan. Rakennuksen alle sijoittuva pysäköintikerros yhdistyy Myyrmannin pysäköintiin. Pysäköinnistä on suora sisäyhteys hissillä pääaulaan. Oivallustentalon

eteläjulkisivulle on tutkittu optiona myös liukuportaisiin ja hissiin perustuva sujuva yhteys kauppakeskuksen sisätiloihin kolmanteen kerrokseen.

Oivallustentalon tilat jakautuvat kolmeen tunnistettavaan kerrokseen. Maantasossa sijaitsee Paalutorille avautuva kahvila, jonka yhteydessä on houkuttelevia ja säältä suojassa olevia ulkopöytiä. Kahvilan vieressä sijaitsevat asukastilojen päätilat keittiöineen ja toimintatupineen. Asukastilaisuudet laajenevat tarvittaessa maantason avoimiin tiloihin joustavasti, ja toiminta on kadulle näkyvää ja madaltaa kynnystä tulla rakennukseen sisälle tutustumaan. Rakennuksen keskusaula toimii keskeisenä kohtaamispaikkana ja 200-paikkaisin monitoimisalilämpänä. Vantaa-infon toimipiste sekä rakennuksen aulaisännän työpisteet sijaitsevat keskeisellä paikalla. Aulan eteläpuolinen osa maantasokerrosta on nuorisotilojen kokonaisuus, jonka kunto- ja monitoimisalit ovat myös muiden käyttäjien hyödynnettävissä.

Rakennuksen keskimäinen kerros sisältää aulan pohjoispuolella sarjan pienemmille käyttäjille kalustettuja ja varustettuja harrastamisen ja tekemisen tiloja, sekä lastenvaunuparkin ja muita tukitiloja. Kestävät, kauniit pintamateriaalit sekä miellyttävä akustiikka tekevät näistä Lastenkulttuurikeskuksen ja Musiikkiopiston muskaritoiminnankin käytössä olevista tiloista houkuttelevat vaikkapa syntymäpäiväjuhlien järjestämiseen alakouluikäisille ja sitä nuoremmille. Kerroksen eteläpuoli koostuu suuremmista monitoimihuoneista joissa tapahtuvaa toimintaa organisoivat Vantaan Aikuisopisto. Koko rakennuksen henkilökunnan yhteiset työ- ja sosiaalityilat löytyvät myös tästä kerroksesta.

Oivallustentalon ylin kerros on luonteeltaan ateljeemaisten kuvataiteen ja soitonopetuksen tilojen rauhallinen ja luonnonvalossa kylpevä tilasarja. Soitonopetuksen tilat ovat tiiviissä käytössä ilta-aikaan, mutta tarjolla esimerkiksi erittäin laadukkaasti akustoiduiksi etätyöhuoneiksi ja rauhallisen, siistin tekemisen tiloiksi päivisin. Kuvataidetilat taas innostavat taiteelliseen ilmaisuun ja käsillä tekemiseen. Ylin kerros sisältää myös talon käyttäjille avoimen ”salaisen kattopuutarhan”, jossa voi järjestää kiehtovia tapahtumia pimenevässä kesäillassa aitoon MyyrYork -tyyliin.

Osallisuus

Hankkeen suunnitteluun ovat osallistuneet Myyrmäen alueen asukkaat, palvelualueiden henkilöstö ja asiakkaat sekä järjestöt. Hankkeen aikana asiakasymmärrystä on kerätty eri osallisuustoimin. Vuoden 2023 lopulla toteutettiin verkkoavoriihi alueen asukkaille, johon saatiin 478 vastausta. Vuonna 2024 tehtiin 25 syvähaastattelua Myyrmäen keskustassa. Verkkokyselyyn, jonka tavoitteena oli talojen kuvausten ja tunnelmien validointi sekä asioinnin motiivien tutkiminen, saatiin yli 1 200

vastausta. Lisäksi pidettiin järjestödialogi, jonka avulla kartoitettiin järjestöjen toiveita ja tarpeita uusien talojen osalta. Vuoden 2025 alkupuolella järjestettiin avoin asukastilaisuus, jossa asukkailla oli mahdollisuus kysyä ja kommentoida suunnitelmia.

Syksyllä 2025 asukasosallisuustyötä toteuttavat ensisijaisesti palvelualueiden henkilöstö oman työnsä lomassa. Henkilöstölle järjestettiin asiakaskohtaamisiin valmennus ja tuotettiin valmis materiaali, jota hyödyntää eri tilanteissa eri kohderyhmien kanssa. Tavoitteena on haastatella erityisesti lapsia ja nuoria, joita ei tyypillisesti tavoiteta perinteisillä verkkokyselyillä.

Henkilöstö on ollut hankkeen suunnittelussa aktiivisesti mukana koko hankkeen ajan ja osallistunut työpajoihin, hankesuunnittelukokouksiin, projektiryhmän tapauksiin, verkkokyselyyn ja ideataulujen luomiseen. Lisäksi toimijoiden ja suunnittelijoiden kanssa on pidetty erillisiä läpikäyntejä.

Oivallustentalon asukasosallisuuden malli on tarkoitus luoda yhdessä henkilöstön kanssa kevään 2026 aikana. Osallisuusmalli määrittään kuin asukkaita ja asiakkaita otetaan mukaan talon toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen sen jälkeen kun rakennus on valmis ja toiminta käynnissä.

3.4 Palvelumuotoilu

Asiakaslähtöisyyden ja tavoitellun vaikuttavuuden varmistamiseksi hankkeessa toteutettiin syksyllä 2024 palvelumuotoiluprojekti, joka tuotti samaan aikaan käynnissä olevaan tarveselvitykseen tilasuunnittelua tukevia lähtötietoja ja syötteitä.

Ensimmäinen palvelumuotoiluprojekti kesti kolme kuukautta ja sen toteutti muotoilutoimisto Pentagon Design Oy. Toinen palvelumuotoiluprojekti käynnistyi saman kumppanin kanssa elokuussa 2025 ja se kestää keväälle 2026. Palvelumuotoilun tarkoituksena on osallistaen kehittää palvelukokonaisuutta sekä luoda asiakaslähtöinen toimintakulttuuri ja yhteistyötä tukeva toimintamalli uusiin taloihin. Projektissa syntyy myös asukasosallisuuden malli.

Projekti toteutettiin osallistamalla henkilöstöä ja alueen asukkaita sekä järjestöjä. Taustamateriaalina hyödynnettiin 2023 toteutettua verkkokyselyä Myyrmäen alueen asukkaille. Projektissa kerättiin tietoa tekemällä syvähaastatteluja Myyrmäen keskustassa alueen asukkaille, järjestämällä työpajoja henkilöstölle, henkilöstön kyselyllä ja ideaseinillä sekä verkkokyselyllä alueen asukkaille. Lisäksi pidettiin alueen järjestöille järjestödialogi -keskustelutilaisuus.

Visio, tarkoitus ja palvelulupaus

Kerätyn tiedon pohjalta taloille luotiin omat profiilit ja työnimet. Oivallustentalo on harrastusten ja oivallusten paikka, joka innostaa oppimaan ja kokeilemaan uusia asioita. Oivallustentalo herättää innostuksen kipinöitä harrastamiseen ja tarjoaa erilaisia oppimisen polkuja ja mahdollisuuksia pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen harrastamiseen. Se tarjoaa alueen asukkaille erilaisia tapahtumia, kursseja, työpajoja ja monia muita tapoja toteuttaa itseään. Talo mahdollistaa myös kiireettömiä kohtaamisia ja oleskelua sekä ruokkii yhteisöjen syntyä erilaisten kiinnostuksen kohteiden ympärille.

Lisäksi projektissa määriteltiin hankkeelle visio, tarkoitus ja palvelulupaus:

Visio: Kaupunkikulttuuritalojen kokonaisuus muodostaa Myyrmäkeen kulttuurin ja vapaa-ajan tekemisen ja kokemisen solmukohdan, joka on paikallisyhteisön ylpeyden aihe ja alueen sydän. Talot rikastuttavat kaupunkilaisten arkea laadukkailla sisällöillä ja moninaista luovaa toimintaa mahdollistavilla tiloilla. Ruohonjuuritason kokeilut ja erilaiset tavat tehdä ja kokea kulttuuria kukoistavat samojen kattojen alla kutsuen kaikki kaupunkilaiset mukaan.

Tarkoitus: Kaupunkikulttuuritalojen kokonaisuus muodostaa kaikki kaupunkilaiset mukaan kutsuvan, viihtyisän ja turvallisen tilan. Ne tuovat kaupunkilaisia ja kulttuureita yhteen merkityksellisten aiheiden ja oivalluttavien elämysten äärelle.

Taloissa kaiken ikäisillä kaupunkilaisilla on mahdollisuus lisätä toimijuuttaan, kokea ja kokeilla matalalla kynnyksellä luovuuden iloa sekä harrastaa pitkäjänteisesti. Ne tarjoavat paikan, johon voi aina tulla ja jossa pääsee osaksi yhteisöä.

Talojen toiminta ja tilat ovat taloudellisesti, sosiaalisesti ja fyysisesti saavutettavia, ja tarjoavat yhdenvertaiset mahdollisuudet osallisuuteen ja kulttuurielämyksiin myös haavoittuville ja hiljaisille ryhmille. Toiminta tukee kotoutumista ja ehkäisee syrjäytymistä ja yksinäisyyttä. Taloissa kaiken ikäisillä kaupunkilaisilla on mahdollisuus lisätä toimijuuttaan, kokea ja kokeilla matalalla kynnyksellä luovuuden iloa sekä harrastaa pitkäjänteisesti. Ne tarjoavat paikan, johon voi aina tulla ja jossa pääsee osaksi yhteisöä. Talojen toiminta ja tilat ovat taloudellisesti, sosiaalisesti ja fyysisesti saavutettavia, ja tarjoavat yhdenvertaiset mahdollisuudet osallisuuteen ja kulttuurielämyksiin myös haavoittuville ja hiljaisille ryhmille. Toiminta tukee kotoutumista ja ehkäisee syrjäytymistä ja yksinäisyyttä.

Palvelulupaus: Meillä jokaisella on mahdollisuus löytää itselleen sopivia tapoja harrastaa, kokea kulttuuria, oppia ja viettää vapaa-aikaa. Luomme yhteisöllisyyttä ja viihtyisyyttä Myyrmäen alueelle, tuemme erilaisissa elämäntilanteissa ja tarjoamme osallistumisen mahdollisuuksia kaikille.

Projektissa luotujen talojen kuvausten ja tunnelmien validointi kaupunkilaisilla toteutettiin verkkokyselyllä, johon vastasi 1 278 kaupunkilaista. Yli 90 % vastata piti talojen kuvauksia kiinnostavina omasta näkökulmastaan.

Asiakasprofiilit

Palvelumuotoiluprosjektissa kartoitettiin syksyllä 2024 asiakkaiden syitä ja tarpeita Kaupunkikulttuuritaloissa vierailulle. Asukasymmärryksen, erityisesti asukaskyselyyn (n=1278), pohjalta luotiin motiivipohjaiset asiakasprofiilit. Yhteensä eri profiileja syntyi seitsemän: hengailijat, aktiivit, keskittyjät, luovat kokeilijat, elämyshakuiset, harrastajat sekä avun ja neuvon hakijat.

Profiilit on jaoteltu sen mukaan, kuinka omaehtoista tai ohjattua toimintaa tullaan harjoittamaan ja tullaanko taloihin elämykset vai käytäntö edellä. Profilointi kertoo ihmisten motiiveista ja tarpeista tietyssä tilanteessa. Sama henkilö voi erilaisissa tilanteissa kuulua eri profiileihin.

Motiivien pohjalta kartoitettiin millaisia erilaisia tiloja, toimintaa ja palveluja eri asiakasprofiilit toivovat ja tarvitsevat.

Aktiivit ovat esim. yhdistystoimijoita ja erilaisia vapaamuotoisempia ryhmiä (esim. lukupiirit, vauvakerhot, naapurustoaktiivit ja ruohonjuuritason vaikuttajat). Profiili kattaa hyvin monenlaisia ryhmiä ja toimijoita.

Hengailijat tulevat viettämään aikaa. Esimerkiksi näkemään kavereita tai tuttuja, hengähtämään hetkeksi tai leikkimään lapsen kanssa. Tullaan joko oman porukan kanssa tai yksin kohtaamaan muita ihmisiä.

Keskittyjät tulevat opiskelemaan, työskentelemään, lukemaan tai tekemään omaa projektia omassa rauhassa. Tullaan joustavasti silloin kun itselle sopii tai on tarve.

Harrastajat tulevat harrastamaan tiettyyn aikaan ja paikkaan. Heillä selvä kohde ja tulevat sinne varta vasten läheltä tai kaukaa.

Avun ja neuvon hakijoilla on jokin henkilökohtainen tarve tai elämäntilanne, johon he hakevat ratkaisua. He tulevat esimerkiksi digineuvonnan, palveluohjauksen, ikääntymiseen tai kototutustumiseen liittyvien palveluiden perässä.

Luovat kokeilijat haluavat päästä matalalla kynnyksellä testaamaan uutta tekemistä tai tulla vaikka työpajailemaan, tekemään käsitöitä tai nikkaroimaan.

Elämushakuiset tulevat jonkin itseään kiinnostavan sisällön tai tapahtuman perässä, osa pidemmänkin matkan päästä. He voivat olla tulossa katsomaan esimerkiksi jotakin tiettyä esitystä tai näyttelyä ja heille on tärkeää pieni juhllaisuus arjen keskellä

3.5 Muunneltavuus, monikäyttöisyys ja laatu

Rakennuksen pitkäaikainen muuntojoustavuus ja kestävyys

Rakennus suunnitellaan pitkäikäiseksi ja sopeutumiskykyiseksi. Runkoratkaisun tulee mahdollistaa väliseinien lisäämistä ja poistamista toiminnallisten tarpeiden muuttuessa vuosikymmenten saatossa. Kerroskorkeuksien tulee olla riittävän väljiä, jotta talotekniikkaan voi tarvittaessa tehdä muutoksia ilman rakennusrunkoon puuttumista. Kevyemmissä rakennusosissa suositetaan kierrätettäviä materiaaleja ja järjestelmiä jotka eivät vaadi kiinteitä verhouksia tai kiinteää integraatiota rakennusrunkoon. Tämä mahdollistaa kevyempien rakennusosien muutokset kevyinä toimenpiteinä, esimerkiksi Lasten ja Nuorten tilakokonaisuus, joka toimii Myyrmäkitalon muutoksen ajan kirjaston väistötilana.

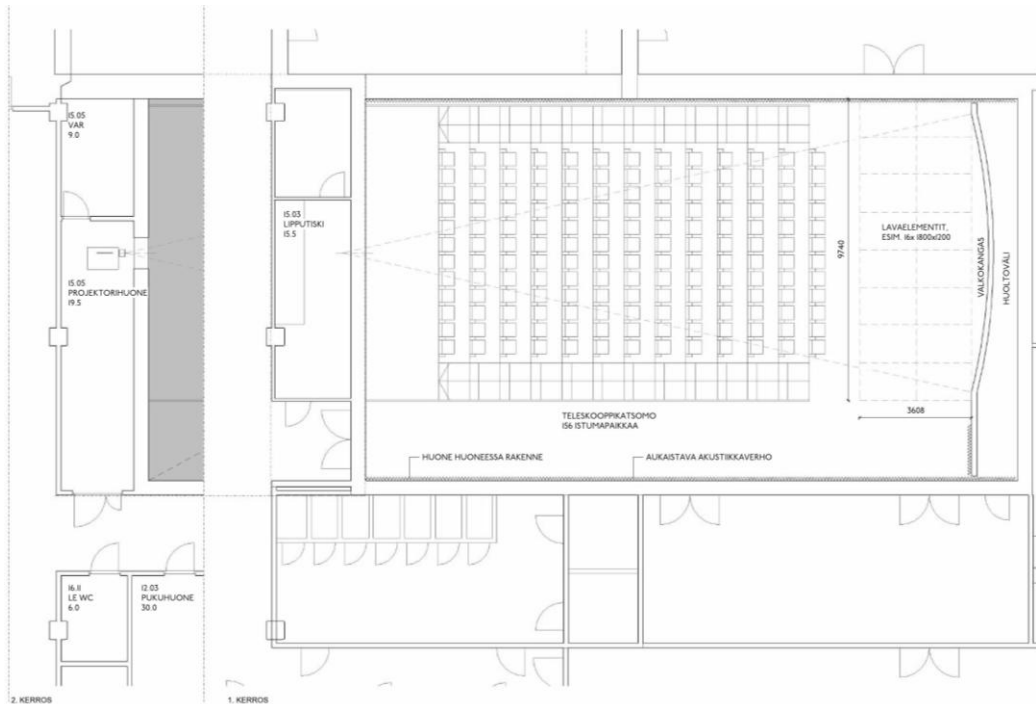
Toiminnallinen evoluutio

Rakennuksen toimivuutta seurataan sen elinkaaren aikana, ja vajaakäytöllä olevia tai ongelmallisia osia kehitetään aktiivisesti paremmin toimivaan suuntaan. Rakennus ei ole parhaimmillaan avajaispäivänä, vaan sen toiminnallisia tavoitteita tarkennetaan käyttödatan kertyessä, ja toimintaa hiotaan ja kehitetään vuosi vuodelta. Tämä toteutuu myös tilojen ilmeessä ja viimeistelyssä: rakennuksen ei anneta rämettyä vaan päinvastoin kalustusta, sisustuksen ilmettä, talotekniikan säätöjä, opastusta ja muita oleellisia toiminnallisia yksityiskohtia kehitetään systemaattisesti vuosi vuodelta. Rakennusta ei vain ylläpidetä, sitä pidetään ajan tasalla ja sitä kehitetään toiminnallisesti ja laadullisesti paremmaksi.

Monitoimisali

Oivallustentalon maantasoon on suunniteltu kaikille talon käyttäjille yhteinen esityssali. Tämä 300 m² tila on joustava teatteri- ja musiikkiesitysten tila johon saadaan järjestettyä istumapaikat 200 hengelle, osittain kokoon työntyvässä kevyt-rakenteisessa katsomossa, osittain tuoleina lattialla. Tila on käytettävissä myös elokuvaesityksiin, ja muunneltavissa tunnelmaltaan sopivaksi musiikkiesityksiin

(vaaleat seinät joissa akustinen muotoilu) ja vahvistettuun musiikkiin ja teatteriin (tummat verhot ja valoilla muunneltava luonne). Korotettu lava on koottavissa lavaelementeistä haluttuun paikkaan ja kokoon. Viereistä koko talon käytössä olevaa kalustevalaraston tilaa voidaan käyttää myös sivunäyttämönä erilaisissa esityksissä ja tapahtumissa. Tila on luonteeltaan ja varustelutasoltaan samankaltainen kuin keskustakirjasto Oodin Maija-sali, joka on erittäin suosittu erilaisten tapahtumien järjestyspaikka.

Kuva. Alustava tilakaavio, esityssali / Arkkitehtitoimisto ALA Oy (22.10.2025).

Kuva. Alustava visualisointi, esityssalimuunnelmät / Arkkitehtitoimisto ALA Oy (22.10.2025).

Tilat suunnitellaan Vantaan suunnitteluohjeiden ja RT-korttien mukaisesti. Tilojen tulee olla huollettavia ja helposti ylläpidettäviä. Materiaalivalinnat tehdään tilojen käytön vaatimusten mukaisesti. Tilojen tulee olla monikäyttöisiä, muuntojoustavia, käytettäviä ja viihtyisiä sekä terveelliset ja turvalliset.

Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muunneltavuus. Tilat muuntuvat tai ovat käytettävissä useampaan käyttötarkoitukseen, ja tekniset ratkaisut mahdollistavat tulevat käyttötarkoituksen muutokset ja

laajentamisen. Rakenteelliseen muuntojoustavuuteen pyritään valitsemalla runkojärjestelmä niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Muuntojoustovaatimuksissa noudatetaan 'Vantaan kaupungin suunnitteluohje' -dokumentin tavoitteita, mm. valittaessa rakennuksen jäykistystapaa, pyritään hoitamaan se kantavilla ulkoseinillä, hissikuiluilla ja porrashuoneilla ja/tai mastojäykistysenä. Rakennuksen käyttöjoustotavoitteissa on syytä huomioida ilmamäärien riittävyys, poistumistiemitoitukset ja kokoontumistilojen määräykset tilan käyttötarkoituksen, koon ja maksimikäyttäjämäärän mukaan sekä pitkän ajan muuntojoustotavoitteissa huomioidaan ilmanvaihdon lisäkapasiteetti kuiluissa ja ilmanvaihtojärjestelmissä.

Sisätilojen arkkitehtuurissa tavoitteena on toimivat, viihtyisät, toimintakulttuuria ja oppimista tukevat ratkaisut. Suunnitteluratkaisuilla mahdollistetaan mahdollisimman hyvä sosiaalinen kontrolli ja valvottavuus. Pääsisäänkäynti- ja aulatilojen suunnittelussa huomioidaan tilojen avautuminen ympäröivään ja rakentuvaan kaupunkiin, huomioiden eri käyttäjäryhmät. Sisätilojen suunnittelussa huomioidaan tilojen laaja ilta- ja viikonloppukäyttö.

4 RAKENNUS

4.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset

Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet

Elinkaaritavoitteet

Uudisrakennuksen suunniteltu käyttöikä on perustusten ja rungon osalta 100 vuotta, täydentävien rakennusosien osalta 50 vuotta. Vahvavirtakaapeliverkon ja sähkökeskusten tekninen tavoiteikä on 40 vuotta. LVI-runkokanava-, putki- ja johtoverkkojen tekninen tavoiteikä 50 vuotta.

Tilojen, kalusteiden, varusteiden sekä taloteknisten järjestelmien laatu noudattaa tämän päivän oppilaitosrakentamisen tasoa. Rakennus-, rakenne-, sähkö- ja LVI-tekniikissä suunnitelmissa kiinnitetään erityistä huomioita sisäilman laatuun, rakennusfysikaaliseen toimivuuteen, ulkovaipan sisäpinnan tiiveyteen, valaistukseen, energiatehokkuuteen sekä äänenvaimennukseen.

Vantaan kaupungin Ohjeita suunnittelijoille mukaisesti tiiveysvaatimuksesta on todettu: "Ilmanvuotoluku q50 saa olla korkeintaan 1 (m³/hm²), joka varmistetaan tiiveysmittauksilla ja rakenteiden tiivistämisellä työmaavaiheessa."

Energiatehokkuustavoitteet

Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta (1010/2017); Opetusrakennus ja päiväkotit (luokka 6) mukaan koulurakennuksen energiatehokkuuden vertailuluku saa olla enintään 100 kWhE / m², a.

Oivallustentalon tavoitteellinen, laskennallinen energiatehokkuuden vertailuluku (E-luku) on alle 70 kWhE / m², a. Tavoite tarkentuu suunnittelun edetessä.

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavalla tai vesikatolle asennettavalla aurinkosähkövoimalalla. Aurinkosähköjärjestelmän koko on alustavasti luokkaa 45-100 kWp. Rakennuksen sijoittelussa alueelle huomioidaan ilmansuuntien vaikutukset siten, että katto-osuudet suunnataan etelä- ja länsisuuntaan, eivätkä itse katto-rakenteet aiheuta varjostumia aurinkosähkövoimalalle.

Lisäksi tulee huomioida mahdolliset kasvikatot osuudet voimalan suunnittelussa. Lähtökohtaisesti kasvikatot ja aurinkopaneelien integroiminen on mahdollista. Ja jopa toivottavaa, koska kasvikatot luovat olosuhteita paremman mikroilmaston.

aurinkopaneeleille (ei ylikuumene). Tämä ratkaisu vaatii kuitenkin huolellisen läpikäynnin ja varmistuksen pelastusviranomaisen kanssa jatkosuunnittelussa.

Hankesuunnittelun aikana on tutkittu eri lämmitysvaihtoehtojen elinkaarikustannuksia ja hiilidioksidipäästöjä kolmelle eri vaihtoehdolle. Suositeltavin lämmitys- ja jäähdytysmuotojärjestelmä olisi vesi-ilmalämpöpumppujärjestelmä, jonka rinnalle kytketään kaukolämpö ja vedenjäähdytyskone. Lämmityksen energiaperito vesi-ilmalämpöpumpulla olisi 71 % tässä vaihtoehdossa. Sähkökattilaa ei suositella rinnakkaislämmitysmuodoksi vesi-ilmalämpöpumpun rinnalle, sillä talven pakkas-
kelillä vesi-ilmalämpöpumppu ei tuota lämpöä. Vesi-ilmalämpöpumppu-järjestelmän käytönaikaiset päästöt ovat yli 40 % pienemmät kuin perinteisen kaukolämmön päästöt olisivat 50 vuoden tarkasteluajanjaksolla.

Maalämpöjärjestelmän kannattavuuteen vaikutti laskennoissa negatiivisesti se, että maalämpökaivojen poraaminen tontin alueella olisi ollut mahdollista lähinnä tulevan rakennuksen alle, jolloin järjestelmä olisi kattanut vain 46 % lämmityksen energiaperitoasteesta.

Kompensointilaitteiston asennusta suunniteltaessa huomioidaan mahdollisuus asentaa älykäs tehokertoimen korjausyksikkö. Laitteasennuksella parannetaan sähkön laatua loistehon ja vinokuormituksen sekä särön vähentyessä 3-vaihejärjestelmästä. Laitteistolla voidaan saavuttaa 3...7 % sähköenergiansäästö vuodessa, mikä suurikokoisessa rakennuksessa muodostaa huomattavan kustannussäästön.

Lisäksi rakennukseen asennetaan LED-valaisimet. Mahdollinen sähköautojen latauspisteiden tarve selvitetään. Sähköautonlatauspisteet sijoittuvat rakennuksen pysäköintilaitokseen.

Rakennustasolla hyödynnetään puitesopimustoimittajan rakennusautomaatiojärjestelmän aikaohjelmia etenkin IV-koneiden tarkoituksenmukaista käyttöä sekä valaistuksen ohjausta varten.

Rakennuksen energiatehokkuustavoitteiden toteutumisen seuranta varten se varustetaan sähkön- lämmön- ja vedenkulutuksen päämittauksilla sekä riittävällä määrällä alamittareita toimitilajohtamisen mittarointiohjeen (Mittarointiohje LVIAS-suunnittelijoille, 26.4.2024) mukaisesti. Rakennuksen tarkempi mittarointisuunnitelma esitetään mittarointikaaviossa.

Kookkaan rakennushankkeen kyseessä ollessa tulee laskea myös rakennuksen hiilijalanjälki siinä vaiheessa, kun rakennuksen massatietoa alkaa olla laskentaa varten suunnitelmista saatavilla.

Kasvikattojen toteuttaminen sekä huleveden imeyttäminen tontilla tutkitaan.

Ääniolosuhteet

Hankesuunnitteluvaiheessa on tutkittu akustiikkasuunnitteluun liittyviä reunaehtoja ja vaatimuksia (ks. oheismateriaali):

- Lausunto akustiikasta, Sitowise Oy, 15.10.2025

Tilojen suunnittelussa noudatetaan Ympäristöministeriön asetusta 796/2017 rakennuksen ääniympäristöstä perusteluineen ja ohjeineen, pks-ravan ohjeita akustisen suunnittelijan kelpoisuuksista ja ääniolosuhteiden suunnittelusta.

Ympäristöministeriön asetuksessa edellytetään muun muassa, että opetus-, kokous-, ruokailu-, hoito-, harrastus-, liikunta- ja toimistotilojen ääneneristys on suunniteltava ja toteutettava tilan käyttötarkoitus huomioon ottaen siten, että niissä saavutetaan toimintaa vastaava riittävän hyvä ääniympäristö. Rakennuksen opetus-, kokous-, ruokailu-, hoito-, harrastus-, liikunta- ja toimistotilojen melun- ja värinän-torjunta on suunniteltava ja toteutettava tilan käyttötarkoitus huomioon ottaen siten, että niissä saavutetaan toimintaa vastaava riittävän hyvä ääniympäristö ja käyttötarkoitus huomioon ottaen riittävä puheenerotettavuus (Yma 796/2017).

Asetuksen perustelumuiotiossa todetaan, että uuden rakennuksen taloteknisistä laitteista tai hisseistä aiheutuva keskiäänitaso ei saisi ylittää 28 desibeliä.

Rakennus sijaitsee lentomelualueella (vyöhyke 3) ja tulee huomioida ääneneristys- ja akustisessa suunnittelussa.

Palotekniset vaatimukset

Hankesuunnitteluvaiheessa on tutkittu paloteknisiä reunaehtoja sekä selvitetty automaattisen sammutuslaitteiston (sprinkler) vesilähteen vaatimuksia (ks. oheismateriaali):

- Palotekninen vertailu, A-Insinöörit Oy, 2.9.2025
- Sammutuslaitteiston vesilähteen ennakoarvio, A-Insinöörit Oy, 23.9.2025

Rakennuksen paloluokka ja palotekniset vaatimukset määräytyvät asetuksen rakennusten paloturvallisuudesta 848/2017 ja asetuksen rakennusten paloturvallisuudesta annetun Ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta mukaisesti.

Rakennuksen palotekniset vaatimukset muodostuvat paloteknisen vertailun mukaisesti, paloluokka P1. Rakennuksen palotekninen käyttötapa on kokoontumistila.

Aurinkosähköjärjestelmän paloturvallisuus varmistetaan jatkosuunnittelussa viranomaisohjeistuksen vaatimalla tavalla.

Sisäilmatavoitteet

Lähtökohtaisesti rakennus suunnitellaan S2-sisäilmastoluokkaan Vantaan kaupungin ohjeiden mukaisesti.

4.1 Arkkitehtoniset tavoitteet

Tontti sijaitsee Myyrmäen ydinkeskustassa, jossa on voimassa kaavarunko vuodelta 2019. Se ohjaa alueen suunnittelua sekä kaupunkikuvallisia ja arkkitehtonisia tavoitteita. Lisäksi suunnittelua ohjaa vuonna 2023 valtuuston hyväksymä Myyrmäen kehittämissuunnitelma.

Oivallustentaloa on suunniteltu Myyrmäen keskustan olohuoneeksi ja siltä toivotaan Myyrmäen identiteettiä ja omaleimaisuutta korostavia kulttuurin tiloja ja palveluita.

Hyvällä kaupunkisuunnittelulla ja arkkitehtuurilla mahdollistetaan vilkkaiden ja viihtyisien toimintaympäristöjen syntyminen. Oivallustentaloa tuleekin ajatella laajempaan osana kaupunkirakennetta ja sen tulee ottaa yhteys sitä ympäröivään kaupunkitilaan ja viherympäristöön: Iskostie on viherverkostoyhteys, Paalutori Myyrmäen sykkivä sydän ja Myyrmanni kaupan kehto. Iskostietä kehitetään Myyrmäenraitin jatkeena Rajatorpantielle ja rakennuksen maatasokerros vetäytyy ja laajentaa tätä katukaupan ja elävän vaihtuvan toiminnan katuoleskelutilaa. Iskostielle levittäytyvä toiminta, sisäänkäynnit ja julkisivu tulee koordinoita uuden katu- ja vihersuunnitelman kanssa. Oivallustentalon toiminnan oletetaan näkyvän ja levittäytyvän myös Paalutorille.

Oivallustentalo on osana kerroksellista kaupunkirakennetta, jossa rakennusmassa on jäsennelty suhteessa ympäristöönsä. Rakennuksen polveileva julkisivu näkyy Rajatorpantielle saakka. Iskostiellä rakennuksen massa on monimuotoinen ja polveileva välttämättä pitkää yhtenäistä julkisivua. Myyrmannin kauppakeskuksen ja Oivallustentalon yhtymäkohta on rakennuksen massoittelun kautta yhteensovitettu. Myyrmannin kauppakeskuksen ja Oivallustentalon huoltoajo on huomioitu Oivallustentalon suunnittelussa järjestämällä rakennusten väliin yhteiskäyttöinen huoltopiha.

Paalutorin julkisivu on merkittävä tunnistettavuuden tekijä. Tämä kaupunkikuvallisesti tärkeä julkisivu on nähtävissä juna-aseman laiturilta sekä bussiasemalta saavuttaessa. Rakennuksen sisäänkäyntejä on keskeistä korostaa ja sallia toiminnal-

linen näköyhteys Paalutorin ja Iskostien puoleisten pääkulkureittien yhteydessä. Oivallustentaloon suunniteltu arkadi rinnastuu Myyrmannin kauppakeskuksen ja Kaupunkikulttuuritalon arkadiin. Arkkitehtonisia elementtejä, joita rakennuksessa on ovat: aktiivinen maantasokerros joka avautuu katutilaan, polveileva julkisivu, toiminnallinen kattopiha ja kasvikatot. Iskostietä kehitetään Myyrmäenraitin jatkeena Rajatorpantielle ja rakennuksen maantasokerros vetäytyy ja laajentaa tätä katukaupan ja elävän vaihtuvan toiminnan katuoleskelutilaa.

Kuva. Alustava visualisointi, Paalutorilta / Arkkitehtitoimisto ALA Oy (22.10.2025).

Rakennuksen toiminnassa korostuu tilojen monikäyttöisyys ja muunneltavuus. Sisätilat on jaettu tilaryhmittäin erillisiin siipiin. Siipien väliin rakennuksen keskelle on sijoitettu yhteiset aulatilat. Ylimmässä kerroksessa sijaitseva atriumpiha on huonomainen monipuolisen käytön mahdollistava ulkotila.

Rakennuksen kulkuväylät ja aulat on ajateltu osallistaviksi tiloiksi, jotka kannustavat liikkumaan, kokeilemaan ja havainnoimaan ympäristöä. Aktivointielementeille varataan erillinen budjetti, jolloin jatkosuunnittelun aikana etenkin sisustussuunnittelun keinoin voidaan tiloihin luoda elämyksellisyyttä ja yllätyksellisyyttä. Tilojen elämyksellisyyttä voidaan tuoda esimerkiksi vaihtelevilla materiaaleilla, valo- ja värитеhos-teilla, monipuolisilla kalusteratkaisuilla ja tiloihin integroiduilla aktivoivilla elementeillä kuten kiipeilyseinillä ja -verkoilla. Aktivoivat elementit voidaan toteuttaa yhteisesti rakennukseen halutun rakennustaitteen kanssa.

Myyrmäen kaupunkikeskus on fyysisesti ja toiminnallisesti monipuolinen ydin, jossa Myyrmäen identiteetti 'MyyrYork' näkyy muun muassa korkeana rakentamisena ja

värikkäänä ja luovana katuympäristönä. Oivallustentaloa on suunniteltu tämän alueen olohuoneeksi ja siltä toivotaan Myyrmäen identiteettiä ja omaleimaisuutta korostavia kulttuurin tiloja ja palveluita.

4.2 Tavoitteet julkisen taiteen osalta

Oivallusten talon julkisessa taiteessa sovelletaan prosenttiperiaatetta, mikä tarkoittaa, että yksi prosentti rakennuskustannuksista varataan taiteelle. Vantaan kaupunki on päättänyt prosenttiperiaatteen soveltamisesta kaupungin rakennushankkeissa julkisen taiteen ohjausryhmässä 11.11.2024. Lisäksi Oivallusten talon prosenttiperiaatteen soveltamisesta on tehty päätös kaupunkikulttuurin lautakunnassa (8.4.2025 § 6) sekä kaupunginhallituksessa (28.4.2025 § 14).

Oivallusten talon julkisen taiteen tavoitteet liittyvät osaksi Myyrmäen julkisen taiteen kokonaisuutta, johon kuuluvat muun muassa Jukka Mäen Kilterin koulun julkisivuun toteuttama teos 'Pyramidien arvoitus' sekä Ruukkutorille myöhemmin sijoittuva Tommi Toijan veistos 'Viimeisellä rannalla'. Oivallusten talon taide jatkaa teoksissa esiin nousevaa teemaa, joka yhdistää Myyrmäen alueen esihistorian (Toija) sekä arkeologisiin löytöihin liittyvän menetettyjen kulttuurien paljastumisen ja mystiikan (Pyramidien arvoitus). Teema tulkitaan Oivallusten talossa nykytaiteen keinoin, kekseliäästi ja rakennusten käyttäjät huomioiden. Oivallusten talon taide tulee olemaan leikkisää ja mahdollisuuksien rajoissa toiminnallista. Paalutorin ja sen ympäristön julkinen taide rakentaa tulevaisuudessa omaleimaisen identiteetin Myyrmäkeen, jossa yksittäiset teokset liittyvät osaksi kerroksellista taidekokonaisuutta.

Oivallusten talon taiteen sijaintipaikkana voi toimia rakennuksen pääaula, toiminnallinen kattotila ja / tai mahdollisuuksien salliessa rakennuksen julkisivu. Julkisivuun tai rakenteisiin integroituna taide huomioi rakennukseen määritellyt materiaalit, kuten julkisivun perforoidut metallilevyt. Teos / teokset voivat myös levittäytyä laajasti eri puolille sisätilaa. Taiteen paikan valinnassa voidaan huomioida teosten näkyvyys myös ulos esimerkiksi suurten ikkunoiden kautta.

Oivallusten talon taiteessa haetaan teoksia yhdeltä tai enintään kahdelta taiteilijalta tai taiteilijaryhmältä. Taiteilijavalinta toteutetaan rakennuksen toteutussuunnittelun yhteydessä Vantaan taidemuseo Artsin toimesta, yhteistyössä muun suunnittelun kanssa. Oivallusten talon taide ei ole vain esteettinen lisä, vaan se on olennainen osa rakennetun ympäristön ilmettä ja kokemuksellisuutta. Siten taide liittyy osaksi hankkeen arkkitehtuurikonseptia.

Vantaan kaupungin julkiseen taiteeseen liittyvä päätöksenteko, kuten taiteilijavalinnan hyväksyminen, teoksen hankintatavan hyväksyminen ja teokseen kohdistetut taiteelliset tavoitteet, hyväksytään Vantaan julkisen taiteen prosessien mukaisesti julkisen taiteen ohjausryhmässä. Vantaan taidemuseo Artsin julkisen taiteen kuraattori ohjaa taidehankintaa sekä toimii ohjausryhmän esittelijänä. Oivallusten talon taide hankitaan joko kutsukilpailuna, tai hankintalain (40 §) mukaisesti suorahankintana, jossa suorahankinnan perusteena ainutkertaisen taideteoksen hankkiminen.

4.2 Esteettömyystavoitteet

Oivallustentalo suunnitellaan esteettömäksi Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä 241/2017 mukaan ja Esteettömyys, ympäristöministeriön ohje rakennuksen esteettömyydestä 2018 noudattaen.

Rakennuksen sisä- ja ulkotilat toteutetaan esteettöminä niin liikkumis- kuin valo-, väri- ja ääniympäristöjenkin osalta. Kaikkien sisäänkäyntien tulee olla katettuja ja esteettömiä. Rakennukseen tulee hissit ja liikuntaesteisille soveltuvat wc-tilat kaikkiin kerroksiin.

Toimitilojen erityisen esteettömyyden ratkaisut, kuten äänimajakat sekä esiintymis- ja opetustilojen induktiosilmukat kirjataan rakentamislupavaiheen yhteydessä pääsuunnittelijan laatimaan esteettömyysselvitykseen, joka esitellään vanhus- ja vammaisneuvostolle.

4.3 Rakennetekniset tavoitteet

Rungosta on laadittu alustava rakenneselvitys, tietomalli, tasopiirustukset sekä rakennetyypit. Laaditun materiaalin laajuus on esitetty erikseen laaditussa RAK-piirustusluettelossa (ks. oheismateriaali).

Rakennus suunnitellaan rakennusteknisesti siten, että rakenneratkaisut ovat turvallisia, luotettavia ja hyvän rakentamistavan mukaisia. Kaikessa suunnittelussa noudatetaan YM:n, RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

Rakennus perustetaan suunnitteluvaiheessa laadittavan perustamistapalausunnon mukaisesti (pääosin arinalla kallion/ louhitun kallion varaan). Perustukset routasuojataan ja rakennus salaojitetaan. Alapohjan alle asennetaan radonputkitus (lukuun ottamatta väestönsuojatiloja ja pysäköintihallia). Maata vasten rakennettavat rakenteet vesieristetään ja rakenteet otetaan salaojituksessa huomioon. Valittavan kantavan rakenteet mukaan valitaan joko jatkuvat anturialinjat tai pilarianturat.

Pohjavedenpinnan tasosta ei ole varmaa selvyyttä, mutta oletuksena on (kauppa-keskuksen kuivatustaso alempana), että se ei nouse perustustason yläpuolelle ja vain hissikuilujen syvennykset tehdään vesitiiviillä betonilla.

Raideliikenteen mahdollisesti aiheuttamat runkomelutasot on selvitettävä ja huolehdittava runkomelun vaimentamisesta rakennuksen perustamisen yhteydessä. Rakennuksen alapohja tehdään maanvaraisena.

Runkojärjestelmä valitaan niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Rakennusrungon syvyys valitaan siten, että kantavat ja jäykistävät seinälinjat sijoittuvat kapeammassa osassa ulkoseinille ja välillä on pilarilinja. Leveämmässä osassa välille tulee useampi pilarilinjaa. Salin korkeat seinät ovat betonia. Poikittaisia ja pitkittäisiä kantavia seinälinjoja ei pääsääntöisesti sallita estämään muuntojoustavuutta. Runkojärjestelmänä suositellaan käytettäväksi pilari-palkki-järjestelmää rakennusrungon sisällä. Kapean ja leveän runko-osuuden väliin tulee liikuntasäula.

Pilarilinjat osuvat autohallin ja kerrosten välillä päällekkäin, mikä mahdollistaa selkeämmät ja kustannustehokkaammat rakenneratkaisut.

Kerroskorkeudeksi valitaan riittävä, joka mahdollistaa muuntojoustavuuden mahdollisissa talotekniikkamuutoksista ja niiden risteilyissä sekä huomioi rakenteelliset esteet kuten mahdolliset palkkien leuat ja vastaavat.

Välipohjat suunnitellaan ontelolaatta- ja kuorilaattarakenteina sekä osittain paikallavalurakenteina mahdollistaen julkisivun ulokeratkaisut ja erikoisratkaisut (pyöreä porrasaukko). Välipohjan ulokkeiden kannatuksessa hyödynnetään seinälinjaan sijoitettavia ristikoita.

Aurinkosähköjärjestelmän ja kattopuutarhan kuormitus yläpohjan kantaville rakenteille on otettava huomioon suunnittelussa.

Ulkoseinälinjoilla on kantavana rakenteena joko pilari-palkki-rakenneratkaisu ja kevyet puu- tai teräsprofiilirunkoiset seinät tai teräsbetoninen sisäkuorielementti.

Rakennukseen suunnitellaan toteutuskelpoiset detaljit rakennusfysikaalisesti toimivina. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rakenteiden ja rakennusmateriaalien pysymiseen kuivina koko rakennustyön ajan. Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät. Julkisivu- ja runkomateriaalivalinnassa on vältettävä palonleviämisen kannalta epäedullisia materiaaleja. Ulkovaipan sisäpinnan tiiveyden varmistamiseksi laaditaan detaljit kaikista erilaisesta liitos- ja epäjatkuvuuskohdista.

Lämmöneristeiden ja rakenteiden kastumisen estämiseksi hankkeessa edellytetään Kuivaketju 10 -järjestelmän noudattamista.

Talotekniikan nousukuilut minimoidaan ja keskitetään. Talotekniset linjat viedään ulkovaipan sisäpinnan sisäpuolella.

Rakennejärjestelmäkuvaus

Suunnittelutehtävän vaativuus: Vaativa

Toteutusluokka: 2

Seuraamusluokka: CC2

Luotettavuusluokka: RC2

Suunnittelukäyttöikä Runko: 100 v

Perustukset: 100 v

Rakennuksen paloluokka: P1

Palokestovaatimus: R60; Kauppakeskuksen vastainen palomuuuri MEI180

Rakennustöiden puhtausluokka on P1.

Suunniteltava kohde koostuu maanalaisesta kauppakeskukseen liittyvästä auto-hallista, kolmesta maanpäällisestä kerroksesta sekä katolle tulevista iv-konehuoneista. Rakennukseen tulee yksi liikuntasaumalinja niin, että rakennus jakautuu kahteen suorakaiteen muotoiseen osaan.

Rakennuksen runkojärjestelmänä on pilari-palkki rakenne, jotta eri käyttötarkoitusten mukaisten tilojen käytettävyyys ja muuntojoustavuus on mahdollisimman hyvä ja tavoitteiden mukainen.

Väli- ja yläpohjien vaakarakenteet ovat pääosin 320 mm paksuisia ontelolaattoja, joiden päälle tehdään paremman akustisen toiminnan vuoksi kelluvat pintalattiat. Palkit ovat betonisia tai teräksisiä leukapalkkeja. Pilarit ovat pääosin betonia. Katon iv-konehuoneet ovat teräsrakenteisia.

Kellarin ulkoseinät ovat maapaineelle alttiita paikalla valettavia teräsbetoniseiniä. Kellarikerroksessa sijaitsee autohallin lisäksi väestönsuojat ja muut tekniset tilat. Väestönsuojan seinät ovat teräsbetonia.

Rungon jäykistykseen käytetään teräsbetonisia porrashuoneita ja hissikuiluja. Lisäksi rungon keskelle osuvat salin korkeat seinät toimivat mukana jäykistyksessä. Välipohjat toimivat jäykkinä levyinä siirtäen vaakakuormat kerroksittain jäykistäville seinille.

4.4 LVIA-tekniset tavoitteet

LVIA-järjestelmien suunnitellaan ja rakennetaan siten, että järjestelmä tuottaa teknisesti, turvallisesti ja toiminnallisesti terveellisesti toimintaolosuhteet ja hyvän käytettävyyden energiatehokkaalla ja muuntojoustavalla tavalla. Järjestelmät ovat etäohjattavia ja -seurattavia, mikä mahdollistaa kiinteistön energiankulutuksen seurannan (toiminnan ja kiinteistön kulutukset erotettuina). Kiinteistöautomaatioon suunnitellaan painesuhteiden hallinnan mahdollistava koko rakennuksen kattava paine-eromittausjärjestelmä, joka liitetään rakennusautomaation piiriin.

Teknisten järjestelmien tulee osaltaan vastata tilojen käyttötarkoituksen vaatimia akustisten vaateita; mikä huomioidaan erityisesti kirjastotilojen ja yhteiskäyttösalin (auditorio, esityssali) ilmanvaihdossa.

Suunnittelussa ja rakentamisessa noudatetaan Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

Työ on "Kuivaketju 10" -alainen.

Kiinteistö liitetään Vantaan energian kaukolämpö- ja HSY:n vesi- hulevesiverkostojen piiriin. Rakennuksen lämmöntuotto rakennetaan osin omavaraiseksi, ilma-vesilämpöpumppujärjestelmällä. Energiaomavaraisuutta parannetaan lisäksi aurinkosähköjärjestelmällä.

Työssä huomioidaan rakennuspaikalla ja sen läheisyydessä olevia putkia ja johtoja. Tarvittavat putkien ja johtojen muutos/purkutyöt tehdään. Tarkemmat sijainnit selvitetään työmaavaiheessa ennen toimia.

Lämmitysjärjestelmät

Lämmöntuotto toteutetaan yhdistettynä ilma-vesilämpöpumppu ja kaukolämpöjärjestelmällä. Keskuksen laitteet sijoitetaan sitä varten varattuun erilliseen tekniseen tilaan. Ilma-vesilämpöpumppulaitteiston ulkoyksikkö sijoitetaan rakennuksen katolle sille varattavaan paikkaan. Vesi-ilmalämpöjärjestelmän tehomääritys ja vuosittainen energiankäytön peitto Rambollin 27.8.2025 tekemän "Energiamuotojen kannattavuustarkastelun" selvityksen mukaisesti.

Lämmitystoiminnot jakautuvat kolmeen pääryhmään;

- Lämmitysverkosto
- Ilmanvaihdon lämmitys
- Lämpimän käyttöveden valmistus

Lämmönjakojärjestelmänä toimii radiaattoripatteri- ja lattialämmitysjärjestelmä, riippuen tilan käyttötarpeesta. Tuulieteiset varustetaan lämmityksen lisäksi ilmanvaihdon lämmitysverkostoon kytkettävillä lämminkiertoilmakojeilla.

Lämmitysjärjestelmät jaetaan tarpeenmukaisiin säätöpiireihin.

Lämmityspatterit varustetaan esisäädettävillä termostaattisäätöventtiileillä.

Viilennystoiminnot

Jäähdytysenergia tuotetaan ilma-vesilämpöpumppulaitteistolla, sekä vedenjäähdytyskoneella. Vedenjäähdytyskoneen ja lauhduttimien sijoituksessa, ja asennuksessa huomioidaan äänitekniset seikat ja runkoäänien vaimennus. Järjestelmäosien tilavarauksissa huomioidaan laitteiden tilantarve.

Jäähdytystoimintoja ja viileäenergian käyttökohteita ovat tilojen ja ilmanvaihdon viilennys. Tilojen jäähdytystarve tarkastellaan suunnittelun osana tehtävin simuloinnein.

Jäähdytysenergia siirretään käyttökohteeseen nestemuodossa. Jakojärjestelminä toimivat lattialämmityksen jakoputkisto, ilmanvaihtokoneiden jäähdytyspatterit, ilmanvaihdon vyöhykekohtaiset jälkijäähdytyspatterit, sekä tilasta riippuen kiertoilmajäähdyttimet.

Jäähdytyksen käyttöajat ja käyntilupa määritetään kiinteistöautomaatiojärjestelmän kalenteriohjelman, olosuhdeasetusten ja osassa tiloja mahdollisesti läsnäolon perusteella luotavan ohjelman mukaan.

Vesi- ja viemärijärjestelmät

Tilat varustetaan suunnitteluohjeen mukaisesti tilojen ja toiminnan tarpeenmukaisin vesi- ja viemärikalustein. Yleisten tilojen sekoittajat ovat kosketusvapaita 'kennosekoittajia', jotka liitetään muuntajan välityksellä sähköverkkoon.

Rakennus liitetään HSY vesi-, jätevesi- ja hulevesiverkostojen piiriin. Hulevesiä viivytetään kiinteistön alueella rakennettavalla hulevesien viivytysjärjestelmällä.

Viemärijärjestelmät varustetaan tarpeenmukaisin erottimin. Keittiön viemäri varustetaan rasvan erottimella.

Tarvittavat jv- ja perusvesien pumppaamot rakennetaan. Alimpaan kellarikerrokseen rakennetaan jätevesienpumppaamo. Muutoin viemäri johdetaan toimimaan painovoimaisesti.

Viemäriasennuksissa huomioidaan äänitekniset kysymykset, käyttämällä dB viemäriputkea ja eristämällä viemärit rakennuksen sisällä. Viemärikannakointiin kiinnitetään erityistä huomiota mm. kulma- ja haarakappaleet kannakoidaan valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Automaattinen palonsammutusjärjestelmä

Rakennus varustetaan automaattisella palonsammutusjärjestelmällä (Sprinkler). Kohteelle on laadittu vesilähdeselvitys A-insinöörit Oy toimesta (ks. oheismateriaali). Alustavasti todennäköinen vesilähde on yleinen vesijohto.

Ilmanvaihtojärjestelmät

Rakennus varustetaan koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmällä. Järjestelmän suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota energiatehokkuuteen (lämpö/sähkö).

Ilmanvaihtokoneet sijoitetaan rakennuksen katolle. Konetilojen pinta-alatarpeen minimoimiseksi voidaan rakentaa useampia koneita palvelevia raitisilmakammioita. Voidaan tarkastella toteutustapaa, jossa koneita sijoitetaan päällekkäin (kaksi konetta päällekkäin), mikä osaltaan pienentää pinta-ala vaadetta, mutta kasvattaa tilan korkeusvaadetta. Koneet pyritään sijoittamaan mahdollisuuksien mukaan vastakkaisille sivuille siten, että huolto tapahtuu kummankin sivun koneille tilan keskiosasta, minne koneiden huoltoluukut avautuvat. Koneiden päällekkäisyys edellyttää, huoltotason rakentamista, sekä tukirakenteita ylempien koneiden painovaikutuksen poistamiseksi alemman koneen rakenteisiin. Huoltotasot ja tukirakenteet voidaan rakentaa sinkitystä teräksestä, huoltotasoon rutiläkannet.

Tilojen sisäilmaston laatutaso S2 mukaan.

Ilmanvaihtokoneet varustetaan lämmitys-, jäähdytys- ja lto-toiminnoin. Osa tiloista varustetaan tarpeenmukaisin jäähdytystoiminnoin (mm. Keittiö, kahvio, monitoimitali, kirjasto). Suunnittelun osana tilojen sisäilmasto-olosuhteen tarkastellaan simuloinein.

Käyttöaikojen ulkopuolella tuuletustoiminnot toteutetaan jaksottaisella käytöllä. Lisäksi toteutetaan käyttöä edeltävät ja käytön jälkeiset tuuletustoiminnot, mikä toteutetaan rakennusautomaatiojärjestelmän kautta ilmanvaihtokoneiden aikaohjauksella.

Musiikkiopiston tilojen ja soitinvarasto varustetaan kostutustoiminnoilla. Kostutuksen voi toteuttaa siten, että tilojen ilmanvaihtoa palvelemaan rakennetaan oma erillinen palautusilmatoiminnoilla varustettu ilmanvaihtokone. Koneen tuloilmakanavistoon lii-

tetään koneen ulkopuolinen sähkötoiminen höyrystinlaite, joka tuottaa tarvittavan kostutuksen. Tiloihin asennetaan; lämpötila, CO2 ja kosteusmittaukset, jotka liitetään rakennusautomaatioon, ja niistä luodaan grafiikalle taso/tilakuvaan osoittava näkymä. Kosteuden säätö, joko tilamittausten keskiarvona; määritetään tarkemmin suunnittelun osana. Musiikkiopiston ilmanvaihto toimii käyttöaikojen ulkopuolella palautusilmakäytöllä. Koneen toimintoa ohjaa tällöin tilojen kosteusarvo, ja kone käynnistyy ja kostutus asettuu toimintaan raja-arvojen ohjaamana. Tämän lisäksi koneita käytetään käyttöaikojen ulkopuolella jaksottaisella tuuletuskäytöllä.

Koska kostutusta vaativia Musiikkiopiston tiloja on pinta-alaltaan suuri määrä, tarkastellaan suunnittelun osana ilmanvaihtokoneen varustamista koneen yhteyteen rakennettavalla kennokostutinkennolla. Tarkastelussa tutkitaan energiankäytön kustannuksia kahden eri kostutustavan välillä; suorasähkötoiminen kostutinlaite kytkettynä tuloilmakanavaan, vaihtoehtoisesti ilmanvaihtokoneen varustaminen kennokostuttimella. Kostutusjärjestelmän tulee olla hygieninen, helposti huollettava. Koneen tai kanaviston tarvittava vedenpoisto huomioidaan.

Rakennuksen ilmanvaihtojärjestelmät suunnitellaan ja rakennetaan siten, että toteutustapa mahdollistaa aikaohjelman ja olosuhteisiin perustuvan tarpeenmukaisen ilmanvaihdon käytön. Tämän mahdollistamiseksi, järjestelmät varustetaan ilmamääräsäätimin, joita ohjataan tilan ilmanvaihdon tarpeen mukaan. Toiminnoille asetetaan minimi ilmamäärä ja liukuma maksimi-ilmamäärään, tilan PPM/TE asetuksen min/max mukaan.

Ilmanvaihtokoneet varustetaan suoravetoisilla kammiopuhaltimilla, mikä mahdollistaa paineen/ilmamäärän säädettävyyden.

Ilmanvaihtokoneet varustetaan tehtaalla automaatiourakoitsijan toimittamin komponentein, millä varmistetaan yhteensopivuus automaatiojärjestelmän kanssa.

Kanavistot tehdään tehdasvalmisteisesta kierresaumakanavasta. Jakojärjestelmän ja päätelaitteiden säädettävyys tulee olla hyvällä tasolla.

Osassa tiloja käytetään tehdasvalmisteisia ja tehdasmaalattuja suutinkonvektoreita, joissa ilmavirran suunta säädettävissä suuttimista. Osassa tiloja voidaan käyttää päätelaitteita, joissa alakaton sisään asennettavat jakolaatikot, otsapinta alakaton pinnan tasalla, ja joissa tasainen ilmanjako neljään eri suuntaan tai riippuen tilasta ja päätelaitetyypistä 360 astetta. Ilmanjaon optimaaliset 'heittokuviot' ja päätelaitetyypit määritetään ja valitaan tarkemmin suunnittelun osana (optimaalisin kuhunkin tilaan sopiva jakotapa).

Keittiö ilmanvaihto suunnitellaan ja rakennetaan valmistuskeittiön vaatimusten mukaisesti.

Kellarin autopaikoitustilojen savunpoisto toteutetaan alustavasti koneellisella savunpoistojärjestelmällä, muiden tilojen savunpoistojärjestelmän toteutustapa määritetään suunnittelun osana.

Kädentaidon tiloihin sijoitettava keramiikkauuni varustetaan huvalla joka varustetaan omalla paloeristetyllä kanavistolla ja puhaltimella. Tilan ilmanvaihto ja ohjaukset suunnitellaan vastaamaan käytön tarpeita. Kädentaidon kemikaalien käyttöä ja säilytystä varten tehdään tarvittavat poistoilmanvaihto ja korvausilma-ratkaisut (tarkempi määrittäminen suunnittelun osana).

VSS-tilan ilmanvaihto rakennetaan vastaamaan käyttötarpeita (rauhan- ja kriisi-aika).

Portaikot varustetaan omilla poistoilla ja korvausilmalla; huomioidaan palotekniset tekijät.

Ilmanvaihtojärjestelmät jaetaan konekohtaisiin järjestelmiin pääpiirteittäin seuraavasti;

- ajoneuvojen pysäköintihalli
- auditorio/esityssali
- aulatilat
- opetustilat
- kahvila, keittiö
- kirjastotilat
- Muita tiloja; varastot, muuntamo, tekniset tilat, portaikot

Rakennusautomaatio

Kaikki lvi-järjestelmät liitetään Vantaan kaupungin ohjeen mukaisesti valvontajärjestelmän ja etäohjauksen sekä hälytystoimintojen piiriin, mikä huomioidaan kaikissa järjestelmä- ja laitehankinnoissa ja niiden yhteensopivuudessa automaatiojärjestelmän kanssa. Järjestelmä mahdollistaa seurannan ja ohjaustoimet etänä ethernet tai mobiiliverkon välityksellä pc- tai tablettilaitteella.

Automaation grafiikkaohjelmalle luodaan kerroskohtaiset havainnollistamistasopiirustukset, joista ilmenee; tilan nimi, numerointi, tilakohtaisten mittauksen pohjautuvat ilman laatu (CO2/TE). Kaikkiin käyttötiloihin (pois lukien wc-, siivous, varasto, ja vastaavat pienet tilat) asennetaan ko. mittaukset, jotka liitetään automaatiojärjestelmän piiriin. Laajempien tilojen ilmanvaihdon tasoa voidaan ohjata ilman-

laadun mukaan, mikä parantaa osaltaan järjestelmien ja koko rakennuksen energia-taloutta.

Etäohjauksen ja "pilvivalvomon" piiriin liitetään myös sähkötekniikan ohjaustoimin-toja. Valvonta-alakeskukset asennetaan tarpeenmukaisesti paikkoihin, mm. Ilman-vaihdon konehuoneisiin ja lämmönjakokeskukseen, ja ne liitetään "pilvivalvomon" piiriin.

Huoltokirja

Vantaan kaupungilla on käytössä Manager huoltokirjaohjelma, jonne huoltokirja aineisto tallennetaan huoltokirjakoordinaattorin toimesta.

Hulevedet viivytetään kiinteistön alueella ennen poisjohtamista. Järjestelmät rakennetaan ja varustetaan siten, ettei kiinteistön JV- ja SV-järjestelmistä johdu viemäriverkostoihin haitallisia aineita.

Kiinteistö varustetaan tarpeenmukaisin vesi- ja viemärilaitteistoin putkistoihin ja varusteineen tarvittavin erottimin, sekä toiminnan edellyttämin erikoisjärjestelmin.

Rakennus varustetaan koneellisella lämmön talteenottolaittein varustetulla tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmällä puhaltimet ovat pääsääntöisesti EC-moottorein varustettuja kammiopuhaltimia. Puhaltimen kierroslukua säädetään taajuusmuut-tajalla, jota ohjaa kanavapaine.

Rakennuksen tilojen olosuhde (lämpötila, kosteus, jäähdytystarve) selvitetään simuloinnein suunnitteluvaiheessa.

Lähtökohtaisesti rakennus suunnitellaan S2-sisäilmastoluokkan (lämpötila yläraja S3) mukaan Vantaan kaupungin ohjeiden mukaisesti siten, että tilatehokkuus- ja rakenteellisten ratkaisujen avulla vältetään pääsääntöisesti tilojen jäähdytykseltä.

Tilojen käytön ja laitteiden erityistarpeet huomioidaan järjestelmien suunnittelussa ja rakentamisessa. Tästä esimerkkinä musiikkitilojen asettamat vaatimukset ääni-olosuhteille.

Ilmanvaihtokanavistot varustetaan vyöhykekohtaisin tulo- ja poistoilmakanavistoon asennettavin ilmamääräsäätimin, mikä mahdollistaa vyöhykekohtaisen, olosuhteisiin ja ilman laatuun perustuvan muuttuvan ilmanvaihdon. Vyöhykkeet varustetaan mittaelimin, jotka ohjaavat säätimiä.

Suunnittelussa varaudutaan rakennuksen varustamiseen sprinklerijärjestelmällä.

Rakennuksen rakennusautomaatiojärjestelmä toteutetaan Vantaan kaupungin ohjeen ja käytänteiden mukaisesti.

4.5 Sähkötekniset tavoitteet

Yleistä

Sähkötekniisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energia- tehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laite- toimittajia.

Suunnittelun tulee olla laadukasta ja pohjautua tilaajan ja käyttäjien kanssa neuvoteltuihin ratkaisuihin, laskelmiin ja kokemukseen. Suunnittelijan on voitava perustella suunnitteluratkaisut yllä mainittujen kriteerien perusteella.

Sähköjärjestelmät suunnitellaan ja toteutetaan muuntojoustavuus huomioiden.

Aluesähköistys ja liittymät

Rakennus liitetään sähkölaitoksen keskijännitejakeluverkkoon ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon. Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin kaukovalvontajärjestelmään. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvonta- verkkoon ja murtosuojausjärjestelmä rikosilmoitinverkkoon.

Pihavalaistus toteutetaan valaisinpylväillä sekä valonheittimillä. Valaistusta täydennetään rakennuksiin asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla.

Pysäköintihalliin asennetaan sähköautojen latausasemia (22 kW) sekä niiden varaukset. Latausasemien määrä sekä varaustarpeet määräytyy autopaikkojen lukumäärän mukaisesti vähintään noudattaen lakia "733/2020 rakennusten varustamisesta sähköautojen latauspisteillä ja lataus-pistevalmiuksilla".

Piha-alueiden valaistus toteutetaan tontin alueella valaisinpylväillä sekä valonheittimillä. Valaistusta täydennetään rakennuksiin asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla.

Sähkönjakelu ja keskuskes

Sähköjärjestelmät rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti.

Rakennus varustetaan kiinteistömuuntamolla. Rakennukseen asennetaan sähkökeskuksia (pääkeskus, nousukeskukset, ryhmäkeskukset, pistorasiakeskukset, esitystekniikan keskukset, yms.), jotka palvelevat mm. valaistusta,

pistorasioita, LVIA- laitteita, kiinteistön/ käyttäjien laitteita, opetukseen liittyviä laitteita, kahvion laitteita, sekä tele- ja turvajärjestelmiä.

Rakennus varustetaan yliaaltokompensoinnilla tai vaihtoehtoisesti hybridisuodattimella. Kts. kohta ”Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet”.

Kaupunkitasoisessa valmiussuunnitelmassa rakennukseen ei ole määritetty varavoimaa. Rakennukseen asennetaan liittymä ulkoista paikalle tuotavaa varavoimakonetta varten. Liittymän perään kytketään mm. savunpoisto, sprinkleri ja turvavalaisu. Tarkemmin kuormat määritetään suunnitteluvaiheessa.

Eri käyttäjätoimialoille (kuten asukastilat, Vantaan info, kahvila, lasten kulttuurikeskus, nuorisotilat, aikuisopisto, kuvataidekoulu, musiikkiopisto, kirjaston väistötilat), kiinteistösähkölle ja sähköautojen latausasemille asennetaan omat sähkön kulutusmittaukset.

Energian kulutuksen seuranta varten sähkökeskuksiin asennetaan alamittareita, joilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energian kulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittaustulosten poikkeamia esim. vikatapauksissa.

Rakennukseen asennetaan ohjauskeskuksia, joilla ohjataan mm. yleis-/kulkuvalaistuksia, salien/esitystilojen valaistuksia sekä esitystekniikkaa.

Rakennukseen asennetaan lattiaan upotettuja rasioita, joihin asennetaan sähkö- ja telepistorasioita. Lattiarasioille on tarvetta tiloissa, joissa seinä- ja kattoasennusten hyödyntäminen on hankalaa sekä tiloissa, joissa sähkötekniikkaa on paljon erityisesti tilojen keskialueilla.

Johtotiet

Rakennukseen asennetaan tehdasvalmisteisia metallirakennetta olevia kaapelihyllyjä, johtokanavia, valaisinripustuskiskoja ja valaisinansaita/trusseja.

Johtoteiden suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota ääni- ja paloteknisiin erityyksiin. Erityisesti ääneneristysvaatimus koskee musiikkiopiston tiloja. Yleisalueilla näkyvillä osuuksilla johtotiet ovat valkoiseksi maalattua mallia. Näyttämöillä ja suunnitteluaikana erikseen sovittavissa saleissa ulospäin näkyvät johtotiet hankitaan pääsääntöisesti mustaksi maalattuina tai maalataan paikan päällä.

Johdot ja niiden varusteet

Rakennukseen asennetaan kaapeleita ja johtoja, jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- Sähkökeskuksia (nousujohdot sekä ohjaus- ja hälytysrunkojohdot)

- Maadoituksia/ukkossuojauksia
- Voimavirtalaitteita esim. keittiökojeita
- Valaistusta ja pistorasioita
- Keramiikkauuneja
- AV- ja esitystekniikkaa
- Kirjaston väistötilojen laitteita
- Tele- ja turvajärjestelmiä
- LVIA-laitteita

Kaapeleihin tulee päästä käsiksi kohtuudella valmistumisen jälkeen. Esim. väliseinissä ei käytetä putketonta asennusta. Läpiviennit tulee tiivistää hyvin ja kylmien sekä lämpimien tilojen välisiä läpivientejä tulee välttää.

Valaistusjärjestelmät

Rakennusten valaistustasojen mitoituksissa tulee noudattaa pääsääntöisesti standardin SFS-EN 12464-1:2021 suosituksia. Yleisvalaistuksen lisäksi tiloja sekä niiden toimintaa palvelevaa kohde-, tunnelma- ja näyttämövalaistusta sekä asennetaan eri tiloihin.

Kirjaston tiloihin asennetaan hyllyvalaistusta, jossa tulee erityisesti kiinnittää huomiota sähkön jakelutapaan (jatkojohtoja ei saa käyttää).

Optimaaliseen energiatehokkuuteen tulee pyrkiä valitsemalla energiatehokkaat valaisimet sekä niihin energiatehokkaat valolähteet (kuten Led). Valaisimet tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että valoa saadaan sinne missä sitä tarvitaan ja tarpeenmukaisella valaistusvoimakkuudella.

Energiatehokkuus tulee huomioida valaistusohjauksissa. Valaistusohjaukset voidaan toteuttaa mm. soveltaen kiinteistöautomaation aikaohjauksia, valoisuusantureita, läsnäolotunnistimia, himmentimiä, päivänvaloautomaatiikkaa ja järkevää valaistusryhmitystä.

Asukastilan toimintatupa 02.02, pääaula 06.01, nuorisotilan monitoimisali 10.01, hengailutila 10.02, harjoittelusali 14.20, esityssali 15.01 sekä katon atriumpiha ja kirjaston lasten toimintatila 17.07 varustetaan esitystekniikan valaistuksella. Valaistusten ohjaus (DMX) liittyy osana tilakohtaisiin Av/Estek-järjestelmiin. Esityssali 15.01 valaistussuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota, että salia käytetään myös elokuvaesityksiin.

Ulkoalueiden valaistussuunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida alueen yleisvalaistus.

Yleiskaapelointijärjestelmä

Rakennus varustetaan Cat 6a mukaisella U/FTP yleiskaapelointijärjestelmällä. Järjestelmä palvelee mm. tietoliikennettä, puhelin/ovipuhelinyhteyksiä, info-tv-, aikatauluneuvonta-, AV/esitystekniikan -järjestelmiä, aurinkopaneelijärjestelmän seurantanäyttöjä, tilanvarausjärjestelmää ja videovalvontaa.

Yleiskaapelointitelineet asennetaan omiin erillisiin lukittaviin telekomeroihin. Pistorasioita asennetaan mm. toimistotyyppisiin tiloihin, saleihin, opetustiloihin, auloihin, neuvottelutiloihin, henkilökunnan tiloihin, teknisiin tiloihin, info-tv-näytöille, joukkoliikenneaikataulunäytöille, tilanvarausjärjestelmän näytöille (voidaan yhdistää osaksi info-tv-näyttöjärjestelmää), videovalvonnan kameroille, yms.

Pelialin tietoliikenneverkon asennuksissa tulee erityisesti huomioida nopea tietoliikenneverkon kaistan tarve.

Rakennus varustetaan langattoman lähiverkon verkon (wlan) tukiasemilla. Tukiasemien RJ-45 pistorasiat 2-osaista mallia.

VIRVE 2.0- ja monioperaattorijärjestelmä

Rakennus varustetaan viranomaisverkolla VIRVE 2.0. Ennen lopullista asennusta, tulee rakentamisen loppuvaiheessa suorittaa kuuluvuusmittaukset, johon sisältyy yleisimpien puhelinoperaattoreiden kuuluvuuden mittaukset. Virve-kuuluvuus tulee varmistaa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ohjeistuksen mukaisesti.

Rakennus varustetaan monioperaattoriverkolla, joka liitetään osaksi VIRVE-verkkoa.

Viestintäjärjestelmät:

Väestönsuoja varustetaan GSM-passiiviantennijärjestelmällä, joka mahdollistaa matkaviestimien käytön.

Info-TV-järjestelmä

Rakennus varustetaan info-tv-järjestelmällä osana yleiskaapelointijärjestelmää. Näyttöjä asennetaan mm. käytäville, auloihin, odotustiloihin, kirjaston väistötiloihin sekä kahvilaan. Laitteet ja ohjelmistot ovat käyttäjien erillishankinnassa.

Tilanvarausjärjestelmä

Salit, yhteiskäyttö -, neuvottelu- ja opetustilat varustetaan pilvipalvelupohjaisella tilanvarausjärjestelmällä. Varattavien tilojen sisäänkäyntien viereen asennetaan kaapelointi ja rasiointi näytöille (voidaan integroida osaksi info-tv-järjestelmää).

Laitteet ja ohjelmointi ovat käyttäjän erillishankinnassa. Kaupungilla on käytössä tilojen vapaa-ajan käytön varausten hallinnointiin tekninen järjestelmä, johon tilanvarausjärjestelmän näytöt voidaan integroida. Se mahdollistaa mm. vapaa-ajan käytön hakemusten käsittelyn, laskutuksen ja tilojen lukitusten hallinnoinnin.

Äänentoisto- AV- ja esitystekniset järjestelmät

Rakennus varustetaan kuulutus- ja äänentoistojärjestelmällä. Järjestelmä palvelee myös hätäkuulutuksia. Vahvistinkeskus varustetaan varavirtalähteellä. Kaiuttimia asennetaan kattavasti rakennukseen.

Opetus- ja neuvottelutilat varustetaan ns. älytaulujärjestelmällä (näytöt siirrettäviä tai kiinteitä). Joihinkin yksittäisiin tiloihin voidaan osin näytön tilalle asentaa videoprojektori. Ääntä tuotetaan aktiivikaiuttimilla tai harkinnanvaraisesti soundbar-laitteistolla. Videoprojektorikäytössä asennetaan aina erilliset aktiivikaiuttimet.

Järjestelmän laitteet ja laitekaapelointi ovat käyttäjien erillishankinnassa.

Esitystekniikan yleismäärittely:

Asukastilan toimintatupa 02.02:

- Kiinteä ansasputki muutamalle valoheittimelle (4-6 kpl) ja kahdelle aktiivikaiuttimelle
- Edellisten ohjauslaitteille kiinteä kaapelointi
- Oheistarvikkeet kuten mikrofonit, vahvistin, yms.
- Videoprojektori
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa

Pääaula 06.01:

- Kiinteä ansasputki muutamalle valoheittimelle (4-6 kpl) ja kahdelle aktiivikaiuttimelle
- Edellisten ohjauslaitteille kiinteä kaapelointi
- Oheistarvikkeet kuten mikrofonit, vahvistin, yms.
- Videoprojektori
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa

Lastenkulttuurin galleria 08.01, monitoimitila 08.02 ja työpaja 08.04:

- Tilat varustetaan paikallisilla äänentoistojärjestelmillä kaiuttimineen
- Tilat varustetaan sähkötoimisilla pimennysverhoilla
- Työpajaan asennetaan videoprojektori
- Tilakohtainen induktiosilmukkavahvistin (galleria, työpaja)
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa

Nuorisotilan monitoimisali 10.01:

- Kiinteät ansasputket valoheittimille ja aktiivikaiuttimille
- PA-kaiutin, Subwoofer
- PA-äänimikseri, digitaalmikseri, tarkkailumikseri
- Soundbar
- Tarkkailukuulokkeet
- Digitaalinen lavarasia
- Videoprojektori
- Ohjelmälähteet ja keskuslaitteet
- Signaaliuuntimet
- Mikrofonit
- Laitteiden asennustelineet, oheistarvikkeet ja laitekeskus (räkki)
- Kiinteä kaapelointi
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa
- Sähkötoiminen valkokangas
- Sähkötoimiset pimennysverhot

Hengailutila 10.02:

- Kiinteät ansasputket valoheittimille ja aktiivikaiuttimille
- PA-kaiutin, Subwoofer
- PA-äänimikseri, digitaalmikseri, tarkkailumikseri
- Soundbar
- Tarkkailukuulokkeet
- Digitaalinen lavarasia
- Jättinäyttö/digiseinä
- Ohjelmälähteet ja keskuslaitteet
- Signaaliuuntimet
- Mikrofonit
- Laitteiden asennustelineet, oheistarvikkeet ja laitekeskus (räkki)
- Kiinteä kaapelointi
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa
- Sähkötoimiset pimennysverhot

Kuntosali 10.03:

- Aktiivikaiuttimet kaksi kpl
- Kiinteä kaapelointi ohjauslaitteille
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa

Äänitysstudio/bänditila 10.09:

- Pistorasiointi bändien tuomille laitteille

Monitoimi- ja opetustila 12.01:

- Aktiivikaiuttimet viisi (?) kpl

- Kiinteä kaapelointi ohjauslaitteille
- Kiinteä näyttö
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa

Monitoimisali 12.02:

- Aktiivikaiuttimet viisi (?) kpl
- Kiinteä kaapelointi ohjauslaitteille
- Videoprojektori
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa
- Sähkötoimiset pimennysverhot
- Sähkötoiminen valkokangas

Musiikin opetus 12.07:

- Aktiivikaiuttimet viisi (?) kpl
- Kiinteä kaapelointi ohjauslaitteille (kuten mikserille)
- Kiinteä näyttö
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa

Harjoittelusali 14.20:

- Kiinteät ansasputket valoheittimille (10 kpl) ja aktiivikaiuttimille (2 kpl)
- Äänimikseri 16-kanavainen ja valomikseri, miksauspaikka sovitaan suunnitteluvaiheessa
- Videoprojektori, jolle HDMI-kaapelointi kolmesta paikasta
- Ohjelmälähteet ja keskuslaitteet
- Mikrofonit
- Laitteiden asennustelineet, oheistarvikkeet ja laitekeskus (PA-vaunu)
- Kiinteä kaapelointi
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa
- Sähkötoiminen valkokangas

Eesityssali 15.01:

Elokuvatekniikka:

- Ammattitasoinen 4K laser-elokuvaprojektori oheistarvikkeineen
- Elokuvääniprosessi (Dolby)
- Elokuvan äänentoistolaitteisto (kuten vahvistimet)
- Elokuvien verkkolevyt ja tietokoneet
- Elokuvateatterin ohjausjärjestelmä (DCP-pohjainen)
- Elokuvien Dolby Atmos-äänentoistojärjestelmä
- Videokamera striimaukseen ja kuva lipputiskille

Eesitystekniikka (ei elokuvat):

- Videoprojektori

- Digitaalimikseri äänelle
- Valomikseri
- Erilliset sähköpöydät miksereille
- Liitäntäpisteet miksauspaikalle. Avoinna minne miksauspaikka sijoitetaan
- Esityskäyttöön soveltuva PA-äänentoistojärjestelmä ((esim. L-Acoustics tai d&b), sisältää kauittimet, päätevahvistimet, monitorit, tarvittavat kaapelit, induktiosilmukkavahvistimen)
- Esitysvalot (Salin kattoon ripustettavat led-valot (esim. Robe, Martin, Claypaky, Chauvet). Valojen valikoima koostetaan tilaan soveltuvista profiili- ja fresnel-heittimistä)
- Tarvikkeet ja irtokaapelitMikrofonit (Valikoima mikrofoneja esityskäyttöön, sisältäen head-setit, langattomat kapulat ja vastaanottimet, langallisia dynaamisia ja kondensaattori mikrofoneja, DI-boksit)
- AV-kosketuspaneeli (Esityssalin teknisen järjestelmän käytön mahdollistaminen esiasetuksilla AVoIP-verkon kautta)
- AV/laitekeskus/kaappi
- Radiopuhelinjärjestelmä henkilökunnan sisäisen käyttöön
- Valoansaat
- Kiinteä kaapelointi
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa
- Sähkökäyttöinen valkokangas

Galleria 16.03:

- Äänentoistojärjestelmä, jota voidaan käyttää ns. ääniteoksiin
- Videoprojektori
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa
- Sähkökäyttöiset pimennysverhot ja valkokangas
- Säädetty kohdevalaistus eri tilanteita varten

Katon atriumpiha:

- Kiinteät ansasputket valoheittimille ja aktiivikaiuttimille
- Pistorasiakeskus siirrettäville laitteille
- PA-kaiutin, Subwoofer
- Ääni- ja valomikseri
- Videoprojektori tai näyttö
- Ohjelmälähteet ja keskuslaitteet
- Mikrofonit
- Laitteiden asennustelineet, oheistarvikkeet ja laitekeskus (PA-vaunu)
- Kiinteä kaapelointi
- Valkokangas
- Laitteiden valinnassa sekä niiden sijoituspaikoissa tulee huomioida säänkestävyys

- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa

Lasten toimintatila 17.07:

- Kiinteä ansasputki muutamalle valoheittimelle (4-6 kpl) ja kahdelle aktiivikaiuttimelle
- Edellisten ohjauslaitteille kiinteä kaapelointi
- Oheistarvikkeet kuten mikrofonit, vahvistin, yms.
- Videoprojektori
- Laitteet asennuksineen käyttäjien erillishankinnassa

Tarkemmin esitystekniikasta on kerrottu tilakorteissa.

Musiikinopetus- ja esitystiloissa kaiuttimien audiosignaali kaapeloidaan kiinteästi lähetyspisteeseen (XLR).

AV- ja esitystekniikalla varustettavat tilat varustetaan kuulorajoitteisia palvelevalla induktiosilmukajohdotuksella ja vahvistimella.

Ajannäyttöjärjestelmä

Rakennus varustetaan väyläpohjaisella keskuskellojärjestelmällä. Kelloja asennetaan mm. opetustiloihin, auloihin, kahvioon, sen keittiöön, kokoontumistiloihin, saleihin, kirjastotiloihin, käytäville ja neuvottelutiloihin sekä ulos.

LE-WC-hälytysjärjestelmä

LE-WC-tilat varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä. Hälytysnarut tulee kulkea tilan kaikilla seinillä lattianrajassa ja lisäksi erillinen hälytysnaru asennetaan roikkumaan katosta. Rinnakkaishälytykset johdotetaan lisäksi valvomoon.

Soittokellot, varattu-valot, sisäänpyyntölaitteet ja ovipuhelimet

Suunnitteluajana sovittavat sisäänkäynnit varustaan soittokelojärjestelmällä. Vaihtoehtoisesti ovikellojärjestelmän tilalla voidaan käyttää osittain tai kokonaan kuvallisia ovipuhelimia. Ääni tulee olla käyttäjäkohtaisesti pois kytkettävissä paikalliskytkimillä, joilla estetään tahallinen kiusanteko.

Neuvottelutilat ja äänitarkkaamo varustetaan varattu-valo-laitteilla.

Johtajien huoneet varustetaan sisään-pyyntö-laitteilla (ns. liikennevaloilla).

Murtoilmaisujärjestelmä

Rakennus varustetaan murtoilmaisujärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojauksena pääsääntöisesti liikeilmaisimilla. Kulunvalvottavat ulko-ovet kytketään murtoilmaisujärjestelmään. Lisäksi murtoilmaisimia asennetaan toiminta-alueille/-

tiloihin, jotka mahdollistavat murtosuojauksen aika-asetukset eri käyttöaikojen mukaisesti.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmän A-luokan hälytykset sekä paloilmoittimen palo/palovika hälytykset välitetään rinnakkain murtohälytysten kanssa murtohälyttimen akkuvarmennetun välitinlaitteen kautta.

Henkilöturvajärjestelmä

Rakennuksen riskialttiit työskentelytilat varustetaan ns. päällekkäusjärjestelmällä. Järjestelmän asennuspaikat selvitetään suunnitteluvaiheessa. Järjestelmän kaapelointi toteutetaan osana yleiskaapelointijärjestelmää. Laitteet ovat käyttäjien erillishankinnassa.

Videovalvontajärjestelmä

Rakennus varustetaan IP-pohjaisella videovalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvomaan rakennuksen ulkoseinustoja ja osin piha-alueita. Kameroiden sijoituksissa tulee huomioida katvealueiden valvonta. Lisäksi mm. pysäköintihalliin, käytäville, auloihin, odotustiloihin, kahvilaan, saleihin, neuvontapisteeseen, kassahuoneeseen, polkupyörävarastoon, lämpiöön, galleriaan, kattopihalle sekä muihin ns. yleisötiloihin asennetaan dome-tyyppisiä kameroita.

Kameravalvonnan valvomo sijoitetaan 1.kerroksen valvomoon 05.01. Musiikkiopiston vahtimestarin tilaan 14.13 ja nuorisotoimistoon 10.13 asennetaan paikallisvalvomo. Mahdolliset muut paikallisvalvomot selvitetään tarkemmin suunnitteluvaiheessa.

Kulunvalvontajärjestelmä ja sähköinen lukitus

Pääkulkureittien ulko-ovet, käyttäjäryhmien sisäovet sekä varattavat tilat varustetaan sähköisellä lukituksella. Sähkölukkoja ohjataan kulunvalvontajärjestelmästä, valvomosta ja mahdollisesti kiinteistöautomaatiojärjestelmästä.

Pääkulkureittien sähkölukittavat ulko-ovet kytketään valvomoon sekä kahteenkolmeen erikseen sovittavan paikkaan asennettavaan hätälukituskytkimen ohjaimiksi.

Kulunvalvontajärjestelmän tarkoitus on parantaa rakennusta käyttävien turvallisuutta. Kulunvalvonta- ja lukitusratkaisuissa tulee huomioida myös tilojen vapaa-ajan käytön tarpeet ja ratkaisun soveltuminen käytössä olevaan tilavarausjärjestelmään. Tällä hetkellä kaupungilla on käytössä Timmi-järjestelmä, jossa on rajapinta iLoq S5 kulunvalvontajärjestelmään sekä tilanvarausjärjestelmään (iDiD). Se

mahdollistaa mm. vapaa-ajan käytön hakemusten käsittelyn, laskutuksen ja tilojen lukitusten hallinnoinnin. Kulunvalvontajärjestelmä mahdollistaa useiden kulunvalvonta-alueiden sekä tilojen luonnin rakennukseen. Kulunvalvontajärjestelmä toteutetaan kulunvalvontalukijoilla, joita käytetään erillisillä kulkutunnisteilla ja/tai mobiililaitteilla.

Nuorisopalveluiden kulkureittien suunnittelussa tulee erityisesti huomioida, että tilat ovat käytössä 24/7 vuoden ympäri.

Merkki- ja turvavalaisusjärjestelmä

Rakennukseen asennetaan valaisinkohtaisilla kondensaattoriakuilla varustetut merkki- ja turvavalaisimet. Valaisimista tulee saada hälytystieto lampun hajomisesta ja valaisimen rikkoontumisesta kiinteistöautomaatiojärjestelmään.

Paloilmoitinjärjestelmä

Rakennus varustetaan hätäkeskukseen liitettävällä automaattisella osoitteellisella analogisella paloilmoitinjärjestelmällä.

Äänieristelyissä tiloissa kuten musiikkiopiston opetustiloissa tulee huomioida palohälytysten kuuluvuus valitsemalla esimerkiksi äänikantailmaisimet vilkkuvalolla kyseisiin tiloihin.

Asukastilan keittiössä 02.01 suunnittelussa tulee huomioida aiheettomien palohälytysten riski.

Sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmä

Rakennus varustetaan sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmillä.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä

Rakennus varustetaan kiinteistöautomaatiojärjestelmällä. Järjestelmällä ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään hälytystietoja.

Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät

Kattokaivojen, räystäiden ja syöksytorvien sähkölämmityksiä tulee välttää. Sähkölämmitys toteutetaan vain, jos henkilöturvallisuus ja/tai sadevesien johtaminen sitä ehdottomasti edellyttää.

Peseytymistilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus). Voidaan toteuttaa myös vesikiertoisella lämmityksellä osana rakennuksen lämmitysjärjestelmää.

Keittiölaitteille, pesukoneille sekä muille kiinteistön laitteille asennetaan sähköliitännät.

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavalla tai vesikatolle asennettavalla aurinkosähkövoimalalla. Tarkemmin järjestelmästä on esitetty kohdassa 4.0.1 ”Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet”.

Kirjaston väistötilat tilat varustetaan kirjastoa palvelevilla erityislaitteilla kuten lainaus/palautusautomaateilla, kävijämäärälaskureilla, valvontakameralle, yms. laitteilla. Laitteet käyttäjien erillishankinnassa.

4.5 Turvallisuustavoitteet

Suunnittelun tavoitteena on turvallinen asiointi ja työskentely kiinteistössä, jolloin tulee huomioida turvallisuuden näkökulmasta erityisesti rakenteellinen turvallisuus, kulunvalvonta, turvatekniikka sekä valmiuteen liittyvät asiat.

Rakenteellisen turvallisuuden osalta on huomioitava, että kaikki seinät ja/tai ovet eivät ole lasia. Uhkatilanteessa kiinteistön sisällä tulee olla mahdollisuus suojautua lukittuun tilaan ilman, että uhkaava henkilö voi nähdä mahdollisia hyökkäyksen kohteita. Avonaiset työskentelytilat ovat hyväksyttäviä, mutta tiloja suunnitellessa tulee ottaa huomioon tietoturvamateriaalin säilytys. Asiakastiloissa tulee varmistaa työntekijöiden poistuminen tilasta esimerkiksi uhka- tai väkivaltatilanteessa.

Ulos on asennettava riittävä valaistus, jotta kiinteistön piha-alueelle ei jää valvomatomia alueita. Katualueelle tulee asentaa ajoesteitä, jotka estävät tahallisen tai vahingollisen ajoneuvolla ajamisen rakennuksen sisälle. Pysäköintiin tulee varata sopivat tilat ja ne tulee suunnitella autojen lisäksi myös mopoille, polkupyörille, mopoautoille sekä sähköpotkulaudoille. Erillinen saattoliikennealue selkeyttäisi ja sujuvoittaisi liikennettä.

Kiinteistöön suunnitellaan sähköinen kulunvalvonta- ja lukitusjärjestelmä. Näiden järjestelmien osalta on tärkeää tehdä tarvittavat asennukset rakenteiden sisälle niin, että tilojen mahdollisesti muuttaessa toiminnan luonnetta, voidaan muutoksia tehdä helposti. Lukitusjärjestelmän tulee huomioida myös ulkokuoren hätälukitus sekä mahdollisesti eri käyttöalueita rajaavia sisäovia. Kulunvalvontajärjestelmän avulla kiinteistö tulee jakaa alueisiin ja kulkuoikeuksia jaetaan kiinteistössä työskenteleville ja asioiville henkilöille tarpeen mukaan huomioiden aikarajoitukset, iltakäyttäjät sekä poistumisturvallisuus.

Kiinteistöön asennetaan kuulutus- ja kameravalvontajärjestelmä sekä rikosilmoitinlaitteisto. Järjestelmällä tehtävät ilmoitukset ja hälytykset on kuuluttava kauttaal-

taan koko kiinteistön sisällä, huomioiden meluisat tilat. Kameravalvontaa tulee olla kaikissa julkisissa tiloissa, mm. käytävissä, ulkoalueilla ja lastauslaiturilla. Rikosilmoitinlaitteiston on oltava helposti saavutettavissa ja sen on havaittava mahdolliset murtautumisyrietykset ja tiedon on lähdettävä suoraan vartiointiliikkeen hälytyskeskukseen.

Pelastustoimen vaatimukset kiinteistössä tapahtuville pelastus- ja ensihoidon tehtäville reitteineen tulee huomioida, mukaan lukien hissit ja porrashuoneet. Pelastushenkilöstöllä tulee olla selkeä pääsy päävedensululle sekä sähköpääkeskukseen suoraan ulkokuoresta. Kiinteistöön tulee lain vaatimat alkusammutuskalustot ja ensiapukaapit sekä lisäksi defibrillaattorit. Paloturvallisuuden osalta on huomioitavaa, että rakennuksesta poistuminen onnistuu esteettä. Pelastuslaitos ottaa tarkemmin kantaa paloturvallisuuteen liittyviin asioihin.

Valmiusvaatimuksina kiinteistöön tulee suunnitella varavoima tai mahdollisuus kytkeä siirrettävä varavoimalaitteisto sekä ulkoinen vedensyötön kytkentämahdollisuus paineenkorotuksella, jonka tulee pystyä kattamaan kriittiset tilat, mm. aula sekä tarvittavat toimistotilat. Kiinteistöön tulee myös suunnitella ja rakentaa väestönsuoja kaupungin ja pelastuslaitoksen välillä sovitun mitoituksen mukaan ja väestönsuojaa voidaan käyttää rauhanaikana esim. varastointikäytössä.

Jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota häiriötilanteisiin; turvatekniikan ja -ratkaisujen pitää tukea häiriötilanteen hallintaa, mm. lukitukset sähkökatkojen aikana.

4.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet

Merkittävin hankkeen toteutusmuodon valintaan vaikuttava reunaehto on tiukka aikataulutavoite. Kohteen valmistuminen 2028 tarkoittaa käytännössä sitä, että kohde ei ole toteutettavissa ns. ketjumallilla, eli kilpailuttaen urakoitsija valmiilla tilaajan suunnitteluttamilla toteutussuunnitelmilla. Näin ollen aikataulutavoitteeseen ei ole mahdollista päästä esimerkiksi kokonaisurakka tai jaettu urakka -muodoilla.

Toinen merkittävä valintaan vaikuttava tekijä on kohteen monimuotoisuus. Hankkeen toteuttaminen kokonaisvastuurakentamisen (SR/KVR) muodolla, jossa SR/KVR-toteuttaja kilpailutetaan hankesuunnitelmalla, vaatisi hyvin tarkkaa suunnittelun lähtötietojen ja vaatimusten laadintaa, jotta urakka on toteutettavissa kiinteähintaisena ilman merkittävää lisätöiden määrän kasvua.

Kiinteähintaisessa urakassa lisätöiden hinnoista neuvoteltaessa tilaajan asema on myös heikompi, jolloin suuret lisätyömäärät nostavat kustannuksia merkittävästi.

Kolmas merkittävä tekijä toteutusmuodon valinnassa on hankkeen suunnittelun yhteistoiminnallisuus, jolla varmistetaan hankkeen eri osapuolten näkökulmien sujuva huomioon ottaminen ja yhteensovittaminen. Erityisesti SR/KVR-muodossa, jossa suunnittelijat ovat sopimussuhteessa urakoitsijaan eikä tilaajaan, yhteistoiminnallisuuden laadukas toteutuminen voi olla hankala varmistaa. Huomioiden myös korkeatasoisen arkkitehtuurin tavoitteet on hyvä, että ehdotus- ja yleisuunnitteluvaihe toteutetaan tilaajavetoisesti. Edellä esitetyistä syistä johtuen SR/KVR-toteutusmuotoa ei suositella hankkeen toteutusmuodoksi, vaikka sillä pystyttäisiinkin aikataulutavoitteisiin vastaamaan.

Urakkamuodon valinnassa on siis priorisoitava sekä aikataulutehokkuutta, että joustavaa hintamekanismia ja yhteistoiminnallisuutta. Toteutusmuodoksi näillä perusteilla on harkittu projektinjohtourakkaa. Urakkamuoto voidaan toteuttaa ns. rinnakkaismallilla, eli toteutussuunnittelua ja rakentamista lomittaen rakennusurakoitsijoiden määrää. Aikatauluriskeihin perustuvista syistä johtuen ei myöskään allianssia suositella toteutusmuodoksi.

Hankkeen toteutusmuodoksi suositellaan projektinjohtourakkaa tavoite- ja kattohintaisten. Projektinjohtourakka on toteutettavissa avoimen menettelyn urakoitsijakilpailutuksena ja rinnakkaismallilla, jolloin se on todettu aikataulutehokkaaksi vaihtoehtoksi. Toteutusmuoto on myös varsin käyttöön vakiintunut, jolloin tarjoavilla urakoitsijoilla on todennäköisesti kokemusta vastaavan toteutusmuodon hankkeista.

Tavoitehintaisten menettelyssä tilaaja on asettanut hankkeen urakoitsijan korvattaville kustannuksille tavoitteen, jonka pohjalta projektinjohtourakoitsija tarjoaa korvattaviin kustannuksiin perustuvaa palkkioprosenttiaan. Palkkioprosenttikäytäntö tekee ensinnäkin mahdollisiin lisätöihin liittyvän hinnoittelun kiinteähintaisia menettelyjä läpinäkyvämmäksi, mikäli tavoitehintaa joudutaan korottamaan, sekä toiseksi sopimusrakenne laaditaan siten, että projektinjohtourakoitsijalla on myös intressi ohjata suunnitteluttamista sekä laatutasoa kohti tavoitehinnan mukaista tasoa esimerkiksi hankkeen väliauditoinneista maksettavien palkkioiden kautta urakoitsijan onnistuneesta toiminnassa kustannusohjauksessa.

Projektinjohtourakkamuodossa yhteistoiminnallisuutta pyritään takaamaan kahdella sopimuksellisella tekijällä: suunnittelijat ovat sopimussuhteessa tilaajan eivätkä urakoitsijaan, sekä urakoitsijan sopimussuhteeseen kuuluu tästä huolimatta myös suunnittelunohjausvelvoitteita, jolloin eri näkökulmien huomioimiseen suunnittelussa on hyvät edellytykset.

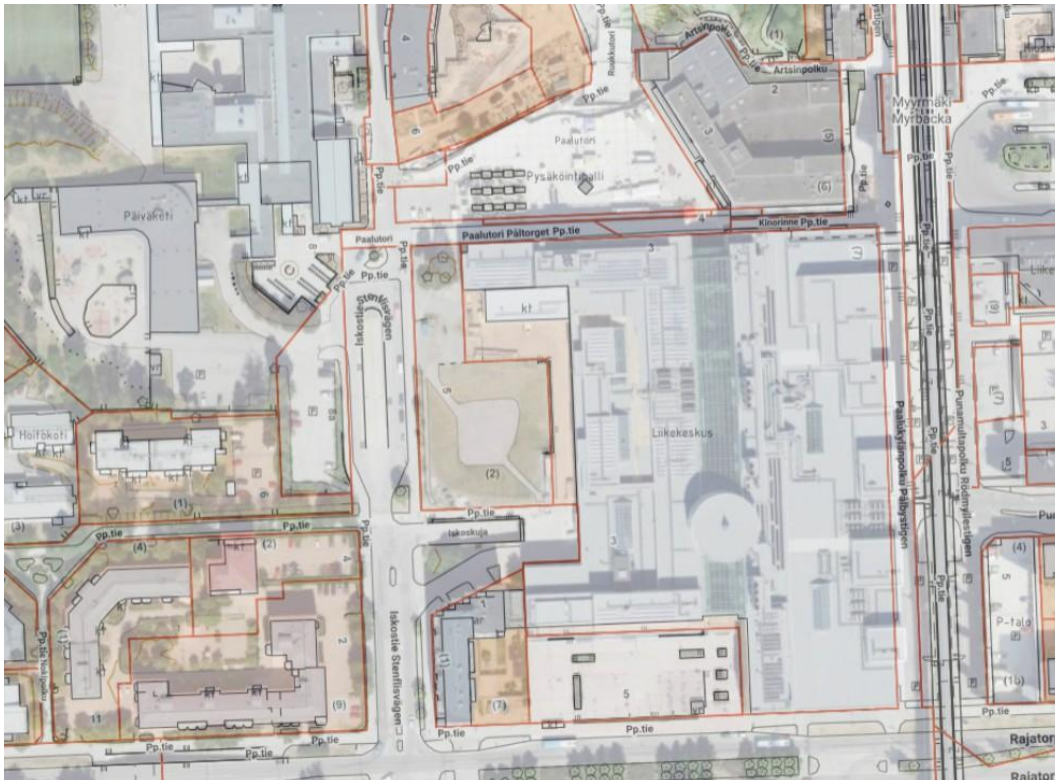
Suunnittelijoiden ja urakoitsijan hankinnoissa on tärkeää varmistaa, että valittavilla toimijoilla on riittävät resurssit sekä osaaminen suuren kokoluokan, keskeisen sijainnin ja korkeatasoisen arkkitehtuurin hankkeeseen.

5 RAKENNUSPAIKKA

5.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta

Asemakaavan muutosalue sijoittuu Myyrmäen ydinkeskustaan alle 200 metrin päähän Myyrmäen juna-asemasta. Tontti rajautuu pohjoisessa Paalutoriin, idässä Myyrmännin kauppakeskukseen, etelässä asuinkerrostaloihin ja lännessä Kilterin päiväkotiin ja kouluun.

Tontilla on toiminut terveyskeskus, joka on purettu 2013. Tontilla on nykyään noin kolmen metrin monttu. Tontti on kaupungin omistuksessa.

Orthokuva 2023, Myyrmäki, ns. Montun tontti (lähde: Vampatti).

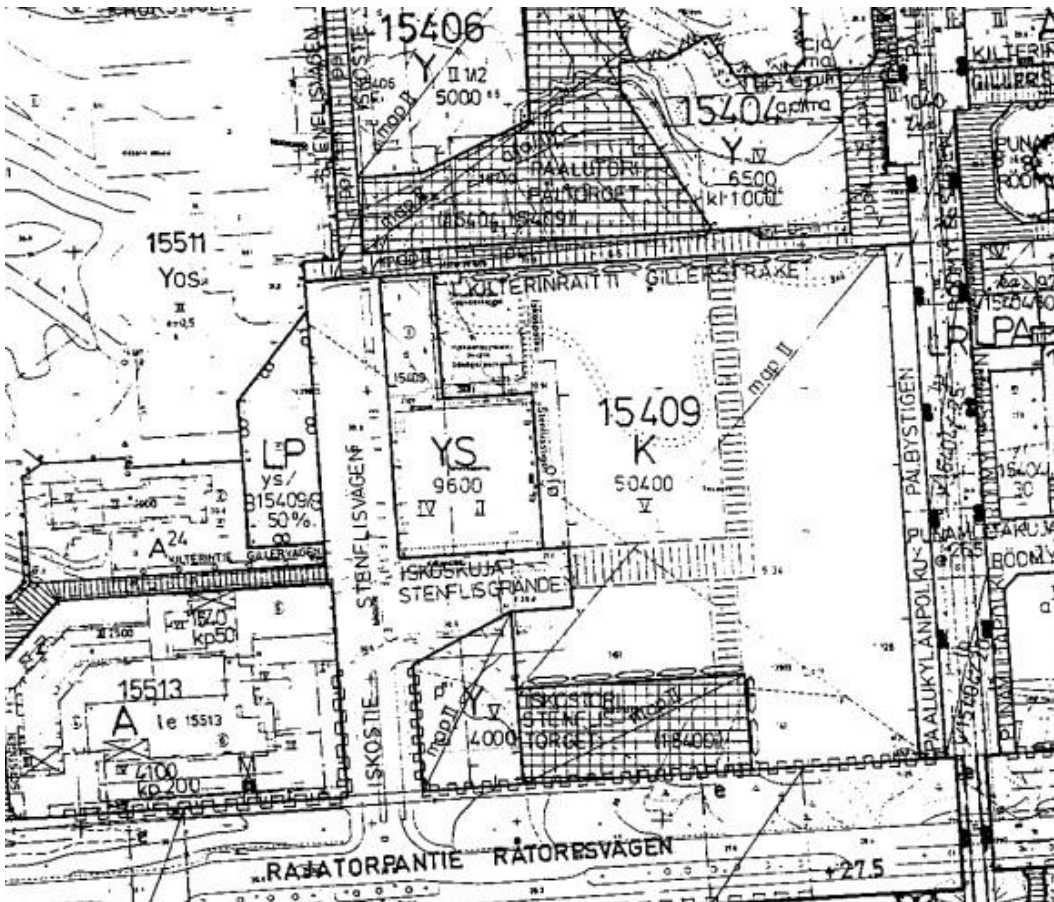
5.2 Rakennuspaikan ominaisuudet

Asemakaavamääräykset, rasitteet

Myyrmäen kaupunkikeskusta on Vantaan Yleiskaavassa 2020, Maakuntakaavassa 2050 sekä MAL 2023 sopimuksessa: Ensisijaisesti kehitettävä maankäytön ydinvyöhyke, jota kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Alueelle kohdistuu strateginen kehittämismerkintä "kestävän kasvun vyöhyke", jota suunnitellaan tehokkaasti rakennettavana alueena. Myyrmäen ydinkeskustassa on voimassa kaavarunko 2019, joka tarkoittaa yleiskaavaa ja ohjaa alueen suunnittelua. Alueen kaupunkikuvalliset ja arkkitehtoniset tavoitteet on tarkemmin esitetty Myyrmäen keskustasuunnitelmassa 2024.

Voimassa olevaan 1994 asemakaavaan haetaan poikkeamislupaa.

Sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue YS muutetaan Yleisten rakennusten korttelialueeksi Y. Voimassa olevassa kaavassa rakennusoikeus on 9600 k-m² ja rakennuksen suurin sallittu kerrosluku on osittain neljä, osittain kaksi. Autopaikkoja YS alueelle on ositettu 1/250 k-m². Autopaikat sijoittuvat LPA tontille 15409 ja määräyksen mukaisesti niistä 100 % on toteutettava yhteiskäyttöön.

kuva: 001116 asemakaavaote, vahvistunut 11.5.1992

Poikkeamislupaa haetaan vuoden 2025 aikana. Poikkeamislupaan liittyvät tavoitteet on tarveselvitysvaiheessa kuvattu kaavalle määritettyjen tavoitteiden kautta. Poikkeamisluvalla käyttötarkoituksesta poistetaan rajoitus, jonka mukaan korttelialueen

rakennusten tulee olla sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevia. Rakennuksen suurin sallittu kerrosluvuksi tulee viisi. Rakennusoikeutena säilyy 9 600 k-m². Oivallustentalon ja Elämystentalon autopaikat tulee rakentaa maanalaiseen pysäköintihalliin, josta on yhteys Myyrmannin kappakeskukseen. Pysäköintihallissa autopaikkoja tulee olla vähintään 1/250 k-m². Lisäksi LPA-tontille 15511-8 sijoittuvat autopaikat säilyvät voimassa olevan kaavan mukaisesti Oivallustentalon asiakaspaikkoina. Muita poikkeamislupaan liittyviä tavoitteita tullaan asettamaan mm. energiatehokkuuteen ja viherkertoimeen, kasvikattoihin ja hulevesiin sekä esimerkiksi pyöräpaikkojen määrään ja sijoittumiseen liittyen.

Tavoitteet täsmentyvät poikkeamislupaprosessin ja hankesuunnittelun edetessä.

Tontin rakennettavuus, maaperätiedot, kunnallistekniikka

Tutkimukset

Tontilla on laajasti vanhoja tärykairauksia. Tämän selvityksen yhteydessä tontille tehtiin täydentäviä kairauksia kalliopinnan varmistamiseksi sekä koekuoppia tontilta puretun rakennuksen mahdollisesti maaperään jätettyjen rakenteiden selvittämiseksi. Lisätutkimustarve tulee tarkastella suunnittelun edetessä. Maanalainen tekniikka rajoittaa pohjatutkimusten sijoittamista.

Maaperä ja topografia

Rakennuspaikalla on tällä hetkellä kulttuuritapahtumiin tarkoitettu Myyrmäen monttu. Montussa maanpinnan taso on noin +28,3. Montun ympärillä oleva maanpinta on noin tasolla +31...+32,7. Maaperäkuvaus on laadittu tehtyjen kairausten ja niiden tulkinnan perusteella. Alue on kokonaisuudessaan rakennettua aluetta, joten alueella on täyttöjä sekä tehty louhintoja.

Kallionpinta on korkeimmillaan tontin pohjoispuolella Myyrmannin kauppakeskuksen seinustan vierellä olevan avokallion kohdalla noin tasolla +30. Kalliopinta laskee rakennetun ympäristön vierellä jyrkemmin tehtyjen louhintojen vuoksi. Puretun terveystakeskuksen kohdalla kalliopinnan on arvioitu olevan noin tasolla +26,5. Arvioitu kalliopinta on esitetty pohjatutkimusasemapiirroksessa.

Kalliopinnan päällä on paikoin perusmaana olevaa hiekkaa, siltistä hiekkaa ja savista silttiä, joiden päällä on täyttömaita. Vanhoissa tutkimuspisteissä on havaittu savikerroksia, jotka ovat suuremmilta osin korvautuneet täyttömailla edellisten rakennusvaiheiden yhteydessä.

Pohjavesi

Rakennuspaikalla eikä sen läheisyydessä ole pohjaveden seurantaputkia. Montun reunasta luoteeseen on noin 65 m päässä on sijainnut pohjavesiputki. Pohjavesiputkessa vuonna 1984 pohjaveden pinta on ollut 1,5 m maanpinnan alapuolella. Vuonna 1985 pohjavedenpinnan korkeus on ollut 3,9 m syvyydessä maanpinnasta.

Montussa maanpinta on peittynyt vedellä runsaiden sateiden tai kevään sulamisveden aikaan. Pääsääntöisesti Montun pohja on ollut kuiva paikalliselta saadun kertomuksen mukaan. Paikalla sijainneen terveysaseman maahan jätetyt kellari-kerroksen rakenteet ja pohjalaatta mahdollisesti pidättävät sade- ja sulamisvesiä hetkellisesti, jolloin montussa on ajoittain vettä.

Itäpuolella sijaitsevan Myyrmannin kauppakeskuksen alin kellarikerros sijaitsee noin tasolla +24,85...+24,97. Vanhojen suunnitelmien perusteella kellarikerroksia ei ole tehty vedenpaine-eristettyinä, joten kauppakeskuksen lähistöllä pohjavesi on vähintään alimman kellaritason alapuolella.

Rakennuskohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on n. 2 km päässä sijaitseva Kaivokselan pohjavesialue.

Olemassa olevat rakenteet

Rakennuspaikan maaperässä sijaitsee itäpuolella näkyvän muurin lisäksi vanhan terveysaseman kellarikerroksen seinä-, porras- ja pohjalaattarakenteita sekä rakennusta palvellutta maanalaista tekniikkaa (mm. viemärit). Rakennus on vanhojen suunnitelmien mukaan perustettu suoraan louhitun kallion varaan ja perustuksissa voi olla kalliotappeja.

Olemassa olevat maanalaiset johtoverkot

Rakennuspaikan maaperässä kiinteistön ympärillä sijaitsee runsaasti - erityisesti kauppakeskusta palvelevia - olevia maanalaisia johtoverkkoja. Näitä on mm. hulevesi- ja jäteviemärit, sähkö- ja tietoliikennekaapelit sekä vesijohdot. Niiden toiminta on huomioitava rakentamisen aikana saumattomasti ja se tarkoittaa siirtoja ja väliaikaisia kannakointeja.

Kokonaisuus on huomioitava jatkosuunnittelussa.

Pilaantuneet maat

Alueella ei ole historiatiedon perusteella ollut erityistä maaperän pilaantuneisuutta aiheuttavaa toimintaa. Alue on ollut osittain metsää ja osittain maatalouskäytössä ennen 1970-luvulla aloitettua rakentamista.

Tarvesuunnitelmavaiheessa tehtyjen alustavien koekuoppien perusteella kävi ilmi, että maaperään on jätetty puretun terveysaseman rakenteita ja purettua rakennusjätettä on läjitetty tontille. Hankesuunnitteluvaiheessa tontille teetettiin maaperän haitta-ainetutkimus ja siitä on laadittu erillinen raportti (Afry Finland Oy, 8.9.2025).

Tutkimuksissa todettiin haitta-ainepitoista maata kolmessa tutkimuspisteessä: kahdessa ylittyi arseenin kynnysarvo ja kolmessa arseenin, koboltin, kuparin ja nikkelin sekä C10-C40 kynnysarvon lisäksi ylittyivät ylempi ohjearvo elohopean osalta ja vaarallisen jätteen raja-arvo sinkin osalta. Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia ei todettu purkamatta jääneen betonilaatan alapuolella.

Maaperään jätettyjen kellariseinien sisäpuoleisiin maaluiskiin tehdyissä koekuoppissa havaittiin rakennusjätettä. Purkujäte koostui pääosin betonista, mutta seassa oli myös muuta rakennusjätettä kuten sähköjohtoja, eristeitä, lasia ja metallia. muoviva. Mikäli luiskatäytöt ovat kauttaaltaan jätteellistä maata, on sitä arviolta 4200 m³ ktr. Jätteellisen maan käsittelykulut ja hintavaikutus voi olla merkittävä.

Rakennusjätettä eikä haitta-aineita todettu pohjoispuolen täyttömaissa.

Raportin mukaan nykyisellä ja suunnitellulla uudella maankäytöllä pintamaan alapuoliset haitta-aineet tai jäte eivät aiheuta riskiä, ihmiselle, eläimille tai ympäristölle. Mahdollisen tulevan rakentamisen yhteydessä tulee kuitenkin irtonaiset jätteet tai jätteellinen maa poistaa.

Perustaminen

Montun alue kuuluu maaperäolosuhteiden perusteella rakennettavuudeltaan luokkaan 2. normaali. Tontin ympäristö kuitenkin aiheuttaa haasteita rakennettavuuden suhteen.

Rakennuksen pohjoisosa ehdotetaan perustettavaksi osittain porapaaluille ja osittain suoraan kallion varaan. Paalutorin pysäköintihallin ja Myyrmäen kauppakeskusten rajapinnoissa perustaminen ehdotetaan tehtäväksi porapaaluin. Tällöin minimoidaan Oivallusten talon perustusten läheisyyden haittavaikutuksia koskien Paalutorin mahdollisia korjaus-/ muutostöitä. Lisäksi kauppakeskuksen seinustalla vanha louhinta on lähtötietojen perusteella tehty hyvin jyrkästi ja lähelle nykyistä seinälinjaa. Vanha louhintataso on noin kahden kerroksen syvyydellä. Näin ollen uusille perustuksille tulevat kuormat ehdotetaan vietäväksi porapaaluilla nykyiselle perustustasolle, jotta välttyttäisiin kallioleikkauksen ja seinän väliseltä kaivuulta sekä leveämmäksi louhimiselta.

Viemällä tulevat kuormat porapaaluilla kauppakeskuksen perustusten tasolle, välttään ahtaan ja syvän vierustäytön kaivuulta ja louhinnalta.

Kellarillinen osuus ehdotetaan perustettavaksi murskearinan välityksellä louhitun kallion varaan. Kauppakeskuksen rajapinnassa anturat ehdotetaan perustettavaksi suoraan kallion varaan, jolloin minimoidaan louhintatarve nykyisten perustusten välittömässä läheisyydessä.

Perustamistapoja tarkennetaan tarvittaessa suunnittelun edetessä.

Liikenne, pysäköinti ja meluselvitys

Oivallustentalo tukeutuu voimakkaasti joukkoliikenneyhteyksiin, junarataan ja linja-autoihin. Alueen saavutettavuus joukkoliikenteellä, kävellen ja pyöräillen on erinomainen. Oivallustentalon edustalle Iskostien varteen on suunniteltu pyöräpysäköintiä, minkä lisäksi Kilterin koulun tontille on esitetty koulun ja oivallustentalon yhteistä pyöräpysäköintiä.

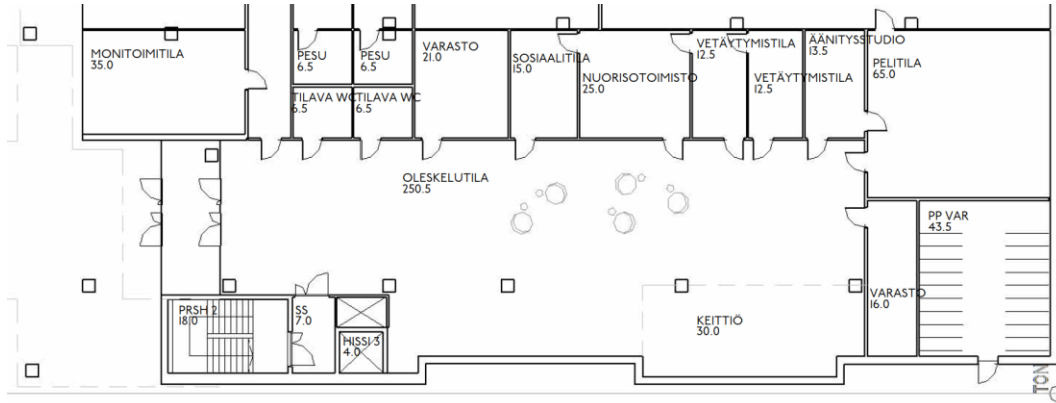
Oivallustentalon alle on suunniteltu Oivallustentaloa ja Elämystentaloa palveleva noin 60 autopaikan pysäköintilaitos. Autopaikkojen määrä tarkentuu rakennuksen suunnittelun edetessä ja mm. rakennesuunnittelun asettamien reunaehtojen perusteella. Pysäköintilaitoksesta on suunniteltu suora ajoyhteys kauppakeskus Myyrmannin pysäköintilaitokseen, jonka pysäköintipaikat olisivat myös Oivallustentalon asiakkaiden käytettävissä. Oivallustentalon edustalle Iskostielle on suunniteltu saattopaikkoja.

Iskostien länsipuolella sijaitsee pysäköintialue, joka on asemakaavassa merkitty Oivallustentalon korttelille. Alue on ollut tilapäisesti Kilterin koulun henkilökunnan käytössä. Koulun henkilökunnan pysäköinti on suunniteltu palautettavaksi koulun tontilla sijaitsevalle pysäköintialueelle, joka sijaitsee Ruukuntekijäntien päässä. Tällöin Iskostien länsipuolen pysäköintialueelle voidaan osoittaa Oivallustentalon asiointipysäköintiä ja saattoa. Koulun ja Oivallustentalon mahdollinen tilausbussi-liikenne ohjataan käyttämään Rajatorpantien varressa, Iskostorin eteläpuolella, sijaitsevaa linja-autojen pysäköintiruutua.

Pyöräpysäköinti

Hankesuunnitelmassa esitetään pyöräpysäköinnin sijoittamista rakennuksen kaakkoiskulmaan. Pyöräpysäköintipaikkoja rakennuksen sisällä on 20 kpl. Pyöräpysäköinti järjestetään lukitussa tilassa, joten paikat palvelevat ensi sijassa rakennuksessa työskenteleviä sekä säännöllisesti toimintaa rakennuksessa järjestäviä toimijoita.

Lisäksi myöhemmin laadittavassa julkisten alueiden yleissuunnitelmassa esitetään pyöräpysäköintipaikkoja rakennuksen eteläpuolelle. Yleiselle alueelle esitetään 30 pp. Lisäksi pyöräpaikkoja on mahdollista järjestää rakennuksen arkadin alle sisäänkäyntien läheisyyteen.

Kuva. Oivallustentalossa on pyöräpysäköinnille varattu tila 43.3..

Radon

Radonin torjunnassa tulee huomioida ohje RT 103123. Radonputkitusta ei asenneta väestönsuojien eikä pysäköintihallin alle. Putkitus tehdään kellarittomalle osuudelle ja sellaisten tilojen alle, joissa oleskellaan.

Kaivannot

Rakennuskaivannosta laaditaan erillinen kaivantosuunnitelma. Rakennettu ympäristö sekä työturvallisuus tulee huomioida kaivantosuunnittelussa.

Kellarillisen osuudella rakennuskaivanto tulee tehdä tuettuna. Muilta osin kaivanto voidaan alustavasti tehdä luiskattuna.

Kaivantojen työnaikainen kuivana pito hoidetaan kaivannosta pumppaamalla riittävän useasta pumppauskuopasta tai kaivosta. Täyttötöitä on tehtävä ns. kuiva-työnä. Työmaavesien käsittelyssä noudatetaan HSY:n työmaavesiohjetta.

Rakennuspohja on suurimmaksi osaksi louhittava. Osa louhinnoista sijoittuu kaupakeskuksen välittömään läheisyyteen ja niiltä osin on varauduttava irtiporaukseen/kiilaukseen. Ennen tärinää aiheuttavien töiden aloitusta tulee naapurikiinteistöissä tehdä alkukatselmukset ja vastaavasti töiden päätyttyä loppukatselmukset. Tärinää aiheuttavien töiden ajaksi on naapurikiinteistöihin asennettava tärinämittarit.

Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely

Rakennus tulee salaojittaa.

Lähtökohtaisesti hulevesiä tulisi viivyttaa tontilla. Tontilla on kuitenkin hyvin rajalliset mahdollisuudet hulevesien käsittelylle, koska uusi rakennus ulottuu tontin rajoihin. Maaperä on kalliota, joten hulevesiä ei voi imeyttää. Näin ollen hulevesien käsittely on hoidettava kansirakenteiden päällä, jolloin yleisten ohjeistusten mukaista viivytysvaatimusta ei saada toteutettua. Hulevesiä tulee kuitenkin viivyttaa tontilla niin paljon kuin mahdollista, koska Pöyryn vuonna 2014 tekemän hulevesiselvityksen mukaan Rajatorpantien ja Kilterinkaaren risteys tulvii kerran viidessäkymmenessä vuodessa tapahtuvalla sateella.

Tontilla aikaisemmin sijainneen rakennuksen hulevedet on johdettu suoraan kaivojen kautta kaupungin hulevesiviemäriin.

Hulevesien viivytys toteutetaan rakentamalla viivytystilavuus putkidimensiolla. Perusvesiä varten tehdään pumppaamo.

5.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet

Rakennus tulee suunnitella Myyrmäen yleisiä suunnittelutavoitteita ja päämääriä toteuttavaksi, luontevaksi osaksi kehittyvää kaupunginosaa. Toiminnan kuvaus on hankesuunnitelman kohdassa 3.1.

6 HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE

Hankkeen laajuusmitoituksen taustalla vaikuttavat toiminnalliset tavoitteet on kirjattu kappaleeseen 3.2 Tilaohjelma.

Oivallustentalo -rakennuksen laajuus on:

- kerrosala; 7 721 kem²
- bruttoala; 11 641 brm²
 - bruttoala erikseen, ilman p-laitosta; 8 487 brm²
 - bruttoala erikseen, pysäköintilaitos; 3 154 brm²
- huoneistoala; 10 075 htm²
- hyötyala; 6 116 hym²

Tunnusluvut rakennukselle ja ohjelmalle:

- tehokkuus bruttoala/hyötyala (ilman p-laitosta); 1,39
- tilavuus; 57 229 m³

Tunnusluvut perustuvat hankesuunnitelman tilaohjelmaan.

7 KUSTANNUKSET

7.1 Rakennuskustannukset

Hankesuunnitelman perusteella laskettu tavoitehinta (päivätty 2.12.2025) hankkeelle on 49 080 000 € (alv 0 %) KL 105,3 (11/25).

Investointikustannusennusteeseen mm. sisältyy:

- toiminnallinen kattopiha, atrium (390 000 €)
- kasvikatto (470 000 €)
- pysäköintilaitos kellarikerroksessa (3 200 000 €)
- julkinen taide (470 000 €)
- kaivantojen tuennat, porapaalusettiseinä (550 000 €)
- tontin vanhojen jäänteiden kaivu- ja purkutyöt (200 000 €)
- aurinkosähköjärjestelmä
- hulevesien käsittely

Tavoitehintaan ei sisälly (alv 0%):

- tontin mahdollisten rasitteiden kustannukset
- käyttäjätehtävät kuten irtaimisto- ja laitehankinnat
- globaali tilanne, kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa
- elinkaarikustannukset

Tontin pilaantuneet maat kuljetuksineen ja käsittelyineen muodostavat ison erilliskustannuserän (arvio jopa 2,4 Me), joka ei kohdistu hankkeen rakentamiskustannuksiin.

Investointikustannukseen kuulumaton ensikäytön kalustuksen ja varustuksen kustannus ei ole tässä vaiheessa selvillä.

Elinkaarikustannukset on laskettu eri skenaarioin (ks. oheismateriaali 'Energia- muotoverailu' / Ramboll Oy) – arvio 403 617 €, tarkentuvat toteutus suunnittelu- vaiheessa.

Hankkeeseen ei ole tiedossa suoraan liittyviä väistötilakustannuksia, mutta vuosina 2028-2031 tarvitaan väliaikaistilat kirjastolle. Lastenkulttuurin tilat Oivallustentalossa toimivat tämän väistöajan kirjaston tiloina. Lastenkulttuuri toimii väistöajan nykyisissä tiloissaan (Toteemi). Elämystentalon valmistuessa noin 2031 kirjasto siirtyy ko. sijaintiin ja tilat vapautuvat Lastenkulttuurille.

7.2 Käyttökustannusennuste

Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, siivous, huolto);

Vuotuiset ylläpitokustannukset ovat hankesuunnitelman tavoitehinnan mukaan 528 333 € / vuosi (alv 0 %). Ylläpitokustannus ei sisällä siivouskustannuksia tai muita puhtauspalvelukustannuksia eikä vahtimestaripalveluita tai muita mahdollisia käyttäjäpalvelukustannuksia.

Vuosivuokraennuste 1. kokonaiselle käyttövuodelle on 3 735 486 € / vuosi (alv 0 %) KL 105,3 (11/25), josta ylläpitokustannuksen (ei sisällä siivouskustannuksia) osuus on edellä mainittu 528 333 € / vuosi (alv 0 %), pääomakustannuksen (sisältäen korjausvastike, korko ja maanvuokra) osuus on 3 207 153 € / vuosi (alv 0 %). Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan.

7.3 Toimintakustannukset

Käyttäjätöimialojen kokonaisarvio yhteensä 2 835 000 € / vuosi (alv 0%).

Vuotuinen toimintakustannusarvio rakennuksen toimijoiden kesken eritellen on:

- nuorisotila 375 000 €
- asukastilat 300 000 €
- aikuisopisto 558 000 €
- musiikkiopisto 800 000 €
- lastenkulttuuri 137 000 €
- kuvataidekoulu 245 000 €
- Vantaa-info 270 000 €
- talon yhteiset henkilöstökulut 150 000 €

7.4 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste

Käyttäjätöimialojen kokonaisarvio yhteensä 2 070 000 € (alv 0%).

Investointikustannukseen kuulumaton ensikäytön kalustuksen ja varustuksen kustannus on rakennuksen toimijoiden kesken eritellen:

- nuorisotila 500 000 €
- asukastilat 200 000 €
- aikuisopisto 200 000 €
- musiikkiopisto 220 000€
- lastenkulttuuri 120 000 €
- kuvataidekoulu 130 000 €
- Vantaa-info 150 000 €
- Kulttuuripalvelut: 400 000 € (sis. esityssalin varusteet ja laitteet)
- Toiminnallinen kattopiha ja elämykselliset elementit 150 000 €

Rakennuksessa on osin yhteisiä tiloja, joiden irtaimisto ei kuulu käyttäjätoimialalle, jotka eivät siten sisälly yllä mainittuun ensikäytön kalustuksen ja varustuksen kustannukseen. Kyseisiä tiloja ovat mm. esityssali ja toiminnallinen kattopiha sekä aulatilat.

Tekniikka-, kiinteistönhoito- ja väestönsuojatilojen kiinteät kalusteet ja laitteet sisältyvät investointikustannukseen.

8 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU

Oivallustentalo (nimellä Opistotalo) on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena vuosina 2026-2028. Taloussuunnitelmassa 2025-2028 on kohdennettu 40 milj. euroa Oivallustentalon rakentamiseen.

Hankesuunnittelu ja päätöksenteko 05/2025-02/2026.

Kohteen suunniteltu käyttöönotto kalustettuna ajoittuu alkuvuoteen 2029. Aikatauluun pääsemiseksi on toteutusmuodoksi ehdotettu projektinjohtourakkaa, jolloin aikataulumuotona voidaan käyttää ns. rinnakkaismallia, jossa hankkeen kokonais-aikaa lyhennetään limittämällä hankkeen vaiheita. Rinnakkaismallissa toteutussuunnittelu, hankinnat ja rakentaminen on limitetty keskenään.

Toteutussuunnittelun hankeaikataulun vaiheet on VTK Kiinteistöt Oy esittänyt alla:

Siirtyy VTK Kiinteistöt Oy:n toteutukseen, alustava aikataulu;

• suunnittelijoiden hankinta	12/2025 – 02/2026
• suunnittelu (ehdotus-, yleis- ja toteutus)	03/2026 – 03/2027
• poikkeaminen asemakaavasta	04/2026 – 08/2026
• tontin esirakentamisen toimenpidelupa	03/2026 – 05/2027

- katualueen käyttö- ja sijoitusluvat sekä liikenteenohjauksen suunnitelmat esirakentamiseen 03/2026 – 05/2027
- esirakentamisen urakoitsijan kilpailuttaminen 04/2026 – 05/2026
- esirakentaminen tontilla 06/2026 – 12/2027
- toimitilan rakentamislupaprosessi 10/2026 – 04/2027
- urakoitsijan kilpailutus toimitilahankkeeseen 03/2027 – 06/2027
- toimitilan rakentaminen ja käyttöönotto 08/2027 – 01/2029

Kalustus ja käyttäjän muutot 01/2029 – 02/2029

- käyttäjän vastuu, ei VTK Kiinteistöt Oy:n

**Projektinjohtourakan rinnakkaismallissa toteutussuunnittelu jatkuu rakentamisen aloituksen jälkeen rinnan rakentamisen kanssa.*

9 TYÖTURVALLISUUSASIAT

Rakennuttajan tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheen työturvallisuuskoordinaattorina toimii rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen. Työturvallisuustehtävien tarkistuslista on käyty läpi hankesuunnitteluvaiheessa. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta, joka on liitteenä.

Rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat.

10 RISKIT

10.1 Yleisriskit

Hankkeelle asetetun aikataulun reunaehtona toimii se, että hankkeen koko pysyy nykyisen kaltaisena, eikä esirakentaminen ja pilaantuneen maaperän poistaminen, toteutussuunnittelu tai rakentaminen viivästy sen takia että hankkeen sisältöä merkittävästi muutetaan.

Oivallustentalon rakennetaan poikkeuksellisen tiiviiseen kaupunkirakenteeseen ja kahden eri kiinteistön omistamille tonteille tavalla, jota hallitaan yhteistyösopimuksen ja myöhemmin tarkentuvan yhteisjärjestelysopimuksen kautta. Rakentamisen edellyttämät lupamenettelyt koskevat kaikkia kiinteistönomistajia sekä hankkeeseen ryhtyvää VTK Kiinteistöt Oy:ta

Hankkeen toteutukseen vaikuttaa lisäksi se, että ennen toimitilahankkeen rakentamista, tontilla tarvitaan esirakentamisvaihe, jossa poistetaan pilaantunut maaperä ja aiemmin tontilla sijainneen rakennuksen jäänteet. Lisäksi tuetaan tonttia ympäröivät liikennealueet.

10.2 Asemakaavoitus

Alueella on voimassa oleva asemakaava. Hanke viedään eteenpäin poikkeamisprosessina ja sen aiheuttamat mahdolliset aikatauluviivästyksiset ja valitukset ovat riski hankkeelle.

10.3 Kustannukset

Kustannusriski on hankkeessa olemassa. Hankesuunnitelmassa esitetyn tilaohjelman toteuttamista on tutkittu tontilla sekä rakennesuunnittelun että tontin pohjaolosuhteiden näkökulmasta joihin liittyviä riskejä kuvataan tarkemmin luvussa 10.4.

Toteutussuunnittelun käynnistyessä voi ilmetä tilatarpeita, joihin ei nykyisen tiedon valossa ole pystytty varautumaan. Tähän kustannus- ja laajuusriskiin on pyritty varautumaan joustavalla tilaohjelmoinnilla, jossa tilaohjelman sisältöä voidaan ohjelman sisällä muuttaa, mutta kokonaislaajuuden edellytetään pysyvän samana kustannusriskin minimoimiseksi.

Laadukkaan arkkitehtuurin tavoitteet, mm. kaupunkikuvan vaikutukset ja vaatimukset arkkitehtuuria määrittäville asioille, ovat myös kustannuksiin vaikuttava tekijä.

Suhdannetilanne voi vaikuttaa merkittävästi saatavien tarjousten määrään ja hintoihin. Tämä on otettava huomioon hankintaprosessia suunniteltaessa ja esim. markkinavuoropuheluin kartoittamalla on syytä ottaa selvää vallitsevasta tarjoushalukkuudesta.

Epävarma globaali tilanne on aiheuttava riskin hankkeelle.

10.4 Maaperä ja rakennuspaikka

Maaperästä ja rakennuspaikasta aiheutuvat riskit, jotka täytyy huomioida jatkosuunnittelussa:

- Montun koekuoppakaivuiden yhteydessä paljastuneet vanhat rakenteet sekä epämääräinen rakennusjäte
- Havaitut haitta-ainepitoisuudet
- Myyrmannin kauppakeskuksen jäte- ja hulevesiviemäreiden siirto ja työnaikainen pumppaus
- Myyrmannin kauppakeskuksen huoltopihojen sekä hätäpoistumis- ja pelastusreittien työnaikainen toimivuus
- Myyrmannin kauppakeskuksen läheisyydessä tehtävät louhinnat
- Perustamistapojen yhteensovitus uuden ja vanhan rakenteen rajapinnassa. Lopullinen perustamistapa tarkentuu kaivutöiden yhteydessä.
- Kellarittoman osuuden kohdalla kauppakeskuksen seinustalla vanha louhinta on lähtötietojen perusteella tehty hyvin jyrkästi ja lähelle nykyistä seinälinjaa. Vanha louhintataso on noin kahden kerroksen syvyydellä. Näin ollen uusille perustuksille tulevat kuormat on suunniteltu vietäväksi porapaaluilla nykyiselle perustustasolle, jottei kallioleikkauksen ja seinän väliä tarvitsisi kaivaa auki ja louhia leveämmäksi.
- Paalutorin ajoluiskan ja torin alapuolisen pysäköintihallin rakenteet ovat lähtötietojen mukaan heikossa kunnossa. Tämä tulee huomioida työmaaliikenne- ja nostopaikkajärjestelyissä. Raskaat kuormat tulee viedä ajoluiskan rakenteiden alapuolelle.
- Työnaikaisen tukiseinän kohdalla sijaitsee maanalaista tekniikkaa, joten näiltä osin kalliopintaa ei ole voitu varmistaa kairauksin. Tuettavan maakerroksen paksuus varmistuu porapaalujen asennuksen yhteydessä.
- Kauppakeskuksen salaojituksesta ei ole lähtötietoja. Mahdolliset muutokset kuivatukseen tulee selvittää jatkosuunnittelun yhteydessä.

10.5 Kadut ja infra, suunnittelu ja rakentaminen

Iskostien ajoneuvoliikenteen reitteihin ei esitetä muutoksia hankesuunnitelmassa. Huoltoajo sekä ajoyhteydet asiakaspysäköintiin toteutuvat nykyisen katuverkon ratkaisuilla. Sen sijaan on tarve yhteensovittaa Iskostien jalankulkualueet sekä yleisten alueiden Oivallustentalon sisäänkäynteihin ja arkadiin. Tavoitteena on yhtenäinen ja laadukas kaupunkitila. Jalankulun, pyöräilyn ja pyöräpysäköinnin ohella tulee huomioida saattoliikenteen paikat.

Yleisten alueiden suunnittelua ohjaa julkisten ulkoalueiden yleissuunnitelma (JUYS), joka laaditaan vuoden 2026 aikana. Iskostietä koskevan katusuunnitelman

päivitys valmistellaan JUYS:n pohjalta ja yleisten alueiden rakentamista koskevat toimenpiteet toteutetaan vuosien 2027-2031 aikana.

Yleisten ulkoalueiden yleissuunnitelma ohjaa myös Paalutorin aukion kehittämistä. Aukiota koskevat katusuunnitelmien päivitykset ja rakentaminen toteutetaan kuitenkin vasta Myyrmäen Kaupunkikulttuuritalon eli 2. vaiheen (Elämystentalo) yhteydessä vuosina 2028-2032.

Oivallustentalon rakenne ei ulotu Paalutorille. Ylimmän kerroksen uloke, joka ohittaa Myyrmannin kauppakeskuksen seinälinjan toteutetaan tavalla, joka ei edellytä toimenpiteitä Paalutorin puolella.

10.6 Sopimukset

Oivallustentalon on suunniteltu rakennettavaksi Vantaan kaupungin omistamalle kiinteistölle 92-15409-4. Maanalaisen pysäköintilaitoksen liikennöinti edellyttää kuitenkin rakentamista myös Myyrmannin Kauppakeskuksen omistamalle tontille 15409-3. Myyrmannin Kauppakeskuksen omistaa 100%:sesti Citycon Oy. Myyrmannin omistamalle tontin osalle sijoittuu autopaikkoja sekä esteettömät jalankulkureitit. Lisäksi Oivallustentalon huoltotaskuun ajaminen edellyttää Myyrmannin maanpäällisen huoltopihan käyttämistä.

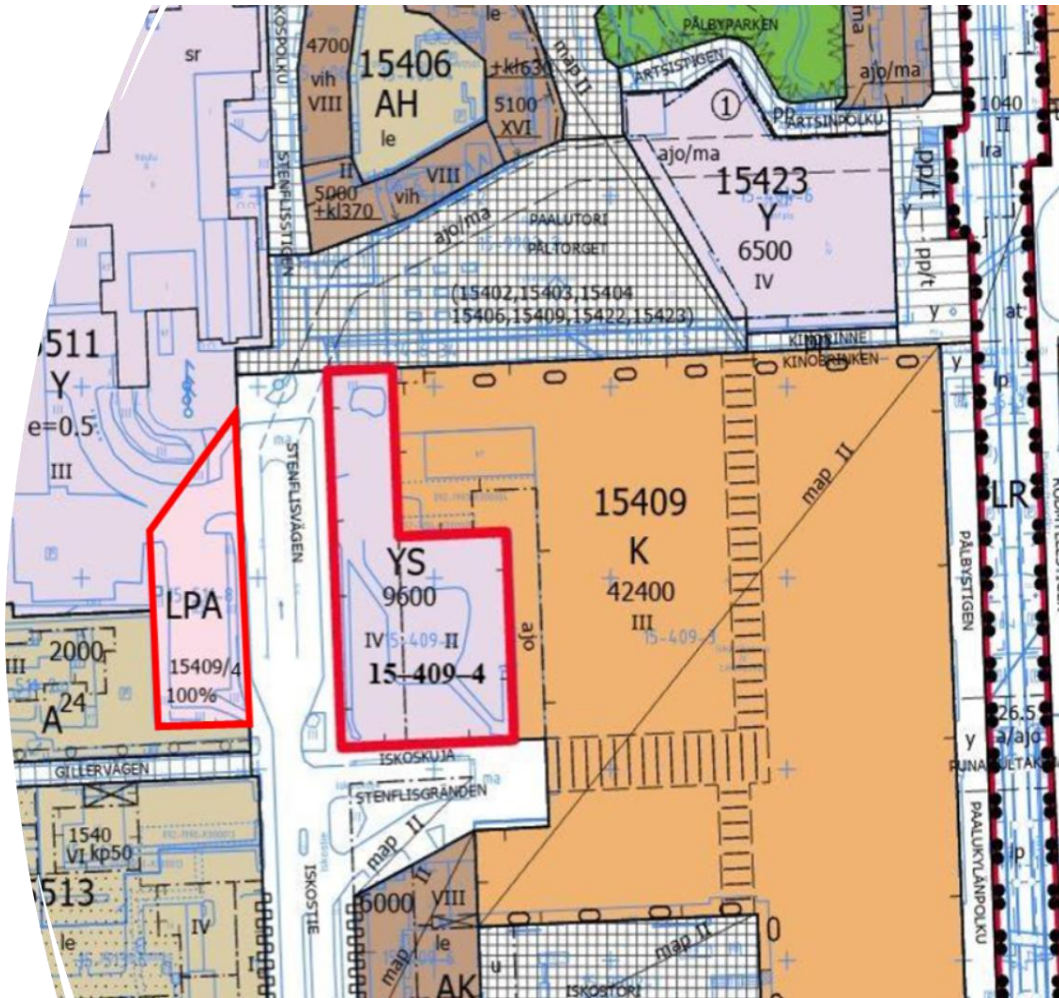
Rakennuksen toimintojen sijoittaminen edellyttää kiinteistönomistajien välisen yhteisjärjestelysopimuksen, joka vastaa kiinteistöä. Sopimuksessa määrittyvät toteuttavat rakenteet ja toiminnot sekä niiden hallinta- ja vastuurajat. Yhteisjärjestelysopimus voidaan laatia vasta toteutussuunnittelun jälkeen rakentamislupavaiheessa.

Yhteisjärjestelysopimuksen lähtökohdat ja kustannustenjako on määritelty yhteistyösopimuksessa, joka on luonnosteltu hankesuunnittelun aikana yhteistyössä kiinteistönomistajien ja rakennuksen toteuttajan VTK Kiinteistöt Oy:n kesken. Yhteistyösopimuksen pohjalta määrittyy myös rakentamis- ja toimenpidelupamenetelyissä tarvittavat kiinteistönomistajien valtuutukset. Yhteistyösopimuksen hyväksyy Vantaan kaupungin osalta kaupunginhallitus.

Sopimusmenettelyyn liittyvää riskiä voidaan pienentää yksinkertaistamalla hallinta- ja omistussuhteita. Esimerkiksi Vantaan kaupunki voi myydä tontin 15409-4 VTK Kiinteistöt Oy:lle, joka omistaa tontille rakennettavan toimitilan.

10.7. Yhteensovitus (toiminnallinen, tekninen)

Oivallustentalon rakennustyömaa puristuu useiden keskeisten kaupunkitoimintojen väliin. Rakennustyöt vaikuttavat Kilterin kouluun, Kilterin päiväkotiin, Myyrmanniin sekä Paalutorin läheisyydessä asuviin ja asioiviin.

Kuva. Rakentamisaikana VTK Kiinteistöt Oy:n hallintaan osoitetut YS- ja LPA-tontit.

Rakentamisaikaiset järjestelyt muuttavat ensi sijassa alueella liikennöintiä ja pysäköintiä sekä Myyrmannin huoltoajoa ja Paalutorille ajettua le-saattoja, joka tapahtuu jatkossa yksinomaan Punamultatorin puolella.

Rakentamisaikana muutokset jalankulun ja pyöräilyn reitteihin ovat vähäiset. Samoin asiakaspysäköinti Myyrmanniin säilyy nykyisellään koko rakentamisen ajan. Koulun, päiväkodin sekä asuinkerrostalojen huolto- ja pelastusreitit säilyvät käytössä kaikkina aikoina. Samoin koulun saattoliikenne sekä Kilterin päiväkodin ajo säilyy nykyisellä ajojärjestelyllä koko hankkeen ajan.

Rakennustyömaan toiminnot rajataan ja aidataan kartassa näkyville YS- ja LPA-tonteille (ks. kuva). Sikäli kun työmaatoiminnoille tarvitaan tilaa katualueilta tai muilta yleisiltä alueilta hankkeeseen ryhtynyt vastaa suunnittelusta ja lupamenettelystä.

VTK Kiinteistöt Oy:n tulee hakea käyttö lupa Iskostien käyttämiseen rakennustyömaan toimintoihin. Lisäksi VTK:n tulee laatia liikenteen ohjauksen suunnitelma, jonka Kadut ja puistot palvelualue hyväksyy. Lisäksi hankkeen tulee hakea sijoituslupa kaikille tontin rajat ylittäville rakenteille sekä luvat johtoverkkojen uusinnalle.

LPA-tontilla on aiemmin sijainnut Kilterin koulun ja Kilterin päiväkodin ylivuotopysäköintiä, vaikka toiminnoilla on asemakaavassa osoitetut pysäköintipaikat. Korvaavat pysäköintipaikat tarjotaan Myyrmäen Urheilupuistosta. Lisäksi LPA-tonttia ovat käyttäneet torikauppiat. Heille pysäköintipaikat osoitetaan Punamultatorin pysäköintipaikoilta.

Vantaan Kaupunkitilalautakunta on myöntänyt 22.10.2025 VTK Kiinteistöt Oy:lle tonttivarauksen, jotta Oivallustentalon esirakentamisen suunnittelu on voitu aloittaa jo hankesuunnittelun aikana. Tonttivaraus koskee myös LPA-tonttia, jolle sijoittuu Oivallustentalon tarvitsemat työmaatoiminnot.

11 HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ

Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi

Toimialajohto ja yhteiset palvelut

- Kira Havela, hankepäällikkö
- Annukka Larkio, kulttuurijohtaja (eläk.)
- Lauri Majuri, kehittämisspäällikkö
- Anne Raasakka, elinikäisen oppimisen johtaja
- Harri Raita, koordinaattori, kehittäminen ja strategia
- Helena Tienhaara, viestintäpäällikkö
- Sami Ylisaari, kulttuurijohtaja (1.10. alk.)
- Riikka Åstrand, apulaiskaupunginjohtaja

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

- Teemu Hokkanen, suunnittelija (elokuva- ja tapahtumasali)
- Reeli Karimäki, kulttuuripäällikkö (elokuva- ja tapahtumasali)
- Kaisa Kettunen, lasten ja nuorten kulttuuripalvelujen päällikkö

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

- Hanna Hänninen, vt nuoriso- ja yhteisöpalvelujen johtaja
- Hanna Kuisma, yhteisöpäällikkö (asukastila)
- Pekka Mäkelä, nuorisotyön päällikkö (nuorisotila)

Elinikäinen oppiminen

- Heli-Kaarina, Degerman aikuisopiston koulutuspäällikkö
- Kimmo Kola, musiikkiopiston apulaistrehtori
- Juha Saari, kuvataidekoulun rehtori
- Petri Vahtera, rehtori, aikuisopisto
- Kaisa Vokkolainen, musiikkiopiston rehtori

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala

- Markus Hammarström, turvallisuuspäällikkö
- Noora Järvi, erityisasiantuntija, talous
- Olavi Laukkanen, projektipäällikkö (kuntalaispalvelut/Vantaa-info)
- Sanna Parrukoski, suunnittelija (kuntalaispalvelut/Vantaa-info)

Työsuojelu

- Anna Ruotsala / Anneli Outinen, työsuojeluvaltuutettu

Kaupunkirakenne ja ympäristö

Asemakaavoitus

- Annakaisa Haanpää, asemakaava-arkkitehti
- Timo Kallaluoto, aluearkkitehti

Kadut ja puistot

- Ville Hottola, alueinsinööri, kadut
- Jaakko Koivunurmi, rakennuspäällikkö, Paalutori
- Ville Mikander, siltainsinööri, kadut
- Annu Mustonen, maisema-arkkitehti, viheralueet
- Juuso Smolander, suunnitteluinsinööri, vesihuolto
- Teemu Vihervaara, liikenteen alueinsinööri

Kiinteistöt ja tilat

- Sirkku Wallin, projektijohtaja

Mittaus- ja geopalvelut

- Ismo Kaarnasaari, suunnitteluinsinööri, geotekniikka

Toimitilajohtaminen

- Sirpa Eskelinen, energian erityisasiantuntija
- Jussi Hyvärilä, rakennuttaja-arkkitehti / projektin vetäjä
- Yrjö Jaakkola, sähköinsinööri
- Eija Kivineva, hankepäällikkö
- Anne Papunen, kustannusinsinööri
- Ilkka Poikkimäki, LVI-insinööri
- Jukka Tuhkanen, rakenneinsinööri
- Anne Valkeapää, puhtauspalveluasiantuntija

Vantaan kaupungin sähköpostiosoitteet muotoa: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Muut

VTK Oy

- Anssi Romppanen, rakennuttajapäällikkö, anssi.romppanen@vtkoy.fi

ARK/ Arkkitehtitoimisto ALA Oy

• Antti Nousjoki	pääsuunnittelija
• Harri Humpi	arkkitehti
• Netta Siljander	arkkitehti

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@ala.fi

RAK/ A-Insinöörit Oy

• Teemu Suhonen	vastaava rakennesuunnittelija
• Lauri Sand	rakennesuunnittelija

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@ains.fi

GEO/ A-Insinöörit Oy

• Tiina Ärväs-Tuovinen	vastaava geosuunnittelija

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@ains.fi

E&E/ Ramboll Oy

- Heidi Sell energia-asiantuntija

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@ramboll.fi

AKU/ Sitowise Oy

- Tommi Saviluoto vastaava akustinen suunnittelija
- Perttu Korhonen akustinen suunnittelija

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@sitowise.com

PALO/ A-Insinöörit Oy

- Pekka Suorsa paloturvallisuussuunnittelija

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@ains.fi

SIJAINTIKARTTA - MYYRMÄEN SIJAINTI PÄÄKAUPUNKISEUDULLA

SIJAINTIKARTTA - HANKEKOKONAISUUDEN SIJAINTI MYYRMÄESSÄ

19.3.2025 13.53.16

Maa- ja kaupunkisuunnitteluvirasto
Pöytäkirjasta n:o 63/97

Vantaan kaupunki

15. kaupunginosa

MYYRMÄKI

Asemakaavan muutos

Kortteli 15409, osa kortteliä

15511 sekä katu- ja torialueet

1:2000

Asemakaavamuutoksen ja -säätelyn

3 metriä sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.

Sosiaalitoiminta ja terveydenhuolto palvelualueen rakennusten kortteli-alue.

Liike- ja toimistorakennusten kortteli-alue.

Autopaikkojen kortteli-alue.

Korttelin, korttelinosa ja alueen raja.

Eri kaavamääräysten alaisten alueosien välinen raja.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kaupunginosa numero.

Kaupunginosa nimi.

Korttelin numero.

Kadun, katuaukion, torin tai puiston nimi.

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit, joiden autopaikkoja alueelle saa sijoittaa.

Merkintä, jossa jälkimmäinen luku osoittaa, kuinka monta prosenttia autopaikoista saa alueelta varata ensimmäisen luvun ilmoittaman korttelin YS -tonttia varten.

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Rakennusala.

Maanalaisten pysäköintilaitteiden, jossa roomalainen numero osoittaa autotasojen suurimman sallitun määrän.

Rakennuksen pohjakerrokseen, katu- tai torialueen tasoon on merkintä osoitettujen julkisivujen puolella jätettävä vähintään 2,50 metriä leveä ja 2,30 metriä korkea yhtenäisen kulkuaukko tai katettu jalankulkutie. Kulkuaukon reunan saa sijoittaa rakennuksen kantavia pilareita. Rakennus on rakennettava kulkuaukon puolella rakennusalan rajan kiinni.

Katu.

Katuaukio/Tori.

Alueella oleva ajoyhteys.

Ohjeellinen yleiselle jalankululle varattu alueenosa.

Pysäköintipaikka.

Uloke.

Ulokkeen alle saadaan sijoittaa rakennuksen kantavia pilareita. Ulokkeelle saadaan sijoittaa K-korttelin rakennusoikeutta.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalla ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

AUTOPAIKAT

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Liikkeit	1 autopaikka, 50 k-m2
Toimistot	1 autopaikka, 50 k-m2
YS-alue	1 autopaikka, 250 k-m2

Korttelin 15409 autopaikoista on toteutettava yhteiskäyttöön 90 %.

HUOLTOASUNNOT

Korttelin 15409 YS-alueella saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja.

JULKISIVUT, YHTENÄINEN RAKENNUSTAPA

Rakennusten julkisivujen umpiosat on verhoiltava pääasiassa korkealuokkaisilla vaaileilla julkisivumateriaaleilla.

MUUTA

Korttelin 15409 ohjeellinen yleiselle jalankululle varattu pääosin lasikatteinen alueen osa, jossa jalan- kulkutien vapaa leveys on vähintään 4 metriä ja korkeus vähintään 3 metriä. Alueen saa rakentaa levennyksineen, sivukäytävineen ja kerroksissa olevine sivukäytävineen, osoitetun rakennusoikeuden lisäksi.

Korttelin 15409 K-alueella saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden estämättä rakentaa ylimmän sallitun kerroksen yläpuolelle 500 k-m2 liikunta-, kokous- ja saunatiloja.

K-kortteli-alueilla saa rakentaa hotellin, asuntoja sekä julkisen hallinnon ja palvelun tiloja.

Korttelin 15409 K-alueella saa liiketiloja sijoittaa maanpinnan alapuolelle enintään 2 000 k-m2 likimääräiselle tasolle +28,5 m.

Väestönsuojien varauskäytävät voivat ulottua tori-, katu- tai rautatiealueelle.

Parvekkeet ja katokset saadaan ulottaa jalankulkukaduille sekä tori- ja puistoalueille korkeintaan 2,50 m levyisinä ulokkeina. Kulkuaukon vapaan korkeuden tulee olla vähintään 2,80 m.

Vantaalla 14.9.1992

VANTAAN KAUPUNGIN KAAVOITUS- JA KIINTEISTÖVIRASTO

Asemakaavaosasto

Liisa Harju

asemakaavapäällikkö

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 493:82 vaatimukset.

Vantaalla 20.1.1993

VANTAAN KAUPUNGIN KAAVOITUS- JA KIINTEISTÖVIRASTO

Mittaosasto

Matti Solin

kaupungeingeodeetti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10 / 5 1993

Vahvistettu ympäristöministeriössä 28 / 9 1994

Vanda stad

Stadsdel 15

MYRBACKA

Ändring av stadsplanen

Kvarteret 15409, del av kvarteret

15511 samt gat- och torgområdena

1:2000

STADSPLANFÖRÄNDRING OCH -SÄTTNING

Linje 3 meter utanför det planområde som fastställs avser.

Kvarterområde för byggnader för social verksamhet och hälsovård.

Kvarterområde för affärs- och kontorsbyggnader.

Kvarterområde för bilplatser.

Kvarter-, kvartersadels- och områdesgräns.

Gräns mellan områdesdelar för vilka skilda planbestämmelser är gällande.

Kryss på beteckningen anger att beteckningen slopats.

Stadsdelens nummer.

Stadsdelens namn.

Kvarternummer.

Namn på gata, öppen plats, torg eller park.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

Siffrorna inom parentes anger de kvarter vilkas bilplatser får förläggas på området.

Beteckning, vars senare tal anger, hur många procent av bilplatserna får reserveras på området för i beteckningens första tal angivet kvarters YS tomt.

Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

Byggnadsyta.

Underjordiskt parkeringsutrymme, där den romerska siffran anger största tillåtna antal bilplan.

I byggnadens bottenvåning, i nivå med gata eller torgområde, bör på anvisade fasadsidor länmas en minst 2,50 meter bred och 2,30 meter hög sammanhängande genomfartsöppning eller täckt gångutrymme. Vid sidan av genomfartsöppningen får placeras byggnadens bärande pelare. Byggnaden bör på genomfartsöppningens sida tangera byggnadsytans gräns.

Gata.

Öppen plats. Torg.

Körförbindelse på området.

Riktigtvande för allmän gångtrafik reserverad del av område.

Parkeringsplats.

Utsprång.

Utan utsprånget får placeras byggnadens bärande pelare. På utsprånget får placeras K-kvarterets byggnadsrätt.

Del av gatuumrådes gräns där utfart inte får byggas.

BILPLATSER

Minimiantalet bilplatser:

Affärer	1 bilplats, 50 m2-vy
Kontor	1 bilplats, 50 m2-vy
YS-område	1 bilplats, 250 m2-vy

Av kvarterets 15409 bilplatser skall 90 % vara i gemensamt bruk.

BOSTÄDER FÖR SERVICEPERSONAL

På YS-området i kvarteret 15409 för byggas för fastighetens skötsel nödvändiga bostäder.

FASADER, ENHETLIGT BYGGNADSSÄTT

Byggnadsfasadernas kompakta delar bör beklädas huvudsakligen med högklassigt ljus fasadmaterial.

ANNAT

Riktigtvande, för allmän gångtrafik reserverad, i huvudsak glastäckt del av område i kvarteret 15409 där gångbanans fria bredd är minst 4 meter och höjd minst 3 meter. Området med utvidgningar, sidogångar och de i våningarna befintliga sidogångarna får byggas utöver den anvisade byggnadsrätten.

Utan hinder av våningsantalet och byggnadsrätten får på kvarterets 15409 K-område byggas i våning ovanpå den högsta tillåtna våningen 500 m2-vy konditions-, sammanträdes- och bastuutrymme.

På K-områdena får byggas hotell, bostäder samt utrymme för offentlig förvaltning och service.

På K-området i kvarteret 15409 får under markytan placeras 2 000 m2-vy affärsutrymme på approximativ nivå +28,5 m.

Befolkningsskyddens reservutgångar kan stäckas ut till torg-, gata- eller järnvägsområde.

Balkonger och tak får utsträckas över gågator samt torg- och parkområdena högst 2,50 m. Genomfartsöppningens fria höjd bör vara minst 2,80 m.

Vanda 14.9.1992

PLANLÄGGNINGS- OCH FASTIGHETSVÄRDET I VANDA STAD

Stadsplaneavdelningen

Liisa Harju

stadsplanechef

Baskartan uppfyller kraven i förordningen om planläggningsmätning 493:82.

Vanda 20.1.1993

PLANLÄGGNINGS- OCH FASTIGHETSVÄRDET I VANDA STAD

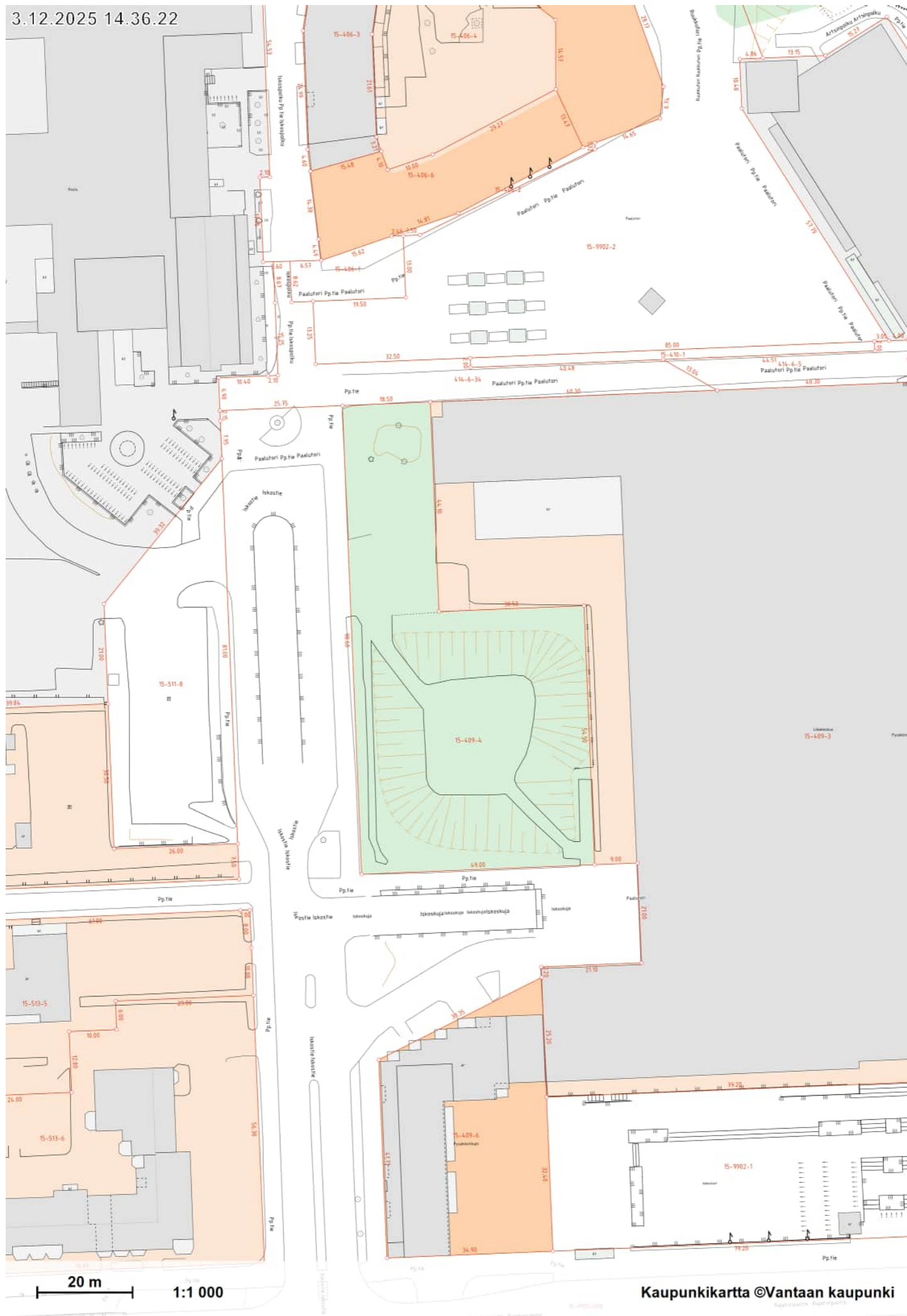
Mättingsavdelningen

Matti Solin

stadsgeodet

LIITTA Kaupunginvaltuusto 23.03.2026 / 10

3.12.2025 14.36.22

Rakennushankkeen turvallisuusriskit, HAVAT Riskikartta

KOHDE: Oivallustentalo

PÄIVÄYS: 3.12.2025

LAATIJAT: Jussi Hyvärilä ja Jukka Tuhkanen

Rakennushankkeen ominaisuudet

- ☐ Koko
- ☐ Muoto
- ☐ Suuruus
- ☐ Mitat
- ☒ Poikkeuksellisuus, rakentaminen ostoskeskuksen viereen
- ☐ Ainutkertaisuus
- ☐ Materiaalivalinnat
- ☐ Tekniset ratkaisut
- ☐ Runkoratkaisu
- ☐ Ajankohta
- ☐ Suunnitteluratkaisut
- ☐ Vaativuus
- ☐ Rakennuksen kunto
- ☐ Talotekniikka
- ☒ Muu, ahdas tontti, liikenne kauppakeskukseen

Työturvallisuutta ja terveyttä koskevat tiedot

- ☐ Mikrobit (Home)
- ☐ Pöly
- ☐ Kaasut
- ☐ Muut ilman epäpuhtaudet
- ☐ Melu, värinä
- ☐ Kuumuus/kylmyys
- ☐ Säteily
- ☐ Häikäisy
- ☐ Happipitoisuus, hapen puute
- ☐ Myrkyt
- ☐ Vaaralliset aineet
- ☐ Altistuminen
- ☐ Ergonomia, hankalat työasennot
- ☐ Vaaralliset työt
- ☐ Räjähdyt
- ☐ Syttyminen
- ☐ Muu

Rakennushankkeen luonne

- ☐ Työmaan johtamisen erityispiirteet
- ☐ Yhteensovittamisen erityispiirteet
- ☐ Aikataulu
- ☐ Urakoitsijoiden määrä
- ☐ Urakkarajat
- ☐ Erillistoimitukset
- ☐ Töiden läheisyys/peräkkäisyys
- ☐ Töiden päällekkäisyys
- ☐ Tiedonkulun erityispiirteet
- ☐ Työmenetelmien reunaehdot
- ☒ Muu, rakennuskustannukset, aikataulu

Rakennushankkeen olosuhteet

- ☒ Varottavat rakenteet, olemassa oleva ostoskeskus vieressä
- ☐ Vaaralliset johdot
- ☒ Varottavat toiminnot, tiivis kaupunkiympäristö
- ☒ Asukkaat, asiakkaat, tilaajan henkilöstö, vuokralaiset, käyttäjät, tiivis kaupunkiympäristö
- ☒ Liikenne, liikennemuodot
- ☐ Työkoneiden käyttö
- ☐ Työvälineiden käyttö
- ☐ Materiaalit ja aineet
- ☐ Vaaralliset jätteet
- ☐ Teollinen toiminta lähellä, prosessit
- ☐ Tilojen rakennusaikainen käyttö
- ☐ Muu toiminta
- ☐ Herkät laitteet ja laitteistot
- ☐ Muut ympäristötekijät
- ☐ Purettavat rakenteet
- ☐ Sähkökaapelit/kaasuputket
- ☐ Muu

Työhön liittyviä vaaroja

- ☐ Arvioitava aina VNp629/94 liitteen 2 mukaista erityistä vaaraa sisältävät työt
- ☐ Rakennusratkaisuihin liittyvät vaarat

VANTAAN KAUPUNKI**TOIMITILAJOHTAMINEN****Suunnittelu- ja hankepalvelut****TAVOITEHINTA****Hankesuunnitelma****2.12.2025****Oivallustentalo (Myrmyäen Opistotalo)**

Iskostie 5, 01600 Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	11 641	brm2
hyötyala	6 116	hym2
huoneistoala	10 075	htm2
tilavuus	57 229	rm3
tehokkuusluku	1,90	

Rakennuskustannukset	Yht.€	€/brm2	€/hym2	€/rm3
<u>Rakennuttajan kulut</u>	6 630 000	569,54	1 084,04	115,85
suunnittelu	3 710 000			
rakennuttaminen	2 490 000			
liittymismaksut	430 000			
<u>Rakennustekniset työt</u>	30 520 000	2 621,77	4 990,19	533,30
- sis.pihatyt				
<u>LVI-työt</u>	4 890 000	420,07	799,54	85,45
LVI-työt	2 700 000			
IV-työt	2 040 000			
Säätölaitteet	150 000			
<u>Sähkötyöt</u>	3 930 000	337,60	642,58	68,67
<u>Erillishankinnat</u>	660 000	56,70	107,91	11,53
Muutos- ja lisätyövaraus	2 450 000	210,46	400,59	42,81
TAVOITEHINTA (alv 0%)	49 080 000	4 216,13	8 024,85	857,61
TAVOITEHINTA (alv 25,5%)	61 595 400	5 291,25	10 071,19	1 076,30

Hintataso KL 105,3 (11/25)

Hankkeen kustannusennuste TS: 62 050 000 KL 102,2 (2/25)

Kustannusylitys (+) tai -alitus (-): -12 970 000 -20,9 %

Arvioon sisältyy:

- Hulevesien käsittely (tehty alustava arvio ilman tarkempia suunnitelmia)
- Atrium-kattopiha 530 m2 390 000 € (alv 0%)
- Kasvikatto 2600 m2 (lisäkustann. tavanom.YP:n päälle) 470 000 € (alv 0%)
- Aurinkosähköjärjestelmä
- Pysäköintilaitos kellarikerroksessa 2163 m2 / 57 AP 3 200 000 € (alv 0%)
- Julkinen taide (TS-vaiheessa sovittu summa) 470 000 € (alv 0%)
- Tontin vanhojen jäänteiden kaivu- ja purkutyöt 200 000 € (alv 0%)
- Kaivantojen tuennat, porapaalustettiseinä 550 000 € (alv 0%)

Arvioon ei sisälly:

- Naapuritonteille mahdollisesti aiheutuvat kustannukset (lukuun ottamatta Myrmyännin nivelosalle ja huoltopihalle nyt laskettuja toimenpiteitä)
- Pilaantuneiden maiden kuljetus ja käsittely 4300 m3 (arvio: 2 400 000 € alv 0%)
- Mahdollisten tontin rasteiden (mm. ne mahdolliset pilaantuneet maat, joita ei vielä tunneta) ja hankinnan kustannukset
- Myrmyännin vaatima kertakorvaus alueensa käytöstä
- Käyttäjätehtävät kuten irtaimisto- ja laitehankinnat
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 2.12.2025

Anne Papunen
Kustannusinsinööri

2.12.2025

Oivallustentalo (Myyrmäen Opistotalo)

KOKO RAKENNUS

Huoneistoala	10 075 htm2
Jälleenhankinta-arvo	49 080 000 €
Tekninen arvo	49 080 000 €
Rakennuskustannukset	49 080 000 €
- rakentamisen yksikköhinta	4 871,46 €/htm2

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

Perusvuokra:		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
Korjausvastike	3,0 %	1 472 400	146,14	12,18
Korko	3,0 %	1 472 400	146,14	12,18
Maanvuokra		262 353	26,04	2,17
Yhteensä		3 207 153	318,33	26,53

Ylläpito vuokra:		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
Sähkö		90 675	9,00	0,75
Lämmitys		125 736	12,48	1,04
Vesi		24 180	2,40	0,20
Kiinteistönhuolto		91 884	9,12	0,76
Kunnossapito		60 450	6,00	0,50
Yleishoito		14 508	1,44	0,12
Yhteistehtävät		120 900	12,00	1,00
Yhteensä		528 333	52,44	4,37

Sisäinen vuokra yhteensä	3 735 486	370,77	30,90

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan

11 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta /PT

VD/1016/03.00.00/2026

PT/AN/S-AP/

Valtiovarainministeriö on pyytänyt 3.2.2026 päivätyllä [lausuntopyynnöllä VN/34874/2025](#) Vantaan kaupungilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi Kuntalain muuttamisesta.

Tausta

Valtiovarainministeriön tehtävistä säädetään kuntalain 10 §:ssä, jonka mukaan valtiovarainministeriö seuraa yleisesti kuntien toimintaa ja taloutta. Säännöksen voidaan tulkita jo nykyisin antavan ministeriölle toimivallan seurata kuntien varautumista osana kuntien toiminnan ja talouden yleistä seurantaa. Sen sijaan kuntalaissa tai muualla lainsäädännössä ei ole säännöstä, joka antaisi valtiovarainministeriölle selkeästi toimivallan yleisesti ohjata kuntien toiminnan ja talouden varautumista. Tilanteen selkiyttämiseksi lakiin lisättäisiin säännös, josta ministeriön ohjaustoimivalta kävisi nimenomaisesti ilmi.

Kuntalaissa on lisäksi havaittu tarve täsmentää vaikuttamistoimielinten oikeutta tehdä kuntalain mukaisia aloitteita. Nuorisovaltuuston aloiteoikeuden tarkentaminen edistäisi osaltaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmakirjauksen tavoitetta, jonka mukaan hallitus edistää nuorten osallisuutta ja alueellista yhdenvertaisuutta muun muassa vahvistamalla nuorisovaltuustojen asemaa kunnissa ja hyvinvointialueilla. Vanhusneuvostoa koskevaa sääntelyä tulisi muuttaa myös siten, että vaikuttamistoimielimestä voitaisiin käyttää vanhusneuvoston sijasta sellaista nimitystä, joka kuvaisi paremmin sen edustamaa paikallista väestöryhmää.

Nykyinen kuntalaki ei edellytä, että konserniohjeessa tulisi olla määräykset kunnan tytäryhteisöjen varautumisesta. Tytäryhteisöjen varautumista olisi kuitenkin perusteltua vahvistaa konserniohjeen kautta. Tämän vuoksi lakiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan konserniohjeessa tulisi antaa tytäryhteisöjen varautumista koskevat tarpeelliset määräykset. Lisäksi lakia on tarve täsmentää kirjanpitolain soveltamisen ja kunnan toimintakertomuksessa annettavien tietojen osalta.

Tavoitteet

Esityksellä parannettaisiin valtiovarainministeriön edellytyksiä ohjata yleisesti kuntien toiminnan ja talouden varautumista. Ohjauksella pyritäisiin lisäämään kuntien varautumisen tasoa ja sen yhtenäisyyttä, ja siten parantamaan kuntien edellytyksiä selvittää tehtävistään normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Lisäksi esityksellä tehostettaisiin kuntien riskien hallintaa ja kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöiden varautumista, edistettäisiin taloudellisen vastuullisuuden tiedostamista ja raportointia osana toimintakertomusta sekä parannettaisiin kuntien talouden vertailukelpoisuutta. Esityksellä myös vahvistettaisiin kunnan vaikuttamistoimielinten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä mahdollistettaisiin vanhusneuvoston nimeäminen nykyistä joustavammin.

Lausunnon antamiseen saatu ohje

Lausunnot pyydetään antamaan 31.3.2026 mennessä Valtiovarainministeriölle. Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Vantaan kaupungin lausunto

Vantaan kaupungin lausunto on valmisteltu kuntademokratian palvelualueella. Lausunto on liitteenä.

Toimivalta

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Valtiovarainministeriölle oheinen lausunto.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto Valtiovarainministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan kaupunki lausuu asiassa seuraavaa:

Näkemyksenne kuntien varautumisen yleistä ohjausta ja seuranta koskevasta muutosehdotuksesta (10 §)

Vantaan kaupungin kannattaa kuntien varautumisen yleistä ohjausta koskevaa muutosehdotusta, vaikka kyse onkin hyvin rajatun osa-alueen ohjauksesta. Muut ministeriöt ohjaavat kuitenkin kuntien varautumista omalla substanssialallaan. Muutosehdotuksen vaikutus Vantaan kaupungin varautumiseen on melko pieni. Muutosehdotus ei vaikuta kaupungin itsemääräämisoikeuteen, eikä tuo uusia tehtäviä kaupungille. Muutosehdotuksessa Valtiovarainministeriölle osoitettu kuntien varautumisen yleinen ohjaus voidaan olettaa yhtenäistävän kuntien yleistä varautumista ja vähentävän kuntien välisiä eroja. Vantaan kaupunki haluaa kuitenkin huomauttaa, että Valtiovarainministeriössä tulee tunnistaa alueelliset erot toteuttaessaan kuntien varautumisen yleistä ohjausta. Esimerkiksi suurten kaupunkien varautuminen on hyvin erilainen verrattuna pieniin maaseutumaisiin kuntiin.

Hallituksen esityksestä kuntalain muuttamiseksi ei kuitenkaan ratkaise varautumisen yhteensovittamisen perusongelmaa. Esitys ei muuta ministeriöiden ohjausta kuntien varautumiseen niiden omalla toimialalla ja ministeriöiden välisen varautumisen ja kriisihallinnan yhteensovittamista. Mainittakoon, että kuntien toiminta kattaa useamman ministeriön toimialaa. Kuntien näkökulmasta ministeriöiden välinen varautumisen yhteistyö ja yhteensovittaminen korostuu.

Korona-aika ja sen jälkeiset yhteiskunnan häiriötilanteet ovat osoittaneet haasteet ministeriöiden välisessä varautumisen ohjauksessa ja häiriötilanteiden hallinnassa. Haasteet näyttäytyvät pistemäisenä ohjeistuksena, ristiriitaisuuksina ja vääräaikaisena ohjauksena, puhumattakaan viestinnällisistä haasteista. Onnettomuustutkintakeskuksen tutkintaselostuksessa ”Koronaepidemian ensimmäinen vaihe Suomessa vuonna 2020” tuodaan esille lukuisia suosituksia, esimerkiksi kriisinjohtamismallin uudistamisesta, tiedonvaihtomallin rakentamisesta ja lainsäädännön valmisteluista, joita ei ole toteutettu vielä. Vantaan kaupungin kanta on, että valtioneuvoston kanslian rooli on merkittävä ministeriöiden välisen varautumisen ohjauksessa, yhteensovittamisessa ja häiriötilanteiden hallinnassa.

Vantaan kaupunki

Toimiala

Osoite

Postinumero

Etunimi.sukunimi@vantaa.fi

www.vantaa.fi

Puhelin 09 1234 1234

Matkapuhelin 040 123 1234

Näkemyksenne vaikuttamistoimielinten aloiteoikeutta ja vanhusneuvoston nimeämistä koskevasta muutosehdotuksista (26-28 §)

Vantaan kaupunki kannattaa vaikuttamistoimielinten aloiteoikeuden selkeyttämistä laissa ja pitää hallituksen esitysluonnoksessa ehdotettuja muutoksia kuntalain 26, 27 ja 28 §:ään kannatettavina ja tarpeellisina.

Näkemyksenne konserniohjetta koskevasta muutosehdotuksesta (47 §)

Vantaan kaupungin näkemys konserniohjetta koskevasta muutosehdotuksesta on, että muutosehdotus on kannatettava. Konserniohjeeseen sisällytettävät tarpeelliset määräykset tytäryhteisöjen valmiussuunnittelusta, varautumisesta ja näiden yhteensovittamisesta kuntakonsernissa vahvistaa kuntien varautumista erilaisiin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin sekä vaikuttaa merkittäväällä tavalla myös kuntalaisten arkeen ja hyvinvointiin. Mainittakoon, että Vantaan kaupungin konserniohjeessa ei tällä hetkellä ei ole määräyksiä tytäryhteisöjen valmiussuunnitteluun ja varautumiseen. Käytännön tasolla tytäryhteisöt ovat kuitenkin osallistuneet emokaupungin valmiussuunnitteluun, varautumiseen ja siihen liittyviin koulutuksiin ja harjoituksiin. Näin ollen, muutoksen vaikutus on marginaalinen Vantaan kaupunkikonsernissa.

Näkemyksenne kirjanpitoa ja toimintakertomusta koskevasta muutosehdotuksista (112 ja 115 §)

Ei kommentoitavaa

Näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista

Ei kommentoitavaa

Muut huomionne esitysluonnoksesta

Ei kommentoitavaa

12

Vantaan kaupungin lausunto maa-ainesaseman toiminnan muuttaminen ja murskaamon ympäristölupa, Vantaa/Konerinki Oy

VD/1312/11.01.01.09/2026

TeA/PKa/MSa/JK

Lausunnon antaminen Lupa- ja valvontavirastolle koskien Konerinki Oy:n n maa-ainesaseman toiminnan muuttamista ja murskaamon ympäristölupahakemusta, Vantaa

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Vantaan kaupungin lausuntoa Konerinki Oy:n ympäristölupahakemuksesta maa-ainesaseman toiminnan muuttamiseksi ja kiviaineksen murskaamiseksi osoitteessa Tikkurilantie 163, 01530 Vantaa. Lupahakemuksen diaarinumero on LVV-U/19269/2026. Lausunto on pyydetty toimittamaan 27.3.2026 mennessä sähköisen asiointin kautta:

<https://ytietopalvelu.lvv.fi/fi-FI/asia/3313840> tai sähköpostina: kirjaamo@lvv.fi. Aineisto on nähtävillä Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla osoitteessa <https://ytietopalvelu.lvv.fi/fi-FI/asia/3313840>

Hankkeen kuvaus

Konerinki Oy:n hakee Lupa- ja valvontavirastolta ympäristölupapäätökseen muutosta maa-ainesaseman toiminnalle Vantaan Lentoaseman kaupunginosaan, lentoaseman lounaispuolelle. Maa-ainesasemalla otetaan vastaan, käsitellään ja varastoidaan väliaikaisesti hyötykäyttökelpoisia pilaantumattomia maa- ja kiviaineita enintään 50 000 tonnia. Voimassa olevan ympäristöluvan massamäärät rajoittavat hakijan toimintaa ja ympäristölupa haetaan muutosta alueella vastaanotettavan, käsiteltävän ja varastoitavien massamäärien kasvattamiseksi ja louheen murskaamiseksi.

Alueella on voimassa 18.3.2025 hyväksytty ympäristölupapäätös 35 § VD/5019/11.01.01.00/2024 maa-ainesaseman toiminnalle. Ympäristölupa on myönnetty ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014, 27§) liitteen 1 kohdan 13 f) mukaisesti jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittelylle, joka on ammatti- maista tai laitospaikoista sekä maa-ainesjätteen jätteeksi luokittelun päättymiselle jätelain (JL 646/2011) 5 b §:n tarkoittamalla tavalla.

Lupahakemus

Vireillä olevan ympäristölupahakemuksen mukaan maa-ainesasemalla otetaan vastaan Konerinkin asiakkaiden rakennus- ja infratyömailla syntyviä pilaantumattomia maa-aineita (haitta-aineiden pitoisuudet alle Vna 214/2007 kynnyksarvon). Maa-aineita tuodaan alueelle vain alueilta, jotka on maaperän haitta- ainetutkimuksin todettu pilaantumattomiksi. Vastaanotettavat maa-ainekset ovat moreenia, hiekkaa, soraa, savea, multaa ja rakentamisen vuoksi purettavien tie-, katu-, rakennus- ja kenttäalueiden maa- ja kiviaineksista muodostettuja rakennekerroksia. Alueella ei oteta vastaan liejusavea.

Maa-ainesasemalla vastaanotettavien maa-ainesjätteiden määrä on enintään 500 000 tonnia vuodessa. Maa-ainesasemalle tuotavien maa-ainesjätteiden määrää seurataan lajikkeittain ja kuormauspaikoittain Koneringin laskutusjärjestelmällä, jossa ajoneuvoissa on ajoneuvopäätteet kuormien kirjaamiseen siirto- asiakirjatietojen mukaisesti. Järjestelmän avulla saadaan raportit alueelle tuotavasta maa-ainesjätteen määrästä kalustotyyppien (kuorma-autot, puoliperävaunuyhdistelmät ja kasettiyhdistelmät) keskimääräisten kuormakantavuuksien perusteella (t), tieto lajikkeista/laadusta (esim. murske, moreeni, hiekka tms.) sekä tieto vastaanotettavien maa-ainesten kuormauspaikasta.

Maa-ainekset otetaan vastaan maa-ainesasemalla niille erikseen varatulle vastaanottoalueelle. Maa-ainekset käsitellään tarvittaessa seulomalla tai välppäämällä niille varatulla käsittelyalueella. Käsittelyn

jälkeen eri maa-aineslajitteet kasataan erillisiin tuoteaumoihin maa-ainestuuotteiden ominaisuuksien perusteella. Tuoteaumoista maa-ainekset toimitetaan suoraan asiakkaiden työmaille hyödynnettäväksi maanrakentamisessa maa-ainestuuotteina.

Alueelle tuotavia maa- ja kiviainesjätteitä varastoidaan kerrallaan enintään 185 000 tonnia ja alle 3 vuotta. Pääsääntöisesti väliarastointiaika on arviolta muutamista päivistä muutamaan kuukauteen, riippuen tuotteiden markkinatilanteesta. Valmiiden maa-ainestuuotteiden varastointiajan arvioidaan olevan vastaava kuin alueelle tuotujen maa-ainesjätteiden. Maa-ainesaseman alueelle tuotaville maa-ainesjätteille haetaan jätteeksi luokittelun päättymistä jätelain (646/2011) 5 b § mukaisesti. Maa-ainesasemalle toteutettavan maa-ainesten lajittelun ja käsittelyn tarkoituksena on valmistella Koneringin asiakkaiden työmaille syntyvät maa-ainesjätteet uudelleenkäyttöä varten.

Maa-ainesaseman alueella otetaan vastaan myös rakennus- ja infratyömaille muodostuvaa louhetta. Vastaanotettavan louheen määrän arvioidaan vaihtelevan huomattavasti riippuen rakennus ja infra-työmaiden olosuhteista. Louhetta käsitellään tarvittaessa murskaamalla hyötykäytön kannalta tarvittavaan kappalekokoon. Murskaukseen käytetään siirrettävää murskauslaitosta, johon materiaali syötetään pyöräkuormaajalla, siirtoautolla tai kaivinkoneella. Pölyn leviäminen ympäristöön estetään suojaamalla seuralastot ja muut huomattavat pölynlähteet koteloinnein sekä tarvittaessa kastelemalla. Murskaimen tarvittava sähkövirta tuotetaan kevytpolttoöljykäyttöisellä aggregaatilla ja laitteiston kokoonpano määräytyy aineksen ominaisuuksien ja tuotettavan murskelajitteen mukaan.

Maa-ainesaseman toiminta-ajat ovat ma-la klo 6–22 vastaanotto, maa-ainesten käsittely (ei murskaus), lastaus; ma-la klo 22-06 vastaanotto ja lastaus; sunnuntaisin ja arkipyhinä poikkeustapauksissa klo 6–18 vastaanotto ja lastaus. Murskausta tehdään ma-pe klo 7–22. Rikotusta tehdään ma-pe klo 8–18.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 5 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Lupa- ja valvontavirastolle liitteen mukainen lausunto.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto Lupa- ja valvontavirastolle koskien Konerinki Oy:n maa-ainesaseman toiminnan muuttamista ja murskaamon ympäristölupahakemusta, Vantaa
- Lausuntopyyntö Konerinki Oy:n ympäristölupahakemuksesta maa-ainesaseman toiminnan muuttamiseksi ja kiviaineksen murskaamiseksi, Vantaa.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Paula Kankkunen, puh. 050 302 3992
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Lupa- ja valvontavirastolle

Viite: Lausuntopyyntö, 18.02.2026, LVV-U/19269/2026

Vantaan kaupungin lausunto antaminen Lupa- ja valvontavirastolle koskien Kone- rinki Oy:n n maa-ainesaseman toiminnan muuttamista ja murskaamon ympäristö- lupahakemusta, Vantaa

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Vantaan kaupungin lausuntoa Kone-
rinki Oy:n maa-ainesase-
man toiminnan muuttamista ja murskaamon ympäristölupahakemuksesta, Vantaa. Vantaan
kaupunki lausuu ympäristölupahakemuksesta seuraavaa:

Toiminta sijoittuu Vantaan yleiskaavan 2020 (voimaan tullut 11.1.2023) lentoliikenteelle (LL)
osoitetulle alueelle, jonka määräyksen mukaan alue varataan lentoliikenteelle ja lentoaseman
toiminnalle välttämättömille rakennuksille ja laitteille. Alueella on myös lentoterminaalien alueen
merkintä, jonka mukaan alueelle saa sijoittua lentoaseman terminaalirakennuksia. Toiminta-
alue sijaitsee raskaan raideliikenteen tunneliosuuden alueen kohdalla sekä rautatieaseman
merkinnän alueella. Maa-ainesaseman alla kulkee tunnelissa rautatie (Kehärata). Rautatiease-
man merkintä osoittaa ohjeellisen sijainnin rautatieasemalle. Toiminta-alue sijaitsee yleiska-
van lentomeluvyöhykkeellä L1 (LDEN yli 60 dB), alue on lentomelualue. Maa-ainesaseman
toiminta-alue sijaitsee suurelta osin raakavesitunnelin (Päijännetunneli) suoja-alueella, Päijän-
netunneli sijaitsee n. 200 metriä itään maa-ainesasemasta. Yleiskaavan kaavamääräyksen mu-
kaan raakavesitunnelin suoja-alueella ei ole sallittua sellainen toiminta, joka voi aiheuttaa vaa-
raa tunnelille tai vedenlaadulle.

Maa-ainesaseman alue on maanalainen asemakaava (Kehärata 2, maanalainen asemakaava ja
asemakaavan muutos Kehärata 2, 530700, voimaantulo 13.10.2010), pieni osa toiminta-
alueesta on asemakaavan ulkopuolella. Toiminta-alueen kohdalla asemakaavassa on maanalai-
sen rautatietunnelin alueen (ma-LR) merkintä, jonka määräysten mukaan maanalaisten tilojen
yläpuolella olevilla alueilla rakennettaessa tai louhittaessa on otettava huomioon maanalaisten
tilojen sijainti ja rakenteiden suojaetäisyydet siten, ettei aiheuteta haittaa junaliikenteelle,
maanalaisille tiloille, rakenteille tai vesihuollon verkostolle. Myös asemakaavassa maa-aines-
aseman kohdalla on raakavesitunnelin suoja-alueen merkintä(rvt). Suoja-alueen määräyk-
sen mukaan alueen käytössä on otettava huomioon raakaveden ja tunnelin suojaamiseksi tar-
vittavat toimenpiteet. Lisäksi tunnelin kohdalla kalliota ei saa louhia siten, että tunnelille aiheu-
tuu haittaa.

Maa-ainesaseman toiminta sijoittuu Kehäradan asemavaruksen tuntumaan. Mikäli lupa toi-
minnan muutokseen myönnetään, tulee varmistaa, että maa-ainesaseman toiminta ei haita-
ta alueen kehittämistä yleiskaavan mukaisesti asemaympäristönä ja lentokenttätoimintojen
alueena. Lentoliikenteelle (LL) osoitettu alue varataan lentoliikenteelle ja lentoaseman toimin-

12.03.2026

nalle välttämättömille rakennuksille ja laitteille. Alueella olevan lentotermiinalin alueen merkin­nän määräyksen mukaan alueelle saa sijoittua lentoaseman terminaalirakennuksia.

Kaupunki pitää huolestuttavana maa-ainestoinnin suunniteltua laajentumista lupahakemuk­sen mukaisesti, koska toiminta sijaitsee suurimmalta osin raakavesitunnelin suoja-alueella. Päi­jännetunnelin suojavyöhykkeellä on noudatettava pohjavesialuetta koskevia määräyksiä. Lisäk­si, sekä yleiskaavan kuin asemakaavan määräyksen mukaan raakavesitunnelin suoja-alueel­la (200 m putken keskilinjasta) ei ole sallittua sellainen toiminta, joka voi aiheuttaa vaaraa tun­nelille tai veden laadulle. Kaupunki katsoo, että lupa Konerinki Oy:n hakemalle toimin­nan muuttamiselle ja murskaamolle voidaan myöntää, mikäli on varmuus siitä, että toiminnas­ta ei aiheudu vaaraa tunnelille tai veden laadulle. Lupaharkinnassa tulee varmistaa, onko hae­tussa toiminnan muutoksessa otettu huomioon raakaveden ja tunnelin suojaamiseksi tarvitta­vat toimenpiteet.

Lisäksi, mikäli lupa toiminnalle myönnetään, pölyn hallintaa koskevien lupamääräysten tulee olla niin tiukat, että toiminnasta ei leviä pölyä ympäristöön eikä aiheudu lentoliikennettä hait­taavaa pölyä. Toiminta ei miltei osin saa heikentää lentoliikenteen turvallisuutta.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

1 Vireillepanija

Konerinki Oy

2 Asia

Maa-ainesaseman toiminnan muuttaminen ja murskaamon ympäristölupa, Vantaa

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoanne yllä mainitusta asiasta viimeistään
27.03.2026.

Asiakirjat ovat sähköisesti nähtävillä osoitteessa <https://ytietopalvelu.lvv.fi/fi-FI/asia/3313840>.

Lausunto pyydetään toimittamaan Lupa- ja valvontavirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta <https://ytietopalvelu.lvv.fi/fi-FI/asia/3313840>. Lausunnossa on ilmoitettava asian diaarinumero **LVV-U/19269/2026**.

Mikäli ette pidä lausunnon antamista tarpeellisena, pyydämme ilmoittamaan siitä asiointisähköpostiimme kirjaamo@lvv.fi.

3 Lisätietoja antavat

Ympäristöylitarkastaja Jenny Teerikangas, puh. 0295 255 852

(poissa 5.-9.3.2026)

Ympäristöneuvos Anne Puska, puh. 0295 254 047

(poissa 23.-31.3.2026)

4 Jakelu

Vantaan kaupunki

Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Vantaan kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Väylävirasto, sisäväylät

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, Vesihuolto

Finavia Oyj

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihtel: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

- 13 **Ennakkolausunto etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä kiinteistökaupassa: 6 kpl kiinteistöjä, joista yksi sijaitsee Vantaan kaupungin alueella, Kiinteistö 92-41-250-6 (Tikkurilantie 147) / TeA**

VD/1868/10.00.01.01.00/2026

TA/AK/TH/AVP/JHo

Vantaan kaupungilta on pyydetty 9.3.2026 saapuneella kirjeellä ennakkolausuntoa etuosto-oikeuden käyttämisestä seuraavassa kiinteistön kaupassa:

Myyjät: DSV Road Oy (Y: 0124239-4)
 DSV Contract Logistics Oy (Y: 1739533-6)

Ostajat: Useita ostajia liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisesti

Kaupan kohde:

Kuusi (6) kappaletta kiinteistöjä ja kaksi (2) maanvuokraoikeutta rakennuksineen eri puolilta Suomea. Vantaan kaupungin alueella kaupan kohteena on Viinikkalan (41) kaupunginosassa sijaitseva 151 423 m²:n suuruinen rakennettu kiinteistö 92-41-250-6 osoitteessa Tikkurilantie 147, 01530 Vantaa.

Kauppahinta:

yhteensä 174 732 738 euroa

Kaupungilla on etuosto-oikeus kyseessä olevassa luovutuksessa, koska jos samalla luovutuskirjalla on myyty kahden tai useamman kunnan alueella olevia kiinteistöjä, etuosto-oikeus on sillä kunnalla, jonka alueella sijaitsee suurin osa kiinteistöjen yhteenlasketusta pinta-alasta. Vantaalla sijaitseva kiinteistö 92-41-250-6 on pinta-alaltaan suurin kaikista kaupan kohteista.

Vantaalla kaupan kohteena oleva kiinteistö on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT, e = 0.6). Kiinteistöllä on rakennusoikeutta noin 90 854 k-m². Kaupan kohteella sijaitsee noin 8 232 k-m²:n suuruinen toimistorakennus vuodelta 2015, noin 28 911 k-m²:n suuruinen lämmin varasto vuodelta 2015, noin 3 398 k-m²:n suuruinen lämmittämätön varasto vuodelta 2015, noin 8 174 k-m²:n suuruinen pysäköintitalo vuodelta 2015, noin 68 k-m²:n suuruinen muu liikenteen rakennus vuodelta 2015 ja 662 m²:n suuruinen rakennus vuodelta 2015. Kaupan kohde rajoittuu lännessä ja etelässä kaupungin omistamiin katualueisiin.

Hakija on pyytänyt, että Vantaan kaupunki antaisi etuostolain 8 §:ssä tarkoitetun ennakkotiedon siitä, että Vantaan kaupunki ei tule käyttämään etuostolain mukaista etuosto-oikeuttaan edellä selostettuun kauppaan. Etuostolain mukaan kiinteistönomistajan kirjallisesta pyynnöstä kunta voi etukäteen ilmoittaa, ettei se tule käyttämään etuosto-oikeuttaan, jos kiinteistö kahden vuoden kuluessa kunnan päätöksestä myydään ilmoitetuilla ehdoilla.

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen mukaan kaupungilla ei ole tarvetta hankkia kaupan kohteena olevia kiinteistöjä. Kiinteistöjohtaja esittää vastattavaksi hakijalle, että Vantaan kaupunki ei käytä etuosto-oikeuttaan kyseessä olevassa kiinteistökaupassa, mikäli kaupan kohde kahden (2) vuoden kuluessa luovutetaan ilmoitetulla tavalla.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 25 mukaan kaupunginhallitus päättää etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta.

9.3.2026 päivätty ennakkolausuntopyyntö ja kiinteistön kauppakirjaluonnos on kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) etuostolain 8 §:n mukaisena ennakkolausuntona ilmoittaa hakijalle, että Vantaan kaupunki ei käytä etuosto-oikeuttaan edellä esitetyssä kiinteistökaupassa, mikäli kaupan kohde kahden vuoden kuluessa kaupunginhallituksen päätöksestä luovutetaan ilmoitetulla tavalla, ja
- b) että hakijalta peritään tästä lausunnosta kaupunginhallituksen 16.11.2020 § 23 päätöksen mukaisesti 300 euron korvaus.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:

- Kartta kaupan kohteesta Vantaalla

Täytäntöönpano: kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhakuohje: 3.3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

maankäyttötekniikko Jorma Hopponen, puh. 050 312 3995 (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

KOHTEEN SIJAINTI

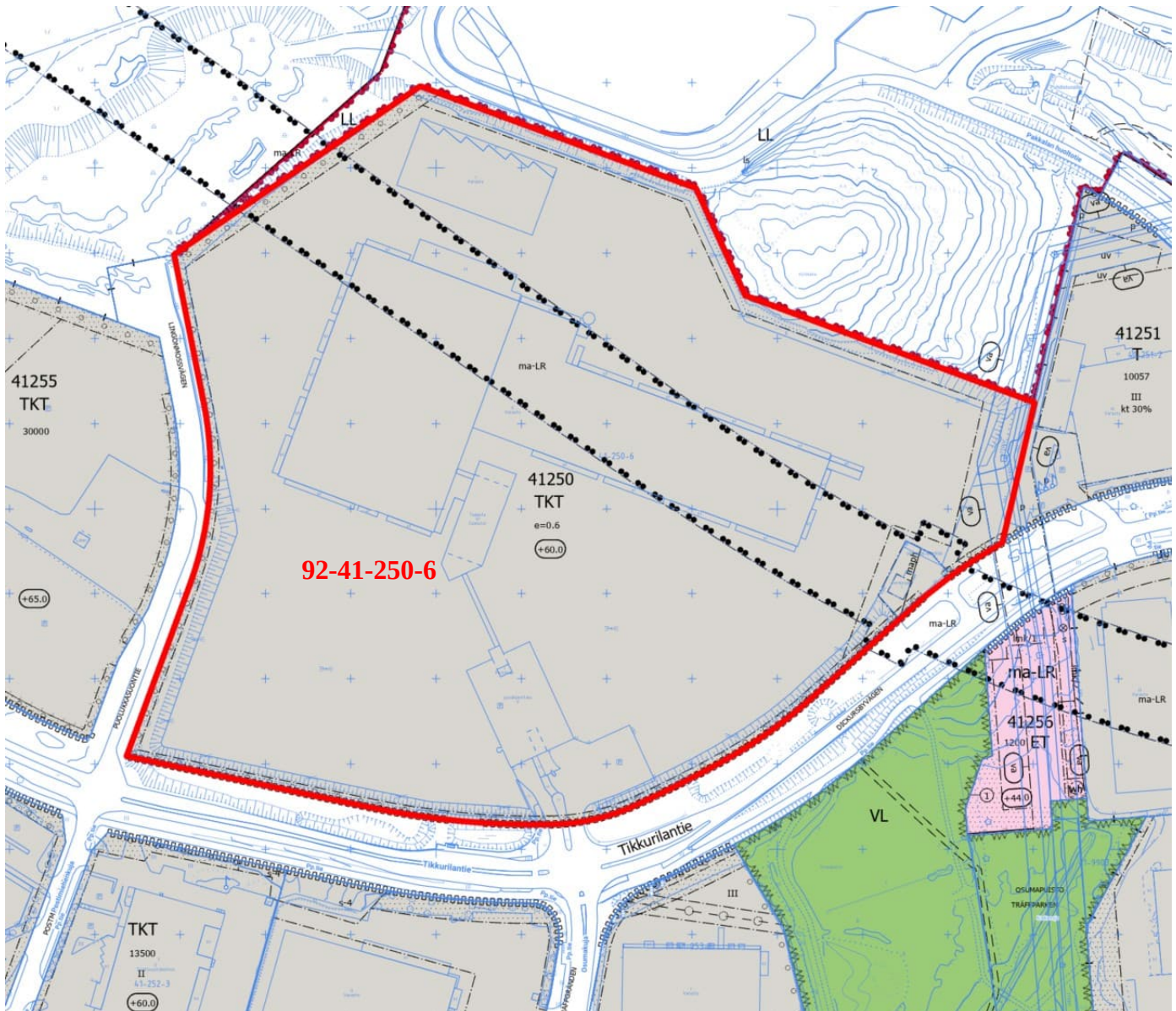

KARTTA / ENNAKKOLAUSUNTO
etuosto-oikeuden käyttämättä
jättämisestä / 6 kpl kiinteistöjä, joista
yksi sijaitsee Vantaan kaupungissa

Kaupunginosa: VIINIKKALA (41)

Kiinteistö: 92-41-250-6

Pinta-ala: 151423 m²

14 **Rakennuskiellon 90005Y määrääminen koskien energiakaivoja / Korso, Vierumäki, Vallinoja /TeA**

VD/1229/10.02.06/2026

SP/NJ/AKa/JK

Korson raidehankkeiden vaiheyleiskaavan (YK0056) laatimista varten määrätään alueidenkäyttölain (132/1999) 38 §:n mukainen rakennuskielto 90005Y osalle kaava-alueella Korson, Vierumäen ja Vallinojan kaupunginosissa. Rakennuskielto määrätään rajattuna siten, että kielto koskee ainoastaan rakentamislain 42 §:ssä tarkoitettujen energiakaivojen (maalämpökaivojen) toteuttamista liitekartalla osoitetulla alueella.

Korson raidehankkeiden vaiheyleiskaavalla mahdollistetaan Lentoradan ja Itäradan uusien linjausten toteuttaminen tunneleissa Vantaan Korson alueella. Vaiheyleiskaavan aluerajaus ulottuu lännessä ja pohjoisessa kaupungin rajaon. Etelässä alue rajautuu Korson keskustan pohjoispuolelle ja idässä rautatiealueen itäpuolelle. Kaupunginhallitus on päättänyt Korson raidehankkeiden vaiheyleiskaavan käynnistämistä 23.2.2026. Kaavahanke sisältyy Vantaan kaavoitus suunnitelmaan 2026–2028. Vaiheyleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena. Vaiheyleiskaavalla ei muuteta voimassa olevan yleiskaavan maankäyttöä.

Rakennuskieltoa ei ole tarpeen osoittaa koko kaava-alueelle, vaan ainoastaan raidehankkeiden rakenteiden sekä niille tarvittavien suojaetäisyyksien alueelle. Lentoradan suojaetäisyys on 20 metriä tunnelin seinälinjasta. Itäradan suojavaiohyke on 100 metriä tunnelin suunnitellusta keskilinjasta. Rakennuskielto ei koske muuta rakentamista, eivätkä raidehankkeiden maanalaiset rakenteet estä maanpäällistä rakentamista.

Alueidenkäyttölain 38 §:n mukaan kunta voi määrätä rakennuskiellon alueelle, jolle yleiskaavan laatiminen tai muuttaminen on vireillä. Rakennuskielto yleiskaavaa laadittaessa on voimassa enintään viisi vuotta. Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi kunta voi pidentää aikaa enintään viidellä vuodella ja erityisestä syystä sen jälkeen vielä enintään viidellä vuodella. Rakennuskiellosta voi hakea poikkeamista. Rakennuskielto on voimassa kaavan voimaan tuloon asti.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 § mukaan kaupunginhallitus päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Kaupunki ympäristö lautakunta 10.3.2026 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) määrätään alueidenkäyttölain 38 §:n nojalla rakennuskiellon 90005Y Korson raidehankkeiden vaiheyleiskaavan (YK0056) laatimista varten liitekartalla rajatulle alueelle 23.3.2026-22.3.2031. Rakennuskielto määrätään rajattuna siten, että kielto koskee ainoastaan rakentamislain 42 §:ssä tarkoitettujen energiakaivojen (maalämpökaivojen) toteuttamista liitekartalla rajatulla alueella.
- b) päätöstä on noudatettava alueidenkäyttölain 202 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman.
- c) pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunkiympäristölautakunta jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:
"Energia- ja talousvesikaivot tulee kartoittaa alueella sekä suunnitella, kuinka poistettavat voidaan korvata."

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) määrätään alueidenkäyttölain 38 §:n nojalla rakennuskiellon 90005Y Korson raidehankkeiden vaiheyleiskaavan (YK0056) laatimista varten liitekartalla rajatulle alueelle 23.3.2026-22.3.2031. Rakennuskielto määrätään rajattuna siten, että kielto koskee ainoastaan rakentamislain 42 §:ssä tarkoitettujen energiakaivojen (maalämpökaivojen) toteuttamista liitekartalla rajatulla alueella.
- b) päätöstä on noudatettava alueidenkäyttölain 202 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Rakennuskielto 90005Y aluerajauskartta

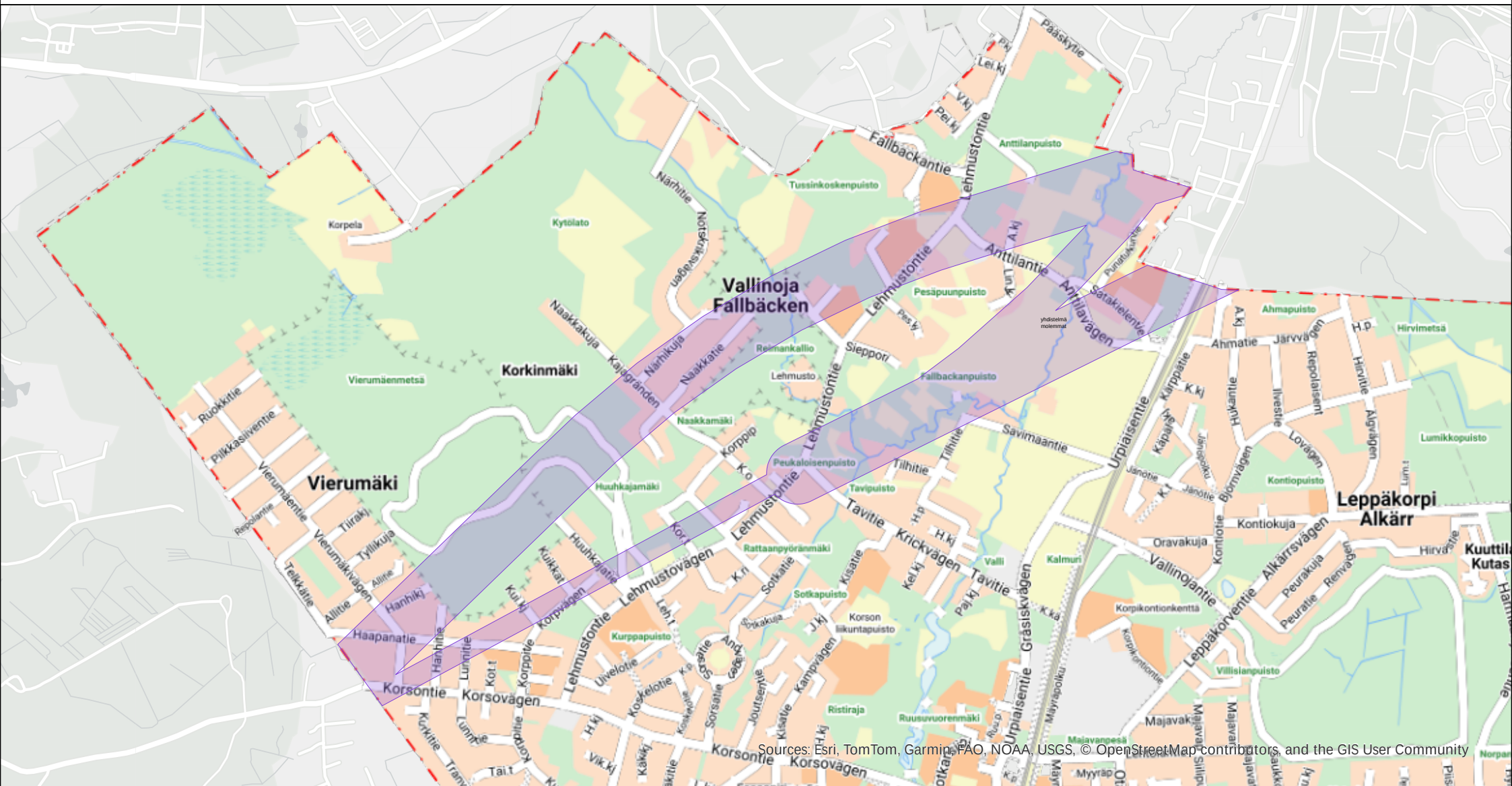
Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Lisätiedot:

Yleiskaavasuunnittelija Anna-Mari Kangas, puh. 050 302 9224,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

90005Y Energiakaivojen kieltäminen/ Kaupunkiympäristölautakunta 10.3.2026

Rakennuskieltoalue

LIITE: Kaupunginhallitus 23.03.2026 / 14

0 100 500 1 000 1 500 2 000 m

15

Rakennuskiellon 90108R määrääminen / Pakkala /TeA

VD/1396/10.02.06/2026

TeA/SP/MY/JOR/VIK/JK

Lentorata 1 -asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (403700ma, 002641ma ja 002641) takia Lentoradan rakenteiden kohdalla oleville kiinteistöille määrätään alueidenkäyttölain (132/99) 53 §:n 1 momentin mukainen rakennuskielto [maanpäällisen] asemakaavoituksen takia. Rakennuskielto on voimassa asemakaavan voimaan tuloon asti. Lentorata 1 -kaava sijoittuu Ylästöstä, Helsingin rajalta, Lentokentälle, Tuusulan rajalle. [Maanpäällistä] asemakaavoitusta koskeva rakennuskielto kohdistuu Pakkalaan liitteenä olevan kartan mukaisesti.

Rakennuskielto on alueidenkäyttölain mukainen keino, jota kunnat voivat käyttää tilanteessa, jossa voimassa oleva kaavatilanne saattaa mahdollistaa sellaisen rakentamisen tai maankäytön kehittymisen, joka on kunnan tavoitteiden vastaista. Rakennuskielto voidaan määrätä sekä yleis- että asemakaavan laatimisen ajaksi.

Alueidenkäyttölain 53 §:n mukaan kunta voi määrätä rakennuskiellon alueelle, jolle asemakaavan laatiminen tai muuttaminen on vireillä. Rakennuskielto on voimassa enintään kaksi vuotta. Kunta voi kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi pidentää kieltoaikaa kaksi vuotta kerrallaan. Rakennuskiellosta voi hakea poikkeamista.

Lentorata tulee Lentorata 1 -asemakaavan alueella kulkemaan noin 30-60 metrin syvyydessä 7 kilometrin matkan Helsingin rajalta Tuusulan rajalle. Maan pinnalle sijoittuu huoltokuiluja ja ajotunneleita Pakkalaan ja Lentokentälle. Pakkalassa korttelissa 51203 sijaitseville kiinteistöille tulee asettaa rakennuskielto. Aviapoliksen keskustassa ja lentoasemalla Lentorata käyttää olemassa olevia Kehäradan huoltotunneleita.

Lentorata on Vantaan kaupungin alueella esitetty yleiskaavassa 2020 Helsingin rajalta Tuusulan rajalle. Lentorata Oy on tarkentanut radan linjausta yleiskaavan hyväksymisen jälkeen. Kyseinen Lentoradan alue sijoittuu asemakaavoitetulle alueelle lukuun ottamatta Ylästön osuutta, jossa ei asemakaavaa ole. Aviapoliksen keskustan ja lentoaseman kohdalla Lentoradan maanalainen kaava liittyy Kehäradan maanalaisiin rakenteisiin ja maanalaiseen kaavaan.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 19.1.2026 asemakaavoituksen kaavoitussuunnitelmaan Lentorata 1 -asemakaavatyön (403700ma, 002641ma ja 002641), jossa on maanalaista asemakaavaa sekä maanalaisen ja maanpäällisen asemakaavan muutosta.

Kiinteistöt, joille tulee asettaa rakennuskielto, ovat Pakkalassa, korttelissa 51203; Lustikullantie 2 ja 4 sekä Elannontie 5 ja 7. Asemakaavassa kyseiset tontit ovat toimistorakennusten korttelialuetta KT. Vantaan kaupunki omistaa kiinteistöt Lustikullantie 4 ja Elannontie 7. Vantaan kaupungin omistama yhtiö omistaa Lustikullantie 2:n (KOy Pakkalankuja 11) ja Sponda omistaa kiinteistön Elannontie 5 (KOy Backaksenpelto). Lentoradan pohjoisempi, Vantaalle sijoittuva osuus on Lentorata 2 -kaavaa, joka laaditaan erikseen ja jota tämä rakennuskielto 90108R ei koske.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 29 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.3.2026 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) määrätään alueidenkäyttölain (132/99) 53 §:n mukaisesti rakennuskielto 90108R asema-kaavan laatimiseksi ja 23.3.2028 saakka liitekarttaan rajatuilla alueilla,
- b) päätöstä on noudatettava alueidenkäyttölain 202 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman,
- c) pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) määrätään alueidenkäyttölain (132/99) 53 §:n mukaisesti rakennuskielto 90108R asema-kaavan laatimiseksi ja 23.3.2028 saakka liitekarttaan rajatuilla alueilla,
- b) päätöstä on noudatettava alueidenkäyttölain 202 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Rakennuskieltoaluekartta 90108R

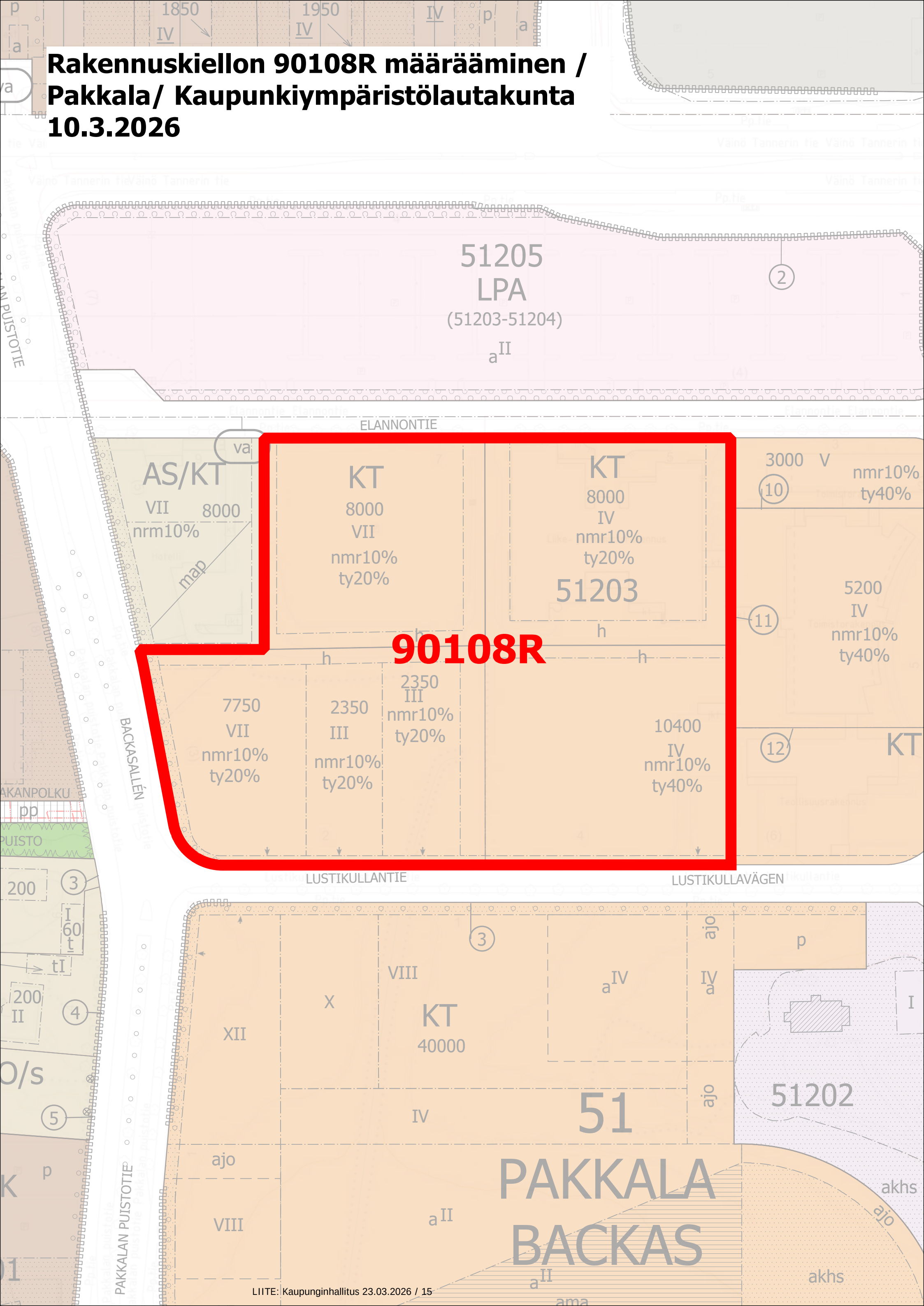
Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala.

Muutoksenhakuohje: 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Lisätiedot:

aluearkkitehti Johanna Rajala, puh. 050 302 8975
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Rakennuskiellon 90108R määrääminen /
Pakkala/ Kaupunkiympäristölautakunta
10.3.2026

16

Rakennuskiellon 90109R määrääminen energiakaivojen rakentamiseksi / Ylästö, Pakkala, Veromies, Lentokenttä /TeA

VD/1397/10.02.06/2026

SP/MY/JOR/VIK

Lentorata 1 -asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (403700ma, 002641ma ja 002641) takia Lentoradan rakenteiden kohdalla oleville kiinteistöille määrätään alueidenkäyttölain (132/99) 53 §:n 1 momentin mukainen rakennuskielto energiakaivojen rakentamisen takia. Rakennuskielto on voimassa asemakaavan voimaan tuloon asti. Lentorata 1 -kaava sijoittuu Ylästöstä, Helsingin rajalta, Lentokentälle, Tuusulan rajalle. Energiakaivoja koskeva rakennuskielto kohdistuu Lentoradan maanalaisten osien kohdalle Ylästön, Pakkalan, Veromiehen ja Lentokentän kaupunginosiin liitteenä olevan kartan mukaisesti.

Rakennuskielto on alueidenkäyttölain mukainen keino, jota kunnat voivat käyttää tilanteessa, jossa voimassa oleva kaavatilanne saattaa mahdollistaa sellaisen rakentamisen tai maankäytön kehittymisen, joka on kunnan tavoitteiden vastaista. Rakennuskielto voidaan määrätä sekä yleis- että asemakaavan laatimisen ajaksi.

Alueidenkäyttölain 53 §:n mukaan kunta voi määrätä rakennuskiellon alueelle, jolle asemakaavan laatiminen tai muuttaminen on vireillä. Rakennuskielto määrätään rajattuna siten, että kielto koskee ainoastaan rakentamislain 42 §:ssä tarkoitettujen energiakaivojen (maalämpökaivojen) toteuttamista kaava-alueella. Rakennuskielto on voimassa enintään kaksi vuotta. Kunta voi kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi pidentää kieltoaikaa kaksi vuotta kerrallaan. Rakennuskiellosta voi hakea poikkeamista.

Lentorata tulee Lentorata 1 -asemakaavan alueella kulkemaan noin 30-60 metrin syvyydessä 7 kilometrin matkan Helsingin rajalta Tuusulan rajalle. Maan pinnalle sijoittuu huoltokuiluja ja ajotunneleita Pakkalaan ja Lentokentälle. Lentoradan maanalaiset rakenteet eivät estä maanpäällistä rakentamista lukuun ottamatta Pakkalan ajotunnelin maanalaisten betonikansiosuoksien päälle rakentamista. Aviapoliksen keskustassa ja lentoasemalla Lentorata käyttää olemassa olevia Kehäradan huoltotunneleita.

Lentorata on Vantaan kaupungin alueella esitetty yleiskaavassa 2020 Helsingin rajalta Tuusulan rajalle. Lentorata Oy on tarkentanut radan linjausta yleiskaavan hyväksymisen jälkeen. Kyseinen Lentoradan alue sijoittuu asemakaavoitetulle alueelle lukuun ottamatta Ylästön osuutta, jossa ei asemakaavaa ole. Aviapoliksen keskustan ja lentoaseman kohdalla Lentoradan maanalainen kaava liittyy Kehäradan maanalaisiin rakenteisiin ja maanalaiseen kaavaan.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 19.1.2026 asemakaavoituksen työohjelmaan Lentorata 1 -asemakaavatyön (403700ma, 002641ma ja 002641), jossa on maanalaista asemakaavaa sekä maanalaisen ja maanpäällisen asemakaavan muutosta. Alueille, jossa rata ja sen maanalaiset ajo- ja huoltoyhteydet kulkevat, tulee rakennuskiellolla varmistaa, ettei niiden kohdalle ja suoja-alueille rakenneta energiakaivoja. Lentoradan pohjoisempi, Vantaalle sijoittuva osuus on Lentorata 2 -kaavaa, joka laaditaan erikseen ja jota tämä rakennuskielto 90109R ei koske.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 29 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.3.2026 § 12

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) Määrätään alueidenkäyttölain (132/99) 53 §:n mukaisesti rakennuskielto 90109R energia-kaivojen rakentamiseksi 23.3.2028 saakka liitekarttaan rajatuilla alueilla. Rakennuskielto määrätään rajattuna siten, että kielto koskee ainoastaan rakentamislain 42 §:ssä tarkoitettujen energiakaivojen toteuttamista,
- b) päätöstä on noudatettava alueidenkäyttölain 202 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman,
- c) pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) määrätään alueidenkäyttölain (132/99) 53 §:n mukaisesti rakennuskielto 90109R energia-kaivojen rakentamiseksi 23.3.2028 saakka liitekarttaan rajatuilla alueilla. Rakennuskielto määrätään rajattuna siten, että kielto koskee ainoastaan rakentamislain 42 §:ssä tarkoitettujen energiakaivojen toteuttamista,
- b) päätöstä on noudatettava alueidenkäyttölain 202 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Rakennuskieltoaluekartta 90109R

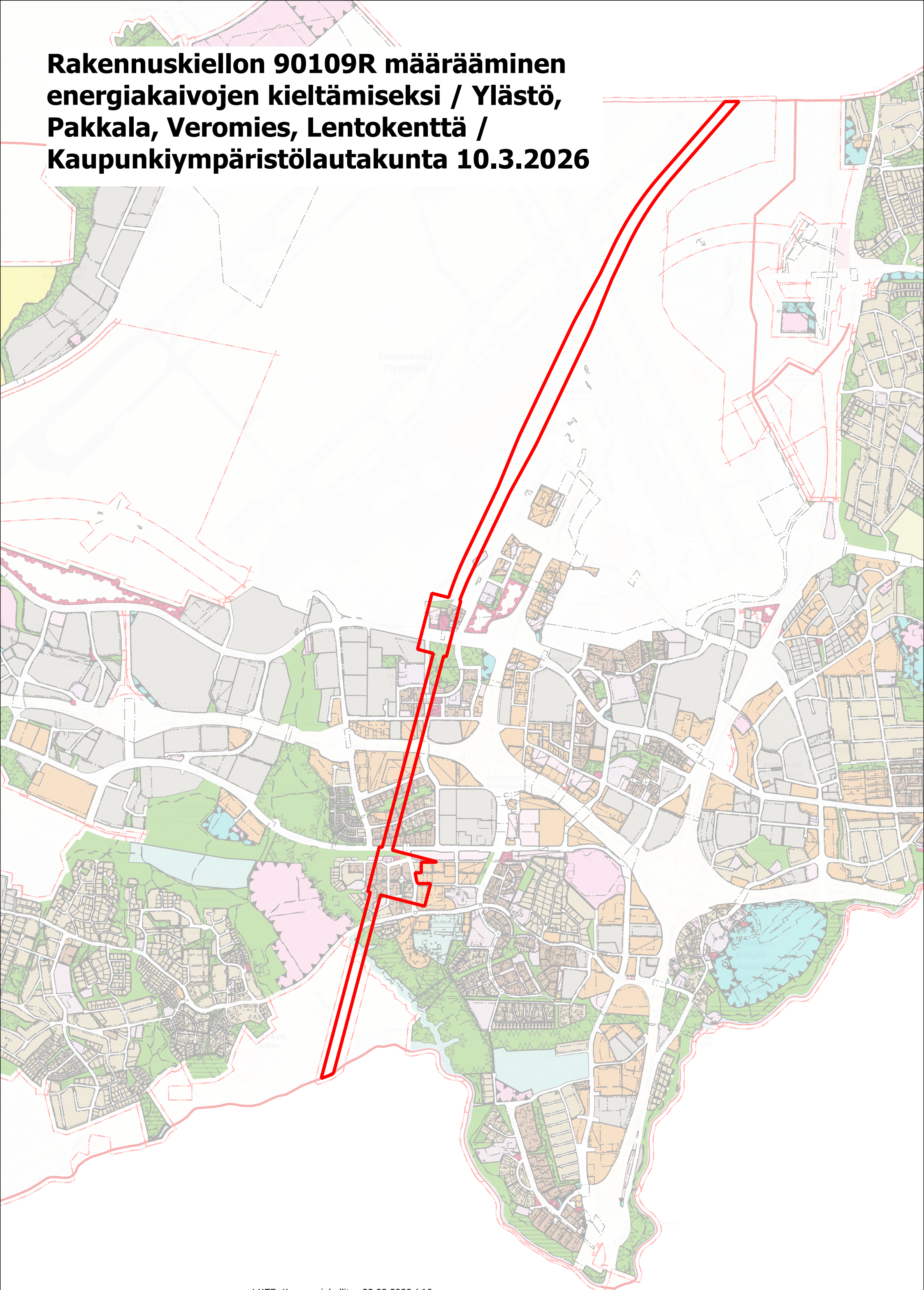
Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala.

Muutoksenhakuohje: 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Lisätiedot:

aluearkkitehti Johanna Rajala, puh. 050 302 8975
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

**Rakennuskiellon 90109R määrääminen
energiakaivojen kieltämiseksi / Ylästö,
Pakkala, Veromies, Lentokenttä /
Kaupunkiympäristölautakunta 10.3.2026**

VD/525/10.00.01.05/2026

AK/MV/AVP/JK

Vantaan Energia Oy:n omistama tontti 92-92-201-2 on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET). Asemakaavan muutoksella 920600 tontin asemakaavamerkintä pysyy samana, mutta rakennusoikeus kasvaa 30 000 kerrosneliömetriä. Asemakaavan muutokseen liittyvällä maankäyttösopimuksella kaupunki ja Vantaan Energia Oy sopivat kunnallistekniikan rakentamisesta sekä katualueiden luovuttamisesta kaupungille. Vantaan Energia Oy maksaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena 2 550 000 euroa.

Asemakaavamuutosalue sijaitsee Ojangon kaupunginosassa osoitteessa Pitkäsuontie 10. Tontti 92-92-201-2 on nykyisin yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialuetta (ET). Tontilla sijaitsee Vantaan Energian jätevoimala. Tontin nykyinen rakennusoikeus on 50 000 k-m² ja asemakaavan muutoksella sen tuleva rakennusoikeus on 80 000 k-m². Asemakaavan mukainen käyttötarkoitus pysyy samana.

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Pitkäsuontie 10:n jätevoimalan tontille hiilidioksidin talteenottolaitoksen sekä sekajätteen lajittelulaitoksen rakentaminen. Tontin nykyinen rakennusoikeuden määrä ei riitä. Jätevoimalan tonttia on laajennettava Pitkäsuontien katualueelle, jota siirretään ja kavenneetaan asemakaavoittamattomalle Porvoonväylän alueelle.

Asemakaava on nähtävillä 11.2. – 12.3.2026.

Maankäyttösopimukseen liittyy A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus

Sopimusalue koostuu Vantaan Energia Oy:n omistamista kiinteistöistä 92-92-201-2, 92-410-13-26-M601 ja 92-410-13-27-M601. Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (Liite A1).

Asemakaavaan 920600 liittyen Vantaan kaupunki ja sopimusalueen kiinteistöjen omistaja Vantaan Energia Oy ovat alueidenkäyttölain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Osapuolet ovat sopineet mm. seuraavaa:

- Sopimusalueen Asemakaavan mukainen käyttö edellyttää Pitkäsuontien siirtämistä lähemmäksi Porvoonväylää. Alueen vesihuoltolinjat sijoitetaan uuden siirrettävän Pitkäsuontien kadun alle. Katualueen siirto ja sen putkikaivantojen sekä kadun reuna-alueet edellyttävät louhintaa. Kaupunki huolehtii yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n kanssa vesihuoltolinjojen rakentamisesta.
- Kunnallistekniikan ja rakenteiden rakentaminen tapahtuu seuraavassa tavoitteellisessa aikataulussa, mikäli rakentaminen ei esty Kaupungista riippumattomasta syystä. Asemakaavan tultua voimaan, Vantaan Energia lähettää kirjallisen pyynnön Vantaan kaupungin kirjaamoon, em. rakenteiden rakentamisesta. Kaupunki pyrkii rakentamaan em. rakenteet kiinteistöjen rakentamista palvelevassa aikataulussa.

- Vantaan Energia Oy maksaa kaupungille alueidenkäyttölain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 2 550 000 euroa.
- Korvaus maksetaan kaupungille kahdessa erässä kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan asemakaavan tultua voimaan.
- Sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi Vantaan Energia Oy luovuttaa kaupungille 2 550 000 euron suuruisen kaupungin hyväksymän vakuuden.
- Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.
- Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2029 mennessä.

B. Esisopimus määräalan luovutuksesta

- Esisopimuksella määräalan luovutuksesta varmistetaan Pitkäsuontien katualueen luovutus kaupungille. Vantaan Energia Oy luovuttaa kaupungille noin 2415 m² suuruisen määräalan määräalasta 92-410-13-26-M601 ja noin 4284 m² suuruisen määräalan määräalasta 92-410-13-27-M601. Luovutettava määräala on merkitty karttaliitteeseen (Liite B1).
- Luovutus on vastikkeeton.
- Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaava 920600 on tullut voimaan.
- Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt asemakaavaa 31.12.2029 mennessä.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §:n kohdan 27 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttösopimuksista.

Kaupunkitilalautakunta 11.3.2026 § 12

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa kiinteistöjen 92-92-201-2, 92-410-13-26-M601 ja 92-410-13-27-M601 omistajan Vantaan Energia Oy:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta, kun asemakaavaehdotus nro 920600 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta, ja
- b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopullisen luovutuskirjan sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa kiinteistöjen 92-92-201-2, 92-410-13-26-M601 ja 92-410-13-27-M601 omistajan Vantaan Energia Oy:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta,

- b) kun asemakaavaehdotus nro 920600 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta, ja valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopullisen luovutuskirjan sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Liitteet:

- Maankäyttösopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta
- Liite A1: kartta sopimusalueesta
- Liite B1: kartta luovutettavasta määräalasta

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116
projekti-insinööri Mikko Vanhanen, puh. 043 824 8831
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[asemakaavan pvm] päivätty asemakaava nro 920600 ja 920500ma, Pitkäsuontie 10 (jäljempänä yhteisesti "Asemakaava").

Sopimus perustuu Vantaan kaupungin [päättöksentekuelin] lainvoimaiseen päätökseen [päättösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

- A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus; ja
- B. Esisopimus kahden määräalan luovutuksesta ("Määräala")

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaava sijaitsee Hakunilan suuralueella Ojangan ja Länsisalmen kaupunginosissa. Asemakaava laaditaan osoitteeseen Pitkäsuontie 10.

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Pitkäsuontie 10:n jätevoimalan kiinteistölle hiilidioksidin talteenottolaitoksen sekä sekajätteen lajittelulaitoksen rakentaminen. Alueen nykyinen rakennusoikeuden määrä ei riitä. Jätevoimalan kiinteistöä on laajennettava Pitkäsuontien katualueelle, jota siirretään ja kavennetaan asemakaavoittamattomalle Porvoonväylän maantien ja Länsisalmen kaupunginosan alueelle. Asemakaavoitettavalla alueella jätevoimalakiinteistön alla sijaitsevaa Vuosaaren satamaradan tunneliosuutta varten laaditaan uusi maanalainen asemakaava.

Alue on nykyisin yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialuetta. Asemakaavassa alueen rakennusoikeus kasvaa ja Pitkäsuontien uusi linjaus kaavoitetaan katualueeksi.

Asemakaavaan liittyen Vantaan Energia Oy sopimusalueeseen kuuluvan kiinteistön omistajana ja Vantaan kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Vantaan Energia Oy:n osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen.

Selvyyden vuoksi todetaan, että kohdan A ja B mukaiset sopimukset ovat liitännäisiä toisiinsa, ja mikäli Kunnallistekniikan rakentamissopimus päättyy tai raukeaa, päättyvät / raukeavat kohdan B mukaiset esisopimukset samanaikaisesti.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä "Kaupunki")

Vantaan Energia Oy (Y-tunnus: 0124461-3)
PL 95, 01301 Vantaa
(jäljempänä "Hakija")

2. Sopimusalue ja tarkoitus

- 2.1 Sopimusalue koostuu Hakijan omistamasta kiinteistöstä 92-92-201-2 sekä Suomen valtion omistamista kiinteistöistä 92-410-13-26 ja 92-410-13-27 (jäljempänä "Sopimusalue"). Sopimusalue on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen (liite A1).
- 2.2 Kaupunki ja Hakija Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella alueidenkäyttölain 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Hakijan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

- 3.1 Sopimusalueen Asemakaavan mukainen käyttö edellyttää Pitkäsuontien siirtämistä lähemmäksi Porvoonväylää. Alueen vesihuoltolinjat sijoitetaan uuden siirrettävän Pitkäsuontien kadun alle. Katualueen siirto ja sen putkikaivantojen sekä kadun reuna-alueet edellyttävät louhintaa. Kaupunki huolehtii yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n kanssa vesihuoltolinjojen rakentamisesta. Uudet vesihuoltolinjat tulevat HSY:n omistukseen. Hakija liittyy yksityisillä johdoilla katualueelle rakennettuihin vesihuoltolinjoihin. Pitkäsuontien länsipään katualueen kuivatus hoidetaan hulevesiviemärillä Kaupungin avo-ojaan. Pitkäsuontien itäpäässä katualueen hulevesien purkupaikka on Hakijan tontilla oleva avo-oja.
- 3.2 Kunnallistekniikan ja rakenteiden rakentaminen tapahtuu seuraavassa tavoitteellisessa aikataulussa, mikäli rakentaminen ei esty Kaupungista riippumattomasta syystä. Asemakaavan tultua lainvoimaisesti voimaan, Hakija lähettää kirjallisen pyynnön Vantaan kaupungin kirjaamoon, kohdassa 3.1 mainittujen rakenteiden rakentamisesta. Kaupunki on velvollinen rakentamaan kohdassa 3.1 mainitut rakenteet Hakijan rakennushankkeen ja rakennusten rakentamista palvelevassa aikataulussa.
- 3.3 Hakijan on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Hakijan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteen sovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja

kunnossapidosta, joiden tulee olla sellaisia, ettei kulku ja liikennöinti Hakijan jätevoimalle esty, hankaloidu tai vaarannu.

Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hakija neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

- 3.4 Hakijan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa kaupungilta.
- 3.5 Hakija myöntää kaupungille ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun tai puiston rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet, maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katu- tai puistoalueen puolelle. Hakija myöntää kaupungille luvan myös kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittaminen tulee toteuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle tai estä, hankaloita tai vaaranna Hakijan jätevoimalalle kulkua tai liikennöintiä.
- 3.6 Mikäli Asemakaavan toteuttaminen edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, jotka liittyvät Hakijan suunnitteluratkaisuun ja siltä osin Asemakaavaan, Hakija suorittaa ne kustannuksellaan. Hakija sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

- 4.1 Hakija maksaa kaupungille alueidenkäyttölain (132/1999) 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena (jäljempänä "**Korvaus**") yhteensä **2.550.000,00 euroa**.
- 4.2 Korvaus erääntyy maksettavaksi kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan kahdessa erässä siten, että
- 1. erä määrältään **1.275.000,00 euroa** erääntyy välittömästi Asemakaavan voimaantullessa (lainvoimainen), ja
 - 2. erä määrältään **1.275.000,00 euroa** erääntyy 12 kuukauden kuluttua Asemakaavan voimaantulon (lainvoimainen) jälkeen.
- 4.3 Korvaus suoritetaan kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto, viivästyskorkoa peritään korkolain (633/1982) mukaisesti).
- 4.4 Myöhästyneille maksuerille maksetaan Asemakaavan voimaantulosta lukien vuotuista korkoa ja kertynyt korko maksetaan ko. maksuerän maksamisen yhteydessä. Korko on 1,5

% lisättynä 6 kk euribor-korolla, kuitenkin vähintään 1,5 %.

5. Korvauksen tarkistus, mikäli toteutunut rakennusoikeus ylittää Asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden

- 5.1 Korvauksen perusteena on muiden seikkojen ohella Asemakaavassa syntynyt rakennusoikeuden lisäys, jonka mukaisesta arvonnoususta 50 % maksetaan Korvauksena. Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakentamislupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakentamisluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta suurempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, sitoutuu Hakija ilmoittamaan tästä Kaupungille.
- 5.2 Hakija maksaa Sopimusalueen rakennusoikeuden lisääntymisestä koituneesta arvonnoususta 50 % Kaupungille Korvauksena. Arvonnousu lasketaan ko. tontille rakennettavan rakennuksen käyttötarkoitusten mukaisesti.
- 5.3 Kaupungin oikeus Korvauksen tarkistukseen ja perimiseen on voimassa viisi (5) vuotta Asemakaavan voimaantulosta.
- 5.4 Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakentamislupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakentamisluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta pienempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, Korvausta ei tältä osin tarkisteta alaspäin.

6. Korvauksen vakuus

- 6.1 Hakija luovuttaa Kaupungille Korvauksen suorittamisen vakuudeksi **2.550.000,00 euron** suuruisen Kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, jota vapautetaan, kun Korvausta suoritetaan tai sopimus lakkaa olemasta voimassa. Vakuus vapautetaan erissä siten, että vakuuden summa on aina maksamattoman Korvauksen suuruisen.
- 6.2 Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2031 saakka.
- 6.3 Vakuus kuitataan vastaanotetuksi tämän maankäyttösopimuksen allekirjoituksin.

7. Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite

- 7.1 Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.

8. Sopimusalueen maaperä ja jätteet

- 8.1 Hakija vastaa rakennushankkeensa suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuksista.
- 8.2 Selvennyksenä todetaan, että osapuolet vastaavat mahdollisesta maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta sekä jätteiden poistamisesta vain omistamillaan alueilla ja jäljempänä

sovittavien esisopimuksien mukaisesti luovuttamiensa alueiden osalta.

9. Vesihuolto- ja sähköverkkoon liittyminen

- 9.1 Hakija on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkkoon ja yleiseen sähköverkkoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin. Hakija on tutustunut liittymisehtoihin itsenäisesti.

10. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

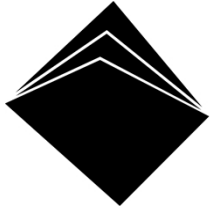
- 10.1 Hakija sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Hakija sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille. Mikäli Kaupunki tekee luovutuksia, sitoutuu Kaupunki vastaaviin ehtoihin kuten kohdassa 10.1 ja 10.2 on Hakijan osalta sovittu.
- 10.2 Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Hakija ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

11. Sopimuksen voimaantulo

- 11.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaava on tullut voimaan (lainvoimainen). Osapuolet ovat tietoisia ja ymmärtävät, että tämän sopimuksen täytäntöönpano ja kohdan 4 mukaisen Korvauksen maksaminen edellyttää, että Asemakaava tulee voimaan kuten se kuulutettiin nähtäville rakennusoikeuden osalta. Hakijan hankkeiden taloudellinen kannattavuus edellyttää nähtäville kuulutetun Asemakaavan mukaista rakennusoikeutta.
- 11.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2029 mennessä.
- 11.3 Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2029 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan, tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa.
- 11.4 Osapuolet eivät esitä tämän sopimuksen päättymis- tai raukeamistapauksissa minkäänlaisia, välittömiä tai välillisiä, korvausvaatimuksia.

12. Sopimuksen muuttaminen ja sopimuksen pätemättömyys

- 12.1 Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia sopimusta on tarkistettava, osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen.

- 12.2 Kaikista muutoksista tähän sopimukseen sovitaan kirjallisesti ja osapuolet allekirjoittavat muutossopimuksen.
- 12.3 Mikäli jotakin tämän sopimuksen ehtoa pidetään pätemättömänä, mitättömänä tai täytäntöönpanokelvottomana, sen ei katsota vaikuttavan sopimuksen muiden ehtojen pätevyyteen. Osapuolet sitoutuvat tällaisessa tilanteessa neuvottelemaan uudesta sopimusehdosta, joka korvaisi pätemättömän, mitättömän tai täytäntöönpanokelvottoman sopimusehdon ja joka mahdollistaa sopimuksen tarkoituksen toteutumisen. Osapuolet sitoutuvat noudattamaan tämän sopimuksen määräyksiä yksittäisen ehdon mahdollisesta pätemättömyydestä huolimatta.

13. Erimielisyyksien ratkaiseminen

- 13.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA**B. I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EDELLYTYKSET**

Kohdassa B.II mainitut osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan B.II mukaisen luovutuskirjan kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2028 mennessä.

Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2029 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta päätöksestä on valitettu, pysyy tämä esisopimus voimassa. Mikäli valitusviranomaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan, tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän esisopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia esisopimusta on tarkistettava, osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen.

Osapuolet eivät esitä tämän esisopimuksen mahdollisissa raukeamistapauksissa minkäänlaisia, välittömiä tai välillisiä, korvausvaatimuksia.

B. II MÄÄRÄALAN LUOVUTUSKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen (pvm ja numero) ja osapuolten välillä tehtyyn (pvm) päivättyyn esisopimukseen.

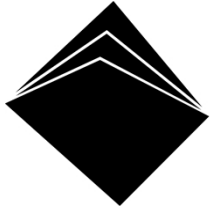
Luovuttaja **Vantaan Energia Oy** (Y-tunnus: 0124461-3)
Peltolantie 27
01300 Vantaa
(jäljempänä "Luovuttaja")

Luovutuksensaaja **Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä "Kaupunki")

Luovutuksen kohde Noin 2 415 m²:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin Ojangan kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistön määräalasta, kiinteistötunnus 92-410-13-26-M601

ja

Noin 4 284 m²:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin Ojangan

kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistön määräalasta, kiinteistötunnus 92-410-13-27-M601

(jäljempänä yhdessä "**Määräala**").

Määräala on asemakaavassa merkitty katualueeksi.

Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite B1).

Luovutuskirjan ehdot

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. Luovutushinta

1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoituksin.

3. Verot ja maksut

3.1 Luovuttaja vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on omistus- ja hallintaoikeuden siirtymistä edeltävä aika. Omistus- ja hallintaoikeuden siirtymisen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

4.1 Määräala luovutetaan kiinnityksistä ja niihin rinnastettavista erityisistä oikeuksista vapaana.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

5.1 Määräalaan kohdistuvat muut rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta.

6. Kohteeseen tutustuminen

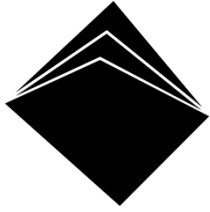
6.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan ja sen rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

7.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasi-
tustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

7.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat
kaavakartat ja -määräykset.

8. Irtaimisto

- 8.1 Tätä luovutusta ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Maaperä ja jätteet

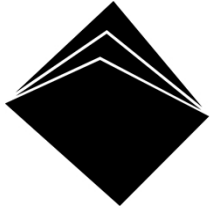
- 9.1 Luovuttajan tietojen mukaan Määräalalla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista ja Määräalalla ei ole jätettä.
- 9.2 Mahdolliseen pilaantuneeseen maaperään sovelletaan ympäristönsuojelulain (527/2014) säännöksiä.
- 9.3 Luovuttajan vastuu ei koske luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen aiheutunutta maaperän tai pohjaveden, tai muuta, pilaantumista tai roskaantumista.

10. Erimielisyyksien ratkaiseminen

- 10.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

(lopullisen luovutuskirjan allekirjoitukset)

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaa

MAANKÄYTTÖSOPIMUS:

- A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
- B. Esisopimus määräalan luovutuksesta

[päivämäärä]

VD/525/10.00.01.05/2026

Vantaalla, (pvm)

VANTAAN KAUPUNKI

VANTAAN ENERGIA OY

Kasper Hirvonen

(allekirjoittajan nimi)

lakimies

LIITTEET

Liite A1: Sopimusalue

Liite B1: Kartta luovutettavasta määräalasta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanhahvistajana todistan, että (allekirjoittajan nimi) Vantaan Energia Oy:n puolesta ja lakimies Kasper Hirvonen Vantaan kaupungin puolesta ovat allekirjoittaneet tämän esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla, (pvm)

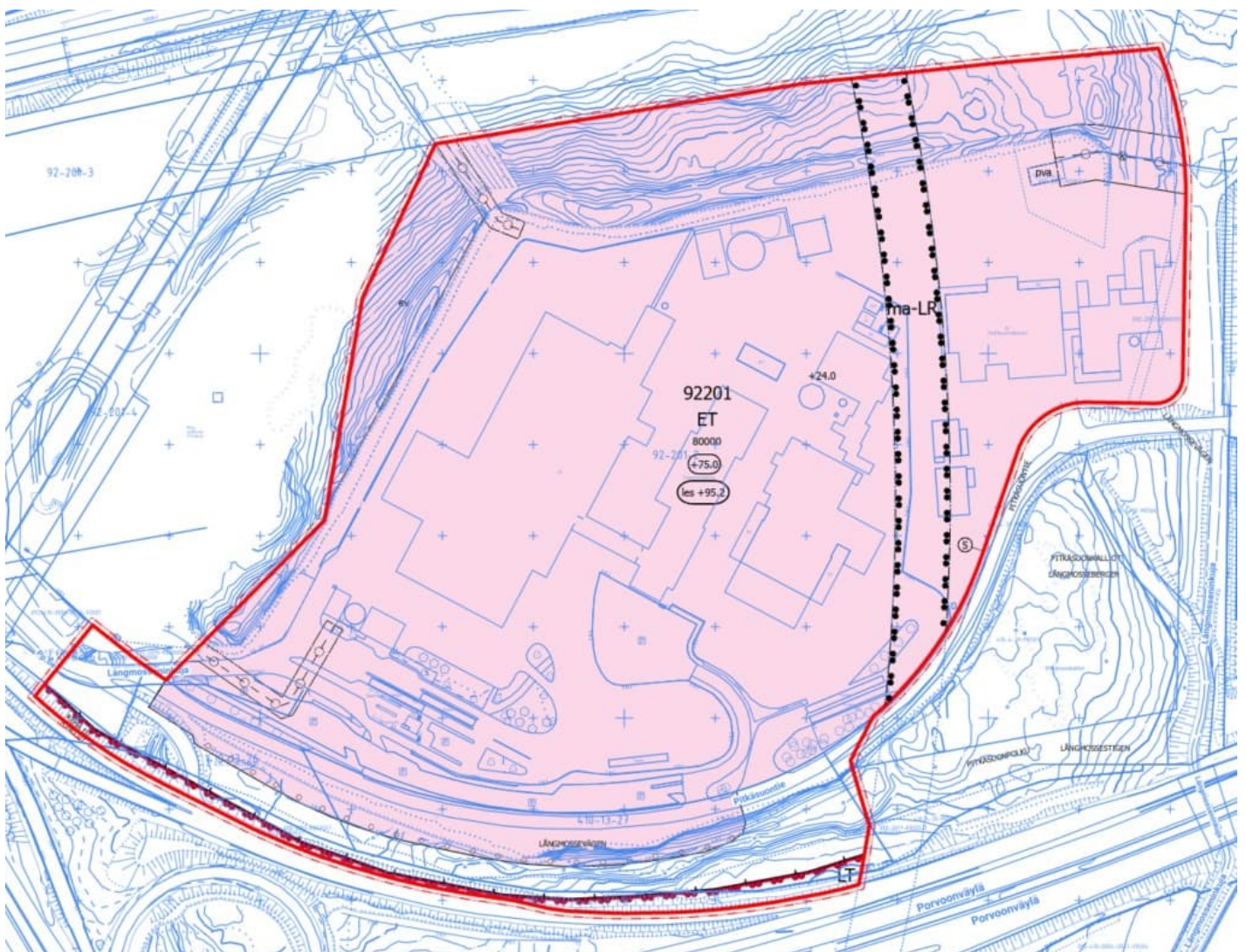
KOHTIEN SIJAINTI

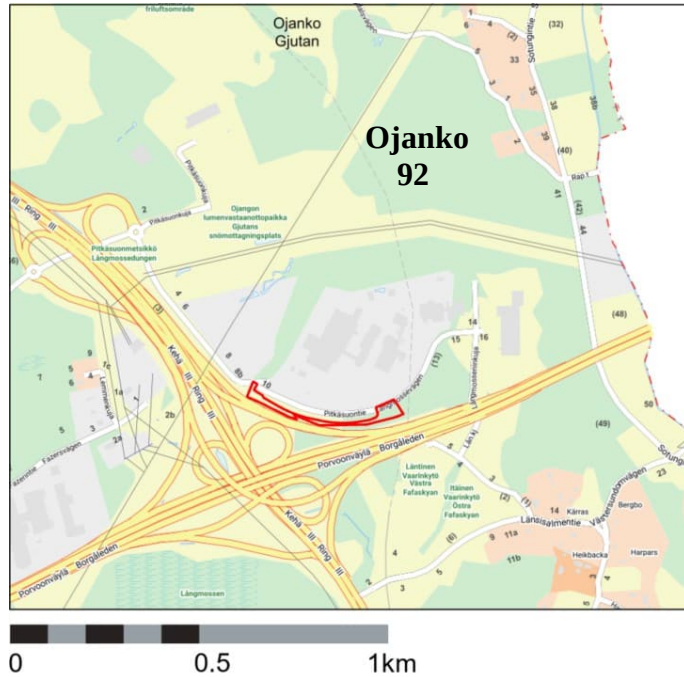
920600 Pitkäsuontie Vantaan Energia

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Kaupunginosa: OJANKO (92)

KOHTEEN SIJAINTI

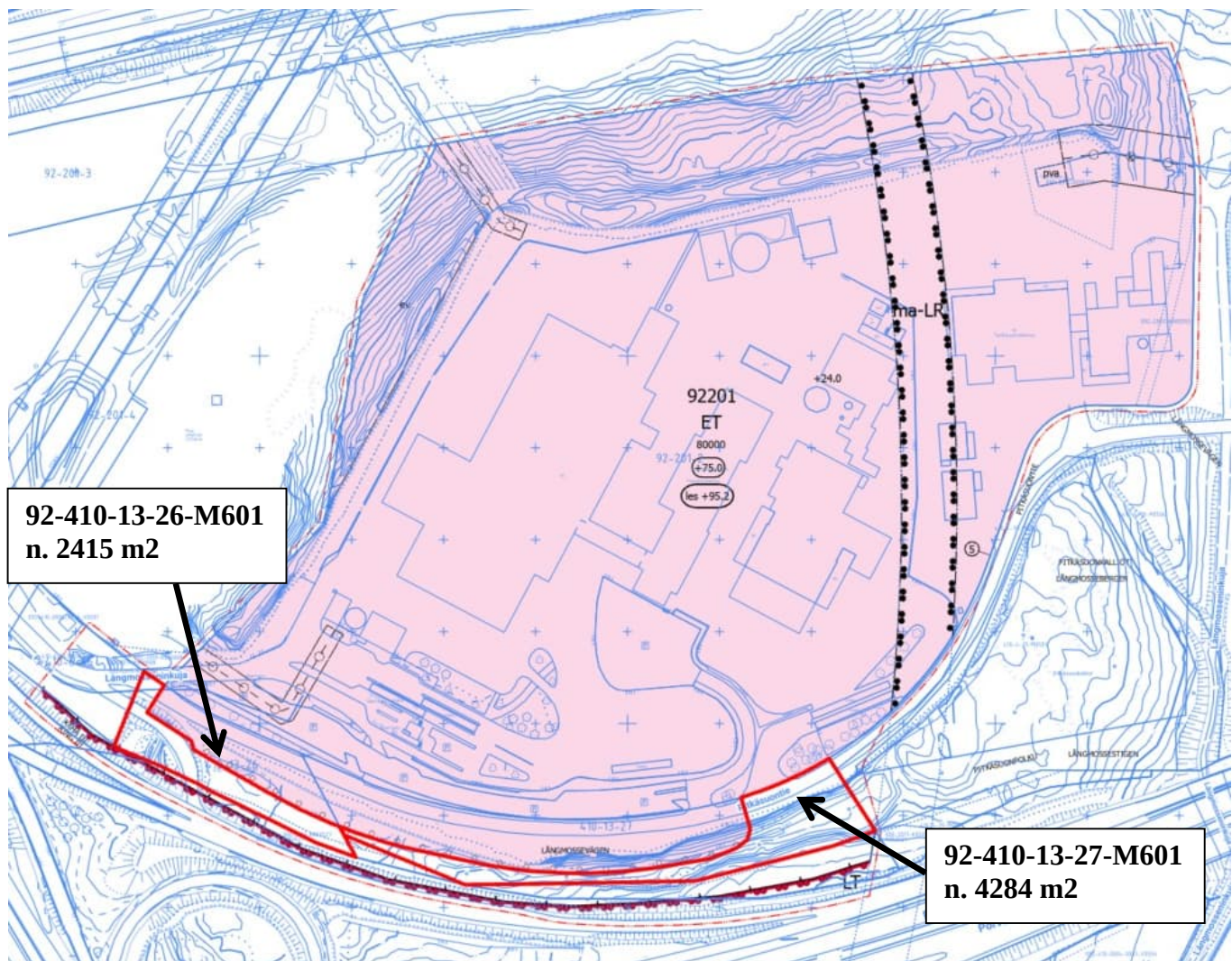
920600 Pitkäsuontie Vantaan Energia

**ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN
LUOVUTUKSESTA (katua) /
Vantaan Energia Oy**

Kaupunginosa: OJANKO (92)

**n. 2415 m²:n suuruinen määräala
määräalasta 92-410-13-26-M601
n. 4284 m²:n suuruinen määräala
määräalasta 92-410-13-27-M601**

yhteensä n. 6699 m²

18 Päätös vahingonkorvausvaatimukseen /KK

VD/1337/03.01.02.00/2026

JH/US/RK/MK/EM/HP/AH

Asian esittely ja päätösesitys ovat liitteenä (salassa pidettävä, JulkL (621/1999) 24 § 1 mom. 25 kohta).

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hylätä korvausvaatimus.

Liitteet:

- Päätös vahingonkorvausvaatimukseen (salassa pidettävä, JulkL (621/1999) 24 § 1 mom. 25 kohta)
- Vahingonkorvausvaatimus (salassa pidettävä, JulkL (621/1999) 24 § 1 mom. 25 kohta)
- Vahingonkorvausvaatimuksen liite (salassa pidettävä, JulkL (621/1999) 24 § 1 mom. 25 kohta)
- Lausunto Martinlaakson ja Ylästön kouluihin kohdistuvasta vahingonkorvausvaatimuksesta (salassa pidettävä, JulkL (621/1999) 24 § 1 mom. 25 kohta)

Täytäntöönpano: Kasvatuksen ja oppimisen toimiala; valmistelu- ja lakiasiat

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

lakimies Akseli Holm, puh. 050 3146 295
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

19

Vastaus Chau Nguyenin ja Drilon Kllokoqin sekä 30 muun valtuutetun aloitteeseen selvittää Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi / PT (kvalt)

VD/5833/00.02.00.03/2025

PT/ST-V/SL

Chau Nguyen ja Drilon Kllokoqi sekä 30 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan selvitettävä Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi

Vantaalle muuttaa vuosittain yhä enemmän ihmisiä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Kotoutuminen ja osallisuus yhteiskuntaan ovat keskeisiä asioita ja edellä mainittujen asioiden saavuttamiseen tarvitaan riittävä suomen kielen taito. Suomen kielen osaaminen edistää työllistymistä, kouluttumista ja mahdollistaa ihmisen parempaa osallisuutta yhteiskuntaan.

Tällä hetkellä meillä ei ole riittävästi tietoa siitä, miten vantaalaisten suomen kielen osaaminen jakautuu eri ikäisten, eri kieliryhmien ja eri työllistymistilanteessa olevien kesken. Meillä ei ole myöskään riittävän tarkkaa tietoa, miten hyvin nykyinen kielikoulutustarjonta vastaa tarpeita. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, millainen tarjonta on työttömille, työssäkäyville tai työssäkäyville perheellisille. Jotta voimme varmistaa tasa-arvoiset mahdollisuudet hyvinvoinnille, on olennaista saada parempi käsitys tilanteesta, jotta voimme ryhtyä toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin:

- kaupunki selvittää, miten muunkielisten asukkaiden suomen kielen osaaminen jakautuu kaupungissamme. Selvityksessä tulee huomioida eri ikäryhmät, eri työllisyystilanteessa olevat, sukupuoli, koulutustaso ja asuinalueet
- kaupunki kartoittaa, millaista kielikoulutusta tarvitaan ja miten olemassa oleva tarjonta vastaa tarvetta. Huomiota on kiinnitettävä erityisesti työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin ja työelämän tarpeisiin
- kaupungin tulee selvittää Vantaalla olevien yritysten tahtotilaa järjestää suomen kielen opetusta omille työntekijöilleen
- kaupunki toimittaa selvitysten perusteella konkreettisia toimenpide-ehdotuksia, joiden avulla kaupunki voi paremmin tukea ja edistää muunkielisten asukkaiden suomen kielen opintoja.”

Kaupunginvaltuusto 25.8.2025 § 35

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Chau Nguyenin ja Drilon Kllokoqin ja 30 muun valtuutetun aloite Vantaan selvitettävä Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue yhdessä Elinvoimapalveluiden ja Vantaan aikuisopiston kanssa toteaa vastauksena seuraavaa:

Kiitämme valtuustoa tärkeän ja ajankohtaisen teeman nostamisesta. Jaamme valtuustoaloitteen tekijöiden näkemyksen kotoutumisen ja osallisuuden keskeisyydestä ja siitä, että niiden saavuttamiseksi riittävä suomen kielen taito on oleellista. Jaamme myös näkemyksen, että suomen kielen osaaminen edistää työllistymistä, kouluttautumista ja mahdollistaa ihmisen parempaa osallisuutta yhteiskuntaan.

Suomen kielen oppiminen kotoutumisen ja työllistymisen näkökulmasta on noussut esille monissa eri yhteyksissä. Esimerkiksi Valtion kotoutumisen edistämisohjelman 2024–2027 mukaan kotoutumispolitiikka perustuu muun muassa suomen tai ruotsin kielen oppimiseen, työntekoon sekä suomalaiseen yhteiskuntaan perehtymiseen. Suomen tai ruotsin kielen oppiminen edistää kotoutumista ja työllistymisen mahdollisuuksia.

Vantaan strategiassa 2026–2029 ja Vantaan kotouttamisohjelmassa 2023–2026 on myös tunnistettu suomen kielen osaamisen tärkeäksi tekijäksi. Riittävän monipuolisen suomen kielen oppimismahdollisuuksien tarjoaminen eri elämänvaiheessa oleville aikuisille on tärkeää kotoutumisen näkökulmasta. Vantaa on luvannut strategiassaan varmistaa suomen tai ruotsin osaamisen kaikista taustoista tuleville ihmisille, jotta he pääsevät osaksi vantaalaista yhteisöä, kouluttautumaan ja töihin.

Suomen kielen ja kotoutumisen yhteyttä tarkastellaan myös Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelta käsin koordinoitussa Kotoutumisen mallikaupunki –selvityksessä, joka kokoaa yhteen Vantaan kaupungin kotoutumista edistävät palvelut, hyvät käytännöt ja sosiaaliset innovaatiot eri toimialoilta. Selvitystyö on toteutettu poikkihallinnollisesti yhteistyössä eri toimialojen ja yksiköiden kanssa. Mukana ovat olleet muun muassa työllisyys- ja kotoutumispalvelut, elinvoimapalvelut, kasvatuksen ja oppimisen toimiala, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala, kaupunkiympäristön toimiala sekä segregaaation ehkäisyn edustus. Selvityksessä tarkastellaan Vantaalla tarjottavien suomen kielen kurssien järjestäjätahoa, kurssien kohderyhmiä ja osallistujamääriä. Selvityksen tavoitteena on muodostaa kokonaiskuva siitä, miten Vantaa vastaa monikielisten ja maahan muuttaneiden kuntalaisten tarpeisiin ja kehittää palvelujaan yhdenvertaisesti.

Vantaan S2-opetuksesta on myös laadittu selvitys, jota rahoitettiin myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmalla (2023–2025). Vuonna 2024 Owal Group tutki Vantaan S2-koulutusta ja tunnisti koulutuksen kehittämistarpeita ja -mahdollisuuksia. Selvityksessä todettiin, että Vantaalla on panostettu kielen opetukseen lisäämiseen tarpeiden kasvaessa. Vuonna 2024 Vantaalla asui 72 150 vieraskielistä (äidinkieli muu kuin suomi, ruotsi tai saame), mikä oli 28,7 prosenttia koko väestöstä. Vantaan vieraskielisten määrä kasvaa vuosittain, mikä lisää erityisesti kielen alkeiden ja perustason kielikoulutuksen tarpeita. Tamikuussa 2025 vieraskielisten työttömien työnhakijoiden (työttömät ja lomautetut) oli yhteensä 8980 (13.1.2026). Vuoden 2025 lopulla Vantaalla oli yli 31 000 työnhakijaa. Muunkielisiä työnhakijoita oli yli 16 000, noin 53 % kaikista Vantaan työnhakijoista.

Valtuustoaloite nivoutuu Vantaalla kasvatuksen ja oppimisen toimialalla jo alkaneeseen Monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämissuunnitelmaan, jossa paneudutaan vantaalaisten lasten ja nuorten opetuskielen kielitaidon parantamiseen sekä kielellisen tuen tarjonnan kehittämiseen. Kehittämissuunnitelman yhteydessä on todettu, että erityisesti perusopetuksen päättövaiheessa tai aikuisena maahan muuttavilla opiskelijoilla olisi tarvetta saada enemmän ja nykyistä monimuotoisemmin suomen/ruotsin kielen perustaitojen opetusta. Lisäksi valtuustoaloitteen aihe liittyy Suomen kuuden suurimman kaupungin ja valtion väliseen strategiseen allianssikumppanuuteen, jossa Vantaa tarjoaa työnantajille maksuttomia asiantuntijapalveluita työpaikan kielikäytäntöjen kehittämiseen sekä työpaikalle jalkautuvaa kielitukea.

Tunnistamme, että hyötyisimme tarkemmasta tiedosta siitä, miten vantaalaisten suomen kielen osaaminen jakautuu eri ikäisten, eri kieliryhmien ja eri työllistymistilanteessa olevien kesken. Täsmällistä tietoa suomen kielen osaamisesta ei kuitenkaan valitettavasti ole käytössämme olevilla keinoilla kerättävissä: Vantaalaiset ovat joukkona hyvin moninainen eikä kielitaidon tasosta kerätä kansallisesti tai alueellisesti kattavasti tietoa minkään lain tain asetuksen puitteissa. Koska tiedonkeruulle ei ole määräyspohjaa, ei ole olemassa tahoja, joka tiedon voisi kerätä, emmekä voi myöskään velvoittaa kuntalaisiamme tällaista tietoa itsestään toimittamaan.

Saamme tietoa kielitaidon tasosta kaikkien kotoutuja-asiakkaiden osalta. Heidän suomen kielen taitonsa kartoitetaan ja testataan ennen kotoutumiskoulutukseen osallistumista, jotta opiskelija voidaan ohjata oikealle kurssille. Muiden asiakkaiden ja erityisesti kotoutumisajan ylittäneiden asiakkaiden kielitaitotason selvittäminen on haastavampaa, mutta työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa on pilotoitu työkaluja kielitaitotason tunnistamiseen.

Ennen kotoutumiskoulutuksen aloittamista asiakas käy Testipisteessä suomen kielen lähtötasoarvioinnissa, jonka perusteella asiakas saa suosituksen suomen kielen koulutukseen tai muuhun sopivaan koulutukseen tai palveluun. Vuonna 2025 suomen kielen taidon lähtötasoarviointiin osallistui 1716 henkilöä. Vuodesta 2025 alkaen myös kotoutumiskoulutuksen päätösvaiheessa järjestetään kielitaidon päättötestaus, jossa mitataan suomeksi tai ruotsiksi eri osa-alueita eli kuullun ja luetun ymmärtämistä sekä puhutun ja kirjoitetun kielen taitoja. Päättötestillä mitataan vain kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman mukaista kielitaitoa ja testin tekeminen edellyttää aina kotoutumiskoulutuksen käymistä. Vuonna 2025 kotoutumiskoulutukseen osallistui yhteensä 2750 vantaalaista, joista vuonna 2025 aloittaneiden osuus oli 1999.

Vantaan suomen kielen koulutusta ja muuta kielen oppimista tuottavat toimijat

Nykyinen kielikoulutustarjonta on monipuolista ja laajaa ja suomen kielen opetusta rahoitetaan erilaisien kanavien kautta, joista suurimmat ovat työ- ja elinkeinoministeriö ja opetusministeriö. Vantaalla on monta toimijaa, jotka järjestävät suomen kielen opetusta. Vuonna 2025 Vantaalla osallistui suomen kielen opetukseen tai keskusteluryhmiin 12 595 aikuista henkilöä. Vantaan aikuisopisto on merkittävin S2-koulutuksia järjestävä taho Vantaalla. Aikuisopisto järjestää maahanmuuttajille aikuisten perusopetusta, maksullisia ja maksuttomia suomen kielen kursseja sekä koulutuksia kotoutumisajalla oleville ja kotoutumisajan ylittäneille henkilöille. Kursseja järjestetään eri puolilla Vantaata, ja koulutuksia kohdennetaan myös erityisryhmille, esimerkiksi lukutaidottomille tai kotiaideille. Kurssien täyttöaste on pääsääntöisesti korkea, ja kurssit täyttyvät nopeasti. Vuonna 2025 Vantaan aikuisopiston kielikoulutuksissa opiskeli 6368 henkilöä ja aikuisten perusopetukseen osallistui 282 henkilöä.

Muita suomen kielen koulutuksen tarjoajia Vantaalla on Vantaan ammattiopisto Varia, jossa järjestetään maahanmuuttajakoulutuksia eli toisen asteen ammatillisia perustutkintoja suomen kielen tuella. Vuonna 2025 S2-kursseilla oli 1026 opiskelijaa. Lisäksi Variassa on tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVa), jonka tavoitteena on saavuttaa sellaiset opiskeluvalmiudet, joilla opiskelija suoriutuu toisen asteen tutkintoon johtavasta koulutuksesta. Aikuisten täysi-ikäisten TUVa-koulutukseen osallistui vuonna 2025 noin 20 opiskelijaa eli yksi ryhmä.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen osaamiskeskuspalvelut on tarjonnut vuodesta 2025 lähtien omaa suomen kielen opetusta, johon osallistui vuonna 2025 osallistui 70 henkilöä. Lisäksi työttömille työnhakijoille, joiden kielitaito oli A2.2, tarjottiin myös S2-opetusta osana kielituetuutta ammatillisia osatutkintoja. Osallistujia oli 65. Lisäksi työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue järjestää Vanhemmat mukaan (VaMu) kouluun ja työelämään -toimintaa, jonka kautta vantaalaiset maahan muuttaneet vanhem-

mat oppivat S2-valmentajan ohjauksessa suomen kieltä toiminnan avulla sekä tutustuvat alueeseen, sen palveluihin sekä suomalaisen yhteiskuntaan ja koulutusjärjestelmään. Osan viikosta vanhemmilla on mahdollisuus osallistua alaluokkien opetukseen tai varhaiskasvatuksen lapsiryhmien toimintaan. Vuonna 2025 Vanhemmat mukaan -toimintaan osallistui 241 vanhempaa.

Muita toimijoita Vantaalla on Luetaan yhdessä -verkosto, joka tukee maahan muuttaneiden, erityisesti naisten, kielen oppimista ja kotoutumista. Verkosto järjestää vapaaehtoistyönä suomen kielen sekä luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Vuonna 2024 toiminnassa oli 58 vapaaehtoistyöntekijää ja 435 osallistujaa.

Lukuisa määrä vantaalaisia maahanmuuttajajärjestöjä ja muita järjestöjä järjestää erilaista suomen kielen opetusta. Vuonna 2025 esimerkiksi Vantaan Venäläinen klubi ry järjesti kielikahvilaa, johon osallistui 40 ihmistä, ja opettajina oli Suomi-Venäjä-seuran vapaaehtoiset. Hakunilan kansainvälisessä yhdistyksessä järjestettiin suomen kielen opetusta yhteistyössä Vision kanssa. Opetukseen osallistui 250 henkilöä. Sahan seura järjesti Stean rahoittamassa Hyvinvoivat naiset -hankkeessa suomen kielen keskusteluryhmiä, johon osallistui 80 naista. Nicehearts järjesti luku- ja kirjoitustaidon kurssin 30 naiselle ja Kielikahvilan, johon osallistui 14 naista. Myös Auroras-verkosto järjesti suomen kielen mentorointiryhmiä 26:lle koulutetuille vantaalaisille naisille. Suomen Punainen Ristin SuomiKamu-toimintaan osallistui neljä paria sekä Auttajaklubiin 60 henkilöä. Kohderyhmänä olivat nuoret, joille opetettiin ensiaputaitoja ja suomen kieltä. Lisäksi heillä on Läksyhelfpiä sekä SuomiKamu-ystävöimintää. Lisäksi seurakunnalla on tarjottu kielikahviloita, joissa osallistujia on ollut 15. Vantaan Tikkurilan kirjastossa järjestettiin Pakolaisavun Puhutaan suomea yhdessä -ryhmiä, johon osallistui 159 henkilöä ja kirjastojen työntekijöiden järjestämää suomen kielen opetusta, jossa oli osallistumiskertoja 1131.

Miten olemassa oleva suomen kielen opetustarjonta vastaa tarpeeseen

Valtuustoaloitteessa velvoitetaan kaupunkia kartoittamaan, millaista kielikoulutusta tarvitaan ja miten olemassa oleva tarjonta vastaa tarvetta. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue selvitti kyselyllä suomen kielen opetustarjontaa ja kehittämiskohteita Vantaalla. Kysely oli suunnattu työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen ja elinvoimapalveluiden päälliköille, esihenkilöille ja Vantaan aikuisopistossa sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialalla työskenteleville hiljattain maahan muuttaneita vastaanottaville avainhenkilöille. Kyselyyn vastasi 12 asiantuntijaa. Kyselyn otanta oli pieni, joten kyselyn tuloksia ei voida yleistää laajasti, eikä vastauksista voi tehdä tilastollisesti merkittäviä päätelmiä. Kyselyn vastausaika oli vain viikon, mikä saattoi johtaa matalampaan vastausprosenttiin.

Kyselyn perusteella voidaan todeta, että Vantaan aikuisopiston kurssit ovat suosittuja ja erityisesti ilmaiset kurssit täyttyvät nopeasti. Kyselyssä nousi esille, että toimijoiden voi olla vaikeaa saada käsitystä kaikesta tarjolla olevasta koulutuksesta. Yksittäisissä vastauksissa nousi esille, että tarjontaa voisi olla enemmän ja koettiin, että se ei vastaa kaikkien oppijoiden tarpeisiin. Ilmaista matalan kynnyksen palvelutarjontaa toivottiin enemmän ja intensiivisempiä kursseja. Osa myös koki, että Vantaan aikuisopistolla on laaja tarjonta eritasoisia ja eri kohderyhmille suunnattuja kursseja. Haasteeksi koettiin myös vapaiden ja toimivien opetustilojen löytäminen. Esille nostettiin kaupungin säästötavoitteet, jotka kasvattavat painetta kasvattaa ryhmäkokoja. Tämä olisi kuitenkin epäsuotuisaa opiskelijoitten oppimisen ja tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Vastauksissa nousi esille, että opetustarjonnan tulee olla monipuolista, koska kohderyhmä on laaja lukutaidottomista korkeasti koulutettuihin asiantuntijoihin ja asiakkaiden elämäntilanteet vaihtelevat. Tarvitaan toisaalta toiminnallista ja oppimisvalmiuksia kehittävää koulutusta ja toisaalta tavoitteellista ja intensiivistä opiskelua. Läsäolokurssit ovat tärkeitä, koska kielitaito kehittyy vuorovaikutuksessa.

Valtuustoaloitteessa kehoitetaan kiinnittämään erityistä huomiota työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin ja työelämän tarpeisiin. Kyselyssä nousi esille työelämälähtöisten kurssien tärkeys, ja yrittäjien näkökulmasta tarvitaan matalan kynnyksen kielitukea työnantajille. Tähän tarpeeseen Vantaan työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue tarjoaa Kielikummipalvelua, jossa kielikummi jalkautuu työpaikalle ja auttaa esimerkiksi muunkielistä työntekijää ja työnantajaa työsuhteen tai työkokeilun aikana esimerkiksi työpaikan ohjeiden ja materiaalien selkosuomentamisessa, perehdytyksessä ja työskentelyn seurannassa. Palvelu on koettu hyväksi.

Valtuustoaloitteessa pyydettiin myös kaupunkia selvittämään Vantaalla olevien yritysten tahtotilaa järjestää suomen kielen opetusta omille työntekijöilleen. Elinvoimapalvelut on lähettänyt aiheesta kyselyn vantaalaisille työnantajille. Kyselyn tulokset saadaan keväällä 2026. Aihe on ajankohtainen, sillä myös Baronan teettämän Työelämä tutkimuksen 2025 mukaan Uudellamaalla suhtaudutaan muuta Suomea positiivisemmin monikielisyyteen ja kansainvälisyyteen työelämässä. Vuonna 2025 Vantaan yritysneuvontapalveluiden 920:sta asiakkaasta 548 oli muunkielisiä (59 %). Yritysneuvonta-asiakkaat perustivat yhteensä 498 yritystä, joista 260 yritystä (52 %) oli muunkielisten yritysneuvonta-asiakkaiden perustamia. Lukujen voidaan arvioida heijastavan yleistä tilannetta Vantaalla, mutta kokonaistietoa Vantaan muunkielisten perustamista yrityksistä ei ole. Kaupparekisteri (PRH) ei kerää tätä tietoa, sillä yritystä rekisteröitäessä ei ole osiota, jossa kysyttäisiin äidinkieltä.

Kaupungin kehittämistyö muunkielisten asukkaiden suomen kielen opintojen edistämiseksi

Valtuustoaloitteessa pyydettiin kaupunkia toimittamaan selvitysten perusteella konkreettisia toimenpite-ehdotuksia, joiden avulla kaupunki voi paremmin tukea ja edistää muunkielisten asukkaiden suomen kielen opintoja. Kotimaisten kielten opetuksen kehittäminen on koko Vantaan yhteinen tavoite ja sitä ollaan kehittämässä uuden strategian myötä. Suomen kielen oppimisen tärkeys on myös tunnistettu valmistelussa olevassa Vantaan työllisyysohjelmassa, jossa yhtenä kärkitoimenpiteenä on varmistaa, että vantaalaisilla on riittävä kielitaito työllistymiseen.

Kattavan kuvan saaminen tarjolla olevasta koulutuksesta ja kielen oppimista tukevasta toiminnasta voi olla haasteellista. Tämä tarve on tunnistettu, joten tiedonkulkua ja eri toimijoiden välistä koordinaatiota tullaan kehittämään osana Kotoutumisen mallikaupunki -selvitystä ja Vantaan toimialojen välisessä kotoutumisen koordinaatiossa.

Kielenoppimista ei tapahdu pelkästään kursseilla. Koko kaupunkiyhteisö voi tukea kielen haltuun ottamisessa. Edellä esitelty vantaalaisten järjestöjen erilaiset kielenoppimista tukemaan tarkoitetut toiminnot ovat niistä hyvä esimerkki. Lisäksi kielenoppimista voi tukea esimerkiksi varmistamalla riittävän selkeä ja monikanavainen viestintä, joka on saavutettava myös kieltä vasta oppivalle ja sitä kautta tukee osallisuutta. Vantaan kaupunki lisää selkokielen viestinnän määrää ja lisäksi asiakaslähtöiseen ja monikieliseen viestintään panostetaan, jotta asiakkaat ja työntekijät tietävät tarjolla olevista palveluista. Koulutustarjontaa kehitetään asiakastarpeiden pohjalta, sillä asiakkaiden tarpeet ja tavoitteet ovat erilaisia ja muuttuvat Vantaan vieraskielisten määrän kasvaessa. Lisäksi suomen kielen opetuksessa huomioidaan yhä enemmän työelämälähtöisyyttä ja toiminnallisuutta. Työllistyminen tarjoaa erinomaisen ympäristön kielitaidon kehittymiselle.

Selvitys osoittaa, että tarjonta niin suomen kielen kurssien kuin aikuisten perusopetuksen osalta on riittämätön. Koulutusmäärää tulisi lisätä kattamaan tarve. Koulutusmäärien lisääminen tukisi tehokkaiden kielitaidon edistymistä tasolta toiselle tukevien polkujen rakentamista ja toisaalta työelämävalmiuksia kehittävien koulutusten järjestämistä.

Suurista kaupungeista koulutustaso on matalin Vantaalla. Vantaalla tulisi panostaa aikuisten perusopetuksen laajentamiseen ja tämän opiskelumahdollisuuden tarjoamiseen entistä useammille nuorille aikuisille. Vantaan aikuisten perusopetus on edelleen pienimuotoista verrattuna muihin pääkaupunkiseudun kaupunkeihin. Aikuisten perusopetuksessa opiskelija ohjataan aina jatko-opintoihin toiselle asteelle tai työelämään.

Suomen kielen opetuksen järjestämiseen ja edistämiseen vaikuttavat myös lakimuutokset ja valtion rahoitus. Tämän takia edunvalvonta on myös tärkeää tämän asian osalta. Vantaan kaupunki on lausunut kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Nyt esitetty muutos lukutaitokoulutuksen ja muun vapaan sivistystyön 100 %:lla valtionosuusrahoituksella toteuttaman koulutuksen muuttaminen työvoimakoulutukseksi voi jättää koulutuksen ulkopuolelle siitä hyötyviä asiakasryhmiä. Lukutaitokoulutusta tarvitsevien henkilöiden tuen tarve ja muita heikommat opiskelu- ja etene- misvalmiudet tulisi huomioida koulutuksia suunniteltaessa. Olisi tärkeää varmistaa, ettei työmarkkinoiden ulkopuolella olevia henkilöitä jäisi koulutusten ulottumattomiin. Tulisi tunnistaa työmarkkinoiden ulkopuolella olevat kohderyhmät ja luoda toimintamalli heidän tavoittamiseksi. Vantaa on lausunnossaan esittänyt, että lakiuudistuksessa tulisi myös turvata vapaan sivistystyön asema palvelutuotannossa ja riittävä rahoitus.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Chau Nguyenin ja Drilon Kllokoqin sekä 30 muun valtuutetun aloitteeseen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Liitteet:

- allekirjoitettu Chau Nguyenin ja Drilon Kllokoqin ja 30 muun valtuutetun aloite Vantaan selvitettävä Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kansainvälisten asiakkaiden palvelupäällikkö Suvi Lindén
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: <i>Vantaan selvitettävä Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi</i>	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaalle muuttaa vuosittain yhä enemmän ihmisiä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Kotoutuminen ja osallisuus yhteiskuntaan ovat keskeisiä asioita ja edellä mainittujen asioiden saavuttamiseen tarvitaan riittävä suomen kielen taito. Suomen kielen osaaminen edistää työllistymistä, kouluttautumista ja mahdollistaa ihmisen parempaa osallisuutta yhteiskuntaan. Tällä hetkellä meillä ei ole riittävästi tietoa siitä, miten vantaalaisten suomen kielen osaaminen jakautuu eri ikäisten, eri kieliryhmien ja eri työllistymistilanteessa olevien kesken. Meillä ei ole myöskään riittävän tarkkaa tietoa, miten hyvin nykyinen kielikoulutustarjonta vastaa tarpeita. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, millainen tarjonta on työttömille, työssäkäyville tai työssäkäyville perheellisille. Jotta voimme varmistaa tasa-arvoiset mahdollisuudet hyvinvoinnille, on olennaista saada parempi käsitys tilanteesta, jotta voimme ryhtyä toimenpiteisiin. Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin: • kaupunki selvittää, miten muunkielisten asukkaiden suomen kielen osaaminen jakautuu kaupungissamme. Selvityksessä tulee huomioida eri ikäryhmät, eri työllisyystilanteessa olevat, sukupuoli, koulutustaso ja asuinalueet • kaupunki kartoittaa millaista kielikoulutusta tarvitaan ja miten olemassa oleva tarjonta vastaa tarvetta. Huomiota on kiinnitettävä erityisesti työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin ja työelämän tarpeisiin	<u>Aloitteen tekijät</u> Chau Nguyen Drilon Kllokoqi <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Emily Stroh 2. Topi Liutu 3. Mari Hynninen 4. Minttu Sillanpää 5. Jussi Saramo 6. Karita Snellman 7. Anu Hall 8. Riku Aalto 9. Jenni Alasuutari 10. Elina Nykyri 11. Tiina Tuomela 12. Tuomas Vanhanen 13. Funda Demiri 14. Matti Kotiranta 15. Nelli Pennanen 16. Paula Lehmuskallio

• kaupungin tulee selvittää Vantaalla olevien yritysten tahtotilaa järjestää suomen kielen opetusta omille työntekijöilleen • kaupunki toimittaa selvitysten perusteella konkreettisia toimenpide-ehdotuksia, joiden avulla kaupunki voi paremmin tukea ja edistää muunkielisten asukkaiden suomen kielen opintoja Vantaalla 25.8.2025 Chau Nguyen ja Drilon Kllokoqi kaupunginvaltuutettu (vas), kaupunginvaltuutettu (sdp)	17. Ulla-Maija Kopra 18. Eva Tawasoli 19. Marjo Vacker 20. Reija Friman 21. Patrik Borg 22. Gashaw Bibani 23. Loviisa Kaartokallio 24. Antero Eerola 25 Tarja Eklund 26 Vaula Norrena 27. Pekka Rautio 28. Tuire Kaimio 29. Naima El Issaoui 30. Tia Seppänen

20

Vastaus Antero Eerolan ja 24 muun valtuutetun aloitteeseen sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin /PT (kvalt)

VD/2371/00.02.00.03/2025

TeA/KJ/PW

Antero Eerola sekä 24 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Suomessa tapahtuu sairaaloiden ulkopuolella muutamia tuhansia äkillisiä sydämen pysähdyksiä. Noin viisi tuhatta ihmistä menehtyy niihin vuosittain. Kun ihmisen sydän pysähtyy, jokainen hetki on elintärkeä. Jokainen minuutti sydämen pysähtymisen jälkeen laskee elonjäämisen mahdollisuutta noin kymmenellä prosentilla. Siksi nopea reagointi on ratkaisevaa.

Yhä useammissa julkisissa tiloissa pitäisikin olla defibrillaattoreita eli sydäniskureita. Kyseessä on laite, joka antaa sähköiskun sydämeen palauttaakseen sen normaalin rytmin ja jota kuka tahansa osaa käyttää. Laitteen käytöstä ei aiheudu vaaraa, vaikka kyse olisi muusta kuin sydämen pysähtymisestä aiheutuvasta sairaskohtauksesta.

Defibrillaattoreita löytyy yhä useammin julkisista tiloista, työpaikoilta ja taloyhtiöistä. Näin pitäisi olla myös Vantaan kaupungin julkisissa tiloissa. Näin voitaisiin konkreettisesti pelastaa ihmishenkiä. Taloudellisesti ei ole kyse suuresta panostuksesta, sillä sydäniskurit maksavat muutamasta sadasta noin pariin tuhanteen euroon.

Edellä olevan perusteella, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

* Vantaa ryhtyy hankkimaan defibrillaattoreita eli sydäniskureita kaikkiin soveltuviin kaupungin julkisiin tiloihin. Hankkeen etenemisestä raportoidaan kaupungin päättäjille.”

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 31

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan sekä 24 muun valtuutetun aloite sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Defibrillaattoreita löytyy jo useimmista kaupungin hallinnoimista toimitiloista. Defibrillaattorien hankinta on ollut tilojen käyttäjien vastuulla. Käyttäjät vastaavat myös laitteiden kustannuksista ja ylläpidosta. Hankinnan jälkeen jokainen sydäniskuri tulee rekisteröidä saatavuustietoineen defi.fi-palveluun, jonka ovat perustaneet Suomen Elvytysneuvosto, Suomen Punainen Risti ja Suomen Sydänliitto. Rekisterissä olevien tietojen ajantasaisuus on laitteen haltijan vastuulla. Kuntien alueella sydäniskureita oli eniten rekisteröity 31.12.2024 Helsingissä (982), Vantaalla (428) ja Espoossa (397). Kaikki defi.fi-palveluun rekis-

teröidyt Vantaan alueen sydäniskurit näkyvät myös Vantaan kaupungin karttapalvelusta (kartta.vantaa.fi > Palvelu- ja toimipisteet > Defibrillaattorit). Defi.fi-palvelusta voi helposti paikantaa koko Suomen alueella aina lähimmän sydäniskurin.

Edellä mainituista palveluista voidaan tarvittaessa raportoida defibrillaattorien lukumäärä kaupungin päättäjille. Laitteiden tarpeen arviointi ja hankinta on kuitenkin ensisijaisesti tilojen käyttäjien vastuulla. Kaupungin johto voi tarvittaessa antaa suosituksia ja ohjeita toimialoille laitekannan täydentämiseksi.

Kaupunginhallitus 11.8.2025 § 38

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Antero Eerolalle ja 24 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liite:

- Vastaus Antero Eerolan ja 24 muun valtuutetun aloitteeseen sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin /PT (kvalt)

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Defibrillaattoreita löytyy jo useimmista kaupungin hallinnoimista toimitiloista. Defibrillaattorien hankinta on ollut tilojen käyttäjien vastuulla. Käyttäjät vastaavat myös laitteiden kustannuksista ja ylläpidosta. Hankinnan jälkeen jokainen sydäniskuri tulee rekisteröidä saatavuustietoineen defi.fi-palveluun, jonka ovat perustaneet Suomen Elvytysneuvosto, Suomen Punainen Risti ja Suomen Sydänliitto. Rekisterissä olevien tietojen ajantasaisuus on laitteen haltijan vastuulla. Kuntien alueella sydäniskureita oli eniten rekisteröity 31.12.2024 Helsingissä (982), Vantaalla (428) ja Espoossa (397). Kaikki defi.fi-palveluun rekisteröidyt Vantaan alueen sydäniskurit näkyvät myös Vantaan kaupungin karttapalvelusta (kartta.vantaa.fi > Palvelu- ja toimipisteet > Defibrillaattorit). Defi.fi-palvelusta voi helposti paikantaa koko Suomen alueella aina lähimmän sydäniskurin.

Edellä mainituista palveluista voidaan tarvittaessa raportoida defibrillaattorien lukumäärä kaupungin päättäjille. Laitteiden tarpeen arviointi ja hankinta on kuitenkin ensisijaisesti tilojen käyttäjien vastuulla. Kaupungin johto voi tarvittaessa antaa suosituksia ja ohjeita toimialoille laitekannan täydentämiseksi.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Julkisissa tiloissa on suositeltavaa olla defibrillaattori ja lisäksi kokoluokaltaan suuremmissa tiloissa, joissa järjestetään säännöllistä vapaa-ajan toimintaan isommille väkimäärille, laitteen hankkiminen on perusteltua. Pääasiallisesti tämä toteutuu Vantaan kaupungin hallinnoimissa tiloissa laitteen ollessa saatavilla vähintään 350 m etäisyydellä.

Suoritetussa kartoituksessa löytyi muutamia kaupungin hallinnoimia kohteita, joihin defibrillaattorin hankintaa on syytä edistää. Näitä ovat:

- Aurinkokiven koulu
- Havukosken nuorisotalo
- Lehtikuusen koulu
- Håkansbölen kartano
- Korson urheilukenttä
- Martinlaakson urheilukenttä
- Rajakylän tenniskeskus
- Rajatorpan kalliosuoja
- Kartanonkosken koulu tai liikuntapuisto

Defibrillaattorin hintahaarukka ominaisuuksien mukaan on noin 1200-3000e/kpl. Ylläpitokulut koostuvat pääosin elektrodien ja paristojen vaihdoista, sekä vuosittaisista huolloista:

- ylläpitokulut noin 40-80e per vuosi
- vuosihuolto noin 200-300e per vuosi riippuen laitemerkistä / laitteen ominaisuuksista.

Laitteiden hankintaan ja ylläpitoon ei ole varattu erillistä keskitettyä budjettia, vaan tiloista vastaava taho kaupungilta hankkii laitteet määrärahojensa puitteissa. Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla sitoudutaan hankkimaan laitteet listattuihin kohteisiin.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys

Päätetään

- a) antaa Antero Eerolalle ja 24 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- Antero Eerolan ja 24 muun valtuutetun aloite sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
Hallintojohtaja Leena Rusanen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin Suomessa tapahtuu sairaaloiden ulkopuolella muutamia tuhansia äkillisiä sydämen pysähdyksiä. Noin viisi tuhatta ihmistä menehtyy niihin vuosittain. Kun ihmisen sydän pysähtyy, jokainen hetki on elintärkeä. Jokainen minuutti sydämen pysähtymisen jälkeen laskee elonjäämisen mahdollisuutta noin kymmenellä prosentilla. Siksi nopea reagointi on ratkaisevaa. Yhä useammissa julkisissa tiloissa pitäisikin olla defibrillaattoreita eli sydäniskureita. Kyseessä on laite, joka antaa sähköiskun sydämeen palauttaakseen sen normaalin rytmin ja jota kuka tahansa osaa käyttää. Laitteen käytöstä ei aiheudu vaaraa, vaikka kyse olisi muusta kuin sydämen pysähtymisestä aiheutuvasta sairaskohtauksesta. Defibrillaattoreita löytyy yhä useammin julkisista tiloista, työpaikoilta ja taloyhtiöistä. Näin pitäisi olla myös Vantaan kaupungin julkisissa tiloissa. Näin voitaisiin konkreettisesti pelastaa ihmishenkiä. Taloudellisesti ei ole kyse suuresta panostuksesta, sillä sydäniskurit maksavat muutamasta sadasta noin pariin tuhanteen euroon. Edellä olevan perusteella, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen: * Vantaa ryhtyy hankkimaan defibrillaattoreita eli sydäniskureita kaikkiin soveltuviin kaupungin julkisiin tiloihin. Hankkeen etenemisestä raportoidaan kaupungin päättäjille. Vantaalla 24.3.2025	<u>Aloitteen tekijät</u> Antero Eerola (vas.) <u>Aloitteen Allekirjoitukset</u> 1. Matilda Stirkkinen 2. Mari Hynninen 3. Siri Ahokas 4. Funda Demiri 5. Anu Hall 6. Minttu Sillanpää 7. Paula Lehmuskallio 8. Elina Nykyri 9. Tiina Tuomela 10. Marjo Vacker 11. Nina Nummela 12. Juha Suoniemi 13. Vaula Norrena 14. Sirpa Siru Kauppinen 15. Tarja Eklund 16. Patrik Karlsson 17. Maija Rautavaara 18. Tuire Kaimio 19. Hanna Valtanen 20. Reija Friman 21. Juha Järä 22. Ida Tamminen 23. Aki Mäkipernaa 24. Jouko Jääskeläinen

21 **Vastaus Elina Nykyrin ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan /PT (kvalt)**

VD/6995/00.02.00.03/2025

PT/RÅ/TI/JB/ER/TP/SE/JA

Elina Nykyri sekä 18 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Suomen asuntopolitiikka on pitkään ollut kansainvälisen ihailun kohde ja menestystarina asunnottomuuden vähentämisessä. Nyt viime vuosikymmeninä tehty työ on valumassa hukkaan.

Vuoden 2024 lopulla Suomessa oli 3 806 yksin elävää asunnottomia. Kasvua edellisestä vuodesta oli 377 henkilöä. Vuoden 2024 lopulla Suomessa oli 1 010 pitkäaikaisasunnottomia. Ympäristöministeriön tilaamassa selvityksestä kesäkuulta 2025 käy ilmi, että suurimmissa Suomen kaupungeissa häättöjen määrä on lisääntynyt keskimäärin 80 prosenttia kymmenen vuoden aikana.

Vantaalla arvioitiin olleen vuonna 2024 noin 300 asunnottomia ihmistä. Asunnottomien määrä kasvoi hieman vuodesta 2023, jolloin heitä arvioitiin olevan 294 henkilöä. Noin 10 % kaikista Suomen asunnottomista ihmisistä elää Vantaalla.

Asunnottomien ihmisten palveluihin on hakeutunut nyt uusia asiakasryhmiä, esimerkiksi pienituloisia työssäkäyviä ihmisiä. Samaan aikaan Suomen hallitus leikkaa kohtuuhintaisesta asuntotuotannosta, puolittaa asumisneuvonnan resurssit ja leikkaa asumistuesta. Samalla hallitus leikkaa myös rahoitusta asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisyn puolesta työskenteleviltä sosiaali- ja terveysalan järjestöiltä. Suomen tavoite poistaa pitkäaikaisasunnottomuus vuoteen 2027 mennessä ei tule toteutumaan, sillä hallituksen politiikka ajaa ihmisiä pois kodeistaan.

Me allekirjoitetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää häättöihin johtaneet syyt ja vastaa tehokkaasti sekä kiireellisesti asunnottomuuden lisääntymiseen. Lisäksi me allekirjoitetut esitämme, että Vantaan kaupunki panostaa voimakkaasti asunnottomuuden vastaisiin toimiin. Vantaan kaupungin on rakennettava kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja ja tuettava paikallisesti toimivia asunnottomuutta vastaan toimivia järjestöjä. Me allekirjoittajat esitämme, että Vantaan kaupunki lisää resursseja Asunto kaikille -hankkeeseen sekä asumisneuvontaan. Kaupungin on tärkeää panostaa yhteistyöhän hyvinvointialueen, valtion ja järjestöjen kanssa.

Yhdessä saamme asunnottomuuden laskuun. Asunnottomuus on yhteinen häpeämme. Yhteisenä taivoitteenamme pitäisi olla asunnottomuuden hävittäminen Vantaalta ja koko Suomesta.”

Kaupunginvaltuusto 20.10.2025 § 20

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Vantaan asunnottomuus tilastojen valossa

Vantaalla oli Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Varken tilastojen mukaan vuonna 2024 yhteensä 269 asunnotonta. Asunnottomien määrä lisääntyi Vantaalla vuodesta 2021 vuoteen 2022, ja on pysynyt sen jälkeen suunnilleen samalla tasolla. Asunnottomien tarkkaa määrää ei tiedetä, koska asunnottomuustilastojen ulkopuolelle jää todennäköisesti paljon asunnottomia, jotka eivät ole minkään julkisen palvelun piirissä. Asunnottomuuden lisäksi häädöt ovat lisääntyneet huolestuttavasti koko maassa ja myös Vantaalla. Häädön saaneilla ihmisillä on usein vaikeuksia uuden vuokra-asunnon hakemisessa ja on odotettavissa, että asunnottomuus lisääntyy häätöjen määrän lisääntyessä.

Vantaalla toimitettuja häätöjä oli vuonna 2025 454 kpl. Vuosittain toimitettujen häätöjen määrä on lähes kaksinkertaistunut vuosien 2021–2024 välillä. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 toimitettujen häätöjen määrä on laskenut 19 %, mutta vireille tulleiden häätöhaasteiden määrä on pysynyt samalla tasolla kuin viime vuonna, joten häätöjen taustalla olevat ongelmat eivät ole vähentyneet.

Asunto kaikille -hanke kehittää yhteistyötä asunnottomuuden vähentämiseksi

Vantaan kaupungilla ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimii hallituksen pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisohjelmaan liittyvä Asunto kaikille -hanke. Asunto kaikille -hanke muodostaa organisaatorajat ylittävän tiimin, joka ottaa hankkeen suunnittelussa, toteutuksessa huomioon molempien organisaatioiden näkökulmat. Asunto kaikille -hanke julkaisee alkuvuodesta 2026 tilannekuvaraportin, jonka kautta saamme kattavampaa tietoa asunnottomuudesta ja asunnottomuuden riskitekijöistä Vantaalla. Asunto kaikille -hanke työskentelee myös tiiviissä yhteistyössä Ulosottolaitoksen häätöpilotin kanssa, ja ne kokoavat toimijoita yhteen uusien toimintamallien kehittämiseksi. Häätöpilotin kautta saamme Vantaa-kohtaista tarkempaa tietoa myös häätöjen taustalla olevista tekijöistä. Päivittyvän tiedon perusteella Vantaan kaupunki sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue suunnittelevat yhdessä ratkaisuja häätöjen ja asunnottomuuden vähentämiseksi.

Asunto kaikille –hankkeessa on meneillään ensimmäinen hankekausi (1.1.2025–30.6.2026) ja toiselle hankekaudelle (1.7.2026–31.12.2027) on haettu rahoitusta. Vantaan kaupungilla nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on työskennellyt Asunto kaikille -hankkeessa yksi työntekijä vuonna 2025. Vuoden 2026 alusta alkaen myös kotoutumispalvelut ovat sitoutuneet hankkeen toteutukseen ja kaupungin hankeresurssia on lisätty 1,5 henkilötyövuoteen. Hankkeen jatkokaudella tavoitteena on säilyttää tämä resurssi ainakin vuoden 2027 loppuun.

Kaupungin näkökulmasta hankkeen keskeisiä kohderyhmiä ovat nuoret ja maahanmuuttotataustaiset. Hankkeen tavoitteena on myös käynnistää kaupungin ja hyvinvointialueen strateginen verkosto, joka johtaa asunnottomuuden vähentämiseen liittyvää työtä jatkossa alueella.

Valtion tukeman asuntotuotannon merkitys asunnottomuuden ehkäisyssä ja kohtuuhintaisen asumisen turvaamisessa

Asunnottomuuden ehkäisyssä valtion tukeman kohtuuhintaisen asuntotuotannon merkitys on suuri. Kaupungin asuntopolitiikassa on merkittävässä roolissa valtion erilaisilla tukimekanismeilla rakennetut vuokra-asunnot. Tavoitteena on, että Vantaalta löytyy erilaisia tarpeita ja maksukykyä vastaava koti. Vantaalla on noin 17 000 valtion arava- tai korkotukilainalla rahoitettua vuokra-asuntoa usean yleishyödyllisen toimijan omistuksessa. Tavallisten vuokra-asuntojen lisäksi valtion tukemassa vuokra-asutuskannassa on myös opiskelija- ja nuorisoasuntoja sekä erityisryhmille kohdennettuja asuntoja. Arava- ja pitkän korkotuen vuokra-asunnoissa noudatetaan vuosikymmeniä kestävästä säätelystä asukasvalin-

taa, joka perustuu sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen. Asukasvalinnan perusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot. Etusijalle asukasvalinnassa asetetaan asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijat.

Vantaan maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti kaupungin tavoitteena on, että vuosittaisesta asuntotuotannon kokonaismäärän tavoitteesta 20 prosenttia toteutetaan valtion tukemana pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona, kymmenen prosenttia toteutetaan valtion tukemana muuna kohtuuhintaisena tuotantona, kuten asumisoikeustuotantona ja lyhyen korkotuen vuokra-asuntotuotantona. Vuosittaisesta asuntotuotannosta 50 prosenttia toteutetaan vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Maa- ja asuntopoliittisten linjausten seurantaraportin mukaan seurantakaudella 2020–2024 asuntotuotannon hallintamuotojakaumassa ei ylletty vuosittain kaikkiin tavoitemääriin rakennusalan matalasuhdanteesta ja asuntomarkkinoiden alavireisyydestä johtuen. Valtion tukemaa pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoa valmistui seurantakaudella kuitenkin vaihtelevasti 14–18 % vuotuisesta kokonaistuotannosta.

Kaupungin vuosittaisesta asuntotuotannon kokonaismäärän tavoitteesta 20 prosenttia tavoitellaan pitkäaikaisina kohtuuhintaisina vuokra-asuntoina valtion tuella toteutettuina. Kaupungin lähtökohtana on, että kaupungin omistama vuokrataloyhtiö VAV-konserni toteuttaisi 2/3 tästä vuosittaisesta kohtuuhintaisien vuokra-asuntojen tuotantotavoitteesta Vantaalle. Kaupungin omistamalla VAV-konsernilla on reilu 11 000 vuokra-asuntoa eri puolilla Vantaata. Konserniin kuuluva VAV Asunnot Oy rakennuttaa ja hallinnoi valtion tukemia vuokra-asuntoja, jotka muodostavat enemmistön konsernin asuntokannasta. Syksyllä 2025 valmistui kaksi uutta VAV:n rakennuttamaa vuokrataloa, jotka sijaitsevat keskeisillä paikoilla Myyrmäessä ja Asolassa.

Viime vuosina valmistuneiden kohteiden lisäksi kaupungissa on rakenteilla ja suunnitteilla valtion tukeman kohtuuhintaisen tuotannon kohteita, jotka osaltaan vahvistavat kohtuuhintaisien vuokra-asuntojen tarjontaa. Riittävän valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon varmistaminen on tärkeää, sillä asunnottomat ovat näissä asunnoissa etusijalla asukasvalinnassa.

Asumisneuvonta ennaltaehkäisevänä ja matalan kynnyksen palveluna

Asumisneuvonta on Vantaan kaupungin palvelu, jota kehitetään ja tuotetaan verkostomaisesti yhdessä kumppanien VAV:n ja hyvinvointialueen kanssa. Palvelun tarkoituksena on antaa ohjausta ja neuvontaa kaikissa asumiseen sekä asunnottomuuteen liittyvissä asioissa kertaluontoisesti tai lyhytaikaisesti. Asumisneuvontaa toteutetaan kehittämishankkeena (2024–2027), johon haetaan osittainen valtionavustus vuosittain. Asumisneuvonnassa työskentelee kaupungilla projektipäällikkö ja 3 asumisneuvojaa, hyvinvointialueella 2 asumisneuvojaa ja VAV-konsernissa 1 asumisneuvoja.

Asumisneuvonnassa tehdään töitä häätöjen ennaltaehkäisemiseksi ja haavoittuvassa tilanteessa olevien henkilöiden asumisen turvaamiseksi. Häätöjen ennaltaehkäisemiseksi VAV:n kaksi asumisneuvojaa tavoittelee aktiivisesti häätöuhassa olevia asukkaita ja VAV-konserni on alkanut kehittää yhteistyötä sosiaalityön kanssa. Vantaan kaupungin asumisneuvonta auttaa asunnottomuusuhkatilanteissa olevia löytämään uuden kodin ja kehittää yhteistyötä vapaarahoitteisten ja yksityisten vuokranantajien kanssa, jotta myös näissä asunnoissa asuvien häätöjä voitaisiin ennaltaehkäistä. Vantaan kaupungin asumisneuvonnassa on ollut vuoden 2025 aikana 840 asiakasta ja 1400 yhteydenottoa. Asiakkaista 40 % on lapsiperheitä. Asunnottomia asukkaita on vuoden aikana kohdattu noin 100. Asumisneuvonnan kustannushyötyjä on selvitetty vuonna 2025. Arvioinnin perusteella Vantaan asumisneuvonta saa aikaan huomattavia kustannussäästöjä, sillä asunnottomuuden vähentäminen ja ihmisten oikea-aikainen ohjaus vähentää erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttöä.

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Varke myöntää kunnille avustusta asumisneuvonnan toteuttamiseen vuoteen 2027 asti vuosittain valtion talousarviossa määriteltävän määrärahan puitteissa. Avustusprosentti määräytyy vuosittain valtion talousarvion puitteissa. Vuonna 2025 se on ollut 36 %, joten kaupungin omarahoitussuus asumisneuvonnasta on ollut 64 %. Vuoden 2028 talousarviossa tulee huomioida määrärahat asumisneuvontapalvelun vakinaistamiseksi, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi.

Vantaan kaupungissa on useita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminta-avustuksia saavia järjestöjä, jotka toteuttavat yleisneuvontaa erityisesti maahanmuuttajataustaisille henkilöille. Lisäksi usea järjestö saa neuvontatyöhön avustusta STEAlta. Vuonna 2026 vahvistamme järjestöjen resursseja asunnottomuustyöhön ja olemme esittäneet Moniheli ry:lle avustusta asumisinfoihin ja yksilölliseen perheydyttämiseen asumisasioissa. Tämän lisäksi myönnämme vuosittain Vantaan asunnottomien ja hyvinvointintuki Vahti ry:lle avustuksen Asunnottomien yö-tapahtumaan, jossa tuodaan asunnottomuutta näkyviksi.

Kaupunginhallitus 23.2.2026 § 27

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Elina Nykyrille ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala ja kaupunkiympäristön toimiala toteavat vastauksessaan seuraavaa:

Vantaan asunnottomuus tilastojen valossa

Vantaalla oli Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Varken tilastojen mukaan vuonna 2025 yhteensä 384 asunnontonta. Asunnottomien määrä lisääntyi Vantaalla edellisvuodesta 43 %. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue kerää asunnottomuusluvut Varken selvitystä varten vuosittain. Nousua selittää osin tarkennettu ja laajennettu tiedonkeruun tapa, jolla laskentaan on saatu luotettavuutta. Tämä uudistettu toteutustapa selittää kuitenkin vain osan kasvusta. Suurin osa kasvusta on todellista, valtakunnallista linjaa mukailevaa, yhteiskunnalliseen muutokseen liittyvää asunnottomuuden kasvua. Hyvinvointialueen keräämät asunnottomuusluvut vuodelta 2024 ovat olleet puutteellisia. Jos verrataan 2025 vuoden tilannetta 2023 vuoden lukuihin, kasvu on ollut 23 %, mikä kuvaa ehkä paremmin todellista kasvun suuruutta.

Varken selvityksen mukaan asunnottomuuden nousuun voivat vaikuttaa sosiaaliturvaa koskevat muutokset, elinkustannusten nousu, asumiskustannusten nousu ja vuokrataso, työttömyyden kasvu, talousvaikeudet sekä päihde- ja mielenterveysongelmat. Asunnottomien tarkkaa määrää on vaikea määrittää, koska asunnottomuustilastojen ulkopuolelle jää todennäköisesti paljon asunnottomia, jotka eivät ole minkään julkisen palvelun piirissä. Asunnottomuuden lisäksi häädöt ovat lisääntyneet huolestuttavasti koko maassa ja myös Vantaalla. Häädön saaneilla ihmisillä on usein vaikeuksia uuden vuokra-asunnon hakemisessa ja on odotettavissa, että asunnottomuus lisääntyy häätöjen määrän lisääntyessä. Vantaalla

toimitettuja häätöjä oli vuonna 2025 454 kpl. Vuosittain toimitettujen häätöjen määrä on lähes kaksinkertaistunut vuosien 2021–2024 välillä. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 toimitettujen häätöjen määrä on laskenut 19 %, mutta vireille tulleiden häätöhaasteiden määrä on pysynyt samalla tasolla kuin viime vuonna, joten häätöjen taustalla olevat ongelmat eivät ole vähentyneet.

Kaupunkiympäristön toimialan rooli ja tehtävät asunnottomuuden ehkäisyssä sekä kohtuuhintaisen asumisen turvaamisessa

Asunnottomuuden ehkäisyssä valtion tukeman kohtuuhintaisen asuntotuotannon merkitys on suuri. Kaupungin asuntopolitiikassa on merkittävässä roolissa valtion erilaisilla tukimekanismeilla rakennetut vuokra-asunnot. Tavoitteena on, että Vantaalta löytyy erilaisia tarpeita ja maksukykyä vastaava koti. Vantaalla on noin 17 000 valtion arava- tai korkotukilainalla rahoitettua vuokra-asuntoa usean yleishyödyllisen toimijan omistuksessa. Tavallisten vuokra-asuntojen lisäksi valtion tukemassa vuokra-asunkannassa on myös opiskelija- ja nuorisoasuntoja sekä erityisryhmille kohdennettuja asuntoja. Arava- ja pitkän korkotuen vuokra-asunnoissa noudatetaan vuosikymmeniä kestävästä säätelystä asukasvalintaa, joka perustuu sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen. Asukasvalinnan perusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot. Etusijalle asukasvalinnassa asetetaan asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijat.

Vantaan maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti kaupungin tavoitteena on, että vuosittaisesta asuntotuotannon kokonaismäärän tavoitteesta 20 prosenttia toteutetaan valtion tukemana pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona, kymmenen prosenttia toteutetaan valtion tukemana muuna kohtuuhintaisena tuotantona, kuten asumisoikeustuotantona ja lyhyen korkotuen vuokra-asuntotuotantona. Vuosittaisesta asuntotuotannosta 50 prosenttia toteutetaan vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Maa- ja asuntopoliittisten linjausten seurantaraportin mukaan seurantakaudella 2020–2024 asuntotuotannon hallintamuotojakautuksessa ei ylletty vuosittain kaikkiin tavoitemääriin rakennusalan matalasuhdanteesta ja asuntomarkkinoiden alavireisyydestä johtuen. Valtion tukemaa pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoa valmistui seurantakaudella kuitenkin vaihtelevasti 14–18 % vuotuisesta kokonaistuotannosta. Maa- ja asuntopoliittisista tavoitteista pidetään edelleen kiinni ja kohtuuhintaisen asuntotuotannon rakentamista edistetään kaupungin omassa tontinluovutuksessa ja edellytetään yksityisen maan kaavoituksen yhteydessä tehtävissä maankäyttösopimuksissa.

Kaupungin vuosittaisesta asuntotuotannon kokonaismäärän tavoitteesta 20 prosenttia tavoitellaan pitkäaikaisina kohtuuhintaisina vuokra-asuntoina valtion tuella toteutettuina. Kaupungin lähtökohtana on, että kaupungin omistama vuokrataloyhtiö VAV-konserni toteuttaisi 2/3 tästä vuosittaisesta kohtuuhintaisen vuokra-asuntojen tuotantotavoitteesta Vantaalle. Kaupungin omistamalla VAV-konsernilla on reilu 11 000 vuokra-asuntoa eri puolilla Vantaata. Konserniin kuuluva VAV Asunnot Oy rakennuttaa ja hallinnoi valtion tukemia vuokra-asuntoja, jotka muodostavat enemmistön konsernin asuntokannasta. Syksyllä 2025 valmistui kaksi uutta VAV:n rakennuttamaa vuokrataloa, jotka sijaitsevat keskeisillä paikoilla Myyrmäessä ja Asolassa.

Viime vuosina valmistuneiden kohteiden lisäksi kaupungissa on rakenteilla ja suunnitteilla valtion tukeman kohtuuhintaisen tuotannon kohteita, jotka osaltaan vahvistavat kohtuuhintaisen vuokra-asuntojen tarjontaa. Riittävän valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon varmistaminen on tärkeää, sillä asunnottomat ovat näissä asunnoissa etusijalla asukasvalinnassa. Kaupunki tekee myös yhteistyötä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa palveluverkon kehittämisen näkökulmasta.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät asunnottomuuden vähentämiseksi

Asunto kaikille -hanke kehittää yhteistyötä asunnottomuuden vähentämiseksi

Vantaan kaupungilla ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimii hallituksen pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisohjelmaan liittyvä Asunto kaikille -hanke. Asunto kaikille -hanke muodostaa organisaatorajat ylittävän tiimin, joka ottaa hankkeen suunnittelussa, toteutuksessa huomioon molempien organisaatioiden näkökulmat. Asunto kaikille -hanke julkaisee alkuvuodesta 2026 tilannekuvaraportin, jonka kautta saamme kattavampaa tietoa asunnottomuudesta ja asunnottomuuden riskitekijöistä Vantaalla. Asunto kaikille -hanke työskentelee myös tiiviissä yhteistyössä Ulosottolaitoksen häätöpilotin kanssa, ja ne kokoavat toimijoita yhteen uusien toimintamallien kehittämiseksi. Häätöpilotin kautta saamme Vantaa-kohtaista tarkempaa tietoa myös häätöjen taustalla olevista tekijöistä. Päivittyvän tiedon perusteella Vantaan kaupunki sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue suunnittelevat yhdessä ratkaisuja häätöjen ja asunnottomuuden vähentämiseksi.

Asunto kaikille –hankkeen kesto on 1.1.2025–31.12.2027. Vantaan kaupungilla nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on työskennellyt Asunto kaikille -hankkeessa yksi työntekijä vuonna 2025. Vuoden 2026 alusta alkaen myös kotoutumispalvelut ovat sitoutuneet hankkeen toteutukseen ja kaupungin hankeresurssia on lisätty 1,5 henkilötyövuoteen hankkeen loppuajaksi. Hankkeen aloitteesta on käynnistetty keskustelu hyvinvointialueen ja kaupungin eri toimialojen kanssa laaja-alaisemman asunnottomuuden vähentämiseen tähtäävän strategisen työryhmän perustamisesta. Strategisen tason työryhmän perustaminen on esitelty kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin sekä kaupunkiympäristön toimialan yhteisessä johtoryhmässä, jossa asian edistämisen nähty tarpeellisena. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asian käsittelyprosessi on vielä kesken. Mikäli asia nähdään tarpeellisena, on tavoitteena ryhmän toiminnan aloittaminen heti kesän 2026 jälkeen.

Asumisneuvonta ennaltaehkäisevänä ja matalan kynnyksen palveluna

Asumisneuvonta on Vantaan kaupungin palvelu, jota kehitetään ja tuotetaan verkostomaisesti yhdessä kumppanien VAV:n ja hyvinvointialueen kanssa. Palvelun tarkoituksena on antaa ohjausta ja neuvontaa kaikissa asumiseen sekä asunnottomuuteen liittyvissä asioissa kertaluontoisesti tai lyhytaikaisesti. Asumisneuvontaa toteutetaan kehittämishankkeena (2024–2027), johon haetaan osittainen valtionavustus vuosittain. Asumisneuvonnassa työskentelee kaupungilla projektipäällikkö ja 3 asumisneuvojaa, hyvinvointialueella 2 asumisneuvojaa ja VAV-konsernissa 1 asumisneuvoja.

Asumisneuvonnassa tehdään töitä häätöjen ennaltaehkäisemiseksi ja haavoittuvassa tilanteessa olevien henkilöiden asumisen turvaamiseksi. Häätöjen ennaltaehkäisemiseksi VAV:n kaksi asumisneuvojaa tavoittelee aktiivisesti häätöuhassa olevia asukkaita ja VAV-konserni on alkanut kehittää yhteistyötä sosiaalityön kanssa. Vantaan kaupungin asumisneuvonta auttaa asunnottomuusuhkatilanteissa olevia löytämään uuden kodin ja kehittää yhteistyötä vapaarahoitteisten ja yksityisten vuokranantajien kanssa, jotta myös näissä asunnoissa asuvien häätöjä voitaisiin ennaltaehkäistä. Vantaan kaupungin asumisneuvonnassa on ollut vuoden 2025 aikana 840 asiakasta ja 1400 yhteydenottoa. Asiakkaista 40 % on lapsiperheitä. Asunnottomia asukkaita on vuoden aikana kohdattu noin 100. Asumisneuvonnan kustannushyötyjä on selvitetty vuonna 2025. Arvioinnin perusteella Vantaan asumisneuvonta saa aikaan huomattavia kustannussäästöjä, sillä asunnottomuuden vähentäminen ja ihmisten oikea-aikainen ohjaus vähentää erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttöä.

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Varke myöntää kunnille avustusta asumisneuvonnan toteuttamiseen vuoteen 2027 asti vuosittain valtion talousarviossa määriteltävän määrärahan puitteissa. Avustusprosentti määräytyy vuosittain valtion talousarvion puitteissa. Vuonna 2026 se on 30 %, joten

kaupungin omarahoitusosuus asumisneuvonnasta on 70 %. Vuoden 2028 talousarviossa tulee huomioida määrärahat asumisneuvontapalvelun vakinaistamiseksi, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi.

Vantaan kaupungissa on useita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminta-avustuksia saavia järjestöjä, jotka toteuttavat yleisneuvontaa erityisesti maahanmuuttajataustaisille henkilöille. Lisäksi usea järjestö saa neuvontatyöhön avustusta STEAlta. Vuonna 2026 vahvistamme järjestöjen resursseja asunnottomuustyöhön ja olemme myöntäneet Moniheli ry:lle avustusta asumisinfoihin ja yksilölliseen perehdyttämiseen asumisasioissa. Tämän lisäksi myönnämme vuosittain Vantaan asunnottomien ja hyvinvointituki Vahti ry:lle avustuksen Asunnottomien yö-tapahtumaan, jossa tuodaan asunnottomuutta näkyviksi.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Elina Nykyrille ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 18 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Hanna Hänninen, 040 779 5648
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan Suomen asuntopolitiikka on pitkään ollut kansainvälisen ihailun kohde ja menestystarina asunnottomuuden vähentämisessä. Nyt viime vuosikymmeninä tehty työ on valumassa hukkaan. Vuoden 2024 lopulla Suomessa oli 3 806 yksin elävää asunnotonta. Kasvua edellisestä vuodesta oli 377 henkilöä. Vuoden 2024 lopulla Suomessa oli 1 010 pitkäaikaisasunnotonta. Ympäristöministeriön tilaamassa selvityksestä kesäkuulta 2025 käy ilmi, että suurimmissa Suomen kaupungeissa häätöjen määrä on lisääntynyt keskimäärin 80 prosenttia kymmenen vuoden aikana. Vantaalla arvioitiin olleen vuonna 2024 noin 300 asunnotonta ihmistä. Asunnottomien määrä kasvoi hieman vuodesta 2023, jolloin heitä arvioitiin olevan 294 henkilöä. Noin 10 % kaikista Suomen asunnottomista ihmisistä elää Vantaalla. Asunnottomien ihmisten palveluihin on hakeutunut nyt uusia asiakasryhmiä, esimerkiksi pienituloisia työssäkäyviä ihmisiä. Samaan aikaan Suomen hallitus leikkaa kohtuuhintaisesta asuntotuotannosta, puolittaa asumisneuvonnan resurssit ja leikkaa asumistuesta. Samalla hallitus leikkaa myös rahoitusta asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisyn puolesta työskenteleviltä sosiaali- ja terveysalan järjestöiltä. Suomen tavoite poistaa pitkäaikaisasunnottomuus vuoteen 2027 mennessä ei tule toteutumaan, sillä hallituksen politiikka ajaa ihmisiä pois kodeistaan. Me allekirjoitetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää häätöihin johtaneet syyt ja vastaa tehokkaasti sekä kiireellisesti asunnottomuuden lisääntymiseen. Lisäksi me allekirjoitetut esitämme, että Vantaan kaupunki panostaa voimakkaasti asunnottomuuden vastaisiin toimiin. Vantaan kaupungin on rakennettava kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja ja tuettava paikallisesti toimivia asunnottomuutta vastaan toimivia järjestöjä. Me allekirjoittajat esitämme, että Vantaan kaupunki lisää resursseja Asunto kaikille -hankkeeseen sekä	<u>Aloitteen tekijät</u> <i>Elina Nykyri</i> <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Gashaw Bibani 2. Antero Eerola 3. Tiina Tuomela 4. Anu Hall 5. Tarja Eklund 6. Mari Hynninen 7. Funda Demiri 8. Reija Friman 9. Ulla-Maija Kopra 10. Tia Seppänen 11. Chau Nguyen 12. Sirpa Siru Kauppinen 13. Jenni Alasuutari 14. Matti Kotiranta 15. Tuire Kaimio 16. Kati Tyystjärvi 17. Minna Kuusela 18. Loviisa Kaartokallio

asumisneuvontaan. Kaupungin on tärkeää panostaa yhteistyöhän hyvinvointialueen, valtion ja järjestöjen kanssa. Yhdessä saamme asunnottomuuden laskuun. Asunnottomuus on yhteinen häpeämme. Yhteisenä tavoitteenamme pitäisi olla asunnottomuuden hävittäminen Vantaalta ja koko Suomesta. <i>Aloite jätetään valtuuston kokouksessa 20.10.2025.</i>	

22

Vastaus Chau Nguyenin ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun / PT (kvalt)

VD/3397/00.02.00.03/2025

PT/LR/NJ/NP/JK

Chau Nguyen sekä 16 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupungin äänestysaktiivisuus oli kevään kunta- ja aluevaaleissa alhaisempi kuin edellisillä kerroilla. Vuonna 2000 Vantaan kaupungissa koettiin pohjanoteeraus, jolloin äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa oli 45%. Tämän vuoden luvut eivät ole paljoa paremmat, kuntavaaleissa vantaalaisista äänesti vain 45,7%. Kun vertaa lukemia muihin pääkaupunkiseudun kuntiin, jääme selvästi jälkeen äänestysaktiivisuudessa. Vantaan kaupunki on tehnyt useita toimenpiteitä parantaakseen äänestysaktiivisuutta, mutta valitettavasti nämä toimet eivät ole olleet riittäviä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää, mistä alhainen äänestysaktiivisuus johtuu ja ryhtyy toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan Vantaalla nousuun.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan kuntademokratian palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupungin äänestysaktiivisuus on ollut viime vuosien vaaleissa huolestuttavan alhainen. Esimerkiksi vuoden 2022 aluevaaleissa Vantaa jäi koko maan alhaisimmaksi äänestysaktiivisuudessa (38,1 %), ja vuoden 2025 kuntavaaleissa äänestysprosentti oli 45,7 %. Valtuustoaloitteessa esitetty huoli on perusteltu ja jaettu myös kaupungin viranomaisten keskuudessa.

Vantaan kaupunki on jo ryhtynyt toimiin äänestysaktiivisuuden parantamiseksi. Äänestyskäyttäytymistä on tutkittu erikseen jokaisen vaalin jälkeen ja jokaisesta vaalista on laadittu oma raporttinsa. Lisäksi vuonna 2022 aluevaalien jälkeen tilattiin ulkopuoliselta taholta laaja tutkimus selvittämään matalaa äänestysaktiivisuutta. Vuonna 2024 EU-vaalien yhteydessä Vantaalla kokeiltiin kohdennettuun viestintään painottunutta vaalipilottia.

Vantaan kaupunki on jo hyödyntänyt aiempien vaalien jälkeen tehtyjen tutkimusten ja selvitysten tuloksia vaalien suunnittelussa. Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa toteutetut toimet, kuten vaalibussi, monikielinen viestintä ja vaalimessut, ovat esimerkkejä tästä kehittämistyöstä. Alue- ja kuntavaaleista esiin nousseita havaintoja tullaan hyödyntämään ja kehittämään edelleen tulevien vaalien suunnittelussa.

Ennakkoäänestyksen merkitys on korostunut sen kasvattaessa suosiotaan. Ennen jokaista vaalia kaikki aiemmat äänestyspaikat käydään huolellisesti läpi ja seuraavien vaalien järjestelyissä otetaan huomioon kokemukset edellisistä vaaleista. Kaupunki selvittää ennakkoäänestyspaikkojen lisäämisen mahdolli-

suutta ja sijoittelua sellaisiin paikkoihin, joissa kaupunkilaiset muutenkin liikkuvat. Äänestämisestä halutaan tehdä mahdollisimman helppoa ja sujuvaa.

Äänestysaktiivisuuden parantaminen edellyttää kohdennettuja, pitkäjänteisiä ja monikielisiä toimia, jotka tavoittavat erityisesti nuoret ja vieraskieliset sekä ulkomaalaistaustaiset asukkaat. Vantaan monimuotoinen väestörakenne edellyttää, että demokratian toteutuminen turvataan kaikissa väestöryhmissä. Kaupunki voi lisätä kohdennettua viestintää ja markkinoida vaaleja erityisesti niille alueille, joilla äänestysaktiivisuus on ollut heikkoa. Vaalien välistä viestintää voidaan kehittää, siten että tehdään poliittista päätöksentekoa ja luottamushenkilöitä kaupunkilaisille tutummaksi. Avoimuuden lisääminen voi kasvattaa luottamusta paikallisdemokratiaan.

Vuoden 2022 aluevaalien jälkeen toteutetussa tutkimuksessa korostettiin, että äänestysaktiivisuuden parantaminen vaatii pitkäjänteistä työtä myös vaalien välillä. Raportissa todettiin, että pelkkä vaalien aikainen kampanjointi ei riitä, vaan tarvitaan jatkuvaa viestintää, yhteisöjen aktivointia ja ehdokasasettelun kehittämistä. Tiedonsaannin parantaminen, erityisesti nuorten ja vieraskielisten osalta, nousi keskeiseksi tekijäksi. Lisäksi raportti suositteli äänestyspaikkojen sijoittamista nuorten suosimille alueille ja paikallisen näkyvyyden vahvistamista matalan äänestysaktiivisuuden alueilla. Näiden toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus vaalien välillä on olennaista, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun tulevissa vaaleissa.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää ulkomaalaistaustaisten äänestysaktiivisuuteen. Vuoden 2025 aluevaaleissa vieraskielisten äänestysaktiivisuus oli vain 17,9 %, vaikka heidän osuutensa äänioikeutetuista oli yli neljännes. Vaikka vieraskielisten äänestysaktiivisuus nousi edellisistä vaaleista, heidän osuutensa anneetuista äänistä jäi vain 10,3 prosenttiin. Alueilla, joilla vieraskielisten osuus on suuri, kuten Oripuistossa, Havukalliossa ja Laajavuoressa, äänestysaktiivisuus jäi selvästi alle kaupungin keskiarvon. Näiden alueiden tavoittaminen vaatii erityistä panostusta viestintään ja saavutettavuuteen.

Samaan aikaan suomalaistaustaiset äänestäjät äänestivät Vantaalla yhtä aktiivisesti kuin koko maassa keskimäärin – heidän äänestysaktiivisuutensa oli 53,6 %. Tämä osoittaa, että suomalaistaustaisten äänestyskäyttäytyminen ei selitä Vantaan kokonaisäänestysaktiivisuuden mataluutta, vaan erot johtuvat pitkälti väestörakenteen muutoksista ja erityisesti ulkomaalaistaustaisten sekä vieraskielisten alhaisesta osallistumisasteesta. Suomalaistaustaiset muodostavat edelleen merkittävän osan äänestäjistä, ja heidän aktiivisuutensa on tärkeä osa kaupungin demokratian toimivuutta.

Tutkimuksen perusteella saadun tiedon pohjalta kaupungin sisäisten, mutta myös ulkoisten sidosryhmien on tärkeä pohtia yhdessä eri ratkaisuja matalaan äänestysaktiivisuuteen. Laajaan haasteeseen tulee hakea yhteisiä ratkaisuja muun muassa puolueiden, nuoriso- ja kansalaisjärjestöjen kanssa. On kuitenkin tärkeää, että vaalien toteuttamiseen, vaalien välissä tehtäviin toimiin ja äänestysaktiivisuuden nostamiseen sitoutuvat myös puolueet ja luottamushenkilöt. Näitä asioita tulee edistää yhdessä.

Alla nostoja aiemmin tehdyistä tutkimuksista, liittyen äänestysaktiivisuuteen Vantaalla:

Vantaan vaalitutkimus 2022

Vuoden 2022 tutkimuksessa selvitettiin äänestämättä jättämisen syitä ja kartoitettiin keinoja äänestysaktiivisuuden lisäämiseksi. Selvitys yhdisti kysely- ja rekisteriaineistoja, ja se on valtakunnallisesti ainutlaatuinen.

Vuoden 2022 tutkimuksen keskeisiin havaintoihin listattiin muun muassa seuraavia tekijöitä:

- Demografiset tekijät vaikuttavat merkittävästi äänestysaktiivisuuteen.
- Vieraskielisten äänestysaktiivisuus oli vain 9,9 %, kun suomalaistaustaisten osalta se oli 45,5 %.

- Nuorten äänestysaktiivisuus oli erityisen alhainen: 18–24-vuotiaista vain noin 19 % äänesti.
- Tärkeimmät syyt äänestämättä jättämiseen olivat sopivan ehdokkaan tai puolueen puute, epäluottamus politiikkaan sekä tiedon puute vaaleista ja ehdokkaista.

Eduskuntavaalit 2023

- Vantaan äänestysprosentti oli 70,0 %, hieman alle koko maan keskiarvon (72,0 %).
- Äänestysaktiivisuus laski 0,4 prosenttiyksikköä vuoden 2019 vaaleihin verrattuna.
- Ensimmäistä kertaa ennakkoäänestys (35,6 %) oli suosittumpaa kuin vaalipäivän äänestys (34,4 %).
- Ahkerimmin äänestettiin Ylästössä (82,8 %), Vantaanlaaksossa (82,7 %) ja Hämevaarassa (82,3 %).
- Heikointa äänestysaktiivisuus oli Estepuistossa (53,1 %), Havukalliossa (54,0 %) ja Rastimäessä (55,3 %).

EU-vaalipilotti 2024

- Vuoden 2024 EU-vaalien yhteydessä toteutettiin pilottikokeiluja Mikkolassa, Estepuistossa ja Laajavuoressa. Kohderyhmänä olivat erityisesti nuoret ja vieraskieliset vantaalaiset.
- Toimenpiteisiin kuuluivat mm. kohdennettu mainonta somessa, infonäytöt, selkokielen uutinen ja alueelliset uutiskirjeet.
- Tulokset osoittivat, että äänestysaktiivisuus laski kaikilla pilottialueilla. Esimerkiksi Estepuistossa laskua oli 4,3 prosenttiyksikköä.
- Johtopäätöksenä todettiin, että vaikuttavat toimet vaativat pitkäjänteisyyttä ja riittäviä resursseja ja pelkkä vaalien alla tapahtuma kohdennettu viestintä ei yksin riitä.

Aluevaalit 2025

- Äänestysaktiivisuus nousi 6,4 prosenttiyksikköä (44,5 %), mutta jäi edelleen maan alhaisimmaksi.
- Hylättyjen äänien osuus oli 3,7 %, hieman alle valtakunnallisen keskiarvon.
- Äänestysaktiivisuus vaihteli alueittain merkittävästi: Ylästössä jopa 64,3 %, Oripuistossa vain 27,9 %.
- Naiset äänestivät miehiä aktiivisemmin (48,2 % vs. 40,8 %).
- Vantaalla äänestysaktiivisuus työikäisissä oli matalampaa kuin koko maassa keskimäärin, erityisesti 20–54 – vuotiaiden ryhmissä (6,3–7,7 prosenttia alempi kuin koko maassa keskimäärin)
- Tulo- ja koulutustaso sekä syntyperä korreloivat vahvasti äänestysaktiivisuuden kanssa.

Kuntavaalit 2025

- Äänestysaktiivisuus oli 45,7 %, mikä oli 2,7 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisissä kuntavaaleissa.
- Äänestysaktiivisuus vaihteli alueittain merkittävästi: Alhaisimmillaan äänestysaktiivisuus jäi alle 30 % (Havukallio), aktiivisimmilla alueilla päästiin yli 60 % (Ylästö, Vantaanlaakso ja Itä-Hakki-la)
- Hylättyjä äänien osuus oli noin 1,75 % (määrällisesti 1453 kpl)
- Naiset äänestivät miehiä aktiivisemmin, ja yli 65-vuotiaat olivat aktiivisimpia äänestäjiä.
- Vieraskielisten äänestysaktiivisuus jäi selvästi alle keskiarvon.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 19

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Chau Nguyenille ja 16 muulle valtuutetulla toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan kuntademokratian palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupungin äänestysaktiivisuus on ollut viime vuosien vaaleissa huolestuttavan alhainen. Esimerkiksi vuoden 2022 aluevaaleissa Vantaa jäi koko maan alhaisimmaksi äänestysaktiivisuudessa (38,1 %), ja vuoden 2025 kuntavaaleissa äänestysprosentti oli 45,7 %. Valtuustoaloitteessa esitetty huoli on perusteltu ja jaettu myös kaupungin viranomaisten keskuudessa. Syitä alhaiseen äänestysaktiivisuuteen on avattu aiemmassa vastauksessa (KH 17.11.2025 § 19).

Aiemmin toteutetut toimenpiteet ja saadut opit

Vantaan kaupunki on

jo tehnyt useita toimenpiteitä äänestysaktiivisuuden parantamiseksi ja kerännyt niistä tietoa.

- Äänestyskäyttäytymisen seuranta ja raportointi: jokaisista vaaleista laaditaan raportti ja havainnot hyödynnetään seuraavien vaalien suunnittelussa.
- Vuoden 2022 aluevaalien jälkeen tilattu ulkopuolinen tutkimus matalan äänestysaktiivisuuden syistä.
- Vuoden 2024 EU-vaalien yhteydessä toteutettu kohdennettu viestintään painottunut vaalipilotti.
- Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa toteutetut käytännön toimet: vaalibussi, monikielinen viestintä ja vaalimessut.
- Ennakkoäänestyksen kehittäminen: äänestyspaikkojen systemaattinen läpikäynti ennen vaaleja ja ennakkoäänestyspaikkojen lisäämisen mahdollisuuksien selvittäminen sekä sijoittelu kaupunkilaisten asiointi- ja liikkumisympäristöihin.
- Futures for you -hanke 2024-2026. Vantaa on mukana Laurea-ammattikorkeakoulun vetämässä EU:n rahoittamassa hankkeessa, jossa kehitetty työpajamallit nuorten aikuisten demokratia- ja tulevaisuusajattelutaitojen vahvistamiseksi. Demokratiatyöpajoja järjestettiin ennen edellisiä alue- ja kuntavaaleja ja niissä opastettiin myös käytännössä äänestämiseen.

Havaintoja ja kohderyhmiä koskevat johtopäätökset

Tutkimusten ja vaaliraporttien perusteella äänestysaktiivisuuden parantaminen edellyttää pitkäjänteisiä toimia myös vaalien välillä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää nuorten sekä vieraskielisten ja ulkomaa-laistaustaisten asukkaiden tavoittamiseen.

Kaupungin suunnitelmat ja tulevat toimenpiteet (poikkihallinnollinen kokonaisuus)

Vantaan kaupunki vahvistaa äänestysaktiivisuutta osana demokratian ja osallisuuden kehittämistä. Työ toteutetaan poikkihallinnollisesti mm. osana juuri käynnistyviä strategiaohjelmia ja niiden sisällä tehtävää osallisuustyötä.

Kuntademokratian palvelualue puolestaan koordinoi työtä konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla. Alla muutamia konkreettisia toimia esimerkkinä:

- Äänestämisen saavutettavuuden vahvistaminen: ennakkoäänestyspaikkojen määrän ja sijoitteen arviointi ja kehittäminen, jotta äänestäminen on mahdollisimman helppoa ja sujuvaa.
- Kohdennetun, monikielisen ja selkokielen viestinnän vahvistaminen sekä vaalien aikana että vaalien välillä; painotus nuoriin sekä vieraskielisiin ja ulkomaalaistaustaisiin asukkaisiin.
- Osana strategiaohjelmia toteutetaan kohtaamisia ns. hiljaisten ryhmien ja puoluejärjestelmän välille tavoitteena rakentaa luottamusta, edistää demokratiataitoja ja lisätä vaikuttamismahdollisuuksia. Järjestetään alueellisia matalan kynnyksen tapahtumia ja tilaisuuksia huomioiden erilaiset kulttuuritaustat.
- Järjestetään 1.10.2026 Miina Sillanpään ja kansalaisvaikuttamisen päivänä avoimet ovet kaupungintalolla. Tilaisuuteen kutsutaan poliittiset puolueet sekä kansalais- ja järjestötoimijat esittelemään toimintaansa ja kertomaan demokraattisista vaikutusmahdollisuuksista.
- Selvitetään mahdollisuutta toteuttaa asukaspaneeli uutena kuntalaisvaikuttamisen muotona

Johtopäätös

Äänestysaktiivisuuden vahvistaminen on Vantaalla pitkäjänteinen ja rakenteellinen kehittämiskokonaisuus, joka edellyttää jatkuvaa työtä sekä vaalien aikana että erityisesti vaalien välillä. Kaupungin osallisuussuunnitelma koostuu strategiaohjelmien sisällä toteutettavista osallistamisen toimenpiteistä. Tämän myötä kaupunki jatkaa tietoon perustuvaa, poikkihallinnollisesti koordinoitua demokratia- ja osallisuustyötä, jossa toimenpiteitä kohdennetaan ja kehitetään systemaattisesti eri väestöryhmiä ja alueita tavoittaviksi. Työn vaikuttavuutta seurataan ja oppeja hyödynnetään suunnitelmallisesti tulevaisuudessa.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Chau Nguyenille ja 16 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- Chau Nguyenin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Hallintojohtaja Leena Rusanen (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun	
Vantaan kaupungin äänestysaktiivisuus oli kevään kunta- ja aluevaaleissa alhaisempi kuin edellisillä kerroilla. Vuonna 2000 Vantaan kaupungissa koettiin pohjanoteeraus, jolloin äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa oli 45%. Tämän vuoden luvut eivät ole paljoa paremmat, kuntavaaleissa vantaalaisista äänesti vain 45,7%. Kun vertaa lukemia muihin pääkaupunkiseudun kuntiin, jäämme selvästi jälkeen äänestysaktiivisuudessa. Vantaan kaupunki on tehnyt useita toimenpiteitä parantaakseen äänestysaktiivisuutta, mutta valitettavasti nämä toimet eivät ole olleet riittäviä.	<u>Aloitteen tekijät</u> Chau Nguyen <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Funda Demiri 2. Minttu Sillanpää 3. Jussi Saramo 4. Pirkko Letto 5. Marjo Vacker 6. Hanna Valtanen 7. Eva Tawasoli 8. Eeva Tikkanen 9. Tia Seppänen 10. Tiina Tuomela 11. Kai-Ari Lundell 12. Aki Mäkipernaa 13. Ida Tamminen 14. Matilda Stirkkinen 15. Naima EL Issaoui 16. Reija Friman
Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää, mistä alhainen äänestysaktiivisuus johtuu ja ryhtyy toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan Vantaalla nousuun.	

23

Vastaus Elina Nykyrin ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa /PT (kvalt)

VD/6416/00.02.00.03/2025

RÅ/LR/ML/NP/EK/JK

Elina Nykyri sekä 16 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me aloitteen allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki ottaa vakituiseksi osaksi päätöksentekoaan asukaspaneelin, joka on satunnaisotannalla muodostettu ja koossa koko valtuustokauden ajan. Otoksen tulee olla edustava eli Vantaan kaupungin väestötilastoja heijasteleva. Asukaspaneeli on tapa osallistaa kunnan asukkaita kunnalliseen päätöksentekoon ja saada luotua näin yhteisymmärrystä ja uusia näkökulmia siihen.

Muun muassa Jyväskylän ja Turun kaupungeissa on asukaspaneeleja käytetty menestyksekkäästi. Helsingin kaupunkikin aikoo pilotoida asukaspaneeleja. Kuten Turun kaupungissa, on Vantaan kaupungissa otettava asukaspaneelit vakituiseksi osaksi kaupungin päätöksentekoa. Asukaspaneelin avulla voimme varmistua siitä, että keskeisissä kysymyksissä vantaalaisia kuullaan ja myös heillä on mahdollisuus tehdä ehdotuksia päätöksentekoa varten.

Asukaspaneelin on tarkoitus ottaa kantaa päätöksiin, joihin liittyy vaikeita arvovalintoja, suuri epävarmuus siitä, miten saadaan asukkaiden kannalta hyväksyttävä ratkaisu tai joissa poliittisen kompromissin rakentaminen on poikkeuksellisen vaikeaa.

Asukaspaneelin tehtävä on näissä tilanteissa tukea ehdotuksellaan poliittista päätöksentekoa ja valmistelua. Vastuu kaupungin päätöksistä pysyy silti kaupunginvaltuustolla. Virka- ja poliittinen johdon on silti sitouduttava huomioimaan asukaspaneelin suositukset päätöksenteossaan.

Tietoon perustuvan, satunnaisotannalla valitun asukasryhmän tarkoin eri näkökulmista arvioitu suositus antaa kaupungin päättäjille ja virkavalmisteliijoille puntaroidut perusteet päätöksentekoa varten. Sen toimintaa fasilitoidaan ammattimaisesti, paneeli kuulee aihealueen asiantuntijoita ja se toteutetaan deliberatiivisen demokratian toimintatavoin.

Asukaspaneelin kokoonpanossa ja asiantuntijakuulemisissa on kiinnitettävä huomiota siihen, että siinä tulevat edustetuksi erityisesti ne kannat ja väestöryhmät, jotka nykyisessä edustuksellisessa järjestelmässä ovat puutteellisesti edustettuja. Näihin kuuluu tutkijoiden mukaan muun muassa tulevien sukupolvien oikeuksien huomioiminen. Jotta kaikki asukkaat voivat sosioekonomisesta asemastaan riippumatta, osallistua asukaspaneeliin, on asukaspaneeliin osallistumisesta maksettava asukkaalle pieni palkio. Jotta paneeli edustaa laajasti vantaalaisia, on sen koostuttava vähintään 50 asukkaasta.”

Kaupunginvaltuusto 22.9.2025 § 14

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Yleistä menetelmästä

Kansalaispaneeli on yksi kuntalaisten osallistamismalli, jolla voidaan osaltaan täyttää kuntalain (22§) velvoitteita. Kansalaispaneelit yhdistävät suoran kansalaisosallistumisen ja puntaroivan demokratian, jossa poliittista päätöksentekoa edeltää yhdenvertainen ja toisia kunnioittava tietopohjainen keskustelu, jossa omat näkökannat perustellaan ja muita kuunnellaan. Kansalaispaneeliin osallistuu ennalta valittu määrä kuntalaisia, jotka ovat valittu satunnaisotannalla väestöllinen edustavuus huomioiden. Kansalaispaneelin toteuttamisessa on oleellista, että niin osallistujat, päättäjät kuin valmistelijat sitoutuvat prosessiin. Puntaroitavat aiheet tulee valita sellaisiksi, että kansalaispaneeli pystyy tuottamaan suosituksen tai lausunnon aiheesta, joka viedään sovittavalla tavalla päättäjien tietoon ja josta viestitään kuntalaisille.

Aiemmat kokemukset Vantaalla

Vantaalla on kokeiltu asukaspaneeleja useaan otteeseen, mutta menetelmä ei ole vielä vakiintunut osaksi asukasosallisuuden menetelmäpalettia. Vantaalla on käytetty termiä asukasraati satunnaisotannalla kootuista puntaroivista asukaskehittäjäryhmistä.

2017 asukasraatia hyödynnettiin strategian valmistelussa. Raati koottiin julkisella markkinointikampanjalla ja valikoitiin monipuoliseksi, mutta ei väestödemografisesti edustavaksi. Keväällä 2019 Vantaalla valmisteltiin Uusi Vantaa -organisaatiouudistusta. Osana asukkaiden osallistamista uudistuksen suunnitteluun järjestettiin asukasraati. Myös tämä raati kerättiin mainoksilla, mutta valikoinnissa pyrittiin edustavuuteen.

Keväällä 2021 koostettiin yksi asukaspooli, josta voidaan poimia erilaisia kokoonpanoja eri asukaspaneeleja varten. Poolin muodostamiseksi väestörekisteristä otettiin 2000 vantaalaisen henkilön satunnaisotos. Muutamat painotukset (esim. täysi-ikäisyys, MEK-aluepainotus) huomioiden otosta voi pitää valikoituneena ryhmänä. 2000 henkilöstä 101 ilmoittautui Vantaan vaikuttajat -ryhmään.

Asukaspoolia pilotoitiin kolmella projektilla: valtuustokauden 2022–2025 strategian, Osallistuva Vantaa -ohjelman sekä Resurssiviisauden tiekartan valmistelussa. Korona-ajan takia raadit työskentelivät etätaapaamisin. Raadit tekivät prosessin päätteeksi julkilausumat, jota hyödynnettiin niin suoraan valmisteluvaiheessa kuin päätösasiakirjojen liitteenä. Palaute osallistujilta oli kaikissa raadeissa hyvää.

Asukaspaneeli ollut yksi asukasosallisuuden menetelmistä, jonka käyttöä osallisuuspalvelut tukevat. Vantaan vaikuttajien -ryhmän hyödyntäminen on kuitenkin pilottien jälkeen jäänyt vähäiseksi ja se on juuri ajettu alas. 100 henkilön poolista ei ole pystytty kokoamaan painotettuja tai alueellisia asukaspaneeleja, joita usein tarvitaan kehittämis- tai valmisteluprosessien tueksi. Toinen haaste käytölle ovat olleet valmistelun resurssit ja tiukat aikataulut, jolloin päädytään nopeampaan asukasosallistamisen menetelmään kuten kyselyyn.

Keväällä 2025 käynnissä oli arkkitehtuuriohjelman asukasraati, johon raatilaiset rekrytoitiin vuoden 2024 lopussa osallisuuskyselyn ohessa. Kutsukirje lähti osana osallisuuskyselyn postitusta 2000 satunnaisotannalla poimitulle vantaalaiselle. Lisäksi asukasraatiin kerättiin ilmoittautumisia julkisen mainostuksen kautta. Raatiin saatiin 68 henkilöä eri puolilta Vantaata. Valikointia ei tehty, vaan kaikki ilmoittautuneet

päätettiin ottaa mukaan. Kokemukset olivat sekä valmistelijoiden että raatiin osallistuneiden osalta positiiviset.

Muiden kaupunkien kokemuksia

Turussa tehtiin 10.10.2023 päätös asukaspaneelin muodostamisesta. Asukaspaneelin muodostivat 50 turkulaista. Paneelin oli alun perin tarkoitus työskennellä vuoden 2025 loppuun, mutta kautta jatkettiin, jotta paneeli pääsee puntaroimaan Turun ratikkapäätöstä 2026. Paneelilla on ollut yksi tai kaksi puntaroitavaa aihetta vuodessa. Turussa pormestaristolle viedään ehdotuksena valmisteltuja aiheita, joista pormestari linjaa paneloitavat asiat.

Jyväskylässä asukaspaneelia hyödynnettiin talouden tasapainottamisessa 2024. Asukaspaneelin muodostivat 32 jyväskyläläistä, joiden tehtävänä oli vastata kysymykseen: Mitä vuoden 2025 talousarviossa tulee huomioida, jotta vaikutukset eivät kasaudu kohtuuttomasti millekään väestöryhmälle? Paneelin työ koettiin arvokkaaksi lisäksi valmisteluun ja poliittiseen päätöksen tekoon. Jyväskylän asukaspaneeli sai valtionvarainministeriön demokratiatunnustuksen.

Melbournen kaupunki teki vuonna 2014 taloussuunnitelman vuosille 2015–2025 käyttäen apuna kuntalaispaneelia. Motiivina olivat väestönkasvun myötä ennakoitujen suuret investointitarpeet ja haasteet vanhojen asukkaiden viihtyvyydessä. Paneeli antoi 11 suositusta toimenpiteeksi 950 miljoonan AUD (645 Meur) arvosta. Valtuusto hyväksyi niistä 10 arvoltaan 775 miljoonaa AUD (527 Meur) ja antoi vastineen, jossa kuvasi, miten paneelin suosituksiin suhtauduttiin. Hanke sai merkittävää myönteistä julkisuutta, joka paransi myös paneelin suositusten saamaa poliittista tukea.

Ehdotus toteutuksesta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala sekä konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala ehdottavat, että Vantaalle perustetaan kaksi vuotta kerrallaan työskentelevä puntaroiva asukaspaneeli. Paneelin kustannukset ovat vuosittain noin 20 000–25 000 euroa, jotka käytetään panelistien palkkioihin, tila- ja tarjoilukuluihin, viestintään sekä paneelin kokoamisen yhteydessä kutsuprosessissa mm. postitukseen. Mikäli asukaspaneelin toteuttaminen todetaan järkeväksi, tämä voidaan toteuttaa olemassa olevilla resursseilla priorisoimalla tähän olemassa olevia panoksia muiden toimintojen sijaan.

Vantaalla on jo kokemusta asukaspaneelien järjestämisestä, joten menetelmä voidaan ottaa käyttöön melko vaivattomasti, mutta kuitenkin suunnaten työntekijöiden työpanosta uudelleen. Kustannustehokkuutta saadaan hyödyntämällä Turun mallia kaksi vuotta työskentelevästä asukaspaneelistä, jolloin 2–4 aihetta voitaisiin puntaroida samojen osallistujien kanssa. Siten säästetään kutsuprosessin kuluissa verrattuna yhtä aihetta varten koottavaan paneeliin. Paneelin ei kuitenkaan kannata olla kaudeltaan koko valtuustokauden mittainen, sillä sitoutumisen kynnyksessä kasvaa asukkaalle liian korkeaksi ja osallistujia poistuu toiminnasta liikaa kauden aikana. Asukaspaneeli tulisi koota uudestaan noin kahden vuoden välein, jotta osallistujien määrä pysyy tarpeeksi suurena elämäntilanteiden muutoksista huolimatta. Vantaalla luonteva ja kustannustehokas paneelin koko on 25 henkilöä, jolloin yksi panelisti edustaisi laskennallisesti 10 000 asukasta ja maksettavien palkkioiden määrä pysyisi kohtuullisena.

Menetelmään ja sen hyödyntämiseen tulee sitoutua. Asukaspaneelilla tulee olla vähintään yksi, mutta mieluiten kaksi puntarointiprosessia vuosittain, jotta osallistujien aktiivisuus säilytetään. Asukaspaneelin aiheiden valintaan tarvittaisiin vahva poliittinen ohjaus ja sitoutuminen tulosten käyttöön päätöksen teon tukena.

Aiheita voisivat olla Vantaalla tulevina vuosina esimerkiksi:

- Talouden sopeuttaminen
- Segregaation ehkäisy
- Kestävyys ja ilmasto

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Elina Nykyrille ja 16 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 16 muun valtuutetun aloite asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Vastaava osallisuusasiantuntija Mari Lehtoruusu, 040 1626 934

Hallintojohtaja Leena Rusanen, 050 314 57002

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 22.9.2025

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa	
Asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa Me aloitteen allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki ottaa vakituiseksi osaksi päätöksentekoaan asukaspaneelin, joka on satunnaisotannalla muodostettu ja koossa koko valtuustokauden ajan. Otoksen tulee olla edustava eli Vantaan kaupungin väestötilastoja heijasteleva. Asukaspaneeli on tapa osalistaa kunnan asukkaita kunnalliseen päätöksentekoon ja saada luotua näin yhteisymmärrystä ja uusia näkökulmia siihen. Muun muassa Jyväskylän ja Turun kaupungeissa on asukaspaneelleja käytetty menestyksekkäästi. Helsingin kaupunkikin aikoo pilotoida asukaspaneelleja. Kuten Turun kaupungissa, on Vantaan kaupungissa otettava asukaspaneelit vakituiseksi osaksi kaupungin päätöksentekoa. Asukaspaneelin avulla voimme varmistua siitä, että keskeisissä kysymyksissä vantaalaisia kuullaan ja myös heillä on mahdollisuus tehdä ehdotuksia päätöksentekoa varten. Asukaspaneelin on tarkoitus ottaa kantaa päätöksiin, joihin liittyy vaikeita arvovalintoja, suuri epävarmuus siitä, miten saadaan asukkaiden kannalta hyväksyttävä ratkaisu tai joissa poliittisen kompromissin rakentaminen on poikkeuksellisen vaikeaa. Asukaspaneelin tehtävä on näissä tilanteissa tukea ehdotuksellaan poliittista päätöksentekoa ja valmistelua. Vastuu kaupungin päätöksistä pysyy silti kaupunginvaltuustolla. Virka- ja poliittinen johdon on silti sitouduttava huomioimaan asukaspaneelin suositukset päätöksenteossa. Tietoon perustuvan, satunnaisotannalla valitun asukasryhmän tarkoin eri näkökulmista arvioitu suositus antaa kaupungin päättäjille ja virkavalmistelijoille puntaroidut perusteet päätöksentekoa varten. Sen toimintaa fasilitoidaan	<u>Aloitteen tekijät</u> <i>Elina Nykyri</i> <u>Aloitteen allekirjoitukset</u> 1. Gashaw Bibani 2. Tiina Tuomela 3. Funda Demiri 4. Jussi Saramo 5. Jenni Alasuutari 6. Chau Nguyen 7. Vaula Norrena 8. Antero Eerola 9. Sirpa Kauppinen 10. Eva Tawasoli 11. Jari Jääskeläinen 12. Kati Tyystjärvi 13. Tia Seppänen 14. Faysal Abdi 15. Mohamuud Shire 16. Heidi Blomberg

ammattimaisesti, paneeli kuulee aihealueen asiantuntijoita ja se toteutetaan deliberatiivisen demokratian toimintatavoin. Asukaspaneelin kokoonpanossa ja asiantuntijakuulemisissa on kiinnitettävä huomiota siihen, että siinä tulevat edustetuksi erityisesti ne kannat ja väestöryhmät, jotka nykyisessä edustuksellisessa järjestelmässä ovat puutteellisesti edustettuja. Näihin kuuluu tutkijoiden mukaan muun muassa tulevien sukupolvien oikeuksien huomioiminen. Jotta kaikki asukkaat voivat. sosioekonomisesta asemastaan riippumatta, osallistua asukaspaneeliin, on asukaspaneeliin osallistumisesta maksettava asukkaalle pieni palkkio. Jotta paneeli edustaa laajasti vantaalaisia, on sen koostuttava vähintään 50 asukkaasta. <i>Aloite jätetään kaupunginvaltuuston kokouksessa 22.9.2025.</i>	

24

Vastaus Juha Järän ja 10 muun valtuutetun aloitteeseen luottamustoimien palkkiot kohtuullistettava / PT

VD/7642/00.02.00.03/2025

PT/LR

Juha Järä sekä 10 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Taustaa: Vantaan kaupunki velkaantuu tällä hetkellä nopeasti, mikä tarkoittaa väistämättä tulevina vuosina kipeitä leikkauksia niin kuntalaisten palveluihin kuin kaupungin investointeihin. Tällaisessa tilanteessa jokaisen poliittisen ryhmän, valtuutetun ja luottamushenkilön tulee toimia vastuullisesti ja on osallistuttava säästötoimiin. On kohtuutonta, että veronmaksajilta edellytetään sopeutusta, jos päättäjät eivät ole valmiita tarkastelemaan omia rakenteitaan ja palkkioitaan kriittisesti.

Vantaan kaupungin ja Vantaa–Kerava-hyvinvointialueen palkkiojärjestelmät perustuvat molemmat hallintosääntöihin. Hyvinvointialueen hallintosääntö on kuitenkin merkittävästi tiukempi ja ohjaa palkkioita selvästi pienemmiksi. Samaan aikaan Vantaan nykyinen järjestelmä aiheuttaa tilanteita, joissa verovarvoja käytetään kohtuuttomasti. Esimerkiksi:

- Talousarvioneuvotteluissa jokainen osallistuja ansaitsi yhdestä kokouksesta lähes 2 000 euroa, ja puheenjohtaja vielä tätä enemmän. Yhden kokouksen kokonaiskustannus nousi yli 35 000 euroon.
- Kaupunginhallituksen ja -valtuuston puheenjohtajistojen osapäiväpalkkiot ovat 2 500–2 750 euroa kuukaudessa, minkä päälle tulevat työnantajakustannukset. Kokonaiskustannus on huomattava. Esitämme, että valtuuston puheenjohtajan palkkio lasketaan 2 000 euroon ja kaupunginhallituksen puheenjohtajan 2 250 euroon.
- Useat valtuutetut ja lautakuntien jäsenet ovat kokouksista tai seminaareista poissa merkittäviä aikoja joko alusta, lopusta tai molemmista. Vastaava käytös työelämässä johtaisi varoitukseen tai jopa irtisanomiseen. Nykyinen käytäntö heikentää päätöksenteon uskottavuutta, eikä suuri osa kuntalaisista edes tiedä ilmiöstä.

Usein kuultu perustelu ”tämä on demokratian hinta” ei voi olla väylä rajattomaan kustannusten kasvun. Demokratian hinta on oltava kohtuullinen ja läpinäkyvä — ei ylimitoitettu.

Puolueiden, valtuutettujen ja muiden luottamushenkilöiden tulee tässä tilanteessa olla suoraselkäisiä ja ”kannettava kortensa kekoon”. Vantaan kaupungin ja Vantaa–Kerava-hyvinvointialueen palkkiot pohjautuvat hallintosääntöihin. Hallintosääntö on paljon tiukempi hyvinvointialueella ja siten myös kulut selvästi pienemmät. Vantaan päätöksenteossa verorahoja ylikulutetaan esimerkiksi seuraavissa asioissa:

- Talousarvioneuvotteluissa kaikki ansaitsivat yhdestä kokouksesta lähes 2000 euroa ja puheenjohtaja jopa yli. Kokous maksoi veronmaksajille siis yli 35 000 euroa.
- Kaupunginhallituksen ja -valtuuston puheenjohtajistojen osapäiväpalkkiot ovat kuukausikustannuksena 2500–2750 euroa, johon on lisättävä vielä työnantajakustannukset, jolloin kokonaiskustannus on todella suuri. Esitämme valtuuston puheenjohtajan osalta näiden tiputtamista 2000 euroon ja hallituksen puheenjohtajan osalta 2250 euroon.
- Valtuutetut tai lautakuntien jäsenet voivat olla kokouksista ja seminaareista pois hyvinkin merkittäviä aikoja joko alusta tai lopusta, jopa molemmista. Moinen toiminta normaalisti työsu-

teessa johtaisi varoitukseen tai jopa irtisanomiseen. Nykytila ei anna päättäjistä hyvää kuvaa. Moni kuntalainen ei näistä tosin ole edes tietoinen.

Vakioselitys kuuluu: "Se on demokratian hinta". Tuo hinta vaan on nykyään kohtuuton.

Me allekirjoitetut valtuutetut esitämme hallintosääntöä muutettavan siten että:

Valtuuston kokouksessa täysi palkkio maksetaan vain, jos on ollut kokousajasta läsnä esimerkiksi vähintään 80%. Sitä vähemmästä ajasta maksetaan vain puolet kokouspalkkiosta, edellyttäen että on ollut vähintään puolet kokousajasta paikalla. Lisätuntien suhteen noudatettaisiin ns. VAKEn mallia.

Lautakunnissa ja vastaavissa toimielimissä sekä seminaarien suhteen muutettaisiin palkkiosääntö vastaavaksi.

Lopullisen Hallintosäännön uudistamisesityksen yllä kirjoitetun pohjalta laatisi virkahenkilöstö."

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 15

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Juha Järän ja 10 muun valtuutetun aloite luottamustoimien palkkiot kohtuullistettava

Konsernijohton ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista päätettiin edellisen kerran kaupunginvaltuustossa 19.8.2024 § 12. Tuolloin palkkioiden tasoa tarkasteltiin mm. suhteessa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (VAKE) vastaaviin. Hallintosäännöissä määritellyt palkkioiden määräytymistavat ovat Vantaan kaupungilla ja VAKE:ssa poikkeavat. Kokousten peruspalkkiotaso on Vantaan kaupungilla edelleen alhaisempi kuin hyvinvointialueella, mutta kaupungilla lisätunneissa maksettavat korvaukset voivat nostaa palkkion kokousta kohden VAKE:n palkkiota suuremmaksi. Tämä vaikuttaa mm. aloitteessa mainitun talousarvioneuvotteluista saadun palkkion suuruuteen.

Hallintosäännön 2 luvussa 4 § määritellään, että osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat. Näiden tehtävien kuukausipalkkojen tasosta päätettiin samassa yhteydessä elokuussa 2024.

Hallintosäännön 23 luvussa 5 §:ssä todetaan, että toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalla luottamushenkilöllä maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion suuruinen palkkio edellyttäen, että tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut saapuvilla tilaisuudessa vähintään yhden tunnin. Saman luvun 9 §:n mukaan kokouksista palkkio maksetaan, mikäli luottamushenkilö on ollut saapuvilla kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, paitsi jos kokous perutaan tai se kestää alle puoli tuntia. Tätä määräystä ei sovelleta varajäseneneen, joka kutsutaan kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt.

Mikäli luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia halutaan karsia, hallintosääntömuutoksilla se on mahdollista toteuttaa mm. seuraavin keinoin:

1. Muutetaan palkkiomallia ja luovutaan yli 3 tuntia kestävien kokousten lisätuntien palkkiokorotuksista.
2. Läsnäolon vaadetta kasvatetaan esim. min. 50 % kokouksen, seminaarin tai koulutuksen kestosta.
3. Kokouspalkkio maksetaan kokonaisuudessaan vain varsinaiselle jäsenelle tai varajäsenelle tai molempien osallistuessa osittain, kokouspalkkio puolitetaan.
4. Muutetaan palkkioiden ja/tai osa-aikaisten luottamushenkilöiden kuukausipalkkojen suuruutta.
5. Luovutaan palkkiolajeista, esim. pöytäkirjan tarkastuspalkkio

Muita keinoja hillitä luottamushenkilötoiminnan kustannuksia on tarkastella tarjoiluja sekä muiden tilaisuuksien kuin toimielinkokousten (selostustilaisuudet, iltakoulut, seminaarit, toimikunnat) lukumääriä ja pitopaikkoja.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa valtuutetulle Juha Järä ja 10 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle konserni-johdon ja elinvoiman toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Juha Järän ja 10 muun valtuutetun aloite luottamustoimien palkkiot kohtuullistettava

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Hallintojohtaja Leena Rusanen, p. 050 314 5702
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 17.11.2025

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Luottamustoimien palkkiot kohtuullistettava	
<i>Taustaa: Vantaan kaupunki velkaantuu kovaa vauhtia, joka aiheuttaa tulevinä vuosina kipeitä leikkauksia kuntalaisten palveluihin ja kaupungin investointeihin. Puolueiden, valtuutettujen ja muiden luottamushenkilöiden tulee tässä tilanteessa olla suoraselkäisiä ja "kannettava kortensa kekoon". Vantaan kaupungin ja Vantaa-Kerava-hyvinvointialueen palkkiot pohjaavat hallintosääntöihin. Hallintosääntö on paljon tiukempi hyvinvointialueella ja siten myös kulut selvästi pienemmät. Vantaan päätöksenteossa verorahoja ylikulutetaan esimerkiksi seuraavissa asioissa:</i> <i>- Talousarvioneuvotteluissa kaikki ansaitsivat yhdestä kokouksesta lähes 2000 euroa ja puheenjohtaja jopa yli. Kokous maksoi veronmaksajille siis yli 35 000 euroa.</i> <i>- Kaupunginhallituksen ja -valtuuston puheenjohtajistojen osapäiväpalkkiot ovat kuukausikustannuksena 2500-2750 euroa, johon on lisättävä vielä työnantajakustannukset, jolloin kokonaiskustannus on todella suuri. Esitämme valtuuston puheenjohtajan osalta näiden tiputtamista 2000 euroon ja hallituksen puheenjohtajan osalta 2250 euroon.</i> <i>- Valtuutetut tai lautakuntien jäsenet voivat olla kokouksista ja seminaareista pois hyvinkin merkittäviä aikoja joko alusta tai lopusta, jopa molemmista. Moinen toiminta normaalisti työsuhteessa johtaisi varoitukseen tai jopa irtisanomiseen. Nykytila ei anna päättäjistä hyvää kuvaa. Moni kuntalainen ei näistä tosin ole edes tietoinen.</i> <i>Vakioselitys kuuluu: "Se on demokratian hinta". Tuo hinta vaan on nykyään kohtuuton.</i> <i>Me allekirjoitetut valtuutetut esitämme hallintosääntöä muutettavan siten että:</i> <i>Valtuuston kokouksessa täysi palkkio maksetaan vain, jos on ollut kokousajasta läsnä esimerkiksi vähintään 80%. Sitä vähemmästä</i>	<u>Aloitteen tekijä</u> Juha Järä <u>Aloitteen allekirjoitukset</u> 1. Juha Suoniemi 2. Tiina Tuomela 3. Loviisa Kaartokallio 4. Vaula Norrena 5. Sirpa Siru Kauppinen 6. Tomi Puikkonen 7. Tuomas Vanhanen 8. Victor Snellman 9. Tanja Aidanjuuri 10. Pasi Liukkonen

<i>ajasta maksetaan vain puolet kokouspalkkiosta, edellyttäen että on ollut vähintään puolet kokousajasta paikalla. Lisätuntien suhteen noudatettaisiin ns. VAKEn mallia.</i> <i>Lautakunnissa ja vastaavissa toimielimissä sekä seminaarien suhteen muutettaisiin palkkiosääntö vastaavaksi.</i> <i>Lopullisen Hallintosäännön uudistamisesityksen yllä kirjoitetun pohjalta laatisi virkahenkilöstö.</i> <i>Juha Järä, valtuuston kokous 17.11.2025</i>	

25

Vastaus Chau Nguyenin ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen peruskoulujen koulutien turvaamisesta liikenneturvallisuuskameroilla / TeA (kvalt)

VD/6994/00.02.00.03/2025

TeA/JK/MH/OT

Chau Nguyen sekä 23 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kaupungin on käynnistettävä valmistelu yhteistyössä paikallisen poliisilaitoksen kanssa automaattisten nopeusvalvontakameroiden asentamiseksi kaupungin peruskoulujen läheisyyteen.

Liikenneturvan toukokuussa 2025 tekemät nopeusmittaukset osoittivat, että jopa suojateiden kohdalla vain pieni osa autoilijoista noudattaa 30 km/h nopeusrajoituksia, sillä neljä viidestä ajaa koulutiellä ylinopeutta. Koulujen läheisyydessä ajettava ylinopeus vaarantaa lasten turvallisuuden, erityisesti niillä reiteillä, joilla lapset joutuvat ylittämään vilkasliikenteisiä katuja ilman alikulkua tai siltaa.

Tutkimusten mukaan tehokkain tapa vaikuttaa kuljettajien käyttäytymiseen on yhdistelmä viestintää, valvontaa, lainsäädäntöä ja liikenneympäristön suunnittelua.

Nopeusvalvontakameroilla on tutkitusti merkittävä vaikutus ajonopeuksien laskuun ja liikenneonnettomuuksien vähenemiseen.

Poliisihallituksen mukaan kunta voi tehdä aloitteen liikenneturvallisuuskameroiden sijoittamisesta. Poliisi ja kunta sopivat yhdessä sijoituspaikoista onnettomuustilastojen ja liikenneturvallisuuden näkökulmasta. Kunta vastaa tolpan ja siihen liittyvän katuinfran toteuttamisesta, poliisi kameralaitteistosta ja tiedonsiirrosta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että:

1. Kartoittaa yhteistyössä poliisin kanssa ne kouluympäristöt, joissa liikenneturvallisuutta ei voida riittävästi parantaa rakenteellisin toimin, kuten kiertoliittymillä tai alikulkujärjestelyin.
2. Valmistelee esityksen poliisihallitukselle nopeusvalvontakameroiden asentamisesta näille alueille.
3. Laatii resurssisuunnitelman tarvittavien liikenneturvallisuustolppien, sähköliitäntöjen ja muiden infraratkaisujen toteuttamiseksi.

Vantaan kaupungin on ryhdyttävä toimiin lasten koulumatkojen turvallisuuden varmistamiseksi.”

Lähteet: <https://www.liikenneturva.fi/ajankohtaista/ylinopeus-vaarantaa-koulutien-silti-suomalaisten-kaasujalka-ei-kevene/>

Kaupunginvaltuusto 20.10.2025 § 19

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Chau Nguyen ja 23 muun valtuutetun aloite peruskoulujen koulutien turvaaminen liikenneturvallisuuuskameroilla

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Taustaa Vantaalla tehtävästä liikenneturvallisuuustyöstä

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi tehdään Vantaalla töitä päivittäin, monella eri tasolla ja monin eri keinoin. Liikenneturvallisuuustyötä ohjaavat useat strategiset asiakirjat ja ohjelmat, kuten [Vantaan liikennepoliittinen ohjelma](#), [Vantaan turvallisuussuunnitelma](#) sekä [Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet](#) ja [liikenneympäristön parantamisen toimenpideohjelma](#). Vantaalla toteutettavaa liikenneturvallisuuustyötä koordinoidaan ja edistetään poikkihallinnollisessa liikenneturvallisuuustyöryhmässä.

Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet -ohje kokoaa yhteen Vantaan toimintalinjan liikenteen rauhoittamiseksi. Toimenpideohjelman laadinnan yhteydessä tehtiin nykytila-analyysi sekä kaksi erillistä vaaranpaikkakyselyä – yksi Vantaan asukkaille ja toinen koululaisille. Lisäksi koulureittien turvallisuutta tarkastellaan jatkuvasti, ja työtä tukemaan on laadittu teoreettiset koululaisten liikkumisvirrat, joiden avulla voidaan tunnistaa keskeiset koulumatkareitit ja kohdentaa toimenpiteitä tehokkaasti.

Liikenneturvallisuuustoimenpiteet

Nopeusrajoitukset luovat perustan turvalliselle liikenneympäristölle. Alhaiset nopeusrajoitukset ovat erityisen tärkeitä alueilla, joilla liikkuu paljon kävelijöitä ja pyöräilijöitä, kuten koulujen ja päiväkotien läheisyydessä. Vantaalla on viime vuosina systemaattisesti alennettu nopeusrajoituksia, ja noin 80 % katuverkosta on nykyisin 30–40 km/h -alueella. Useiden koulujen läheisyydessä nopeusrajoitus on jo 30 km/h, ja tätä toimintatapaa on tarkoitus yhtenäistää ja laajentaa koskemaan kaikkia peruskouluja.

Pelkkä alhaisen nopeusrajoituksen asettaminen ei tee vielä ympäristöstä turvallista, vaan liikenneympäristön tulee tukea asetettua nopeusrajoitusta. Koulujen ja päiväkotien läheisyydessä on toteutettu laajasti liikennettä rauhoittavia toimenpiteitä, kuten ajoradan kavennuksia, töyssyjä ja korotettuja suojateitä. Alhaisia nopeusrajoituksia tuetaan rakenteellisten ratkaisujen lisäksi erilaisilla tehostekeinoilla, kuten nopeusnäytöillä, suojateiden varoitusjärjestelmillä, ajoratamaalauksilla ja automaattisella nopeusvalvonnalla.

Kaupunki on varannut vuosittaisen määrärahan liikenneturvallisuuden parantamiseen. Sen avulla toteutetaan pieniä parannuksia, kuten hidasteita. Kohteiden valinnassa painotetaan muun muassa koulujen ja päiväkotien läheisyyttä sekä havaittuja liikenneturvallisuusongelmia. Isompiin hankkeisiin puolestaan varataan erikseen rahoitus kaupungin rakentamishajelmasta.

Automaattinen nopeusvalvonta

Vuonna 2022 päätettiin, että Vantaan kaupungin katuverkolla otetaan käyttöön automaattinen nopeusvalvonta ([Kaupunkitilalautakunta 6.4.2022](#)). Samalla hyväksyttiin periaatteet automaattisen nopeusvalvonnan sijoittamiseksi, jotka ovat: onnettomuusmäärä ja koettu turvallisuus; katuluokka (pääkatu/kookajakatu) ja liikennemäärä (noin 10 000 ajoneuvoa vuorokaudessa; nopeusrajoitus (väh. 40 km/h); alueellinen peruste (esim. oppilaitos tai päiväkoti).

Ensimmäiset katuverkon nopeusvalvontapisteet otettiin käyttöön keväällä 2023. Kameroita asennettiin viidelle kadulle, yhteensä seitsemän kappaletta. Seuraavana vuonna valvontapisteiden määrää lisättiin kolmella. Tällä hetkellä Vantaan katuverkolla on kymmenen valvontapistettä, joista kahdeksan sijaitsee koulujen tai urheilupuistojen läheisyydessä.

Automaattinen nopeusvalvonta täydentää Vantaan liikenneturvallisuustyötä, johon sisältyvät myös rakenteelliset toimet sekä kasvatus ja viestintä. Valvontapisteet sijoitetaan niihin kohteisiin, joissa niiden vaikutus on suurin. On kuitenkin tärkeää todeta, että automaattinen nopeusvalvonta ei kaikissa tilanteissa ole tehokkain tai tarkoituksenmukaisin keino alentaa ajonopeuksia. Lähtökohtaisesti valvontaa toteutetaan pää- ja kokoojakaduilla, joilla liikennemäärät ovat suuria. Alemmalla katuverkolla ajonopeuksiin voidaan yleensä vaikuttaa kustannustehokkaammin rakenteellisilla ratkaisuilla, kuten korotetuilla suoja-teilla ja hidasteilla, joita ei ole mahdollista toteuttaa pääkaduilla.

Vantaa on jo ottanut käyttöön toimintamallin, jossa automaattisen nopeusvalvonnan tarve ja kohteet arvioidaan yhteistyössä poliisin kanssa. Koulujen ja muiden erityiskohteiden turvallisuutta tarkastellaan liikenneturvallisuusanalyysien, onnettomuustilastojen, asukaspalautteen ja asiantuntijoiden havaintojen perusteella, ja kameravalvonta kohdennetaan erityisesti niihin paikkoihin, joissa rakenteelliset ratkaisut eivät ole mahdollisia tai riittäviä. Kohteista laaditaan yleissuunnitelma, joka käsitellään poliisin kanssa, ja kaupunki vie esitykset poliittiseen päätöksentekoon.

Toteutuksessa noudatetaan [Vantaan omaa suunnitteluopasta](#), joka ohjaa suunnittelun ja toteutuksen etenemistä. Kaupungilla on oppaan ja aiempien toteutuneiden kohteiden perusteella hyvä käsitys kustannuksista, toteutusvaiheista ja vastuunjaosta: kaupunki vastaa tolpan, sähköliitännöiden ja infran toteutuksesta, poliisi itse valvontalaitteistosta. Näin ollen aloitteessa esitetyt toimenpiteet ovat jo osa kaupungin vakiintunutta työskentelytapaa, ja uusia valvontapisteitä voidaan toteuttaa hallitusti osana suunnitelmallista liikenneturvallisuuden kehittämistä.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Chau Nguyenille ja 23 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Chau Nguyen ja 23 muun valtuutetun aloite peruskoulujen koulutien turvaaminen liikenneturvallisuuskameroilla

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Liikenneinsinööri Olli Tamminen, puh. 043 827 1043
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Peruskoulujen koulutien turvaaminen liikenneturvallisuuuskameroilla	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Kaupungin on käynnistettävä valmistelu yhteistyössä paikallisen poliisilaitoksen kanssa automaattisten nopeusvalvontakameroiden asentamiseksi kaupungin peruskoulujen läheisyyteen. Liikenneturvan toukokuussa 2025 tekemät nopeusmittaukset osoittivat, että jopa suojateiden kohdalla vain pieni osa autoilijoista noudattaa 30 km/h nopeusrajoituksia, sillä neljä viidestä ajaa koulutiellä ylinopeutta. Koulujen läheisyydessä ajettava ylinopeus vaarantaa lasten turvallisuuden, erityisesti niillä reiteillä, joilla lapset joutuvat ylittämään vilkasliikenteisiä katuja ilman alikulkua tai siltaa. Tutkimusten mukaan tehokkain tapa vaikuttaa kuljettajien käyttäytymiseen on yhdistelmä viestintää, valvontaa, lainsäädäntöä ja liikenneympäristön suunnittelua. Nopeusvalvontakameroilla on tutkitusti merkittävä vaikutus ajonopeuksien laskuun ja liikenneonnettomuuksien vähenemiseen. Poliisihallituksen mukaan kunta voi tehdä aloitteen liikenneturvallisuuuskameroiden sijoittamisesta. Poliisi ja kunta sopivat yhdessä sijoituspaikoista onnettomuustilastojen ja liikenneturvallisuuden näkökulmasta. Kunta vastaa tolpan ja siihen liittyvän katuinfran toteuttamisesta, poliisi kameralaitteistosta ja tiedonsiirrosta. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että: 1. Kartoittaa yhteistyössä poliisin kanssa ne kouluympäristöt, joissa liikenneturvallisuutta ei voida riittävästi parantaa rakenteellisin toimin, kuten kiertoliittymillä tai alikulkujärjestelyin. 2. Valmistelee esityksen poliisihallitukselle nopeusvalvontakameroiden asentamisesta näille alueille. 3. Laatii resurssisuunnitelman tarvittavien liikenneturvallisuustolppien, sähköliitäntöjen ja muiden infraratkaisujen toteuttamiseksi.	<u>Aloitteen tekijät</u> Chau Nguyen <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Elina Nykyri 2. Sirpa Siru Kauppinen 3. Jenni Alasuutari 4. Minttu Sillanpää 5. Gashaw Bibani 6. Tiina Tuomela 7. Kai-Ari Lundell 8. Funda Demiri 9. Mari Hynninen 10. Emily Strohm 11. Reija Friman 12. Vaula Norrena 13. Antero Eerola 14. Anu Hall 15. Loviisa Kaartokallio 16. Tia Seppänen 17. Ulla-Maija Kopra 18. Drilon Kllokoqi

Vantaan kaupungin on ryhdyttävä toimiin lasten koulumatkojen turvallisuuden varmistamiseksi. Lähteet: https://www.liikenneturva.fi/ajankohtaista/ylinopeus-vaarantaa-koulutien-silti-suomalaisten-kaasujalka-ei-kevene/	19. Matti Kotiranta 20. Tuire Kaimio 21. Victor Snellman 22. Kati Tyystjärvi 23. Minna Kuusela

26

Vastaus Juha Järän ja 21 muun valtuutetun aloite Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalähettiliikenne kuriin /TeA (kvalt)

VD/7196/00.02.00.03/2024

TeA/JK/MH/HH-S

Juha Järä sekä 21 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Aloite tiivistettynä: Otsikon mukaisesti kaupunki tekee tarvittavat toimet. Tämä aloite käsitellään yhdessä muiden samantapaisista asioista tehtyjen aloitteiden ja prosessien yhteydessä.

Aloite perusteellisemmin:

Tikkurilan matkakeskuksen edessä esiintyy laajoja liikenneongelmia sekä näiden kerrannaisvaikutuksia. Haltuunotto on kestänyt liian kauan:

1. Linja-autojen asiakaslaskupaikalla pysäköi toistuvasti ns. villejä takseja (myöhemmin taxit), jotka pyrkivät saamaan asiakkaita suoraan ulko-oven edestä, jossa on pysähtymiskiello niin liikennemerkeillä kuin mm. keltaisella reunakivimaalauksella osoitettu. Pysähtyminen on sallittu ainoastaan linja-autoille asiakkaiden poistumiseen. Nämä taxit eivät siis noudata selkeitä liikennesääntöjä eivätkä väistä, vaikka äänimerkein linja-autojen kuljettajat tilaa pyytävät. Kun asiakkaat pitää pudottaa keskelle katuja tai jonnekin kauemmas, aiheutuu monenlaista ongelmaa. On viitteitä myös siitä, että näillä useilla taxeilla on yhteistyötä, jolla varoitetaan poliisien tulosta tai pysäköinninvalvojen harvoista käynneistä. Perinteisten ja laadukkaiden taksiyritysten kuljettajat odottavat – usein siis varsin turhaan – asiakkaita kiltisti kauppakeskuksen eteläpäässä.

2. Linja-autojen pysähtymisalueen eteläpuolella on muutamia paikkoja lyhyisiin, pääosin siviiliautoilijoiden asiointiin. Ideana lie ollut sekin, että matkakeskukseen menevä sukulainen voidaan kuljettaa junalle, tai hakea sieltä. Toteumassa on vakavia ongelmia. Tämän lyhytpysäköintialueen käyttö on pääosin muotoutunut ruokalähettilien (mm. Foodora ja Wolt) autojen pysäköintipaikaksi, jonka lisäksi he käyttävät -häätävilkut päällä - autoilleen pysäköintipaikkoina myös alueen kävely- ja pyöräteitä.

Kaupunki ei ole reagoinut riittävästi tähän ongelma-alueeseen, joka kuntalaisissa ja matkailijoissa paljon puhututtaa ja ärtymystäkin herättää. Molemmat edellä mainitut ongelmakokonaisuudet ja räikeät liikennesääntöjen rikkomukset ovat omiaan aiheuttamaan liikenneturvallisuusuhkia, junasta myöhästymisiä, liikenteen ruuhkautumista – ja myös julkisuudesta esiin tulleita asioita: liikenneturvallisuusongelmat, ylihinnointelu, kilpailuvääristymät, vakuutusten puutteet, veronkierto ja jopa seksuaaliset pahoinpitelyt. Eikä vähimpänä mainehaitat. Lentoasemalta tai maakunnista junilla Tikkurilaan tulevat matkailijat saavat ensimmäisen kuvan Vantaasta monesti tästä ilmiöstä, joka on monissa muissa paikoissa saatu kuriin.

Esitän, että Vantaan kaupunki reagoi nopeasti ja tehokkaasti asiaan. Pohtia voisi vaikkapa seuraavia toimia:

- Kaupungin pysäköinnin valvojen resursseista tarvittava osa, tai häirikköpysäköinnin lisäresurssit, irrotetaan laittamaan nämä asiat kuntoon. Tarvittaessa valvontaa ja sakotusta koko viikon 24/7 jopa. Ei lie liioiteltua, että resurssit maksaisivat itsensä takaisin. Kun aseman alueen ongelmat on saatu kuriin, töitä riittää paljon muuallakin.
- Sidosryhmäyhteistyö ja onnistuneet mallit; esim. kauppakeskuksen kanssa; Pasilassa, Triplan edustalla on saatu vastaavanlaiset ongelmat ratkaistua kaupungin ja kauppakeskuksen yhteistyöllä.

- Liikennesuunnittelu; vaikka myöhemmin olisikin alueelle tulossa kokonaisvaltaisempia parantavia ratkaisuja, tulisi kevyempiä toimia tehdä mahdollisimman pian. Esimerkiksi kunnollisten opaskylttien asentaminen taksiliikenteen asiakkaille: ”Taksiasema 200 metriä >”.
- Kokonaisvaltaiset nopeat ja hitaammat ratkaisut ongelmiin on tarkoitavissa yhdessä alueen sidosryhmien kanssa, joita kaupungille ja sen pysäköinninvalvonnalle ovat ainakin: poliisi, matkakeskus ja kauppakeskus Dixi, Taksiliitto, linja-autoliikennöitsijät, HSL ja asuntoyhtiöt sekä mahdollisesti joku yksityinen pysäköinninvalvontayritys.

Me allekirjoittaneet pyydämme ripeää käsittelyä, tehoavia toimia ja niiden tuomista valtuustolle mahdollisimman pian. Ja että tämä aloite käsitellään yhdessä aiemman samansuuntaisen, Länsi-Vantaata koskeneen valtuustoaloitteen yhteydessä sekä muissa asiaan liittyvissä prosesseissa.”

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Juha Järän ja 21 muun valtuutetun aloite Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalahettiliikenne kuriin

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Ratatien liikenne on ollut hankalassa tilanteessa jo jonkin aikaa. Saattoliikenteelle on ollut liian vähän paikkoja tarpeeseen nähden. Ruokalahetit ovat vallanneet saattopaikat. Ratatien pysäköintirajoituksia on tiukennettu viime vuosina. Alueella on kokeiltu 15 min saattopaikkoja. Myöhemmin rajoitusta on tiukennettu ja paikat on muutettu 5 min saattopaikoiksi. Sekään ei ole riittänyt, joten lopulta osa paikoista osoitettiin vain matkustajien jättämistä varten ja kyseisillä paikoilla ei saa pysäköidä lainkaan. Tarkoituksena on ollut mahdollistaa matkustajien saatto terminaalin tuntumaan.

Bussien jättölaiturilla puolestaan taksit ja huolto ovat vallanneet tilaa, jolloin bussimatkustajille on aiheutunut haittaa. Dixin pääoven edustaa ei enää osoiteta liikennemerkein linja-autopysäkeiksi. Kyseisellä paikalla pysäyttäminen on kiellettyä ja sallitaan ainoastaan HSL-sopimusliikenteen linja- ja vaihtoautoille. Tästä huolimatta taksit seisovat bussien jättöpaikoilla odottamassa asiakkaita. Tämän perusteella voidaan todeta, että tieliikennelain mukaisten liikennemerkkien noudattamista ei ole koettu tärkeäksi, kun alueelta halutaan vain saada asiakkaita taksien kyytiin.

Pysäköinninvalvonta on kohdistanut alueelle edellisvuosina tehostettua valvontaa. Poliisiin on oltu yhteydessä, mutta myös poliisin resurssit ovat rajalliset. Vuonna 2025 Ratatieltä määrättiin, pysäyttäminen kielletty -liikennemerkin vaikutusalueelta, noin 500 huomautusta ja 1850 pysäköintivirhemaksua. Vantaan kaupungin pysäköinninvalvonnassa kokeiltiin myös kevään 2025 aikana myöhäisempää iltavalvontaa. Kokeilusta saatujen kokemusten perusteella myöhäisemmällä valvonnalla ei havaittu olevan merkittävää ehkäisevää vaikutusta virheelliseen pysäyttämiseen tai pysäköintiin esille nostetuissa ongelma-kohteissa. Myöhäisempää iltavalvontaa on kuitenkin jatkettu ja sitä pyritään lisäämään resurssien puitteissa.

Pysäköinninvalvonta katsoo edelleen, että virheellistä pysäköintiä ja pysäyttämistä koskevan valvonnan tehostamiseksi pysäköinnintarkastajien virkoja tulisi pyrkiä lisäämään, ja vakanssien lisäämistä on selvitetty. Valvonnan lisääminen ei kuitenkaan ratkaise kaikkia haasteita. Toimintojen sijoittelut tulee saada sellaisiksi, että ne eivät houkuttele väärinkäytöksiin, vaan ohjaavat toimimaan toivotulla tavalla.

Vantaan ratikan työnaikaiset järjestelyt ovat myös tuoneet muutoksia alueelle. Bussiterminaali on väistynyt työmaiden tieltä ja jakautunut kahteen osaan helmikuussa 2026. Osa lähtölaitureista on siirretty pohjoiseen tilapäiseen bussiterminaaliin ja osa siirretty etelämmäksi Ratatiellä nykyisten pysäköintipaikkojen tilalle. Tilapäisille bussien lähtölaitureille on ja/tai tulee opastus. Ratatie on katkaistu muulta kuin bussiliikenteeltä. Asematielle välttämätön huolto- ja tontille ajo on sallittu edelleen. Dixin huoltoliikenne pääsee toimimaan nykyisellään olemassa olevien huoltoreittien kautta. Nykyiset Ratatien saattopaikat ovat poistuneet tilapäisten bussipysäkkien tieltä. Ratatielle ja Lummetielle on lisätty lyhytaikaisia pysäköintipaikkoja saattoa varten. Uudet saattopaikat sijaitsevat lähellä tilapäistä bussiterminaalia ja tilapäisiä bussilaitureita. Dixin pysäköintilaitoksessa on myös nykyisellään saattopaikkoja. Takseille on terminaalien suunnasta olemassa olevaa opastusta, mitä voidaan lisätä. Työmaiden edetessä tilannetta pidetään silmällä ja yritetään reagoida mahdollisiin uusiin muodostuviin haasteisiin.

Ratikan valmistumisen myötä Ratatielle voidaan tehdä suurempia muutoksia. Tällä hetkellä Ratatielle on laadittu liikenteen yleissuunnitelma välille Lummetie – Unikkotie. Liikenteen yleissuunnitelmaa on myös valmisteltu yhteistyössä HSL:n kanssa. Suunnitelmalla pyritään turvaamaan bussiterminaalin tärkeät toiminnot, ja löytämään paremmin toimiva sijainti takseille. Ratatiestä tehty yleissuunnitelma mahdollistaa taksien sijoittumisen Ratatielle lähemmäs Dixin sisäänkäyntejä. Carl Albert Edelfeltin aukiosta on tehty katusuunnitelma, jossa taksit säilyvät nykyisellä aukiolla. Se on uusienkin suunnitelmien puitteissa edelleen mahdollista. Kaikki aukion taksipaikat voidaan myös vaihtaa saattoliikenteen ja lyhytaikaisen pysäköinnin käyttöön. Takseille toimivaa kokonaisuutta selvitetään jatkosuunnittelussa.

Suunnitelmissa Ratatien varteen on tulossa lisää saattopaikkoja. Osa paikoista voidaan osoittaa vain saatolle ja osa lyhytaikaista pysäköintiä varten. Ruokalahettejä palvelevia paikkoja voidaan toteuttaa lisää Ratatien varteen Dixin eteläisen sisäänkäynnin kohdalle. Saattoliikenteelle voidaan järjestää lisää paikkoja myös pääradan itäpuolelle liityntäpysäköinnin yhteyteen. Paikat voidaan toteuttaa, kun ratikan työmaat poistuvat alueelta. Lisäpaikat radan toisella puolella vähentävät painetta länsipuolen saatolta.

Ratikan rakentumisen myötä alueen jalankulun yhteystarpeet muuttuvat hieman uuden ratikkaan johtavan liukuporrasyhteyden myötä. Jalankulun yhteyksiä tullaan parantamaan. Tarkoituksena on sijoittaa suojatiet sinne, missä todelliset ylitystarpeet sijaitsevat. Vaihtaminen bussien ja ratikan välillä tulee tehdä mahdollisimman sujuvaksi.

Dixin pääasiallinen huolto on jaettu kahteen osaan, pitkän rakennuksen etelä- ja pohjoispuolille. Nykyisistä huoltoyhteyksistä on pitkä matka kuljettaa tavaraa kivijalkaliiketiloihin. Huoltoliikenteen ohjauksesta oikeaan paikkaan on oltu yhteydessä Dixiin. He ovat jakaneet ohjeistusta eteenpäin toimijoille. Ainakin osittain tämä on helpottanut huollon tilannetta. Huoltoliikenteelle on suunniteltu omaa lastausruutua Dixin edustalle. Tämä helpottaisi kivijalkaliiketilojen huoltoa ja vähentäisi huollosta aiheutuvia häiriöitä Ratatiellä.

Yhteenvedona voidaan todeta, että suunniteltavaa on vielä paljon, ja ratkaisut saattavat jossain määrin elää nyt tehtyyn liikenteen yleissuunnitelmaan nähden. Se toimii kuitenkin lähtökohtana jatkosuunnittelulle. Asematien kortteleiden kaavatyö käynnistyy alkuvuodesta 2026. Samalla, kun selvitetään korttelin liikenneratkaisuja, selvitetään vielä uusia vaihtoehtoisia ratkaisuja Ratatien toimintojen sijoittumiselle. Ratkaisuita tutkitaan kaavatyön yhteydessä, sillä ratkaisut vaativat hieman lisää katutilaa Asematien

korttelista, ja alueen järjestelyt tullaan ratkaisemaan kokonaisuutena. Tavoitteena on, että toimintojen oikealla sijoittelulla nykyisen kaltainen kaoottinen toiminta saataisiin loppumaan ja häiriöt kaikelle liikenteelle saataisiin minimoitua. Ratikan työmaiden poistumisen myötä Ratatielle päästään toteuttamaan uusia järjestelyitä. Alustavan aikatauluarvion mukaan tämä olisi mahdollista vuonna 2030.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Juha Järälle ja 21 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- Juha Järän ja 21 muun valtuutetun aloite Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalahetti liikenne kuriin

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Liikenteen alueinsinööri Heidi Hellgren-Suomalainen (heidi.hellgren-suoma(at)vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko	Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset
Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalähettiliikenne kuriin Aloite tiivistettynä: Otsikon mukaisesti kaupunki tekee tarvittavat toimet. Tämä aloite käsitellään yhdessä muiden samantapaisista asioista tehtyjen aloitteiden ja prosessien yhteydessä. Aloite perusteellisemmin: Tikkurilan matkakeskuksen edessä esiintyy laajoja liikenneongelmia sekä näiden kerrannaisvaikutuksia. Haltuunotto on kestänyt liian kauan: 1. Linja-autojen asiakaslaskupaikalla pysäköi toistuvasti ns. villejä takseja (myöhemmin taxit), jotka pyrkivät saamaan asiakkaita suoraan ulko-oven edestä, jossa on pysähtymiskielto niin liikennemerkeillä kuin mm. keltaisella reunakivimaalauksella osoitettu. Pysähtyminen on sallittu <u>ainoastaan</u> linja-autoille asiakkaiden poistumiseen. Nämä taxit eivät siis noudata selkeitä liikennesääntöjä eivätkä väistä, vaikka äänimerkein linja-autojen kuljettajat tilaa pyytävät. Kun asiakkaat pitää pudottaa keskelle katuja tai jonnekin kauemmas, aiheutuu monenlaista ongelmaa. On viitteitä myös siitä, että näillä useilla taxeilla on yhteistyötä, jolla varoitetaan poliisien tulosta tai pysäköinninvalvojen harvoista käynneistä. Perinteisten ja laadukkaiden taksiryitysten kuljettajat odottavat – usein siis varsin turhaan – asiakkaita kiltisti kauppakeskuksen eteläpäässä. 2. Linja-autojen pysähtymisalueen eteläpuolella on muutamia paikkoja lyhyisiin, pääosin siviiliautoilijoiden asiointiin. Ideana lie ollut sekin, että matkakeskukseen menevä sukulainen voidaan kuljettaa junalle, tai hakea sieltä. Toteumassa on vakavia ongelmia. Tämän lyhytpysäköintialueen käyttö on pääosin muotoutunut ruokalähettilien (mm. Foodora ja Wolt) autojen pysäköintipaikaksi, jonka lisäksi he käyttävät -hätävilkut päällä - autoilleen pysäköintipaikkoina myös alueen kävely- ja pyöräteitä. Kaupunki ei ole reagoinut riittävästi tähän ongelmavyyhteen, joka kuntalaisissa ja matkailijoissa paljon puhututtaa ja ärtymystäkin herättää. Molemmat edellä mainitut ongelmakokonaisuudet ja räikeät liikennesääntöjen rikkomiset ovat omiaan aiheuttamaan liikenneturvallisuusuhkia, junasta myöhästymisiä, liikenteen ruuhkautumista – ja myös julkisuudesta esiin tulleita asioita: liikenneturvallisuusongelmat, ylihinnointelu, kilpailuvääristymät, vakuutusten puutteet, veronkierto ja jopa seksuaaliset pahoinpitelyt. Eikä vähimpänä	Aloitteen tekijät Juha Järä Aloitteen allekirjoittajat: 1. Paula Lehmuskallio 2. Tiina Tuomela 3. Minna Heikkinen 4. Eeva Tikkanen 5. Kai-Ari Lundell 6. Suvi Karhu 7. Aki Mäkipernaa 8. Elina Nykyri 9. Markku Weckman 10. Marjo Vacker 11. Nina Nummela 12. Mika Niikko 13. Aapo Happonen 14. Pekka Virkamäki 15. Tanja Aidanjuuri 16. Janne Hartikainen 17. Niilo Kärki 18. Riku Kärkkäinen 19. Oskari Iivarinen 20. Timo Valtonen 21. Lasse Norres

mainehaitat. Lentoasemalta tai maakunnista junilla Tikkurilaan tulevat matkailijat saavat ensimmäisen kuvan Vantaasta monesti tästä ilmiöstä, joka on monissa muissa paikoissa saatu kuriin. Esitän että Vantaan kaupunki reagoi nopeasti ja tehokkaasti asiaan. Pohdita voisi vaikkapa seuraavia toimia: -Kaupungin pysäköinnin valvojien resursseista tarvittava osa, tai häirikköpysäköinnin lisäresurssit, irrotetaan laittamaan nämä asiat kuntoon. Tarvittaessa valvontaa ja sakotusta koko viikon 24/7 jopa. Ei lie liioiteltua, että resurssit maksaisivat itsensä takaisin. Kun aseman alueen ongelmat on saatu kuriin, töitä riittää paljon muuallakin. - Sidosryhmäyhteistyö ja onnistuneet mallit; esim. kauppakeskuksen kanssa; Pasilassa, Triplan edustalla on saatu vastaavanlaiset ongelmat ratkaistua kaupungin ja kauppakeskuksen yhteistyöllä. - Liikennesuunnittelu; vaikka myöhemmin olisikin alueelle tulossa kokonaisvaltaisempia parantavia ratkaisuja, tulisi kevyempiä toimia tehdä mahdollisimman pian. Esimerkiksi kunnollisten opaskylttien asentaminen taksiliikenteen asiakkaille: ”Taksiasema 200 metriä >”. - Kokonaisvaltaiset nopeat ja hitaammat ratkaisut ongelmiin on tarkoittavissa yhdessä alueen sidosryhmien kanssa, joita kaupungille ja sen pysäköinninvalvonnalle ovat ainakin: poliisi, matkakeskus ja kauppakeskus Dixi, Taksiliitto, linja-autoliikennöitsijät, HSL ja asuntoyhtiöt sekä mahdollisesti joku yksityinen pysäköinninvalvontayritys. Me allekirjoittaneet pyydämme ripeää käsittelyä, tehoavia toimia ja niiden tuomista valtuustolle mahdollisimman pian. Ja että tämä aloite käsitellään yhdessä aiemman samansuuntaisen, Länsi-Vantaata koskeneen valtuustoaloitteen yhteydessä sekä muissa asiaan liittyvissä prosesseissa.	

27

Vastaus Paula Lehmuskallion ja 21 muun valtuutetun aloitteeseen lumenauraus sopimuksen uusiminen niin, että lumia ei enää aurata omakotitalojen tieliittymiin /TeA (kvalt)

VD/2370/00.02.00.03/2025

TeA/JK/JV/JK

Paula Lehmuskallio sekä 21 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Omakotialueilla asuu paljon ikäihmisiä, jotka viihtyisivät vielä kauan omassa kodissaan, jos ei tarvitsisi pelätä lumisia talvia ja lumen vangiksi joutumista.

Valtuusto on saanut aikanaan valmistellun vastauksen aiheeseen, jossa yritettiin saada lumenauraus loppumaan omakotialueiden tieliittymiin. Toiveena on ollut jo vuosia, että lumenauraaaja nostaisi auran lavan tai kääntäisi lavan napinpainalluksella keskelle tietä tieliittymän kohdalla.

Kielteistä vastausta on perusteltu korkealla hinnalla, joka syntyy em. toiveen vaatimista uusista kalustoista ja ajankäytöstä.

Nyt on kuitenkin jo korkea aika päivittää sopimukset ensi talveksi ja vaatia kalusteet vastaamaan tämän päivän palvelutarpeita. Erityisesti, kun uudet aurat ovat pääsääntöisesti jo varustettuja näillä kääntövuilla.”

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 30

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Paula Lehmuskallion ja 21 muun valtuutetun aloite lumenauraus sopimusten uusiminen niin, että lumia ei enää aurata omakotitalojen tieliittymiin

Kaupunkiympäristön toimialan Kadut ja puistot/Kunnossapito toteaa vastauksena seuraavaa:

Kunnossapito toteaa, että lumivallien muodostumattomuus ei ole niin yksinkertaista kuin aloitteessa kirjoitetaan. Tehokas ja toimiva auraus on yhtenäistä, tietyllä vauhdilla tehtävää työtä. Kaupungissamme on kymmeniätuhansia kiinteistöliittymiä, joista ikäihmisten liittymiä alustavasti arvioiden ehkä noin muutama tuhat kappaletta. Kunnossapidolla ei ole tietoa siitä, mitkä ovat ikäihmisten tai huonokuntoisten ihmisten asuntoja. Täten kaupunki joutuisi poistamaan aurausvallit jokaisen kiinteistöliittymän kohdalta. Muussa tapauksessa ylimääräistä palvelua saavien kiinteistöjen asukas- ja osoitetiedot pitäisi saada sovituin perustein esimerkiksi sosiaali- ja terveystieteiltä.

Kunnossapito pyrkii mahdollisuuksien mukaan yleisesti välttämään aurausvallien syntymistä. Tästä on keskusteltu niin kaupungin oman kadunpidon kuin urakoitsijoiden kesken kuluvaakin talvea silmällä pitäen. Uusimassa alueurakkakilpailutuksessa oli ylimääräisinä laatukriteereinä lumistopparin käyttö auroissa. Stopparin käyttö pienentäisi hiukan kiinteistöliittymiin purkautuvan lumen määrää, mutta se ei poista ongelmaa kokonaan. Lumistopparia ei kyseiseen urakkaan kuitenkaan saatu. Seuraavat

alueurakkakilpailutukset ovat todennäköisesti vasta vuonna 2027. Uusia kriteereitä ja vaateita pystytään tuleviin tarjousasiakirjoihin lisäämään, mutta niillä on aina hintansa. Samoin, jos tilaaja kesken sopimuskauden muuttaa sopimusehtoja tai sovittuja toimintatapoja. Yleisesti ottaen, lumivallien auraaminen kiinteistöliittymistä lisää aina kustannuksia.

Jyväskylän kaupunki kokeili ikäihmisten tonttiliittymien aurauspalvelua talvina 2023-2025. Jyväskylä totesi, etteivät jatka sitä enää kuluvana talvena. Jyväskylältä saatujen kustannustietojen mukaan aurauspalvelu maksoi noin 300 000 euroa per talvi. Jyväskylä totesi, että palvelu ei ole lakisääteistä eikä palvelua pystytty tasapuolisesti kohdistamaan asukkaiden toimintakunnon mukaisesti. Lisäksi palvelun myötä heräsi huoli mm. asukkaiden henkilösuojasta ja turvallisuudesta, kun ikäihmisten kiinteistöt erottuivat muusta asuinympäristöstä poikkeavan merkinnän tai toimintatavan takia. Oulun kaupunki puolestaan kokeilee samaa palvelua tänä talvena (2025-2026). Palvelun hinnaksi on, lumisadannan mukaan, arvioitu enimmillään 900 000 euroa. Vantaan kaupungin talouden tasapainottamisohjelman toimesta kunnossapito ei otaksuttavasti tule saamaan vastaavanlaista lisärahoitusta tulevien vuosien käyttötalousbudjettiinsa. Lisäpalvelun toteutus aiheuttaisi tässä tapauksessa muun palvelutason laskua. Vallitseva taloustilanne koskee myös uusien työkaluiden tai lisälaitteiden hankintoja.

Kunnossapito pyrkii toimillaan välttämään suurien lumikinosten syntymistä kiinteistöliittymiin. Esimerkiksi polanteita poistettaessa raskas jäävalli kauhotaan aina kiinteistöliittymistä pois. Lumenajoa tehdään kapeilla asuntokaduilla mahdollisimman paljon. Kunnossapito käy aina läpi, ja tarvittaessa päivittää, tarjousasiakirjojaan uusien kilpailutusten edellä.

Kuluva talvi on ollut lumisadannaltaan ja aurausvalleiltaan vielä hyvin maltillinen.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Paula Lehmuskalliolle ja 21 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Paula Lehmuskallion ja 21 muun valtuutetun aloite lumenauraussovimusten uusiminen niin, että lumia ei enää aurata omakotitalojen tieliittymiin

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kunnossapitopäällikkö Jyrki Vättö, puh. 043 824 9311
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: LUMENAURAUSSOPIMUSTEN UUSIMINEN NIIN, ETTÄ LUMIA EI ENÄÄ AURATA OMAKOTITALOJEN TIELIITTYMIIN Omakotialueilla asuu paljon ikäihmisiä, jotka viihtyisivät vielä kauan omassa kodissaan, jos ei tarvitsisi pelätä lumisia talvia ja lumen vangiksi joutumista. Valtuusto on saanut aikanaan valmistellun vastauksen aiheeseen, jossa yritettiin saada lumenauraus loppumaan omakotialueiden tieliittymiin. Toiveena on ollut jo vuosia, että lumenauraja nostaisi auran lavan tai kääntäisi lavan napinpainalluksella keskelle tietä tieliittymän kohdalla. Kielteistä vastausta on perusteltu korkealla hinnalla, joka syntyy em. toiveen vaatimista uusista kalustoista ja ajankäytöstä. Nyt on kuitenkin jo korkea aika päivittää sopimukset ensi talveksi ja vaatia kalusteet vastaamaan tämän päivän palvelutarpeita. Erityisesti, kun uudet aurat ovat pääsääntöisesti jo varustettuja näillä kääntövivulla. Paula Lehmuskallio Kaupunginvaltuutettu	Aloitteen tekijä/tekijät Paula Lehmuskallio Allekirjoitukset 1. Eeva Tikkanen 2. Pirjo Luukkala 3. Eva Tawasoli 4. Tiina Tuomela 5. Marjo Vacker 6. Nina Nummela 7. Vaula Norrena 8. Juha Järä 9. Sirpa Siru Kauppinen 10. Tarja Eklund 11. Markku Weckman 12. Aki Mäkipernaa 13. Mika Niikko 14. Maarit Raja-Aho 15. Niilo Kärki 16. Jari Sainio 17. Reija Friman 18. Susanna Kaiju 19. Anitta Orpana 20. Jouko Jääskeläinen 21. Suvi Karhu

28

Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloitteeseen metsästyksen kieltämiseksi Vantaan luonnonsuojelualueilla /TeA (kvalt)

VD/619/00.02.00.03/2026

TeA/SP/JV/TJ/JH

Vihreä valtuustoryhmä sekä 12 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla luonnonsuojelualueilla on kirjavia käytänteitä metsästyksen sallimisessa. Suuressa osassa vantaalaisia luonnonsuojelualueita metsästys kuitenkin sallitaan.

Metsästyslain muutoksen myötä ”lain mukainen metsästys” sallii myös erittäin uhanlaisten lajien metsästyksen. Lisäksi lain sallima metsästys voi heikentää lukuisten lajien elinvoimaisuutta. Alueilla elää mm. pyitä, joiden vantaalainen kanta ei mitenkään kestä metsästämistä.

Luonnonsuojelualueet ovat alueita, joiden suojeluperusteet liittyvät uhanalaisiin lajeihin, linnustoon ja ekologisiin yhteyksiin. Yleisen metsästyksen salliminen on ristiriidassa suojelutavoitteiden kanssa. Luonnonsuojelualueiden idea on, että luonto voi toimia siellä kokonaisuutena niin, että ihminen puuttuu siihen mahdollisimman vähän.

Vuoden alusta tulleen metsästyslain muutoksen myötä tämä päätös tarkoittaa myös sitä, että edes erittäin uhanlaiset lajit eivät saa olla rauhassa luonnonsuojelualueella.

Metsästyksen kieltäminen ei poista mahdollisuutta sallia erikseen haitallisten vieraslajien poistaminen luonnonsuojelualueelta silloin kun vieraslajista on haittaa luonnon monimuotoisuuden säilymiselle.

Esitämme, että Vantaa kieltää metsästyksen kaikilla luonnonsuojelualueillaan.”

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu vihreän valtuustoryhmän sekä 12 muun valtuutetun aloite metsästyksen kieltäminen Vantaan luonnonsuojelualueilla

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Suojelualueiden nykyiset rauhoitusmääräykset joko sallivat tai kieltävät metsästyksen, tai suojelualueella sallitaan hirvenajo. Metsästysoikeuksia Vantaan kaupungin alueella kaupungin omistamille maille vuokrataan vain rekisteröidyille metsästysseuroille niin, että kaupungin vuokraama alue ja metsästysseuran yksityiseltä taholta vuokrattu alue muodostavat metsästyksen tarkoituksenmukaisen kokonai-

suuden. Vuokra-alueisiin kuuluu useita luonnonsuojelualueita etenkin Länsi-Vantaan laajoilla metsäisillä alueilla.

Länsi-Vantaan luonnonsuojelualuekokonaisuudessa on kaupungin omistamien alueiden lisäksi valtion maalla olevia luonnonsuojelualueita, joilla metsästys on sallittu. Pääsääntö on ollut, että laajoilla yhteinäisillä metsäalueilla sijaitsevien kaupungin omistamien luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksissä metsästys on sallittu. Asutuksen liepeillä sijaitsevilla suojelualueilla metsästys on rauhoitusmääräysten mukaisesti kielletty.

Luonnonsuojelualueiden tarkoitus on turvata luonnon monimuotoisuus muun muassa suojelemalla arvokkaita elinympäristöjä ja niissä eläviä lajeja. Suojelun onnistumiseksi pitkän päälle on tärkeää, että ekosysteemissä vallitsee tasapaino eri eliöryhmien välillä. Tällä hetkellä kauriskannat ovat Vantaalla hyvin vahvat. Kauriiden luontaiset saalistajat ovat vähissä, eikä petojen vähäinen määrä hillitse kauriskantojen kasvua. Suuri kasvinsyöjien määrä alkaisi aikaa myöten näkyä epäedullisesti luonnonsuojelualueiden kasvillisuudessa.

Toisaalta kauriiden liiallinen tiheys aiheuttaa myös eläimille itselleen sairauksien lisääntymistä ja sitä kautta tarpeetonta kärsimystä. Esimerkiksi kauriiden sisäloistartuntojen määrän ja esiintyvyyden on todettu lisääntyvän yhtä matkaa kauriskannan kasvun myötä, kun eläimet joutuvat tiheämmin käyttämään samoja makuupaikkoja ja ruokailualueita. Tällöin loisia on yhä useammassa kaurisyksilössä, ja loisten määrä yksittäisissä eläimissä on suurempi. Hyvää tarkoittava metsästyskielto kääntyisi eläimiä itseään vastaan.

Vantaalla on myös huomioitava luonnonsuojelualueiden sijainti vilkkaiden liikenneväylien läheisyydessä. Vantaa on hirvieläinonnettomuuksien riskialuetta. On eläinten ja autoilijoiden edun mukaista, että onnettomuudet voidaan välttää. Metsästys on tällä hetkellä ainoa varteen otettava keino estää nykyistäkin isompien kauristihentymien syntyminen, joka entisestään nostaisi liikenneonnettomuusriskiä.

Luonnonsuojelualueet muodostavat Vantaan ekologisen verkoston ja luonnonsuojelun vankan perustan. Tätä asemaa suojelualueilla tapahtuva nykyisen mallinen metsästys ei uhkaa. Tällä hetkellä ei ole realistista ajatella, että Vantaalla voitaisiin päästä luonnonsuojelualueilla sellaiseen tilanteeseen, jossa hirvieläinten ja niitä saalistavien petojen välillä vallitsisi tasapaino ja että pedot pystyisivät sääntelemään hirvieläinten kantoja. Pienempien eläinten kohdalla tilanne on eri.

Luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä päättää Lupa- ja valvontavirasto (aikaisemmin Uudenmaan elinvoima-, liikenne- ja ympäristökeskus). Rauhoitusmääräyksissä metsästys voi olla sallittuna toimenpiteenä, mutta viime kädessä Vantaan kaupunki maanomistajana päättää, annetaanko luonnonsuojelualueelle lupa metsästyksen vai ei. Metsästysvuokrasopimuksissa on kaupungille aina pidätetty oikeus muiden sopimusehtojen estämättä kieltää vuokra-alueella tai sen osalla määrääjäksi tai toistaiseksi tietyn tai tiettyjen riista- tai vahinkoeläinten metsästäminen, muu tappaminen tai hätyyttäminen taikka antaa tietty metsästys- tai pyyntitapaa koskeva kieltä tai rajoitus.

Kaikkeen edellä kerrottuun perustaen Kaupunkiympäristön toimiala katsoo, että nykytilanteessa ei kannata lähteä muuttamaan olemassa olevaa käytäntöä ja hakea metsästyskieltoa kaikille Vantaan luonnonsuojelualueille.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 12 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Liitteet:

- Vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloite metsästyksen kieltämiseksi Vantaan luonnonsuojelualueilla

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Ympäristösuunnittelija Jarmo Honkanen, puh. 040 841 9962
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Metsästyksen kieltäminen Vantaan luonnonsuojelualueilla	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaalla luonnonsuojelualueilla on kirjavia käytänteitä metsästyksen sallimisessa. Suuressa osassa vantaalaisia luonnonsuojelualueita metsästys kuitenkin sallitaan. Metsästyslain muutoksen myötä “lain mukainen metsästys” sallii myös erittäin uhanlaisten lajien metsästyksen. Lisäksi lain sallima metsästys voi heikentää lukuisten lajien elinvoimaisuutta. Alueilla elää mm. pyitä, joiden vantaalainen kanta ei mitenkään kestä metsästämistä. Luonnonsuojelualueet ovat alueita, joiden suojeluperusteet liittyvät uhanalaisiin lajeihin, linnustoon ja ekologisiin yhteyksiin. Yleisen metsästyksen salliminen on ristiriidassa suojelutavoitteiden kanssa. Luonnonsuojelualueiden idea on, että luonto voi toimia siellä kokonaisuutena niin, että ihminen puuttuu siihen mahdollisimman vähän. Vuoden alusta tulleen metsästyslain muutoksen myötä tämä päätös tarkoittaa myös sitä, että edes erittäin uhanlaiset lajit eivät saa olla rauhassa luonnonsuojelualueella. Metsästyksen kieltäminen ei poista mahdollisuutta sallia erikseen haitallisten vieraslajien poistaminen luonnonsuojelualueelta silloin kun vieraslajista on haittaa luonnon monimuotoisuuden säilymiselle. Esitämme, että Vantaa kieltää metsästyksen kaikilla luonnonsuojelualueillaan. Vihreä valtuustoryhmä	<u>Aloitteen tekijät</u> Vihreä valtuustoryhmä <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Elina Nykyri 2. Funda Demiri 3. Jenni Alasuutari 4. Minttu Sillanpää 5. Gashaw Bibani 6. Chau Nguyen 7. Antero Eerola 8. Juha Suoniemi 9. Ida Tamminen 10. Kati Tyystjärvi 11. Karita Snellman 12. Loviisa Kaartokallio

29

Vastaus Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava / TeA (kvalt)

VD/727/00.02.00.03/2025

TeA/SP/MYI/MH

Jari Jääskeläinen sekä 18 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuustontyöjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tähän mennessä yli 2300 henkilöä on ottanut kantaa ja toivoo Päiväkummun joenrannan metsäalueen säästävän. Se että menetetyt luontoarvot kompensoidaan jossain muualla ei miellytä Päiväkumpulaisia.

Miten alla listatut arvot kompensoidaan?

- Asuntorakentamiseen kaavoitettu alue sijoittuu arvokkaalle linnostoalueelle, jolla on kartoitettu useita silmälläpidettäviä lintulajeja, Faunatican pesimäkartoitus listaa mm. sirittäjän, mustapääkertun, ja harakan pesimäreviirit. Lisäksi asukkailla on lukuisia havaintoja useista tikkalajeista: valkoselkätikka (uhanalainen), harmaapäätikka, pikkutikku ja käpytikka. Alueella on havaittu kanahaukka ja kesällä löydetty kanahaukan rengastettu pesäpoikanen, sekä palokärki (EU-direktiivilaji) on nähty alueella useasti. Hankkeen välittömässä läheisyydessä on tunnistettu puukiipijän pesimäreviiri. Kunnon puukiipijämetsän koko on 20 hehtaaria. Rantasipi (vaarantunut) ja koskikara (vaarantunut) viihtyvät alueen välittömässä läheisyydessä joella.
- Alueella on kartoitettu 50 arvopuuta. Vaikka rakentaminen pyrittäisiin toteuttamaan puus-toa säästävästi, suojametsän kaataminen altistaa myös ns. säästöpuut tuulille ja myrskyille.
- Hanke sijoittuu jokivarren luo-alueen välittömään läheisyyteen. Pyydän huomioimaan, reunavaikutus voi ulottua jopa 250 m päähän. (lähde Vantaan ekologiset verkostot, Huttunen, 2023, s. 9) Kyseisen alueen leveys on tällä hetkellä kokonaisuudessaan noin 300 metriä nykyisestä asutuksen rajasta joenvarteen. Rakennettaessa, alue kaventuu 100-150 metriin. Rakentamalla tähän tuhotaan myös jokivarren ydinmetsäalue ja luodaan pullonkaula tärkeille paikallisille ja maakunnalliselle ekologisille yhteyksille.
- Hanke sijoittuu lepakoiden ruokailu- ja siirtymäreittien välittömään läheisyyteen. Alueen valaistusta ei saisi yhtään enää lisätä.
- Huhtikuussa 2024 kaupunki esitteli kaavan alustavan luonnoksen ja pyysi siitä mielipiteitä. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry antoi luonnokseen lausunnon, jonka mukaan alue sisältää metsäkuvioita, jotka ovat suojelutasoisia ja joihin ei missään nimessä tule osoittaa rakentamista 2020- luvun Vantaalla. Lausunto on kokonaisuudessaan liitteenä.
- Hankkeen läheisyydessä, noin 150 metrin päässä joella on useita saukkohavaintoja.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää työt kyseisen alueen suojelemiseksi.”

Kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 33

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloite Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava

--

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Päiväkummun pientaloalueen laajennuksen rakentaminen kohdistuu pääosin ihmisen luomaan tai ihmisen voimakkaasti muokkaamaan ympäristöön, pääosin nykyiselle yleisten rakennusten (Y) ja kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueille (YK). Yleiskaavan Keravanjoen varren luo-alue ja siihen liittyvää metsää säilyy. Keravanjoen ja sen varren arvokkaimmat luontokohteet on rajattu 27 hehtaarin laajuiseksi luo-alueeksi (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue). Luo-alue kokonaisuudessaan ja sen reunametsät jäävät rakentamisen ulkopuolelle. Nämä alueet ovat luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä alueita, eikä näiden luontoarvoa tulla heikentämään. Rakennettava alue ei myöskään sijoitu arvokkaalle linnustoalueelle, vaan linnustoalue tulee säilymään osana luonnon monimuotoisuutta tukevaa virkistysaluetta. Alueelta ei ole kaupungin eikä valtion viranomaisten tiedossa valkoselkätikan pesintöjä. Talviaikaan voi Vantaalla havaita vaeltavia valkoselkätikkoja melkein missä tahansa.

On totta, että reunavaikutus voi yltää satojen metrien päähän. Reunavaikutus on tosin lajikohtaista, vaihdellen muutamista metreistä satoihin metreihin. Alueen metsät Keravanjoen varrella ovat kuitenkin pääsääntöisesti kapeita, reippaasti alle 250 metrin metsäkaistaleita, jotka ovat olleet reunavaikutuksen alaisina jo pitkään. Näiden metsien luonto on jo mukautunut olemassa oleviin olosuhteisiin ja ihmisvaikutukseen. Pientaloalueen rakentaminen ei tule vaikuttamaan merkittävästi alueen metsäluonnon ja -lajiston tilaan.

Vantaan yleiskaavan runkoyhteyden tavoite-minimileveys on 100 m. Luo-alue ja siihen liittyvät säilyvät metsäalueet muodostavat edelleen kaavan toteutuessa ydinmetsän ja sille määritellyn vähimmäisleveyden 100 m (Vantaan ekologiset verkostot 2023). Maakunnallisen yhteyden kapeikkokohdan minimileveys on 100 m. Yhteys ei saa kuitenkaan olla kapeikkokohdassa leveyttään pidempi (Vantaan ekologiset verkostot 2023; Väre ja Rekola 2009). Tämä toteutuu myös rakentamisen jälkeen. Ydinmetsäalueen virkistyskäyttöä ohjataan nykyisille poluille niitä kunnostamalla ja kehittämällä.

Matarin alueen vuoden 2022 lepakkoselvityksessä tunnistettiin kaksi lepakkolajia: vesisiippa ja pohjanlepakko. Näistä vesisiippa karttaa valoa. Vesisiippahavainnot keskittyvät jokikäytävän alueelle. Kaavamuutoksen ratkaisut eivät tule lisäämään valaistusta jokikäytävän alueella, joten rakentamisen vaikutukset vesisiippaan ovat hyvin vähäiset. Pohjanlepakko pärjää hyvin rakennetussakin ympäristössä ja saalistaa yleisesti hyönteisiä katulamppujen tuntumassa. Lepakoille tärkeäksi ruokailualueeksi rajatulle alueelle kohdistuu vain vähäisiä vaikutuksia.

Alueen suunnittelussa otetaan huomioon maisemallisesti tärkeät arvopuut. Suunnittelussa tullaan ottamaan huomioon myös Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin antama lausunto pienentämällä

rakennettavaa aluetta sen pohjoispäästä. Kaupungin suunnittelijat yhdessä luonnonsuojeluliiton jäsenten kanssa ovat tehneet yhteisen maastokatselmuksen vuoden 2024 aikana. Suurin osa arvopuista on mäntyjä, jotka paalujuurensa ansiosta sietävät hyvin rakentamista lähellään ja muutenkin rakentamisen aiheuttamia muutoksia. Puut ovat vanhoja mäntyjä, jotka kasvavat suhteellisen harvassa. Toisin kuin umpimetsänä kasvaneet kuuset, männyt eivät ole herkkiä tuulelle altistumiselle.

Kaavoitusohjelmassa mainittu rakennettavan alueen luontoarvojen ekologinen kompensointi on oleellinen osa Vantaan luonnon heikentymättömyyden toteuttamista ja luontopositiivisuuden tavoitteita. Kaikissa tulevilla asemakaavoissa tullaan selvittämään ekologisen kompensoinnin tarvetta, ja mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan luontohaittojen hyvittäminen täysmääräisesti. Ensisijaisesti pyritään aina välttämään ja pienentämään luonnolle syntyvää haittaa.

Luonnon heikentymättömyys saavutetaan, kun rakentamisen myötä syntyvä haitta hyvitetään luonnon suojelulain mukaisella ekologisella kompensoitiolla. Ekologisessa kompensoitiossa luonnolle koituva haitta hyvitetään parantamalla luonnon tilaa toisaalla. Luonnonsuojelulain mukaisesti haitta ja hyvittäminen koskee vain luonnon luontotyyppejä. Rakennettuun vihreään tai muuhun ihmisen luomaan ympäristöön ekologista kompensoitiotia ei vielä tällä hetkellä valitettavasti kyetä käyttämään. Päiväkummun tapauksessa ekologinen kompensoitio tarkoittaa niitä kaava-alueen luonnon luontotyyppejä, joihin rakentamisen myötä kohdistuu haittaa. Näiden haittojen hyvittämiseen voidaan käyttää esimerkiksi osia olemassa olevasta Vantaan kaupungin ekologisesta kompensoinnin hyvittämiseen varatusta alueesta (VD/8313/10.00.02.05/2024). Lisäksi säilyvällä metsä- ja niittyalueella voidaan toteuttaa luonnonhoidon toimenpiteitä, jotka parantavat luonnon tilaa.

Vantaan kaupunginvaltuusto on päättänyt edistää pientalojen rakentamista osana kaupungin strategiaa. Pientalotonttien kysyntä on Vantaalla suuri, ja tavoitteena on kasvattaa vuosittain luovutettavien tonttien määrää. Aloite tähän on tullut päättäjiltä. Vantaan valtuustostrategiassa halutaan parantaa pientaloasumisen mahdollisuuksia, ja kaavoitusohjelmassa tämä tavoite on ollut mukana jo vuodesta 2022. Vantaan maa- ja asuntopoliittisissa linjauksissa todetaan, että Vantaalla lisätään pientaloasumisen kaavoitusta. Linjauksissa todetaan myös, että pientalojen tarjonnan kehityksestä ja strategian pientalotavoitteen toteutumisesta raportoidaan valtuustolle vuosittain.

Vantaan kaupunginvaltuusto on päättänyt edistää Päiväkummun alueen tiivistämistä 25.1.2021 hyväksymällään yleiskaavalla. Vantaan kaupunginhallitus on merkinnyt kaavoitusohjelman 2025-2027 tiedoksi ja vienyt 2023 vireille tulleen kaavamuutoksen hyväksymiskäsittelyyn.

Yleiskaavan linjausten mukaisesti Vantaa kasvaa tulevaisuudessa sisäänpäin eli olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen tukeutuen. Yleiskaavassa ei ole osoitettu uusia yhdyskuntarakenteesta irrallaan olevia asuinalueita, vaan täydennysrakentaminen tukeutuu olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen. Kaavamuutos toteuttaa tätä linjausta sijaiten välittömästi olemassa olevan kunnallistekniikan ja nykyisen asutuksen piirissä. Näin voidaan välttää arvokkaimmille luontoalueille kaavoittamista.

Yleiskaavassa on määritelty pientaloalueen ja virkistysalueen raja, jota asemakaavamuutoksessa tarkennetaan siten, että pientaloalueen laajennus on yleiskaavan mahdollistamaa maltillisempi. Nykyinen ulkoi-lureitti säilyy ja se täydentyy pientaloalueen laajennukseen liittyvillä pistoilla. Kuten yleiskaavassa annetussa määräyksessä vaaditaan, kaavamuutoksessa kunnioitetaan vanhan alueen rakentamisen tapoja. Tämä toteutuu kaavan rakentuessa mm. siten, että pääosa uudesta asuinrakentamisesta osoitetaan erillispientalojen kortteleiksi (AO), joiden tontit myydään omatoimirakentamiseen, mikä sopii alueen henkeen. Erillispientalojen kortteleihin osoitetaan pari asuinpientalojen korttelialuetta (AP), joiden toteutusta ohjataan kaavamääräyksiin niin, että saavutetaan omakotityyppinen ilme.

Kaupunginhallitus 25.8.2025 § 14

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 8.9.2025 § 17

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Alueen suojelukysymykset ratkaistaan asemakaavoituksen yhteydessä. Aloitevastaus tuodaan päivitettyinä uudelleen käsittelyyn siinä vaiheessa, kun käsittelyssä on myös varsinaisen kaavaehdotus luontoselvityksineen.

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkirakenne ja ympäristö- palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Päiväkummun olevan pientaloalueen ja Keravanjoen välissä on (lueteltuna idästä länteen) yleiskaavassa osoitettu pientalovaltaista asuinalueita (AP) ja lähivirkistysaluetta (VL). Yleiskaavan lähivirkistysalueelle on merkitty ohjeellinen ulkoilureitti, ekologinen runkoyhteys ja lähimmäksi joenrantaa luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo-alue). Tällä hetkellä Vantaan kaupunki hakee rauhoituksia ensisijaisesti yleiskaavan luonnonsuojelualuevarauksille (SL), joita Päiväkummun Keravanjoen lähimetsän alueella ei ole.

Vantaan kaupunki on hakenut 26.1.2026 kaupungin omilla mailla sijaitsevien yleiskaavan LUO-alueiden hyväksymistä OECM-alueiksi. OECM-alueet (other effective area-based conservation measures) ovat monimuotoisuutta tukevia alueita, joiden kriteeristö on hyväksytty YK:n biodiversiteettisopimuksen osapuolikokouksessa vuonna 2018 ja joiden hyväksymisen tarkasteluun on Kansainvälinen luonnonsuojeluliitto IUCN on julkaissut ohjeet.

Ympäristöministeriö on hyväksynyt 6.2.2026 annetullaan päätöksellään Päiväkummun Keravanjoen varren metsän yleiskaavan mukaisen LUO-alueen OECM-alueeksi.

Päätöksessään ympäristöministeriö katsoo, että Vantaan kaupungin mailla sijaitsevat yleiskaavan LUO-alueet voidaan hyväksyä monimuotoisuutta tukevaksi alueeksi (OECM), ja niiden tiedot voidaan toimittaa Suomen ympäristökeskuksen välityksellä Euroopan ympäristöviraston ylläpitämään suojelualueiden tietokantaan ja sieltä edelleen UNEP-WCMC:n ylläpitämään maailman suojelualueiden tietokantaan. Ympäristöministeriön hyväksyttyä alueet OECM-alueiksi alueen hallinnoija sitoutuu toimittamaan alueiden perustiedot raportoitavaksi Euroopan ja maailman suojelualueiden tietokantoihin (NatDA ja WDPA). Keravanjoen varren luonnon monimuotoisuudelle tärkeät alueet ja niiden luontoarvot on turvattu.

Kaupunginhallitus 23.3.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunkijohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- Allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloite Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Milja Halmkrona, +358 40 536 9606 (milja.halmkrona[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava.	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava. Tähän mennessä yli 2300 henkilöä on ottanut kantaa ja toivoo Päiväkummun joenrannan metsäalueen säästävän. Se että menetetyt luontoarvot kompensoidaan jossain muualla ei miellytä Päiväkumpulaisia. Miten alla listatut arvot kompensoidaan? - Asuntorakentamiseen kaavoitettu alue sijoittuu arvokkaalle linnostoalueelle, jolla on kartoitettu useita silmälläpidettäviä lintulajeja, Faunatican pesimäkartoitus listaa mm. sirittäjän, mustapääkertun, ja harakan pesimäreviirit. Lisäksi asukkailla on lukuisia havaintoja useista tikkalajeista: valkoselkätikka (uhanalainen), harmaapäätikka, pikkutikku ja käpytikka. Alueella on havaittu kanahaukka ja kesällä löydetty kanahaukan rengastettu pesäpoikanen, sekä palokärki (EU-direktiivilaji) on nähty alueella useasti. Hankkeen välittömässä läheisyydessä on tunnistettu puukiipijän pesimäreviiri. Kunnon puukiipijämetsän koko on 20 hehtaaria. Rantasipi (vaarantunut) ja koskikara (vaarantunut) viihtyvät alueen välittömässä läheisyydessä joella. - Alueella on kartoitettu 50 arvopuuta. Vaikka rakentaminen pyrittäisiin toteuttamaan puustoa säästävästi, suojametsän kaataminen altistaa myös ns. säästöpuut tuulille ja myrskyille. - Hanke sijoittuu jokivarren luo-alueen välittömään läheisyyteen. Pyydän huomioimaan, reunavaikutus voi ulottua jopa 250m päähän. (lähde Vantaan ekologiset verkostot, Huttunen, 2023, s. 9) Kyseisen alueen leveys on tällä hetkellä kokonaisuudessaan noin 300 metriä nykyisestä asutuksen rajasta joenvarteen. Rakennettaessa, alue kaventuu 100-150 metriin. Rakentamalla tähän tuhotaan myös jokivarren	<u>Aloitteen tekijät</u> Jari Jääskeläinen <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> - Minttu Sillanpää - Antero Eerola - Funda Demiri - Kai-Ari Lundell - Tiina Tuomela - Pirjo Luokkala - Marjo Vacker - Minna Heikkinen - Janne Hartikainen - Tuire Kaimio - Tuomas Mutanen - Eva Tawasoli - Sirpa Siru Kauppinen - Vaula Norrena - Eve Rämö - Jari Sainio

ydinmetsäalue ja luodaan pullonkaula tärkeille paikallisille ja maakunnalliselle ekologisille yhteyksille. • Hanke sijoittuu lepakoiden ruokailu- ja siirtymäreittien välittömään läheisyyteen. Alueen valaistusta ei saisi yhtään enää lisätä. • Huhtikuussa 2024 kaupunki esitteli kaavan alustavan luonnoksen ja pyysi siitä mielipiteitä. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry antoi luonnokseen lausunnon, jonka mukaan alue sisältää metsäkuvioita, jotka ovat suojelutasoisia ja joihin ei missään nimessä tule osoittaa rakentamista 2020-luvun Vantaalla. Lausunto on kokonaisuudessaan liitteenä. • Hankkeen läheisyydessä, noin 150 metrin päässä joella on useita saukkohavaintoja. Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää työt kyseisen alueen suojelemiseksi. Vantaalla 27.1.2025 Jari Jääskeläinen	17. Hanna Valtanen 18. Paula Lehmuskallio